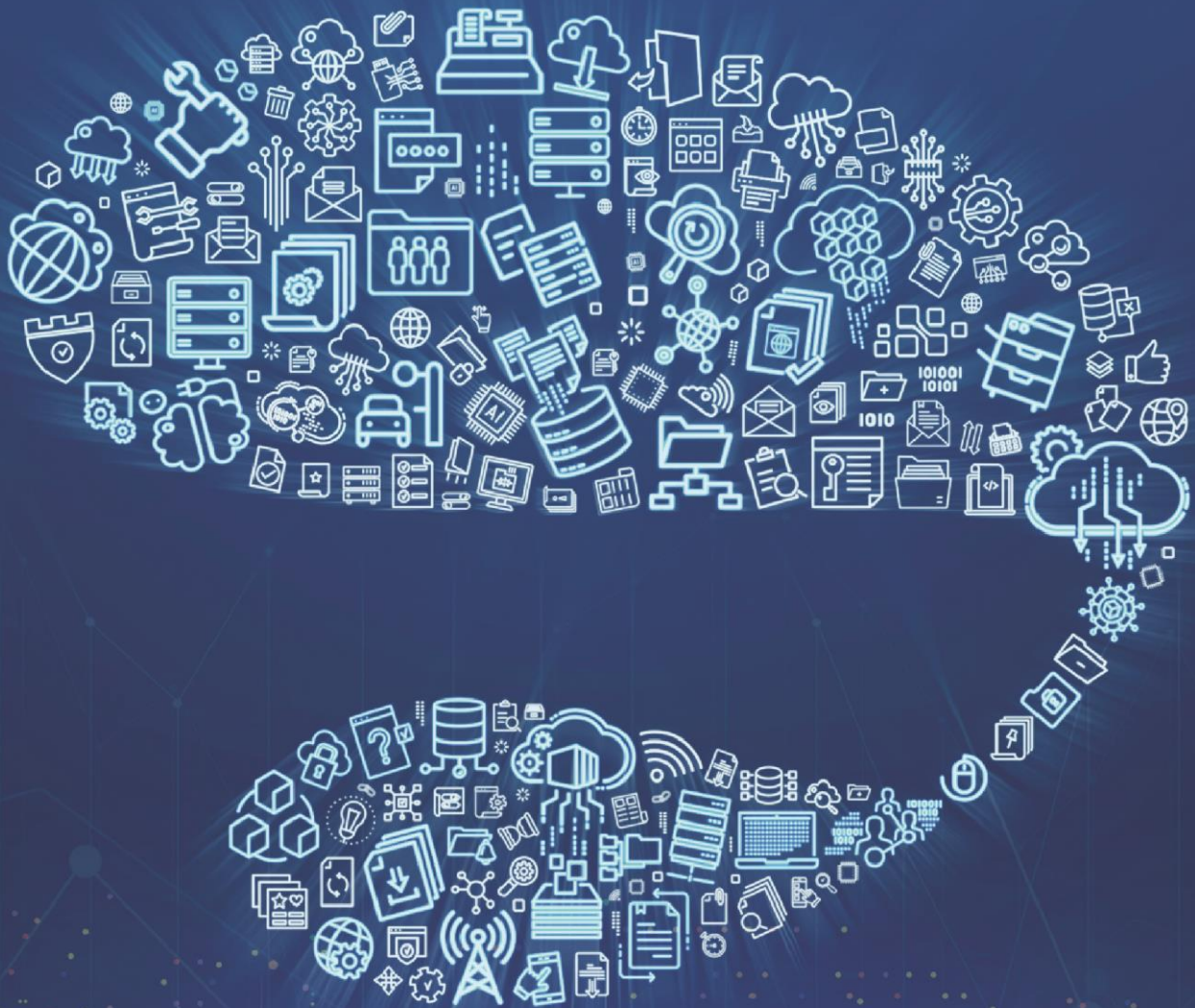

บริษัท ดิทโต้ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)

รายงานประจำปี 2563

ANNUAL REPORT 2020

สารบัญ

สารจากประธานกรรมการบริษัท	1
สารจากประธานเจ้าหน้าที่บริหาร	2
ส่วนที่ 1 ข้อมูลบริษัทและการประกอบธุรกิจ	
• ข้อมูลทั่วไปของบริษัทและบริษัทย่อย	3
• นโยบายและภาพรวมการประกอบธุรกิจ	4
• การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการที่สำคัญ	4
• โครงสร้างการถือหุ้นของกลุ่มบริษัท	13
• ข้อมูลสำคัญทางการเงินและผลการดำเนินงาน	18
• ลักษณะการประกอบธุรกิจ	18
• ภาวะอุตสาหกรรมและการแข่งขัน	31
• ปัจจัยความเสี่ยง	56
• ข้อพิพาททางกฎหมาย	62
ส่วนที่ 2 การจัดการและการกำกับดูแลกิจการ	
• ข้อมูลหลักทรัพย์และผู้ถือหุ้น	63
• โครงสร้างการจัดการ	65
• การกำกับดูแลกิจการ	78
• ความรับผิดชอบต่อสังคม	101
• การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง	106
• รายการระหว่างกัน	126
ส่วนที่ 3 ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน	
• รายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัทต่อรายงานทางการเงิน	145
• รายงานของคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน	146
• รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ	147
• การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ	149
• รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	164
• ข้อมูลงบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงิน	166

หมายเหตุ:

ผู้ลงทุนสามารถศึกษาข้อมูลของบริษัทเพิ่มเติมได้จากแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (56-1) ของบริษัทที่แสดงไว้ใน www.sec.or.th หรือเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dittothailand.com

สารจากประธานกรรมการบริษัท

ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงดิจิทัลเทคโนโลยีที่เรียกว่า “Technology Disruption” ถ้าถามเข้ามาในห้วงเวลา 4-5 ปีที่ผ่านมา ได้สร้างผลกระทบให้องค์กรขนาดใหญ่จนถึงองค์กรขนาดเล็กทั้งองค์กรภาครัฐและภาคธุรกิจที่ต้องเร่งปรับตัวกันขนานใหญ่ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงแต่ก็เป็นโอกาสทองของธุรกิจในยุค New Economy บริษัท ดิจิได (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ก็เป็นหนึ่งในบริษัทที่ได้รับประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้

เนื่องจาก DITTO เป็นบริษัทแรก ๆ ที่ได้ดำเนินธุรกิจให้บริการออกแบบเอกสารและพัฒนาระบบบริหารจัดการเอกสารและข้อมูลแบบครบวงจร (Document & Data Management Solutions) ให้แก่ลูกค้าที่เป็นหน่วยงานราชการและองค์กรเอกชนในภาคธุรกิจต่าง ๆ ซึ่งต้องการพัฒนาระบบจัดการข้อมูลจากเอกสารสู่รูปแบบดิจิทัล รองรับการเปลี่ยนผ่านองค์กรสู่ระบบดิจิทัล จะเห็นได้ว่าบริษัทฯ ได้รับความไว้วางใจจากลูกค้าที่เป็นหน่วยงานภาครัฐและบริษัทเอกชนต่าง ๆ อาทิ ผู้ประกอบการค้าปลีกรายใหญ่ สถาบันการเงินชั้นนำ ฯลฯ

นอกจากนี้ DITTO ยังมีอีก 2 ธุรกิจหลัก ๆ คือ กลุ่มธุรกิจให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และสินค้าเทคโนโลยีอื่น ๆ ครอบคลุมบริการให้เช่าและบำรุงรักษาเครื่องถ่ายเอกสารแก่หน่วยงานราชการและเอกชน อาทิ จอ LED อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และระบบเครือข่าย ฯลฯ ได้ขยายธุรกิจเป็นตัวแทนจำหน่ายอุปกรณ์และระบบโดรนพารามอเตอร์ HME หนึ่งในแบรนด์ชั้นนำของโลก และขยายธุรกิจระบบจำหน่ายสินค้าหน้าร้าน (Point of Sales หรือ POS)

กลุ่มสุดท้าย ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับโครงการวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่างๆ โดยมุ่งเน้นในโครงการที่มีเทคโนโลยีที่เป็นนวัตกรรม (Innovation) และเป็นเทคโนโลยีเฉพาะทาง ได้แก่ บริการทางวิศวกรรมออกแบบ จัดหาและติดตั้งระบบกักเก็บพลังงานและพลังงานที่ต่างๆ ซึ่งเป็นระบบฉายภาพที่ต้องใช้ความเชี่ยวชาญพิเศษ รวมทั้งการให้บริการออกแบบ จัดหา และติดตั้งระบบโทรมาตร (SCADA) สำหรับการชลประทาน เช่น ระบบตรวจวัดสภาพน้ำทางไกลอัตโนมัติ ระบบแจ้งเตือนภัยล่วงหน้า เป็นต้น ให้บริการงานระบบเทคโนโลยีภายในอาคาร และโครงการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบเทคโนโลยี เช่น การก่อสร้างระบบการจัดการขยะเพื่อผลิตเชื้อเพลิง RDF และปุ๋ยอินทรีย์ เป็นต้น

ที่สำคัญธุรกิจของ DITTO นอกจากจะมีอนาคตแจ่มใส ตลาดยังเปิดกว้างยังเอื้อประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศและเป็นประโยชน์ต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมอีกด้วยสะท้อนจากธุรกิจให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสารได้มีส่วนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานในองค์กรสู่ดิจิทัล ทรานส์ฟอร์มเมชัน ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานด้วยความสะดวกรวดเร็วในการจัดเก็บและค้นหาข้อมูล ลดต้นทุนกระดาษและพื้นที่จัดเก็บเอกสาร ตอบโจทย์การทำงานแบบ Digital Workplace ซึ่งเป็นเทรนด์การทำงานในอนาคต นอกจากนี้ยังช่วยลดการใช้กระดาษในแต่ละปีได้จำนวนมหาศาลเป็นการช่วยลดภาวะโลกร้อนอีกทางหนึ่งด้วย สำหรับกลุ่มธุรกิจโครงการด้านวิศวกรรมเช่น ระบบกักเก็บพลังงานและพลังงานที่วิทยาศาสตร์ ก็เป็นโครงการที่ให้ประโยชน์ทางด้านการศึกษาแก่เยาวชนและผู้สนใจอีกด้วย ส่วนการก่อสร้างระบบการจัดการขยะเพื่อผลิตเชื้อเพลิง RDF และปุ๋ยอินทรีย์ ก็ช่วยแก้ปัญหาการจัดการขยะที่เป็นปัญหาใหญ่ของบ้านเราเวลานี้

อย่างไรก็ตามในปี 2564 ก็ยังคงเป็นปีที่ท้าทายองค์กรธุรกิจต่างๆที่ต้องเร่งปรับตัวเพื่อไม่ให้ตกเทรนด์ ในการทำธุรกิจยุคใหม่ DITTO ในฐานะที่มีประสบการณ์มา 20 ปี และมีทีมงานที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน จึงมีความพร้อมในการช่วยให้องค์กรธุรกิจและองค์กรของรัฐที่ต้องการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานและการดำเนินธุรกิจให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เหนือสิ่งอื่นใดตลอดระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ DITTO มุ่งมั่นที่จะให้องค์กรต่าง ๆ ประสบความสำเร็จในยุคดิจิทัลและในขณะเดียวกันเราเองก็มุ่งมั่นจะพัฒนาศักยภาพอย่างไม่หยุดยั้งในการก้าวเป็นผู้นำในอุตสาหกรรมนี้เพื่อสร้างผลตอบแทนให้กับผู้ถือหุ้นของบริษัทพร้อมกับมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศไปพร้อม ๆ กัน

ท้ายที่สุดนี้ในฐานะตัวแทนของบริษัทฯ ขอขอบคุณผู้บริหารและพนักงานของบริษัททุกท่าน ที่ทำงานกันอย่างทุ่มเทอย่างเต็มกำลังความสามารถ ขอขอบคุณลูกค้านักลงทุน พันธมิตร และสื่อมวลชนที่ให้การสนับสนุนบริษัทฯ เป็นอย่างดีมาโดยตลอด และหวังว่าบริษัทจะยังได้รับการสนับสนุนด้วยดีจากทุกท่านตลอดไป

นายทวีมีเงิน
ประธานกรรมการบริษัท

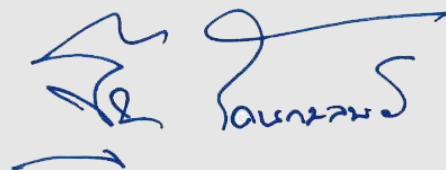
สารจากประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

จากกระแส Technology Disruption ในปัจจุบัน ทำให้ทุกองค์กรไม่ว่าจะมีขนาดใหญ่ ขนาดกลาง หรือขนาดเล็ก จำเป็นต้องมีการปรับตัวอย่างรวดเร็วเพื่อให้ทันต่อเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป และเพื่อให้ธุรกิจยังคงอยู่และเติบโตขึ้นอย่างยั่งยืน เพื่อช่วยขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศไทยเติบโตขึ้นตามไปด้วย ซึ่งจากผลการสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ ในประเทศไทย พบว่าในปี 2563 ที่ผ่านมา มีองค์กรหลายองค์กรที่ล้มหายไปจากระบบเศรษฐกิจของประเทศเพราะปรับตัวไม่ทันหรือไม่ทันได้เตรียมตัวไว้ว่าจะต้องเจอกับเหตุการณ์ไม่คาดฝัน เช่น โรคระบาด COVID-19 ทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอในการปรับตัวเพื่อจัดเตรียมระบบ และจัดเตรียมข้อมูลขององค์กรให้อยู่ในรูปแบบของดิจิทัล เพื่อเตรียมสร้างพื้นที่การทำงานแบบ Digital Workplace ให้กับคนในองค์กรได้ทันการณ์ ทำให้องค์กรนั้นเกิดหยุดชะงักเพราะไม่สามารถดำเนินธุรกิจได้ตามปกติ

จากประสบการณ์ด้านระบบบริหารจัดการเอกสารของ DITTO กว่า 20 ปีที่ผ่านมา เรามีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในการทำให้องค์กรภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งขนาดใหญ่และขนาดกลางในปัจจุบันมีระบบบริหารจัดการเอกสารและข้อมูล (Document & Data Management Solutions) ที่เหมาะสม เพียงพอ และมีความพร้อมสำหรับบุคลากรในองค์กรสามารถทำงานได้จากทุกที่ (Work from anywhere) ทำให้ภาครัฐยังคงความสามารถในการดำเนินกิจการบริการสาธารณะที่สำคัญได้อย่างต่อเนื่อง และทำให้ภาคเอกชนสามารถบริหารจัดการและดำเนินธุรกิจต่อไปได้แม้จะมีเหตุโรคระบาดอยู่ก็ตาม

สำหรับในปี 2564 นี้ จากผลการสำรวจของหน่วยงานที่เชื่อถือได้หลายหน่วยงานได้คาดการณ์ไว้ว่าทั่วโลกจะยังคงต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนเช่นนี้อีกยาวนานซึ่งอาจทำให้ทุกองค์กรจากทุกที่ ยังคงต้องได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ DITTO ขอเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยทำให้ระบบงาน และระบบบริหารจัดการเอกสารและข้อมูลที่สำคัญของท่านสามารถเข้าถึงและทำงานจากที่ไหนก็ได้ เพื่อให้องค์กรของท่านสามารถผ่านพ้นวิกฤตการณ์ในครั้งนี้ไปได้และสามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืน

สุดท้ายนี้ผมขอขอบพระคุณลูกค้าทุกท่านที่ให้ความเชื่อมั่นและไว้วางใจให้เราเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จที่สำคัญ ขอคุณพันธมิตรและคู่ค้าธุรกิจที่สนับสนุนเราเสมอมา ขอขอบพระคุณผู้ถือหุ้น คณะกรรมการบริษัท และพนักงานทุกคนที่ทุ่มเทแรงกายแรงใจมุ่งมั่นและทำงานหนักมาตลอดจึงทำให้เรามีวันนี้ และขอบพระคุณนักลงทุนทุกท่านที่ให้ความเชื่อมั่นในธุรกิจของบริษัทฯ ของเรา

นายฐกร รัตนกมลพร
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

ส่วนที่ 1 การประกอบธุรกิจ

ข้อมูลทั่วไปของบริษัท และบริษัทย่อย

ชื่อบริษัท	:	บริษัท ดิทโต้ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
ชื่อย่อหลักทรัพย์	:	DITTO
เลขทะเบียนบริษัทที่	:	0107559000150
ลักษณะการประกอบธุรกิจ	:	ประกอบธุรกิจจำหน่ายและให้บริการด้านระบบบริหารจัดการเอกสาร เครื่องถ่ายเอกสาร และเครื่องพิมพ์ อย่างครบวงจร (Document Management Solution) และรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับ โครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ
ที่ตั้งสำนักงานใหญ่	:	235/1-3 ถนนราษฎร์พัฒนา แขวงสะพานสูง เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์	:	02-517-5555
โทรสาร	:	02-517-5434
เว็บไซต์	:	http://www.dittothailand.com/
ทุนจดทะเบียน	:	220,00,000 บาท
ทุนที่เรียกชำระแล้ว	:	220,00,000 บาท
มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ	:	0.50 บาท

ข้อมูลบริษัทย่อย

ชื่อบริษัท	:	บริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด
ที่ตั้งสำนักงานใหญ่	:	235/1 ถนนราษฎร์พัฒนา แขวงสะพานสูง เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์	:	02-517-6666
โทรสาร	:	02-517-6685
เว็บไซต์	:	http://www.siamtc.co.th/
ทุนจดทะเบียน	:	20,00,000 บาท
ทุนที่เรียกชำระแล้ว	:	20,00,000 บาท
มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ	:	0.50 บาท
สัดส่วนการถือหุ้น	:	99.99%

ข้อมูลอ้างอิงอื่น

นายทะเบียนหลักทรัพย์	:	บริษัท ศูนย์ฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด
ที่ตั้งสำนักงาน	:	93 อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ถนนรัชดาภิเษก ดินแดง กรุงเทพมหานคร 10400
โทรศัพท์	:	02-009-9000
โทรสาร	:	02-009-9991
เว็บไซต์	:	www.set.or.th/tsd
ผู้สอบบัญชี	:	บริษัท สยาม ทูร สอบบัญชี จำกัด
ที่ตั้งสำนักงาน	:	ถนนรัชดาภิเษก ซอยรัชดาภิเษก 20 แขวงสามเสนนอก เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร 10310
โทรศัพท์	:	02-275-9599
เว็บไซต์	:	http://www.siamtruth.com/
รายชื่อผู้สอบบัญชี	:	1. นายบรรจง พิชญประสารณ์ ผู้สอบบัญชีทะเบียนเลขที่ 7147 2. นายไกรสิทธิ์ ศิลปะมงคลกุล ผู้สอบบัญชีทะเบียนเลขที่ 9429 3. นางสาวเขมนันท์ ใจชื่น ผู้สอบบัญชีทะเบียนเลขที่ 8260 4. นางสาววราภรณ์ กาญจนรัศมีโชติ ผู้สอบบัญชีทะเบียนเลขที่ 9927

นโยบายและภาพรวมการประกอบธุรกิจ

บริษัท ดิกโต้ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) ก่อตั้งเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2556 โดยเกิดจากการควบรวมกิจการระหว่างบริษัท สยาม รอยัล อินดัสตรี จำกัด บริษัท ก๊อปปี้ แมน เรนทอล จำกัด และบริษัท ดิกโต้ (ประเทศไทย) จำกัด บริษัทประกอบธุรกิจจำหน่ายและให้บริการด้านระบบบริหารจัดการเอกสาร เครื่องถ่ายเอกสาร และเครื่องพิมพ์ อย่างครบวงจร (Document and Data Management Solution) ซึ่งดำเนินงานโดยบริษัทและบริษัทย่อย ซึ่งคือ บริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด (“บริษัทย่อย”) และธุรกิจให้บริการและรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ เช่น ศูนย์ดาราศาสตร์ พิพิธภัณฑ์ ระบบโทรมาตร หรือระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning) เป็นต้น ซึ่งดำเนินงานโดยบริษัทย่อย ซึ่งบริษัททำการถือหุ้นในบริษัทย่อยในสัดส่วนร้อยละ 99.99 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว

โดยปัจจุบัน บริษัทและบริษัทย่อยมีที่ตั้งสำนักงานใหญ่อยู่ที่เลขที่ 235/1-3 ถนนราษฎร์พัฒนา แขวงสะพานสูง เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร 10240

วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายในการประกอบธุรกิจ

วิสัยทัศน์

“เป็นผู้ให้บริการระบบจัดการเอกสารแบบครบวงจร สู่วิวัฒนาการ Digital Transformation”

พันธกิจ

ลูกค้า (Customers)	พันธมิตรธุรกิจ (Business Partners)	ผู้ถือหุ้น (Shareholders)	พนักงาน (Employees)
ได้รับการบริการอย่างดีจนเกิดความพึงพอใจสูงสุดด้วยผลิตภัณฑ์และบริการที่มีมาตรฐานเป็นเลิศ	ดำเนินธุรกิจอย่างซื่อตรงและเป็นธรรม เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี และไว้วางใจซึ่งกันและกัน	ทำให้ผู้ถือหุ้นได้รับผลตอบแทนจากการลงทุน เป็นที่น่าพึงพอใจ มุ่งขยายธุรกิจให้เติบโตอย่างต่อเนื่อง	สร้างความสุขในการทำงานให้แก่พนักงานทุกคนเสมือนคนในครอบครัวเดียวกันและมุ่งเน้นพัฒนาความสามารถทำงานอย่างมืออาชีพอย่างต่อเนื่อง

ประวัติความเป็นมาและพัฒนาการที่สำคัญในช่วงที่ผ่านมา

ในปี 2544 กลุ่มตระกูลรัตนกมลพรได้ก่อตั้งบริษัท ออฟฟิศ โปรเฟสชั่นแนล ซัพพลาย จำกัด (ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นบริษัท สยาม ริกอนดิชั่น อินดัสตรี จำกัด และบริษัท สยาม รอยัล อินดัสตรี จำกัด ตามลำดับ) เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2544 ด้วยทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว 2 ล้านบาท เพื่อดำเนินธุรกิจปรับสภาพเครื่องถ่ายเอกสารที่ผ่านการใช้งานแล้ว และจัดจำหน่ายและให้เช่าเครื่องถ่ายเอกสารที่ผ่านการปรับสภาพ (Reconditioned Photocopier) แก่ลูกค้าหน่วยงานเอกชน และก่อตั้งบริษัท ก๊อปปี้ แมน เรนทอล จำกัด เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2544 ด้วยทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว 2 ล้านบาท เพื่อดำเนินธุรกิจจัดจำหน่ายและให้เช่าเครื่องถ่ายเอกสารสำหรับหน่วยงานราชการ จากนั้นในปี 2550 ได้ทำการก่อตั้งบริษัท ดิกโต้ (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2550 ด้วยทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว 1 ล้านบาท โดยกลุ่มตระกูลรัตนกมลพรเพื่อทำการปรับโครงสร้างการดำเนินธุรกิจเครื่องถ่ายเอกสารโดยทำการย้ายธุรกิจจัดจำหน่ายและให้เช่าเครื่องถ่ายเอกสารแก่หน่วยงานเอกชนจากบริษัท สยาม รอยัล อินดัสตรี จำกัด มาดำเนินการโดยบริษัท ดิกโต้ (ประเทศไทย) จำกัด

ในปี 2554 บริษัทได้มองเห็นศักยภาพในการบริหารจัดการเอกสารและการจัดการข้อมูลในองค์กรในรูปแบบดิจิทัลจากแนวโน้มที่องค์กรต่าง ๆ เริ่มลดการใช้กระดาษ (Paperless) และเปลี่ยนมาใช้เอกสารและข้อมูลในรูปแบบดิจิทัลมากขึ้น จึงเริ่มขยายธุรกิจจากการให้เช่าและจำหน่ายเครื่องถ่ายเอกสารและเครื่องพิมพ์มายังธุรกิจโปรแกรมบริหารจัดการเอกสาร ที่สามารถทำให้องค์กรต่าง ๆ สามารถบริหารจัดการเอกสารและข้อมูลในองค์กรได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ และในปี 2558 บริษัทได้ขยายธุรกิจไปยังธุรกิจการให้บริการจัดเก็บเอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยมุ่งเน้นในการให้บริการสแกนเอกสารแก่องค์กรต่าง ๆ (Document Digitization) รวมถึงการจัดทำสารบัญ เพื่อความสะดวกในการค้นหา (Document Indexing) เพื่อเป็นการรองรับการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจและลดความเสี่ยงจากการที่องค์กรต่าง ๆ มีแนวโน้มลดการใช้กระดาษและเปลี่ยนเอกสารต่าง ๆ ให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลมากขึ้น ให้ความสะดวกต่อการบริหารจัดการ จากนั้น บริษัทจึงได้ทำการขยายขอบเขตการให้บริการไปยังการให้บริการบริหารจัดการระบบงาน (Business Process Outsourcing หรือ BPO) ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่การแปลงเอกสารให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลโดยการสแกนเอกสาร จัดทำสารบัญเพื่อทำการจัดเก็บในระบบบริหารจัดการเอกสาร ไปจนถึงการนำข้อมูลในระบบบริหารจัดการเอกสารและ/หรือข้อมูลในองค์กรไปบริหารจัดการตามที่ลูกค้าแต่ละรายต้องการ เช่น การบริหารจัดการเจ้าหนี้การค้า (Account Payable Processing) ไปจนถึงบันทึกข้อมูลในระบบวางแผนทรัพยากรองค์กร (ERP) ของลูกค้า เป็นต้น

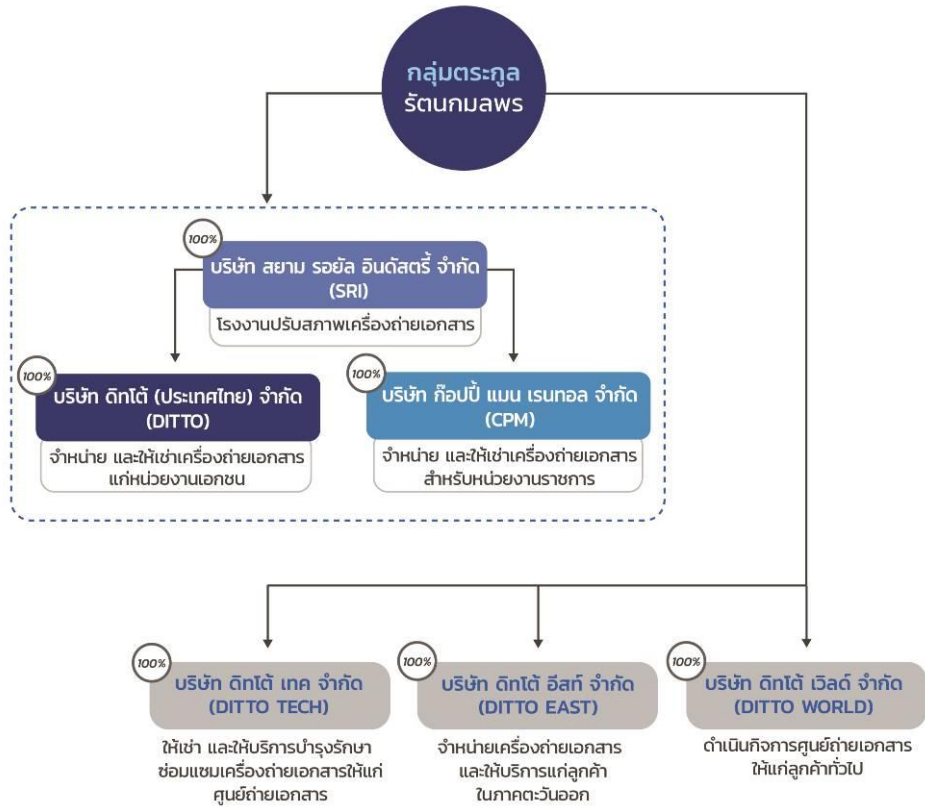
สำหรับบริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2549 โดยกลุ่มตระกูลรัตนกมลพร ด้วยทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว 2 ล้านบาท เพื่อให้บริการด้านวิศวกรรมเกี่ยวกับระบบโทรมาตรแก่หน่วยงานราชการ และต่อมาได้ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนและชำระแล้วเป็น 20 ล้านบาท และได้ทำการขยายธุรกิจให้ครอบคลุมงานโครงการวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ เช่น โครงการระบบท้องฟ้าจำลอง พิพิธภัณฑ์ ระบบเทคโนโลยีภายในอาคาร และสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เป็นต้น

ในวันที่ 1 ตุลาคม 2556 บริษัท ดิกโด้ (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท ก๊อปปี แมน เรนทอล จำกัด และบริษัท สยาม รอยัล อินดัสตรี จำกัด ได้ทำการควบรวมกิจการเพื่อทำการปรับภาพลักษณ์องค์กร (Corporate Rebranding) และใช้ชื่อ บริษัท ดิกโด้ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งต่อมาได้ทำการปรับโครงสร้างกลุ่มบริษัทโดยได้ทำการซื้อหุ้นของ บริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด ในสัดส่วนร้อยละ 99.99 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว 20 ล้านบาท เข้ามาเป็นบริษัทย่อย จากกลุ่มตระกูลรัตนกมลพร เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2557

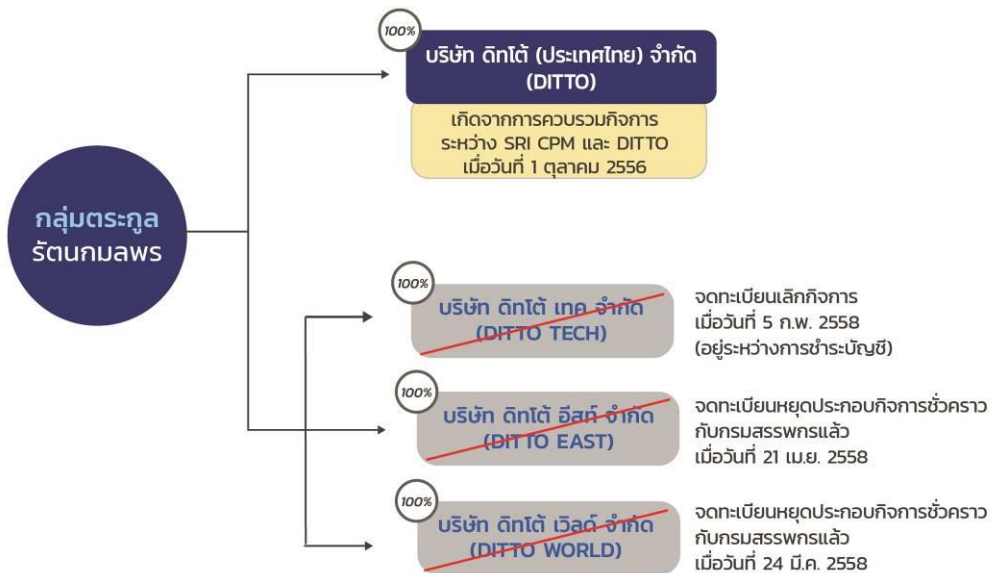
ในปี 2561 บริษัทเริ่มขยายธุรกิจไปยังธุรกิจระบบドライブรู (Drive-Thru) และระบบขายหน้าร้าน (Point of Sales หรือ POS) เนื่องจากเล็งเห็นว่าเป็นธุรกิจที่มีศักยภาพในการเติบโต โดยมุ่งเน้นในการจำหน่ายและให้บริการอุปกรณ์และระบบドライブรูแก่กลุ่มลูกค้าร้านค้าปลีกที่มีจำนวนสาขาจำนวนมาก โดยบริษัทได้รับการแต่งตั้งเป็นตัวแทนจำหน่ายผลิตภัณฑ์ระบบドライブรูตราสินค้า HME ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้จำหน่ายระบบドライブรูรายใหญ่ของโลก

โดยสามารถสรุปประวัติความเป็นมาของบริษัทและบริษัทย่อยได้ ดังนี้

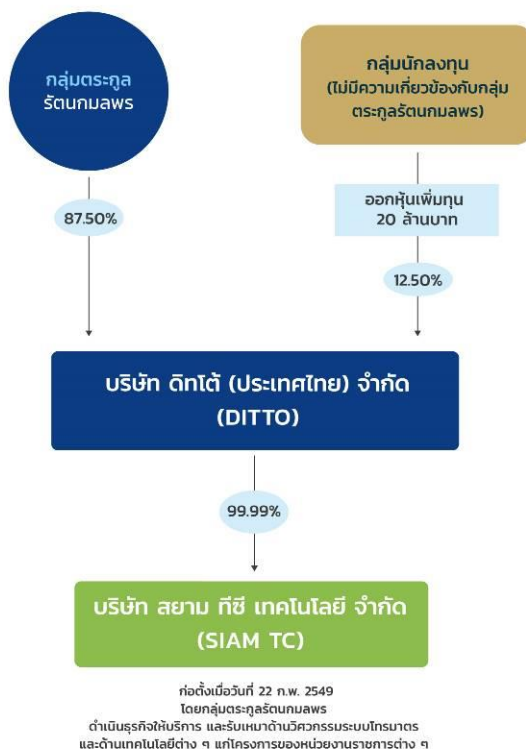
1. โครงสร้างจำหน่ายและให้บริการด้านระบบบริหารจัดการเอกสาร เครื่องถ่ายเอกสาร และเครื่องพิมพ์ ก่อนการควบรวมกิจการ

2. ทำการควบรวมกิจการระหว่างบริษัท ดิกโต้ (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท ก๊อปปี้ แมน เรนทอล จำกัด และบริษัท สยาม รอยัล อินดัสตรี จำกัด (ตุลาคม 2556)

3. ทำการซื้อหุ้นบริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด เพื่อเป็นบริษัทย่อย โดยการออกหุ้นเพิ่มทุนมูลค่า 20 ล้านบาท ให้แก่กลุ่มนักลงทุนที่ไม่มีความเกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ บริษัทมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการที่สำคัญในอดีต ดังต่อไปนี้

ปี 2544

กุมภาพันธ์ 2544 : จดทะเบียนก่อตั้งบริษัท ออฟฟิศ โปรเฟสชันแนล ซัพพลาย จำกัด ด้วยทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว 2 ล้านบาท แบ่งเป็นหุ้นสามัญจำนวน 20,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท เรียกชำระเต็มมูลค่า เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2544 เพื่อประกอบธุรกิจดำเนินธุรกิจปรับสภาพเครื่องถ่ายเอกสารที่ผ่านการใช้งานแล้ว และจัดจำหน่ายและให้เช่าเครื่องถ่ายเอกสารที่ผ่านการปรับสภาพ (Reconditioned Photocopier) แก่ลูกค้าหน่วยงานเอกชน โดยมีผู้ถือหุ้นหลักคือกลุ่มตระกูลรัตนกมลพร ซึ่งถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 100 ซึ่งมีโรงงานปรับสภาพเครื่องถ่ายเอกสารตั้งอยู่ที่จังหวัดชลบุรี

: จดทะเบียนก่อตั้งบริษัท ก๊อปปี แมน เรนทอล จำกัด ด้วยทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว 2 ล้านบาท แบ่งเป็นหุ้นสามัญจำนวน 10,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 200 บาท เรียกชำระเต็มมูลค่า เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2544 เพื่อประกอบธุรกิจจำหน่ายและให้เช่าเครื่องถ่ายเอกสารสำหรับหน่วยงานราชการ โดยมีผู้ถือหุ้นหลักคือกลุ่มตระกูลรัตนกมลพร ซึ่งถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 47.50 และกลุ่มผู้ร่วมลงทุนรายอื่น ๆ ซึ่งถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 52.50 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว

ปี 2545

กันยายน 2545 : บริษัท ก๊อปปี แมน เรนทอล จำกัด ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนเป็น 12 ล้านบาท เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2545 โดยการออกหุ้นสามัญ 50,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 200 บาท

ตุลาคม 2548 : บริษัท ออฟฟิศ โปรเฟสชั่นแนล ซัพพลาย จำกัด ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนเป็น 4 ล้านบาท เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2548 โดยการออกหุ้นสามัญ 20,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท

ปี 2547

กรกฎาคม 2547 : บริษัท ออฟฟิศ โปรเฟสชั่นแนล ซัพพลาย จำกัด ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนเป็น 20 ล้านบาท เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2547 โดยการออกหุ้นสามัญ 160,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท

ปี 2548

เมษายน 2548 : บริษัท ก๊อปปี้ แมน เรนทอล จำกัด ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนเป็น 15 ล้านบาท เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2548 โดยการออกหุ้นสามัญ 15,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 200 บาท โดยกลุ่มตระกูลรัตนกมลพรได้ทำการเพิ่มสัดส่วนการถือหุ้นเป็นร้อยละ 58 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว

กันยายน 2548 : บริษัท ออฟฟิศ โปรเฟสชั่นแนล ซัพพลาย จำกัด ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนเป็น 30 ล้านบาท เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2548 โดยการออกหุ้นสามัญ 100,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท

ปี 2549

กุมภาพันธ์ 2549 : จดทะเบียนก่อตั้งบริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด ด้วยทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว 2 ล้านบาท แบ่งเป็นหุ้นสามัญจำนวน 20,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท เรียกชำระเต็มมูลค่า เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2549 เพื่อประกอบธุรกิจให้บริการด้านวิศวกรรมเกี่ยวกับระบบโทรมาตรแก่หน่วยงานราชการ โดยมีผู้ถือหุ้นหลักคือกลุ่มตระกูลรัตนกมลพร ซึ่งถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 70 และกลุ่มผู้ร่วมลงทุนรายอื่น ๆ ซึ่งถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 30 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว

กันยายน 2549 : บริษัท ออฟฟิศ โปรเฟสชั่นแนล ซัพพลาย จำกัด ทำการเปลี่ยนชื่อบริษัทเป็น บริษัท สยาม ริกอนดิชั่น อินดัสตรี จำกัด เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2549

ปี 2550

มีนาคม 2550 : บริษัท ก๊อปปี้ แมน เรนทอล จำกัด ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนเป็น 25 ล้านบาท เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2550 โดยการออกหุ้นสามัญ 50,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 200 บาท โดยบริษัท สยาม ริกอนดิชั่น อินดัสตรี จำกัด และกลุ่มตระกูลรัตนกมลพรถือหุ้นรวมกันในสัดส่วนร้อยละ 74.80 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว

พฤษภาคม 2550 : จดทะเบียนก่อตั้งบริษัท ดิกโด้ (ประเทศไทย) จำกัด ด้วยทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว 1 ล้านบาท แบ่งเป็นหุ้นสามัญจำนวน 100,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท เรียกชำระเต็มมูลค่า เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2550 เพื่อประกอบธุรกิจ โดยมีผู้ถือหุ้นหลักคือกลุ่มตระกูลรัตนกมลพร ซึ่งถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 100

ปี 2551

พฤษภาคม 2551 : บริษัท สยาม ริกอนดิชั่น อินดัสตรี จำกัด ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนเป็น 55 ล้านบาท เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2551 โดยการออกหุ้นสามัญ 250,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท

- กรกฎาคม 2551 : บริษัท สยาม รีคอนดิชั่น อินดัสตรี จำกัด ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนเป็น 70 ล้านบาท เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2551 โดยการออกหุ้นสามัญ 150,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท
- กันยายน 2551 : บริษัท สยาม รีคอนดิชั่น อินดัสตรี จำกัด และกลุ่มตระกูลรัตนกมลพร ได้ทำการซื้อหุ้นของบริษัท ก๊อปปี้ แมน เรนทอล จำกัด จากกลุ่มผู้ลงทุนจำนวน 35,100 หุ้น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 25.20 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว ทำให้บริษัท สยาม รีคอนดิชั่น อินดัสตรี จำกัด และกลุ่มตระกูลรัตนกมลพรมีสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 100 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว และทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนของบริษัท ก๊อปปี้ แมน เรนทอล จำกัด เป็น 60 ล้านบาท เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2551 โดยการออกหุ้นสามัญ 175,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 200 บาท
- พฤศจิกายน 2551 : บริษัท สยาม รีคอนดิชั่น อินดัสตรี จำกัด ทำการซื้อหุ้นของบริษัท ดิกโด้ (ประเทศไทย) จำกัด จากกลุ่มตระกูลรัตนกมลพร เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2551 เพื่อทำการปรับโครงสร้างการถือหุ้น ส่งผลให้บริษัท สยาม รีคอนดิชั่น อินดัสตรี จำกัด ถือหุ้นในบริษัท ดิกโด้ (ประเทศไทย) จำกัด ในสัดส่วนร้อยละ 99.99 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว

ปี 2552

- มกราคม 2552 : บริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด ทำการลงนามในบันทึกข้อตกลงกิจการร่วมค้าร่วมกับ บริษัทออฟฟิเชียล อีควิเมนต์ แมนูแฟกเจอร์ จำกัด (เป็นบริษัทที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง) ซึ่งดำเนินกิจการจัดจำหน่ายอุปกรณ์ห้องปฏิบัติการ เพื่อก่อตั้งกิจการร่วมค้า สยาม ทีซี ออฟฟิเชียล อีควิเมนต์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำการประกวดราคาการซื้อครุภัณฑ์สำหรับห้องปฏิบัติการของสถาบันการศึกษา โดยได้ทำการจดทะเบียนกิจการร่วมค้ากับกรมสรรพากรเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2552 และบริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด ได้ทำการลงนามในสัญญาเล็กกิจการร่วมค้า ทีซี ออฟฟิเชียล อีควิเมนต์ เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2558
- เมษายน 2552 : บริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนเป็น 4 ล้านบาท เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2552 โดยการออกหุ้นสามัญ 20,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท ให้แก่กลุ่มตระกูลรัตนกมลพรทำให้มีสัดส่วนการถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 85 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว
- พฤศจิกายน 2552 : บริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนเป็น 10 ล้านบาท เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2552 โดยการออกหุ้นสามัญ 60,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท ให้แก่กลุ่มตระกูลรัตนกมลพร ทำให้มีสัดส่วนการถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 94 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว

ปี 2553

- กันยายน 2553 : บริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนเป็น 20 ล้านบาท เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2553 โดยการออกหุ้นสามัญ 1,000,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท ให้แก่กลุ่มตระกูลรัตนกมลพร ทำให้มีสัดส่วนการถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 97 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว
- ตุลาคม 2553 : บริษัท สยาม รีคอนดิชั่น อินดัสตรี จำกัด ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนเป็น 100 ล้านบาท เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2553 โดยการออกหุ้นสามัญ 300,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท

- : บริษัท ดิกโต้ (ประเทศไทย) จำกัด ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนเป็น 11 ล้านบาท เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2553 โดยการออกหุ้นสามัญ 1,000,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท และได้ทำการชำระเต็มมูลค่าหุ้นทั้งหมดเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2553

ปี 2554

- ปี 2554 : บริษัท ดิกโต้ (ประเทศไทย) จำกัด เริ่มขยายธุรกิจไปยังธุรกิจโปรแกรมบริหารจัดการเอกสาร
- พฤษภาคม 2554 : บริษัท ดิกโต้ (ประเทศไทย) จำกัด ได้รับใบรับรองระบบบริหารคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9001:2008 สำหรับการขาย การตลาด การติดตั้ง และการให้บริการหลังการขาย เครื่องถ่ายเอกสาร โดยบริษัท เอสจีเอส ยูไนเต็ด คิงดอม จำกัด และ บริษัท เอสจีเอส (ประเทศไทย) จำกัด เป็นผู้ให้การรับรอง
- : บริษัท สยาม รีคอนดิชัน อินดัสตรี จำกัด ได้รับใบรับรองระบบบริหารคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9001:2008 สำหรับการขาย การตลาด การติดตั้ง และการให้บริการหลังการขาย เครื่องถ่ายเอกสาร โดยบริษัท เอสจีเอส ยูไนเต็ด คิงดอม จำกัด และ บริษัท เอสจีเอส (ประเทศไทย) จำกัด เป็นผู้ให้การรับรอง
- : บริษัท ก๊อปปี แมน เรนทอล จำกัด ได้รับใบรับรองระบบบริหารคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9001:2008 สำหรับการขาย การตลาด การติดตั้ง และการให้บริการหลังการขาย เครื่องถ่ายเอกสาร โดยบริษัท เอสจีเอส ยูไนเต็ด คิงดอม จำกัด และ บริษัท เอสจีเอส (ประเทศไทย) จำกัด เป็นผู้ให้การรับรอง
- พฤศจิกายน 2554 : บริษัท ดิกโต้ (ประเทศไทย) จำกัด ได้รับใบรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001:2004 สำหรับการขาย จัดจำหน่าย ผลิต และพัฒนาสินค้า สำหรับเครื่องถ่ายเอกสารที่ผ่านการปรับปรุงสภาพ โดยบริษัท ยูไนเต็ด รีจิสตร้า ซิสเท็มส์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นผู้ให้การรับรอง
- : บริษัท สยาม รีคอนดิชัน อินดัสตรี จำกัด ได้รับใบรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001:2004 สำหรับการขาย จัดจำหน่าย ผลิต และพัฒนาสินค้า สำหรับเครื่องถ่ายเอกสารที่ผ่านการปรับปรุงสภาพ โดยบริษัท ยูไนเต็ด รีจิสตร้า ซิสเท็มส์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นผู้ให้การรับรอง
- : บริษัท ก๊อปปี แมน เรนทอล จำกัด ได้รับใบรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001:2004 สำหรับการขาย จัดจำหน่าย ผลิต และพัฒนาสินค้า สำหรับเครื่องถ่ายเอกสารที่ผ่านการปรับปรุงสภาพ โดยบริษัท ยูไนเต็ด รีจิสตร้า ซิสเท็มส์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นผู้ให้การรับรอง
- ธันวาคม 2554 : บริษัท สยาม รีคอนดิชัน อินดัสตรี จำกัด ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนเป็น 120 ล้านบาท เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2554 โดยการออกหุ้นสามัญ 200,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท

ปี 2555

- เมษายน 2555 : บริษัท สยาม รีคอนดิชัน อินดัสตรี จำกัด ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนเป็น 300 ล้านบาท เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2555 โดยการออกหุ้นสามัญ 1,800,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท
- พฤษภาคม 2555 : บริษัท สยาม รีคอนดิชัน อินดัสตรี จำกัด ทำการเปลี่ยนชื่อบริษัทเป็น บริษัท สยาม รอยัล อินดัสตรี จำกัด เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2555

ตุลาคม 2555 : กลุ่มตระกูลรัตนกมลพร ทำการซื้อหุ้นของบริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด จากกลุ่มผู้ลงทุนจำนวน 6,000 หุ้น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2555 ทำให้กลุ่มตระกูลรัตนกมลพรมีสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 100 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว

ปี 2556

เมษายน 2556 : ในวันที่ 3 เมษายน 2556 บริษัท ก๊อปปี แมน เรนทอล จำกัด ทำการเปลี่ยนแปลงมูลค่าที่ตราไว้ของหุ้นสามัญ จากหุ้นละ 200 บาท เป็นหุ้นละ 5 บาท ทำให้ บริษัท ก๊อปปี แมน เรนทอล จำกัด มีทุนจดทะเบียน 60 ล้านบาท แบ่งออกเป็นหุ้นสามัญ 12,000,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 5 บาท

ตุลาคม 2556 : บริษัท ดิกโด้ (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท ก๊อปปี แมน เรนทอล จำกัด และบริษัท สยามรอยัล อินดัสตรี จำกัด ได้ทำการควบรวมกิจการเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2556 เพื่อทำการปรับภาพลักษณ์องค์กร (Corporate Rebranding) และใช้ชื่อบริษัท ดิกโด้ (ประเทศไทย) จำกัด โดยมีทุนจดทะเบียนหลังการควบรวมบริษัททั้งสิ้น 371 ล้านบาท แบ่งเป็นหุ้นสามัญทั้งสิ้น 74,200,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 5 บาท ซึ่งมีผู้ถือหุ้นหลักคือกลุ่มตระกูลรัตนกมลพร ซึ่งถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 100 จากทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว

ปี 2557

พฤษภาคม 2557 : บริษัทได้รับใบรับรองระบบบริหารคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9001:2008 สำหรับการขาย การตลาด การติดตั้ง การผลิต และการให้บริการหลังการขายเครื่องถ่ายภาพเอกซเรย์ผ่านการปรับสภาพ โดยบริษัท เอสจีเอส ยูไนเต็ด คิงดอม จำกัด และ บริษัท เอสจีเอส (ประเทศไทย) จำกัด เป็นผู้ให้การรับรอง

มิถุนายน 2557 : บริษัททำการลดทุนจดทะเบียนเป็นจำนวน 231 ล้านบาท จากทุนจดทะเบียน 371 ล้านบาท เป็น 140 ล้านบาทเมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2557 โดยการลดจำนวนหุ้นสามัญจาก 74,200,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 5 บาท ลงเหลือจำนวน 28,000,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 5 บาท โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ล้างขาดทุนสะสม 82.84 ล้านบาท
2. ทำการชำระคืนผู้ถือหุ้น 148.16 ล้านบาท

ตุลาคม 2557 : บริษัทได้รับใบรับรองระบบบริหารคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 14001:2004 สำหรับการขาย การตลาด การติดตั้ง การผลิต และการให้บริการหลังการขายเครื่องถ่ายภาพเอกซเรย์ผ่านการปรับสภาพ โดยบริษัท เอสจีเอส ยูไนเต็ด คิงดอม จำกัด และ บริษัท เอสจีเอส (ประเทศไทย) จำกัด เป็นผู้ให้การรับรอง

พฤศจิกายน 2557 : บริษัททำการเพิ่มทุนจดทะเบียนเป็น 160 ล้านบาท เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2557 โดยการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 4,000,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 5 บาท ให้แก่กลุ่มนักลงทุนที่ไม่มีความเกี่ยวข้องเพื่อนำเงินที่ได้จากการเพิ่มทุนไปทำการซื้อหุ้นสามัญของบริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด

: บริษัททำการซื้อหุ้นสามัญของบริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด ในสัดส่วนร้อยละ 99.99 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว 20 ล้านบาท จากกลุ่มตระกูลรัตนกมลพร เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2557 เพื่อทำการปรับโครงสร้างกลุ่มบริษัท

ปี 2558

ปี 2558 : บริษัททำการขยายธุรกิจไปยังธุรกิจการให้บริการจัดเก็บเอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยมุ่งเน้นในการให้บริการสแกนเอกสารแก่องค์กรต่าง ๆ (Document Digitization) รวมถึงการจัดทำสารบัญเพื่อความสะดวกในการค้นหา (Document Indexing) เพื่อเป็น

การรองรับการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจและลดความเสี่ยงจากการที่องค์กรต่าง ๆ มีแนวโน้มลดการใช้กระดาษและเปลี่ยนเอกสารต่าง ๆ ให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลมากขึ้น

ปี 2559

- มีนาคม 2559 : ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 1/2559 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2559 ได้มีมติดังนี้
1. มีมติพิเศษให้แปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัด
 2. มีมติให้เปลี่ยนแปลงมูลค่าหุ้นที่ตราไว้ของหุ้นสามัญจากหุ้นละ 5 บาท เป็นหุ้นละ 0.10 บาท
 3. มีมติพิเศษให้บริษัทเพิ่มทุนจดทะเบียนเป็น 200 ล้านบาท ประกอบด้วยหุ้นสามัญจำนวน 2,000 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.10 บาท
 4. มติอนุมัติการออกและเสนอขายหุ้นสามัญให้แก่ประชาชนทั่วไปจำนวน 400 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.10 บาท
 5. มีมติอนุมัติให้นำหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ
- ธันวาคม 2559 : ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 2/2559 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2559 ได้มีมติดังนี้
1. มีมติให้เปลี่ยนแปลงมูลค่าหุ้นที่ตราไว้ของหุ้นสามัญจากหุ้นละ 0.10 บาท เป็นหุ้นละ 0.50 บาท
 2. มีมติยกเลิกมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นที่เกี่ยวข้องกับการเสนอขายหุ้นเพิ่มทุนต่อประชาชนทั่วไป (IPO) การนำหุ้นสามัญเข้าจดทะเบียนเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (mai) แล้วจึงมีมติอนุมัติวาระดังกล่าวใหม่อีกครั้ง เนื่องจากมติดังกล่าวกำลังจะมีอายุครบกำหนด 1 ปี ดังนี้
 - 2.1 มติอนุมัติการออกและเสนอขายหุ้นสามัญให้แก่ประชาชนทั่วไปจำนวน 80 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท
 - 2.2 มีมติอนุมัติให้นำหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ

ปี 2560

- พฤษภาคม 2560 : บริษัทได้รับใบรับรองระบบบริหารคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9001:2005 และ ISO 14001:2015 สำหรับการขาย การตลาด การติดตั้ง การผลิต และการให้บริการหลังการขายเครื่องถ่ายเอกสาร โดยบริษัท เอสจีเอส ยูไนเต็ท คิงดอม จำกัด และ บริษัท เอสจีเอส (ประเทศไทย) จำกัด เป็นผู้ให้การรับรอง
- มิถุนายน 2560 : บริษัทย่อยได้รับใบรับรองระบบบริหารคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9001:2005 สำหรับการออกแบบและก่อสร้างโครงการน้ำบนผิวดินซึ่งรวมถึงการให้บริการบำรุงรักษาและติดตั้ง โดยบริษัท เอสจีเอส ยูไนเต็ท คิงดอม จำกัด และ บริษัท เอสจีเอส (ประเทศไทย) จำกัด เป็นผู้ให้การรับรอง

ปี 2561

- เมษายน 2561 : บริษัทย่อยได้เข้าร่วมก่อตั้งกิจการร่วม (Consortium) กับบริษัทที่ไม่มีความเกี่ยวข้อง 2 บริษัท เพื่อเข้าดำเนินโครงการก่อสร้างระบบการจัดการขยะเพื่อผลิตเป็นเชื้อเพลิง (Refuse Derived Fuel : RDF) และปุ๋ยอินทรีย์ เทศบาลนครสมุทรปราการ เพื่อก่อสร้างอาคาร เครื่องจักร อุปกรณ์ และระบบควบคุมระบบคัดแยกขยะเพื่อผลิตเป็นเชื้อเพลิง และปุ๋ยอินทรีย์ มูลค่าโครงการทั้งสิ้น 315.71 ล้านบาท โดยบริษัทย่อยมีส่วนแบ่งรายได้จากโครงการดังกล่าวในสัดส่วนร้อยละ 54 ของมูลค่าโครงการรวม

กรกฎาคม 2561 : บริษัทได้ทำการขยายการดำเนินงานไปยังธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบไดรฟ์ทรู (Drive-Thru) และระบบขายสินค้าหน้าร้าน โดยบริษัทได้รับการแต่งตั้งเป็นตัวแทนจำหน่ายอย่างเป็นทางการของระบบไดรฟ์ทรู ตราสินค้า HME

ปี 2563

พฤษภาคม 2563 : ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 2/2563 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2563 ได้มีมติดังนี้

1. มติอนุมัติการออกและเสนอขายหุ้นสามัญให้แก่ประชาชนทั่วไปจำนวน 80 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท
2. มีมติอนุมัติให้นำหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ

กันยายน 2563 : ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 3/2563 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 24 กันยายน 2563 ได้มีมติดังนี้

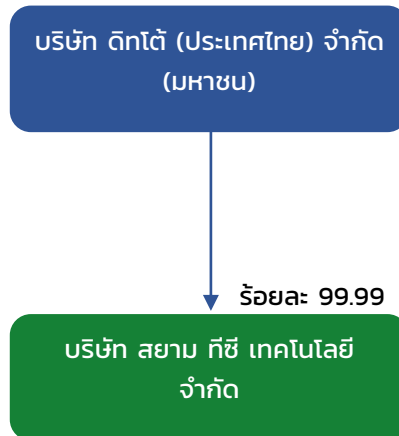
1. มีมติยกเลิกมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นที่เกี่ยวข้องกับการเสนอขายหุ้นเพิ่มทุนต่อประชาชนทั่วไป (IPO) การนำหุ้นสามัญเข้าจดทะเบียนเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (mai) แล้วจึงมีมติอนุมัติวาระดังกล่าวใหม่อีกครั้ง เนื่องจากบริษัทมีความประสงค์ที่จะเพิ่มทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมตามสัดส่วนการถือหุ้น จึงต้องทำการลดทุนจดทะเบียนสำหรับการเสนอขายหุ้นเพิ่มทุนต่อประชาชนทั่วไปก่อน จึงจะสามารถทำการเพิ่มทุนได้
2. มีมติอนุมัติให้บริษัทลดทุนจดทะเบียนเป็น 160 ล้านบาท ประกอบด้วยหุ้นสามัญจำนวน 320 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท
3. มีมติอนุมัติให้บริษัทเพิ่มทุนจดทะเบียนเป็น 220 ล้านบาท ประกอบด้วยหุ้นสามัญจำนวน 440 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท
4. มีมติอนุมัติให้ออกและเสนอขายหุ้นสามัญผู้ถือหุ้นเดิมตามสัดส่วนการถือหุ้นจำนวน 40 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท
5. มติอนุมัติการออกและเสนอขายหุ้นสามัญให้แก่ประชาชนทั่วไปจำนวน 80 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท
6. มีมติอนุมัติให้นำหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ

ธันวาคม 2563 : บริษัทได้ทำการลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการ ร่วมกับสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ในกระบวนการทำงานและร่วมกันพัฒนาซอฟต์แวร์ และ/หรือ ผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเอกสารและข้อมูลดิจิทัล รวมไปถึงระบบ Workflow, Data Analytic และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง และส่งเสริมให้เกิดกลไกในการสร้างบุคลากรที่มีความพร้อมในการทำงานให้กับอุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ

โครงสร้างการถือหุ้นของกลุ่มบริษัท

บริษัทแบ่งการดำเนินงานโดยบริษัทดำเนินธุรกิจให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และระบบจัดการเอกสารครบวงจร และบริษัทย่อยคือ บริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด ดำเนินธุรกิจให้บริการและรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีแก่หน่วยงานราชการต่าง ๆ โดยมีโครงสร้างการถือหุ้นของกลุ่มบริษัทดังนี้

แผนภาพแสดงโครงสร้างกลุ่มบริษัท บริษัท ดิกโต้ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)

บริษัทย่อย

บริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด เป็นบริษัทย่อยของบริษัท ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2549 โดยกลุ่มตระกูลรัตนกมลพร และต่อมาบริษัทได้ทำการซื้อหุ้นของบริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด เป็นบริษัทย่อยเมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2557 โดยบริษัทถือหุ้นสามัญในสัดส่วนร้อยละ 99.99 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้วทั้งสิ้น 20 ล้านบาท โดยบริษัทย่อยดำเนินธุรกิจให้บริการและรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นในโครงการที่มีเทคโนโลยีที่เป็นนวัตกรรม (Innovation) และเป็นเทคโนโลยีเฉพาะทาง เช่น ศูนย์ดาราศาสตร์ พิพิธภัณฑสถาน ระบบโทรมาตร หรือระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning) เป็นต้น

ความสัมพันธ์กับกลุ่มธุรกิจของผู้ถือหุ้นใหญ่ของบริษัท

กลุ่มตระกูลรัตนกมลพร ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของบริษัท โดยถือหุ้นในบริษัทในสัดส่วนร้อยละ 87.50 มีการถือหุ้นในบริษัทที่ดำเนินธุรกิจต่าง ๆ เช่น ธุรกิจให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจด้านการก่อสร้างระบบประปาบาดาล ธุรกิจด้านระบบบำบัดน้ำ เป็นต้น

ในอดีต กลุ่มตระกูลรัตนกมลพรได้ทำการจัดตั้งบริษัทต่าง ๆ เพื่อดำเนินกิจการเกี่ยวกับเครื่องถ่ายเอกสาร และระบบจัดการเอกสาร ซึ่งนอกเหนือจากบริษัท ดังนี้

1. บริษัท ดิกโต้ เทค จำกัด

บริษัท ดิกโต้ เทค จำกัด ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2550 โดยมีจุดมุ่งหมายให้เช่าและให้บริการบำรุงรักษาและซ่อมแซมเครื่องถ่ายเอกสารให้แก่กลุ่มลูกค้าศูนย์ถ่ายเอกสาร ซึ่งหลังจากการปรับโครงสร้างกลุ่มบริษัทเพื่อทำการปรับภาพลักษณ์องค์กรและโครงสร้างธุรกิจ โดยก่อตั้งบริษัท ดิกโต้ (ประเทศไทย) จำกัด ขึ้นมาเมื่อปี 2550 จึงได้ทำการย้ายการดำเนินงานดังกล่าวจากบริษัท ดิกโต้ เทค จำกัด มายังบริษัท ดิกโต้ (ประเทศไทย) จำกัด ทั้งนี้ปัจจุบัน บริษัท ดิกโต้ เทค จำกัด ได้ทำการจดทะเบียนเลิกกิจการแล้วเมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2558

2. บริษัท ดิกโต้ เวิลด์ จำกัด

บริษัท ดิกโต้ เวิลด์ จำกัด ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 27 มกราคม 2546 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อดำเนินกิจการศูนย์ถ่ายเอกสารให้แก่ลูกค้าทั่วไป ซึ่งหลังจากการปรับโครงสร้างกลุ่มบริษัทเพื่อทำการปรับภาพลักษณ์องค์กรและโครงสร้างธุรกิจ โดยก่อตั้งบริษัท ดิกโต้ (ประเทศไทย) จำกัด ขึ้นมาเมื่อปี 2550 บริษัทมีความเห็นว่าธุรกิจดังกล่าวไม่เหมาะสมกับการดำเนินงานของบริษัท บริษัท ดิกโต้ เวิลด์ จำกัด จึงได้ทำการหยุดการ

ดำเนินการเชิงพาณิชย์ตั้งแต่ปี 2551 เป็นต้นมา ทั้งนี้ ปัจจุบันบริษัท ดิกโด้ เวิลด์ จำกัด ได้ทำการจดทะเบียนหยุดประกอบกิจการชั่วคราว กับกรมสรรพากรแล้ว เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2558

3. บริษัท ดิกโด้ อีส์ จำกัด

บริษัท ดิกโด้ อีส์ จำกัด ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2542 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อจำหน่ายเครื่องถ่ายภาพเอกสารและให้บริการแก่ลูกค้าในภาคตะวันออก ซึ่งหลังจากการปรับโครงสร้างกลุ่มบริษัทเพื่อทำการปรับภาพลักษณ์องค์กรและโครงสร้างธุรกิจ จึงได้ทำการย้ายการดำเนินงานดังกล่าวจากบริษัท ดิกโด้ อีส์ จำกัด มายัง บริษัท สยาม รอยัล อินดัสตรี จำกัด ทั้งนี้ ปัจจุบันบริษัท ดิกโด้ อีส์ จำกัด ได้ทำการจดทะเบียนหยุดประกอบกิจการชั่วคราว กับกรมสรรพากรแล้ว แล้วเมื่อวันที่ 21 เมษายน 2558

นอกจากนี้ กลุ่มตระกูลรัตนกมลพร ยังเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ในบริษัทที่อาจมีความขัดแย้งกับบริษัท โดยได้มีมาตรการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ดังนี้

1. บริษัท ตรี ศูนย์อัจฉริยะแห่งปัญญา จำกัด (ชื่อเดิม บริษัท บี พี สเตชันเนอร์ จำกัด)

บริษัท ตรี ศูนย์อัจฉริยะแห่งปัญญา จำกัด (ชื่อเดิม บริษัท บี พี สเตชันเนอร์ จำกัด) ก่อตั้งขึ้นเมื่อ 17 เมษายน 2539 เพื่อดำเนินธุรกิจจำหน่ายเครื่องเขียนและให้บริการถ่ายเอกสาร ในอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี โดยนายธีระรัช รัตนกมลพร และนายธีระรัช รัตนกมลพร และบุตรอีก 3 คน ถือหุ้นรวมกันในสัดส่วนร้อยละ 100 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว ซึ่งในปี 2555 ได้หยุดการดำเนินธุรกิจจำหน่ายเครื่องเขียนและให้บริการถ่ายเอกสาร และได้ทำการขายสินค้าคงเหลือและเครื่องถ่ายเอกสารทั้งหมดแล้วในปี 2558 ซึ่งปัจจุบันได้เปลี่ยนการดำเนินงานไปยังธุรกิจให้บริการห้องประชุม ห้องสัมมนา และพื้นที่สำหรับการกวดวิชา โดยบริษัท ตรี ศูนย์อัจฉริยะแห่งปัญญา จำกัด (ในชื่อเดิม คือ บริษัท บี พี สเตชันเนอร์ จำกัด ในขณะนั้น) ได้มีการลงนามในหนังสือให้คำรับรองที่จะไม่ดำเนินธุรกิจแข่งขันกับบริษัทและบริษัทย่อย ในธุรกิจเกี่ยวกับการให้เช่าจำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และระบบจัดการเอกสาร และธุรกิจให้บริการและรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ เช่น ระบบท้องฟ้าจำลองและพิพิธภัณฑ์ ระบบโทรมาตร ระบบเทคโนโลยีภายในอาคาร เป็นต้น หรือธุรกรรมที่อาจเป็นการแข่งขันกับธุรกิจของบริษัทหรือบริษัทย่อย ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

2. บริษัท โรลลิง คอนเซปต์ อินโนเวชั่น จำกัด

บริษัท โรลลิง คอนเซปต์ อินโนเวชั่น จำกัด เป็นบริษัทที่อยู่ภายใต้การควบคุมของกลุ่มตระกูลรัตนกมลพร โดยนาย ธีระชัย รัตนกมลพร และนายฐกร รัตนกมลพร ถือหุ้นอยู่ในบริษัท โรลลิง คอนเซปต์ อินโนเวชั่น จำกัด รวมกันในสัดส่วนร้อยละ 99.99 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว โดยดำเนินธุรกิจให้บริการวิศวกรรมและรับเหมางานโครงการระบบประปาบาดาลให้แก่หน่วยงานราชการต่าง ๆ

ในปี 2557 บริษัทย่อย ได้ลงนามในสัญญาเข้าร่วม (Consortium) ร่วมกับบริษัท โรลลิง คอนเซปต์ อินโนเวชั่น จำกัด และบริษัทที่ไม่มีความเกี่ยวข้องอีก 2 บริษัท ในการเข้าประกวดราคาจ้าง โครงการอาคารบริหารเชิงบูรณาการ 1 หลัง ซึ่งมีการระบุในสัญญาว่าบริษัทย่อยจะรับผิดชอบในด้านเทคโนโลยีภายในอาคารต่าง ๆ เช่น ระบบถ่ายทอดภาพและเสียง ระบบพลังงานแสงอาทิตย์ ระบบกล้องวงจรปิด ระบบสื่อสารประชาสัมพันธ์ เป็นต้น และบริษัท โรลลิง คอนเซปต์ อินโนเวชั่น จำกัด รับผิดชอบในด้านงานวิศวกรรมโครงสร้างประกอบอาคารทั้งหมดโดยบริษัทและบริษัทย่อยไม่มีนโยบายที่จะเข้าทำสัญญาร่วมกับบริษัท โรลลิง คอนเซปต์ อินโนเวชั่น จำกัดอีกในอนาคต

ทั้งนี้ บริษัท โรลลิง คอนเซปต์ อินโนเวชั่น จำกัด ได้มีการลงนามในหนังสือให้คำรับรองที่จะไม่ดำเนินธุรกิจแข่งขันกับบริษัทและบริษัทย่อย ในธุรกิจเกี่ยวกับการให้เช่าจำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และระบบจัดการเอกสาร และธุรกิจให้บริการและรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ เช่น ระบบท้องฟ้าจำลองและพิพิธภัณฑ์ ระบบโทรมาตร ระบบ

เทคโนโลยีภายในอาคาร เป็นต้น หรือธุรกรรมที่อาจเป็นการแข่งขันกับธุรกิจของบริษัทหรือบริษัทย่อย ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

3. บริษัท กรีน วอเตอร์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด

บริษัท กรีน วอเตอร์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด เป็นบริษัทที่อยู่ภายใต้การควบคุมของกลุ่มตระกูลรัตนกมลพร โดยนายฐกร รัตนกมลพร และนายชัยทัต กุลโชควณิช เป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงนาม โดยนายฐกร รัตนกมลพร และนายธีระชัย รัตนกมลพร ถือหุ้นอยู่ในบริษัท กรีน วอเตอร์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด รวมกันในสัดส่วนร้อยละ 80.00 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว และนายชัยทัต กุลโชควณิช ถือหุ้นอยู่ในบริษัท กรีน วอเตอร์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด ในสัดส่วนร้อยละ 10.00 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว โดยดำเนินธุรกิจให้บริการวิศวกรรมและรับเหมางานโครงการระบบประปาบาดาลให้แก่หน่วยงานราชการต่าง ๆ และนำเข้าอุปกรณ์ด้านน้ำ อุปกรณ์ควบคุมประตูน้ำ อุปกรณ์วัดน้ำและเครื่องผสมน้ำโซดาสำหรับความสวยงาม โดยบริษัท กรีน วอเตอร์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด ได้มีการลงนามในหนังสือให้คำรับรองที่จะไม่ดำเนินธุรกิจแข่งขันกับบริษัทและบริษัทย่อย ในธุรกิจเกี่ยวกับการให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และระบบจัดการเอกสาร และธุรกิจให้บริการและรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ เช่น ระบบท้องฟ้าจำลองและพิพิธภัณฑ์ ระบบโทรมาตร ระบบเทคโนโลยีภายในอาคาร เป็นต้น หรือธุรกรรมที่อาจเป็นการแข่งขันกับธุรกิจของบริษัทหรือบริษัทย่อย ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

4. บริษัท เกทเวย์ กรีน จำกัด

บริษัท เกทเวย์ กรีน จำกัด ก่อตั้งขึ้นเมื่อ 11 มกราคม 2553 เพื่อดำเนินธุรกิจนำเข้าหมึกพิมพ์สำหรับเครื่องถ่ายเอกสารและเครื่องพิมพ์ให้แก่บริษัท โดยนางสาวกรรณิศา รัตนกมลพร เป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงนาม และนางสาวกรรณิศา รัตนกมลพร และนางระพี รัตนกมลพร ถือหุ้นรวมกันในสัดส่วนร้อยละ 75.00 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว ซึ่งในปี 2558 ได้ทำการยุติการดำเนินธุรกิจนำเข้าหมึกพิมพ์สำหรับเครื่องถ่ายเอกสารและเครื่องพิมพ์ โดยเปลี่ยนมาดำเนินงานด้านจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ เช่น น้ำมันมะกอก เป็นต้น และปัจจุบันมิได้ดำเนินธุรกิจเชิงพาณิชย์แต่อย่างใด โดยบริษัท เกทเวย์ กรีน จำกัด ได้มีการลงนามในหนังสือให้คำรับรองที่จะไม่ดำเนินธุรกิจแข่งขันกับบริษัทและบริษัทย่อย ในธุรกิจเกี่ยวกับการให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และระบบจัดการเอกสาร และธุรกิจให้บริการและรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ เช่น ระบบท้องฟ้าจำลอง และพิพิธภัณฑ์ ระบบโทรมาตร ระบบเทคโนโลยีภายในอาคาร เป็นต้น หรือธุรกรรมที่อาจเป็นการแข่งขันกับธุรกิจของบริษัทหรือบริษัทย่อย ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

5. บริษัท อาร์ยู เทคโนโลยี จำกัด

บริษัท อาร์ยู เทคโนโลยี จำกัด ปัจจุบัน เป็นบริษัทที่อยู่ภายใต้การควบคุมของกลุ่มตระกูลรัตนกมลพร โดยนายธีระชัย รัตนกมลพร เป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงนาม และถือหุ้นอยู่ในบริษัท อาร์ยู เทคโนโลยี จำกัด ในสัดส่วนร้อยละ 99.99 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว โดยในอดีตก่อตั้งโดยอดีตผู้บริหารของบริษัท โรลลิง คอนเซปต์ อินโนเวชั่น จำกัด เพื่อดำเนินธุรกิจให้บริการวิศวกรรมและรับเหมางานโครงการระบบประปาบาดาลให้แก่หน่วยงานราชการต่าง ๆ และจำหน่ายเครื่องครุภัณฑ์ประเภทชุดฝึกสอนในรูปแบบเครื่องเจาะ เครื่องกลึง แก่สถาบันการศึกษาต่าง ๆ โดยในอดีต บริษัท อาร์ยู เทคโนโลยี จำกัด ได้ทำการซื้อชุดฝึกสอนการซ่อมเครื่องถ่ายเอกสาร จากบริษัท สยาม รอยัล อินดัสตรี จำกัด และบริษัท ดิกโก้ (ประเทศไทย) จำกัด เพื่อทำการจำหน่ายให้แก่ลูกค้า ซึ่งรวมถึงบริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด เพื่อนำไปจำหน่ายให้แก่สถาบันการศึกษาต่าง ๆ

ต่อมา ในวันที่ 28 เมษายน 2560 นายธีระชัย รัตนกมลพร ได้ทำการซื้อหุ้นของบริษัท อาร์ยู เทคโนโลยี จำกัด ทั้งหมดจากอดีตผู้บริหารของบริษัท โรลลิง คอนเซปต์ อินโนเวชั่น จำกัด เนื่องจากเล็งเห็นว่าการดำเนินธุรกิจรับเหมางานโครงการระบบประปาบาดาลให้แก่หน่วยงานราชการต่าง ๆ เช่นเดียวกับ

บริษัท โรลิ่ง คอนเซปต์ อินโนเวชั่น จำกัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการขยายศักยภาพในธุรกิจดังกล่าว และบริษัท อาร์ยู เทคโนโลยี จำกัด ได้มีการลงนามในหนังสือให้คำรับรองที่จะไม่ดำเนินธุรกิจแข่งขันกับ บริษัทและบริษัทย่อย ในธุรกิจเกี่ยวกับการให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และระบบจัดการเอกสาร และธุรกิจให้บริการและรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของ หน่วยงานราชการต่าง ๆ เช่น ระบบท้องฟ้าจำลองและพิพิธภัณฑ์ ระบบโทรมาตร ระบบเทคโนโลยีภายใน อาคาร เป็นต้น หรือธุรกรรมที่อาจเป็นการแข่งขันกับธุรกิจของบริษัทหรือบริษัทย่อย ไม่ว่าโดยทางตรงหรือ ทางอ้อม

6. บริษัท อาร์ยู แอสเซท ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด

บริษัท อาร์ยู แอสเซท ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด เป็นบริษัทที่อยู่ภายใต้การควบคุมของกลุ่มตระกูลรัตนกมลพร โดยนายธีระชัย รัตนกมลพร เป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงนาม และถือหุ้นอยู่ในบริษัท อาร์ยู แอสเซท ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ในสัดส่วนร้อยละ 100 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว โดยในอดีตบริษัทและ บริษัทย่อยทำการเช่าอาคารสำนักงานจากบริษัท อาร์ยู แอสเซท ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่อยู่ ภายใต้การควบคุมของกลุ่มตระกูลรัตนกมลพร สำหรับเป็นสำนักงานใหญ่ของบริษัทและบริษัทย่อย และ บริษัทได้ทำการเช่าอาคารคลังสินค้าภายในซอยรามคำแหง 118 สำหรับเป็นพื้นที่จัดเก็บ ตรวจสอบ และ ซ่อมสินค้า โดยสัญญาเช่าสำหรับอาคารสำนักงานและคลังสินค้าดังกล่าว เป็นสัญญาระยะสั้น โดยบริษัท ย่อยได้ทำการจ่ายค่าส่วนปรับปรุงอาคารสำหรับอาคารสำนักงานดังกล่าวเป็นจำนวนเงิน 29.74 ล้านบาท และบริษัทได้ทำการจ่ายค่าส่วนปรับปรุงอาคารสำหรับอาคารคลังสินค้าดังกล่าวเป็นจำนวนเงิน 10.06 ล้านบาท เพื่อเป็นการปรับโครงสร้างการถือกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินระหว่างบริษัท บริษัทย่อย และบุคคลที่ เกี่ยวข้อง และสัญญาเช่าให้มีความโปร่งใส บริษัทและบริษัทย่อยจึงทำการขายทรัพย์สินในส่วนบางส่วน ปรับปรุงอาคารของอาคารสำนักงานและคลังสินค้าดังกล่าวให้แก่บริษัท อาร์ยู แอสเซท ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ด้วยมูลค่าเท่ากับ 22.78 ล้านบาท และ 9.32 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งเท่ากับมูลค่าทางบัญชี ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2558 และบริษัททำการเช่าอาคารสำนักงานดังกล่าวจากบริษัท อาร์ยู แอสเซท ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด โดยเป็นสัญญาเช่าระยะยาวเป็นเวลา 30 ปี ซึ่งมีอัตราค่าเช่าเป็นไปตามราคาประเมินของ ผู้ประเมินราคาที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และทำการซื้ออาคารที่ดินพร้อมคลังสินค้าข้างต้นจากบริษัท อาร์ยู แอสเซท ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ใน ราคาเท่ากับราคาประเมินจากผู้ประเมินราคาซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และ ตลาดหลักทรัพย์ โดยธุรกรรมระหว่างบริษัท บริษัทย่อย และบริษัท อาร์ยู แอสเซท ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ตามที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบครั้งที่ 2/2558 เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2558 และได้รับการอนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 2/2558 เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2558 และได้รับการอนุมัติจากที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 1/2558 เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2558

ข้อมูลสำคัญทางการเงินและผลการดำเนินงาน

รายละเอียด : หน่วย	ปี 2562	ปี 2563
สินทรัพย์รวม : ล้านบาท	673.51	773.81
หนี้สินรวม : ล้านบาท	412.14	440.83
ส่วนของผู้ถือหุ้น : ล้านบาท	261.37	332.98

รายละเอียด : หน่วย	ปี 2562	ปี 2563
รายได้รวม : ล้านบาท	776.16	988.18
ต้นทุน : ล้านบาท	591.24	730.55
กำไรสุทธิ : ล้านบาท	56.27	114.20
กำไรสุทธิต่อหุ้น (EPS) : บาท/หุ้น	0.18	0.35
จำนวนหุ้นสามัญ : ล้านหุ้น	320	360
กำไรสุทธิต่อหุ้นปรับลดเต็มที่ (Fully Diluted EPS) : บาท/หุ้น ^{1/}	0.13	0.26
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนผู้ถือหุ้น (D/E) : เท่า	1.58	1.32
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) : ร้อยละ	9.89	15.78
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) : ร้อยละ	24.13	38.43

หมายเหตุ ^{1/}กำไรสุทธิต่อหุ้นปรับลดเต็มที่ คำนวณโดยใช้กำไรสุทธิหารด้วยจำนวนหุ้นทั้งหมดภายหลังจากเสนอขายต่อประชาชนครั้งแรกนี้

การประกอบธุรกิจของแต่ละสายผลิตภัณฑ์

โครงสร้างรายได้ของการประกอบธุรกิจของแต่ละสายผลิตภัณฑ์

การประกอบธุรกิจของบริษัทและบริษัทย่อยสามารถแบ่งออกตามประเภทของการดำเนินธุรกิจเป็น 3 ธุรกิจหลัก ได้แก่ 1) ธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสาร 2) ธุรกิจให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และสินค้าเทคโนโลยีอื่น ๆ และ 3) ธุรกิจให้บริการและรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยี สำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ โดยโครงสร้างรายได้ตามแต่ละประเภทของการดำเนินธุรกิจในงวดปี 2560 ถึงปี 2563 มีสัดส่วนรายได้ดังนี้

(หน่วย : ล้านบาท)

รายได้	ดำเนินการ โดย	ปี 2560		ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563	
		มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ
1. ธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสาร									
- ให้บริการบริหารจัดการระบบงาน	บริษัทและบริษัทย่อย	52.65	9.69	57.53	13.53	35.24	4.55	76.44	7.74
- จำหน่ายระบบบริหารจัดการเอกสาร	บริษัทและบริษัทย่อย	31.67	5.83	6.04	1.42	4.92	0.63	0.55	0.06
- โครงการระบบบริหารจัดการเอกสาร	บริษัทและบริษัทย่อย	7.36	1.35	10.84	2.55	192.80	24.88	308.10	31.18
2. ธุรกิจให้เช่า จำหน่ายและให้บริการด้านเครื่องถ่ายภาพเอกสาร เครื่องพิมพ์และสินค้าเทคโนโลยีอื่นๆ									
- ให้บริการเช่าเครื่องถ่ายภาพเอกสาร	บริษัท	177.55	32.69	173.73	40.86	168.38	21.72	137.33	13.90
- จำหน่ายเครื่องถ่ายภาพเอกสารและเครื่องพิมพ์	บริษัท	14.20	2.61	12.64	2.97	7.29	0.94	6.01	0.61
- จำหน่ายหมึกพิมพ์กระดาษและอะไหล่สำหรับเครื่องถ่ายภาพเอกสารและเครื่องพิมพ์	บริษัท	24.91	4.59	27.22	6.40	20.97	2.71	14.56	1.47
- ให้บริการบำรุงรักษาเครื่องถ่ายภาพเอกสารและเครื่องพิมพ์	บริษัท	10.23 ^{2/}	1.88	7.42	1.74	7.09	0.91	6.48	0.66
- จำหน่ายสินค้าเทคโนโลยีและสินค้าอื่น ๆ และการให้บริการอื่น ๆ	บริษัทและบริษัทย่อย	27.48	5.06	44.85	10.55	95.03	12.26	134.53	13.61
3. ธุรกิจรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ									
- ระบบท้องฟ้าจำลองและพิพิธภัณฑ์	บริษัทย่อย	11.31	2.08	19.24	4.53	158.64	20.47	82.50	8.35
- ระบบโทรมาตร	บริษัทย่อย	-	0.00	-	0.00	-	0.00	118.16	11.96
- ระบบเทคโนโลยีภายในอาคาร	บริษัทย่อย	176.39	32.48	61.26	14.41	33.10	4.27	0.00	0.00
- โครงการประเภทอื่น ๆ	บริษัทย่อย	3.52	0.65	1.54	0.36	49.57	6.40	101.63	10.28
รวมรายได้จากการขายและบริการ		537.26	98.92	422.31	99.34	773.02	99.74	986.29	99.81
รายได้อื่น ^{1/}		5.87	1.08	2.82	0.66	2.04	0.26	1.89	0.19
รายได้รวม		543.13	100.00	425.13	100.00	775.06	100.00	988.18	100.00

หมายเหตุ : ^{1/} รายได้อื่น ประกอบด้วยกำไรจากการขายและเช่ากลับ (Sale and Leaseback) สำหรับเครื่องถ่ายภาพเอกสาร โดยเป็นการขายเครื่องถ่ายภาพเอกสารให้แก่สถาบันการเงินและทำสัญญาเช่าทางการเงินกลับมาใช้ในการดำเนินงานของบริษัท โดยในปี 2560 ปี 2561 ปี 2562 และปี 2563 มีกำไรจากการขายและเช่ากลับเท่ากับ 2.45 ล้านบาท 0.97 ล้านบาท 0.65 ล้านบาท และ 0.36 ล้านบาท ตามลำดับ นอกจากนี้ บริษัทและบริษัทย่อยยังมีรายได้อื่นจากดอกเบี้ยรับ กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน และกำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สิน เป็นต้น ทั้งนี้ รายได้อื่นในส่วนนี้ของค่าส่วนลดรับยอดซื้อได้รับการจัดประเภทใหม่ในปี 2562 และปี 2563 โดยปรับจากรายได้อื่น ไปสุทธิตกกับยอดต้นทุนบริการ

^{2/} ในปี 2560 บริษัทมีรายได้จากการให้บริการด้านการพิมพ์เอกสาร 0.85 ล้านบาท

โดยลักษณะการดำเนินงานของแต่ละประเภทธุรกิจหลัก มีรายละเอียด ดังนี้

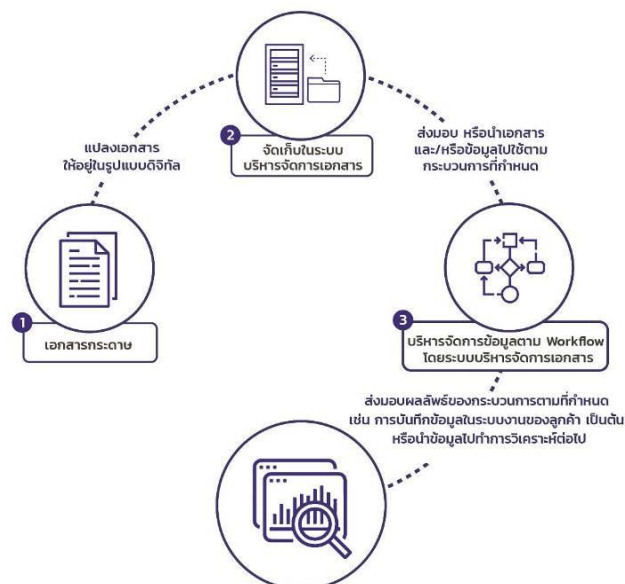
ลักษณะของผลิตภัณฑ์และบริการ

1. ธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสาร

บริษัทได้เริ่มดำเนินธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสารตั้งแต่ปี 2554 เป็นต้นมา โดยเริ่มจากการจำหน่ายโปรแกรมบริหารจัดการเอกสาร และได้ขยายไปยังให้บริการสแกนเอกสาร (Document Digitization) รวมถึงการจัดทำสารบัญเพื่อความสะดวกในการค้นหา (Document Indexing) จนถึงการให้บริการบริหารจัดการระบบงาน (Business Process Outsourcing) ตั้งแต่ปี 2558 เป็นต้นมา บริษัทได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและมุ่งเน้นในการขยายธุรกิจระบบบริหารจัดการเอกสารเป็นหลัก ซึ่งระบบบริหารจัดการเอกสารนั้น นอกจากจะสามารถลดค่าใช้จ่ายในด้านกระดาษ หมึกพิมพ์ และวัสดุสิ้นเปลืองอื่น ๆ แล้ว ยังสามารถทำการจัดเก็บ ค้นหา และสามารถนำเอกสารและ/หรือข้อมูลไปใช้ในการดำเนินการหรือทำการวิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่องค์กรต่าง ๆ ได้ในระยะยาว บริษัทจึงให้ความสำคัญในการขยายธุรกิจและทำการตลาดสำหรับระบบจัดการเอกสารมากขึ้น

จากนั้นในปี 2562 บริษัทย่อยได้ขยายธุรกิจไปยังธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสาร เช่นเดียวกับบริษัท เพื่อสร้างโอกาสในการขยายฐานลูกค้าในธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสารไปยังกลุ่มลูกค้าหน่วยงานราชการต่าง ๆ ของบริษัทย่อย โดยเมื่อบริษัทย่อยได้รับการว่าจ้างแล้ว จะทำการว่าจ้างบริษัทให้เป็นผู้รับจ้างช่วงในการดำเนินการ โดยมีบุคลากรของบริษัทย่อยเป็นผู้ประสานงานในโครงการนั้น ๆ

โดยในการจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสารของบริษัทนั้น บริษัทมุ่งเน้นในการบริการจัดการเอกสารและข้อมูลในองค์กรอย่างครบวงจร (Document and Data Management Solution) ครอบคลุมตั้งแต่การแปลงเอกสารหรือข้อมูลประเภทอื่น ๆ ให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล (Document Digitization) จัดทำสารบัญเพื่อความสะดวกในการค้นหา (Document Indexing) แล้วทำการจัดเก็บอยู่ในระบบบริหารจัดการเอกสาร (Document Management Systems) หรือ ระบบจัดการข้อมูลในองค์กร (Enterprise Content Management หรือ ECM) อีกทั้งยังสามารถนำเอกสาร และ/หรือ ข้อมูลดังกล่าวไปดำเนินการตามกระบวนการทำงาน (Workflow) ที่ผู้ใช้กำหนด ไปจนถึงการบันทึกรายการในระบบบัญชี หรือระบบวางแผนทรัพยากรองค์กร (Enterprise Resource Planning หรือ ERP) ของลูกค้าตามที่กำหนด และยังสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปทำการวิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถสรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

บริษัทมีศักยภาพในการจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสารอย่างครบวงจร และมีความยืดหยุ่นในการจำหน่ายและให้บริการตามความต้องการที่แตกต่างกันของลูกค้าแต่ละราย ตั้งแต่เครื่องมือสแกนเอกสาร ซอฟต์แวร์สำหรับการควบคุมการสแกนเอกสาร อุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ต่าง ๆ (เช่น คอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่าย เซิร์ฟเวอร์ เป็นต้น) ซอฟต์แวร์ระบบบริหารจัดการเอกสาร ซอฟต์แวร์วิเคราะห์ข้อมูลสถิติ (Data Analytic Systems) และซอฟต์แวร์ระบบ

สารสนเทศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ซอฟต์แวร์ความมั่นคงและปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cyber Security) เพื่อป้องกันความปลอดภัยของเอกสารและข้อมูลต่าง ๆ เป็นต้น ไปจนถึงบุคลากรในการสแกนเอกสารหรือดำเนินการตามกระบวนการของลูกค้า ซึ่งกลุ่มลูกค้าของบริษัทในธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสาร คือหน่วยงานเอกชนและหน่วยงานราชการที่มีกระบวนการทำงานประกอบด้วยเอกสารจำนวนมาก รวมถึงหน่วยงานที่มีเอกสารที่มีความสำคัญหรือมีมูลค่าสูงและต้องการจัดเก็บในรูปแบบดิจิทัล หรือต้องการนำข้อมูลในเอกสารจำนวนมากไปดำเนินการตามทางเดินเอกสารหรือขั้นตอนที่กำหนด เช่น สำนักงานศาลยุติธรรม บริษัท ห้างเซ็นทรัล ดีพาร์ทเม้นท์สโตร์ จำกัด หรือ สถาบันการเงิน เป็นต้น โดยธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสารของบริษัท สามารถแบ่งตามประเภทของสินค้าและบริการได้ดังนี้

- 1.1) ให้บริการบริหารจัดการระบบงาน (Business Process Outsourcing)
- 1.2) จำหน่ายระบบบริหารจัดการเอกสาร
- 1.3) โครงการระบบบริหารจัดการเอกสาร

ในปี 2562 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้จากธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสาร จากกลุ่มลูกค้าเอกชนและราชการ คิดเป็นส่วนร้อยละ 4.82 และร้อยละ 25.32 ของรายได้จากการขายและบริการรวม ตามลำดับ และในปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้จากธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสารจากกลุ่มลูกค้าเอกชนและราชการ คิดเป็นส่วนร้อยละ 4.20 และร้อยละ 34.84 ของรายได้จากการขายและบริการรวม ตามลำดับ โดยลักษณะการประกอบธุรกิจและรายละเอียดของผลิตภัณฑ์และการให้บริการแต่ละประเภทของสินค้าและบริการ เป็นดังนี้

1.1) ให้บริการบริหารจัดการระบบงาน (Business Process Outsourcing)

เนื่องจากบริษัทเล็งเห็นโอกาสจากที่หน่วยงานต่าง ๆ มีความสนใจในการจัดเก็บเอกสารต่าง ๆ ให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลมากขึ้น ในปี 2558 บริษัทจึงได้ขยายธุรกิจไปยังธุรกิจให้บริการบริหารจัดการระบบงาน (Business Process Outsourcing หรือ BPO) โดยจะมุ่งเน้นการให้บริการรับบริหารงานในกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเอกสาร และ/หรือ ข้อมูลในรูปแบบดิจิทัล โดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการ ที่สามารถลดค่าใช้จ่ายหรือความซับซ้อนในการทำงานให้แก่ลูกค้าได้ โดยในช่วงแรกบริษัทเริ่มจากการให้บริการการสแกนเอกสารโดยมุ่งเน้นในการให้บริการสแกนเอกสารและทำการจัดเก็บข้อมูลแก่องค์กรต่าง ๆ เพื่อเป็นการรองรับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและลดความเสี่ยงจากการที่องค์กรต่าง ๆ มีแนวโน้มลดการใช้กระดาษ โดยบริษัทมีการให้บริการการสแกนเอกสารสำหรับการจัดเก็บเอกสารและข้อมูลในรูปแบบดิจิทัล โดยทำการจัดเก็บเอกสารดิจิทัลผ่านการสแกนให้เป็นหมวดหมู่และจัดระบบเมนูเวียนเอกสารตามรูปแบบการทำงานของแต่ละองค์กรเพื่อให้สะดวกต่อการค้นหาและใช้งาน ซึ่งสามารถประหยัดเวลาในการค้นหาและค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บเอกสารดังกล่าวได้ ซึ่งระบบดังกล่าวเหมาะสำหรับหน่วยงานที่ต้องใช้เอกสารจำนวนมากและต้องทำการจัดเก็บเป็นหมวดหมู่ เช่น สถาบันการเงิน องค์กรขนาดใหญ่ หรือหน่วยงานราชการต่าง ๆ เป็นต้น โดยเอกสารที่ถูกสแกนจะถูกจัดเก็บในระบบบริหารจัดการเอกสาร ทั้งในระบบบริหารจัดการเอกสารของหน่วยงานของลูกค้าเอง หรือซอฟต์แวร์ที่บริษัททำการจำหน่ายและให้บริการ ซึ่งกลุ่มลูกค้าเป้าหมายของบริษัทคือหน่วยงานทั้งรัฐบาลและเอกชนที่ต้องการเปลี่ยนแปลงการจัดเก็บเอกสารจากรูปแบบกระดาษให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล เช่น สถาบันการเงินต่าง ๆ เป็นต้น

ตัวอย่างการให้บริการการสแกนเอกสารของบริษัท

บริษัทสามารถให้บริการการสแกนเอกสารได้อย่างครบวงจร ทั้งในด้านซอฟต์แวร์ เครื่องถ่ายเอกสารหรือเครื่องสแกนเอกสาร รวมถึงสามารถจัดหาบุคลากรในการดำเนินการ เช่น การสแกนเอกสาร หรือการตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อลดภาระของลูกค้าทั้งในด้านทรัพยากรบุคคลและการบริหารงาน โดยบริษัทจะทำการศึกษารายละเอียดความต้องการของลูกค้า เช่น ประเภทเอกสาร รูปแบบการจัดเก็บ เป็นต้น แล้วจึงทำการออกแบบขั้นตอนในการปฏิบัติงานและทางเดินของเอกสาร (Document Flow) เพื่อให้สามารถทำการสแกนและจัดเก็บได้ถูกต้องตามที่ลูกค้าแต่ละรายต้องการ โดยสามารถให้บริการการสแกนเอกสารพิเศษ ที่ต้องมีความระมัดระวังมิให้เอกสารเสียหายได้ รวมถึงมีการควบคุมคุณภาพของเอกสารที่ทำการสแกนทั้งโดยบุคลากรของบริษัทหรือร่วมกับการใช้โปรแกรมควบคุมการสแกนเอกสารในการตรวจสอบ ซึ่งเป็นโปรแกรมที่บริษัทพัฒนาขึ้นมาเอง เพื่อให้มั่นใจว่าสามารถให้บริการสแกนเอกสารได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน โดยหากเอกสารดังกล่าวเป็นเอกสารลับ บริษัทจะจัดการให้มีการควบคุมความปลอดภัยในขั้นตอนการทำงานเพื่อป้องกันมิให้มีการรั่วไหลของข้อมูลอีกด้วย

ต่อมา บริษัทได้ทำการขยายขอบเขตไปยังการบริการให้ครอบคลุมการนำเอกสาร และ/หรือ ข้อมูลที่จัดเก็บในรูปแบบดิจิทัลไปส่งมอบหรือใช้งานตามกระบวนการทำงานที่กำหนด (Workflow) โดยบริษัทจะทำการตั้งค่า (Configuration) หรือปรับแต่ง (Modification) ซอฟต์แวร์ระบบบริหารจัดการเอกสารให้เหมาะสมกับกระบวนการทำงานตามความต้องการลูกค้าแต่ละราย ซึ่งบริษัทสามารถให้บริการซอฟต์แวร์ในลักษณะการประมวลผลบนคลาวด์ (Cloud Computing) ในรูปแบบการให้บริการในด้านซอฟต์แวร์ (Software as a Service หรือ SaaS) ซึ่งลูกค้าของบริษัทสามารถเข้าถึงซอฟต์แวร์จากที่ใดก็ได้ที่มีอินเทอร์เน็ต ทำให้สะดวกต่อการเข้าถึง และประหยัดงบประมาณลงทุนในอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ต่าง ๆ เช่น ระบบเซิร์ฟเวอร์ เป็นต้น โดยบริษัทสามารถให้บริการบริหารจัดการระบบงานได้อย่างครบวงจร ตั้งแต่ทำการออกแบบขั้นตอนในการทำงาน จัดการบุคลากรในการดำเนินการ จัดหาซอฟต์แวร์ระบบบริหารจัดการเอกสาร รวมถึงอุปกรณ์ในการสแกนเอกสาร คอมพิวเตอร์ เซิร์ฟเวอร์และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำเนินการตามระบบงานที่กำหนด ซึ่งจะมีการออกแบบการตรวจสอบข้อมูลทั้งแบบตรวจสอบทั้งหมด และแบบสุ่มตรวจสอบผลของการทำงาน ทั้งโดยบุคลากรของบริษัท หรือร่วมกับบุคลากรของลูกค้า เพื่อให้สามารถมั่นใจว่าจะได้รับผลลัพธ์ตามขั้นตอนถูกต้องตามที่กำหนด

โดยลักษณะของการให้บริการจะเป็นสัญญาตามระยะเวลาที่กำหนดและมีค่าบริการอ้างอิงตามผลงานที่ทำได้ เช่น ตามจำนวนหน้าหรือจำนวนชุดเอกสารที่ดำเนินการ หรือตามจำนวนบุคลากรที่บริษัทจัดหาในการให้บริการ เป็นต้น ยกตัวอย่างเช่น การบริหารจัดการเจ้าหนี้การค้า (Account payable Processing) ซึ่งบริษัททำหน้าที่ออกแบบระบบการสแกนเอกสารใบแจ้งหนี้จากผู้จำหน่ายต่าง ๆ จัดหาบุคลากรและเครื่องมือในการสแกนเอกสาร เพื่อจัดเก็บเอกสารดิจิทัลในระบบจัดการข้อมูลในองค์กร (Enterprise Content Management หรือ ECM) ซึ่งมีระบบซอฟต์แวร์สำหรับแปลงภาพเป็นตัวอักษรดิจิทัล (Optical Character Recognition หรือ OCR) ซึ่งจะมีการแปลงเอกสารดิจิทัลที่ได้จากการสแกนเป็นข้อมูลตามที่กำหนด จากนั้นระบบจัดการข้อมูลในองค์กรจะนำข้อมูลจากใบแจ้งหนี้ที่ได้จากสแกนไปทำการเทียบกับใบสั่งซื้อโดยอัตโนมัติ โดยมีบุคลากรที่บริษัทจัดหาและบุคลากรของผู้ใช้งานทำการสุ่มรายการเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นระบบจัดการข้อมูลในองค์กรจะทำการบันทึกรายการใบแจ้งหนี้ที่เทียบกับใบสั่งซื้อแล้วในระบบวางแผนทรัพยากรองค์กร (ERP) ของผู้ใช้งานเพื่อนำไปดำเนินการต่อไป โดยบริษัทสามารถปรับเปลี่ยนขั้นตอนการทำงานและรูปแบบการให้บริการการบริหารจัดการระบบงานได้ตามกระบวนการทำงานของลูกค้าแต่ละรายต้องการ เช่น บริการด้านใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์ สแกนและบันทึกข้อมูลสำหรับพิจารณาอนุมัติการทำประกัน และการบริหารจัดการข้อมูลในองค์กร เป็นต้น

ในปี 2560 ปี 2561 ปี 2562 และปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้จากการให้บริการบริหารจัดการระบบงาน (Business Process Outsourcing) เท่ากับ 52.65 ล้านบาท 57.53 ล้านบาท 35.24 ล้านบาท และ 76.44 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.80 ร้อยละ 13.62 ร้อยละ 4.56 และร้อยละ 7.75 ของรายได้จากการขายและบริการตามลำดับ

1.2) จำหน่ายระบบบริหารจัดการเอกสาร

บริษัทมีการจำหน่ายซอฟต์แวร์ที่เกี่ยวกับระบบบริหารจัดการเอกสารและข้อมูล (Document and Data Management Solution) เช่น ระบบจัดเก็บเอกสาร ซึ่งทำการจัดเก็บเอกสารในรูปแบบดิจิทัล ทำให้สามารถจัดเก็บเป็นหมวดหมู่และสะดวกต่อการค้นหาและนำไปใช้งาน หรือ ระบบบริหารจัดการเอกสาร ประเภทระบบจัดการข้อมูลในองค์กร (Enterprise Content Management หรือ ECM) ซึ่งนอกจากจะสามารถจัดเก็บเอกสารแล้ว ยังสามารถจัดเก็บข้อมูลรูปแบบอื่น ๆ เช่น ไฟล์ภาพ เป็นต้น และยังสามารถส่งต่อเอกสาร และนำข้อมูลดังกล่าวไปทำการบริหารจัดการ ตามวงจรการทำงานขององค์กรนั้น ๆ (Workflow) ทำให้กระบวนการมีประสิทธิภาพมากขึ้น และลดทรัพยากรที่ใช้ใน

กระบวนการนั้น ๆ โดยบริษัทเป็นตัวแทนจำหน่ายอย่างเป็นทางการของระบบจัดการข้อมูลในองค์กรตราสินค้า Laserfiche (ประเทศสหรัฐอเมริกา) และ Amagno (ประเทศเยอรมนี)

นอกจากนี้ บริษัทยังมีการจำหน่ายซอฟต์แวร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการข้อมูลในองค์กร เช่น ซอฟต์แวร์วิเคราะห์ข้อมูลสถิติ (Data Analytic Systems) และซอฟต์แวร์ความมั่นคงและปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cyber Security) เป็นต้น

ทั้งนี้ เพื่อรองรับการขยายตัวในธุรกิจระบบบริหารจัดการเอกสารของบริษัทในอนาคตทั้งในด้านผลิตภัณฑ์และบุคลากร ในวันที่ 25 ธันวาคม 2563 บริษัทได้ทำการลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการ ร่วมกับสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ในกระบวนการทำงานและร่วมกันพัฒนาซอฟต์แวร์ และ/หรือ ผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเอกสารและข้อมูลดิจิทัล รวมไปถึงระบบ Workflow, Data Analytic และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง และส่งเสริมให้เกิดกลไกในการสร้างบุคลากรที่มีความพร้อมในการทำงานให้กับอุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ

ในปี 2560 ปี 2561 ปี 2562 และปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้จากการจำหน่ายระบบบริหารจัดการเอกสาร เท่ากับ 31.67 ล้านบาท 6.04 ล้านบาท 4.92 ล้านบาท และ 0.55 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.89 ร้อยละ 1.43 ร้อยละ 0.64 และร้อยละ 0.06 ของรายได้จากการขายและบริการตามลำดับ

1.3) โครงการระบบบริหารจัดการเอกสาร

นอกจากบริษัทมีการจำหน่ายระบบบริหารจัดการเอกสารและข้อมูลในรูปแบบโปรแกรมสำเร็จรูปแล้ว บริษัทยังให้บริการโครงการโปรแกรมระบบบริหารจัดการเอกสารและข้อมูล ที่ทำการพัฒนาหรือปรับแต่ง (Modification) ฟังก์ชันการใช้งานหรือรูปแบบหน้าจอให้ตรงตามความต้องการของลูกค้าแต่ละรายโดยเฉพาะ โดยบริษัทจะทำการศึกษาความต้องการในการใช้งานและกระบวนการทำงานของลูกค้าแต่ละราย แล้วจึงทำการออกแบบขั้นตอนการทำงานและฟังก์ชันต่าง ๆ ของโปรแกรมเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการที่แตกต่างกันในแต่ละโครงการ จากนั้นจึงทำการพัฒนาโปรแกรมร่วมกับบริษัทพัฒนาโปรแกรมภายนอก (Outsourcing) เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาโปรแกรม โดยมีบุคลากรของบริษัททำการควบคุมการทำงานทุกขั้นตอน เพื่อให้มั่นใจว่าโปรแกรมได้รับการพัฒนาตามที่บริษัทได้ทำการออกแบบไว้

ในปี 2560 ปี 2561 ปี 2562 และปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้จากการโครงการระบบบริหารจัดการเอกสาร เท่ากับ 7.36 ล้านบาท 10.84 ล้านบาท 192.80 ล้านบาท และ 308.10 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.37 ร้อยละ 2.57 ร้อยละ 24.94 และร้อยละ 31.24 ของรายได้จากการขายและบริการตามลำดับ

2. ธุรกิจให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และสินค้าเทคโนโลยีอื่น ๆ

ธุรกิจบริการให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และสินค้าเทคโนโลยีอื่น ๆ ซึ่งดำเนินการโดยบริษัทและบริษัทย่อยสามารถแบ่งตามประเภทของสินค้าได้ดังนี้

- 2.1) ให้บริการเช่าเครื่องถ่ายเอกสาร
- 2.2) จำหน่ายเครื่องถ่ายเอกสารและเครื่องพิมพ์
- 2.3) จำหน่ายหมึกพิมพ์ กระดาษและอะไหล่สำหรับเครื่องถ่ายเอกสารและเครื่องพิมพ์
- 2.4) ให้บริการบำรุงรักษาเครื่องถ่ายเอกสารและเครื่องพิมพ์
- 2.5) จำหน่ายสินค้าเทคโนโลยีและสินค้าอื่น ๆ และการให้บริการอื่น ๆ

ทั้งนี้ ในปี 2562 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้จากธุรกิจให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และสินค้าเทคโนโลยีอื่น ๆ จากกลุ่มลูกค้าเอกชนและราชการ คิดเป็นส่วนร้อยละ 28.96 และร้อยละ 9.69 ของรายได้จากการขายและบริการรวม ตามลำดับ และในปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้จากธุรกิจให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และสินค้าเทคโนโลยีอื่น ๆ จากกลุ่มลูกค้าเอกชนและราชการ คิดเป็นส่วนร้อยละ 16.85 และร้อยละ 13.45 ของรายได้จากการขายและบริการรวม ตามลำดับ โดยลักษณะการประกอบธุรกิจและรายละเอียดของผลิตภัณฑ์แต่ละประเภทของการให้บริการ เป็นดังนี้

2.1) ให้บริการเช่าเครื่องถ่ายเอกสาร

บริษัทให้บริการเช่าเครื่องถ่ายเอกสารสำหรับหน่วยงานราชการและเอกชน โดยอัตราค่าเช่าจะคำนวณจากอัตราขั้นต่ำต่อเดือน บวกอัตราค่าบริการตามจำนวนหน้าที่ลูกค้ารายดังกล่าวใช้งานจริง หรือเป็นอัตราเหมาจ่ายคงที่สำหรับ

ลูกค้าบางราย ซึ่งบริษัทจะเป็นผู้รับผิดชอบในการบำรุงรักษาทั้งหมด เช่น การเปลี่ยนหมึกพิมพ์ อะไหล่ และซ่อมแซมให้เครื่องถ่ายเอกสารสามารถใช้งานได้ตามปกติ ซึ่งสามารถลดความยุ่งยากในการบำรุงรักษาให้แก่ลูกค้าได้ โดยเฉพาะลูกค้ากลุ่มหน่วยงานราชการที่จะต้องมีส่วนตอนการเบิกจ่ายทุกครั้งหากจะต้องทำการซื้อหมึกพิมพ์หรืออะไหล่สำหรับการซ่อมแซม ทำให้มีความยุ่งยากและมีความเสี่ยงที่จะทำให้เครื่องถ่ายเอกสารไม่สามารถใช้งานได้เป็นระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งการให้เช่าเครื่องถ่ายเอกสารของบริษัทจะสามารถลดขั้นตอนและระยะเวลาดังกล่าวได้ โดยบริษัทมีการเสนอสัญญาเช่าตามระยะเวลาที่ลูกค้าต้องการ ตั้งแต่ระยะสั้นสำหรับงานแสดงสินค้า หรืองานสัมมนา จนถึงระยะยาว 3-5 ปี ตามแต่ที่ตกลงกับลูกค้าแต่ละราย ทั้งนี้ ในปัจจุบันลูกค้าส่วนใหญ่ในธุรกิจให้บริการเช่าเครื่องถ่ายเอกสารของบริษัทตั้งอยู่ในจังหวัดกรุงเทพและปริมณฑล ตามที่ตั้งของสำนักงานใหญ่และสาขาของบริษัทในปัจจุบัน

เครื่องถ่ายเอกสารที่บริษัทให้เช่าเป็นเครื่องถ่ายเอกสารระบบดิจิทัลประเภทมัลติฟังก์ชัน (Digital Multi-Function Photocopier) ซึ่งสามารถใช้งานหลากหลาย เช่น การถ่ายสำเนาเอกสาร การพิมพ์เอกสาร การสแกนเอกสาร หรือการรับส่งโทรสาร เป็นต้น โดยเน้นการให้เช่าเครื่องถ่ายเอกสารสำหรับกระดาษขนาด A3 และ A4 โดยมีเครื่องถ่ายเอกสารที่หลากหลายตราสินค้าและรุ่น เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของลูกค้า เช่น เครื่องถ่ายเอกสารสีหรือขาวดำ ความเร็วในการพิมพ์ ระบบจอสัมผัส หรือสามารถส่งพิมพ์เอกสารผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ เป็นต้น โดยบริษัทให้เช่าเครื่องถ่ายเอกสารตราสินค้า Canon Samsung Kyocera HP และ OKI เป็นต้น

บริษัทให้เช่าเครื่องถ่ายเอกสารทั้งเครื่องใหม่และเครื่องใช้งานแล้วที่ผ่านการปรับสภาพ (Reconditioned) ตามความต้องการของลูกค้า โดยเครื่องที่ผ่านการปรับสภาพ คือเครื่องถ่ายเอกสารที่ผ่านการใช้งานแล้ว นำมาทำการซ่อมแซมและปรับปรุงสภาพให้สามารถใช้งานได้เป็นปกติ ซึ่งบริษัทมีโรงงานปรับสภาพเครื่องถ่ายเอกสารของบริษัทเอง โดยเครื่องถ่ายเอกสารที่ผ่านการปรับสภาพจะได้รับการตรวจสอบคุณภาพทุกเครื่องว่าสามารถใช้งานได้เป็นปกติก่อนส่งมอบให้แก่ลูกค้าแต่ละราย

ตัวอย่างเครื่องถ่ายเอกสารที่บริษัทให้เช่า

ในปี 2560 ปี 2561 ปี 2562 และปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้จากการให้บริการเช่าเครื่องถ่ายเอกสารเท่ากับ 177.55 ล้านบาท 173.73 ล้านบาท 168.38 ล้านบาท และ 137.33 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 33.05 ร้อยละ 41.14 ร้อยละ 21.78 และร้อยละ 13.92 ของรายได้จากการขายและบริการตามลำดับ

2.2) จำหน่ายเครื่องถ่ายเอกสารและเครื่องพิมพ์

บริษัทจำหน่ายเครื่องถ่ายเอกสารทั้งเครื่องใหม่และเครื่องใช้งานแล้วที่ผ่านการปรับสภาพ (Reconditioned) ตามความต้องการของลูกค้าทั้งหน่วยงานราชการและเอกชน รวมถึงร้านเครื่องถ่ายเอกสารต่าง ๆ สำหรับลูกค้าที่ต้องการเครื่องถ่ายเอกสารเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง ซึ่งบริษัทมีทางเลือกในการจำหน่ายให้แก่ลูกค้าทั้งการจำหน่ายโดยตรงหรือในลักษณะของสัญญาเช่าซื้อ โดยบริษัทจะทำการนำเสนอสัญญาบริการซ่อมบำรุงควบคู่กับการจำหน่ายเครื่องถ่ายเอกสาร เพื่อลดความยุ่งยากในการดูแลและซ่อมบำรุงให้แก่ลูกค้า (กรุณาดูรายละเอียดเพิ่มเติมในบริการบำรุงรักษาเครื่องถ่ายเอกสาร) นอกจากนี้ บริษัทยังมีการขายเครื่องถ่ายเอกสารที่ผ่านการให้เช่าและนำมาทำการปรับสภาพแล้ว แต่บริษัทพิจารณาว่ามีสภาพไม่เหมาะสมกับการนำไปให้เช่าต่อไป โดยทำการขายทั้งรูปแบบขายปลีกหรือแบบทำการขายเหมาทั้งจำนวน

นอกจากเครื่องถ่ายเอกสารแล้ว บริษัทและบริษัทย่อยยังจำหน่ายเครื่องพิมพ์ โดยเน้นเครื่องพิมพ์เลเซอร์ (Laser Printer) ทั้งสีและขาวดำ โดยเครื่องพิมพ์ที่บริษัทและบริษัทย่อยจำหน่ายมีขนาดตั้งแต่ขนาด A3 และ A4 ซึ่งเหมาะสมกับสำนักงานทั่วไป ไปจนถึงเครื่องพิมพ์ขนาด A0 หรือ A1 จนถึงขนาดหน้ากว้าง 44 นิ้ว ซึ่งเหมาะสมสำหรับงานเขียนแบบขนาดใหญ่ งานพิมพ์แผนที่ หรืองานพิมพ์ป้ายหรือโปสเตอร์ ซึ่งมีคุณสมบัติแตกต่างกันไปแต่ละรุ่น เช่น

ความละเอียด หรือความเร็วในการพิมพ์ เป็นต้น เพื่อให้เหมาะสมกับการใช้งานที่แตกต่างกันของลูกค้าแต่ละราย โดยกลุ่มลูกค้าสำหรับเครื่องพิมพ์ของบริษัทและบริษัทย่อยคือ สำนักงานของหน่วยงานราชการและเอกชน และร้านให้บริการด้านงานพิมพ์ต่าง ๆ โดยบริษัทและบริษัทย่อยจำหน่ายเครื่องถ่ายเอกสารและเครื่องพิมพ์ตราสินค้าต่าง ๆ เช่น Canon Samsung HP Kyocera OKI Océ Pantum และ Brother เป็นต้น นอกจากนี้ บริษัทยังจำหน่ายหมึกสำหรับเครื่องพิมพ์รุ่นต่าง ๆ ที่บริษัทและบริษัทย่อยจำหน่ายอีกด้วย

ตัวอย่างเครื่องถ่ายเอกสารและเครื่องพิมพ์ที่บริษัทจำหน่าย

โดยในปี 2560 ปี 2561 ปี 2562 และปี 2563 บริษัทมีรายได้จากการจำหน่ายเครื่องถ่ายเอกสารและเครื่องพิมพ์ เท่ากับ 14.20 ล้านบาท 12.64 ล้านบาท 7.29 ล้านบาท และ 6.01 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.64 ร้อยละ 2.99 ร้อยละ 0.94 และร้อยละ 0.61 ของรายได้จากการขายและบริการตามลำดับ

2.3) จำหน่ายหมึกพิมพ์ กระดาษ และอะไหล่สำหรับเครื่องถ่ายเอกสารและเครื่องพิมพ์

นอกจากการให้เช่าและจำหน่ายเครื่องถ่ายเอกสารและเครื่องพิมพ์ บริษัทยังจำหน่ายวัสดุสิ้นเปลือง ซึ่งได้แก่ กระดาษและหมึกพิมพ์สำหรับเครื่องถ่ายเอกสารและเครื่องพิมพ์ต่าง ๆ ซึ่งเครื่องถ่ายเอกสารและเครื่องพิมพ์แต่ละรุ่นจะสามารถใช้หมึกพิมพ์ได้เฉพาะตามรุ่นที่กำหนดไว้เท่านั้น โดยลูกค้าส่วนใหญ่จะเป็นลูกค้าที่ซื้อเครื่องถ่ายเอกสารหรือเครื่องพิมพ์ของบริษัทที่มีได้ทำสัญญาการให้บริการกับบริษัท นอกจากนี้ บริษัทยังสัญญาให้ลูกค้าหน่วยงานราชการทำการยืมเครื่องถ่ายเอกสารของบริษัทโดยไม่คิดมูลค่า โดยมีการกำหนดให้ลูกค้าดังกล่าวทำการซื้อหมึกพิมพ์สำหรับเครื่องถ่ายเอกสารรุ่นนั้น ๆ จากบริษัทตามจำนวนชิ้นต่อปีตามที่กำหนดในสัญญา นอกจากนี้ บริษัทได้มีข้อตกลงกับตัวแทนจำหน่ายอย่างเป็นทางการของเครื่องพิมพ์ตราสินค้าหนึ่ง ซึ่งตัวแทนจำหน่ายเครื่องพิมพ์รายดังกล่าวจะทำการส่งมอบเครื่องพิมพ์ให้แก่ผู้ใช้งานโดยไม่คิดมูลค่า และบริษัทจะทำการขายหมึกพิมพ์สำหรับเครื่องพิมพ์รุ่นดังกล่าวให้แก่ผู้ใช้งานนั้น โดยการซื้อผ่านตัวแทนจำหน่ายเครื่องพิมพ์ดังกล่าว

นอกจากนี้ บริษัทยังจำหน่ายอะไหล่ของเครื่องพิมพ์และเครื่องถ่ายเอกสารต่าง ๆ ทั้งในส่วนของการซ่อมแซมที่จำเป็นจะต้องทำการเปลี่ยนตามอายุการใช้งาน และอะไหล่ทดแทนสำหรับชิ้นส่วนที่เกิดความเสียหาย

ตัวอย่างหมึกพิมพ์ กระดาษและอะไหล่สำหรับเครื่องถ่ายเอกสารที่บริษัทจำหน่าย

โดยในปี 2560 ปี 2561 ปี 2562 และปี 2563 บริษัทมีรายได้จากการจำหน่ายหมึกพิมพ์ กระดาษ และอะไหล่ สำหรับเครื่องถ่ายเอกสารและเครื่องพิมพ์เท่ากับ 24.91 ล้านบาท 27.22 ล้านบาท 20.97 ล้านบาท และ 14.56 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.64 ร้อยละ 6.45 ร้อยละ 2.71 และร้อยละ 1.48 ของรายได้จากการขายและบริการ ตามลำดับ

2.4) ให้บริการบำรุงรักษาเครื่องถ่ายเอกสารและเครื่องพิมพ์และการให้บริการอื่น ๆ

บริษัทมีการให้บริการบำรุงรักษาเครื่องถ่ายเอกสารและเครื่องพิมพ์ให้แก่ลูกค้า โดยจะมีลักษณะทั้งในรูปแบบ สัญญาให้บริการและรูปแบบการซ่อมเป็นรายครั้งเมื่อได้รับการแจ้ง โดยการให้บริการบำรุงรักษาในรูปแบบสัญญา ให้บริการจะมีค่าใช้จ่ายเริ่มแรกหากเครื่องถ่ายเอกสารดังกล่าวต้องมีการซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน จากนั้นจึง คิดค่าบริการโดยคำนวณจากอัตราขั้นต่ำต่อเดือน บวกอัตราค่าบริการตามจำนวนหน้าที่ลูกค้ารายดังกล่าวใช้งานจริง หรือเป็นอัตราเหมาจ่ายคงที่ทั้งหมดสำหรับลูกค้าบางราย โดยบริษัทจะเป็นผู้ดูแลในด้านค่าใช้จ่ายและบุคลากรสำหรับการ บำรุงรักษาและซ่อมแซมเครื่องถ่ายเอกสารให้มีสภาพพร้อมใช้งานได้ตามปกติ เช่น การเปลี่ยนหมึกพิมพ์ อะไหล่ เป็นต้น ทำให้ลูกค้าสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ซึ่งบริษัทมีหน่วยงานให้บริการบำรุงรักษา เคลื่อนที่ (Mobile Service Team) มากกว่า 70 คน โดยระยะเวลาของสัญญาบำรุงรักษาโดยทั่วไปมีระยะเวลาประมาณ 1 ปี

สำหรับการให้บริการซ่อมเป็นรายครั้งนั้น บริษัทจะส่งทีมช่างของบริษัทไปทำการประเมินส่วนที่จะต้องทำการ ซ่อมแซมรวมถึงแรงงานและอะไหล่ที่ใช้ในการซ่อมจากนั้นจึงทำการแจ้งค่าบริการแก่ลูกค้า แล้วจึงทำการซ่อมแซมให้ สามารถใช้งานได้ตามปกติก่อนที่จะทำการส่งมอบงานแก่ลูกค้า

ทั้งนี้ ในปีปัจจุบันลูกค้าส่วนใหญ่ในธุรกิจให้บริการบำรุงรักษาเครื่องถ่ายเอกสารและเครื่องพิมพ์และการให้บริการ อื่น ๆ ของบริษัทตั้งอยู่ในจังหวัดกรุงเทพและปริมณฑล รวมถึงจังหวัดในเขตภาคตะวันออกตามที่ตั้งของสำนักงาน ใหญ่และสาขาของบริษัทในปัจจุบัน สำหรับในพื้นที่ต่างจังหวัดที่อยู่นอกพื้นที่ให้บริการของทีมช่างของบริษัท บริษัทจะทำการว่าจ้างช่างในพื้นที่ดังกล่าวสำหรับการบำรุงรักษาเครื่องถ่ายเอกสารและเครื่องพิมพ์ของบริษัท โดยบริษัทมีการ ควบคุมตารางเวลาที่ช่างในพื้นที่ที่ทำการว่าจ้างดังกล่าวเข้าให้บริการแก่ลูกค้า รวมถึงมีการให้ลูกค้าทำการประเมินความ พึงพอใจในการให้บริการของช่างในพื้นที่ดังกล่าวเช่นเดียวกับทีมช่างของบริษัทเอง เพื่อให้สามารถมั่นใจได้ว่าลูกค้าจะ ได้รับการให้บริการที่มีคุณภาพ เป็นต้น นอกจากนี้ บริษัทยังมีการให้บริการด้านการพิมพ์เอกสารอื่น ๆ เช่น การพิมพ์ เอกสารที่เป็นความลับ ซึ่งต้องมีการรักษาความปลอดภัยป้องกันมิให้ข้อมูลรั่วไหล เป็นต้น

โดยในปี 2560 ปี 2561 ปี 2562 และปี 2563 บริษัทมีรายได้จากการให้บริการบำรุงรักษาเครื่องถ่ายเอกสาร และเครื่องพิมพ์และการให้บริการอื่น ๆ เท่ากับ 10.23 ล้านบาท 7.42 ล้านบาท 7.09 ล้านบาท และ 6.48 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.90 ร้อยละ 1.76 ร้อยละ 0.92 และร้อยละ 0.66 ของรายได้จากการขายและบริการ ตามลำดับ

2.5) จำหน่ายสินค้าเทคโนโลยีและสินค้าอื่น ๆ และการให้บริการอื่น ๆ

บริษัทและบริษัทย่อยยังมีการจำหน่ายสินค้าเทคโนโลยีและสินค้าอื่น ๆ เช่น จอภาพแอลอีดี อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และระบบเครือข่าย เครื่องมือวัดต่าง ๆ และระบบแสดงผลขนาดใหญ่ (Large Format Display) ซึ่งเป็นการทำงาน ร่วมกันของจอแสดงผลจำนวนมากร่วมกับโปรแกรมแสดงผลเพื่อให้ภาพที่แสดงออกมาเชื่อมต่อกัน หรือควบคุมให้แสดง ภาพจากหลาย ๆ แหล่งพร้อมกันได้

ในปี 2561 บริษัทได้ทำการขยายธุรกิจไปยังระบบไดรฟ์ทรู (Drive-Through หรือ Drive-Thru) ซึ่งเป็นระบบ การจำหน่ายสินค้าให้แก่ลูกค้าที่อยู่บนยานพาหนะ ทำให้ลูกค้าไม่ต้องลงจากยานพาหนะเพื่อซื้อสินค้า โดยระบบไดรฟ์ทรู ประกอบด้วยอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น เซ็นเซอร์ตรวจจับยานพาหนะ ป้ายแสดงสินค้าและราคา ลำโพง อุปกรณ์รับคำสั่งซื้อ ชุดหูฟังสำหรับพนักงานรับคำสั่งซื้อ เป็นต้น ซึ่งจะทำงานร่วมกับซอฟต์แวร์ในการบริหารจัดการระบบไดรฟ์ทรู เช่น จำนวนพาหนะที่เข้า-ออก คำสั่งซื้อของลูกค้าแต่ละราย ระยะเวลารอสินค้าสำหรับพาหนะแต่ละคัน เป็นต้น ซึ่งมีศักยภาพ ในการบริหารจัดการตั้งแต่ระดับสาขา พื้นที่ ไปจนถึงระดับประเทศ โดยบริษัทได้รับการแต่งตั้งเป็นตัวแทนจำหน่าย อุปกรณ์และระบบไดรฟ์ทรู ตราสินค้า HME ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้ผลิตและจำหน่ายระบบไดรฟ์ทรูรายใหญ่ของโลก โดยบริษัท มุ่งเน้นในการขายสินค้า และให้บริการซ่อมบำรุง ติดตั้งและขนย้าย อย่างครบวงจร ให้แก่กลุ่มธุรกิจร้านค้าปลีกเครือข่าย (Chain Retailer) ซึ่งมีสาขาจำนวนมากกระจายในหลายภูมิภาคในประเทศไทย

นอกจากนั้น บริษัทยังขยายธุรกิจไปยังระบบขายสินค้าหน้าร้าน (Point of Sales หรือ POS) ซึ่งคือระบบการ ขายหน้าร้าน ซึ่งประกอบด้วยอุปกรณ์ เช่น เครื่องคิดเงิน เครื่องสแกนบาร์โค้ด จอภาพ เครื่องพิมพ์ใบเสร็จ ลินชักเก็บ เงิน เป็นต้น ซึ่งจะทำงานร่วมกับระบบซอฟต์แวร์ที่จะบันทึกข้อมูลในการขายเพื่อนำไปประมวลผล เช่น ยอดขาย ประเภท

และจำนวนสินค้าในการซื้อของลูกค้าแต่ละราย ข้อมูลการตัดสต็อกสินค้า ข้อมูลสมาชิก เป็นต้น โดยในปี 2561 บริษัทได้ทำการขยายธุรกิจไปยังธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบขายสินค้าหน้าร้าน ซึ่งบริษัทมุ่งเน้นไปยังการให้บริการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance) ซ่อมแซม (Corrective Maintenance) และติดตั้งและขนย้าย เนื่องจากบริษัทได้เล็งเห็นโอกาสจากการที่ผู้จำหน่ายระบบขายสินค้าหน้าร้านรายใหญ่ในประเทศไทย มิได้มุ่งเน้นในการให้บริการดังกล่าว อีกทั้งบริษัทยังมีบุคลากรช่างบริการเครื่องถ่ายเอกสารที่มีทักษะด้านเครื่องกล และอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ และบริษัทมีทรัพยากรที่เพียงพอแก่การให้บริการแก่ลูกค้าที่มีสาขาเป็นจำนวนมาก โดยในการที่บริษัททำการขยายธุรกิจไปยังการจำหน่ายและให้บริการระบบโดรฟ์ทรูและระบบขายสินค้าหน้าร้านนั้น ซึ่งนอกจากบริษัทจะมีช่างผู้ชำนาญการในด้านระบบโดรฟ์ทรูและระบบขายสินค้าหน้าร้านโดยเฉพาะแล้ว บริษัทได้ทำการฝึกอบรมพนักงานช่างบริการของบริษัทให้มีทักษะและความรู้ทั้งในด้านเครื่องถ่ายเอกสารและเครื่องพิมพ์ และทั้งในด้านระบบโดรฟ์ทรูและระบบขายสินค้าหน้าร้านอีกด้วย เพื่อให้เป็นการบริหารทรัพยากรบุคคลของบริษัทได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวอย่างสินค้าระบบโดรฟ์ทรูและระบบขายสินค้าหน้าร้านของบริษัท

ต่อมา ในปี 2563 บริษัทได้ขยายการให้บริการไปยังการให้บริการติดตั้ง รื้อถอน และซ่อมแซมโครงข่ายสายใยแก้วนำแสง และซ่อมบำรุงและติดตั้งอุปกรณ์ในสถานีเครือข่ายระบบโทรคมนาคม เนื่องจากพนักงานช่างบริการของบริษัทมีทักษะความรู้ด้านอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งบริษัทได้ทำการฝึกอบรมพนักงานช่างบริการของบริษัทให้มีความรู้ความสามารถในการให้บริการข้างต้น ทำให้สามารถบริหารทรัพยากรบุคคลของบริษัทให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยในระยะแรก บริษัทได้ทำการว่าจ้างบริษัทภายนอกในการให้บริการดังกล่าวร่วมกับพนักงานของบริษัทเพื่อเป็นการฝึกพนักงานในการปฏิบัติงานจริง ซึ่งบริษัทมีแผนที่จะลดการว่าจ้างบริษัทภายนอกและเพิ่มสัดส่วนช่างของบริษัทให้มากขึ้นต่อไป

โดยในปี 2560 ปี 2561 ปี 2562 และปี 2563 บริษัทมีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าเทคโนโลยีและสินค้าอื่น ๆ และการให้บริการอื่น ๆ เท่ากับ 27.48 ล้านบาท 44.85 ล้านบาท 95.03 ล้านบาท และ 134.53 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.12 ร้อยละ 10.62 ร้อยละ 12.29 และร้อยละ 13.64 ของรายได้จากการขายและบริการตามลำดับ

3. ธุรกิจรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ

ธุรกิจให้บริการและรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ ซึ่งดำเนินการโดยบริษัทย่อย มุ่งเน้นในโครงการที่มีเทคโนโลยีที่เป็นนวัตกรรม (Innovation) และเป็นเทคโนโลยีเฉพาะทางสามารถแบ่งตามระบบซึ่งบริษัทย่อยให้บริการได้ดังนี้

- 3.1) ระบบกักเก็บพลังงานและไฟฟ้า
- 3.2) ระบบโทรมาตร (Supervisory Control And Data Acquisition หรือ SCADA)
- 3.3) ระบบเทคโนโลยีภายในอาคาร
- 3.4) โครงการประเภทอื่น ๆ

ในปี 2562 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้จากธุรกิจรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ จากกลุ่มลูกค้าเอกชนและราชการ คิดเป็นส่วนร้อยละ 0.00 และร้อยละ 31.21 ตามลำดับ และในปี 2563 บริษัทมีรายได้จากธุรกิจรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ จากกลุ่มลูกค้าเอกชนและราชการ คิดเป็นส่วนร้อยละ 0.00 และร้อยละ 30.65 ตามลำดับ โดยลักษณะการประกอบธุรกิจและรายละเอียดของระบบแต่ละประเภท เป็นดังนี้

3.1) ระบบท้องฟ้าจำลองและพิพิธภัณฑ์

บริษัทย่อยมีการให้บริการทางวิศวกรรม ออกแบบ จัดหา และติดตั้งระบบท้องฟ้าจำลองและพิพิธภัณฑ์ต่าง ๆ โดยระบบท้องฟ้าจำลองที่บริษัทย่อยให้บริการนั้น ครอบคลุมตั้งแต่ระบบฉายภาพดาว ซึ่งเป็นระบบเฉพาะด้าน ซึ่งต้องใช้ความรู้ความชำนาญในการออกแบบและติดตั้ง รวมไปถึงการออกแบบก่อสร้างและสถาปัตยกรรมอาคาร ภูมิทัศน์ รวมไปถึงการจัดแสดงนิทรรศการทางวิทยาศาสตร์ต่าง ๆ ซึ่งบริษัทจะทำการออกแบบแต่ละส่วนตามความต้องการของผู้ว่าจ้างและทำการจัดหาอุปกรณ์ที่เหมาะสมแล้วทำการติดตั้งให้สามารถพร้อมใช้งาน โดยบริษัทย่อยเป็นตัวแทนจำหน่ายระบบฉายภาพดาวตราสินค้า E&S ของบริษัท Evans & Sutherland Computer Corporation (ประเทศสหรัฐอเมริกา) ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้นำด้านระบบฉายภาพดาวของโลก (ที่มา: <http://www.es.com>) และระบบฉายภาพดาวตราสินค้า MEGASTAR ของบริษัท Ohira Tech Ltd. (ประเทศญี่ปุ่น)

โดยในการดำเนินงานระบบท้องฟ้าจำลองและพิพิธภัณฑ์นั้น บริษัทย่อยจะดำเนินการในด้านการออกแบบโครงการโดยรวม และให้บริการในส่วนระบบวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ และทำการว่าจ้างผู้รับเหมาช่วงสำหรับงานก่อสร้างต่าง ๆ เช่น โครงสร้าง อาคาร และภูมิทัศน์ เป็นต้น โดยวิศวกรของบริษัทย่อยจะเป็นผู้ควบคุมผู้รับเหมาช่วงเพื่อให้ส่งมอบงานที่มีคุณภาพและตรงตามเวลาที่กำหนด

โครงการท้องฟ้าจำลองและพิพิธภัณฑ์ที่บริษัทย่อยได้ให้บริการด้านวิศวกรรมที่เสร็จสิ้นแล้ว ได้แก่

1. ศูนย์ดาราศาสตร์ (ท้องฟ้าจำลอง) และศูนย์วิทยาศาสตร์ จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งบริษัทย่อยได้เป็นผู้รับเหมาช่วงในส่วนของการให้บริการออกแบบ ก่อสร้าง และติดตั้งทั้งในส่วนอาคารและสิ่งปลูกสร้าง หอฉายดาว ส่วนแสดงนิทรรศการ และภูมิทัศน์โดยรอบ
2. หอฉายดาว ณ ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา (ท้องฟ้าจำลองกรุงเทพ) ซึ่งบริษัทย่อยเป็นผู้นำเข้าเครื่องฉายภาพ คริสตี้ (Christie) เพื่อปรับปรุงระบบเทคโนโลยีเครื่องฉายดาว และดำเนินการการปรับปรุงการตกแต่งภายในของหอฉายดาว
3. พิพิธภัณฑ์ซากดึกดำบรรพ์ ธรณีวิทยาและธรรมชาติวิทยา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งบริษัทย่อยได้เป็นผู้รับเหมาในการออกแบบ ก่อสร้าง อาคารพิพิธภัณฑ์ และระบบหุ่นยนต์ไดโนเสาร์
4. นิทรรศการท้องฟ้าจำลองเคลื่อนที่ ณ ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา นครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งบริษัทย่อยได้ทำการออกแบบ ก่อสร้าง และติดตั้งระบบท้องฟ้าจำลองเคลื่อนที่ และนิทรรศการด้านอวกาศ
5. นิทรรศการท้องฟ้าจำลองเคลื่อนที่ ณ ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว ซึ่งบริษัทย่อยได้ทำการออกแบบ ก่อสร้าง และติดตั้งระบบท้องฟ้าจำลองเคลื่อนที่ และนิทรรศการด้านอวกาศ
6. นิทรรศการท้องฟ้าจำลองเคลื่อนที่ ณ ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งบริษัทย่อยได้ทำการออกแบบ ก่อสร้าง และติดตั้งระบบท้องฟ้าจำลองเคลื่อนที่ และนิทรรศการด้านอวกาศ
7. พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยาพืชและสัตว์ทะเล จังหวัดระยอง ซึ่งบริษัทย่อยได้เป็นผู้รับเหมาในการออกแบบ ก่อสร้างอาคารพิพิธภัณฑ์ และส่วนจัดแสดงนิทรรศการ

โครงการท้องฟ้าจำลองและพิพิธภัณฑ์ที่บริษัทให้บริการ

โดยในปี 2560 ปี 2561 ปี 2562 และปี 2563 บริษัทย่อยมีรายได้จากธุรกิจโครงการระบบกักเก็บน้ำจําลองและ
พิพม์กันที่เท่ากับ 11.31 ล้านบาท 19.24 ล้านบาท 158.64 ล้านบาท และ 82.50 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วน
ร้อยละ 2.11 ร้อยละ 4.56 ร้อยละ 20.52 และร้อยละ 8.36 ของรายได้จากการขายและบริการตามลำดับ

3.2) ระบบโทรมาตร (Supervisory Control And Data Acquisition หรือ SCADA)

ระบบโทรมาตรซึ่งดำเนินการโดยบริษัทย่อย คือ ระบบตรวจวัด รวบรวม รับ-ส่ง และจัดการข้อมูล รวมถึง
แสดงผลข้อมูล และควบคุมการทำงานของอุปกรณ์ระยะไกล ผ่านระบบสื่อสารข้อมูลต่าง ๆ เช่น สัญญาณ
โทรศัพท์เคลื่อนที่ หรือระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เป็นต้น โดยระบบตรวจวัดและจัดการสภาพแวดล้อมประกอบด้วย
ส่วนประกอบหลัก 3 ส่วน ได้แก่

- 1) อุปกรณ์ตรวจวัด (Sensor Unit)
- 2) อุปกรณ์เก็บข้อมูลและประมวลผล (Display and Processing Unit)
- 3) โปรแกรมแสดงผลและควบคุม (Monitoring Software)

โดยอุปกรณ์ตรวจวัดต่าง ๆ จะทำหน้าที่ตรวจวัดค่าต่าง ๆ ตามที่กำหนด เช่น ระดับน้ำ ปริมาณน้ำฝน คุณภาพ
น้ำ ระดับออกซิเจนในน้ำ ค่าความเป็นกรด-ด่าง อุณหภูมิ ค่าความเค็ม ความสามารถในการนำไฟฟ้า ตำแหน่งพิกัด หรือ
ระบบกล้องวงจรปิด เป็นต้น แล้วส่งข้อมูลดังกล่าวไปยังอุปกรณ์เก็บข้อมูลและประมวลผล ซึ่งจะนำข้อมูลดังกล่าวมา
แสดงผลและส่งข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายต่าง ๆ ไปยังศูนย์ควบคุมส่วนกลาง และข้อมูลดังกล่าว จะได้รับการบันทึก
ประมวลผล และทำการรายงานผลข้อมูล ณ ขณะนั้นตามเวลาจริง (Real-Time) หรือแจ้งเตือนผ่านโปรแกรมหรือผ่าน
เว็บไซต์ที่บริษัทย่อยได้ทำการออกแบบและพัฒนาขึ้น อีกทั้งยังสามารถส่งคำสั่งควบคุมอุปกรณ์ระยะไกลผ่านเครือข่าย
ข้อมูลดังกล่าวได้อีกด้วย

ระบบโทรมาตรที่บริษัทย่อยให้บริการ

โดยบริษัทย่อยเน้นการให้บริการด้านวิศวกรรม ทั้งในด้านการออกแบบ จัดหา และติดตั้งระบบโทรมาตรสำหรับ
การชลประทาน เช่น ระบบตรวจวัดสภาพน้ำทางไกลอัตโนมัติในลุ่มแม่น้ำต่าง ๆ หรือระบบแจ้งเตือนภัยล่วงหน้า (Early
Warning) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยหรือดินถล่มในพื้นที่ลาดชันและพื้นที่ราบเชิงเขา โดยให้บริการตั้งแต่การสำรวจพื้นที่
ออกแบบ จัดหาอุปกรณ์ ติดตั้งสถานีตรวจวัด รวมถึงการออกแบบและติดตั้งศูนย์ควบคุม (Control Room) สำหรับ
ระบบที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ โดยกลุ่มลูกค้าหลักของบริษัทย่อยได้แก่ กรมชลประทาน และกรมทรัพยากรน้ำ เป็นต้น
นอกจากนี้ บริษัทยังให้บริการบำรุงรักษาและซ่อมแซมระบบโทรมาตร ซึ่งโครงการระบบโทรมาตรที่บริษัทย่อยให้บริการ
ออกแบบและติดตั้ง ได้แก่ โครงการศึกษาวางระบบและติดตั้งระบบโทรมาตรเพื่อพยากรณ์น้ำและเตือนภัยลุ่มน้ำวัง
โครงการศึกษาสำรวจติดตั้งระบบตรวจวัดสถานภาพน้ำทางไกลอัตโนมัติในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาและลุ่มน้ำมูลตอนกลาง
และโครงการสำรวจติดตั้งระบบตรวจวัดสถานภาพน้ำทางไกลอัตโนมัติลุ่มน้ำยมและน่าน เป็นต้น

ทั้งนี้ ในปี 2560 ปี 2561 ปี 2562 บริษัทย่อยไม่มีรายได้จากธุรกิจระบบโทรมาตร อย่างไรก็ตาม ในไตรมาสที่ 2 ปี 2563 บริษัทย่อยได้ทำการลงนามในสัญญาจ้างเป็นที่ปรึกษาในการพัฒนาระบบติดตามสถานการณ์น้ำทางไกล อัตโนมัติ จำนวน 2 โครงการ มูลค่าสัญญา 74.21 ล้านบาท และโครงการติดตั้งระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม จำนวน 1 โครงการ มูลค่าสัญญา 135.00 ล้านบาท โดยในปี 2563 บริษัทย่อยมีรายได้จากระบบโทรมาตรเท่ากับ 118.16 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.98 ของรายได้จากการขายและบริการตามลำดับ

3.3) ระบบเทคโนโลยีภายในอาคาร

บริษัทย่อยมีการให้บริการออกแบบ จำหน่าย และติดตั้งระบบเทคโนโลยีภายในอาคารต่าง ๆ เช่น ระบบห้องประชุมวิดีโอทัศน์ อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ (Audio-Visual Equipment) ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ระบบควบคุมการเข้าออก (Access Control) และระบบกล้องวงจรปิด เป็นต้น โดยบริษัทย่อยจะทำการศึกษาความต้องการของลูกค้า หรือข้อกำหนดของผู้ว่าจ้าง (Terms of Reference หรือ TOR) แล้วทำการออกแบบระบบและคัดเลือกอุปกรณ์ที่เหมาะสม เพื่อทำการนำเสนอต่อลูกค้าต่อไป บริษัทย่อยมีการนำเสนอโครงการให้แก่ลูกค้าโดยตรง หรือทำการรับเหมาช่วงจากผู้รับเหมาระบบ (Sub-Contract) หรือทำการนำเสนองานร่วมกับบริษัทอื่นที่มีความชำนาญเฉพาะด้านที่ต่างกัน ในลักษณะกิจการร่วม (Consortium) หรือกิจการร่วมค้า (Joint Venture) แล้วรับผิดชอบในเฉพาะส่วนของเทคโนโลยีภายในอาคาร โดยให้สมาชิกอื่นในกิจการร่วมหรือกิจการร่วมค้า เป็นผู้รับผิดชอบในงานส่วนอื่น ๆ เช่น งานโครงสร้าง อาคาร ภูมิทัศน์ และสถาปัตยกรรม เป็นต้น หรืออาจจะทำการว่าจ้างผู้รับเหมาช่วง (Subcontractor) ในการดำเนินการในส่วนงานดังกล่าว

ระบบเทคโนโลยีภายในอาคารที่บริษัทย่อยให้บริการ

โดยในปี 2560 ปี 2561 ปี 2562 และปี 2563 บริษัทย่อยมีรายได้จากธุรกิจโครงการระบบเทคโนโลยีภายในอาคารเท่ากับ 176.39 ล้านบาท 61.26 ล้านบาท 33.10 ล้านบาท และ 0.00 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 32.83 ร้อยละ 14.51 ร้อยละ 4.28 และร้อยละ 0.00 ของรายได้จากการขายและบริการตามลำดับ

3.4) โครงการประเภทอื่น ๆ

นอกจากนี้ บริษัทย่อยยังมีการให้บริการสำหรับโครงการประเภทอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบเทคโนโลยีต่าง ๆ เช่น ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ระบบคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่าย เป็นต้น โดยในปี 2561 บริษัทย่อยได้เข้าร่วมก่อตั้งกิจการร่วม (Consortium) กับบริษัทที่ไม่มีความเกี่ยวข้อง 2 บริษัท เพื่อเข้าดำเนินโครงการก่อสร้างระบบการจัดการขยะเพื่อผลิตเป็นเชื้อเพลิง (Refuse Derived Fuel : RDF) และปุ๋ยอินทรีย์ เทศบาลนครสมุทรปราการ เพื่อก่อสร้างอาคาร เครื่องจักร อุปกรณ์ และระบบควบคุมระบบคัดแยกขยะเพื่อผลิตเป็นเชื้อเพลิง และปุ๋ยอินทรีย์ มูลค่าโครงการทั้งสิ้น 315.71 ล้านบาท โดยบริษัทย่อยมีส่วนแบ่งรายได้จากโครงการดังกล่าวในสัดส่วนร้อยละ 54 ของมูลค่าโครงการรวม

โดยในปี 2560 ปี 2561 ปี 2562 และปี 2563 บริษัทย่อยมีรายได้จากธุรกิจโครงการประเภทอื่น ๆ เท่ากับ 3.52 ล้านบาท 1.54 ล้านบาท 49.57 ล้านบาท และ 101.63 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.66 ร้อยละ 0.37 ร้อยละ 6.41 และร้อยละ 10.30 ของรายได้จากการขายและบริการตามลำดับ

การจำหน่ายและช่องทางการจำหน่ายและให้บริการ

บริษัทและบริษัทย่อยมีทีมฝ่ายขายที่จะเป็นผู้ติดต่อกับลูกค้าโดยตรง ซึ่งสำหรับลูกค้าหน่วยงานราชการหรือรัฐวิสาหกิจนั้น บริษัทจะทำการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างจากช่องทางต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์ระบบการ

จัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (<http://www.gprocurement.go.th>) หรือจากประกาศของหน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น จากนั้นจึงทำการศึกษารายละเอียดของโครงการดังกล่าวเพื่อทำการออกแบบระบบและคัดเลือกอุปกรณ์และส่วนประกอบต่าง ๆ แล้วจึงส่งรายละเอียดของโครงการเพื่อผ่านระบบจัดซื้อจัดจ้างเพื่อพิจารณาความถูกต้องและมีคุณสมบัติที่ครบถ้วน จากนั้นจึงทำการประกวดราคาเพื่อพิจารณาคัดเลือกผู้ที่ได้รับการว่าจ้างต่อไป หรือผ่านกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ ซึ่งหน่วยงานดังกล่าวจะติดต่อกับบริษัทที่มีความเชี่ยวชาญในโครงการดังกล่าวโดยตรงเพื่อทำการเปรียบเทียบคุณสมบัติและราคาเพื่อทำการคัดเลือกโดยมิได้ผ่านขั้นตอนการประมูลราคา โดยบริษัทและบริษัทย่อยจะมีพนักงานฝ่ายขายทำการประสานงานกับหน่วยงานที่มีศักยภาพในการว่าจ้างอยู่เป็นประจำ รวมถึงมีการนำเสนอข้อมูลของผลิตภัณฑ์และบริการของบริษัทให้แก่หน่วยงานดังกล่าว เพื่อให้หน่วยงานนั้น ๆ มีความเข้าใจและเล็งเห็นประโยชน์ของระบบและผลิตภัณฑ์ที่บริษัทจำหน่ายและให้บริการ รวมถึงเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีแก่บุคลากรในหน่วยงานดังกล่าวอีกด้วย

สำหรับหน่วยงานเอกชนนั้น พนักงานฝ่ายขายของบริษัทจะเข้าไปนำเสนอข้อมูลของระบบและผลิตภัณฑ์ที่บริษัทจำหน่ายและให้บริการแก่หน่วยงานที่เป็นกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย ซึ่งหากได้รับความสนใจจะทำการศึกษารายละเอียดความต้องการของลูกค้าดังกล่าว แล้วจึงทำการนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการที่เหมาะสมกับลูกค้ารายดังกล่าวเพื่อทำข้อเสนอเพื่อให้พิจารณาว่าจ้างต่อไป

ธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสาร และธุรกิจให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และสินค้าเทคโนโลยีอื่น ๆ

บริษัทมีทีมฝ่ายขายสำหรับธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสารโดยเฉพาะ เนื่องจากเป็นสินค้าและบริการที่ต้องการความรู้และความชำนาญเฉพาะด้าน โดยหากเป็นสินค้าหรือบริการประเภทระบบบริหารจัดการเอกสาร ภายหลังจากนำเสนอข้อมูลของระบบและผลิตภัณฑ์ของบริษัทและทำการศึกษารายละเอียดความต้องการของลูกค้าแล้ว พนักงานฝ่ายขายของบริษัทจะทำการทดสอบระบบสาธิต (Proof of Concept) เพื่อให้ลูกค้ามั่นใจว่าจะได้รับระบบซึ่งสามารถทำงานได้ตามความต้องการ

นอกจากนี้ บริษัทยังมีช่องทางในการจำหน่ายและให้บริการผ่านทางโทรศัพท์ โดยมีทีมฝ่ายขายทำการติดต่อลูกค้าทางโทรศัพท์ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงเพื่อนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการของบริษัท อีกทั้งยังมีการโฆษณาผลิตภัณฑ์และบริการของบริษัทผ่านช่องทางต่าง ๆ โดยเน้นในช่องทางออนไลน์เป็นหลัก เช่น เว็บไซต์ต่าง ๆ ที่ได้รับความนิยม หรือโซเชียลมีเดียต่าง ๆ เป็นต้น และผ่านเว็บไซต์ของบริษัท (<http://www.dittothailand.com>) รวมถึงการเข้าร่วมแสดงสินค้าในงานนิทรรศการต่าง ๆ ทำให้บริษัทสามารถเข้าถึงลูกค้าได้ในวงกว้างมากขึ้น

สำหรับเครื่องถ่ายเอกสารที่ผ่านการให้เช่าแล้วนำมาปรับสภาพและไม่เหมาะสมกับการนำมาให้เช่าใหม่อีกครั้งนั้น บริษัทจะทำการขายโดยตรงจากโรงงานของบริษัทซึ่งลูกค้าส่วนใหญ่จะเป็นร้านค้าเอกสารต้องการเครื่องถ่ายเอกสารสภาพดีและราคาถูก

ธุรกิจให้บริการและรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ

เนื่องจากลูกค้าส่วนใหญ่ของบริษัทย่อยในธุรกิจให้บริการและรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ นั้น จะเป็นหน่วยงานราชการและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ จึงจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานราชการ อย่างไรก็ตาม บริษัทย่อยมีทีมฝ่ายขายและการตลาดทำหน้าที่ติดต่อกับผู้ว่าจ้างโดยตรง โดยจะทำการรับรายละเอียดของโครงการแล้วร่วมกันออกแบบกับทีมวิศวกรของบริษัทเพื่อนำเสนอโครงการแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

นอกจากนี้ บริษัทยังมีการร่วมยื่นข้อเสนอและประกวดราคาร่วมกับผู้รับเหมาสำหรับระบบอื่น ๆ ในโครงการขนาดใหญ่สำหรับส่วนประกอบในส่วนที่บริษัทไม่มีความเชี่ยวชาญทั้งในลักษณะการร่วม (Consortium) หรือเป็นการว่าจ้างการรับเหมาช่วงให้แก่ผู้รับเหมาในระบบอื่น ๆ เป็นต้น

ภาวะอุตสาหกรรมและการแข่งขัน

1. ธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสาร และธุรกิจให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และสินค้าเทคโนโลยีอื่น ๆ

1.1 ภาวะอุตสาหกรรม

ธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสาร และธุรกิจให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และสินค้าเทคโนโลยีอื่น ๆ ของบริษัท มีภาวะเศรษฐกิจของประเทศเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของบริษัท เนื่องจาก งานด้านเอกสาร ทั้งการถ่ายเอกสาร การพิมพ์ และระบบบริหารจัดการเอกสาร เป็น

กิจกรรมทั่วไปของธุรกิจต่าง ๆ ภาวะเศรษฐกิจเป็นปัจจัยสำคัญในการชี้วัดกิจกรรมทางธุรกิจของทั้งภาครัฐและเอกชน และแสดงถึงกำลังซื้อหรือการใช้จ่ายของภาคครัวเรือน นอกจากนี้แนวโน้มการเจริญเติบโตของการดำเนินงานของบริษัทยังสะท้อนได้จากแนวโน้มการใช้เทคโนโลยีจัดการเอกสารในรูปแบบดิจิทัล ซึ่งเป็นหนึ่งในธุรกิจหลักที่บริษัทมุ่งเน้นในการขยายธุรกิจในปัจจุบัน

1) ภาพรวมและแนวโน้มเศรษฐกิจภายในประเทศไทย

ภาพรวมของเศรษฐกิจไทยในปี 2563 ที่ผ่านมามีปรับตัวลดลงจากการระบาดของโรคโควิด-19 โดยมีตัวเลขผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศแบบปริมาณลูกโซ่ (Gross Domestic Product Chain Volume Measures: "GDP") มูลค่าเท่ากับ 10.27 ล้านล้านบาท ลดลงคิดเป็นร้อยละ 6.1 เทียบกับปี 2562 โดยมีมูลค่าการส่งออกสินค้า การอุปโภคบริโภคภาคเอกชน และการลงทุนรวมลดลงร้อยละ 6.6 ร้อยละ 1.0 และร้อยละ 4.8 ตามลำดับ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ -0.8 และดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุลร้อยละ 3.3 ของ GDP โดยมีรายละเอียดของการเปลี่ยนแปลงรายไตรมาสของปี 2563 เป็นดังนี้

สำหรับเศรษฐกิจไทยในไตรมาสแรกของปี 2563 ปรับตัวลดลงร้อยละ 2.0 เทียบกับไตรมาสเดียวกันในปีก่อนหน้า (%YOY) โดยมีปัจจัยหลักมาจากการบริโภคภาคเอกชนขยายตัวในอัตราที่ชะลอลง สอดคล้องกับการชะลอตัวของฐานรายได้ในระบบเศรษฐกิจและการลดลงของความเชื่อมั่นผู้บริโภค การบริโภคภาครัฐ การลงทุนภาครัฐและเอกชนปรับตัวลดลง นอกจากนี้ในด้านการผลิต การผลิตสาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหารปรับตัวลดลงอย่างมาก ตามการลดลงของจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างประเทศ เป็นสำคัญ และการผลิตสาขาการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้าปรับตัวลดลง ตามการลดลงของบริการขนส่งผู้โดยสาร สืบเนื่องจากผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ในขณะที่การผลิตสาขาการเงินและการประกันภัยมีการขยายตัวเร่งขึ้น เป็นผลมาจากการเติบโตของสินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่ออุปโภคบริโภค ผลประกอบการของกลุ่มธนาคารพาณิชย์ปรับตัวดีขึ้น และการขยายตัวเร่งขึ้นของประกันชีวิตและประกันวินาศภัย สำหรับการส่งออกสินค้าและการผลิตสาขาข้อมูลข่าวสารและการสื่อสารขยายตัวชะลอตัวลงเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า

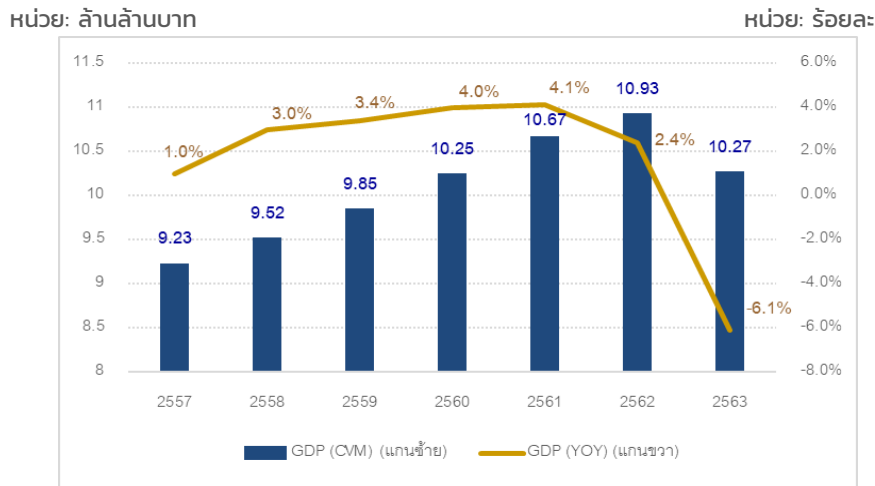
สำหรับเศรษฐกิจไทยในไตรมาสที่ 2 ของปี 2563 ปรับตัวลดลงต่อเนื่องในอัตราเร่ง คิดเป็นร้อยละ 12.2 เทียบกับไตรมาสเดียวกันในปีก่อนหน้า (%YOY) เนื่องจากผลกระทบจากการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้บริโภค และการดำเนินมาตรการควบคุมและป้องกันการระบาดของโรคโควิด 19 เป็นปัจจัยหลักต่อการปรับตัวลดลงทั้งในด้านการใช้จ่าย การบริโภคและการลงทุนภาคเอกชน การส่งออกสินค้าและบริการ และในด้านการผลิตสาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหาร สาขาอุตสาหกรรม สาขาเกษตรกรรม สาขาการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า สาขาการขายส่งขายปลีก และสาขาไฟฟ้าและก๊าซ ทั้งหมดปรับตัวลดลง ในขณะที่การใช้จ่ายและการลงทุนภาครัฐกลับมาขยายตัว และการผลิตสาขาก่อสร้าง การเงินการประกันภัย และสาขาข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร มีการขยายตัว

สำหรับเศรษฐกิจไทยในไตรมาสที่ 3 ของปี 2563 ปรับตัวลดลงร้อยละ 6.4 ซึ่งถือว่าปรับตัวดีขึ้นจากที่ลดลงร้อยละ 12.1 ในไตรมาสก่อนหน้า (%YOY) ซึ่งมีปัจจัยสำคัญมาจากการส่งออกสินค้าและบริการ การลงทุนภาคเอกชน และการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคขั้นสุดท้ายของเอกชนปรับตัวดีขึ้น ขณะที่การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคขั้นสุดท้ายของรัฐบาล และการลงทุนของภาครัฐขยายตัวต่อเนื่อง ด้านการผลิตภายนอกเกษตรปรับตัวดีขึ้น เป็นผลมาจากการผ่อนคลายมาตรการปิดเมืองเพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ตลอดจนมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล ส่งผลให้ภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการเริ่มกลับมาดำเนินกิจกรรมการผลิตได้ นอกจากนี้ กิจกรรมหลักทางด้านบริการเริ่มมีสัญญาณของการฟื้นตัว เช่น สาขาการขายส่งและการขายปลีกฯ สาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหาร สาขาการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า ปรับตัวดีขึ้น ส่วนสาขาการก่อสร้าง และสาขาข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร ยังคงขยายตัวต่อเนื่อง

สำหรับเศรษฐกิจไทยในไตรมาสที่ 4 ของปี 2563 ปรับตัวลดลงร้อยละ 4.2 จากเดิมที่ลดลงร้อยละ 6.4 ในไตรมาสก่อนหน้า (%YOY) โดยการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคขั้นสุดท้ายของเอกชนและรัฐบาลมีการขยายตัว การลงทุนในประเทศและการส่งออกสินค้าปรับตัวดีขึ้น ขณะที่รายได้จากการบริการต่างประเทศยังคงหดตัวต่อเนื่อง ด้านการผลิตภาคเกษตรปรับตัวดีขึ้นเล็กน้อย ภายนอกการเกษตรลดลงร้อยละ 4.7 ซึ่งปรับตัวดีขึ้นกว่าไตรมาสก่อนหน้า เป็นผลจากภาวะเศรษฐกิจโลกที่เริ่มฟื้นตัว และการใช้จ่ายในประเทศที่เริ่มปรับตัวดีขึ้นในภาพรวม รวมทั้งมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐส่งผลให้ภาคการผลิตทั้งภาคอุตสาหกรรมและบริการ เริ่มกลับมาดำเนินการผลิตต่อเนื่อง ภาคบริการปรับตัวลดลงน้อยกว่าไตรมาสก่อน เป็นผลมาจากกิจกรรมหลักทางด้านบริการเริ่มมีการฟื้นตัว เช่น สาขาการขายส่งและการขายปลีกฯ สาขาการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า ปรับตัวดีขึ้น ส่วนสาขาข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร สาขากิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย สาขากิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์ และสาขาการศึกษา ยังคง

ขยายตัวต่อเนื่อง นอกจากนี้ ด้านการใช้จ่าย การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของเอกชนและรัฐบาล มีการขยายตัวขึ้นเล็กน้อย

ภาพที่ 1: ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศแบบปริมาณลูกโซ่ของประเทศไทยและอัตราการเติบโตในปี 2557 – ปี 2563

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) คาดว่า แนวโน้มเศรษฐกิจไทยปี 2564 จะขยายตัวร้อยละ 2.5 – 3.5 โดยมีปัจจัยสนับสนุนสำคัญ ประกอบด้วย (1) แนวโน้มการฟื้นตัวของเศรษฐกิจและปริมาณการค้าโลก (2) แรงขับเคลื่อนจากการใช้จ่ายภาครัฐ (3) การกลับมาขยายตัวของอุปสงค์ภาคเอกชนในประเทศ และ (4) การปรับตัวตามฐานการขยายตัวที่ต่ำผิดปกติในปี 2563 ทั้งนี้ คาดว่า มูลค่าการส่งออกสินค้าในรูปดอลลาร์ สรอ. จะขยายตัวร้อยละ 5.8 การอุปโภคบริโภคภาคเอกชน และการลงทุนรวมขยายตัวร้อยละ 2.0 และร้อยละ 5.7 ตามลำดับ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยอยู่ในช่วงร้อยละ 1.0 – 2.0 และบัญชีเดินสะพัดเกินดุลร้อยละ 2.3 ของ GDP

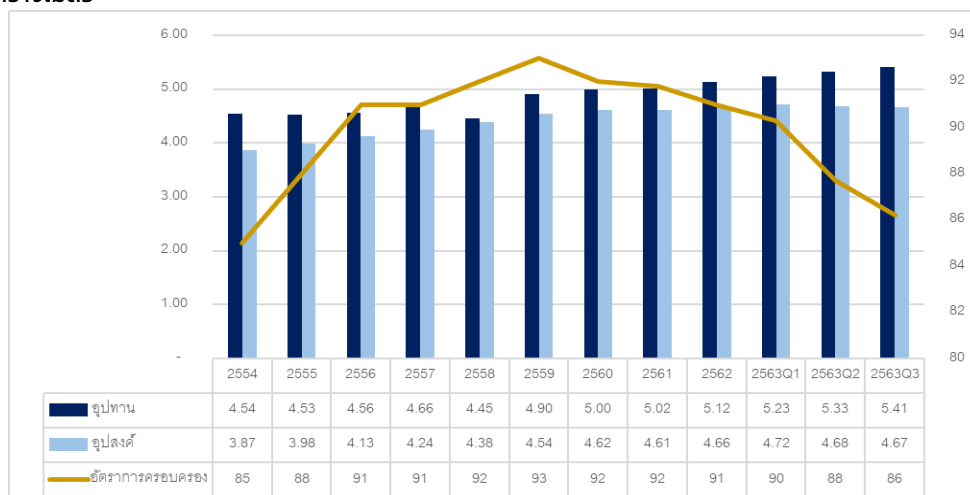
2) ภาพรวมของตลาดสำนักงานในกรุงเทพมหานคร

จากรายงานวิจัยของไนท์แฟรงค์ประเทศไทย (Knight Frank Chartered (Thailand) Co., Ltd.) ได้แสดงให้เห็นถึงการเติบโตอย่างต่อเนื่องของอุปทานและอุปสงค์ของตลาดสำนักงานในกรุงเทพมหานคร โดยผู้เช่าส่วนใหญ่ได้เห็นถึงความสำคัญของพื้นที่รอบนอกศูนย์กลางธุรกิจ (Fringe Areas) มากขึ้นเนื่องจากมีระบบคมนาคมหรือขนส่งมวลชนที่ให้ความสะดวกได้มากขึ้นและอาคารสำนักงานเกรดบีนั้นมีราคาค่อนข้างสูงจึงทำให้ผู้เช่าย้ายจากอาคารเกรดบีมาอยู่ในพื้นที่รอบนอกศูนย์กลางธุรกิจจึงทำให้ราคาของพื้นที่นั้นเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ภาพที่ 2: อุปสงค์ อุปทานและอัตราการครอบครองพื้นที่สำนักงานในกรุงเทพมหานคร ในช่วงปี 2554 – ไตรมาส 3 ปี 2563

หน่วย: ล้านตารางเมตร

หน่วย: ร้อยละ

ที่มา: Knight Frank Chartered (Thailand)

จากภาพที่ 2 จะเห็นว่าปี 2554 ถึงปี 2562 นั้นอุปทานและอุปสงค์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ 4.54 ถึง 5.12 ล้านตารางเมตรและ 3.87 ถึง 4.66 ล้านตารางเมตรโดยอัตราการเติบโตเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 1.51 และ ร้อยละ 2.35 ตามลำดับ ทำให้ทราบว่าความต้องการของผู้เช่านั้นมีความต้องการมากกว่าผู้ให้เช่า หรือทราบได้จากอัตราการครอบครอง (Occupancy Rate) ที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ร้อยละ 85 ในปี 2554 จนกลายมาเป็นร้อยละ 91 ในปี 2562 ซึ่งแสดงถึงโอกาสของการเติบโตของตลาดสำนักงานในกรุงเทพมหานครนั้นยังคงมีโอกาสดีต่อไปเรื่อยๆ นอกจากนี้ แม้ว่าในปี 2563 จะเกิดสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด 19 ตั้งแต่ตอนเริ่มต้นปี ตลาดสำนักงานในกรุงเทพมหานครยังมีการเติบโตขึ้นของอุปทานอย่างต่อเนื่องในครึ่งปีแรก ในด้านอุปสงค์ของสำนักงานในกรุงเทพมหานครนั้นพบว่าความต้องการของผู้เช่าเริ่มชะลอตัวลง ส่วนหนึ่งเกิดจากผลกระทบระยะสั้นของมาตรการควบคุมและป้องกันการระบาดของโรคโควิด 19 ทำให้องค์กรหลายแห่งตัดสินใจให้พนักงานทำงานจากบ้าน (Work From Home) ในช่วงปลายไตรมาสแรกจนถึงกลางไตรมาสสองของปี 2563 และผลกระทบจากสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด 19 ต่อเศรษฐกิจและการดำเนินธุรกิจ จึงทำให้บริษัทหลายแห่งมีการปรับเปลี่ยนแนวทางการทำงานขององค์กร รวมถึงการปรับลดพื้นที่เช่าสำนักงาน หรือลดคุณภาพของพื้นที่เช่าสำนักงาน การนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินงาน และการเปลี่ยนผ่านธุรกิจสู่ดิจิทัล (Digital Transformation)

การเติบโตของอุปสงค์ อุปทานและอัตราการครอบครองพื้นที่สำนักงานในกรุงเทพมหานครที่ผ่านมา นั้นสอดคล้องกับการเติบโตของรายได้จากธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสาร และธุรกิจให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และสินค้าเทคโนโลยีอื่น ๆ ของบริษัท ซึ่งแสดงให้เห็นถึงโอกาสเติบโตของบริษัทไปพร้อม ๆ กับการเติบโตของสำนักงานในกรุงเทพมหานคร โดยในปัจจุบันลูกค้าส่วนใหญ่ของบริษัทตั้งอยู่ในจังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวมถึงจังหวัดในเขตภาคตะวันออก ตามที่ตั้งของสำนักงานใหญ่และสาขาของบริษัทในปัจจุบัน

3) เศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy)

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) (สพธอ.) หรือ ETDA (เอ็ตด้า) ให้นิยามของเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) ว่า ระบบเศรษฐกิจที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อช่วยเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้าต่าง ๆ โดยใช้เวลาน้อยลงเนื่องจากการติดต่อสื่อสารผ่านเครือข่ายความเร็วสูง (Wireless Broadband) เช่น 3G หรือ 4G เป็นต้น โดยที่ผ่านมานั้นหน่วยงานเอกชนมักจะทำด้วยตัวเอง แต่การที่จะขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัลจำเป็นต้องอาศัยการร่วมมือระหว่าง ภาครัฐและ ภาคเอกชน โดยที่ ETDA ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบหลักรวมไปถึงการเป็นผู้ออกร่างชุดกฎหมายเพื่อก้าวเข้าสู่เศรษฐกิจดิจิทัลและส่งเสริมสนับสนุนการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Transaction) อีกด้วย

ในปัจจุบันธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Transaction) คือ กิจกรรมเพื่อวัตถุประสงค์ทางธุรกิจโดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างหน่วยธุรกิจ บุคคล รัฐ ตลอดจนองค์กรเอกชนหรือองค์กรภาครัฐ เช่น การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ หรือ การสอบถามข้อมูลผ่านระบบออนไลน์ เป็นต้น ได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากในระบบเศรษฐกิจยุคใหม่เนื่องจากเอกสารกระดาษนั้นไม่สะดวกในการจัดเก็บและสืบค้น ETDA ได้มีร่วมมือกับหน่วยงานรัฐในการต่อยอดงานระบบจัดเก็บเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่มีความน่าเชื่อถือ (Trusted e-Document Authority หรือ โครงการ TeDA) เพื่อเปลี่ยนเอกสารกระดาษให้เป็นอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีผลตามกฎหมาย ทำให้สามารถลดขั้นตอนพร้อมสร้างความเชื่อมั่นในการค้าการลงทุนให้กับประเทศได้อย่างครบวงจร เช่น การรับรองเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (e-Notary) และการประทับตราอิเล็กทรอนิกส์ (e-Time Stamp) ที่ไม่สามารถแก้ไขย้อนหลังได้เพื่อยืนยันช่วงเวลาในการทำธุรกรรมอย่างชัดเจนซึ่งก่อให้เกิดข้อผูกพันทางกฎหมาย ซึ่ง TeDA นี้ยังรวมไปถึง e-Archive Service ซึ่งเป็นการจัดเก็บข้อมูลเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ อย่างเป็นระบบเพื่อให้สามารถเรียกใช้ได้อย่างง่ายและสามารถบริหารจัดการผู้ที่มีสิทธิในการเข้าถึงเอกสารได้อีกด้วย ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะส่งผลต่อธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสารและการสแกนเอกสาร

แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมโดยกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ณ 5 เมษายน พ.ศ.2559 ได้วางแผนภูมิทัศน์ดิจิทัลของประเทศไทย (Thailand Digital Landscape) ไว้ 20 ปี โดยระยะที่ 1: Digital Foundation จะใช้เวลาประมาณ 1 ปี 6 เดือน ในการปรับมิตหลาย ๆ ด้านรวมถึงการปรับมิตด้านภาครัฐซึ่งจะเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัลอย่างเป็นระบบ โดยมีการใช้เอกสารอิเล็กทรอนิกส์แทนเอกสารกระดาษมากขึ้น ซึ่งจะสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมซึ่งอยู่ในแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมโดยกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เช่น ยุทธศาสตร์ที่ 4: ปรับเปลี่ยนภาครัฐเป็นรัฐบาลดิจิทัล ที่จะพัฒนาแพลตฟอร์มการบริหารจัดการภายในองค์กร (Back Office Platform) เพื่อรองรับการนำเอกสารอิเล็กทรอนิกส์มาแทนเอกสารกระดาษและยุทธศาสตร์ที่ 6: สร้างความเชื่อมั่นใน

การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล นั้นได้มีการกล่าวถึงการแก้ไขกฎหมายให้รับเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ในการทำธุรกรรมต่าง ๆ ได้เช่นกัน

การใช้จ่ายลงทุนในผลิตภัณฑ์และบริการด้านไอทีในประเทศไทยในปี 2563 มีแนวโน้มชะลอตัวลดลงในอัตราร้อยละ 6.8 หรือคิดเป็นมูลค่า 623,865 ล้านบาท และจะเติบโตขึ้นร้อยละ 5.6 หรือคิดเป็นมูลค่า 659,089 ล้านบาท ในปี 2564 จากการคาดการณ์ ณ เดือนตุลาคม 2563 ของการ์ทเนอร์ (Gartner Inc.) บริษัทวิจัยและให้คำปรึกษาชั้นนำระดับโลก การชะลอตัวของมูลค่าการใช้จ่ายด้านไอทีในปี 2563 เป็นผลกระทบมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 โดยค่าใช้จ่ายด้านไอทีเกือบทุกประเภทปรับตัวลดลง เว้นแต่เพียงค่าใช้จ่ายประเภทซอฟต์แวร์มีมูลค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.0 สำหรับแนวโน้มการเติบโตของค่าใช้จ่ายด้านไอทีในปี 2564 การใช้จ่ายด้านซอฟต์แวร์คาดว่าจะมีการเติบโตในอัตราเร่งสูงที่สุด และการใช้จ่ายด้านดาต้า เซ็นเตอร์จะมีการเติบโตในอัตราเร่งสูงในอันดับรองลงมา สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการในการปรับเปลี่ยนแนวทางการทำงานในองค์กรสู่รูปแบบดิจิทัลมากขึ้น ส่วนการให้บริการด้านการสื่อสารของโทรศัพท์พื้นฐานและโทรศัพท์มือถือ ซึ่งรวมทั้งเสียงและข้อมูลจะเป็นเทคโนโลยีที่มีมูลค่าการลงทุนมากที่สุดในประเทศไทย สะท้อนให้เห็นถึงการลงทุนเพื่อรองรับการติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูลผ่านเครือข่ายความเร็วสูง โดยมูลค่าคาดการณ์ของค่าใช้จ่ายด้านไอทีของประเทศไทย ระหว่างปี 2562 – 2564 สามารถแสดงในตารางได้ ดังนี้

ตารางที่ 1: มูลค่าคาดการณ์ของค่าใช้จ่ายด้านไอทีของประเทศไทย ระหว่างปี 2562 – 2564 (หน่วย: ล้านบาท)

ประเภทค่าใช้จ่ายด้านไอที	ข้อมูล	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564
บริการด้านการสื่อสาร	มูลค่าการใช้จ่าย	352,442	349,255	358,855
	อัตราการเติบโตร้อยละ	3.2	(0.9)	2.8
ดาต้า เซ็นเตอร์	มูลค่าการใช้จ่าย	24,994	24,788	27,829
	อัตราการเติบโตร้อยละ	(4.2)	(0.8)	12.3
อุปกรณ์ Device	มูลค่าการใช้จ่าย	189,157	149,438	167,527
	อัตราการเติบโตร้อยละ	(2.3)	(21.0)	12.1
บริการด้านไอที	มูลค่าการใช้จ่าย	62,288	59,727	58,560
	อัตราการเติบโตร้อยละ	9.5	(4.1)	(2.0)
ซอฟต์แวร์	มูลค่าการใช้จ่าย	40,273	40,687	46,317
	อัตราการเติบโตร้อยละ	12.1	1.0	13.8
มูลค่าการลงทุนด้านไอทีทั้งหมด	มูลค่าการใช้จ่าย	669,153	623,865	659,089
อัตราการการเติบโต	ร้อยละ	2.3	(6.8)	5.6

ที่มา: Gartner Inc. (ข้อมูล ณ เดือนตุลาคม 2563)

แนวโน้มการเติบโตของค่าใช้จ่ายด้านไอทีของประเทศไทย โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายด้านซอฟต์แวร์สำหรับองค์กรนั้น สอดคล้องกับการเติบโตในอัตราเร่งของรายได้จากธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสารของบริษัท โดยบริษัทมีรายได้จากการจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสารในปี 2560 เท่ากับ 91.68 ล้านบาท รายได้ในปี 2561 เท่ากับ 74.41 ล้านบาท รายได้ในปี 2562 เท่ากับ 232.96 ล้านบาท และมีรายได้ในปี 2563 เท่ากับ 385.09 ล้านบาท สะท้อนให้เห็นถึงการให้ความสำคัญในการปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานภายในองค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยมีการใช้เอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น รวมทั้งมีการจัดเก็บข้อมูลในระบบบริหารจัดการเอกสาร และการนำเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ไปใช้ในแพลตฟอร์มที่วางไว้ขององค์กร

4) ตลาดการจัดการข้อมูลดิจิทัลของประเทศไทย

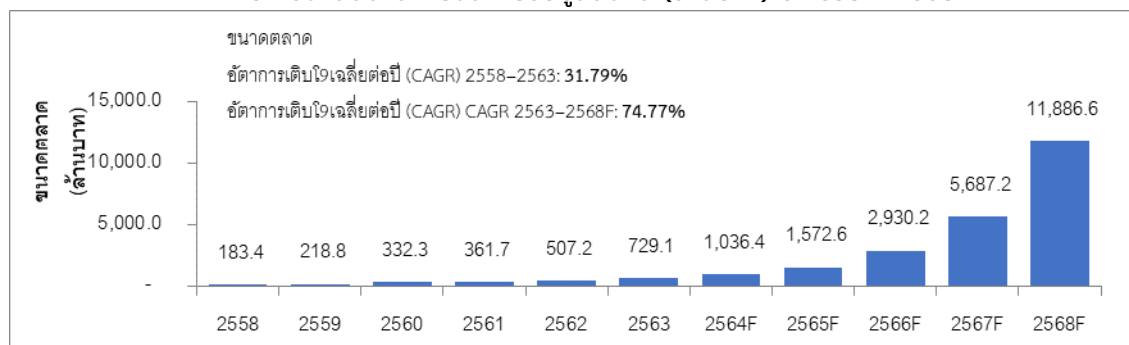
(ที่มา : รายงานการวิจัยตลาดอิสระ เกี่ยวกับตลาดการจัดการข้อมูลดิจิทัลในประเทศไทย ซึ่งจัดทำโดย ฟรอสต์ แอนด์ ซัลลิวัน (Frost & Sullivan) ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านการวิจัยการตลาดที่บริษัทเป็นผู้ว่าจ้าง)

ตลาดการจัดการข้อมูลดิจิทัล ซึ่งครอบคลุมการให้บริการซอฟต์แวร์จัดการเอกสารและบริการสแกนเอกสารของประเทศไทยระหว่างปี 2558 - 2563 มีปัจจัยขับเคลื่อนการเติบโตจากหน่วยงานภาครัฐ องค์กรและบริษัทในภาคเอกชนต้องการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานและระบบการบริหารจัดการเอกสารและข้อมูลต่าง ๆ เป็นรูปแบบดิจิทัล แทนการจัดเก็บเอกสารกระดาษ เพื่อรองรับการรับส่งแลกเปลี่ยนข้อมูลในระบบดิจิทัล อันจะเพิ่มศักยภาพแก่องค์กร จากความสะดวกรวดเร็วด้านการจัดการระบบเอกสาร การสืบค้น การเข้าใช้งานข้อมูลและลดต้นทุนในการจัดเก็บได้อย่างมีประสิทธิภาพ กลุ่มตลาดองค์กรขนาดใหญ่เป็นตลาดที่เติบโตเร็วที่สุดในช่วงระหว่างปี 2558 - 2563 อันเนื่องมาจากนโยบาย Digital Thailand หรือ Thailand 4.0 ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลยกระดับประสิทธิภาพการทำงานของภาคส่วนและองค์กรต่าง ๆ ซึ่งองค์กรขนาดใหญ่ในภาคเอกชนมีความพร้อมด้านเทคโนโลยี กระบวนการและบุคลากรขององค์กรมากกว่า ส่งผลให้สามารถปรับตัวนำเอกสารกระดาษเข้าสู่ระบบการจัดการข้อมูลดิจิทัลได้รวดเร็วกว่าภาครัฐ เช่นเดียวกับกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีจำนวนทั้งหมด 2-3 ล้านรายทั้งประเทศและบางส่วนเริ่มให้ความสำคัญกับการทำงานบนแพลตฟอร์มดิจิทัลมากขึ้นตามลำดับ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพความคล่องตัวและลดต้นทุนการดำเนินงานให้เหมาะสมกับขนาดขององค์กร

ในช่วงปี 2563-2568F เป็นที่คาดว่า กลุ่มตลาดหน่วยงานภาครัฐจะเติบโตเร็วที่สุด เนื่องจากจะมีหน่วยงานภาครัฐจำนวนมากขึ้นครอบคลุมกระทรวง ทบวง และกรมต่าง ๆ ที่ต้องเปลี่ยนผ่านวิธีการทำงานและระบบการจัดการเอกสารจากกระดาษมาจัดการและจัดเก็บเอกสารและข้อมูลในรูปแบบดิจิทัลแทนการใช้แรงงานคนที่มีข้อเสียหลายประการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความสะดวกในการทำงาน ตลอดจนลดค่าใช้จ่ายและพื้นที่ในการจัดการเอกสารกระดาษ พิจารณาจากแนวโน้มโครงการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐที่มีขอบเขตงานเกี่ยวกับการสแกนเอกสาร การนำข้อมูลเข้าสู่ระบบ ตลอดจนการจัดทำระบบจัดการเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อรองรับการเข้าถึงและใช้งานข้อมูลดังกล่าว มีปริมาณเพิ่มขึ้น ไม่ว่าจะเป็น สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน กรมสรรพสามิต การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐบาลวิสาหกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรมที่ดิน ตลอดจนศาลยุติธรรมทั่วประเทศที่มีเอกสารทางกฎหมายที่ยังต้องนำเข้าระบบไม่น้อยกว่า 2 พันล้านหน้า เป็นต้น รายชื่อหน่วยงานเบื้องต้นเป็นเพียงองค์กรบางส่วนที่ได้เริ่มดำเนินการเปลี่ยนผ่านในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมาและมีแผนที่จะดำเนินการนำเอกสารเข้าสู่ระบบอย่างต่อเนื่องตามลำดับในช่วง 3-5 ปีข้างหน้า

ในขณะที่กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีแนวโน้มเติบโตกับการให้บริการซอฟต์แวร์จัดการเอกสารและบริการสแกนเอกสารในวงกว้างมากขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงปี 2563-2568F จึงคาดว่าจะมีอัตราการเติบโตเร็วกว่ากลุ่มองค์กรขนาดใหญ่ และเป็นรองเพียงกลุ่มหน่วยงานภาครัฐ โดยแม้มีอัตราการใช้จ่ายต่อองค์กรต่ำกว่าภาครัฐและองค์กรขนาดใหญ่ แต่มีสัดส่วนมากกว่าหลายเท่าตัว จึงกลายเป็นกลุ่มผู้ใช้บริการที่กำลังก้าวขึ้นมาับบทบาทความสำคัญมากขึ้นในภาพ รวมของตลาดการจัดการข้อมูลดิจิทัล ขณะที่กลุ่มองค์กรขนาดใหญ่ แม้มีอัตราการเติบโตตามหลัง 2 กลุ่มแรก แต่ยังมีอัตราการเติบโตที่เร็วและยังคงมีส่วนในตลาดมากกว่ากลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมหลายเท่าตัว

ภาพที่ 3 : ขนาดตลาดการจัดการข้อมูลดิจิทัล (ล้านบาท) ปี 2558 - 2568F

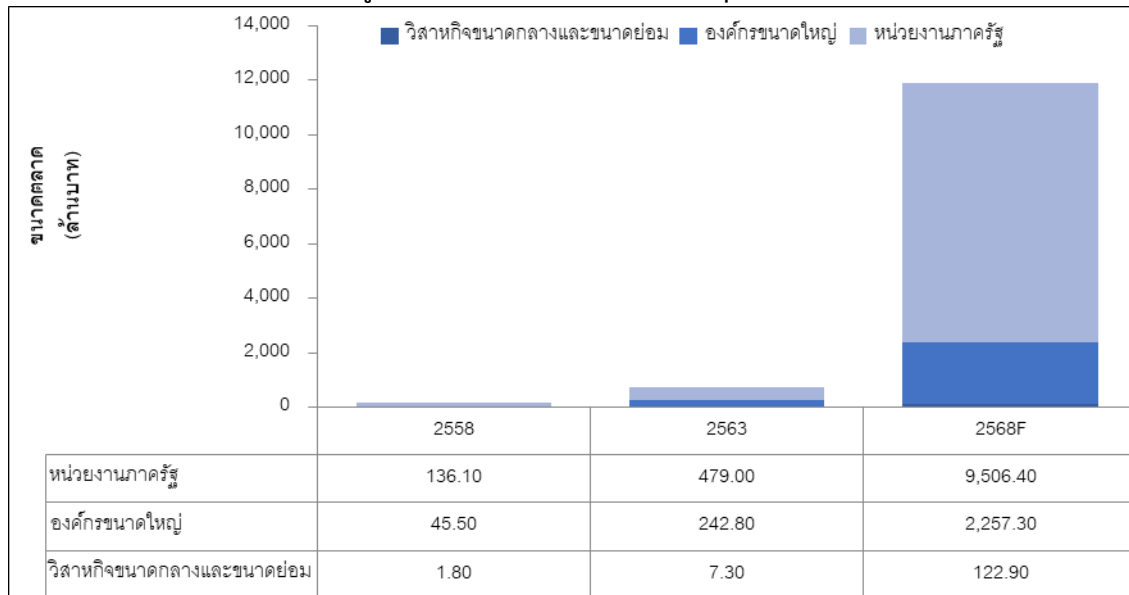

(ที่มา: ฟรอสต์ แอนด์ ซิลลิวัน)

หมายเหตุ:

- 1) ขนาดตลาดการจัดการข้อมูลดิจิทัล ประกอบด้วยรายได้รวมจากการบริการซอฟต์แวร์จัดการเอกสารและบริการสแกนเอกสาร
- 2) ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และข้อมูลเปิดเผยสู่สาธารณะ

ภาพที่ 4 : ขนาดตลาดการจัดการข้อมูลดิจิทัล (ล้านบาท) จำแนกตามกลุ่มตลาดของประเทศไทย ปี 2558 - 2568F

(ที่มา: พรอสัก แอนด์ ซัลลิวัน)

หมายเหตุ:

- 1) ขนาดตลาดการจัดการข้อมูลดิจิทัล ประกอบด้วยรายได้รวมจากการบริการซอฟต์แวร์จัดการเอกสารและบริการสแกนเอกสาร
- 2) ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และข้อมูลเปิดเผยสู่สาธารณะ

ตามการรายงานของ Gartner บริษัทที่ปรึกษาด้าน IT ระดับโลก พบว่าในปี 2563 ที่มีการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ส่งผลให้การใช้จ่ายด้านไอทีของไทยหดตัวเกือบร้อยละ 5 แต่คาดว่าในปีนี้จะใช้จ่ายด้านไอทีจะกลับมาเติบโตร้อยละ 5 โดยได้รับแรงหนุนหลักจากผู้ที่ทำงานจากที่บ้านและเล่าเรียนหนังสือผ่านช่องทางออนไลน์ โดยกลุ่มที่เติบโตสูงสุดคือ ซอฟต์แวร์องค์กร และ ศูนย์ข้อมูล ซึ่งคาดการณ์ว่าจะเติบโตที่ร้อยละ 13.6 และ 10.9 ตามลำดับ ทั้งนี้ ซอฟต์แวร์องค์กรเป็นองค์ประกอบจำเป็นในการรองรับการทำงานแบบไม่ใช้กระดาษ ซึ่งเป็นแนวโน้มที่เติบโตขึ้นอย่างมาก ในปีที่ผ่านมา โดยได้รับอานิสงส์จากสัดส่วนผู้คนที่ทำงานที่บ้านเพิ่มขึ้น เช่นเดียวกับเทคโนโลยีคลาวด์ที่ถูกมองว่าจะเป็นกลุ่มที่ได้รับการลงทุนสูงที่สุดในหมวดศูนย์ข้อมูล โดยตามการรายงานของพรอสัก แอนด์ ซัลลิวัน พบว่าอัตราการลงทุนในเทคโนโลยีคลาวด์ของภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก จะมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (CAGR) ระหว่างปี 2562-2568 อยู่ที่ร้อยละ 16.4

ปัจจัยขับเคลื่อนการเติบโตของตลาด

กฎหมายรัฐบาลดิจิทัลผลักดันกระแสรองรับการทำงานแบบไม่ใช้กระดาษในหน่วยงานภาครัฐ

พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562 (2019) มีผลบังคับให้หน่วยงานราชการต่าง ๆ ประยุกต์ใช้เครื่องมือและช่องทางดิจิทัลในการบริหารงานและให้บริการสาธารณะอย่างบูรณาการและมั่นคงปลอดภัย เพื่อยกระดับความคล่องตัวและขีดความสามารถในการตอบสนองความต้องการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการเข้าถึงบริการต่าง ๆ เหล่านี้ จึงเป็นการเร่งกระบวนการให้หน่วยงานกว่า 100,000 หน่วยงานทั่วประเทศ ไม่ว่าจะเป็น หน่วยงานภาครัฐ โรงพยาบาลของรัฐ โรงเรียนของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำเป็นต้องคล้อยตามและเปลี่ยนระบบวิธีการทำงานจากการพึ่งพาเอกสารกระดาษหันไปใช้เอกสารและข้อมูลดิจิทัลอย่างเป็นกิจจะลักษณะมากขึ้น

ทั้งนี้ ภายใต้พระราชบัญญัติข้างต้น การยกระดับการให้บริการดิจิทัลภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ มีความมั่นคงปลอดภัย เพื่อสร้างความมั่นใจในการทำธุรกรรมออนไลน์กับภาครัฐได้สะดวกยิ่งขึ้นและขับเคลื่อนประเทศไทยให้พร้อมรองรับยุคดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ นับเป็นโครงการสำคัญตามเป้าประสงค์ในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (ปี พ.ศ. 2561 - 2580) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่มีผลการเบิกจ่ายสูงสุด 3 ปีติดต่อกัน ในช่วงระหว่างปี 2561 - 2563 ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีร้อยละ 22.3 ในช่วงเวลาดังกล่าว โดยในปี 2563 เมื่อเทียบกับยุทธศาสตร์อื่น ๆ ยุทธศาสตร์ดังกล่าวมีผลการเบิกจ่ายสูงสุดที่ 1.18 ล้านล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 40.2 ของผลการเบิกจ่ายประจำปีของภาครัฐทั้งหมด บ่งชี้ให้เห็น

ถึงการให้ความสำคัญของภาครัฐไทยเป็นอันดับต้น ๆ ต่อการยกระดับการให้บริการดิจิทัลอย่างต่อเนื่องในปี 2564 และในอนาคตอันใกล้

โรครบาดส่งผลให้ผู้คนพึ่งพาการใช้และเข้าถึงข้อมูลดิจิทัลออนไลน์

สถานการณ์โรครบาดจากเชื้อโควิด-19 ส่งผลกระทบให้รูปแบบและวิธีการทำงาน ตลอดจนการศึกษาเล่าเรียน หนังสือของคนส่วนใหญ่เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากมาตรการทำงานหรือเรียนหนังสือจากที่พักอาศัย การกักกันตัวและการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคลเพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโรค ส่งผลให้จำเป็นต้องเพิ่มปริมาณการใช้งานและเข้าถึงข้อมูลดิจิทัลผ่านช่องทางออนไลน์ตามระดับมาตรการควบคุม เพื่อให้การทำงานและการศึกษายังคงดำเนินต่อไปได้ท่ามกลางสถานการณ์ที่การรวมตัวของคนในสถานที่ใดสถานที่หนึ่งไม่อาจทำได้ตามปกติอีกต่อไป สังเกตได้จากจำนวนผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตที่เพิ่มขึ้นถึง 3.4 ล้านรายเฉพาะในปี 2563 คิดเป็นอัตราการเติบโตร้อยละ 7.4 เทียบกับปี 2562 ที่มีจำนวนผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้น 1 ล้านราย หรือ คิดเป็นเพียงร้อยละ 2.0 ผู้ให้บริการระบบจัดเก็บและใช้งานเอกสารจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในการรองรับความต้องการและพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป

E-tax invoice กระตุ้นให้ภาคเอกชนจัดหาพื้นที่จัดเก็บข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

ใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์ (E-Tax invoice) หรือใบกำกับภาษีที่ปรับรูปแบบจากกระดาษไปเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นเอกสารสำคัญในการทำบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดต่าง ๆ ผู้ประกอบการขนาดใหญ่ กลาง เล็ก และไมโคร ได้ถูกกำหนดให้ต้องเข้าใช้ระบบการจัดทำเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ทุกรายตามลำดับ และตามขนาดผู้ประกอบการ ซึ่งคาดว่าจะเสร็จสิ้นภายในปี 2564 ทิศทางการผลักดันนี้ส่งผลให้ผู้ประกอบการเอกชนทุกระดับจำเป็นต้องจัดหาพื้นที่จัดเก็บข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงระบบการจัดทำเอกสารภายในองค์กร ส่งผลให้จำเป็นต้องมีการพึ่งพาใช้บริการผู้ให้บริการระบบการจัดเก็บเอกสารและพื้นที่จัดเก็บเอกสารเพิ่มขึ้นตามลำดับ สอดคล้องกับอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีร้อยละ 26.5 ของรายได้ตลาดบริการศูนย์ข้อมูลของประเทศไทยระหว่างปี 2562-2569 ส่งผลให้ขยายตัวจากมูลค่า 4.6 พันล้านบาทในปี 2562 เป็น 2.5 หมื่นล้านบาทในปี 2569 จากข้อมูลของ ฟรอสต์ แอนด์ ซัลลิวัน

การใช้งานบริการจัดการเอกสารบนระบบคลาวด์ได้รับความนิยมมากขึ้น

ระบบคลาวด์ช่วยอำนวยความสะดวกให้ธุรกิจทั้งขนาดกลางและขนาดย่อมเข้าถึงข้อมูลและเอกสารผ่านช่องทางดิจิทัลได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว เนื่องจากเป็นระบบที่ไม่ต้องใช้การลงทุนสูง องค์กรไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ลงทุนคอมพิวเตอร์เครื่องแม่ข่ายเอง และสามารถชำระค่าบริการตามปริมาณการใช้งานตามที่ตกลงได้ ดังนั้นการใช้งานคลาวด์จึงไม่จำกัดเฉพาะในกลุ่มผู้ประกอบการรายใหญ่เท่านั้น ภาคส่วนธุรกิจทุกขนาดล้วนมีความสามารถในการเข้าถึงโซลูชันคลาวด์ได้ อีกทั้งเทคโนโลยีคลาวด์เป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความต่อเนื่องในการดำเนินธุรกิจทั้งต่อธุรกรรมภายในองค์กร เช่น การเข้าถึงและใช้งานข้อมูลจากนอกสถานที่ทำงาน และธุรกรรมภายนอกองค์กร เช่น การเข้าถึงผู้บริโภค โดยข้อมูลจากศูนย์วิจัยกสิกรไทยคาดว่าในปี 2564 นี้ ตลาดโซลูชันคลาวด์จะเติบโตร้อยละ 8.2

เทคโนโลยีใหม่ RPA เอื้อการเชื่อมโยงข้อมูลโดยไม่ต้องอาศัยคน

Robotic Process Automation (RPA) เป็นเทคโนโลยีที่ช่วยในกระบวนการการทำงานแบบอัตโนมัติ โดยแต่ละองค์กรสามารถทำการออกแบบขึ้นมาตามวิธีการทำงานขององค์กรเองได้เพื่อช่วยในกระบวนการทำงานที่เกิดขึ้นซ้ำ ๆ RPA จะเข้ามาช่วยองค์กรจัดการข้อมูลที่มีปริมาณมหาศาลและช่วยลดความผิดพลาดที่เกิดจากมนุษย์ โดย RPA มีความสามารถที่หลากหลาย เช่น ช่วยตรวจสอบข้อมูลในช่องทางต่าง ๆ และทำการดึงข้อมูลมาป้อนในระบบ หรือการนำข้อมูลจากระบบต่าง ๆ ขององค์กรมาป้อนใส่ระบบอื่น ๆ เพื่อเพิ่มความสะดวกสบายในการรับ-ส่งข้อมูลอัตโนมัติ จุดเด่นของ RPA ยังรวมถึงความเร็วในการทำงานและความง่ายในการเพิ่มประสิทธิภาพ เพื่อรองรับปริมาณข้อมูลที่เพิ่มขึ้นด้วย นอกจากนี้ยังช่วยลดความกังวลด้านความเป็นส่วนตัวของข้อมูลและยกระดับความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล เนื่องจากพนักงานจะสามารถเข้าถึงข้อมูลได้น้อยลง ทั้งนี้ เนื่องด้วยการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 อัตราการประยุกต์ใช้ RPA ในประเทศไทยมีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้น หลังจากรายได้จากการบริการ RPA เพิ่มขึ้นมากกว่าเท่าตัวในปี 2562 และคาดการณ์ว่าจะเติบโต เนื่องจากมีความต้องการใช้งานอย่างต่อเนื่องในปี 2563 เพื่อรองรับการปรับกระบวนการทาง

ธุรกิจและบรรลุเป้าหมายในหลากหลายอุตสาหกรรม เช่น การเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการทำงาน การยกระดับประสบการณ์ของลูกค้า การยกระดับการบริการและการลดต้นทุน

ปัจจัยจำกัดการเติบโตของตลาด

ประเด็นความกังวลด้านความมั่นคงปลอดภัยและความเป็นส่วนตัวของข้อมูล

ข้อมูลและเอกสารการทำงานขององค์กรในยุคขับเคลื่อนด้วยดิจิทัลในปัจจุบันมีมูลค่าไม่ต่างจากสกุลเงินดิจิทัล ส่งผลให้การรักษาความมั่นคงปลอดภัยและความเป็นส่วนตัวของข้อมูลเหล่านี้มีบทบาทความสำคัญมากขึ้นมาในระดับที่ไม่สามารถละเลยได้ เนื่องจากเหตุการณ์ข้อมูลความลับและข้อมูลส่วนบุคคลรั่วไหลไม่เพียงทำลายชื่อเสียงของบริษัทหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องอย่างหนัก แต่ยังบั่นทอนความเชื่อมั่นในขีดความสามารถในการดำเนินงาน อีกทั้งอาจนำไปสู่การดำเนินคดีฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายและความผิดทางอาญาด้วย

การขาดตัวชี้วัดประสิทธิภาพระบบจัดเก็บข้อมูลดิจิทัล

การประเมินผลประสิทธิภาพของการประยุกต์ใช้ระบบจัดเก็บข้อมูลดิจิทัลถือเป็นความท้าทายที่หลายองค์กรไม่สามารถก้าวข้ามผ่านไปได้ โดยแม้ตัวชี้วัดต่าง ๆ สามารถสะท้อนความหลากหลายของโซลูชันและเครื่องมือในการจัดการข้อมูลดิจิทัล แต่วิธีการวัดแบบเดิมมักมุ่งเน้นการประยุกต์ใช้งาน ระดับการใช้งาน และความพึงพอใจของพนักงานเท่านั้น ในบางกรณี อาจวัดผลประโยชน์ในภาพรวมกลยุทธ์ เช่น ผลตอบแทนจากการลงทุน (ROI) รายได้เพิ่มขึ้น หรือเป็นการวัดความพึงพอใจของลูกค้าแทนการประเมินประสิทธิภาพระบบการทำงานภายในอย่างแท้จริง กระบวนการวัดประสิทธิภาพที่ยังอยู่เพียงในระยะเริ่มต้น ไม่ได้วัดที่ระบบงานโดยตรง จึงส่งผลให้ไม่สามารถพัฒนาระบบจัดเก็บข้อมูลไปสู่ระดับต่อไปได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อต้องได้รับความเห็นพ้องต้องกันจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

เงินลงทุนในการเปลี่ยนกระบวนการทำงานเป็นดิจิทัล (Digital transformation)

สภาวะการแข่งขันที่รุนแรงทำให้ธุรกิจในทุกภาคส่วนต่าง ๆ ต้องเร่งเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบดิจิทัล เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงาน อย่างไรก็ตาม หลายหลายองค์กรประสบปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรเงินทุน โดยเฉพาะองค์กรขนาดกลางและขนาดย่อม อีกทั้งเมื่อเกิดการลงทุน องค์กรสามารถมองเห็นตัวเลขเม็ดเงินที่ทำการจ่ายออกไปได้อย่างชัดเจน แต่การคืนทุนในเชิงกำไรและการลดต้นทุนจากการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานอาจเห็นได้ไม่ชัดเจน ทำให้หลายองค์กรลังเลที่จะแบ่งสรรเงินลงทุนไปทำการเปลี่ยนผ่านดิจิทัล

แรงต่อต้านการปรับเปลี่ยนระบบการทำงาน

การเปลี่ยนแปลงระบบการทำงาน (Transformation) ย่อมนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงกระบวนการและวัฒนธรรมการทำงานขององค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนแปลงที่ไม่มีการสื่อสารอย่างแน่ชัด ทำให้บุคลากรไม่เห็นภาพว่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นมีนัยสำคัญหรือมีคุณประโยชน์อย่างไร ส่งผลให้เกิดการต่อต้าน อีกทั้งบุคลากรบางกลุ่มที่ทำงานอยู่กับองค์กรมาอย่างเนิ่นนานอาจเกิดความหวาดกลัวต่อการใช้เทคโนโลยีใหม่และเปลี่ยนความกลัวเป็นแรงต่อต้าน ดังนั้นองค์กรจึงต้องส่งเสริมให้บุคลากรเกิดการเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่อย่างค่อยเป็นค่อยไป พร้อมทั้งสร้างความเข้าใจว่าเทคโนโลยีใหม่นี้จะเข้ามาช่วยเหลือทั้งต่อตัวองค์กรและพนักงานได้อย่างไรในระยะยาว เพราะบุคลากรอาจมองว่าการเรียนรู้สิ่งใหม่เป็นการเพิ่มภาระงานในช่วงการเปลี่ยนผ่าน

1.2 สภาวะการแข่งขัน

สำหรับสภาวะการแข่งขันในธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสาร จากรายงานการวิจัยตลาดอิสระ เกี่ยวกับตลาดการจัดการข้อมูลดิจิทัลในประเทศไทย ซึ่งจัดทำโดย ฟรอสต์ แอนด์ ซัลลิวัน (Frost & Sullivan) ระบุว่า ตลาดการจัดการข้อมูลดิจิทัลในประเทศไทย อันประกอบด้วยผู้เล่นที่มีขีดความสามารถทั้งการบริการซอฟต์แวร์หรือระบบจัดการเอกสารและการบริการสแกนเอกสารแบบครบวงจรตั้งแต่การนำเข้าสู่ระบบ เพื่อจัดเก็บในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์นั้นมีจำนวนค่อนข้างจำกัดในตลาด เนื่องจากจำเป็นต้องมีความเชี่ยวชาญในการออกแบบระบบจัดการเอกสารรองรับความต้องการของลูกค้าที่แตกต่างกันไปตามแต่ละลักษณะพื้นฐานขององค์กร ตลอดจนมีคณะบุคลากรจำนวนมากในการจัดการเอกสารปริมาณมหาศาลและอำนวยความสะดวกในการใช้งานของลูกค้า ในขณะที่ผู้เล่นที่บริการ

ซอฟต์แวร์จัดการเอกสาร หรือ บริการสแกนเอกสารอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะนั้นมีการกระจายตัวสูงมากในประเทศไทย แต่ไม่ได้ครอบคลุมอยู่ในการศึกษาครั้งนี้ที่มุ่งเน้นผู้ให้บริการแบบครบวงจร

จากรายงานการวิจัยตลาดอิสระ ที่จัดทำโดย ฟรอสต์ แอนด์ ซัลลิวัน ได้ทำการระบุคู่แข่งที่สำคัญของบริษัทในธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสาร และทำการจัดอันดับบริษัทที่มีรายได้จากการจัดการข้อมูลดิจิทัลปี 2563 สูงสุด และเกินกว่า 100 ล้านบาท ดังนี้

บริษัท	รายได้จากการจัดการข้อมูลดิจิทัลปี 2563 (ล้านบาท)
1. บริษัท ดิจิทัล (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	343.43
2. บริษัท กรุงเทพคลังเอกสาร จำกัด	108.16
3. บริษัท สยามราชธานี จำกัด (มหาชน)	103.36

(ที่มา: ฟรอสต์ แอนด์ ซัลลิวัน)

หมายเหตุ:

- คำนวณรวมรายได้ค่าบริการซอฟต์แวร์จัดการเอกสารและบริการสแกนเอกสาร
- ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และข้อมูลเปิดเผยสู่สาธารณะ

จากข้อมูลรายได้ปี 2563 ในตารางข้างต้น บริษัทถือเป็นผู้ให้บริการซอฟต์แวร์จัดการเอกสารและบริการสแกนเอกสารอันดับ 1 ในประเทศไทย (ที่มา : จากรายงานการวิจัยตลาดอิสระ เกี่ยวกับตลาดการจัดการข้อมูลดิจิทัลในประเทศไทย ซึ่งจัดทำโดย ฟรอสต์ แอนด์ ซัลลิวัน (Frost & Sullivan)

หน่วย: ล้านบาท

รายชื่อคู่แข่ง	งวดงบการเงิน	รายได้จากการขายและบริการ	กำไรขั้นต้น	กำไรสุทธิ
บริษัท กรุงเทพคลังเอกสาร จำกัด	31 มีนาคม 2562	291.44	126.53	82.48
บริษัท สยามราชธานี จำกัด (มหาชน)	31 ธันวาคม 2562	1,949.96	351.78	109.06

***หมายเหตุ:** ข้อมูลจากฐานข้อมูลของบริษัท บีซีเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน)

สำหรับคู่แข่งที่สำคัญของบริษัทในธุรกิจให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และสินค้าเทคโนโลยีอื่น ๆ มีดังนี้

ธุรกิจที่แข่งขัน	รายชื่อคู่แข่ง
ธุรกิจให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และสินค้าเทคโนโลยีอื่น ๆ	บริษัท พูจี ซีร็อกซ์ (ประเทศไทย) จำกัด
	บริษัท ริกโก้ (ประเทศไทย) จำกัด
	บริษัท แคนนอน มาร์เก็ตติ้ง (ไทยแลนด์) จำกัด

***หมายเหตุ:** ข้อมูลจากผู้บริหารของบริษัท

หน่วย: ล้านบาท

รายชื่อคู่แข่ง	งวดงบการเงิน	รายได้จากการขายและบริการ	กำไรขั้นต้น	กำไรสุทธิ
บริษัท พูจี ซีร็อกซ์ (ประเทศไทย) จำกัด	31 มีนาคม 2562	5,388.76	2,255.29	409.41
บริษัท ริกโก้ (ประเทศไทย) จำกัด	31 มีนาคม 2563	6,641.54	2,297.44	422.13
บริษัท แคนนอน มาร์เก็ตติ้ง (ไทยแลนด์) จำกัด	31 ธันวาคม 2562	4,643.68	978.10	79.76

***หมายเหตุ:** ข้อมูลจากฐานข้อมูลของบริษัท บีซีเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน)

2. ธุรกิจให้บริการและรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ

2.1 ภาพอุตสาหกรรม

1) ระบบโทรมาตร

เนื่องจากน้ำเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญของประเทศเพื่อการอุปโภค บริโภค อุตสาหกรรม และเกษตรกรรม การเปลี่ยนแปลงของน้ำที่มีอยู่ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพระหว่างช่วงเวลาต่าง ๆ ของปี และในระยะยาวทำให้เกิดความไม่สมดุลของการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ ทำให้เกิดความสูญเสียและเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สินโดยมีระดับความรุนแรงมากน้อยต่างกันไปในแต่ละปี ทั้งจากภัยแล้ง อุทกภัย และน้ำเสีย ระบบต่าง ๆ เช่น ระบบโทรมาตร ระบบการติดตามเฟิร์สวังก์และเตือนภัยล่วงหน้า และระบบส่งข้อมูลสัญญาณภาพ จึงถูกนำมาใช้สำหรับการวางแผนบรรเทาปัญหาอุทกภัย การแจ้งเตือนภัยและการเตรียมความพร้อมเพื่อรับสถานการณ์ทั้งในกรณีเกิดน้ำหลากและในฤดูแล้งในบริเวณพื้นที่เป้าหมาย ทั้งยังสามารถประยุกต์ใช้เครื่องมือช่วยประกอบการตัดสินใจเพื่อบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้นและสามารถใช้สำหรับการติดตามและเฟิร์สวังก์สถานการณ์น้ำตามลุ่มน้ำที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดภัยจากสถานการณ์น้ำ

ระบบและการติดตั้งระบบโทรมาตร เพื่อพยากรณ์น้ำและเตือนภัยในระดับลุ่มน้ำ

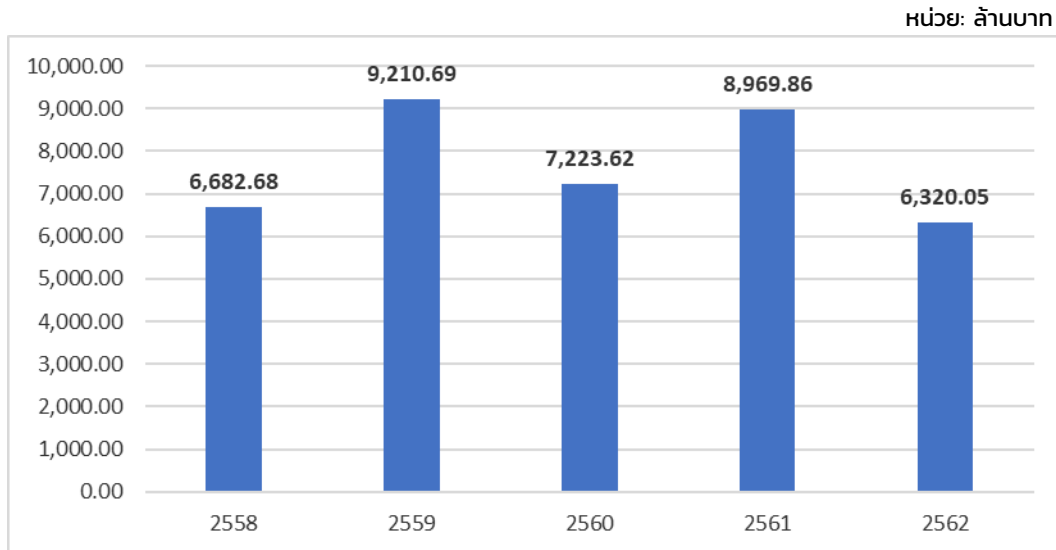
หนึ่งในมาตรการของการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำ คือ การติดตั้งระบบโทรมาตรเพื่อพยากรณ์น้ำและเตือนภัยในระดับลุ่มน้ำ เพื่อใช้ในการติดตาม เฟิร์สวังก์สถานการณ์น้ำแบบเวลาจริง (Real Time) ตลอดจนสามารถพยากรณ์สถานการณ์น้ำได้ ช่วยให้การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความรวดเร็วและต่อเนื่อง รวมทั้งทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น กรมชลประทานและกรมทรัพยากรน้ำทำการติดตั้งระบบโทรมาตรเพื่อพยากรณ์น้ำและเตือนภัยลุ่มน้ำต่าง ๆ และได้เผยแพร่ข้อมูลสถานการณ์น้ำผ่านทางเว็บไซต์ของกรมชลประทานและของกรมทรัพยากรน้ำ โดยข้อมูลสถานการณ์น้ำจากระบบโทรมาตรที่ดำเนินการแล้วเสร็จจะถูกเผยแพร่ให้กับสาธารณชนผ่านทางเว็บไซต์ของกรมชลประทาน <http://water.rid.go.th/flood/ridtele/> และ <http://www.ridtele.com> เป็นต้น

ในระยะเวลาที่ผ่านมา ตั้งแต่เริ่มต้นสัญญาในปี 2538 กรมชลประทานได้ดำเนินโครงการศึกษาและติดตั้งระบบโทรมาตรเพื่อพยากรณ์น้ำและเตือนภัยในระดับ 25 ลุ่มน้ำหลัก มีจำนวนโครงการทั้งสิ้น 38 โครงการ ซึ่งได้ดำเนินการติดตั้งแล้ว โดยแบ่งเป็นโทรมาตรขนาดใหญ่ (ชนิด) จำนวน 711 สถานี โทรมาตรขนาดเล็ก (ต้นทุนต่ำ) 467 สถานี นอกจากโครงการศึกษาระบบและติดตั้งระบบโทรมาตรเพื่อพยากรณ์น้ำและเตือนภัยในระดับลุ่มน้ำแล้ว กรมชลประทานยังได้ดำเนินการติดตั้งระบบโทรมาตรขนาดเล็กที่ในระดับลำน้ำสาขาอีกกว่า 200 แห่ง เพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่ลุ่มน้ำที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมมากขึ้น (ที่มา: แผนการป้องกันและบรรเทาภัยอันเกิดจากน้ำ (ฤดูฝน) พ.ศ. 2560 โดยส่วนบริหารจัดการน้ำ สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา)

ตามยุทธศาสตร์กรมชลประทาน 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) และแผนยุทธศาสตร์ กรมชลประทาน พ.ศ. 2560 – 2564 โดยกรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ การปรับปรุงระบบข้อมูลด้านน้ำและระบบชลประทานให้ทันสมัยเป็นแบบ Real Time โดยวิธีการส่งข้อมูลทางไกลอัตโนมัติ และเครื่องมือวัดระดับน้ำ (ระบบโทรมาตร) เป็นหนึ่งในกลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ที่ 3 เรื่อง การป้องกันความเสียหายและสนับสนุนการบรรเทาภัยอันเกิดจากน้ำ โดยกรมชลประทานให้ความสำคัญในการพัฒนาระบบการเชื่อมโยงข้อมูลจากสถานีโทรมาตรของหน่วยงานที่ได้ดำเนินการแล้วเสร็จของกรมชลประทาน และเชื่อมโยงข้อมูลหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อสามารถดำเนินการทดสอบข้อมูลคาดการณ์สถานการณ์น้ำตามแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ทั้งน้ำท่วม และน้ำแล้ง

โดยกรมชลประทานได้ทำการเสนอของบประมาณสำหรับแผนการดังกล่าวทุกปีงบประมาณ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในโครงการศึกษาวางระบบ ติดตั้ง และบำรุงรักษาระบบโทรมาตรเพื่อพยากรณ์น้ำและเตือนภัยลุ่มน้ำต่าง ๆ ซึ่งถูกรวมอยู่ใน ยุทธศาสตร์ที่ 3 เรื่อง การป้องกันความเสียหายและสนับสนุนการบรรเทาภัยอันเกิดจากน้ำ ซึ่งถือเป็นหนึ่งในแผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ในรายงานประจำปีของกรมชลประทาน โดยในปี 2562 กรมชลประทานมีงบประมาณดังกล่าวจำนวน 6,320.05 ล้านบาท

ภาพที่ 5: งบประมาณรายจ่ายของกรมชลประทานจำแนกตามยุทธศาสตร์ที่ 3 เรื่อง การป้องกันความเสียหายและสนับสนุนการบรรเทาภัยอันเกิดจากน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 – 2562

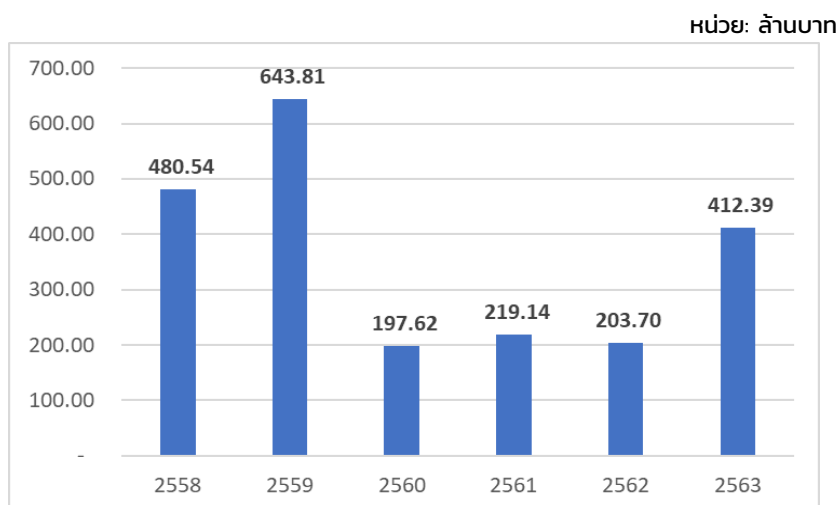
ที่มา: รายงานประจำปี พ.ศ. 2558 – 2562 กรมชลประทาน

ระบบการติดตามเฝ้าระวังและเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning)

น้ำท่วมฉับพลันและดินถล่ม เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งในพื้นที่ต้นน้ำที่เป็นภูเขาสูงชันและที่ราบเชิงเขาในทุกภูมิภาคของประเทศและนับวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ดังนั้นเพื่อเป็นการป้องกันและบรรเทาความเสียหายที่อาจเกิดจากภัยธรรมชาติ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ เพื่อรับมือเหตุการณ์ดังกล่าวที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต อาทิ การพยากรณ์การตกของฝน การศึกษาเส้นทางและศักยภาพของการระบายน้ำออกจากพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดน้ำท่วมฉับพลัน การศึกษาเส้นทางและพื้นที่ปลอดภัย (Safety Area) สำหรับอพยพเมื่อเกิดเหตุการณ์ขึ้น ตลอดจนการเตรียมความพร้อมของประชาชนให้มีความรู้ความเข้าใจ

เนื่องจากตระหนักถึงความสำคัญของการเตือนภัยที่อาจเกิดจากน้ำท่วมฉับพลันน้ำป่าไหลหลากและการเกิดดินถล่ม กรมทรัพยากรน้ำได้ทำการศึกษาและดำเนินงานโครงการจัดทำระบบการติดตามเฝ้าระวังและเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชันและพื้นที่ราบเชิงเขา ซึ่งระบบ Early Warning เป็นระบบที่สามารถตรวจวัดข้อมูลปริมาณน้ำฝน หรือปริมาณน้ำท่า หรือความชื้นในดิน พร้อมทั้งหาความสัมพันธ์ของข้อมูลต่าง ๆ กับเหตุการณ์ที่มีแนวโน้มจะเกิดขึ้นและทำให้เกิดความเสียหายได้ พร้อมทั้งใช้กระบวนการในการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการเฝ้าระวัง และเตือนภัยพิบัติดังกล่าวด้วย ดังนั้นการจัดทำระบบ Early Warning จึงเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการเตรียมความพร้อมรับมือการเกิดน้ำท่วม-ดินถล่มของประชาชนในเขตพื้นที่เสี่ยงภัย โดยมุ่งเน้นด้านการติดตั้งเครื่องมือและระบบเตือนภัยในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัย-ดินถล่ม และทำการฝึกอบรมตัวแทนของประชาชนในพื้นที่เพื่อสร้างเครือข่ายการเตือนภัย และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและเตือนภัยในพื้นที่ของตน โดยมีวัตถุประสงค์หลักให้ประชาชนสามารถดำเนินการในเบื้องต้นในการปฏิบัติตัวอย่างถูกวิธี และหากเกิดกรณีฉุกเฉินต้องมีการอพยพประชาชนก็อพยพหลบภัยได้ทันเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละพื้นที่ นอกจากนี้ในการดำเนินงานโครงการยังมุ่งเน้นถึงการติดตามสถานการณ์และการเตือนภัยผ่านระบบโครงข่ายอินเทอร์เน็ตซึ่งจะทำให้องค์กรบริหารระดับท้องถิ่น และประชาชนมีความสะดวกในการติดตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ทันเหตุการณ์และเกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการบริหารจัดการและช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่เมื่อประสบเหตุการณ์ภัยน้ำท่วม-ดินถล่ม โดยกรมทรัพยากรน้ำได้ทำการเสนอของบประมาณสำหรับแผนการดังกล่าวทุกปีงบประมาณ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาระบบ Early Warning และติดตั้งระบบดังกล่าวเพิ่มเติม โดยในปี 2563 ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 กรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมทรัพยากรน้ำมีงบประมาณรายจ่ายอื่น 412.39 ล้านบาท (ภาพที่ 4)

ภาพที่ 6: งบประมาณรายจ่ายอื่นของกรมทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 – 2563

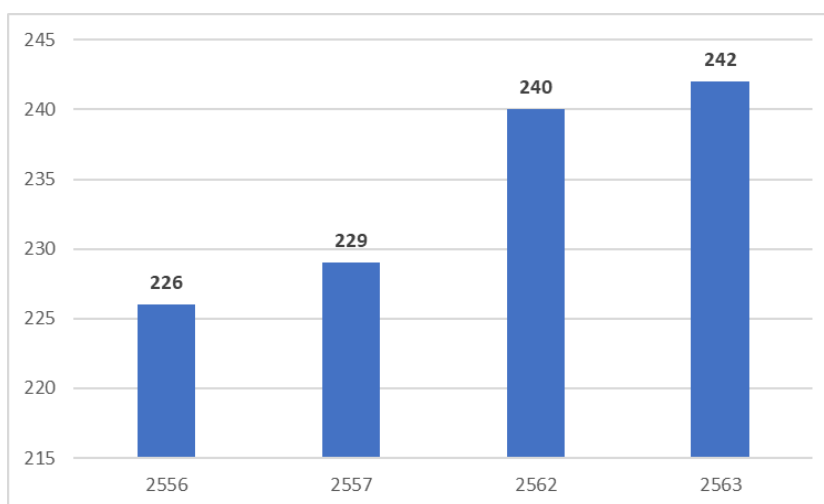
ที่มา: พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 – 2563 กรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2) ระบบกึ่งไฟฟ้าจำลอง พืชรักกันที่และเทคโนโลยีภายในอาคาร

พืชรักกันที่ในประเทศไทย

ข้อมูลจากศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ณ วันที่ 4 มีนาคม 2564 ประเทศไทยมีพืชรักกันที่ที่บริหารจัดการโดยหน่วยงานราชการจำนวน 242 แห่ง (ไม่รวมจำนวนพืชรักกันที่ที่ปิดถาวร) เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ซึ่งมีพืชรักกันที่ที่บริหารจัดการโดยหน่วยงานราชการจำนวน 226 แห่ง คิดเป็นอัตราการเติบโตเฉลี่ยของจำนวนพืชรักกันที่ในประเทศไทยซึ่งบริหารจัดการโดยหน่วยงานราชการในอัตราร้อยละ 0.98 แสดงให้เห็นถึงการเติบโตของจำนวนพืชรักกันที่ซึ่งสามารถเป็นตัวบ่งชี้ถึงโอกาสของบริษัทที่จะได้รับงานโครงการก่อสร้างพืชรักกันที่ในอนาคต

ภาพที่ 7: จำนวนพืชรักกันที่ที่บริหารจัดการโดยหน่วยงานราชการ (ไม่รวมจำนวนพืชรักกันที่ที่ปิดถาวร) ในปี 2556 – 2563

ที่มา: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

ตารางที่ 2: สถานะพิพิธภัณฑ์ในประเทศไทย ปี 2563

หน่วย: แห่ง

ประเภทพิพิธภัณฑ์ตามการบริหาร การจัดการ	เปิดดำเนินการ	ปิดปรับปรุง	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ	ปิดถาวร
มูลนิธิและองค์กรไม่แสวงหากำไร	52	-	1	1
สถานศึกษา	324	-	2	4
วัด	395	10	2	3
ชุมชน	106	-	-	2
หน่วยงานราชการ	235	3	4	2
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ	42	-	-	1
องค์กรธุรกิจ	63	-	-	1
ส่วนบุคคล	165	2	-	10
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	146	1	-	4
รวมทั้งหมด	1,528	16	9	28

ที่มา: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

สำหรับระบบท้องฟ้าจำลองนั้น ปัจจุบันประเทศไทยมีท้องฟ้าจำลองทั้งหมด 17 แห่ง (ไม่รวมนิทรรศการท้องฟ้าจำลองเคลื่อนที่) (ที่มา : Worldwide Planetariums Database)

2.2 สภาวะการแข่งขัน

สภาวะการแข่งขันในธุรกิจให้บริการและรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ ของบริษัทย่อนั้น แตกต่างกันไปตามแต่ละผลิตภัณฑ์และบริการ โดยการแข่งขันในระบบโทรมาตรและระบบท้องฟ้าจำลองและพิพิธภัณฑ์นั้นจะไม่สูงและมีจำนวนคู่แข่งน้อยราย เนื่องจากเป็นเทคโนโลยีเฉพาะทาง และจำเป็นต้องมีผลงานโครงการกับหน่วยงานราชการที่ดี โดยเฉพาะในส่วนของบริษัทท้องฟ้าจำลองนั้น ในประเทศไทยมีผู้ทำการตลาดอยู่จำนวนน้อยรายมาก (ที่มา : ข้อมูลจากผู้บริหาร) อย่างไรก็ตาม สำหรับระบบเทคโนโลยีภายในอาคารนั้น เป็นธุรกิจที่มีคู่แข่งจำนวนมาก และมีการแข่งขันที่สูง เนื่องจากเป็นเทคโนโลยีที่มีความซับซ้อนไม่มากนัก แต่ต้องอาศัยความรู้และประสบการณ์ในเทคโนโลยีที่หลากหลายเพื่อให้สามารถครอบคลุมระบบต่าง ๆ ในอาคารได้ครบถ้วน

คู่แข่งที่สำคัญของบริษัทในธุรกิจให้บริการและรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ มีดังนี้

ธุรกิจที่แข่งขัน	รายชื่อคู่แข่ง
ระบบท้องฟ้าจำลองและพิพิธภัณฑ์	บริษัท แอ็ดวานซ์ เอวิโอนิกส์ แอนด์ เอวิเอชั่น จำกัด
	บริษัท อินบัตเจ็ก จำกัด
ระบบโทรมาตร	บริษัท ยูไนเต็ท เทเลคอม เซลส์ แอนด์ เซอร์วิสเชส จำกัด
	บริษัท ลีอกซ์เล่ย์ จำกัด (มหาชน)
	บริษัท เอ็กซ์ทรีม มาสเตอร์ จำกัด
ระบบเทคโนโลยีภายในอาคาร	บริษัท ยูไนเต็ท เทเลคอม เซลส์ แอนด์ เซอร์วิสเชส จำกัด
	บริษัท ลีอกซ์เล่ย์ จำกัด (มหาชน)

*หมายเหตุ: ข้อมูลจากผู้บริหารของบริษัท

หน่วย: ล้านบาท

รายชื่อคู่แข่ง	งวดงบการเงิน	รายได้จากการขายและบริการ	กำไรขั้นต้น	กำไรสุทธิ
บริษัท แอ็ดวานซ์ เอวีโอบิกส์ แอนด์ เอวีเอชเอ็น จำกัด	31 ธันวาคม 2562	81.13	43.84	16.28
บริษัท อินบัตเจ็ก จำกัด	31 ธันวาคม 2562	43.25	22.90	9.90
บริษัท ยูไนเต็ท เทเลคอม เซลส์ แอนด์ เซอร์วิสเชส จำกัด	31 ธันวาคม 2562	329.70	84.48	60.53
บริษัท ลีอักษเลย์ จำกัด (มหาชน)	31 ธันวาคม 2562	13,613.19	269.93	(768.70)
บริษัท เอ็กซ์ทริม มาสเตอร์ จำกัด	31 ธันวาคม 2562	33.70	0.53	(9.29)

*หมายเหตุ: ข้อมูลจากฐานข้อมูลของบริษัท บีซีเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน)

ลักษณะลูกค้าและกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย

1. ธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสาร

ลักษณะกลุ่มลูกค้าเป้าหมายของบริษัทในธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสาร คือหน่วยงานเอกชนและหน่วยงานราชการที่มีกระบวนการทำงานประกอบด้วยเอกสารจำนวนมาก รวมถึงหน่วยงานที่มีเอกสารที่มีความสำคัญหรือมีมูลค่าสูงและต้องการจัดเก็บในรูปแบบดิจิทัล หรือต้องการนำข้อมูลในเอกสารจำนวนมากไปดำเนินการตามทางเดินเอกสารหรือขั้นตอนที่กำหนด ซึ่งบริษัทสามารถนำเสนอระบบบริหารจัดการเอกสารได้อย่างครบวงจรตามความต้องการที่แตกต่างกันของแต่ละหน่วยงาน ทำให้สามารถเกิดความสะดวกในการทำงาน เพิ่มประสิทธิภาพขององค์กร และสามารถลดค่าใช้จ่ายลงได้ ซึ่งบริษัทคำนึงถึงความต้องการของแต่ละองค์กรหรือหน่วยงานที่แตกต่างกัน โดยสามารถนำเสนอผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการที่เหมาะสมกับความต้องการของลูกค้าแต่ละราย ตั้งแต่การออกแบบขั้นตอนการสแกนเอกสารให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล การให้บริการสแกนเอกสาร เสนอระบบบริหารจัดการเอกสารที่เหมาะสม ซึ่งบริษัทมีระบบบริหารจัดการเอกสารที่มีความสามารถที่แตกต่างกัน ตั้งแต่การจัดเก็บและค้นหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ จนถึงฟังก์ชันในการนำข้อมูลในเอกสารนั้นไปดำเนินการต่อไปตามขั้นตอนที่กำหนด อีกทั้ง บริษัทยังสามารถจัดหาบุคลากรในการดำเนินการจัดการเอกสาร ทั้งการสแกน ตรวจสอบความถูกต้อง ตามที่ลูกค้าต้องการ

ในปี 2562 และปี 2563 บริษัทมีสัดส่วนรายได้จากธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสาร โดยแบ่งตามประเภทของกลุ่มลูกค้าหน่วยงานเอกชน และหน่วยงานราชการได้ดังนี้

ธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสาร	ปี 2563	ปี 2562
	ร้อยละ	ร้อยละ
กลุ่มลูกค้าหน่วยงานเอกชน	10.76	84.01
กลุ่มลูกค้าหน่วยงานราชการ	89.24	15.99
รวม	100.00	100.00

2. ธุรกิจให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และสินค้าเทคโนโลยีอื่น ๆ

ลักษณะกลุ่มลูกค้าของบริษัทในธุรกิจให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และสินค้าเทคโนโลยีอื่น ๆ โดยส่วนใหญ่บริษัทจะมุ่งเน้นเฉพาะลูกค้าในเขตกรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และภาคตะวันออก ตามที่อยู่ของสำนักงาน สาขา และโรงงานของบริษัท ซึ่งสามารถแบ่งตามประเภทของกลุ่มลูกค้าได้ ดังนี้

1) กลุ่มลูกค้าสำนักงานของหน่วยงานเอกชนหรือรัฐบาล

เนื่องจากเครื่องถ่ายเอกสารและเครื่องพิมพ์ปัจจุบันเป็นอุปกรณ์สำนักงานที่จำเป็นตั้งแต่สำนักงานขนาดเล็กไปจนถึงขนาดใหญ่ โดยบริษัทสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้หลากหลาย โดยเครื่องถ่ายเอกสารนั้น บริษัทสามารถนำเสนอได้ทั้งในส่วนเครื่องถ่ายเอกสารใหม่ หรือเครื่องถ่ายเอกสารที่ผ่านการปรับสภาพ สำหรับลูกค้าที่คำนึงถึงค่าใช้จ่าย อีกทั้งยังมีตราสินค้า และรุ่นสินค้าที่หลากหลาย ทำให้ลูกค้าแต่ละรายสามารถเลือกเครื่องถ่ายเอกสารที่ตอบสนองความต้องการในการใช้งานได้ครบถ้วนโดย

บริษัทจะนำเสนอรูปแบบการขายหรือให้บริการที่เหมาะสมกับลูกค้าที่สุด ทั้งการจำหน่ายเครื่องถ่ายเอกสาร พร้อมสัญญาบริการบำรุงรักษา การให้เช่าเครื่องถ่ายเอกสาร หรือสัญญาซ่อมบำรุงสำหรับลูกค้าที่มีเครื่องถ่ายเอกสารของตนเองอยู่แล้ว สำหรับเครื่องพิมพ์และหมึกพิมพ์นั้น บริษัทมีตราสินค้าและรุ่นสินค้าที่หลากหลาย ทั้งขนาดตั้งแต่กระดาษ A4 จนถึงเครื่องพิมพ์หน้ากว้างขนาด 44 นิ้ว ทำให้สามารถครอบคลุมตามความต้องการใช้งานได้อย่างครบถ้วน อีกทั้งยังมีการรับประกันและให้บริการเปลี่ยนหมึกพิมพ์หรือซ่อมแซมถึงสำนักงานของลูกค้า ทำให้หน่วยงานที่เป็นลูกค้าของบริษัทไม่สูญเสียทรัพยากรบุคคลในการดูแลและบำรุงรักษา นอกจากนี้ กลุ่มลูกค้าของบริษัทยังประกอบด้วยสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เนื่องจากสถาบันการศึกษานั้น มีจำนวนบุคลากรและนักเรียนนักศึกษาจำนวนมาก ทำให้มีความต้องการใช้เครื่องพิมพ์และเครื่องถ่ายเอกสารจำนวนมาก

2) กลุ่มลูกค้าร้านถ่ายเอกสารหรือให้บริการด้านการพิมพ์

กลุ่มลูกค้าร้านถ่ายเอกสารหรือร้านให้บริการด้านการพิมพ์นั้น เป็นกลุ่มลูกค้าที่ต้องการเครื่องถ่ายเอกสารหรือเครื่องพิมพ์จำนวนมาก หรือเป็นเครื่องพิมพ์หรือเครื่องถ่ายเอกสารที่มีประสิทธิภาพสูงหรือเป็นเครื่องเฉพาะทาง เช่น เครื่องถ่ายเอกสารที่มีความเร็วสูง หรือเครื่องพิมพ์หน้ากว้าง เป็นต้น โดยกลุ่มลูกค้าร้านเครื่องถ่ายเอกสารส่วนใหญ่จะต้องการเครื่องถ่ายเอกสารที่ผ่านการปรับสภาพแล้วเพื่อเป็นการลดต้นทุนในการทำธุรกิจ โดยอาจจะทำการซื้อหรือประมูลจากโรงงานปรับสภาพเครื่องถ่ายเอกสารของบริษัทโดยตรงและอาจไม่ต้องการการบริการบำรุงรักษาเนื่องจากลูกค้ามีช่างซ่อมบำรุงของตนเองแล้ว สำหรับร้านให้บริการด้านการพิมพ์นั้น จะเน้นในด้านเครื่องพิมพ์ที่มีคุณสมบัติพิเศษ เช่น มีความละเอียดสูง หรือเป็นเครื่องพิมพ์หน้ากว้าง ตามการให้บริการที่แตกต่างกัน

ในปี 2562 และปี 2563 บริษัทมีสัดส่วนรายได้จากธุรกิจให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และสินค้าเทคโนโลยีอื่น ๆ โดยแบ่งตามประเภทของกลุ่มลูกค้าข้างต้นได้ดังนี้

ธุรกิจให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และสินค้าเทคโนโลยีอื่น ๆ	ปี 2563	ปี 2562
	ร้อยละ	ร้อยละ
กลุ่มลูกค้าสำนักงานของหน่วยงานรัฐบาล	40.07	19.37
กลุ่มลูกค้าสำนักงานของหน่วยงานเอกชน	51.32	69.05
ลูกค้าสถาบันการศึกษา	4.32	5.70
ร้านถ่ายเอกสารหรือให้บริการด้านการพิมพ์	3.28	4.75
บุคคลธรรมดา	1.01	1.13
รวม	100.00	100.00

3. ธุรกิจให้บริการและรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ

กลุ่มลูกค้าเป้าหมายของธุรกิจให้บริการและรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ นั้นจะเป็นหน่วยงานราชการและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ และผู้รับเหมาระบบซึ่งได้รับการว่าจ้างสำหรับโครงการของหน่วยงานดังกล่าว ซึ่งแตกต่างกันไปตามผลิตภัณฑ์และบริการที่ให้บริการเนื่องจากโครงการของบริษัทนั้นจะเป็นโครงการที่มีลักษณะเฉพาะด้านที่ต้องการความรู้ความเชี่ยวชาญสูง เช่น กลุ่มลูกค้าของระบบโทรมาตรได้แก่หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับแหล่งน้ำและการชลประทาน เช่น กรมชลประทาน และกรมทรัพยากรน้ำ เป็นต้น สำหรับกลุ่มลูกค้าสำหรับระบบท้องฟ้าจำลองและพิพิธภัณฑ์ต่าง ๆ ได้แก่ หน่วยงานที่รับผิดชอบสำหรับส่วนพิพิธภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กรมทรัพยากรธรณี หรือหน่วยงานท้องถิ่น เป็นต้น ทั้งนี้ ในปัจจุบันบริษัทมีได้มุ่งเน้นในกลุ่มลูกค้าผู้รับเหมาระบบ โดยจะมุ่งเน้นในการเข้าเสนองานและร่วมประมูลงานในการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานราชการต่าง ๆ โดยตรง

ในปี 2562 และปี 2563 บริษัทย่อยมีสัดส่วนรายได้จากธุรกิจให้บริการและรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ โดยแบ่งตามประเภทของกลุ่มลูกค้าหน่วยงานราชการ กลุ่มลูกค้าผู้รับเหมาระบบ และลูกค้าเอกชน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ธุรกิจให้บริการและรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ	ปี 2563	ปี 2562
	ร้อยละ	ร้อยละ
กลุ่มลูกค้าหน่วยงานราชการ	99.99	99.98
กลุ่มลูกค้าเอกชนทั่วไป	0.01	0.02
กลุ่มลูกค้าผู้รับเหมาระบบ	0.00	0.00
รวม	100.00	100.00

นโยบายการกำหนดเงื่อนไขการจ่ายชำระเงิน (Credit Term) แก่ลูกหนี้การค้า

บริษัทมีนโยบายการกำหนดเงื่อนไขการจ่ายชำระเงิน (Credit Term) และระยะเวลาการเก็บหนี้เฉลี่ยในปี 2560 ถึงปี 2563 ดังนี้

ประเภทลูกหนี้การค้า	นโยบายการให้เครดิตเทอม	ระยะเวลาการเก็บหนี้เฉลี่ย			
		ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563
ราชการ	60 – 90 วัน	35.85 วัน	47.64 วัน	36.14 วัน	51.26 วัน
เอกชน	30 – 60 วัน	48.99 วัน	57.01 วัน	52.02 วัน	45.30 วัน

กลยุทธ์การแข่งขัน

1. ธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสาร และธุรกิจให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายภาพเอกสาร เครื่องพิมพ์ และสินค้าเทคโนโลยีอื่น ๆ

บริษัทมีกลยุทธ์การแข่งขันในธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสาร และธุรกิจให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายภาพเอกสาร เครื่องพิมพ์ และสินค้าเทคโนโลยีอื่น ๆ โดยมุ่งเน้นที่จะเป็นหนึ่งในผู้นำในการให้บริการด้านการบริหารงานเอกสารดิจิทัลในประเทศไทย โดยมีกลยุทธ์ในการแข่งขัน ดังนี้

1) ความหลากหลายของผลิตภัณฑ์

บริษัทมีการให้จำหน่ายบริการระบบบริหารจัดการเอกสารที่ครบวงจร และมีความยืดหยุ่นในการนำเสนอสินค้าและบริการ ให้ตรงตามความต้องการที่แตกต่างกันของลูกค้าแต่ละราย โดยมีระบบบริหารจัดการเอกสารที่หลากหลายและมีฟังก์ชันที่แตกต่างกันตั้งแต่การจัดเก็บเอกสารไปจนถึงการบริหารระบบงานเอกสาร จัดจำหน่ายและให้เช่าเครื่องถ่ายภาพเอกสาร เครื่องสแกนเอกสาร เครื่องพิมพ์ และหมึกพิมพ์ หลากหลายตราสินค้า รวมถึงอุปกรณ์เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง เช่น เซิร์ฟเวอร์ ระบบเครือข่าย หรือซอฟต์แวร์ระบบฐานข้อมูล (Database) สำหรับระบบบริหารจัดการเอกสาร เป็นต้น

2) สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าด้านเอกสารได้อย่างครบวงจร

นอกจากมีผลิตภัณฑ์และบริการที่หลากหลายแล้ว บริษัทยังสามารถนำเสนอสินค้าและบริการต่าง ๆ มาทำการออกแบบร่วมกัน เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการด้านเอกสารของลูกค้าได้อย่างครบวงจร เช่นการนำระบบโปรแกรมบริหารจัดการเอกสารมาทำงานร่วมกับเครื่องถ่ายภาพเอกสารหรือเครื่องพิมพ์ เพื่อทำการบริหารเอกสารในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงสามารถทำการจัดหาบุคลากรในการดำเนินการเพื่อลดภาระการบริหารของผู้ว่าจ้าง โดยมีทีมฝ่ายขายที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญสามารถทำการออกแบบระบบให้ตรงตามความต้องการของลูกค้าได้

3) คุณภาพของการให้บริการ

บริษัทเน้นในด้านคุณภาพของการให้บริการ โดยบริษัทมีทีมช่างมากกว่า 120 คน ซึ่งจะแบ่งขอบเขตการรับผิดชอบตามรายลูกค้าอย่างชัดเจน และบริษัทมีการตั้งค่าตอบแทนเพื่อจูงใจให้ทีมช่างทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยบริษัทมีการให้บริการบำรุงรักษา ซ่อมแซม รวมถึงเปลี่ยนหมึกเครื่องถ่ายเอกสาร และเครื่องพิมพ์ที่ติดตั้งของลูกค้า (On-site Service) ซึ่งเครื่องถ่ายเอกสารแต่ละเครื่องจะมีตารางการบำรุงรักษา และหากมีเหตุการณ์ที่เครื่องถ่ายเอกสารไม่สามารถใช้งานได้ ทีมช่างจะต้องทำการเข้าไปตรวจสอบและแก้ไขที่ติดตั้งของลูกค้าทันทีซึ่งบริษัทมุ่งเน้นในการบำรุงรักษาเครื่องถ่ายเอกสารให้มีสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอโดยตั้งเป้าหมายให้จำนวนเหตุการณ์เครื่องเสียเท่ากับศูนย์ (Zero Corrective Maintenance) ให้กับทีมช่างทุกทีม

4) มีประวัติโครงการอ้างอิงในอดีตสำหรับหน่วยงานราชการที่ดี

เนื่องจากบริษัทได้มีการจำหน่ายและให้บริการแก่หน่วยงานราชการตั้งแต่เริ่มก่อตั้งกลุ่มบริษัทในปี 2544 ทำให้บริษัทมีประวัติโครงการในอดีตจำนวนหลายโครงการ เป็นระยะเวลาที่ยาวนาน ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งในการยื่นข้อเสนอในการจำหน่ายและให้บริการแก่หน่วยงานราชการ อีกทั้งประสบการณ์การทำงานกับหน่วยงานราชการที่ยาวนาน ทำให้บริษัทมีความเข้าใจถึงความต้องการและระบบการทำงานของแต่ละหน่วยงานได้อย่างดี ส่งผลให้สามารถนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการที่สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าหน่วยงานราชการทั้งในส่วนของการทำงาน ราคา และระเบียบการทำงานต่าง ๆ ได้

5) มีบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ

บริษัทให้ความสำคัญกับคุณภาพของบุคลากร โดยบริษัทมีการจัดอบรมให้แก่พนักงานเพื่อเพิ่มเติมความรู้และทักษะ ให้เหมาะสมกับงานของแต่ละหน่วยงาน โดยจัดให้มีการอบรมทั้งภายในและภายนอกองค์กร และมีการจัดแผนอบรมและงบประมาณประจำปี อีกทั้งบริษัทยังมีนโยบายให้ผลตอบแทนและสวัสดิการที่สามารถแข่งขันกับบริษัทอื่น ๆ ในอุตสาหกรรมได้ เพื่อจูงใจให้พนักงานที่มีความรู้ความสามารถทำงานกับบริษัทเป็นระยะเวลานาน

2. **ธุรกิจให้บริการและรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ**

บริษัทย่อยมีกลยุทธ์การแข่งขันในธุรกิจให้บริการและรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ ดังนี้

1) คุณภาพของผลิตภัณฑ์และการให้บริการ

บริษัทย่อยให้ความสำคัญกับคุณภาพของระบบที่ให้บริการแก่ลูกค้าเป็นหลัก โดยมีการสำรวจพื้นที่หน้างานแล้วทำการออกแบบและปรับแต่งระบบให้เหมาะสมกับความต้องการของลูกค้าและการใช้งาน โดยจะส่งทีมวิศวกรเข้าไปทำการร่วมออกแบบกับลูกค้าอย่างละเอียดตั้งแต่ขั้นตอนการเสนอโครงการ และมีการควบคุมคุณภาพในการดำเนินงานทุกขั้นตอน และเน้นในคุณภาพของผลิตภัณฑ์ที่เลือกใช้ มีเครื่องตรวจวัดที่มีมาตรฐาน

2) บุคลากรมีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์

เนื่องจากโครงการที่บริษัทย่อยให้บริการเป็นโครงการที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถเฉพาะทาง โดยเฉพาะความรู้ทางวิศวกรรม และความสามารถในการจัดการและบริหารโครงการ รวมถึงการติดตามข้อมูลเทคโนโลยีต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ บุคลากรจึงเป็นปัจจัยหลักปัจจัยหนึ่งซึ่งจะส่งผลต่อผลงานและความมั่นใจของลูกค้า โดยบริษัทย่อยมีทีมวิศวกรฝ่ายขายและฝ่ายปฏิบัติการ รวมถึงผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถในด้านนี้เป็นระยะเวลานาน จึงทำให้สามารถเข้าใจความต้องการของลูกค้า และทำการออกแบบและติดตั้งระบบที่มีประสิทธิภาพตรงความต้องการและคุณสมบัติที่กำหนดได้อย่างครบถ้วน โดย ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 บริษัทย่อยมีพนักงานที่เป็นวิศวกรทั้งสิ้น 13 คน

3) ผลงานโครงการในอดีต

เนื่องจากผลงานในอดีตเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นและการตัดสินใจของลูกค้า โดยเฉพาะการว่าจ้างของหน่วยงานราชการซึ่งจะกำหนดให้บริษัทที่ยื่นข้อเสนอควรจะต้องมีผลงานในอดีตที่น่าเชื่อถือจากการที่บริษัทย่อยได้ดำเนินธุรกิจมากกว่า 10 ปี ทำให้บริษัทย่อยมีผลงานโครงการในอดีตที่น่าเชื่อถือหลายโครงการ ทำให้สามารถสร้างความมั่นใจแก่ลูกค้าว่าจะได้รับการส่งมอบโครงการที่มีคุณภาพ เช่น ก) โครงการปรับปรุงระบบเทคโนโลยีเครื่องฉายดาว ณ ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา (ท้องฟ้าจำลองกรุงเทพ)

- ข) โครงการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสิรินธร ธรณีวิทยาและธรรมชาติวิทยา อำเภอท่าข้าม จังหวัดสุราษฎร์ธานี โครงการ (ระยะ 1 และระยะ 2)
- ค) โครงการซ่อมแซมระบบสถานีเตือนภัยล่วงหน้า (Early warning) เพื่อจัดหาและปรับปรุงระบบสื่อสารของสถานีเตือนภัยล่วงหน้า ซึ่งบริษัทย่อยได้เข้าร่วมก่อตั้งกิจการร่วม EXT C กับบริษัทที่ไม่มีความเกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการดังกล่าว
- 4) ความสัมพันธ์อันดีกับลูกค้า
บริษัทมุ่งมั่นเน้นในการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับลูกค้าและกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย ตั้งแต่ระดับบริหารจนถึงระดับปฏิบัติการ เพื่อสร้างความมั่นใจว่าจะสามารถเข้าใจถึงความต้องการของลูกค้าได้อย่างครบถ้วนถูกต้อง รวมถึงสร้างฐานลูกค้าสำหรับธุรกิจในอนาคต

การจัดหาผลิตภัณฑ์และบริการ

1. ธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสาร และธุรกิจให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายภาพเอกสาร เครื่องพิมพ์ และสินค้าเทคโนโลยีอื่น ๆ

1.1 สำนักงานและโรงงาน

บริษัทและบริษัทย่อยมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่ 235/1-3 ถนนราษฎร์พัฒนา แขวงสะพานสูง เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร 10240 โดยทำการเช่าระยะยาวสำหรับพื้นที่ใช้สอยขนาด 2,065 ตารางเมตร เป็นระยะเวลา 30 ปี จากบริษัท อาร์ยู แอสเซท ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ซึ่งนายธีระชัย รัตนกมลพร (ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท) เป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงนามและถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 100 ในบริษัทดังกล่าว และบริษัทมีอาคารคลังสินค้า 2 แห่ง และสำนักงานสาขาจำนวน 1 สาขา ดังนี้

1) คลังสินค้า จังหวัดชลบุรี

ตั้งอยู่เลขที่ 222 หมู่ 2 ตำบลคลองตำหรุ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 20000 ภายในเมืองอุตสาหกรรมทองโครว์ โดยมีที่ดินขนาด 12-1-07 ไร่ โดยในอดีตคลังสินค้านี้เป็นโรงงานสำหรับการปรับสภาพเครื่องถ่ายภาพเอกสารมือสองที่นำเข้าจากต่างประเทศและเครื่องถ่ายภาพเอกสารที่ผ่านการให้เช่าแล้ว แต่เนื่องจากบริษัทมิได้ทำการนำเข้าเครื่องถ่ายภาพเอกสารมือสองจากต่างประเทศแล้ว ปัจจุบันจึงใช้งานเป็นคลังสินค้า รวมถึงเป็นศูนย์รับแจ้งปัญหาเครื่องชำรุดและสำนักงานของทีมฝ่ายบริการและฝ่ายขายสำหรับกลุ่มลูกค้าในจังหวัดชลบุรีและภาคตะวันออกทั้งหมด โดยอาคารและที่ดินที่ตั้งของโรงงานดังกล่าวเป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัท

2) คลังสินค้า ถนนรามคำแหง กรุงเทพมหานคร

ตั้งอยู่เลขที่ 8 ซอยรามคำแหง 118 แยก 42-2 แขวงสะพานสูง เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร 10240 โดยทำการซื้อที่ดินและอาคารคลังสินค้านี้จากบริษัท อาร์ยู แอสเซท ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด โดยมีขนาดที่ดินรวม 1-0-61 ไร่ ซึ่งอาคารดังกล่าวเป็นคลังสินค้าสำหรับเครื่องถ่ายภาพเอกสารใหม่ เครื่องพิมพ์ สินค้าอื่น ๆ และอะไหล่สำหรับซ่อมบำรุงให้แก่ฝ่ายบริการ รวมถึงใช้เป็นสถานที่ในการปรับสภาพเครื่องถ่ายภาพเอกสารมือสองของบริษัทบางส่วน และเป็นสำนักงานให้แก่ทีมฝ่ายบริการของบริษัท

3) สำนักงานสาขาอุดมสุข

ตั้งอยู่เลขที่ 40 และ 42 ถนนอุดมสุข แขวงหนองบอน เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร 10250 โดยบริษัททำการเช่าพื้นที่ใช้สอยในชั้นที่ 1 ถึง 4 และชั้นที่ 6 ขนาดพื้นที่รวม 450 ตารางเมตร เป็นระยะเวลา 3 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2562 ถึงวันที่ 31 มกราคม 2565 จากนายธีระชัย รัตนกมลพร ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท โดยสำนักงานสาขานี้ใช้เป็นที่รับแจ้งปัญหาทางโทรศัพท์ (Call Center) ศูนย์รับแจ้งปัญหาออนไลน์ (Online Helpdesk) และสำนักงานของทีมฝ่ายบริการสำหรับกลุ่มลูกค้าในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

นอกจากนี้ บริษัทยังมีการเช่าที่ดินและอาคารอีกจำนวน 4 แห่ง สำหรับเป็นบ้านพักและสำนักงานของช่างซ่อมบำรุง เพื่อให้การบริการลูกค้าในพื้นที่ดังกล่าวมีประสิทธิภาพและรวดเร็วมากขึ้น ดังนี้

- 1. เขตบางแค กรุงเทพมหานคร
- 2. อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี
- 3. อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
- 4. อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์

1.2 ขั้นตอนการจัดหาผลิตภัณฑ์และบริการ

บริษัทจัดหาผลิตภัณฑ์สำหรับธุรกิจให้เข้า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และระบบบริหารจัดการเอกสารจากทั้งในและต่างประเทศ โดยบริษัทเป็นตัวแทนจำหน่ายให้กับตราสินค้าต่าง ๆ ที่สำคัญดังนี้

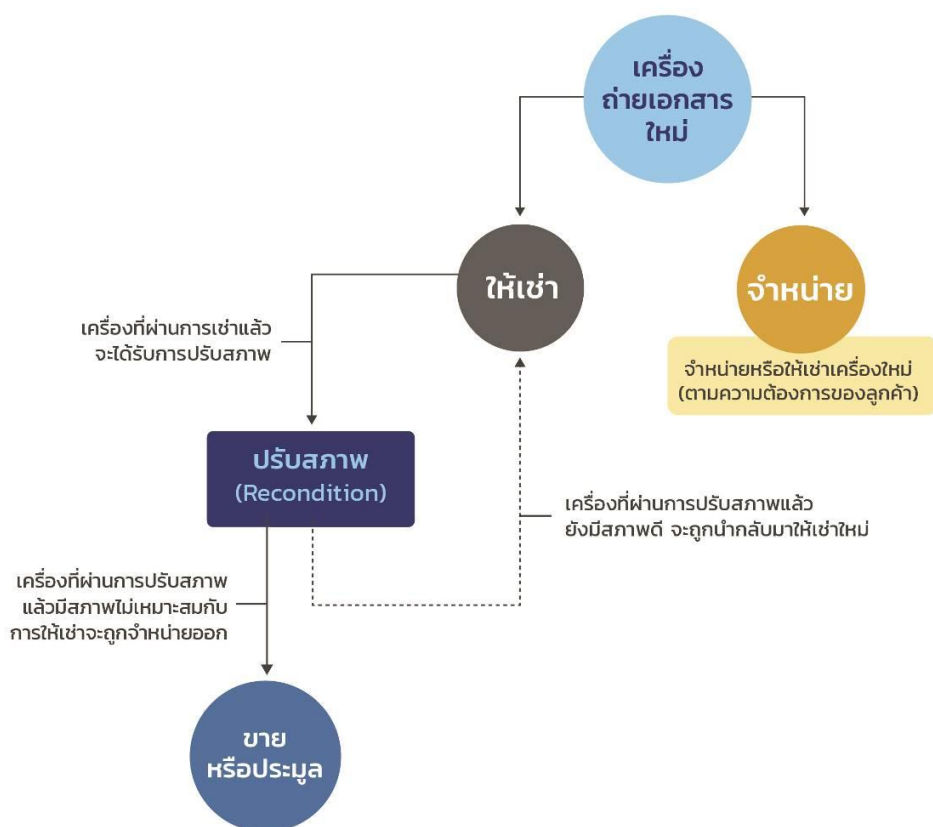
ผู้แต่งตั้ง	ตราสินค้า	ระยะเวลา	สินค้าที่เป็นตัวแทนจำหน่าย
AMAGNO GmbH & Co. KG	AMAGNO	ตั้งแต่ 1/9/2018 (ต่ออายุอัตโนมัติ ทุก 1 ปี)	AMAGNO Electronic Document Management System (ซอฟต์แวร์ระบบจัดการข้อมูลในองค์กร Enterprise Content Management หรือ ECM)
Laserfiche International Limited	Laserfiche	ไม่มีกำหนด (13 มิ.ย. 62 เป็นต้นไป)	Laserfiche Software (ซอฟต์แวร์ระบบจัดการข้อมูลในองค์กร Enterprise Content Management หรือ ECM)
Oracle Corporation (Thailand) Co., Ltd.	ORACLE	1 ปี 6 เดือน (16 ก.พ. 63 – 22 ส.ค. 64)	- Program - Hardware - การฝึกอบรมจาก Oracle - บริการให้คำปรึกษาจาก Oracle
Oracle Corporation (Thailand) Co., Ltd.	ORACLE	1 ปี 6 เดือน (16 ก.พ. 63 – 22 ส.ค. 64)	การให้บริการ Cloud จาก Oracle
บริษัท แพนทัม (ประเทศไทย) จำกัด	Pantum	1 ปี (1 ม.ค. 64 – 31 ธ.ค. 64)	เครื่องพิมพ์และวัสดุสิ้นเปลือง
HME Hospitality & Specialty Communications, Inc.	1. EOS HD 2. ION IQ 3. Wireless IQ 4. System 30 Timer 5. ZOOM Timer 6. HME CLOUD and HME Leaderboard	3 ปี (8 พ.ย. 61 – 7 พ.ย. 64)	- อุปกรณ์สื่อสารในระบบ Drive-thru - ระบบจับเวลาและบริหารจัดการคิวในระบบ Drive-thru - ระบบบริหารจัดการวิเคราะห์ข้อมูลในระบบ Drive-thru

โดยการจัดหาผลิตภัณฑ์สำหรับสินค้าและบริการแต่ละประเภท เป็นดังนี้

สำหรับธุรกิจระบบบริหารจัดการเอกสารนั้น บริษัทจะทำการศึกษาความต้องการของลูกค้า เช่น ขอบเขตการให้บริการ ลักษณะของเอกสารและ/หรือข้อมูลที่ต้องการจัดเก็บ ขั้นตอนการดำเนินงานหรือข้อมูลผลลัพธ์ที่ลูกค้าต้องการ รวมถึงลักษณะของโปรแกรมหรือระบบของลูกค้าที่ระบบบริหารจัดการเอกสารต้องทำการเชื่อมต่อ เป็นต้น จากนั้น บริษัทจึงทำการออกแบบระบบการทำงาน ซึ่งบริษัทสามารถจำหน่ายและให้บริการครอบคลุมตั้งแต่การออกแบบขั้นตอนการทำงานในการสแกนและจัดเก็บเอกสาร การจัดหาพนักงานสแกนเอกสาร อุปกรณ์ในการสแกนเอกสาร โปรแกรมในการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนในการสแกนเอกสาร โปรแกรมจัดเก็บหรือระบบจัดการข้อมูลในองค์กร (Enterprise Content Management หรือ ECM) ไปจนถึงการออกแบบการเชื่อมต่อผลลัพธ์จากการประมวลผลไปยังระบบของลูกค้าตามที่กำหนด (เช่น ระบบวางแผนทรัพยากรองค์กร หรือ ERP เป็นต้น) แล้วจึงทำการเสนอระบบดังกล่าวแก่ลูกค้า จากนั้นจึงทำการทดสอบระบบเพื่อให้มั่นใจว่าสามารถดำเนินการได้ตามที่ลูกค้ากำหนด แล้วจึงทำการส่งมอบงานสินค้าหรือโครงการ หรือให้บริการตามที่ระบุในสัญญาต่อไป โดยในบางโครงการ บริษัททำการว่าจ้างผู้พัฒนาโปรแกรมภายนอก เพื่อร่วมพัฒนาระบบบริหารจัดการเอกสารร่วมกับบุคลากรของบริษัท สำหรับในส่วนของ

ลิขสิทธิ์โปรแกรมระบบบริหารจัดการเอกสารนั้น บริษัททำการจัดซื้อลิขสิทธิ์จากผู้จำหน่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศเยอรมนี เป็นต้น ซึ่งบริษัทจะนำโปรแกรมดังกล่าวไปออกแบบร่วมกับเครื่องถ่ายภาพ เอกสาร เครื่องพิมพ์ หรืออุปกรณ์อื่น ๆ เพื่อนำเสนอระบบบริหารจัดการเอกสารให้แก่ลูกค้าต่อไป

สำหรับธุรกิจให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายภาพเอกสารนั้น เครื่องถ่ายภาพเอกสารที่บริษัททำการจำหน่าย และให้เช่านั้น จะมีสองประเภท คือ เครื่องถ่ายภาพเอกสารใหม่ซึ่งบริษัทจะทำการจัดซื้อโดยตรงกับเจ้าของตราสินค้าในประเทศไทย และเครื่องถ่ายภาพเอกสารที่ผ่านการปรับสภาพซึ่งเป็นเครื่องถ่ายภาพเอกสารซึ่งผ่านการให้เช่าแล้วและได้รับการซ่อมแซมให้สามารถใช้งานได้เป็นปกติ ซึ่งการดำเนินธุรกิจสำหรับการจำหน่ายและให้เช่าเครื่องถ่ายภาพเอกสารสามารถสรุป ขั้นตอนหลักได้ดังนี้

สำหรับเครื่องถ่ายภาพเอกสารใหม่นั้น บริษัทจะทำการจัดซื้อแล้วทำการจำหน่ายหรือให้เช่าตามที่ได้ทำการนำเสนอ และตกลงกับลูกค้า โดยเครื่องที่หมดระยะเวลาการเช่าแล้ว จะผ่านการตรวจสอบและปรับสภาพให้พร้อมใช้งาน โดยเครื่องที่ยังมีสภาพที่เหมาะสมจะถูกนำไปให้เช่าต่อไปในลักษณะของเครื่องปรับสภาพซึ่งจะมีอัตราค่าเช่าที่ต่ำกว่าเครื่องถ่ายภาพเอกสารใหม่ ส่วนเครื่องถ่ายภาพเอกสารที่ไม่เหมาะสมกับการให้เช่านั้น บริษัทจะทำการขายในลักษณะขายส่งที่ละจำนวนมาก หรือหากมีผู้สนใจหลายรายบริษัทจะทำการขายผ่านการประมูลเพื่อให้ได้ราคาที่สูงสุด

ในการบำรุงรักษาเครื่องถ่ายภาพเอกสารของบริษัทนั้น บริษัทมีทีมช่างจำนวนมากกว่า 70 คน โดยแต่ละทีมจะมีรายชื่อและจำนวนเครื่องถ่ายภาพเอกสารที่ตนรับผิดชอบ ซึ่งจะต้องทำการวางแผนการบำรุงรักษาเชิงป้องกันให้ได้อย่างน้อยเท่ากับจำนวนชิ้นต่ำตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ แต่อย่างไรก็ตาม หากมีเหตุการณ์ที่เครื่องถ่ายภาพเอกสารขัดข้อง ทีมช่างที่รับผิดชอบจะต้องตอบสนองและเข้าไปทำการซ่อมที่สำนักงานของลูกค้าทันที นอกจากนี้ บริษัทยังมีการว่าจ้างช่างสำหรับการซ่อมบำรุงเครื่องถ่ายภาพเอกสารสำหรับจังหวัดที่อยู่ห่างไกลจากสำนักงานมาก เช่น จังหวัดภูเก็ต เป็นต้น โดยบริษัทมีการควบคุมตารางเวลาที่ช่างในพื้นที่ที่ทำการว่าจ้างดังกล่าวเข้าให้บริการแก่ลูกค้า รวมถึงมีการให้ลูกค้าทำการประเมินความพึงพอใจในการให้บริการของช่างในพื้นที่ดังกล่าวเช่นเดียวกับทีมช่างของบริษัทเอง เพื่อให้สามารถมั่นใจได้ว่าลูกค้าจะได้รับการให้บริการที่มีคุณภาพ

ทั้งนี้ บริษัททำการจัดซื้อเครื่องพิมพ์จากเจ้าของตราสินค้าในประเทศ ได้แก่ตราสินค้า Canon HP Kyocera OKI Pantum Océ และ Brother เป็นต้น สำหรับอะไหล่ และหมึกพิมพ์นั้น บริษัทจะทำการจัดซื้อทั้งจากผู้จำหน่ายในประเทศและต่างประเทศ

2. ธุรกิจให้บริการและรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ

2.1 สำนักงานสาขา

บริษัทย้อยมีสำนักงานสาขาตั้งอยู่เลขที่ 40 ถนนอุดมสุข แขวงหนองบอน เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร 10250 โดยบริษัททำการเช่าพื้นที่ใช้สอยในชั้นที่ 6 ขนาดพื้นที่รวม 50 ตารางเมตร เป็นระยะเวลา 26 เดือน ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2562 ถึงวันที่ 31 มกราคม 2565 จากนายธีระชัย รัตนกมลพร ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท โดยสำนักงานสาขาดังกล่าวใช้เป็นสำนักงานของฝ่ายขายของบริษัทย้อย

2.2 ขั้นตอนการจัดหาผลิตภัณฑ์และบริการ

สำหรับธุรกิจให้บริการและรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ นั้น ในส่วนของงานโครงการจะเป็นลักษณะรับเหมาแบบเบ็ดเสร็จ (Turn-key Project) ซึ่งบริษัทย้อยจะรับผิดชอบตั้งแต่การออกแบบ จัดหาผลิตภัณฑ์ ติดตั้ง และทดสอบจนกระทั่งส่งมอบให้แก่ลูกค้า โดยมีรายละเอียดของการดำเนินโครงการแต่ละขั้นตอนหลัก ดังนี้

1) สำรวจพื้นที่ตั้งโครงการ

สำหรับโครงการแต่ละประเภท หลังจากบริษัทย้อยได้รับความต้องการของผู้ว่าจ้างและคุณสมบัติของโครงการที่ต้องการแล้ว ฝ่ายวิศวกรรมของบริษัทย้อยจะทำการสำรวจพื้นที่ตั้งโครงการเพื่อสำหรับการออกแบบระบบหรือโครงการตามที่ผู้ว่าจ้างกำหนด โดยสำหรับระบบโทรมาตรนั้น ผู้ว่าจ้างจะทำการกำหนดในลักษณะพื้นที่ที่ต้องการตรวจวัด เช่น ลุ่มแม่น้ำ หรือแหล่งน้ำต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งบริษัทย้อยจะต้องทำการสำรวจพื้นที่เพื่อกำหนดจุดที่เหมาะสมสำหรับการติดตั้งสถานีวัดต่าง ๆ

สำหรับโครงการระบบท้องฟ้าจำลองหรือพิพิธภัณฑ์ นั้น บริษัทย้อยจะทำการสำรวจพื้นที่ที่ต้องการติดตั้งโครงการตามที่ผู้ว่าจ้างกำหนดแล้วเพื่อนำไปใช้ในการออกแบบต่อไป

2) ออกแบบระบบและจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็น

หลังจากทำการสำรวจพื้นที่แล้ว บริษัทย้อยจะทำการออกแบบระบบหรือโครงการตามคุณสมบัติและข้อกำหนดทางเทคนิคที่กำหนดโดยผู้ว่าจ้าง โดยบริษัทย้อยจะเลือกใช้ส่วนประกอบและอุปกรณ์ที่มีคุณภาพ และได้มาตรฐานตามคุณลักษณะตามข้อกำหนดทางเทคนิค จากนั้นจึงทำการจัดหาอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นตามที่ได้รับการออกแบบ โดยมีการสั่งซื้อทั้งจากผู้จำหน่ายในประเทศและจากต่างประเทศ โดยอุปกรณ์ที่ทำการสั่งซื้อจากต่างประเทศ เช่น ระบบฉายภาพดาว หรืออุปกรณ์ในการจัดนิทรรศการสำหรับพิพิธภัณฑ์บางประเภท เป็นต้น

3) ติดตั้งระบบ

หลังจากได้ทำการออกแบบและจัดหาอุปกรณ์ส่วนประกอบแล้ว บริษัทย้อยจะทำการวางแผนการติดตั้งกับลูกค้า โดยกำหนดช่วงเวลาและรายละเอียดของงานที่จะทำการติดตั้ง ซึ่งหลังจากบริษัทและผู้ว่าจ้างร่วมกันตรวจสอบแผนการติดตั้งและอนุมัติแผนดังกล่าวแล้ว ฝ่ายวิศวกรรมและปฏิบัติการจะทำการตรวจสอบสินค้าคงคลังเพื่อกำหนดจำนวนอุปกรณ์ที่ต้องสั่งซื้อให้สอดคล้องกับแผนการติดตั้ง โดยจะทำการว่าจ้างผู้รับเหมาช่วงที่มีความเชี่ยวชาญสำหรับแต่ละส่วนของโครงการ โดยบริษัทย้อยจะส่งวิศวกรของบริษัทย้อยไปควบคุมการดำเนินการทุกขั้นตอนเพื่อให้มั่นใจว่าโครงการจะสามารถคืบหน้าตามระยะเวลาที่กำหนดและมีคุณภาพ

4) ทดสอบระบบและส่งมอบ

หลังจากทำการติดตั้งเสร็จเรียบร้อยแล้ว บริษัทย้อยจะทำการตรวจสอบความถูกต้องตามข้อกำหนดทางเทคนิคและตรวจสอบระบบร่วมกับผู้ว่าจ้าง เพื่อทำการส่งมอบโครงการให้แก่ผู้ว่าจ้างต่อไป

โดยบริษัทย่อยทำการสั่งซื้ออุปกรณ์จากผู้จำหน่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศขึ้นอยู่กับอุปกรณ์ที่ใช้ในแต่ละโครงการทั้งนี้ บริษัทย่อยได้รับการแต่งตั้งเป็นตัวแทนจำหน่ายให้กับตราสินค้าต่าง ๆ ที่สำคัญดังนี้

ผู้แต่งตั้ง	ตราสินค้า	ระยะเวลา	สินค้าที่เป็นตัวแทนจำหน่าย
Evans & Sutherland Computer Corporation	Digistar Spitz domes	3 ปี (9 ธ.ค. 62 – 8 ธ.ค. 64)	เครื่องฉายภาพดาว เนื้อหาใน การฉายภาพ สื่อโสตทัศน ระบบแสง และระบบควบคุม สำหรับห้องฟ้าจำลอง
Ohira Tech Ltd.	Megastar	6 ปี (4 ก.ย. 61 – 3 ก.ย. 67)	เครื่องฉายภาพดาว

ทั้งนี้ บริษัทและบริษัทย่อยได้รับเงื่อนไขการจ่ายชำระเงินจากผู้จำหน่ายสินค้าและผู้รับจ้างอยู่ระหว่าง 30 วัน ถึง 60 วัน โดยสำหรับผู้จำหน่ายสินค้าและผู้รับจ้างในงานลักษณะโครงการที่มีกำหนดงวดการจ่ายชำระตามความ คืบหน้าของโครงการ บริษัทและบริษัทย่อยจะทำการเจรจาเพื่อให้งวดการจ่ายชำระจากผู้จำหน่ายสินค้าและผู้รับจ้าง สอดคล้องใกล้เคียงกับงวดการเก็บชำระเงินจากลูกค้าในแต่ละงวด

ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

บริษัทและบริษัทย่อยได้ตระหนักถึงผลกระทบที่จะกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินงานของบริษัทจึงมี มาตรการต่าง ๆ ในการป้องกันปัญหาผลกระทบจากการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อยและได้มีการว่าจ้าง บุคคลภายนอกในการบำบัดและจำกัดวัสดุปนเปื้อนสารเคมีที่เกิดจากการดำเนินงานของบริษัทอีกด้วย โดยในปัจจุบัน บริษัทและบริษัทย่อยไม่มีการปล่อยของเสียที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หรือมีคดีข้อพิพาทใด ๆ ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

งานที่ยังไม่ได้ส่งมอบ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีงานที่ได้รับคำสั่งซื้อหรือมีการลงนามในสัญญาแล้ว แต่ยังไม่ได้ทำการส่งมอบที่สำคัญ ดังนี้

ธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสาร และธุรกิจให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และสินค้าเทคโนโลยีอื่น ๆ

ลักษณะผลิตภัณฑ์และโครงการ	อายุสัญญา	มูลค่าโครงการ ทั้งหมด (ล้านบาท)	มูลค่าโครงการที่รับรู้แล้ว (ล้านบาท)	มูลค่าโครงการที่ ยังไม่รับรู้รายได้ (ล้านบาท)
			ณ 31 ธันวาคม 2563	
งานให้บริการบริหารจัดการระบบงาน	ตุลาคม 2561 - ธันวาคม 2568	ขั้นต่ำ 116.42	19.07	97.35
โครงการจ้างเหมาบริการสำหรับการจัดเก็บเอกสารสำนวนคดี และเอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์	พฤศจิกายน 2563 - พฤษภาคม 2565	71.35	-	71.35
โครงการพัฒนาระบบสำนวนคดี	มิถุนายน 2562 - มีนาคม 2564	110.75	73.49	37.26
โครงการพัฒนาระบบสำนวนคดี	พฤศจิกายน 2562 - พฤษภาคม 2564	50.68	18.36	32.28
โครงการพัฒนาระบบสำนวนบังคับคดี	มกราคม 2563 - มกราคม 2564	47.03	46.40	0.63
งานให้บริการบริหารจัดการระบบงาน (ว่าจ้างในลักษณะว่าจ้าง เหมาบุคลากรในการดำเนินงาน)	มกราคม 2563 - ธันวาคม 2564	31.32	14.98	16.34
งานให้บริการบริหารจัดการระบบงาน	สิงหาคม 2563 - กรกฎาคม 2564	5.42	2.49	2.93
โครงการบำรุงรักษาและซ่อมแซมอุปกรณ์สถานีเครือข่ายไร้สาย	ธันวาคม 2563 - พฤศจิกายน 2564	18.81	1.57	17.24

ธุรกิจให้บริการและรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ

ลักษณะผลิตภัณฑ์และโครงการ	อายุสัญญา	มูลค่าโครงการทั้งหมด (ล้านบาท)	มูลค่าโครงการที่รับรู้แล้ว (ล้านบาท)	มูลค่าโครงการที่ยัง ไม่รับรู้รายได้ (ล้านบาท)
			ณ 31 ธันวาคม 2563	
โครงการติดตั้งระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning)	พฤษภาคม 2563 - มีนาคม 2564	126.17	62.37	63.80
โครงการซื้อเครื่องฉายดาวพร้อมอุปกรณ์ประกอบ	กันยายน 2562 - มกราคม 2564	54.90	36.16	18.73
โครงการพัฒนาระบบติดตามสถานการณ์น้ำทางไกลอัตโนมัติ	พฤษภาคม 2563 - มีนาคม 2564	47.58	37.59	9.99
โครงการพัฒนาระบบติดตามสถานการณ์น้ำทางไกลอัตโนมัติ	พฤษภาคม 2563 - กุมภาพันธ์ 2564	21.78	18.20	3.57
โครงการก่อสร้างระบบการจัดการขยะเพื่อผลิตเป็นเชื้อเพลิง และปุ๋ยอินทรีย์	พฤศจิกายน 2561 - เมษายน 2564	159.33	151.62	7.71

นอกจากนี้ ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2564 บริษัทย่อยยังมีงานที่ได้รับคำสั่งซื้อหรือมีการลงนามในสัญญาภายหลังวันที่ 31 ธันวาคม 2563 ที่สำคัญ ดังนี้

ลักษณะผลิตภัณฑ์และโครงการ	อายุสัญญา	มูลค่าโครงการทั้งหมด (ล้านบาท)
โครงการก่อสร้างพิพิธภัณฑ์	มกราคม 2564 - กรกฎาคม 2565	60.98
โครงการซื้อครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์แม่ข่าย	มกราคม 2564 - พฤษภาคม 2565	7.47

ปัจจัยความเสี่ยง

บริษัทมีความเสี่ยงที่อาจส่งผลถึงการดำเนินงานและผลประกอบการอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งบริษัทมีแนวทางในการป้องกันและแก้ไขความเสี่ยง ซึ่งสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี

เนื่องจากธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสาร ธุรกิจให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และสินค้าเทคโนโลยีอื่น ๆ และธุรกิจให้บริการและรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ ของบริษัทและบริษัทย่อยเป็นธุรกิจที่มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีตลอดเวลาที่ผ่านมา ทั้งในด้านประสิทธิภาพ ราคา และความเหมาะสมกับลักษณะการใช้งานแต่ละประเภท ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันและภาวะการแข่งขันในอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสาร ซึ่งสำนักงานและองค์กรต่าง ๆ เริ่มมีแนวโน้มที่จะลดการใช้กระดาษลง (Paperless Office) และหันมาใช้ระบบบริหารจัดการเอกสารในรูปแบบดิจิทัลมากขึ้น เนื่องจากสามารถลดต้นทุนในการจัดเก็บเอกสารได้ในระยะยาว รวมถึงสามารถอนุรักษ์สภาพแวดล้อมซึ่งจะเป็นผลดีต่อภาพลักษณ์ขององค์กร ซึ่งการลดการใช้กระดาษข้างต้น จะส่งผลกระทบต่อรายได้จากการให้เช่าและจำหน่ายเครื่องถ่ายเอกสารและเครื่องพิมพ์ รวมถึงอะไหล่ หมึก และกระดาษ ซึ่งจะกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัทในธุรกิจให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ได้ บริษัทจึงได้ทำการมุ่งเน้นในการขยายธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสาร ให้ครอบคลุมระบบบริหารจัดการเอกสาร และให้บริการสแกนจัดเก็บเอกสารในรูปแบบดิจิทัลอย่างครบวงจร เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีและพฤติกรรมของกลุ่มผู้บริโภค จนปัจจุบันเป็นหนึ่งในธุรกิจหลักของบริษัท

บริษัทและบริษัทย่อยจึงต้องมีการศึกษาและติดตามข้อมูลของเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง รวมถึงจัดหาผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เพื่อให้มีความสามารถในการแข่งขันอย่างต่อเนื่อง โดยบริษัทและบริษัทย่อยได้มีการอบรมบุคลากรของบริษัทและบริษัทย่อยให้มีความรู้และเข้าใจเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลาจากสื่อต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งบริษัทและบริษัทย่อยยังได้รับข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ จากผู้จำหน่ายสินค้าและเจ้าของตราสินค้าที่บริษัทและบริษัทย่อยได้รับการแต่งตั้งเป็นตัวแทนจำหน่ายอีกด้วย

2. ความเสี่ยงจากการสูญเสียการเป็นตัวแทนจำหน่ายตราสินค้าที่สำคัญ

เนื่องจากบริษัทและบริษัทย่อยได้รับการแต่งตั้งเป็นตัวแทนจำหน่ายให้แก่ตราสินค้าต่าง ๆ ทั้งในส่วนของซอฟต์แวร์ระบบบริหารจัดการเอกสาร เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ รวมถึงอุปกรณ์ส่วนประกอบสำคัญของธุรกิจให้บริการและรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ เช่น เครื่องฉายภาพดาวเป็นต้น ซึ่งคุณภาพของอุปกรณ์ดังกล่าว มีความสำคัญต่อความเชื่อมั่นของลูกค้าต่อคุณภาพของระบบที่บริษัทและบริษัทย่อยให้บริการ ดังนั้น หากบริษัทและบริษัทย่อยสูญเสียตราสินค้าดังกล่าวไปเนื่องจากสาเหตุต่าง ๆ เช่น ไม่ได้รับการต่อสัญญาแต่งตั้งตัวแทนจำหน่าย บริษัทคู่ค้ามีการควบรวมกับบริษัทอื่น หรือมีการเปลี่ยนนโยบายในการแต่งตั้งตัวแทนจำหน่าย เป็นต้น อาจส่งผลกระทบต่อยอดขายของบริษัทและบริษัทย่อยได้

อย่างไรก็ตาม บริษัทมีฝ่ายพัฒนาธุรกิจและการตลาดในการศึกษาและค้นคว้าเกี่ยวกับเทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ที่มีศักยภาพ สามารถตอบสนองความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปของกลุ่มลูกค้า เช่น ระบบบริหารจัดการเอกสารที่มีศักยภาพเหมาะสมกับแต่ละกลุ่มลูกค้า เป็นต้น และทำการติดต่อกับเจ้าของผลิตภัณฑ์เพื่อให้ได้รับสิทธิในการจำหน่ายสินค้าดังกล่าว โดยการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของเทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ ทำให้บริษัทและบริษัทย่อยลดการพึ่งพิงกับการเป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้าตราสินค้าใดตราสินค้านั้น นอกจากนี้ ตั้งแต่ปี 2560 บริษัทและบริษัทย่อยยังไม่เคยสูญเสียการเป็นตัวแทนจำหน่ายตราสินค้าใด ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อรายได้ของบริษัทและบริษัทย่อยอย่างมีนัยสำคัญ

3. ความเสี่ยงจากการที่บริษัทเจ้าของตราสินค้าเข้ามาทำการตลาดเอง

กรณีที่บริษัทเจ้าของตราสินคาระบบบริหารจัดการเอกสาร เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ มีความประสงค์จะเข้ามาทำการตลาดในกลุ่มลูกค้าของบริษัทโดยตรงโดยไม่ผ่านบริษัท อาจทำให้บริษัทมีความเสี่ยงในการสูญเสียความเป็นตัวแทนจำหน่ายตราสินค้านั้น ๆ และมีความเสี่ยงที่จะต้องแข่งขันกับบริษัทเจ้าของตราสินค้าที่จะเข้ามาทำการตลาดเอง

อย่างไรก็ตาม บริษัทเชื่อว่าความเสี่ยงดังกล่าวมีโอกาสเกิดน้อย เนื่องจากบริษัทดำเนินธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสาร เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ มาเป็นเวลานาน ทำให้บริษัทมีความสามารถในการตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ดี รวมถึงมีระบบบริหารจัดการการให้บริการที่มีประสิทธิภาพ และมีประวัติโครงการอ้างอิงในการจำหน่ายและให้บริการลูกค้าทั้งหน่วยงานราชการและเอกชนเป็นจำนวนมาก ทำให้สามารถลดความเสี่ยงจากการลดลงของยอดขายในกรณีที่เจ้าของตราสินค้ารายใดรายหนึ่งเข้ามาทำการตลาดในกลุ่มลูกค้าของบริษัทและบริษัทย่อยเอง อีกทั้งบริษัทได้รับความไว้วางใจจากเจ้าของตราสินค้าให้เป็นตัวแทนจำหน่ายในการยื่นข้อเสนอในโครงการต่าง ๆ ของหน่วยงานรัฐบาลและเอกชนอีกด้วย

4. ความเสี่ยงจากการพึ่งพิงผู้จำหน่ายรายใหญ่

บริษัทและบริษัทย่อยมีการสั่งซื้ออุปกรณ์จากผู้จำหน่ายรายใหญ่ เช่น เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ หรืออุปกรณ์สำหรับโครงการรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งมีสัดส่วนการสั่งซื้ออุปกรณ์มากกว่าร้อยละ 10 ของยอดขายสั่งซื้อรวมในปี 2562 เท่ากับ 3 ราย โดยมีสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 21.36 ร้อยละ 19.79 และร้อยละ 11.30 และในปี 2563 เท่ากับ 2 ราย โดยมีสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 16.56 และร้อยละ 11.45 ทำให้บริษัทและบริษัทย่อยมีความเสี่ยงในการขาดแคลนสินค้าและอุปกรณ์ในการดำเนินงานหากผู้จำหน่ายอุปกรณ์ดังกล่าวไม่สามารถส่งสินค้าได้ทันตามที่กำหนดหรือไม่สามารถทำการจำหน่ายสินค้าที่บริษัทต้องการได้และบริษัทและบริษัทย่อยไม่สามารถจัดหาสินค้าหรืออุปกรณ์ที่มีคุณสมบัติที่สามารถทดแทนกันได้ ซึ่งอาจจะส่งผลถึงการดำเนินงานและชื่อเสียงของบริษัทได้

เพื่อป้องกันความเสี่ยงดังกล่าว บริษัทและบริษัทย่อยจึงมีการวางแผนการสั่งซื้ออุปกรณ์ล่วงหน้าตามแผนการดำเนินงานของแต่ละโครงการ และมีการประสานงานกับผู้จำหน่ายอุปกรณ์ที่เป็นส่วนประกอบหลักของระบบที่บริษัทและบริษัทย่อยจำหน่ายและให้บริการอย่างใกล้ชิด ทำให้สามารถทราบถึงปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นและสามารถแก้ไขหรือปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินงานได้ทันทั่วถึง ทำให้สามารถลดผลกระทบจากความเสี่ยงดังกล่าวได้

5. ความเสี่ยงจากการพึ่งพิงผู้รับจ้าง (Outsource)

เนื่องจากบริษัทและบริษัทย่อยมีการให้บริการในลักษณะโครงการ ซึ่งบางโครงการ เช่น โครงการระบบบริหารจัดการเอกสาร หรือ โครงการรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ เป็นต้น บริษัทหรือบริษัทย่อยจำเป็นต้องทำการว่าจ้างผู้รับจ้างในการดำเนินการสำหรับงานบางส่วน (Outsource) ซึ่งอาจเป็นงานในส่วนที่บริษัทหรือบริษัทย่อยไม่ชำนาญ หรือบุคลากรในการดำเนินงานไม่เพียงพอสำหรับโครงการนั้น ๆ เช่น งานก่อสร้างโครงสร้างอาคาร หรือ งานเขียนโค้ดโปรแกรมระบบบริหารจัดการเอกสารตามที่บริษัททำการออกแบบไว้ เป็นต้น ซึ่งบริษัทและบริษัทย่อยมีการว่าจ้างผู้รับจ้างที่มีสัดส่วนการว่าจ้างมากกว่าร้อยละ 10 ของการว่าจ้างรวมในปี 2562 เท่ากับ 4 ราย โดยมีสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 27.34 ร้อยละ 22.53 ร้อยละ 12.66 และร้อยละ 11.13 ของยอดขายว่าจ้างรวม และในปี 2563 เท่ากับ 2 ราย โดยมีสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 23.83 และร้อยละ 20.41 ของยอดขายว่าจ้างรวม ทำให้บริษัทและบริษัทย่อยมีความเสี่ยงหากผู้รับจ้างนั้น ๆ ไม่สามารถดำเนินการได้ตามเวลาที่กำหนด หรือผู้รับจ้างช่วงนั้นส่งมอบผลงานที่ไม่มีคุณภาพหรือไม่เป็นไปตามคุณสมบัติที่ระบุตามที่ตกลง จนอาจทำให้ต้องส่งมอบงานล่าช้าและถูกปรับจากผู้ว่าจ้างได้

อย่างไรก็ตาม บริษัทและบริษัทย่อยมีการป้องกันความเสี่ยงจากการพึ่งพิงผู้รับจ้าง โดยให้วิศวกรของบริษัทหรือบริษัทย่อยควบคุมการทำงานและติดตามความคืบหน้าของงานของผู้รับจ้างในทุกขั้นตอน ทำให้สามารถทราบถึงปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นและสามารถแก้ไขได้ทันทั่วถึง นอกจากนี้ ในการว่าจ้างผู้รับจ้างนั้น บริษัทและบริษัทย่อยจะมีการตั้งเงื่อนไขสำหรับค่าปรับหากผู้รับจ้างส่งมอบงานล่าช้ากว่าที่กำหนดหรือคุณภาพของงานไม่ได้เป็นไปตามที่กำหนด เพื่อชดเชยค่าปรับที่อาจจะเกิดขึ้นแก่บริษัทหรือบริษัทย่อยหากมีการส่งมอบงานให้แก่ลูกค้าล่าช้าหรือเกิดความเสียหายอื่นเนื่องจากความผิดพลาดของผู้รับจ้างรายนั้น ๆ อีกทั้ง บริษัทและบริษัทย่อยมีการจัดทำรายชื่อผู้รับจ้างสำหรับงานประเภทต่าง ๆ โดยมีการประเมินผู้รับจ้างเป็นประจำทุกปี

6. ความเสี่ยงจากความไม่สม่ำเสมอของรายได้และอัตรากำไรขั้นต้นของโครงการให้บริการบริหารจัดการระบบงาน

เนื่องจากการให้บริการบริหารจัดการระบบงาน (Business Process Outsourcing) ของบริษัทนั้น บริษัทจะต้องทำการศึกษาขั้นตอนการทำงานและการจัดการเอกสารของลูกค้าแต่ละราย และนำโปรแกรมระบบบริหารจัดการเอกสารหรือระบบจัดการข้อมูลในองค์กร มาทำการตั้งค่าหรือปรับแต่งเพื่อให้สามารถรองรับระบบการทำงานตามที่ลูกค้าต้องการ โดยระบบการทำงานที่บริษัททำการออกแบบนั้นจะต้องเกี่ยวเนื่องและสอดคล้องกับกระบวนการทำงานของลูกค้า จึงมีความเสี่ยงที่รายได้ที่คิดตามจำนวนงานที่ทำสำเร็จนั้นอาจจะน้อยกว่าที่วางแผนไว้จนอาจทำให้เกิดผลขาดทุนขึ้นต้นสำหรับโครงการนั้น ๆ ได้ โดยอาจจะเกิดจากกระบวนการทำงานที่บริษัทออกแบบนั้นไม่สามารถประสานงานกับกระบวนการของลูกค้าได้อย่างต่อเนื่อง หรือโปรแกรมที่บริษัททำการจัดหาและทำการตั้งค่าหรือปรับแต่งนั้นไม่สามารถรองรับกระบวนการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือจำนวนงานที่ได้รับจากลูกค้าก็น้อยกว่าจำนวนที่ประมาณการณ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเริ่มต้นของโครงการ ซึ่งจะต้องมีช่วงเวลาที่ต้องปรับปรุงกระบวนการทำงาน และ/หรือโปรแกรมระบบบริหารจัดการเอกสารหรือระบบจัดการข้อมูลในองค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับกระบวนการทำงานของลูกค้า และสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง

อย่างไรก็ตาม บริษัทมีการวิเคราะห์ปัญหาและทำการปรับปรุงกระบวนการทำงาน และ/หรือ โปรแกรมระบบบริหารจัดการเอกสารหรือระบบจัดการข้อมูลในองค์กรเพื่อให้สามารถเพิ่มจำนวนผลงานที่ทำสำเร็จ และลดความเสี่ยงที่จะเกิดผลขาดทุนขึ้นต้นได้ โดยผลการดำเนินงานของการให้บริการบริหารจัดการระบบงานของบริษัทในงวดปี 2562 มีผลขาดทุนขึ้นต้นเท่ากับ 2.69 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราขาดทุนขึ้นต้นร้อยละ 7.65 และในปี 2563 มีกำไรขึ้นต้น 14.61 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตรากำไรขึ้นต้นร้อยละ 19.12

นอกจากนี้ เนื่องจากการให้บริการบริหารจัดการระบบงานนั้น เป็นการว่าจ้างตามระยะเวลาสัญญาที่กำหนด ซึ่งมีความเสี่ยงที่รายได้จะผันผวนจากการที่สัญญานั้น ๆ สิ้นสุดโครงการ และลูกค้าไม่ประสงค์จะต่อสัญญา อย่างไรก็ตาม การให้บริการนั้นจะเป็นสัญญาการให้บริการระยะเวลา 2-3 ปีขึ้นไป (โดยมีสัญญาการให้บริการ 1 ปี จำนวน 1 โครงการ ซึ่งเป็นโครงการที่ต่อสัญญาต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2560) อีกทั้งบริษัทยังมีการติดตามข่าวสารถึงโอกาสที่จะขยายการให้บริการไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานรัฐบาลและเอกชน ทำให้สามารถลดความเสี่ยงจากความไม่สม่ำเสมอของรายได้ในธุรกิจดังกล่าวได้

7. ความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

เนื่องจากบริษัทและบริษัทย่อยมีการจัดซื้อและนำเข้าสินค้าและอุปกรณ์ต่าง ๆ บางส่วนจากต่างประเทศโดยตรง เช่น การจัดซื้อระบบบริหารจัดการเอกสาร หมึก อะไหล่ อุปกรณ์โครงฟิร์ม หรือเครื่องฉายดาวเพื่อใช้ในโครงการท้องฟ้าจำลอง ซึ่งการเสนอราคาและการชำระเงินจะใช้สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐเป็นหลัก โดยยอดการสั่งซื้อสินค้าในสกุลเงินต่างประเทศในปี 2562 และปี 2563 คิดเป็นประมาณร้อยละ 7.16 และ ร้อยละ 4.92 ของยอดการสั่งซื้อสินค้าทั้งหมดตามลำดับ ในขณะที่รายได้ของบริษัทและบริษัทย่อยเกือบทั้งหมดเป็นสกุลเงินบาท ดังนั้นบริษัทและบริษัทย่อยจึงอาจได้รับผลกระทบจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งจะส่งผลกระทบถึงต้นทุนสินค้าและกำไรขึ้นต้นของบริษัทและบริษัทย่อย อย่างไรก็ดี บริษัทและบริษัทย่อยได้คำนึงถึงผลกระทบดังกล่าวและทำการขอเปิดวงเงินซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้ากับสถาบันการเงินเพื่อป้องกันความเสี่ยงดังกล่าว ซึ่งวงเงินดังกล่าวเพียงพอที่จะครอบคลุมยอดเจ้าหนี้การค้าต่างประเทศ ณ ขณะใดขณะหนึ่งได้ ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทมีวงเงินซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าเท่ากับ 34 ล้านบาท เพื่อเป็นการประกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ทำให้บริษัทและบริษัทย่อยได้รับผลกระทบจากความเสี่ยงดังกล่าวต่ำ ดังจะเห็นได้จากผลการบริหารความเสี่ยงดังกล่าวในช่วง 3 ปี ย้อนหลัง โดยในปี 2560 มียอดกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน 0.43 ล้านบาท ในปี 2561 มียอดขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน 0.05 ล้านบาท ในปี 2562 มียอดกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน 0.18 ล้านบาท และในปี 2563 มียอดกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน 0.51 ล้านบาท

8. ความเสี่ยงจากความไม่สม่ำเสมอของรายได้และอัตรากำไรขึ้นต้นจากการให้บริการงานในลักษณะโครงการ

ธุรกิจโครงการระบบบริหารจัดการเอกสารของบริษัท และธุรกิจให้บริการและรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ ของบริษัทและบริษัทย่อยเป็นการให้บริการในลักษณะโครงการระยะสั้นถึงระยะยาว โดยบริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้ในรูปแบบโครงการจากธุรกิจดังกล่าวในปี 2560 ปี 2561 ปี 2562 และปี 2563 เท่ากับ 198.57 ล้านบาท 92.88 ล้านบาท 434.11 ล้านบาท และ 610.39 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วน

ร้อยละ 36.96 ร้อยละ 21.99 ร้อยละ 56.16 และร้อยละ 61.89 ของรายได้จากการขายและบริการรวม ตามลำดับ เนื่องจากแต่ละโครงการมีมูลค่าสูง และมีจำนวนลูกค้าไม่กี่ราย โดยในปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้ประเภทการให้บริการในลักษณะโครงการจากลูกค้าจำนวนทั้งหมด 9 ราย ซึ่งมีลูกค้าที่มีรายได้สูงสุดคิดเป็นร้อยละ 50.40 ของรายได้จากการขายและบริการจากธุรกิจโครงการระบบบริหารจัดการเอกสารของบริษัทและธุรกิจจำหน่ายและให้บริการวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ ทั้งหมด โดยเป็นรายได้ข้างต้น เป็นรายได้จากธุรกิจประเภทโครงการระบบบริหารจัดการเอกสารจำนวน 4 โครงการ บริษัทและบริษัทย่อยจึงมีความเสี่ยงจากการผันผวนของรายได้หากจำนวนโครงการหรือมูลค่าของโครงการที่บริษัทและบริษัทย่อยได้รับการว่าจ้างลดลง หรือบริษัทไม่สามารถรับรู้รายได้จากโครงการนั้น ๆ ได้ตามที่กำหนด ซึ่งมีสาเหตุจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น งบประมาณประจำปีของหน่วยงานที่เป็นลูกค้าเป้าหมาย สภาวะเศรษฐกิจ รวมถึงการขาดแคลนชิ้นส่วนประกอบจากผู้จำหน่ายอุปกรณ์ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม บริษัทและบริษัทย่อยมีการประสานงานและมีความสัมพันธ์ที่ดีกับกลุ่มลูกค้าเป้าหมายอย่างใกล้ชิด และมีการติดตามสถานการณ์ภาวะอุตสาหกรรมและปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งบริษัทและบริษัทย่อยยังมีธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสาร และธุรกิจให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และสินค้าเทคโนโลยีอื่น ๆ ซึ่งมีรายได้ที่ค่อนข้างต่อเนื่อง โดยเฉพาะให้บริการบริหารจัดการระบบงาน (Business Process Outsourcing) และธุรกิจให้เช่าเครื่องถ่ายเอกสาร ซึ่งมีรายได้ที่ค่อนข้างคงที่และมีระยะเวลาของสัญญาที่ยาว ทำให้สามารถลดความเสี่ยงจากความผันผวนของรายได้ซึ่งเกิดจากรายได้จากงานโครงการในธุรกิจจำหน่ายและให้บริการวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ ได้ นอกจากนี้ บริษัทและบริษัทย่อยยังมีการขยายการดำเนินธุรกิจให้ครอบคลุมในโครงการที่หลากหลาย ทั้งระบบห้องฟ้าจำลองและพิพิธภัณฑ์ ระบบโทรมาตร ระบบเทคโนโลยีภายในอาคาร รวมถึงมีการจำหน่ายสินค้าที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่หลากหลาย เป็นต้น

นอกจากนี้ เนื่องจากอัตราค่าไถ่ขึ้นต้นของแต่ละโครงการจะแตกต่างกันไปตามปัจจัยต่าง ๆ เช่น งบประมาณของผู้ว่าจ้าง หรือการแข่งขัน เป็นต้น ทำให้มีความเสี่ยงจากความผันผวนอัตราค่าไถ่ขึ้นต้นของธุรกิจ ธุรกิจโครงการระบบบริหารจัดการเอกสารของบริษัท และธุรกิจให้บริการและรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากบริษัทและบริษัทย่อยมุ่งเน้นในการให้บริการในโครงการที่เป็นเทคโนโลยีที่เป็นนวัตกรรม และเป็นเทคโนโลยีเฉพาะทาง ทำให้สามารถหลีกเลี่ยงการแข่งขันในด้านราคาเป็นหลักได้ และบริษัทและบริษัทย่อยจะทำการประเมินอัตราค่าไถ่ขึ้นต้นของแต่ละโครงการก่อนที่จะเสนอราคาให้แก่ลูกค้า โดยหากอัตราค่าไถ่ขึ้นต้นที่ประเมินไว้ต่ำกว่าอัตราค่าไถ่ขึ้นต้นที่กำหนด จะต้องมีการระบุเหตุผลและความจำเป็นในการรับงานดังกล่าว เช่น เป็นโครงการที่มีโครงการอื่น ๆ ต่อเนื่อง เป็นต้น

9. ความเสี่ยงจากการส่งมอบงานล่าช้ากว่าที่กำหนดตามสัญญา

ธุรกิจให้บริการวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ ของบริษัทย่อยเป็นการให้บริการในลักษณะงานโครงการ ซึ่งมีกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จและบางสัญญาอาจมีการระบุค่าปรับที่บริษัทย่อยจะต้องชดเชยหากมีการดำเนินการล่าช้ากว่าที่กำหนด ซึ่งอาจเกิดจากหลายปัจจัย เช่น ผู้จำหน่ายอุปกรณ์ส่งมอบวัตถุดิบล่าช้า หรือผู้รับจ้าง (Outsource) ดำเนินการล่าช้ากว่ากำหนด เป็นต้น ทำให้บริษัทย่อยมีความเสี่ยงที่อาจจะต้องชำระค่าปรับจากการดำเนินการล่าช้ากว่าที่กำหนด รวมถึงไม่สามารถรับรู้รายได้จากโครงการดังกล่าวได้ตามที่คาดการณ์ไว้ โดยในปี 2560 ปี 2561 ปี 2562 และปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยต้องเสียค่าปรับเนื่องจากงานผิดพลาดหรือล่าช้าเป็นจำนวน 0.78 ล้านบาท 1.10 บาท 0.27 ล้านบาท และ 0.03 ล้านบาท

อย่างไรก็ดี บริษัทย่อยมีการป้องกันความเสี่ยงจากการส่งมอบงานล่าช้ากว่าที่กำหนดตามสัญญา โดยมีการประสานงานกับผู้จำหน่ายอุปกรณ์อย่างใกล้ชิด และมีการติดตามความคืบหน้าของงานของผู้รับจ้างโดยมีวิศวกรของบริษัทย่อยควบคุมการดำเนินงานทุกขั้นตอน ทำให้สามารถทราบถึงปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นและสามารถแก้ไขได้ทันเวลาที่ รวมถึงมีการประสานงานกับผู้ว่าจ้างโครงการอย่างใกล้ชิด นอกจากนี้ ในการว่าจ้างผู้รับจ้างนั้น บริษัทย่อยจะมีการตั้งเงื่อนไขสำหรับค่าปรับหากผู้รับจ้างส่งมอบงานล่าช้ากว่าที่กำหนด เพื่อชดเชยค่าปรับที่อาจจะเกิดขึ้นแก่บริษัทย่อยหากมีการส่งมอบงานให้แก่ลูกค้าล่าช้าอันเนื่องจากความล่าช้าของผู้รับจ้างรายนั้น ๆ

10. ความเสี่ยงจากผลกระทบของสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

เนื่องจากประเทศไทยนั้นมีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตั้งแต่ช่วงต้นปี 2563 เป็นต้นมา ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ รวมถึงการทำงานและชีวิตประจำวันของประชาชนทั่วประเทศ ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวส่งผลกระทบต่อธุรกิจของบริษัทและบริษัทย่อย โดยเฉพาะในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับเครื่องถ่ายภาพเอกซเรย์ เครื่องพิมพ์ และอุปกรณ์สำนักงาน ซึ่งได้รับผลกระทบจากการที่สำนักงานหลายแห่งได้ปิดตัวลง และปรับมาใช้ในการทำงานนอกสถานที่ เช่น จากที่พักของพนักงาน (Work from Home) เป็นต้น เพื่อลดความเสี่ยงจากการติดเชื้อไวรัสดังกล่าว ดังจะเห็นได้จากรายได้ใน ธุรกิจให้บริการเช่าเครื่องถ่ายภาพเอกซเรย์ ธุรกิจจำหน่ายเครื่องถ่ายภาพเอกซเรย์และเครื่องพิมพ์ ธุรกิจจำหน่ายหมึกพิมพ์ กระดาษและอะไหล่สำหรับเครื่องถ่ายภาพเอกซเรย์และเครื่องพิมพ์ และให้บริการบำรุงรักษาเครื่องถ่ายภาพเอกซเรย์และเครื่องพิมพ์ ที่มีรายได้ในปี 2563 เท่ากับ 164.38 ล้านบาท ลดลงจากในปี 2562 ซึ่งมีรายได้เท่ากับ 203.72 ล้านบาท คิดเป็นมูลค่าลดลง 39.34 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราลดลงร้อยละ 19.31

นอกจากนี้ การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ยังส่งผลกระทบต่อธุรกิจโครงการระบบบริหารจัดการเอกสาร และธุรกิจรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ ของบริษัทและบริษัทย่อย จากการที่การดำเนินงานเกิดความล่าช้า เนื่องจากสำนักงานหรือพื้นที่โครงการปิดเนื่องจากมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัส หรือการตรวจรับมอบงานอาจจะเกิดความล่าช้า ส่งผลให้การเรียกเก็บชำระเงินอาจไม่เป็นตามที่คาดการณ์ และอาจมีความเสี่ยงที่อาจจะโดนปรับจากการส่งมอบงานล่าช้าได้

อย่างไรก็ตาม บริษัทและบริษัทย่อยมีการติดตามความคืบหน้าของโครงการและมีการประสานงานกับผู้ว่าจ้างอย่างใกล้ชิด ซึ่งหากโครงการใดที่อาจจะเกิดความล่าช้าจากปัจจัยข้างต้น บริษัทและย่อยจะทำการเจรจากับผู้ว่าจ้างในการขยายระยะเวลาส่งมอบงาน หรือระยะเวลาของสัญญาออกไป เพื่อลดความเสี่ยงจากการผิดเงื่อนไขในระยะเวลาส่งมอบและเกิดค่าปรับจากการส่งมอบงานล่าช้า โดยในปี 2563 บริษัทและบริษัทต้องเสียค่าปรับเนื่องจากงานผิดพลาดหรือล่าช้าเป็นจำนวน 0.03 ล้านบาท

11. ความเสี่ยงในการพึ่งพิงกลุ่มผู้ถือหุ้นรายใหญ่ในการค้ำประกันวงเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน

ปัจจุบันสัญญากู้ยืมเงินและสัญญาเช่าซื้อเครื่องถ่ายภาพเอกซเรย์จากสถาบันการเงินของบริษัท ได้รับการค้ำประกันโดยกลุ่มผู้ถือหุ้นใหญ่ของบริษัท โดยไม่มีการคิดค่าธรรมเนียมการค้ำประกัน โดยมีวงเงินที่ค้ำประกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 ทั้งสิ้นในสกุลเงินบาท 1,013.12 ล้านบาท รวมถึงมีการนำทรัพย์สินของผู้ถือหุ้นใหญ่ไปเป็นหลักประกันค้ำประกันวงเงินกู้ยืมของบริษัทเป็นวงเงินทั้งสิ้น 146 ล้านบาท ทำให้บริษัทมีความเสี่ยงหากกลุ่มผู้ถือหุ้นดังกล่าวไม่ทำการค้ำประกันวงเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินให้แก่บริษัท ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการกู้ยืมของบริษัท หรืออาจทำให้อัตราดอกเบี้ยของเงินกู้ยืมสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม บริษัทได้มีการเจรจากับสถาบันการเงินดังกล่าว โดยบริษัทคาดว่าหากบริษัทสามารถทำการจดทะเบียนหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ แล้ว สถาบันการเงินดังกล่าวจะอนุญาตให้ถอนการค้ำประกันจากกลุ่มผู้ถือหุ้นดังกล่าวได้

12. ความเสี่ยงจากการมีผู้ถือหุ้นรายใหญ่ที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายการบริหาร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 กลุ่มตระกูลรัตนกมลพรมีสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทคิดเป็นร้อยละ 87.50 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว ซึ่งภายหลังจากการเสนอขายหุ้นสามัญเพิ่มทุนในครั้งนี้ กลุ่มตระกูลรัตนกมลพรจะมีสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 71.59 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว (กรุณาดูรายละเอียดของโครงสร้างผู้ถือหุ้นใน **ข้อมูลหลักทรัพย์และผู้ถือหุ้น**) อีกทั้งยังได้ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร และกรรมการผู้มีอำนาจลงนามของบริษัท ทำให้กลุ่มผู้ถือหุ้นใหญ่ดังกล่าวสามารถควบคุมนโยบายของบริษัทและการบริหารงาน ตลอดจนมีอิทธิพลในการตัดสินใจของบริษัท ในเรื่องที่ต้องขออนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นได้เกือบทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการจัดตั้งกรรมการ หรือการขอมติในเรื่องอื่นที่ต้องใช้เสียงส่วนใหญ่ของที่ประชุมผู้ถือหุ้น ยกเว้นเรื่องกฎหมายหรือข้อบังคับของบริษัทกำหนดให้ต้องได้รับเสียง 3 ใน 4 ของที่ประชุมผู้ถือหุ้น ดังนั้น ผู้ถือหุ้นรายอื่นอาจไม่สามารถรวบรวมคะแนนเสียงเพื่อตรวจสอบและถ่วงดุลเรื่องที่ผู้ถือหุ้นใหญ่เสนอได้

อย่างไรก็ตาม บริษัทมีการควบคุมโครงสร้างการบริหารจัดการ โดยมีการแบ่งเป็นคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการบริหาร โดยคณะกรรมการแต่ละชุดจะมีการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน ทำให้บริษัทมีความโปร่งใสในการบริหารจัดการและมีระบบที่สามารถตรวจสอบได้

นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัทประกอบด้วยกรรมการอิสระจำนวน 4 ท่าน จากจำนวนกรรมการทั้งหมด 9 ท่าน ซึ่งประธานกรรมการบริษัทเป็นกรรมการอิสระ และกรรมการอิสระทั้ง 4 ท่าน ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการ

ตรวจสอบ โดยประเด็นที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับบริษัทจะได้รับการตรวจสอบโดยคณะกรรมการตรวจสอบอย่างเคร่งครัด และจำกัดการออกเสียงของผู้ที่มีส่วนได้เสียในประเด็นดังกล่าว เพื่อสร้างความโปร่งใสและถ่วงดุลอำนาจในการบริหารจัดการบริษัท

13. ความเสี่ยงจากการที่บริษัทอยู่ระหว่างการยื่นคำขออนุญาตจากตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ

บริษัทมีความประสงค์จะเสนอขายหุ้นสามัญเพิ่มทุนในครั้งนี้อยู่ก่อนที่จะได้รับการตอบผลการพิจารณาของตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (mai) ในการรับหุ้นสามัญของบริษัทเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ อย่างไรก็ตาม บริษัทได้ยื่นคำขอให้รับหุ้นสามัญของบริษัทเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ แล้ว เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2563 โดยบริษัท เซกแคปปิตอล จำกัด ในฐานะที่ปรึกษาทางการเงิน ได้พิจารณาคุณสมบัติของบริษัทแล้ว เห็นว่า บริษัทมีคุณสมบัติครบถ้วนที่จะสามารถเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ตามข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ เรื่อง การรับหลักทรัพย์จดทะเบียน การเปิดเผยสารสนเทศ และการเพิกถอนหลักทรัพย์จดทะเบียนใน “ตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอ” พ.ศ. 2563 ลงวันที่ 3 สิงหาคม 2563 ยกเว้นคุณสมบัติเรื่องการกระจายการถือหุ้นรายย่อย ซึ่ง บริษัทจะต้องมีผู้ถือหุ้นรายย่อยไม่น้อยกว่า 300 ราย และผู้ถือหุ้นรายย่อยดังกล่าวต้องถือหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของทุนชำระแล้ว ดังนั้นบริษัทยังคงมีความไม่แน่นอนในการที่จะได้รับอนุญาตจากตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้หุ้นสามัญของบริษัทเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ทั้งนี้ผู้ลงทุนจึงยังคงมีความเสี่ยงเกี่ยวกับสภาพคล่องของหุ้นสามัญของบริษัทในตลาดรอง หรืออาจไม่ได้รับผลตอบแทนจากการขายหุ้นตามราคาตลาดการณวิ หากหุ้นสามัญของบริษัทไม่ได้รับอนุญาตให้เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ หรือหากบริษัทไม่สามารถกระจายหุ้นต่อประชาชนตามหลักเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งจะทำให้บริษัทมีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนตามข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์ฯ

14. ความเสี่ยงที่โอกาสของนักลงทุนในการจองซื้อหุ้นใหม่ที่เสนอขายในอนาคตอาจมีจำกัด

ถึงแม้ว่าบริษัทมหาชนในประเทศไทยจะไม่ถูกบังคับให้ต้องเสนอสิทธิในการจองซื้อหลักทรัพย์ใหม่แก่ผู้ถือหุ้นเดิมเมื่อมีการออกและเสนอขายหลักทรัพย์ใหม่ แต่บริษัทมหาชนในประเทศไทยอาจเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่โดยการเสนอขายให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมตามสัดส่วนการถือหุ้น (Rights Offering) หรือการเสนอขายให้ผู้ถือหุ้นเดิมตามสัดส่วนโดยไม่เสนอขายให้ผู้ถือหุ้นที่จะทำให้บริษัทมีหน้าที่ตามกฎหมายต่างประเทศ (Preferential Public Offering) ได้เป็นครั้งคราว อย่างไรก็ตาม บริษัทอาจถูกจำกัดด้วยบทบัญญัติทางกฎหมายในการเสนอสิทธิในการจองซื้อหลักทรัพย์ใหม่หรือการเสนอขายให้ผู้ถือหุ้นเดิมตามสัดส่วนโดยไม่เสนอขายให้ผู้ถือหุ้นที่จะทำให้บริษัทมีหน้าที่ตามกฎหมายต่างประเทศ (Preferential Public Offering) หรือการดำเนินการอื่นใดในลักษณะเดียวกันในบางประเทศ เว้นแต่บริษัทจะได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ตามที่กำหนด ในกรณีที่บริษัทเสนอขายหรือมีเหตุที่ทำให้ต้องเสนอขายหุ้นสามัญเพิ่มทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมหรือให้สิทธิใด ๆ ในรูปแบบใด ๆ บริษัทจะมีดุลยพินิจในการดำเนินการตามขั้นตอนที่จำเป็นเพื่อให้สิทธิดังกล่าวแก่ผู้ถือหุ้น ทั้งนี้ ในการให้สิทธิหรือการดำเนินการในลักษณะเดียวกัน บริษัทอาจไม่เสนอสิทธิดังกล่าวแก่ผู้ถือหุ้นที่อยู่ต่างประเทศ เช่น บริษัทจะไม่ได้รับอนุญาตให้เสนอสิทธิดังกล่าวให้กับบุคคลสัญชาติอเมริกัน เว้นแต่ (ก) แบบแสดงรายการข้อมูลตามกฎหมายหลักทรัพย์ของประเทศสหรัฐอเมริกาฉบับบังคับใช้แล้ว หรือ (ข) การเสนอสิทธิในการจองซื้อหลักทรัพย์ใหม่ดังกล่าว หรือการเสนอสิทธิในการจองซื้อหลักทรัพย์อ้างอิงของผู้ลงทุนรายดังกล่าวได้รับการยกเว้นการจดทะเบียนภายใต้กฎหมายหลักทรัพย์ของประเทศสหรัฐอเมริกา ดังนั้น การปฏิบัติตามกฎหมายหลักทรัพย์หรือข้อกำหนดของกฎเกณฑ์อื่นในบางประเทศอาจทำให้ผู้ลงทุนบางกลุ่มไม่สามารถได้มาซึ่งสิทธิที่ออกใหม่ดังกล่าวได้ ซึ่งในกรณีนี้อาจส่งผลให้สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ลงทุนดังกล่าวลดลง ทั้งนี้ บริษัทจะไม่มีหน้าที่ในการดำเนินการยื่นขอจดทะเบียนหุ้นสามัญของ บริษัทในต่างประเทศใด เพื่อให้ผู้ลงทุนต่างชาติสามารถใช้สิทธิในการซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนตามสัดส่วนในอนาคต อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถของ บริษัทในการออกหุ้นเพิ่มทุนในระยะเวลาที่เหมาะสมหรือภายใต้เงื่อนไขที่เป็นประโยชน์ต่อบริษัทเช่นกัน

ข้อพิพาททางกฎหมาย

ณ วันที่ 2 มีนาคม 2564 บริษัทและบริษัทย่อยไม่มีข้อพิพาททางกฎหมาย ที่อาจก่อให้เกิดส่งผลกระทบต่อสินทรัพย์ของบริษัทและบริษัทย่อยสูงกว่าร้อยละ 5 ของส่วนผู้ถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และไม่มีข้อพิพาททางกฎหมายอื่นใดที่อาจก่อให้เกิดส่งผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญ

ส่วนที่ 2

การจัดการและการกำกับดูแลกิจการ

ข้อมูลหลักกรัฟฟ์และผู้ถือหุ้น

1. หลักกรัฟฟ์ของบริษัท

1.1 หุ้นสามัญของบริษัท

บริษัทมีทุนจดทะเบียนเท่ากับ 220,000,000 บาท (สองร้อยยี่สิบล้านบาท) แบ่งเป็นหุ้นสามัญจำนวน 440,000,000 หุ้น (สี่ร้อยสี่สิบล้านหุ้น) มูลค่าหุ้นที่ตราไว้เท่ากับหุ้นละ 0.50 บาท (ห้าสิบบatang) โดยปัจจุบันมีทุนจดทะเบียนชำระแล้วเท่ากับ 180,000,000 บาท (หนึ่งร้อยแปดสิบล้านบาท) และภายหลังจากการเสนอขายหุ้นสามัญเพิ่มทุนแก่ประชาชนทั่วไปในครั้งนี้ บริษัทจะมีทุนจดทะเบียนชำระแล้วเท่ากับ 220,000,000 บาท (สองร้อยยี่สิบล้านบาท)

2. ผู้ถือหุ้นของบริษัท ที่มีชื่อปรากฏตามสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้น ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 ประกอบด้วย

ลำดับ	รายชื่อ	ณ วันที่ 30 กันยายน 2563		ภายหลังการเสนอขายหุ้นในครั้งนี้	
		จำนวนหุ้น	ร้อยละ	จำนวนหุ้น	ร้อยละ
1	กลุ่มตระกูลรัตนกุลพร	315,000,000	87.50%	315,000,000	71.59%
	- นายธีระชัย รัตนกุลพร	157,500,000	43.75%	157,500,000	35.80%
	- นายฐกร รัตนกุลพร	67,500,000	18.75%	67,500,000	15.34%
	- นายพัฒน์ รัตนกุลพร	28,125,000	7.81%	28,125,000	6.39%
	- นางระพี รัตนกุลพร	28,125,000	7.81%	28,125,000	6.39%
	- นางกัลยา สุมรรรัตนกุล	15,750,000	4.38%	15,750,000	3.58%
	- นางสาวธิดารัตน์ สุมรรรัตนกุล	15,750,000	4.38%	15,750,000	3.58%
	- นางสาวกรรณดิ รัตนกุลพร	2,250,000	0.63%	2,250,000	0.51%
2	นายฤทธิชัย อินทรพรอุดม	11,250,000	3.13%	11,250,000	2.56%
3	นายสุภโชค ตันติวิทย์	11,250,000	3.13%	11,250,000	2.56%
4	กลุ่มตระกูลบุญรณานนท์	11,250,000	3.13%	11,250,000	2.56%
	- นายเกรียงไกร บุญรณานนท์	5,625,000	1.56%	5,625,000	1.28%
	- นางสาววาณี บุญรณานนท์	5,625,000	1.56%	5,625,000	1.28%
5	นายอัคเรศ แดงสุวรรณ	5,625,000	1.56%	5,625,000	1.28%
6	นายชกเม้ง แซ่แต้	5,625,000	1.56%	5,625,000	1.28%
7	กรรมการ ผู้บริหารและพนักงานของบริษัทและบริษัทย่อย	-	-	8,000,000	1.82%
	- นายชัยกิต ฤทธิโชคชัย	-	-	2,000,000	0.45%
	- นายชัยยุทธ เอียดแก้ว	-	-	2,000,000	0.45%
	- พนักงานของบริษัทและบริษัทย่อย	-	-	4,000,000	0.91%
8	ประชาชนทั่วไป	-	-	72,000,000	16.36%
	รวม	360,000,000	100.00%	440,000,000	100.00%

หมายเหตุ * ทั้งนี้ความสัมพันธ์ในกลุ่มตระกูลรัตนกุลพร เป็นดังนี้
 นายธีระชัย รัตนกุลพร เป็นพี่ชายของนายฐกร รัตนกุลพร
 นายพัฒน์ รัตนกุลพร เป็นบิดาของนายฐกร รัตนกุลพร
 นางระพี รัตนกุลพร เป็นมารดาของนายฐกร รัตนกุลพร
 นางสาวธิดารัตน์ สุมรรรัตนกุล เป็นคู่สมรสของนายธีระชัย รัตนกุลพร
 นางกัลยา สุมรรรัตนกุล เป็นมารดาของนางสาวธิดารัตน์ สุมรรรัตนกุล
 นางสาวกรรณดิ รัตนกุลพร เป็นพี่สาวของนายฐกร รัตนกุลพร

****** นายฤทธิชัย อินทรพรอุดม นายสุภโชค ตันติวิทย์ นายเกรียงไกร บุญรณานนท์ และนายอัคเรศ แดงสุวรรณ เข้ามาซื้อหุ้นเพิ่มทุนของบริษัทเมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2557 ในราคาเท่ากับมูลค่าที่ตราไว้

*** นางสาววาณี บุณรณานนท์ และนายชกเม้ง แซ่แต้ ทำการซื้อหุ้นต่อจากผู้ลงทุน 2 ท่านที่ทำการซื้อหุ้นเพิ่มทุนของบริษัทที่ทำการเพิ่มทุนเมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2557

3. การออกหลักทรัพย์อื่น ๆ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีตัวสัญญาใช้เงินที่ออกให้แก่สถาบันการเงิน 3 แห่ง เป็นจำนวนรวม 8 ฉบับ โดยมีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 141,202,542.05 บาท ซึ่งในวันที่ 24 มีนาคม 2563 ได้ชำระคืนบางส่วนแล้วคงเหลือจำนวน 4 ฉบับ รวมเป็นมูลค่าคงเหลือทั้งสิ้น 37,002,542.05 บาท

4. นโยบายการจ่ายเงินปันผล

4.1 นโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัท

บริษัทมีนโยบายในการจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้น ในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40 ของกำไรสุทธิของงบการเงินเฉพาะบริษัทภายหลังจากหักภาษีและเงินทุนสำรองตามกฎหมายและทุนสำรองอื่น (ถ้ามี) อย่างไรก็ตาม การจ่ายเงินปันผลดังกล่าวอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ โดยจะขึ้นอยู่กับผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน สภาพคล่อง การขยายธุรกิจ ความจำเป็นในการใช้เงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน แผนการลงทุนและการขยายธุรกิจในอนาคต สภาพตลาด ความเหมาะสม และปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานและการบริหารงานของบริษัท โดยอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่ว่า บริษัทจะต้องมีเงินสดเพียงพอสำหรับการดำเนินธุรกิจ และการดำเนินการดังกล่าวจะต้องก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ถือหุ้นตามที่คณะกรรมการบริษัท และ/หรือ ผู้ถือหุ้นของบริษัทเห็นสมควร

ทั้งนี้ มติคณะกรรมการบริษัทที่อนุมัติจ่ายเงินปันผลจะต้องนำเสนอเพื่อขออนุมัติต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น เว้นแต่เป็นการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาล ซึ่งคณะกรรมการบริษัทมีอำนาจอนุมัติให้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลได้ แล้วรายงานให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นทราบในการประชุมคราวต่อไป

4.2 นโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัทย่อย

บริษัทย่อยจะพิจารณานโยบายการจ่ายเงินปันผลตามที่คณะกรรมการบริษัทย่อยนำเสนอ โดยพิจารณาจากผลการดำเนินงาน ฐานะทางการเงินของบริษัท สภาพคล่อง แผนการลงทุน เงื่อนไขทางกฎหมาย รวมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการบริหารงาน ความจำเป็น และความเหมาะสมอื่น ๆ ในอนาคตของบริษัทย่อย

โครงสร้างการจัดการ

1. คณะกรรมการ

คณะกรรมการบริษัท ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2564 มีจำนวนทั้งสิ้น 9 ท่าน ซึ่งประกอบด้วย

ชื่อ - สกุล		ตำแหน่ง
1. นายทวี	มีเงิน	ประธานกรรมการ / กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ
2. นายฐกร	รัตนกมลพร	กรรมการ
3. นายชัยทัต	กุลโชควณิช	กรรมการ
4. นางสาวกรกานต์	รัตนกมลพร	กรรมการ
5. นายชัยยุทธ	เอียดแก้ว	กรรมการ
6. นางสาวมัทนา	วิเชียรแก้วมณี	กรรมการ
7. นายวุฒิ	มีช่วย	กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการตรวจสอบ
8. ดร. อภิวัฒน์	พลสมม	กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ
9. นายธนรงค์	เดชารณารุจิกร	กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ

โดยมีนางสาวอัจฉรณ ตั้งดำรงศ์กุล และนางสาวดาวิณี วิจิตรปิยะกุล ทำหน้าที่เป็นเลขานุการ
คณะกรรมการบริษัท

กรรมการซึ่งมีอำนาจลงลายมือชื่อแทนบริษัท

กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท คือ นายฐกร รัตนกมลพร นางสาวกรกานต์ รัตนกมลพร นายชัยทัต
กุลโชควณิช กรรมการ 2 ใน 3 คนนี้ลงลายมือชื่อร่วมกันเป็นสองคนและประทับตราสำคัญของบริษัท

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท

- 1) จัดการบริษัทให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ข้อบังคับ มติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น ด้วยความสุจริต
ระมัดระวัง และรักษาผลประโยชน์ของบริษัท
- 2) กำหนดเป้าหมาย แนวทาง นโยบาย แผนงาน และงบประมาณของบริษัท ควบคุมดูแลการบริหารและการ
จัดการฝ่ายบริหาร หรือบุคคลที่ได้รับมอบหมาย ให้เป็นไปตามนโยบายที่คณะกรรมการบริษัทได้ให้ไว้
- 3) พิจารณาโครงสร้างการบริหารงาน แต่งตั้งคณะกรรมการบริหาร กรรมการผู้จัดการ และคณะกรรมการอื่น
ตามความเหมาะสม
- 4) พิจารณาทบทวนและอนุมัตินโยบาย ทิศทาง กลยุทธ์ แผนงานการดำเนินธุรกิจ โครงการลงทุนขนาดใหญ่
ของบริษัท ที่เสนอโดยฝ่ายบริหาร
- 5) ติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนงานและงบประมาณอย่างต่อเนื่อง
- 6) จัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเป็นการประชุมสามัญประจำปี ภายใน 4 เดือนนับแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชี
ของบริษัท
- 7) จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการบริษัทอย่างน้อย 3 เดือนต่อครั้ง
- 8) จัดให้มีการทำงบดุลและงบกำไรขาดทุนของบริษัท ณ วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชีของบริษัท ซึ่งผู้สอบ
บัญชีตรวจสอบแล้วนำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาและอนุมัติ
- 9) พิจารณาและอนุมัติกิจการอื่น ๆ ที่สำคัญอันเกี่ยวกับบริษัท หรือที่เห็นสมควรจะดำเนินการนั้น ๆ เพื่อให้
เกิดประโยชน์สูงสุดแก่บริษัท
- 10) คณะกรรมการอาจมอบอำนาจให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคน หรือกรรมการย่อย หรือบุคคลอื่นใด
ปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใดแทนกรรมการได้ โดยอยู่ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการ หรือ
มอบอำนาจเพื่อให้บุคคลดังกล่าวมีอำนาจตามที่คณะกรรมการเห็นสมควรและภายในระยะเวลาที่กรรมการ
เห็นสมควร ซึ่งคณะกรรมการอาจยกเลิกเพิกถอนเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจนั้น ๆ
ได้เมื่อเห็นสมควร
- 11) กรรมการจะต้องไม่ประกอบกิจการอันมีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันกับกิจการของบริษัทหรือ
เข้าเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนสามัญ หรือเป็นหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดชอบในห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือเป็น
กรรมการของบริษัทเอกชนหรือบริษัทอื่นที่ประกอบกิจการอันมีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันกับ
กิจการของบริษัทไม่ว่าจะกระทำเพื่อประโยชน์ตนหรือเพื่อประโยชน์ผู้อื่น เว้นแต่จะได้แจ้งให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้น
ทราบก่อนที่จะมีมติแต่งตั้ง

เว้นแต่อำนาจในการดำเนินการดังต่อไปนี้ จะกระทำได้อีกต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นก่อน ทั้งนี้ เรื่องที่กรรมการมีส่วนได้เสีย หรือมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์อื่นใดกับบริษัท หรือบริษัทย่อย ให้กรรมการซึ่งมีส่วนได้เสีย หรือมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ดังกล่าวไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนในเรื่องนั้น

- (ก) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้ต้องได้รับมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น
- (ข) การทำรายการที่กรรมการมีส่วนได้เสียและอยู่ในข่ายที่กฎหมาย หรือข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยระบุให้ต้องได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น

เรื่องต่อไปนี้จะต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทด้วยคะแนนเสียงข้างมากของกรรมการที่เข้าร่วมประชุม และจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นที่เข้าประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

- (ก) การขายหรือโอนกิจการของบริษัททั้งหมดหรือบางส่วนที่สำคัญ
- (ข) การซื้อหรือรับโอนกิจการของบริษัทอื่นหรือบริษัทเอกชนมาเป็นของบริษัท
- (ค) การทำ แก๊ซ หรือเลิกสัญญาเกี่ยวกับการให้เข้ากิจการของบริษัททั้งหมดหรือบางส่วนที่สำคัญ การมอบหมายให้บุคคลอื่นเข้าจัดการธุรกิจของบริษัทหรือการรวมกิจการกับบุคคลอื่นโดยมีวัตถุประสงค์จะแบ่งกำไรขาดทุนกัน
- (ง) การแก้ไขเพิ่มเติมหนังสือบริคณห์สนธิหรือข้อบังคับ
- (จ) การเพิ่มทุน การลดทุน การออกหุ้นกู้ การควบหรือเลิกบริษัท
- (ฉ) การอื่นใดที่กำหนดไว้ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์ และ/หรือ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยให้ต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทและที่ประชุมผู้ถือหุ้นด้วยคะแนนเสียงดังกล่าวข้างต้น

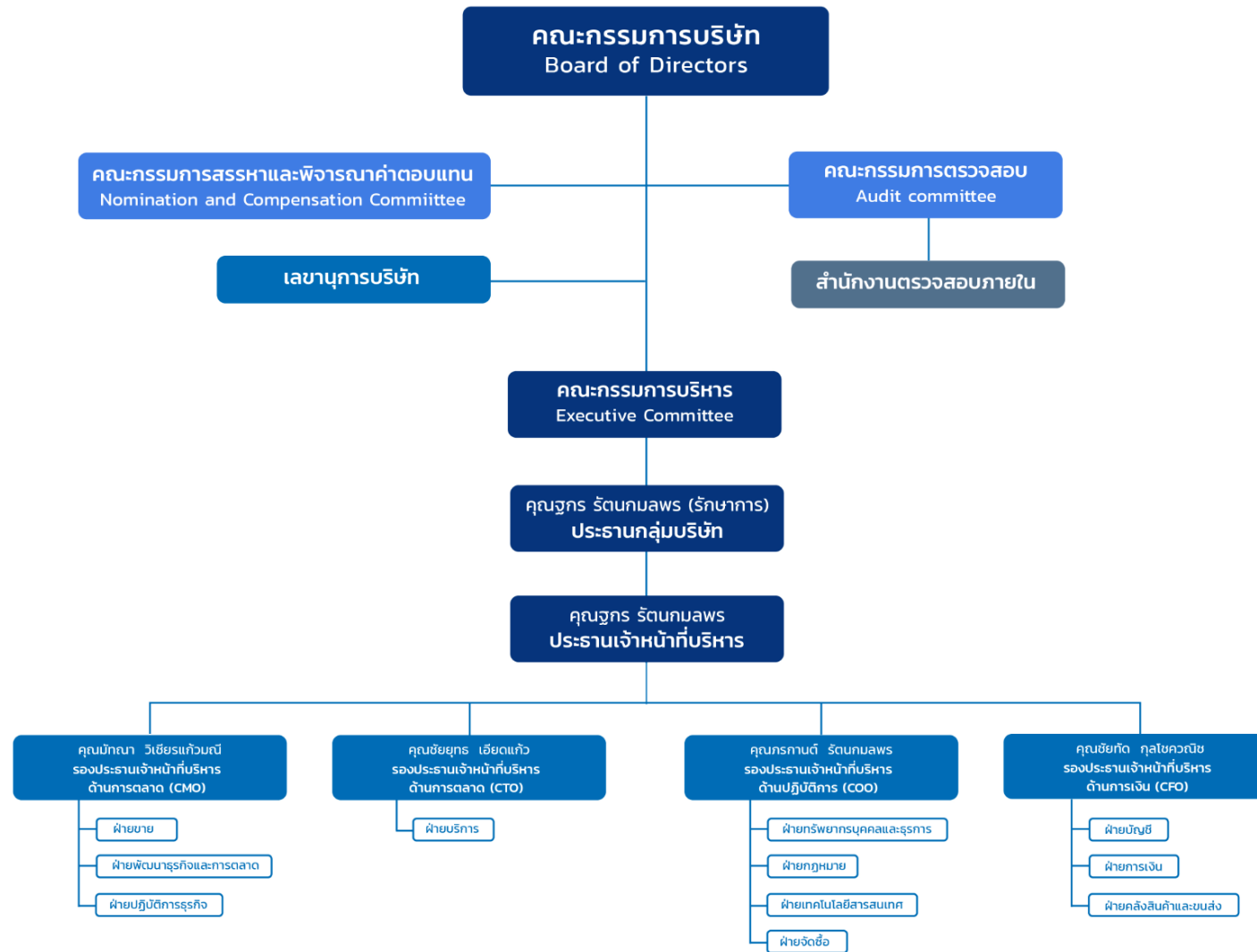
ภายในปี 2562 และปี 2563 มีรายละเอียดการเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการตรวจสอบดังนี้

ชื่อ - สกุล	คณะกรรมการบริษัท		คณะกรรมการตรวจสอบ	
	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563
1. นายทวี มีเงิน	1/1	6/6	1/1	4/4
2. นายจตุร รัตนกมลพร	4/4	6/6	-	-
3. นายชัยศักดิ์ กุลโชควณิช	4/4	6/6	-	-
4. นางสาวกรรณานต์ รัตนกมลพร	4/4	6/6	-	-
5. นายชัยยุทธ เอียดแก้ว	4/4	6/6	-	-
6. นางสาวมัทนา วิเชียรแก้วมณี	4/4	6/6	-	-
7. นายวุฒิ มีช่วย*	-	6/6	-	4/4
8. ดร. อภิวัฒน์ พลสมม	1/1	6/6	1/1	4/4
9. นายณรงค์ เดชารณารุจิกร	1/1	6/6	1/1	4/4

หมายเหตุ: นายวุฒิ มีช่วย ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัท และประธานกรรมการตรวจสอบ โดยมติการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 1/2563 เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2563

2. คณะผู้บริหาร

ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2564 โครงสร้างองค์กร (organization chart) ของบริษัท มีรายละเอียดดังนี้

โดยปัจจุบันบริษัทกว่าจ้างบริษัท ออดิท เฮ้าส์ จำกัด เป็นผู้ตรวจสอบภายใน ซึ่งในอนาคตบริษัทมีนโยบายพัฒนาบุคลากรของบริษัทเข้ามาทำหน้าที่ในส่วนนี้

คณะผู้บริหาร ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2564 มีจำนวนทั้งสิ้น 5 ท่าน ซึ่งประกอบด้วย

ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
นายฐกร รัตนกมลพร*	ประธานกลุ่มบริษัท* (รักษาการ)/ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร**
นางสาวมัทนา วิเชียรแก้ว	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารด้านการตลาด
นางสาวกรรณิศา รัตนกมลพร	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารด้านปฏิบัติการ
นายชัยทัต กุลโชควณิช***	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารด้านการเงิน
นายชัยยุทธ เอียดแก้ว	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารด้านการบริการ

หมายเหตุ * นายฐกร รัตนกมลพร รักษาการตำแหน่งประธานกลุ่มบริษัท ซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดของบริษัท
 ** นายฐกร รัตนกมลพร ดำรงตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ซึ่งมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารจัดการองค์กร และการดำเนินงานของบริษัทฯให้สอดคล้องกับนโยบาย และแนวทางธุรกิจที่กำหนดโดยคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการบริหาร และประธานกลุ่มบริษัท
 *** นายชัยทัต กุลโชควณิช เป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารสูงสุดในสายงานบัญชี

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

1. เป็นผู้บริหารจัดการและควบคุมดูแลการดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานทั่วไปของบริษัท
2. ดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทหรือคณะกรรมการบริหาร
3. มีอำนาจจ้าง แต่งตั้ง โยกย้าย ปลดออก เลิกจ้าง กำหนดอัตราค่าจ้าง ให้บำเหน็จรางวัล ปรับขึ้นเงินเดือน ค่าตอบแทน เงินโบนัส ของพนักงานทั้งหมดของบริษัทตั้งแต่ตำแหน่งรองประธานเจ้าหน้าที่ลงไป
4. พิจารณาอนุมัติการจ่ายค่าใช้จ่ายการดำเนินงานปกติในวงเงินตามที่คณะกรรมการบริษัทอนุมัติมอบหมายไว้
5. พิจารณาอนุมัติการลงทุนในตราสารและหลักทรัพย์ เพื่อบัญชีบริษัทฯ ในวงเงินตามที่คณะกรรมการบริษัทอนุมัติมอบหมายไว้
6. ส่งเสริมพัฒนาความรู้ความสามารถ และศักยภาพของ กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานเพื่อเพิ่มศักยภาพขององค์กร
7. มีอำนาจในการดำเนินการใด ๆ ในการบริหารกิจการของบริษัทตามปกติ และอันจำเป็นแก่การบริหารกิจการของบริษัทเป็นการทั่วไป ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้
 1. มีอำนาจออกคำสั่ง ระเบียบ ประกาศ บัญชี เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานเป็นไปตามนโยบายและผลประโยชน์ของบริษัท และเพื่อรักษาระเบียบวินัยการทำงานภายในองค์กร
 2. มีอำนาจกระทำการและแสดงตนเป็นตัวแทนบริษัทต่อบุคคลภายนอกในกิจการที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อบริษัท
 3. อนุมัติการแต่งตั้งที่ปรึกษาต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินงาน
 4. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทหรือคณะกรรมการบริหารเป็นคราว ๆ ไป
 5. อำนาจอนุมัติอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากนี้ให้เป็นไปตามขอบเขตอำนาจการอนุมัติและการสั่งการในระดับต่าง ๆ (Level of Authorization) ที่ได้รับการอนุมัติในการประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 2/2559 และที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม

การอนุมัติเพื่อดำเนินการ ตลอดจนการมอบหมายจากประธานเจ้าหน้าที่บริหารให้ตัวแทน หรือผู้รับมอบหมายให้ดำเนินการเพื่อเข้าทำรายการดังกล่าวข้างต้น จะต้องไม่มีลักษณะเป็นการดำเนินการเพื่อเข้าทำรายการที่ทำให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร หรือตัวแทน หรือผู้รับมอบหมายจากประธานเจ้าหน้าที่บริหารสามารถดำเนินการอนุมัติเพื่อเข้าทำรายการที่ตนหรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง มีส่วนได้เสีย หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์อื่นใดกับบริษัทหรือบริษัทย่อย ซึ่งการอนุมัติดำเนินการเพื่อเข้าทำรายการในลักษณะดังกล่าวจะต้องเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการและ/หรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาและอนุมัติ และสอบทานรายการดังกล่าวโดยคณะกรรมการตรวจสอบ ตามข้อบังคับของบริษัทและตามที่สำนักงาน ก.ล.ต. และ/หรือตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนด

โดยที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 6/2559 เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2559 มีมติกำหนดหลักเกณฑ์อำนาจอนุมัติในการบริหารงานของบริษัทและบริษัทย่อย ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 6 ธันวาคม 2559 เป็นต้นมา โดยอำนาจการลงนาม และอนุมัติการดำเนินงานโดยสรุปของแต่ละฝ่ายเป็นดังนี้

[illegible]

[illegible]

[illegible]

อำนาจอนุมัติของบริษัทย่อย

เรื่องที่เสนออนุมัติ	ผู้มีอำนาจอนุมัติ						
	กรรมการบริษัท	ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร	ผู้อำนวยการฝ่ายหรือสูงกว่า	ผู้จัดการฝ่ายหรือสูงกว่า	ผู้จัดการแผนกหรือสูงกว่า	หัวหน้าแผนกหรือเทียบเท่า
นโยบายและแผน							
การกำหนดนโยบาย							
การอนุมัติแผนงบประมาณประจำปีและแก้ไขปรับปรุง							
การอนุมัติแผนธุรกิจและการแก้ไขปรับปรุง							
การอนุมัติคู่มืองบประมาณและแก้ไขปรับปรุง							
เรื่องทั่วไป							
การอนุมัติวงเงินนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในรายละเอียดนี้และนอกงบประมาณประจำปีที่ได้รับอนุมัติ > 30 ล้านบาทต่อราย							
การอนุมัติวงเงินนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในรายละเอียดนี้และนอกงบประมาณประจำปีแต่ไม่เกิน 30 ล้านบาท							
เอกสารกำกับดูแลกิจการ							
นโยบายทางการเงิน							
นโยบายสินเชื่อ (Credit Policy)							
-การอนุมัติวงเงินการให้เครดิต (Credit Limit) > 1 ล้านบาท ของลูกค้าแต่ละราย							
-การอนุมัติวงเงินการให้เครดิต (Credit Limit) ไม่เกิน 1 ล้านบาท ของลูกค้าแต่ละราย							
-การอนุมัติวงเงินการให้เครดิต (Credit Limit) นอกเหนือจากที่กำหนดไว้							
การอนุมัติรายการยกเลิกใบแจ้งหนี้ / ใบลดหนี้ เพื่อทำรายการใหม่ มูลค่า 5 ล้านบาท ขึ้นไปต่อครั้ง							
การอนุมัติรายการยกเลิกใบแจ้งหนี้ / ใบลดหนี้ เพื่อทำรายการใหม่ มูลค่าไม่เกิน 5 ล้านบาท ขึ้นไปต่อครั้ง							
กลยุทธ์บริษัท (Business Plan)							
งบประมาณบริษัท							
เรื่องที่มีความสำคัญมากและไม่ใช่เหตุการณ์ปกติ							
สัญญาการทำธุรกรรมที่มีผลต่อรายได้และการขายมากกว่า 200 ล้านบาท							
สัญญาการทำธุรกรรมที่มีผลต่อรายได้และการขายไม่เกิน 200 ล้านบาทต่อครั้ง							
การซื้อ / ขอรืบบอญญาต / สัมปทานที่มีวงเงินลงทุน > 100 ล้านบาท							
การซื้อ / ขอรืบบอญญาต / สัมปทานที่มีวงเงินลงทุน ไม่เกิน 100 ล้านบาท							
การเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่าอสังหาริมทรัพย์							
โครงสร้างองค์กร							
นโยบายบริษัทในการดำเนินธุรกิจปกติของบริษัท							
กฎระเบียบข้อบังคับของบริษัท							
การรับผิดชอบต่อสังคม (CSR)							
การเป็นผู้สนับสนุน							
การรับผิดชอบต่อสังคม (เงินบริจาคและเงินสนับสนุนต่าง ๆ)							
ปัญหาเกี่ยวกับผลกระทบร้ายแรงเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม							
บัญชีและการรายงานทางการเงิน							
การเปลี่ยนแปลงหรือเบี่ยงเบนจากมาตรฐานการบัญชี							
การจัดการด้านการเงิน							
โครงสร้างเงินทุน							
นโยบายเงินปันผล (เพื่อเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น)							
การออกหุ้นทุน							
การออกหุ้นกู้							
การขายออกหุ้นทุน							
การจัดหาเงินทุนจากสถาบันการเงินมูลค่าขนาด > 50 ล้านบาท							

เรื่องที่เสนออนุมัติ	ผู้มีอำนาจอนุมัติ						
	กรรมการบริษัท	ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร	ผู้อำนวยการฝ่ายหรือสูงกว่า	ผู้จัดการฝ่ายหรือสูงกว่า	ผู้จัดการแผนกหรือสูงกว่า	หัวหน้าแผนกหรือเทียบเท่า
การจัดหาเงินทุนจากสถาบันการเงินมูลค่าขนาดไม่เกิน 50 ล้านบาท							
การลงทุนทางการเงิน การซื้อหุ้นสามัญ การซื้อตราสารทางการเงินอื่น ๆ > 50 ล้านบาท							
การลงทุนทางการเงิน การซื้อหุ้นสามัญ การซื้อตราสารทางการเงินอื่น ๆ ไม่เกิน 50 ล้านบาท							
การกู้ยืมเงินและการให้กู้ยืม กับบริษัทย่อย บริษัทร่วม มูลค่าขนาดไม่เกิน 20 ล้านบาทต่อปี (พิจารณาทุก กลต. ที่เกี่ยวข้อง)							
การลงทุนในตราสารตลาดเงิน							
สัญญาเช่าดำเนินงาน							
การบริหารความเสี่ยงตราสารอนุพันธ์							
สัญญาป้องกันความเสี่ยงการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ							
การออกหนังสือค้ำประกันให้แก่บุคคลภายนอก							
การเบิกเงินทดรองจ่าย							
- วงเงินตั้งแต่ 10,000,001 บาทขึ้นไป							
- วงเงินตั้งแต่ 1,000,001 บาทขึ้นไป แต่ไม่เกิน 10,000,000 บาท							
- วงเงินตั้งแต่ 500,001 บาทขึ้นไป แต่ไม่เกิน 1,000,000 บาท							
- วงเงินตั้งแต่ 50,001 บาทขึ้นไป แต่ไม่เกิน 500,000 บาท							
- วงเงินตั้งแต่ 10,001 บาทขึ้นไป แต่ไม่เกิน 50,000 บาท							
- วงเงินตั้งแต่ 2,001 บาทขึ้นไป แต่ไม่เกิน 10,000 บาท							
- วงเงินไม่เกิน 2,000 บาท							
การจัดซื้อ จัดหา จัดจ้าง							
- วงเงินตั้งแต่ 50 ล้านบาทขึ้นไป							
- วงเงินตั้งแต่ 5 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 50 ล้านบาท							
- วงเงินไม่เกิน 5 ล้านบาท							
การทำสัญญา การลงนามในสัญญา หรือข้อตกลงเพื่อการจัดจ้าง ประมูลงาน	กรรมการผู้มีอำนาจตามหนังสือรับรองนิติบุคคลลงนามร่วมกัน						
การบริหารจัดการสินทรัพย์							
การโอน การจำหน่าย การบริจาค การทำลาย การให้เช่า > 10 ล้านบาท							
การโอน การจำหน่าย การบริจาค การทำลาย การให้เช่า ไม่เกินกว่า 10 ล้านบาท							
หลักทรัพย์หลักประกัน > 50 ล้านบาท							
หลักทรัพย์หลักประกัน ไม่เกินกว่า 50 ล้านบาท							
การปรับปรุงหรือปรับเปลี่ยน การบำรุงรักษา							
การประกันภัย							
การทำลายเอกสารสำคัญ (ที่จัดเก็บเกินจากเวลาที่กำหนดตามกฎหมายหรือตามนโยบายบริษัท)							
การบริหารจัดการด้านการดำเนินงาน							
การจัดทำสัญญาที่สำคัญมาก Business Critical							
การจัดซื้อจัดจ้างนอกงบประมาณประจำปีที่ได้รับอนุมัติ							
การจัดซื้อจัดจ้าง การว่าจ้างช่วงในงบประมาณประจำปีที่ได้รับการอนุมัติ > 50 ล้านบาท							
การจัดซื้อจัดจ้าง การว่าจ้างช่วงในงบประมาณประจำปีที่ได้รับการอนุมัติไม่เกินกว่า 50 ล้านบาท							
การลงทุนในโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการทำงาน งานวิจัย พัฒนาผลิตภัณฑ์ไม่เกิน 20 ล้านบาทต่อปี							
การลงทุนในโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการทำงาน งานวิจัย พัฒนาผลิตภัณฑ์ไม่เกิน 10 ล้านบาทต่อปี							
การบริหารรายการระหว่างกัน							
การแต่งตั้งที่ปรึกษาของบริษัท							

เรื่องที่เสนออนุมัติ	ผู้มีอำนาจอนุมัติ						
	กรรมการบริษัท	ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร	ผู้อำนวยการฝ่ายหรือสูงกว่า	ผู้จัดการฝ่ายหรือสูงกว่า	ผู้จัดการแผนกหรือสูงกว่า	หัวหน้าแผนกหรือเทียบเท่า
การบริหารความเสี่ยง							
ความเสี่ยงทางธุรกิจที่ยอมรับ							
การบริหารจัดการด้านบุคลากร							
คณะกรรมการบริษัท							
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (CEO)							
รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร							
การจัดสรรหุ้นกับพนักงาน และบุคคลภายนอก							
การเปลี่ยนแปลงอัตราเงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ							
ระดับหัวหน้างาน							
พนักงานอื่น ๆ							
การบริหารด้านภาษีและกฎหมาย							
การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางกฎหมาย							
คดีความ/ข้อพิพาทที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานที่ > 20 ล้านบาท							
มูลค่าประเมินประโยชน์ความ > 20 ล้านบาท							
คดีความ/ข้อพิพาทที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานที่ไม่เกิน 20 ล้านบาท							
มูลค่าประเมินประโยชน์ความที่ไม่เกิน 20 ล้านบาท							
ภาษีเงินได้นิติบุคคล							
ภาษีอื่น ๆ							
การเปิดเผยข้อมูลทางการเงิน							
การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกันที่ไม่ครอบคลุมตามข้อกำหนดของกสท.							
การติดต่อสื่อสารกับนักลงทุน							
การให้ข้อมูลกับตลาดหลักทรัพย์และประชาสัมพันธ์							

3. เลขานุการบริษัท

ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 10/2557 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2557 ได้มีมติอนุมัติการแต่งตั้งนางสาวอัจฉวรรณ ตั้งดำรงคกุล และนางสาวดาวิณี วิจิตรปิยะกุล เป็นเลขานุการบริษัท

4. ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบสูงสุดในสายงานบัญชีและการเงินและผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบโดยตรงในการควบคุมดูแลการทำบัญชี

นายชัยกต กุลโชควนิช ตำแหน่งรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารด้านการเงิน เป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบสูงสุดในสายงานบัญชีและการเงิน และนางสาวณัฐธยานี ลิ้มสุนทรากุล เป็นสมุหบัญชีจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบโดยตรงในการควบคุมดูแลการทำบัญชีของบริษัท

5. คำตอบแทนของกรรมการและผู้บริหาร

ในการพิจารณาคำตอบแทนของกรรมการและผู้บริหาร บริษัทมีคณะกรรมการสรรหาและพิจารณา คำตอบแทน พิจารณาให้ความเห็นในการกำหนดคำตอบแทนที่จำเป็นและเหมาะสมทั้งที่เป็นตัวเงินและมีใช้ตัวเงินของคณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารเป็นรายบุคคล โดยการกำหนดคำตอบแทนของคณะกรรมการและผู้บริหาร ให้พิจารณาความเหมาะสมกับภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบ ผลงาน และเปรียบเทียบกับบริษัทในธุรกิจที่คล้ายคลึงกัน

และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากกรรมการ และผู้บริหารของบริษัท เพื่อเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณา เพื่ออนุมัติ หรือนำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

สำหรับคำตอบแทนคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการตรวจสอบ สำหรับปี 2564 ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน และได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2564 เพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

สำหรับคำตอบแทนผู้บริหาร สำหรับปี 2564 ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสรรหาและพิจารณา คำตอบแทน และได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท

5.1 คำตอบแทนที่เป็นตัวเงิน

5.1.1 คำตอบแทนคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการตรวจสอบ

ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2563 เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2563 ได้มีมติอนุมัติการกำหนดคำตอบแทนในรูปค่าเบี้ยประชุมของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการตรวจสอบประจำปี 2563 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการตรวจสอบ

รายนามคณะกรรมการ	จำนวนคำตอบแทน
<i>คณะกรรมการบริษัท</i>	
ค่าเบี้ยประชุมประธานกรรมการบริษัท	15,000 บาทต่อครั้ง
ค่าเบี้ยประชุมกรรมการบริษัท	5,000 บาทต่อครั้ง
<i>คณะกรรมการตรวจสอบ</i>	
ค่าเบี้ยประชุมประธานกรรมการตรวจสอบ	10,000 บาทต่อครั้ง
ค่าเบี้ยประชุมกรรมการตรวจสอบ	5,000 บาทต่อครั้ง

หมายเหตุ: กรรมการที่เป็นพนักงานของบริษัทไม่มีสิทธิได้รับค่าเบี้ยประชุมกรรมการบริษัทข้างต้น

ในปี 2562 และปี 2563 มีคำตอบแทนคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการตรวจสอบดังนี้

ชื่อ - สกุล	ปี 2562		ปี 2563	
	ค่าเบี้ยประชุม	รวม (บาท)	ค่าเบี้ยประชุม	รวม (บาท)
1. นายทวี มีเงิน	15,000	15,000	60,000	60,000
2. นายฐกร รัตนกุลพร	-	-	-	-
3. นายชัยศักดิ์ กุลโชควณิช	-	-	-	-
4. นางสาวกรรณิศา รัตนกุลพร	-	-	-	-
5. นายชัยยุทธ เอียดแก้ว	-	-	-	-
6. นางสาวมัทนา วิเชียรแก้วมณี	-	-	-	-
7. นายวุฒิ มีช่วย	-	-	70,000	70,000
8. ดร.อภิวัฒน์ พลสยาม	10,000	10,000	50,000	50,000
9. นายณรงค์ เดชารณารุจิกร	10,000	10,000	50,000	50,000

5.1.2 คำตอบแทนผู้บริหาร

คำตอบแทนผู้บริหาร

	ปี 2562	ปี 2563
จำนวนผู้บริหาร	5 ท่าน	5 ท่าน
คำตอบแทนรวมของผู้บริหาร (เงินเดือน โบนัส และผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง)	8,086,327 บาท	7,868,668 บาท

ค่าตอบแทนอื่น

ในการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 3/2563 เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2563 ที่ประชุมผู้ถือหุ้นมีมติให้จัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนและเสนอขายหุ้นต่อประชาชนจำนวน 80 ล้านหุ้น โดยมีการจัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนดังกล่าวให้แก่กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัท ดังนี้ ดังนี้

- 1) หุ้นสามัญจำนวนไม่เกิน 4,000,000 หุ้น หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5 ของจำนวนหุ้นสามัญทั้งหมดที่เสนอขายในครั้ง นี้ เสนอขายให้แก่พนักงานของบริษัทและบริษัทย่อย ซึ่งมีใช้กรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท ทั้งนี้การจัดสรรจะไม่เป็นการจัดสรรหุ้นสามัญที่เสนอขายให้แก่บุคคลที่บริษัทถูกห้ามมิให้จัดสรรหุ้นหรือเกินกว่าอัตราที่ประกาศกำหนด ตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนที่ กร.27/2559 และประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนที่ กอ. 40/2557 โดยมอบหมายให้ให้นายชูกร รัตนกมลพร ซึ่งเป็นผู้บริหารสูงสุดของบริษัท เป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์และรายชื่อพนักงานที่มีสิทธิได้รับการจัดสรรหุ้นเพิ่มทุนของบริษัท
- 2) หุ้นสามัญจำนวนไม่เกิน 4,000,000 หุ้น หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5 ของจำนวนหุ้นสามัญทั้งหมดที่เสนอขายในครั้ง นี้ เสนอขายให้แก่กรรมการและผู้บริหารของบริษัท ทั้งนี้การจัดสรรจะไม่เป็นการจัดสรรหุ้นสามัญที่เสนอขายให้แก่บุคคลที่บริษัทถูกห้ามมิให้จัดสรรหุ้นหรือเกินกว่าอัตราที่ประกาศกำหนด ตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนที่ กร.27/2559 และประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนที่ กอ. 40/2557 โดยรายชื่อของกรรมการและผู้บริหารของบริษัทที่ได้รับการจัดสรรหุ้น มีดังนี้

ชื่อ - สกุล	ณ วันที่ 30 ก.ย. 63		หุ้นที่ได้รับการจัดสรร		ภายหลังการเสนอขายหุ้นในครั้ง นี้	
	จำนวน (ล้านหุ้น)	สัดส่วน ^{1/} (ร้อยละ)	จำนวน (ล้านหุ้น)	สัดส่วน ^{2/} (ร้อยละ)	จำนวน (ล้านหุ้น)	สัดส่วน ^{2/} (ร้อยละ)
1. นายชัยทัต กุลโชควณิช	-	-	2.00	0.45	2.00	0.45
2. นายชัยยุทธ เอียดแก้ว	-	-	2.00	0.45	2.00	0.45
รวม	-	-	4.00	0.91	4.00	0.91

หมายเหตุ: 1/ สัดส่วนที่แสดงในตารางข้างต้น คำนวณจากจำนวนหุ้นสามัญ ณ วันที่ 30 ก.ย. 63 ซึ่งเท่ากับ 360 ล้านหุ้น

2/ สัดส่วนที่แสดงในตารางข้างต้น คำนวณจากจำนวนหุ้นสามัญภายหลังการเสนอขายหุ้นสามัญเพิ่มทุนในครั้ง นี้ ซึ่งเท่ากับ 440 ล้านหุ้น

ทั้งนี้ ราคาเสนอขายหุ้นสามัญเพิ่มทุนต่อกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัทและบริษัทย่อย เป็นราคาเดียวกับที่เสนอขายต่อประชาชน

6. บุคลากร

จำนวนบุคลากร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีพนักงานทั้งสิ้นจำนวน 528 คน ประกอบไปด้วยบุคลากรในบริษัท จำนวน 490 คน และบุคลากรในบริษัทย่อย จำนวน 38 คน โดยมีรายละเอียดดังนี้

	จำนวนพนักงาน (คน)		
	บริษัท	บริษัทย่อย	รวม
1. ผู้บริหาร	5	-	5
2. ฝ่ายขาย	24	3	27
3. ฝ่ายพัฒนารุทกิจและการตลาด (รวมถึงโปรแกรมเมอร์)	22	-	22
4. ฝ่ายปฏิบัติการธุรกิจ	19	-	19
- พนักงานชั่วคราว (สำหรับการให้บริการบริหารจัดการระบบงาน (BPO))	219	-	219
5. ฝ่ายประสานงานโครงการ (สำหรับธุรกิจรับเหมาก่อสร้างด้านเทคโนโลยี สำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ)	-	25	25
6. ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ	4	-	4

	จำนวนพนักงาน (คน)		
	บริษัท	บริษัทย่อย	รวม
7. ฝ่ายบริการ	112	-	112
8. ฝ่ายจัดซื้อ	2	2	4
9. ฝ่ายบัญชี	9	3	12
10. ฝ่ายการเงิน (ด้านรับ)	15	-	15
11. ฝ่ายการเงิน (ด้านจ่าย)	2	3	5
12. ฝ่ายคลังสินค้าและขนส่ง	9	-	9
13. ฝ่ายทรัพยากรบุคคล	44	2	46
14. ฝ่ายกฎหมาย	3	-	3
15. ฝ่ายตรวจสอบภายใน	1	-	1
รวมทั้งสิ้น	490	38	528

6.1 ค่าตอบแทนบุคลากร

ค่าตอบแทนบุคลากรในปี 2562 และปี 2563 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

บริษัท ดิโกโต้ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)

(หน่วย: บาท)

	31 ธ.ค. 2562	31 ธ.ค. 2563
เงินเดือน ค่าล่วงเวลาและโบนัส	114,931,373.79	121,915,999.95
ค่าตอบแทนอื่น ๆ	7,689,938.03	6,528,898.93
รวม	122,621,311.82	128,444,898.88

หมายเหตุ: ค่าตอบแทนอื่น ๆ ประกอบด้วยเงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและประกันสังคม ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงาน ค่าตรวจสอบสุขภาพ และสวัสดิการอื่น ๆ

บริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด

(หน่วย: บาท)

	31 ธ.ค. 2562	31 ธ.ค. 2563
เงินเดือน ค่าล่วงเวลาและโบนัส	18,216,942.47	19,875,063.34
ค่าตอบแทนอื่น ๆ	1,685,906.27	1,705,020.54
รวม	19,902,848.74	21,580,083.88

หมายเหตุ: ค่าตอบแทนอื่น ๆ ประกอบด้วยเงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและประกันสังคม ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงาน ค่าตรวจสอบสุขภาพ และสวัสดิการอื่น ๆ

6.2 นโยบายการพัฒนาพนักงาน

บริษัทมีการจัดอบรมพนักงานเพื่อให้พนักงานมีความรู้ความชำนาญในเทคนิคต่าง ๆ ในด้านปฏิบัติงาน และเกิดการเรียนรู้มีประสบการณ์และมีการพัฒนาด้านต่าง ๆ และให้การปฏิบัติงานของพนักงานมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากขึ้น อีกทั้งยังทำให้เกิดความพึงพอใจ และมีการพัฒนาที่ดีขึ้น โดยจัดให้มีการอบรมทั้งภายในและภายนอกองค์กรและมีการจัดทำแผนการฝึกอบรมประจำปี โดยเป้าหมายของการฝึกอบรม คือ ให้พนักงานทุกคนผ่านการอบรมหลักสูตรพื้นฐานและหลักสูตรความจำเป็นในการปฏิบัติงานและการดำรงตำแหน่ง โดยในปี 2564 มีการวางแผนการอบรมทั้งสิ้น 13 รายการ

การกำกับดูแลกิจการ

1. นโยบายการกำกับดูแลกิจการ

บริษัท ดิโก (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) ตระหนักถึงความรับผิดชอบที่มีต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายภายใต้กรอบของจริยธรรมธุรกิจ และข้อพึงปฏิบัติในการทำงาน จึงเห็นควรให้มีการประมวลและจัดทำหลักบรรษัทภิบาลขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารองค์กร ทำให้เกิดความเชื่อมั่นว่าการดำเนินการใด ๆ กระทำด้วยความเป็นธรรม และคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้เสีย ดังนี้

หลักปฏิบัติ 1: บทบาทและความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

หลักปฏิบัติ 1.1

คณะกรรมการบริษัทจะทำความเข้าใจบทบาทและตระหนักถึงความรับผิดชอบในฐานะผู้นำที่ต้องกำกับดูแลให้องค์กรมีการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งครอบคลุมถึง

- (1) การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย
- (2) การกำหนดกลยุทธ์ นโยบายการดำเนินงาน ตลอดจนการจัดสรรทรัพยากรสำคัญเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย
- (3) การติดตาม ประเมินผล และดูแลการรายงานผลการดำเนินงาน

หลักปฏิบัติ 1.2

คณะกรรมการบริษัทจะกำกับดูแลบริษัทให้นำไปสู่ผลการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Governance Outcome) อย่างน้อย ดังต่อไปนี้

- (1) สามารถแข่งขันได้ และมีผลประโยชน์ที่ดีโดยคำนึงถึงผลกระทบในระยะยาว
- (2) ประกอบธุรกิจอย่างมีจริยธรรม เคารพสิทธิและมีความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้เสีย
- (3) เป็นประโยชน์ต่อสังคม และพัฒนาหรือลดผลกระทบด้านลบต่อสิ่งแวดล้อม
- (4) สามารถปรับตัวได้ภายใต้ปัจจัยการเปลี่ยนแปลง

ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทจะยึดหลักปฏิบัติดังต่อไปนี้ในการกำกับดูแลบริษัทให้นำไปสู่ผลการกำกับดูแลกิจการที่ดี

- 1.2.1 คณะกรรมการบริษัทจะคำนึงถึงจริยธรรม ผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ นอกเหนือจากผลประโยชน์ทางการเงิน
- 1.2.2 คณะกรรมการบริษัทจะประพฤติตนเป็นแบบอย่างในฐานะผู้นำในการกำกับดูแลกิจการเพื่อขับเคลื่อนวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นในจริยธรรม
- 1.2.3 คณะกรรมการบริษัทจะจัดให้มีนโยบายสำหรับกรรมการบริษัท ผู้บริหาร และพนักงาน ที่แสดงถึงหลักการและแนวทางในการดำเนินงานเป็นลายลักษณ์อักษร อาทิ จรรยาบรรณในการประกอบธุรกิจ เป็นต้น
- 1.2.4 คณะกรรมการบริษัทจะกำกับดูแลให้มีการสื่อสารเพื่อให้กรรมการบริษัท ผู้บริหาร และพนักงานทุกคนเข้าใจ มีกลไกเพียงพอที่เอื้อให้มีการปฏิบัติตามนโยบายข้างต้น มีการติดตามผลการปฏิบัติ และมีการทบทวนนโยบายและการปฏิบัติเป็นประจำ

หลักปฏิบัติ 1.3

คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้กรรมการบริษัททุกคน รวมถึงผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ระมัดระวัง (Duty of Care) และซื่อสัตย์สุจริตต่อองค์กร (Duty of Loyalty) และดูแลให้การดำเนินงานเป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ และมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น ตลอดจนนโยบายหรือแนวทางที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งมีกระบวนการอนุมัติการดำเนินงานที่สำคัญ เช่น การลงทุน การทำธุรกรรมที่มีผลกระทบต่อบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ การทำรายการกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน การได้มา/จำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สิน การจ่ายเงินปันผล เป็นต้น

หลักปฏิบัติ 1.4

คณะกรรมการบริษัทจะทำความเข้าใจขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท และกำหนดขอบเขตการมอบหมายหน้าที่และความรับผิดชอบให้ประธานกลุ่มบริษัทและฝ่ายจัดการอย่างชัดเจน ตลอดจนติดตามดูแลให้ประธานกลุ่มบริษัทและฝ่ายจัดการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย

- 1.4.1 คณะกรรมการบริษัทจะจัดทำกฎบัตรหรือนโยบายการกำกับดูแลกิจการของคณะกรรมการบริษัท ที่ระบุหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัทเพื่อใช้อ้างอิงในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการบริษัททุกคน และจะจัดให้มีการทบทวนการแบ่งบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท ประธานกลุ่มบริษัท และฝ่ายจัดการ อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางขององค์กร
- 1.4.2 คณะกรรมการบริษัทจะทำความเข้าใจขอบเขตหน้าที่ของตน และมอบหมายอำนาจการจัดการบริษัทให้แก่ฝ่ายจัดการ โดยทำการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร อย่างไรก็ตาม การมอบหมายดังกล่าวมิได้เป็นการปลดเปลื้องหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการบริษัทจะต้องติดตามดูแลฝ่ายจัดการให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้ ขอบเขตหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท ประธานกลุ่มบริษัท และฝ่ายจัดการอาจพิจารณาแบ่งออกเป็น ดังนี้

เรื่องที่ควรดูแลให้มีการดำเนินการ: หมายถึง เรื่องที่คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบหลักให้มีในการดำเนินการอย่างเหมาะสม ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทอาจมอบหมายให้ฝ่ายจัดการเป็นผู้เสนอเรื่องเพื่อพิจารณาได้ ซึ่งได้แก่เรื่องต่อไปนี้

- 1) การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายหลักในการประกอบธุรกิจ
- 2) การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นในจริยธรรม รวมทั้งประพฤติตนเป็นต้นแบบ
- 3) การดูแลโครงสร้าง และการปฏิบัติของคณะกรรมการบริษัท ให้เหมาะสมต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายหลักในการประกอบธุรกิจ อย่างมีประสิทธิภาพ
- 4) การสรรหา พัฒนา กำหนดค่าตอบแทนและประเมินผลงานของประธานกลุ่มบริษัท
- 5) การกำหนดโครงสร้างค่าตอบแทนที่เป็นเครื่องจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายหลักขององค์กร

เรื่องที่ต้องดำเนินการร่วมกับฝ่ายจัดการ: หมายถึง เรื่องที่คณะกรรมการบริษัท ประธานกลุ่มบริษัท และฝ่ายจัดการจะพิจารณาร่วมกันโดยฝ่ายจัดการเสนอให้คณะกรรมการบริษัทเห็นชอบ ซึ่งคณะกรรมการบริษัทจะกำกับดูแลให้นโยบายภาพรวมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และเป้าหมายหลักในการประกอบธุรกิจ รวมทั้งมอบหมายให้ฝ่ายจัดการ ไปดำเนินการโดยคณะกรรมการบริษัทติดตามและให้ฝ่ายจัดการรายงานให้คณะกรรมการบริษัททราบเป็นระยะ ๆ ตามที่เหมาะสม ซึ่งได้แก่เรื่องต่อไปนี้

- 1) การกำหนดและทบทวนกลยุทธ์ เป้าหมาย แผนงานประจำปี
- 2) การดูแลความเหมาะสมเพียงพอของระบบบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน
- 3) การกำหนดอำนาจดำเนินการที่เหมาะสมกับความรับผิดชอบของฝ่ายจัดการ
- 4) การกำหนดกรอบการจัดสรรทรัพยากร การพัฒนาและงบประมาณ เช่น นโยบายและแผนการบริหารจัดการบุคคล และนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 5) การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน
- 6) การดูแลให้การเปิดเผยข้อมูลทางการเงินและไม่ใช้การเงินมีความน่าเชื่อถือ

เรื่องที่คณะกรรมการบริษัทไม่ควรดำเนินการ: หมายถึง เรื่องที่คณะกรรมการบริษัทจะกำกับดูแลระดับนโยบาย โดยมอบหมายให้ประธานกลุ่มบริษัทและฝ่ายจัดการเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินการ ซึ่งได้แก่เรื่องดังต่อไปนี้

- 1) การจัดการ (Execution) ให้เป็นไปตามกลยุทธ์ นโยบาย แผนงานที่คณะกรรมการบริษัทอนุมัติแล้ว ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทจะปล่อยให้ฝ่ายจัดการรับผิดชอบการตัดสินใจดำเนินงาน การจัดซื้อจัดจ้างการรับบุคลากรเข้าทำงาน ตามกรอบนโยบายที่กำหนดไว้และติดตามดูแลผล โดยไม่แทรกแซงการตัดสินใจ เว้นแต่มีเหตุจำเป็น
- 2) เรื่องที่ข้อกำหนดห้ามไว้ เช่น การอนุมัติรายการที่กรรมการมีส่วนได้เสีย เป็นต้น

หลักปฏิบัติ 2: กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของบริษัทที่เป็นไปเพื่อความยั่งยืน

หลักปฏิบัติ 2.1

คณะกรรมการบริษัทจะกำหนดหรือดูแลให้วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของบริษัท (Objectives) เป็นไปเพื่อความยั่งยืน โดยเป็นวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่สอดคล้องกับการสร้างคุณค่าให้ทั้ง บริษัท ลูกค้า ผู้มีส่วนได้เสีย และสังคมโดยรวม

- 2.1.1 คณะกรรมการบริษัทมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลให้บริษัทมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายหลัก (Objectives) ที่ชัดเจน เหมาะสม สามารถใช้เป็นแนวคิดหลักในการกำหนดรูปแบบธุรกิจ (Business Model) และสื่อสาร ให้ทุกคนในองค์กรขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน โดยจัดทำเป็นวิสัยทัศน์ (Vision) หรือ วัตถุประสงค์และหลักการ (Principles and Purposes) หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน
- 2.1.2 ในการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายหลัก คณะกรรมการบริษัทจะกำหนดรูปแบบธุรกิจ (Business Model) ที่สามารถสร้างคุณค่าให้ทั้งแก่บริษัท ผู้มีส่วนได้เสีย และสังคมโดยรวมควบคู่กันไปโดยพิจารณาถึง
- 1) สภาพแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงปัจจัยต่าง ๆ รวมทั้งการนำเทคโนโลยีมาใช้อย่างเหมาะสม
 - 2) ความต้องการของลูกค้าและผู้มีส่วนได้เสีย
 - 3) ความพร้อม ความชำนาญ ความสามารถในการแข่งขันของบริษัท
 - 4) วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งบริษัท
 - 5) กลุ่มลูกค้าหลักของบริษัท
 - 6) ความสามารถในการทำกำไร หรือแข่งขันด้วยการสร้างคุณค่าให้บริษัท และลูกค้า (Value Proposition)
 - 7) ความสามารถในการดำรงอยู่ของบริษัท ในระยะยาว ภายใต้ปัจจัยทั้งโอกาสและความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อบริษัท และผู้มีส่วนได้เสียได้
- 2.1.3 คณะกรรมการบริษัทจะส่งเสริมค่านิยมขององค์กรในการกำกับดูแลกิจการที่ดี เช่น ความรับผิดชอบในผลการกระทำ (Accountability) ความเที่ยงธรรม (Integrity) ความโปร่งใส (Transparency) ความเอาใจใส่ (Due Consideration of Social and Environmental Responsibilities) เป็นต้น
- 2.1.4 คณะกรรมการบริษัทจะส่งเสริมการสื่อสาร และเสริมสร้างให้วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักขององค์กรสะท้อนอยู่ในการตัดสินใจและการดำเนินงานของบุคลากรในทุกกระดับ จนกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กร

หลักปฏิบัติ 2.2

คณะกรรมการบริษัทจะกำกับดูแลให้ วัตถุประสงค์และเป้าหมาย ตลอดจนกลยุทธ์ในระยะเวลายานกลางและ/หรือประจำปีของบริษัทสอดคล้องกับการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของบริษัท โดยมีการนำเทคโนโลยีมาใช้อย่างเหมาะสม และปลอดภัย

- 2.2.1 คณะกรรมการบริษัทจะกำกับดูแลให้การจัดทำกลยุทธ์และแผนงานประจำปีสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของบริษัท โดยคำนึงถึงปัจจัยแวดล้อมของบริษัท ณ ขณะนั้น ตลอดจนโอกาสและความเสี่ยงที่ยอมรับได้และสนับสนุนให้มีการจัดทำ หรือทบทวนวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และกลยุทธ์สำหรับระยะปานกลาง 3-5 ปีด้วย เพื่อให้มั่นใจว่ากลยุทธ์และแผนงานประจำปีได้คำนึงถึงผลกระทบในระยะยาวที่มากขึ้น และยังคงจะคาดการณ์ได้ตามสมควร
- 2.2.2 ในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงานประจำปี คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมปัจจัยและความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องตลอดสาย Value Chain รวมทั้งปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจมีผลต่อการบรรลุเป้าหมายหลักของบริษัท โดยมีกลไกที่ทำให้เข้าใจความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียอย่างแท้จริง
- 1) ระบุวิธีการ กระบวนการ ช่องทางการมีส่วนร่วมหรือช่องทางการสื่อสารระหว่างผู้มีส่วนได้เสียกับบริษัท ไว้ชัดเจน เพื่อให้บริษัท สามารถเข้าถึงและได้รับข้อมูลประเด็นหรือความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่มได้อย่างถูกต้องใกล้เคียงมากที่สุด
 - 2) ระบุผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องของบริษัท ทั้งภายในและภายนอก ทั้งที่เป็นตัวบุคคล กลุ่มบุคคล หน่วยงานองค์กร เช่น พนักงาน ผู้ลงทุน ลูกค้า คู่ค้า ชุมชน หน่วยงานราชการ หน่วยงานกำกับดูแล เป็นต้น
 - 3) ระบุประเด็นและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อนำไปวิเคราะห์และจัดระดับประเด็นดังกล่าวตามความสำคัญและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อทั้งบริษัท และผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งนี้ เพื่อเลือกเรื่องสำคัญที่จะเป็นการสร้างคุณค่าร่วมกับผู้มีส่วนได้เสียมาดำเนินการให้เกิดผล
- 2.2.3 คณะกรรมการบริษัทจะกำหนดเป้าหมายให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจและศักยภาพของบริษัท โดยคณะกรรมการบริษัทจะพิจารณากำหนดเป้าหมายทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัทจะตระหนักถึงความเสี่ยงของการตั้งเป้าหมายที่อาจนำไปสู่การประพฤติผิดกฎหมาย หรือขาดจริยธรรม (Unethical Conduct)

- 2.2.4 คณะกรรมการบริษัทจะกำกับดูแลให้มีการถ่ายทอดวัตถุประสงค์และเป้าหมายผ่านกลยุทธ์และแผนงานให้ทั่วทั้งองค์กร
- 2.2.5 คณะกรรมการบริษัทจะกำกับดูแลให้มีการจัดสรรทรัพยากรและการควบคุมการดำเนินงานที่เหมาะสมและติดตามการดำเนินการตามกลยุทธ์และแผนงานประจำปี โดยจัดให้มีผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบดูแลและติดตามผลการดำเนินงาน

หลักปฏิบัติ 3: เสริมสร้างคณะกรรมการที่มีประสิทธิภาพ

หลักปฏิบัติ 3.1

คณะกรรมการบริษัทมีหน้าที่รับผิดชอบในการกำหนดและทบทวนโครงสร้างคณะกรรมการบริษัท ทั้งในเรื่องขนาดองค์ประกอบ สัดส่วนกรรมการบริษัทที่เป็นอิสระ ที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการนำพาองค์กรสู่วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักที่กำหนดไว้

- 3.1.1 คณะกรรมการบริษัทมีหน้าที่ดูแลให้คณะกรรมการบริษัทประกอบด้วยกรรมการบริษัทที่มีคุณสมบัติหลากหลายทั้งในด้านทักษะ ประสบการณ์ ความสามารถและคุณลักษณะเฉพาะด้าน เพื่อให้มั่นใจว่า จะได้คณะกรรมการบริษัทโดยรวม มีคุณสมบัติเหมาะสม สามารถเข้าใจและตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียได้
- 3.1.2 คณะกรรมการบริษัทจะพิจารณาจำนวนกรรมการที่เหมาะสม สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยต้องมีจำนวนกรรมการบริษัทไม่น้อยกว่า 5 คน
- 3.1.3 คณะกรรมการบริษัทจะมีสัดส่วนระหว่างกรรมการบริษัทที่เป็นผู้บริหารและกรรมการบริษัทที่ไม่เป็นผู้บริหารที่สะท้อนอำนาจที่ถ่วงดุลกันอย่างเหมาะสม โดย
 - 1) กรรมการบริษัทส่วนใหญ่เป็นกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารที่สามารถให้ความเห็นเกี่ยวกับการทำงานของฝ่ายจัดการได้อย่างอิสระ
 - 2) กรรมการอิสระมีจำนวนและคุณสมบัติเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รวมทั้งดูแล ให้กรรมการอิสระสามารถทำงานร่วมกับคณะกรรมการบริษัททั้งหมดได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ
- 3.1.4 คณะกรรมการบริษัทจะดำเนินการเปิดเผยนโยบายในการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการบริษัทที่มีความหลากหลาย และข้อมูลกรรมการ อาทิ อายุ ประวัติการศึกษา ประสบการณ์ สัดส่วนการถือหุ้น จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ และการดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทจดทะเบียนอื่น ในรายงานประจำปี และบนเว็บไซต์ของบริษัท

หลักปฏิบัติ 3.2

คณะกรรมการบริษัทจะเลือกบุคคลที่เหมาะสมเป็นประธานกรรมการบริษัท และดูแลให้มั่นใจว่า องค์ประกอบและการดำเนินงานของคณะกรรมการบริษัทเอื้อต่อการใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ

- 3.2.1 ประธานกรรมการเป็นกรรมการอิสระ
- 3.2.2 ประธานกรรมการบริษัทและประธานกลุ่มบริษัทมีความรับผิดชอบต่างกัน คณะกรรมการบริษัทจะกำหนดอำนาจหน้าที่ของประธานกรรมการบริษัทและประธานกลุ่มบริษัทให้ชัดเจน และเพื่อไม่ให้คนใดคนหนึ่งมีอำนาจโดยไม่จำกัด บริษัทจะแยกบุคคลที่ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการบริษัทออกจากบุคคลที่ดำรงตำแหน่งประธานกลุ่มบริษัท
- 3.2.3 ประธานกรรมการบริษัทมีบทบาทเป็นผู้นำของคณะกรรมการบริษัท โดยหน้าที่ของประธานกรรมการบริษัทจะครอบคลุมเรื่องดังต่อไปนี้
 - 1) การกำกับ ติดตาม และดูแลให้มั่นใจได้ว่า การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักขององค์กร
 - 2) การดูแลให้มั่นใจว่า กรรมการบริษัททุกคนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรที่มีจริยธรรม และการกำกับดูแลกิจการที่ดี
 - 3) การกำหนดวาระการประชุมคณะกรรมการบริษัทโดยหารือร่วมกับประธานกลุ่มบริษัท และมีมาตรการที่ดูแลให้เรื่องสำคัญได้ถูกบรรจุเป็นวาระการประชุม
 - 4) การจัดสรรเวลาไว้อย่างเพียงพอที่ฝ่ายจัดการจะเสนอเรื่องและมากพอที่กรรมการบริษัทจะอภิปรายประเด็นสำคัญกันอย่างรอบคอบโดยทั่วกัน การส่งเสริมให้กรรมการบริษัทมีการใช้ดุลย

พินิจที่รอบคอบ ให้ความเห็นได้อย่างอิสระ

5) การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกรรมการบริษัทที่เป็นผู้บริหารและกรรมการบริษัทที่ไม่เป็นผู้บริหาร และระหว่างคณะกรรมการบริษัทและฝ่ายจัดการ

- 3.2.4 คณะกรรมการบริษัทจะกำหนดนโยบายให้กรรมการอิสระมีการดำรงตำแหน่งต่อเนื่องไม่เกิน 9 ปี นับจากวันที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการอิสระครั้งแรก ในกรณีที่แต่งตั้งกรรมการอิสระนั้นให้ดำรงตำแหน่งต่อไป คณะกรรมการบริษัทจะพิจารณาอย่างสมเหตุสมผลถึงความจำเป็นดังกล่าว
- 3.2.5 เพื่อให้เรื่องสำคัญได้รับการพิจารณาในรายละเอียดอย่างรอบคอบ คณะกรรมการบริษัทจะพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการชุดย่อย เพื่อพิจารณาประเด็นเฉพาะเรื่อง กลั่นกรองข้อมูล และเสนอแนวทางพิจารณา ก่อนเสนอให้คณะกรรมการเห็นชอบต่อไป
- 3.2.6 คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้มีการเปิดเผยบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการชุดย่อย จำนวนครั้งของการประชุมและจำนวนครั้งที่กรรมการบริษัทและกรรมการชุดย่อยแต่ละท่านเข้าร่วมประชุมในปีที่ผ่านมาและรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุดย่อยทุกชุด

หลักปฏิบัติ 3.3

คณะกรรมการบริษัทควรกำกับดูแลให้การสรรหาและคัดเลือกกรรมการบริษัทมีกระบวนการที่โปร่งใสและชัดเจน เพื่อให้ได้คณะกรรมการบริษัทที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับองค์ประกอบที่กำหนดไว้

- 3.3.1 คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทนจะจัดให้มีการประชุม เพื่อพิจารณาหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาบุคคลเพื่อให้ได้กรรมการบริษัทที่มีคุณสมบัติที่จะทำให้คณะกรรมการบริษัทมีองค์ประกอบความรู้ความชำนาญที่เหมาะสม รวมทั้งมีการพิจารณาประวัติและคุณสมบัติของบุคคลที่จะได้รับเสนอชื่อให้เป็นกรรมการบริษัท และเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการบริษัทก่อนจะนำเสนอที่ประชุมผู้ถือหุ้นให้เป็นผู้แต่งตั้งกรรมการบริษัท นอกจากนี้ บริษัทจะแจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบถึงข้อมูลอย่างเพียงพอเกี่ยวกับบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อให้เป็นผู้แทนกรรมการบริษัทเพื่อประกอบการตัดสินใจ
- 3.3.2 คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทนจะทบทวนหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหากรรมการบริษัท เพื่อเสนอแนะต่อคณะกรรมการบริษัทก่อนที่จะมีการสรรหากรรมการบริษัทที่ครบวาระ และในกรณีที่เป็นการเสนอชื่อกรรมการบริษัทรายเดิม ควรคำนึงถึงผลการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการบริษัทคนดังกล่าวประกอบด้วย
- 3.3.3 ในกรณีที่คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งบุคคลใดให้เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน ให้มีการเปิดเผยข้อมูลของที่ปรึกษานั้นไว้ในรายงานประจำปี รวมทั้งความเป็นอิสระ หรือไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์

หลักปฏิบัติ 3.4

ในการเสนอคำตอบแทนคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยให้ผู้ถือหุ้นอนุมัติ คณะกรรมการบริษัทจะพิจารณาให้โครงสร้างและอัตราคำตอบแทนมีความเหมาะสมกับความรับผิดชอบและจูงใจให้คณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยนำพาองค์กรให้ดำเนินงานตามเป้าหมายทั้งระยะสั้นและระยะยาว

- 3.4.1 คำตอบแทนของกรรมการบริษัทและกรรมการชุดย่อยจะต้องสอดคล้องกับกลยุทธ์และเป้าหมายระยะยาวของบริษัท ประสิทธิภาพ ภาระหน้าที่ ขอบเขตของบทบาทและความรับผิดชอบ (Accountability and Responsibility) รวมถึงประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากกรรมการบริษัทและกรรมการชุดย่อยแต่ละคน ทั้งนี้ อยู่ในลักษณะที่เปรียบเทียบได้กับระดับที่ปฏิบัติอยู่ในอุตสาหกรรม
- 3.4.2 ผู้ถือหุ้นต้องเป็นผู้อนุมัติโครงสร้างและอัตราคำตอบแทนกรรมการบริษัท ทั้งรูปแบบที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน โดยคณะกรรมการบริษัทจะพิจารณาคำตอบแทนแต่ละรูปแบบให้มีความเหมาะสม ทั้งคำตอบแทนในอัตราคงที่ (เช่น คำตอบแทนประจำ เบี้ยประชุม) และคำตอบแทนตามผลดำเนินงานของบริษัท (เช่น โบนัส บำเหน็จ) โดยเชื่อมโยงกับมูลค่าที่บริษัทสร้างให้กับผู้ถือหุ้น แต่ไม่อยู่ในระดับที่สูงเกินไปจนทำให้เกิดการมุ่งเน้นแต่ผลประโยชน์ระยะสั้น
- 3.4.3 คณะกรรมการบริษัทจะเปิดเผยนโยบายและหลักเกณฑ์การกำหนดคำตอบแทนกรรมการบริษัทที่สะท้อนถึงภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละคน รวมทั้งรูปแบบและจำนวนของคำตอบแทนด้วย ทั้งนี้ จำนวนเงินคำตอบแทนที่เปิดเผย ให้รวมถึงคำตอบแทนที่กรรมการบริษัทแต่ละท่านได้รับจากการเป็นกรรมการบริษัทของบริษัทย่อยด้วย

หลักปฏิบัติ 3.5

คณะกรรมการบริษัทมีหน้าที่กำกับดูแลให้กรรมการบริษัททุกคนมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่และจัดสรรเวลาอย่างเพียงพอ

- 3.5.1 คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้มั่นใจว่า มีกลไกสนับสนุนให้กรรมการบริษัทเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตน
- 3.5.2 คณะกรรมการบริษัทจะกำหนดหลักเกณฑ์ในการดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่นของกรรมการบริษัทโดยพิจารณาถึงประสิทธิภาพการทำงานของกรรมการบริษัทที่ดำรงตำแหน่งหลายบริษัท ตลอดจนความเหมาะสมกับลักษณะหรือสภาพธุรกิจของบริษัท ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่ากรรมการบริษัทสามารถทุ่มเทเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ในบริษัทได้อย่างเพียงพอ คณะกรรมการบริษัทจะกำหนดให้กรรมการบริษัทแต่ละคนสามารถดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียน รวมแล้วไม่เกิน 5 บริษัทจดทะเบียน
- 3.5.3 คณะกรรมการบริษัทจะจัดให้มีระบบการรายงานการดำรงตำแหน่งอื่นของกรรมการบริษัท และเปิดเผยให้เป็นที่รับทราบ
- 3.5.4 ในกรณีที่กรรมการบริษัท มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม หรือดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัท หรือผู้บริหาร ในกิจการอื่นที่มีความขัดแย้ง หรือสามารถใช้โอกาสหรือข้อมูลของบริษัท เพื่อประโยชน์ของตน คณะกรรมการต้องดูแลให้มั่นใจว่า บริษัทมีมาตรการป้องกันอย่างเพียงพอและมีการแจ้งให้ผู้ถือหุ้นรับทราบตามความเหมาะสม
- 3.5.5 ให้กรรมการบริษัทแต่ละคนเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนการประชุมคณะกรรมการบริษัท ทั้งหมดที่ได้จัดให้มีขึ้นในรอบปี เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุจำเป็น

หลักปฏิบัติ 3.6

คณะกรรมการบริษัทมีหน้าที่กำกับดูแลให้มีกรอบและกลไกในการกำกับดูแลนโยบายและการดำเนินงานของบริษัทย่อย (ถ้ามี) และกิจการอื่นที่บริษัทไปลงทุนอย่างมีนัยสำคัญ ในระดับที่เหมาะสมกับกิจการแต่ละแห่ง รวมทั้งบริษัทย่อยและกิจการอื่นที่บริษัทไปลงทุนมีความเข้าใจถูกต้องตรงกันด้วย

- 3.6.1 คณะกรรมการบริษัทจะพิจารณากำหนดนโยบายการลงทุนและบริหารงานของบริษัทในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม ซึ่งรวมถึง
 - 1) ระดับการแต่งตั้งบุคคลไปเป็นกรรมการบริษัท ผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจควบคุมในบริษัทย่อย โดยให้คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้แต่งตั้งเว้นแต่บริษัทดังกล่าวเป็นบริษัทขนาดเล็กที่เป็น Operating Arms ของบริษัท คณะกรรมการบริษัทอาจมอบหมายให้ประธานกลุ่มบริษัทเป็นผู้พิจารณาแต่งตั้งก็ได้
 - 2) กำหนดขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคคลที่เป็นตัวแทนของบริษัท ตามข้อ 1) และให้ตัวแทนของบริษัทดูแลให้การปฏิบัติเป็นไปตามนโยบายของบริษัทย่อย และในกรณีที่บริษัทย่อยมีผู้ร่วมลงทุนอื่น คณะกรรมการบริษัทจะกำหนดนโยบายให้ตัวแทนทำหน้าที่อย่างดีที่สุดเพื่อผลประโยชน์ของบริษัทย่อย และให้สอดคล้องกับนโยบายของบริษัทแม่
 - 3) ระบบการควบคุมภายในของบริษัทย่อยที่เหมาะสมและรัดกุมเพียงพอและการทำรายการต่าง ๆ เป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง
 - 4) การเปิดเผยข้อมูลฐานะการเงินและผลการดำเนินงานการทำรายการกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน การได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สิน การทำรายการอื่นที่สำคัญ การเพิ่มทุน การลดทุน การเลิกบริษัทย่อย เป็นต้น
- 3.6.2 หากเป็นการเข้าร่วมลงทุนในกิจการอื่นอย่างมีนัยสำคัญ เช่น มีสัดส่วนการถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงตั้งแต่ร้อยละ 20 แต่ไม่เกินร้อยละ 50 และจำนวนเงินลงทุนหรืออาจต้องลงทุนเพิ่มเติมมีนัยสำคัญต่อบริษัท ในกรณีที่จำเป็น คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้มีการจัดทำสัญญาาระหว่างผู้ถือหุ้น (Shareholders' Agreement) หรือข้อตกลงอื่นเพื่อให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับอำนาจในการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องสำคัญ การติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อสามารถใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำงบการเงินของบริษัท เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานและกำหนดเวลา

หลักปฏิบัติ 3.7

คณะกรรมการบริษัทจะจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานประจำปีของกรรมการบริษัททั้งคณะ รวมทั้งประเมินผลการดำเนินงานของกรรมการชุดย่อย และกรรมการบริษัทและกรรมการชุดย่อยเป็นรายบุคคล เพื่อพิจารณา

บทกวนผลงาน ปัญหาและอุปสรรคในแต่ละปี เพื่อสามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ได้

- 3.7.1 คณะกรรมการบริษัทจะประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งเพื่อให้คณะกรรมการบริษัทร่วมกันพิจารณาผลงานและปัญหา เพื่อการปรับปรุงแก้ไขต่อไป โดยกำหนดบรรทัดฐานที่จะใช้เปรียบเทียบกับผลการปฏิบัติงานอย่างมีหลักเกณฑ์
- 3.7.2 คณะกรรมการบริษัทอาจพิจารณาจัดให้มีที่ปรึกษาภายนอกมาช่วยในการกำหนดแนวทาง และเสนอแนะประเด็นในการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยอย่างน้อยทุก ๆ 3 ปีได้ และเปิดเผยการดำเนินการดังกล่าวไว้ในรายงานประจำปี

หลักปฏิบัติ 3.8

คณะกรรมการบริษัทจะกำกับดูแลให้คณะกรรมการบริษัทและกรรมการบริษัทแต่ละคนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ ลักษณะการประกอบธุรกิจ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ ตลอดจนสนับสนุนให้กรรมการทุกคนได้รับการเสริมสร้างทักษะและความรู้สำหรับการปฏิบัติหน้าที่กรรมการอย่างสม่ำเสมอ

- 3.8.1 คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้มั่นใจว่า บุคคลที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการใหม่ จะได้รับการแนะนำและมีข้อมูลที่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งรวมถึงความเข้าใจในวัตถุประสงค์ เป้าหมายหลัก วัสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมองค์กร ตลอดจนลักษณะธุรกิจและแนวทางการดำเนินธุรกิจของบริษัท
- 3.8.2 คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้กรรมการบริษัทได้รับการอบรมและพัฒนาความรู้ที่จำเป็นอย่างต่อเนื่อง
- 3.8.3 คณะกรรมการบริษัทจะทำความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย กฎเกณฑ์ มาตรฐาน ความเสี่ยง และสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ รวมทั้งได้รับการบอกรับข้อมูลที่จำเป็นอย่างสม่ำเสมอ
- 3.8.4 คณะกรรมการบริษัทจะเปิดเผยข้อมูลการฝึกอบรมและพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องของกรรมการบริษัทในรายงานประจำปี

หลักปฏิบัติ 3.9

คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้มั่นใจว่าการดำเนินงานของคณะกรรมการบริษัทเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สามารถเข้าถึงข้อมูลที่เป็น และมีความรู้และประสบการณ์ที่จำเป็นและเหมาะสมต่อการสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการบริษัท

- 3.9.1 คณะกรรมการบริษัทจะจัดให้มีกำหนดการประชุมและวาระการประชุมคณะกรรมการบริษัทเป็นการล่วงหน้าเพื่อให้กรรมการบริษัทสามารถจัดเวลาและเข้าร่วมประชุมได้
- 3.9.2 จำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการบริษัทจะพิจารณาให้เหมาะสมกับภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการและลักษณะการดำเนินธุรกิจของบริษัท แต่ไม่น้อยกว่า 4 ครั้งต่อปี
- 3.9.3 คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้มีการให้กรรมการบริษัทแต่ละคน รวมทั้งฝ่ายจัดการมีอิสระที่จะเสนอเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อบริษัทเข้าสู่การประชุม
- 3.9.4 เอกสารประกอบการประชุมจะจัดส่งให้แก่กรรมการบริษัทเป็นการล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วันก่อนวันประชุม เว้นแต่ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนเพื่อรักษาสิทธิหรือประโยชน์ของบริษัท จะแจ้งการนัดประชุมโดยวิธีอื่นและกำหนดวันประชุมให้เร็วกว่านั้นก็ได้อีก
- 3.9.5 คณะกรรมการบริษัทจะสนับสนุนให้ประธานกลุ่มบริษัทเชิญผู้บริหารระดับสูงเข้าร่วมประชุม คณะกรรมการบริษัทเพื่อให้สารสนเทศรายละเอียดเพิ่มเติมในฐานะที่เกี่ยวข้องกับปัญหาโดยตรง และเพื่อให้มีโอกาสซักถามผู้บริหารระดับสูงสำหรับใช้ประกอบการพิจารณาแผนการสืบทอดตำแหน่ง
- 3.9.6 คณะกรรมการบริษัทจะเข้าถึงสารสนเทศที่จำเป็นเพิ่มเติมได้จากประธานกลุ่มบริษัท เลขานุการบริษัท หรือผู้บริหารอื่นที่ได้รับมอบหมาย ภายในขอบเขตนโยบายที่กำหนด และในกรณีที่จำเป็น คณะกรรมการบริษัทอาจจัดให้มีการเห็นอิสระจากที่ปรึกษาหรือผู้ประกอบวิชาชีพภายนอก โดยถือเป็นค่าใช้จ่ายของบริษัท
- 3.9.7 คณะกรรมการบริษัทอาจพิจารณากำหนดเป็นนโยบายให้กรรมการบริษัทที่ไม่เป็นผู้บริหารมีโอกาสที่จะประชุมระหว่างกันเองตามความจำเป็นเพื่ออภิปรายปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการที่อยู่ในความสนใจ โดยไม่มีฝ่ายจัดการร่วมด้วย โดยแจ้งให้ประธานกลุ่มบริษัททราบถึงผลการประชุมด้วย
- 3.9.8 คณะกรรมการบริษัทจะกำหนดคุณสมบัติและประสบการณ์ของเลขานุการบริษัทที่เหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่คณะกรรมการบริษัทจะต้องทราบดูแลการจัดการเอกสารการประชุมคณะกรรมการบริษัท เอกสารสำคัญต่าง ๆ และกิจกรรมของ

คณะกรรมการบริษัท รวมทั้งประสานงานให้มีการปฏิบัติตามมติคณะกรรมการบริษัท นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัทจะเปิดเผยคุณสมบัติและประสบการณ์ของเลขานุการบริษัทในรายงานประจำปี และบนเว็บไซต์ของบริษัท

- 3.9.9 เลขานุการบริษัทจะฝึกอบรมและพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ และในกรณีที่มีหลักสูตรรับรอง (Certified Program) เลขานุการบริษัทจะเข้ารับการอบรมหลักสูตรดังกล่าวด้วย

หลักปฏิบัติ 4: สรรหาและพัฒนาผู้บริหารระดับสูงและการบริหารบุคลากร

หลักปฏิบัติ 4.1

คณะกรรมการบริษัทจะดำเนินการให้มั่นใจว่ามีการสรรหาและพัฒนาประธานกลุ่มบริษัทและผู้บริหารระดับสูงให้มีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมาย

- 4.1.1 คณะกรรมการบริษัทจะพิจารณาหรือมอบหมายให้คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทนพิจารณาหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพื่อดำรงตำแหน่งประธานกลุ่มบริษัท
- 4.1.2 คณะกรรมการบริษัทจะติดตามดูแลให้ประธานกลุ่มบริษัทดูแลให้มีผู้บริหารระดับสูงที่เหมาะสม โดยอย่างน้อยคณะกรรมการบริษัทหรือคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทนจะร่วมกับประธานกลุ่มบริษัทพิจารณาหลักเกณฑ์และวิธีการในการสรรหาและแต่งตั้งบุคคล เห็นชอบบุคคลที่ประธานกลุ่มบริษัทเสนอให้เป็นผู้บริหารระดับสูง
- 4.1.3 เพื่อให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างต่อเนื่อง คณะกรรมการบริษัทจะกำกับดูแลให้มีแผนสืบทอดตำแหน่ง (Succession Plan) เพื่อเป็นการเตรียมสืบทอดตำแหน่งประธานกลุ่มบริษัทและผู้บริหารระดับสูง และให้ประธานกลุ่มบริษัทรายงานผลการดำเนินงานตามแผนสืบทอดตำแหน่งต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อทราบเป็นระยะอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
- 4.1.4 คณะกรรมการบริษัทจะส่งเสริมและสนับสนุนให้ประธานกลุ่มบริษัทและผู้บริหารระดับสูงได้รับการอบรมและพัฒนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน
- 4.1.5 คณะกรรมการบริษัทจะกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติในการไปดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัทที่บริษัทอื่นของประธานกลุ่มบริษัทและผู้บริหารระดับสูงอย่างชัดเจน ทั้งประเภทของตำแหน่งกรรมการและจำนวนบริษัทที่สามารถไปดำรงตำแหน่งได้

หลักปฏิบัติ 4.2

คณะกรรมการบริษัทโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทนจะกำกับดูแลให้มีการกำหนดโครงสร้างคำตอบแทนและการประเมินผลที่เหมาะสม

- 4.2.1 คณะกรรมการบริษัทจะกำหนดโครงสร้างคำตอบแทนที่เป็นเครื่องจูงใจให้ผู้บริหารระดับสูงปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักขององค์กรและสอดคล้องกับผลประโยชน์ของบริษัทในระยะยาว
- 4.2.2 คณะกรรมการบริษัทจะพิจารณาเห็นชอบหลักเกณฑ์และปัจจัยในการประเมินผลงาน ตลอดจนอนุมัติโครงสร้างคำตอบแทนของผู้บริหารระดับสูง และติดตามให้ประธานกลุ่มบริษัทประเมินผู้บริหารระดับสูงให้สอดคล้องกับหลักการประเมินดังกล่าว

หลักปฏิบัติ 4.3

คณะกรรมการบริษัทจะทำความเข้าใจโครงสร้างและความสัมพันธ์ของผู้ถือหุ้นที่อาจมีผลกระทบต่อการบริหารและการดำเนินงานของบริษัท

- 4.3.1 คณะกรรมการบริษัทจะทำความเข้าใจโครงสร้างและความสัมพันธ์ของผู้ถือหุ้น ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบของข้อตกลงภายในกิจการครอบครัวไม่ว่าจะเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ ข้อตกลงผู้ถือหุ้น หรือนโยบายของกลุ่มบริษัทแม่ ซึ่งมีผลต่ออำนาจในการควบคุมการบริหารจัดการบริษัท
- 4.3.2 คณะกรรมการบริษัทจะดูแลไม่ให้อัตราการถือหุ้นตามข้อ 4.3.1 เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ เช่น การมีบุคคลที่เหมาะสมมาสืบทอดตำแหน่ง
- 4.3.3 คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้มีการเปิดเผยข้อมูลตามข้อตกลงต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อ การควบคุมบริษัท

หลักปฏิบัติ 4.4

คณะกรรมการบริษัทจะติดตามดูแลการบริหารและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และแรงจูงใจที่เหมาะสม

- 4.4.1 คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้มีการบริหารทรัพยากรบุคคลที่สอดคล้องกับทิศทางและกลยุทธ์ขององค์กร พนักงานในทุกกระดับมีความรู้ ความสามารถ แรงจูงใจที่เหมาะสม และได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมเพื่อรักษาบุคลากรที่มีความสามารถขององค์กรไว้
- 4.4.2 คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้มีการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือกลไกอื่นเพื่อดูแลให้พนักงานมีการออมอย่างเพียงพอสำหรับรองรับการเกษียณ รวมทั้งสนับสนุนให้พนักงานมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการเงิน การเลือกนโยบายการลงทุนที่สอดคล้องกับช่วงอายุ ระดับความเสี่ยง

หลักปฏิบัติ 5: การประกอบธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม

หลักปฏิบัติ 5.1

คณะกรรมการบริษัทให้ความสำคัญและสนับสนุนการดำเนินการที่ก่อให้เกิดมูลค่าแก่ธุรกิจควบคู่ไปกับการสร้างคุณประโยชน์ต่อลูกค้าหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง และมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

- 5.1.1 คณะกรรมการบริษัทจะให้ความสำคัญกับการสร้างวัฒนธรรมองค์กร และดูแลให้ฝ่ายจัดการนำไปเป็นส่วนหนึ่งในการทบทวนกลยุทธ์ การวางแผนพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานและการติดตามผลการดำเนินงาน
- 5.1.2 คณะกรรมการบริษัทจะส่งเสริมการดำเนินการ เพื่อเพิ่มคุณค่าให้บริษัทตามสภาพปัจจัยแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ซึ่งอาจครอบคลุมการกำหนดรูปแบบธุรกิจ (Business Model) วิธีคิดมุมมองในการออกแบบและพัฒนาสินค้าและบริการ การวิจัย การปรับปรุงกระบวนการผลิตและกระบวนการทำงาน รวมทั้งการร่วมมือกับคู่ค้า

ทั้งนี้ การดำเนินการข้างต้นจะมีลักษณะเป็นไปเพื่อการสร้างประโยชน์ร่วมกันทั้งแก่บริษัท ลูกค้า คู่ค้า สังคมและสิ่งแวดล้อม และไม่สนับสนุนให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม กิจกรรมที่ผิดกฎหมายหรือขาดจริยธรรม

หลักปฏิบัติ 5.2

คณะกรรมการบริษัทจะติดตามดูแลให้ฝ่ายจัดการประกอบธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม และสะท้อนอยู่ในแผนดำเนินการ (Operational Plan) เพื่อให้มั่นใจได้ว่าทุกฝ่ายขององค์กรได้ดำเนินการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายหลัก และแผนกลยุทธ์ (Strategies) ของบริษัท

- 5.2.1 คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้มีกลไกที่ทำให้มั่นใจว่า บริษัทประกอบธุรกิจอย่างมีจริยธรรมมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อเป็นแนวทางให้ทุกส่วนในองค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายหลัก ที่เป็นไปด้วยความยั่งยืน โดยจัดทำจริยธรรมธุรกิจและข้อพึงปฏิบัติในการทำงานให้ครอบคลุมเรื่องดังต่อไปนี้
 - (1) ความรับผิดชอบต่อพนักงานและลูกจ้าง: โดยปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้องและปฏิบัติต่อพนักงานและลูกจ้างอย่างเป็นธรรมและเคารพสิทธิมนุษยชน ได้แก่ การกำหนดค่าตอบแทนและค่าผลประโยชน์อื่น ๆ ที่เป็นธรรม การจัดสวัสดิการที่ไม่น้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดหรือมากกว่าตามความเหมาะสม การดูแลสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน การอบรมให้ความรู้ พัฒนาศักยภาพและส่งเสริมความก้าวหน้า รวมถึงเปิดโอกาสให้พนักงานมีโอกาสนำทักษะการทำงานในด้านอื่น ๆ
 - (2) ความรับผิดชอบต่อลูกค้า: โดยปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง และคำนึงถึงสุขภาพ ความปลอดภัย ความเป็นธรรม การเก็บรักษาข้อมูลลูกค้า การบริการหลังการขายตลอดช่วงอายุสินค้าและบริการ การติดตามวัดผลความพึงพอใจของลูกค้าเพื่อการพัฒนาปรับปรุงสินค้าและบริการ รวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์และการส่งเสริมการขายต้องกระทำอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม ไม่ทำให้เกิดความเข้าใจผิด หรือใช้ประโยชน์จากความเข้าใจผิดของลูกค้า
 - (3) ความรับผิดชอบต่อคู่ค้า: โดยมีกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและเงื่อนไขสัญญาหรือข้อตกลงที่เป็นธรรม การช่วยให้ความรู้ พัฒนาศักยภาพและยกระดับความสามารถในการผลิตและให้บริการที่ได้มาตรฐาน ชี้แจงและดูแลให้คู่ค้าเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อแรงงานตนเองอย่างเป็นธรรม รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมถึงติดตามตรวจสอบและประเมินผลคู่ค้าเพื่อพัฒนาการประกอบธุรกิจระหว่างกันอย่างยั่งยืน

- (4) ความรับผิดชอบต่อชุมชน: โดยนำความรู้และประสบการณ์ทางธุรกิจมาพัฒนาโครงการที่สามารถสร้างเสริมประโยชน์ต่อชุมชนได้อย่างเป็นรูปธรรม มีการติดตามและวัดผลความคืบหน้าและความสำเร็จในระยะยาว
- (5) ความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม: โดยป้องกัน ลด จัดการและดูแลให้มั่นใจว่าบริษัทจะไม่สร้างหรือก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งครอบคลุมการใช้วัตถุดิบ การใช้พลังงาน การใช้ น้ำ การใช้ทรัพยากรหมุนเวียน การปลดปล่อยและจัดการของเสียที่เกิดจากการประกอบธุรกิจ การปล่อยก๊าซเรือนกระจก เป็นต้น
- (6) การแข่งขันอย่างเป็นธรรม: โดยการประกอบธุรกิจอย่างเปิดเผยโปร่งใสและไม่สร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันอย่างไม่เป็นธรรม
- (7) การต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน: โดยปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง และกำหนดให้บริษัทมีและประกาศนโยบายการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชันต่อสาธารณะ โดยบริษัท อาจพิจารณาเข้าร่วมเป็นภาคีเครือข่ายในการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน รวมถึง สนับสนุนให้บริษัทอื่น ๆ และคู่ค้ามีและประกาศนโยบายการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน รวมทั้ง เข้าร่วมเป็นภาคีเครือข่ายด้วย

หลักปฏิบัติ 5.3

คณะกรรมการบริษัทจะติดตามดูแลให้ฝ่ายจัดการจัดสรรและจัดการทรัพยากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักได้อย่างยั่งยืน

- 5.3.1 คณะกรรมการบริษัทจะตระหนักถึงความจำเป็นของทรัพยากรที่ต้องใช้ รวมทั้งตระหนักว่าการใช้ทรัพยากรแต่ละประเภทมีผลกระทบต่อกันและกัน
- 5.3.2 คณะกรรมการบริษัทจะตระหนักว่า รูปแบบธุรกิจ (Business Model) ที่ต่างกัน ทำให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรที่ต่างกันด้วย ดังนั้น ในการตัดสินใจเลือกรูปแบบธุรกิจ ให้คำนึงถึงผลกระทบและความคุ้มค่าที่จะเกิดขึ้นต่อทรัพยากร โดยยังคงอยู่บนพื้นฐานของการมีจริยธรรม มีความรับผิดชอบและสร้างคุณค่าให้แก่บริษัทอย่างยั่งยืน
- 5.3.3 คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้มั่นใจว่า ในการบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายหลักของกิจการฝ่ายจัดการจะมีการทบทวน พัฒนาดูแลการใช้ทรัพยากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายในและภายนอกอยู่เสมอ

ทั้งนี้ ทรัพยากรที่บริษัทพึงคำนึงถึงมีอย่างน้อย 4 ประเภท ได้แก่ การเงิน (Financial Capital) ด้านบุคลากร (Human Capital) สังคมและความสัมพันธ์ (Social and Relationship Capital) และธรรมชาติ (Natural Capital)

หลักปฏิบัติ 5.4

คณะกรรมการบริษัทจะจัดให้มีกรอบการกำกับดูแลและการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศระดับองค์กร ที่สอดคล้องกับความต้องการของบริษัท รวมทั้งดูแลให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเพิ่มโอกาสทางธุรกิจและพัฒนาการดำเนินงาน การบริหารความเสี่ยง เพื่อให้บริษัทสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของบริษัท

- 5.4.1 คณะกรรมการบริษัทจะจัดให้มีนโยบายในเรื่องการจัดสรรและการบริหารทรัพยากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งครอบคลุมถึงการจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจ และการกำหนดแนวทางเพื่อรองรับในกรณีที่ไม่สามารถจัดสรรทรัพยากรได้เพียงพอตามที่กำหนดไว้
- 5.4.2 คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้การบริหารความเสี่ยงขององค์กรครอบคลุมถึงการบริหารและจัดการความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศด้วย
- 5.4.3 คณะกรรมการบริษัทจะจัดให้มีนโยบายและมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ
ทั้งนี้ กรอบการกำกับดูแลและการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศระดับองค์กร ได้แก่
 - 1) บริษัทได้ทำตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและมาตรฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 2) บริษัทมีระบบการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล ในการรักษาความลับ (Confidentiality) การรักษาความน่าเชื่อถือ (Integrity) และความพร้อมใช้ของข้อมูล (Availability) รวมทั้งป้องกันมิให้มีการนำข้อมูลไปใช้ในทางมิชอบ หรือมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต
 - 3) บริษัทได้พิจารณาความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และมีมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงดังกล่าว ในด้านต่าง ๆ เช่น การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity)

Management) การบริหารจัดการเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ (Incident Management) การบริหารจัดการทรัพย์สินสารสนเทศ (Asset Management) เป็นต้น

- 4) บริษัทได้พิจารณาการจัดสรรและบริหารทรัพยากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการกำหนดหลักเกณฑ์และปัจจัยในการกำหนดลำดับความสำคัญของแผนงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ความเหมาะสมสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ ผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ ความเร่งด่วนในการใช้งาน งบประมาณและทรัพยากรบุคคลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และความสอดคล้องกับรูปแบบธุรกิจ (Business Model) เป็นต้น

หลักปฏิบัติ 6: ดูแลให้มีระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่เหมาะสม

หลักปฏิบัติ 6.1

คณะกรรมการบริษัทจะกำกับดูแลให้มั่นใจว่า บริษัทมีระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่จะทำให้อุตสาหกรรมประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ และมีการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

- 6.1.1 คณะกรรมการบริษัทจะทำความเข้าใจความเสี่ยงที่สำคัญของบริษัทและอนุมัติความเสี่ยงที่ยอมรับได้
- 6.1.2 คณะกรรมการบริษัทจะพิจารณาและอนุมัตินโยบายการบริหารความเสี่ยงที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เป้าหมายหลัก กลยุทธ์ และความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของบริษัท สำหรับเป็นกรอบการปฏิบัติงานในกระบวนการบริหารความเสี่ยงของทุกคนในองค์กรให้เป็นทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทจะให้ความสำคัญกับสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้าและดูแลให้มีการทบทวนนโยบายการบริหารความเสี่ยงเป็นประจำ
- 6.1.3 คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้บริษัทมีการระบุความเสี่ยง โดยพิจารณาปัจจัยทั้งภายนอกและภายในองค์กรที่อาจส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ ความเสี่ยงหลักที่คณะกรรมการจะให้ความสำคัญ อาจแบ่งออกเป็น ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) และความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับ (Compliance Risk) เป็นต้น
- 6.1.4 คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้มั่นใจว่า บริษัทได้มีการประเมินผลกระทบและโอกาสที่เกิดขึ้นของความเสี่ยงที่ได้ระบุไว้เพื่อจัดลำดับความเสี่ยง และมีวิธีจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม
- 6.1.5 คณะกรรมการบริษัทอาจมอบหมายให้คณะกรรมการตรวจสอบ หรือคณะทำงานบริหารความเสี่ยง กลั่นกรองการดำเนินการตามข้อ 6.1.1 ถึง 6.1.4 ก่อนเสนอให้คณะกรรมการพิจารณา
- 6.1.6 คณะกรรมการบริษัทจะติดตามและประเมินประสิทธิภาพของการบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ
- 6.1.7 คณะกรรมการบริษัทมีหน้าที่ดูแลให้บริษัทประกอบธุรกิจให้เป็นไปตามกฎหมาย และมาตรฐานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศและในระดับสากล
- 6.1.8 ในกรณีที่บริษัทมีบริษัทย่อยหรือกิจการอื่นที่บริษัทไปลงทุนอย่างมีนัยสำคัญ (เช่น มีส่วนการถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงตั้งแต่ร้อยละ 20 แต่ไม่เกินร้อยละ 50) คณะกรรมการจะนำผลประโยชน์ระบบควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงมาเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาตามข้อ 6.1.1 ถึง 6.1.7 ด้วย

หลักปฏิบัติ 6.2

คณะกรรมการจะจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและอิสระ

- 6.2.1 คณะกรรมการบริษัทจะจัดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งประกอบด้วยกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 3 คน โดยทุกคนต้องเป็นกรรมการอิสระ และมีคุณสมบัติและหน้าที่ตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- 6.2.2 คณะกรรมการบริษัทจะกำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบไว้เป็นลายลักษณ์อักษร โดยมีหน้าที่อย่างน้อยตามที่ระบุไว้ในกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ
- 6.2.3 คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้บริษัทจัดให้มีกลไกหรือเครื่องมือที่จะทำให้คณะกรรมการตรวจสอบสามารถเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เช่น เชื้ออำนาจให้คณะกรรมการตรวจสอบสามารถเรียกผู้ที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูล การได้หารือร่วมกับผู้สอบบัญชี หรือแสวงหาความเห็นที่เป็นอิสระจากที่ปรึกษาทางวิชาชีพอื่นใดมาประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการตรวจสอบได้
- 6.2.4 คณะกรรมการบริษัทจะจัดให้มีบุคคลหรือหน่วยงานตรวจสอบภายในที่มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบในการพัฒนาและสอบทานประสิทธิภาพระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุม

ภายใน พร้อมทั้งรายงานให้คณะกรรมการตรวจสอบและเปิดเผยรายงานการสอบทานไว้ในรายงานประจำปี

- 6.2.5 คณะกรรมการตรวจสอบต้องให้ความเห็นถึงความเพียงพอของระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน และเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปี

หลักปฏิบัติ 6.3

คณะกรรมการบริษัทจะติดตามดูแลและจัดการความขัดแย้งของผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นได้ระหว่างบริษัทกับฝ่ายจัดการ คณะกรรมการบริษัท หรือผู้ถือหุ้น รวมไปถึงการป้องกันการใช้ประโยชน์อันมิควรในทรัพย์สิน ข้อมูล และโอกาสของบริษัท และการทำธุรกรรมกับผู้ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบริษัทในลักษณะที่ไม่สมควร

- 6.3.1 คณะกรรมการบริษัทจะกำกับดูแลให้มีระบบการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล ซึ่งรวมถึงการกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติในการรักษาความลับ (Confidentiality) การรักษาความน่าเชื่อถือ (Integrity) และความพร้อมใช้ของข้อมูล (Availability) รวมทั้งการจัดการข้อมูลที่มีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ (Market Sensitive Information) นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้กรรมการบริษัท ผู้บริหารระดับสูง และพนักงาน ตลอดจนบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง อาทิ ที่ปรึกษาทางกฎหมาย ที่ปรึกษาทางการเงิน ปฏิบัติตามระบบการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลด้วย
- 6.3.2 คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้มีการจัดการและติดตามรายการที่อาจมีความขัดแย้งของผลประโยชน์ รวมทั้งดูแลให้มีแนวทางและวิธีปฏิบัติเพื่อให้การทำรายการดังกล่าวเป็นไปตามขั้นตอนการดำเนินการ และการเปิดเผยข้อมูล ตามที่กฎหมายกำหนดและเป็นไปเพื่อผลประโยชน์ของบริษัท และผู้ถือหุ้นโดยรวมเป็นสำคัญ โดยที่ผู้มีส่วนได้เสียไม่ควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
- 6.3.3 คณะกรรมการบริษัทจะจัดให้มีข้อกำหนดให้กรรมการบริษัทรายงานการมีส่วนได้เสียอย่างน้อยก่อนการพิจารณาการประชุมคณะกรรมการบริษัท และบันทึกไว้ในรายงานการประชุมคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้กรรมการบริษัทที่มีส่วนได้เสียอย่างมีนัยสำคัญในลักษณะที่อาจทำให้กรรมการรายดังกล่าวไม่สามารถให้ความเห็นได้อย่างอิสระ งดเว้นจากการมีส่วนร่วมในการประชุมพิจารณาในวาระนั้น

หลักปฏิบัติ 6.4

คณะกรรมการบริษัทจะกำกับดูแลให้มีการจัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติด้านการต่อต้านคอร์รัปชันที่ชัดเจนและสื่อสารในทุกระดับขององค์กรและต่อคนนอกเพื่อให้เกิดการนำไปปฏิบัติได้จริง รวมถึงการสนับสนุนกิจกรรมที่ส่งเสริมและปลูกฝังให้พนักงานทุกคนปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

- 6.4.1 คณะกรรมการบริษัทจะจัดให้มีโครงการหรือแนวทางในการต่อต้านการทุจริต การคอร์รัปชัน รวมถึงการสนับสนุนกิจกรรมที่ส่งเสริมและปลูกฝังให้พนักงานทุกคนปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

หลักปฏิบัติ 6.5

คณะกรรมการบริษัทจะกำกับดูแลให้บริษัทมีกลไกในการรับเรื่องร้องเรียนและการดำเนินการกรณีที่มีการชี้เบาะแส

- 6.5.1 คณะกรรมการบริษัทจะกำกับดูแลให้มีกลไกและกระบวนการจัดการ ข้อร้องเรียนของผู้มีส่วนได้เสีย และดูแลให้มีการจัดช่องทางเพื่อการรับข้อร้องเรียนที่มีความสะดวกและมีมากกว่าหนึ่งช่องทาง
- 6.5.2 คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้มีนโยบายและแนวทางที่ชัดเจนในกรณีที่มีการชี้เบาะแส โดยจะกำหนดให้มีช่องทางในการแจ้งเบาะแสผ่านกรรมการอิสระ หรือ กรรมการตรวจสอบของบริษัท รวมทั้งมีกระบวนการตรวจสอบข้อมูล การดำเนินการ และรายงานต่อคณะกรรมการ
- 6.5.3 คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้มีมาตรการคุ้มครองที่เหมาะสมแก่ผู้แจ้งเบาะแสที่แจ้งเบาะแสด้วยเจตนาสุจริต

หลักปฏิบัติ 7: รักษาความน่าเชื่อถือทางการเงินและการเปิดเผยข้อมูล

หลักปฏิบัติ 7.1

คณะกรรมการบริษัทจะรับผิดชอบในการดูแลให้ระบบการจัดทำรายงานทางการเงินและการเปิดเผยข้อมูลสำคัญต่าง ๆ ถูกต้อง เพียงพอ ทันเวลา เป็นไปตามกฎเกณฑ์ มาตรฐาน และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

- 7.1.1 คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำและเปิดเผยข้อมูล มีความรู้ ทักษะ และ

ประสบการณ์ที่เหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบ และมีจำนวนเพียงพอ โดยบุคลากรดังกล่าวหมายรวมถึงผู้บริหารสูงสุดสายงานบัญชีและการเงิน ผู้จัดทำบัญชี ผู้ตรวจสอบภายใน เลขาธิการบริษัท และนักลงทุนสัมพันธ์

- 7.1.2 ในการให้ความเห็นชอบการเปิดเผยข้อมูล ให้คณะกรรมการบริษัทคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยในกรณีที่เป็นรายงานทางการเงิน จะพิจารณาปัจจัยอย่างน้อยดังต่อไปนี้ด้วย
- 1) ผลการประเมินความเพียงพอของระบบควบคุมภายใน
 - 2) ความเห็นของผู้สอบบัญชีในรายงานทางการเงิน และข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับระบบควบคุมภายใน รวมทั้งข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีผ่านการสื่อสารในช่องทางอื่น ๆ (ถ้ามี)
 - 3) ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ
 - 4) ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายหลัก กลยุทธ์และนโยบายของบริษัท
- 7.1.3 คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้การเปิดเผยข้อมูล ซึ่งรวมถึงงบการเงิน รายงานประจำปี แบบ 56-1 สะท้อนฐานะการเงินและผลการดำเนินงานอย่างเพียงพอ รวมทั้งสนับสนุนให้บริษัทจัดทำคำอธิบายและการวิเคราะห์ของฝ่ายจัดการ (Management Discussion and Analysis หรือ MD&A) เพื่อประกอบการเปิดเผยงบการเงินทุกไตรมาส ทั้งนี้ เพื่อให้นักลงทุนได้รับทราบข้อมูลและเข้าใจการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทในแต่ละไตรมาสได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ข้อมูลตัวเลขในงบการเงินเพียงอย่างเดียว
- 7.1.4 ในกรณีที่การเปิดเผยข้อมูลรายการใดเกี่ยวข้องกับกรรมการบริษัทรายใดรายหนึ่งเป็นการเฉพาะ กรรมการบริษัทรายนั้นจะดูแลให้การเปิดเผยในส่วนของตนมีความครบถ้วนถูกต้องด้วย เช่น ข้อมูลผู้ถือหุ้นของกลุ่มตน การเปิดเผยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสัญญาระหว่างผู้ถือหุ้น (Shareholders' Agreement) ของกลุ่มตน

หลักปฏิบัติ 7.2

คณะกรรมการบริษัทจะติดตามดูแลความเพียงพอของสภาพคล่องทางการเงินและความสามารถในการชำระหนี้

- 7.2.1 คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้ฝ่ายจัดการมีการติดตามและประเมินฐานะทางการเงินของบริษัท และมีการรายงานต่อคณะกรรมการบริษัทอย่างสม่ำเสมอ โดยให้คณะกรรมการบริษัทและฝ่ายจัดการร่วมกันหาทางแก้ไขโดยเร็วหากเริ่มมีสัญญาณบ่งชี้ถึงปัญหาสภาพคล่องทางการเงินและความสามารถในการชำระหนี้
- 7.2.2 ในการอนุมัติการทำรายการใด ๆ หรือการเสนอความเห็นให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นอนุมัติ คณะกรรมการบริษัทจะพิจารณาให้มั่นใจได้ว่า การทำรายการดังกล่าวจะไม่กระทบต่อความต่อเนื่องในการดำเนินกิจการ สภาพคล่องทางการเงิน หรือความสามารถในการชำระหนี้

หลักปฏิบัติ 7.3

ในภาวะที่บริษัทประสบปัญหาทางการเงินหรือมีแนวโน้มจะประสบปัญหา คณะกรรมการบริษัทจะพิจารณาให้มั่นใจได้ว่า บริษัทมีแผนในการแก้ไขปัญหา หรือมีกลไกอื่นที่จะสามารถแก้ไขปัญหาทางการเงินได้ ทั้งนี้ ภายใต้การคำนึงถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้เสีย

- 7.3.1 ในกรณีที่บริษัทมีแนวโน้มที่จะไม่สามารถชำระหนี้หรือมีปัญหาทางการเงิน คณะกรรมการบริษัทจะติดตามอย่างใกล้ชิด และดูแลให้บริษัทประกอบธุรกิจด้วยความระมัดระวัง และปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูล
- 7.3.2 คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้บริษัทกำหนดแผนการแก้ไขปัญหาทางการเงิน โดยคำนึงถึงความเป็นธรรมต่อผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งรวมถึงเจ้าหนี้ ตลอดจนติดตามการแก้ไขปัญหา โดยให้ฝ่ายจัดการรายงานสถานะอย่างสม่ำเสมอ
- 7.3.3 คณะกรรมการบริษัทจะพิจารณาให้มั่นใจได้ว่า การพิจารณาตัดสินใจใด ๆ ในการแก้ไขปัญหาทางการเงินของบริษัทไม่ว่าจะด้วยวิธีการใดจะต้องเป็นไปอย่างสมเหตุสมผล

หลักปฏิบัติ 7.4

คณะกรรมการบริษัทจะพิจารณาจัดทำรายงานความยั่งยืนตามความเหมาะสม

- 7.4.1 คณะกรรมการบริษัทจะพิจารณาความเหมาะสมในการเปิดเผยข้อมูลการปฏิบัติตามกฎหมาย การปฏิบัติตามจรรยาบรรณ นโยบายการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน การปฏิบัติต่อพนักงานและผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่ง

รวมถึงการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม และการเคารพสิทธิมนุษยชน รวมทั้งความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงกรอบการรายงานที่ได้รับการยอมรับในประเทศหรือในระดับสากล ทั้งนี้ อาจเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไว้ในรายงานประจำปี หรืออาจจัดทำเป็นเล่มแยกต่างหากตามความเหมาะสมของบริษัท

- 7.4.2 คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้ข้อมูลที่เปิดเผยเป็นเรื่องที่สำคัญและสะท้อนการปฏิบัติที่จะนำไปสู่การสร้างคุณค่าแก่บริษัทอย่างยั่งยืน

หลักปฏิบัติ 7.5

คณะกรรมการบริษัทจะกำกับดูแลให้ฝ่ายจัดการจัดให้มีหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบงานนักลงทุนสัมพันธ์ที่ทำหน้าที่ในการสื่อสารกับผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้เสียอื่น เช่น นักลงทุน นักวิเคราะห์ ให้เป็นไปอย่างเหมาะสม เท่าเทียมกัน และทันเวลา

- 7.5.1 คณะกรรมการบริษัทจะจัดให้มีนโยบายการสื่อสาร (Communication Policy) และนโยบายการเปิดเผยข้อมูล (Disclosure Policy) เพื่อให้มั่นใจได้ว่า การสื่อสารและการเปิดเผยข้อมูลต่อบุคคลภายนอกเป็นไปอย่างเหมาะสม เท่าเทียมกัน ทันเวลา ใช้ช่องทางที่เหมาะสม ปกป้องข้อมูลลับและข้อมูลที่มีต่อผลต่อราคาหลักทรัพย์ รวมทั้งมีการสื่อสารให้เข้าใจตรงกันทั้งองค์กรในการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าว
- 7.5.2 คณะกรรมการบริษัทจะจัดให้มีการกำหนดผู้ที่รับผิดชอบการให้ข้อมูลกับบุคคลภายนอก โดยเป็นผู้ที่มีความเหมาะสมกับการปฏิบัติหน้าที่ เข้าใจธุรกิจของบริษัท รวมทั้งวัตถุประสงค์ เป้าหมายหลัก ค่านิยม และสามารถสื่อสารกับตลาดทุนได้เป็นอย่างดี
- 7.5.3 คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้ฝ่ายจัดการกำหนดทิศทางและสนับสนุนงานด้านนักลงทุนสัมพันธ์ เช่น การจัดให้มีหลักปฏิบัติในการให้ข้อมูล นโยบายการใช้ข้อมูลภายในของบริษัท รวมทั้งกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของนักลงทุนสัมพันธ์ให้ชัดเจน เพื่อให้การสื่อสารและการเปิดเผยข้อมูลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

หลักปฏิบัติ 7.6

คณะกรรมการบริษัทจะส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเผยแพร่ข้อมูล

- 7.6.1 นอกจากการเผยแพร่ข้อมูลตามเกณฑ์ที่กำหนดและผ่านช่องทางของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แล้ว คณะกรรมการบริษัทจะพิจารณาให้มีการเปิดเผยข้อมูลทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ผ่านช่องทางอื่นด้วย เช่น เว็บไซต์ของบริษัท โดยกระทำอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งนำเสนอข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน ทั้งนี้ บริษัทจะเปิดเผยข้อมูลอย่างน้อยดังต่อไปนี้บนเว็บไซต์ของบริษัท
- 1) วัสดุทัศนและพันธกิจของบริษัท
 - 2) ลักษณะการประกอบธุรกิจของบริษัท
 - 3) รายชื่อคณะกรรมการบริษัท และผู้บริหาร
 - 4) งบการเงินและรายงานเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานทั้งฉบับปัจจุบัน และของปีก่อนหน้า
 - 5) แบบ 56-1 และรายงานประจำปี ที่สามารถให้ดาวน์โหลดได้
 - 6) ข้อมูลหรือเอกสารอื่นใดที่บริษัทนำเสนอต่อนักวิเคราะห์ ผู้จัดการกองทุน หรือ สื่อต่าง ๆ
 - 7) โครงสร้างการถือหุ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม
 - 8) โครงสร้างกลุ่มบริษัท รวมถึงบริษัทย่อย บริษัทร่วม และบริษัทร่วมค้า
 - 9) กลุ่มผู้ถือหุ้นรายใหญ่ทั้งทางตรงและทางอ้อมที่ถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละ 5 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดและมีสิทธิออกเสียง
 - 10) การถือหุ้นทั้งทางตรงและทางอ้อมของกรรมการ ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้บริหารระดับสูง
 - 11) หนังสือเชิญประชุมสามัญและวิสามัญผู้ถือหุ้น
 - 12) นโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท
 - 13) นโยบายการบริหารความเสี่ยง รวมถึงวิธีการจัดการความเสี่ยงด้านต่าง ๆ
 - 14) กฎบัตร หรือหน้าที่ความรับผิดชอบ คุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการบริษัท รวมถึงเรื่องที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริษัท
 - 15) กฎบัตร หรือหน้าที่ความรับผิดชอบ คุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการตรวจสอบ

- 16) ข้อมูลติดต่อหน่วยงาน หรือบุคคลที่รับผิดชอบงานนักลงทุนสัมพันธ์ เช่น ชื่อบุคคลที่สามารถให้ข้อมูลได้ หมายเลขโทรศัพท์

หลักปฏิบัติ 8: สนับสนุนการมีส่วนร่วมและการสื่อสารกับผู้ถือหุ้น

หลักปฏิบัติ 8.1

คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้มั่นใจว่า ผู้ถือหุ้นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องสำคัญของบริษัท

- 8.1.1 คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้เรื่องสำคัญ ทั้งประเด็นที่กำหนดในกฎหมายและประเด็นที่อาจมีผลกระทบต่อทิศทางการดำเนินงานของบริษัท ได้ผ่านการพิจารณาและ/หรือการอนุมัติของผู้ถือหุ้น โดยเรื่องสำคัญดังกล่าวถูกบรรจุเป็นวาระการประชุมผู้ถือหุ้น
- 8.1.2 คณะกรรมการบริษัทจะสนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้ถือหุ้น เช่น
- 1) การกำหนดหลักเกณฑ์การให้ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยสามารถเสนอเพิ่มวาระการประชุมล่วงหน้าก่อนวันประชุมผู้ถือหุ้น โดยคณะกรรมการบริษัทจะพิจารณาบรรจุเรื่องที่ผู้ถือหุ้นเสนอเป็นวาระการประชุม ซึ่งหากกรณีคณะกรรมการบริษัทปฏิเสธเรื่องที่ผู้ถือหุ้นเสนอบรรจุเป็นวาระ คณะกรรมการบริษัทต้องแจ้งเหตุผลให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นทราบ
 - 2) หลักเกณฑ์การให้ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัท ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้มีการเปิดเผยหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้า
- 8.1.3 คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้หนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้นมีข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน และเพียงพอต่อการใช้สิทธิของผู้ถือหุ้น
- 8.1.4 คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้มีการส่งหนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้นพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง และเผยแพร่บน website ของบริษัทอย่างน้อย 14 วันก่อนวันประชุม
- 8.1.5 คณะกรรมการบริษัทจะเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่งคำถามล่วงหน้าก่อนวันประชุม โดยกำหนดหลักเกณฑ์การส่งคำถามล่วงหน้า และเผยแพร่หลักเกณฑ์ดังกล่าวไว้บนเว็บไซต์ของบริษัทด้วย
- 8.1.6 หนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้นและเอกสารที่เกี่ยวข้องจะถูกจัดทำเป็นภาษาอังกฤษทั้งฉบับ และเผยแพร่พร้อมกับฉบับภาษาไทย
- ทั้งนี้ หนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้น ประกอบด้วยข้อความดังต่อไปนี้
- 1) วัน เวลา และสถานที่จัดประชุมผู้ถือหุ้น
 - 2) วาระการประชุม โดยระบุว่า เป็นวาระเพื่อทราบหรือเพื่ออนุมัติ รวมทั้งแบ่งเป็นเรื่อง ๆ อย่างชัดเจน เช่น ในวาระที่เกี่ยวกับกรรมการบริษัท ได้แยกเรื่องการเลือกตั้งกรรมการบริษัทและการอนุมัติคำตอบแทนกรรมการบริษัทเป็นแต่ละวาระ
 - 3) วัตถุประสงค์และเหตุผล และความเห็นของคณะกรรมการบริษัทในแต่ละวาระการประชุมที่เสนอซึ่งรวมถึง
 - (ก) วาระอนุมัติจ่ายปันผล – นโยบายการจ่ายเงินปันผล อัตราเงินปันผลที่เสนอจ่ายพร้อมทั้งเหตุผลและข้อมูลประกอบ ในกรณีที่เสนอให้งดจ่ายปันผล ให้อธิบายเหตุผลและข้อมูลประกอบ
 - (ข) วาระแต่งตั้งกรรมการบริษัท – ระบุชื่อ อายุ ประวัติการศึกษาและการทำงาน จำนวนบริษัทจดทะเบียนและบริษัททั่วไปที่ดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัท หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหา ประเภทของกรรมการที่เสนอ และในกรณีที่เป็นการเสนอชื่อกรรมการเดิมกลับเข้ามาดำรงตำแหน่งอีกครั้งให้ระบุข้อมูลการเข้าร่วมประชุมปีที่ผ่านมา และวันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการบริษัท
 - (ค) วาระอนุมัติคำตอบแทนกรรมการบริษัท – นโยบายและหลักเกณฑ์ในการกำหนดคำตอบแทนของกรรมการแต่ละตำแหน่ง และคำตอบแทนกรรมการทุกรูปแบบทั้งที่เป็นตัวเงินและสิทธิประโยชน์อื่น ๆ
 - (ง) วาระแต่งตั้งผู้สอบบัญชี – ชื่อผู้สอบบัญชี บริษัทที่สังกัด ประสบการณ์ทำงาน ความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี ค่าสอบบัญชีและค่าบริการอื่น
 - 4) หนังสือมอบฉันทะตามแบบที่กระทรวงพาณิชย์กำหนด
 - 5) ข้อมูลประกอบการประชุมอื่น ๆ เช่น ขั้นตอนการออกเสียงลงคะแนน การนับและแจ้งผลคะแนนเสียง สิทธิของหุ้นแต่ละประเภทในการลงคะแนนเสียง ข้อมูลของกรรมการอิสระที่บริษัทเสนอเป็นผู้รับมอบฉันทะจากผู้ถือหุ้น เอกสารที่ผู้ถือหุ้นต้องแสดงก่อนเข้าประชุมเอกสารประกอบการมอบฉันทะ และแผนที่ของสถานที่จัดประชุม เป็นต้น

หลักปฏิบัติ 8.2

คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้การดำเนินการในวันประชุมผู้ถือหุ้นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย โปร่งใส มีประสิทธิภาพ และเอื้อให้ผู้ถือหุ้นสามารถใช้สิทธิของตน

- 8.2.1 คณะกรรมการบริษัทจะกำหนดวัน เวลา และสถานที่ประชุม โดยคำนึงถึงความสะดวกในการเข้าร่วมประชุมของผู้ถือหุ้น เช่น ช่วงเวลาการประชุมที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการอภิปราย สถานที่จัดประชุมที่สะดวกต่อการเดินทาง เป็นต้น
- 8.2.2 คณะกรรมการบริษัทจะดูแลไม่ให้เกิดการกระทำใด ๆ ที่เป็นการจำกัดโอกาสการเข้าประชุมหรือสร้างภาระให้ผู้ถือหุ้นจนเกินควร เช่น ไม่กำหนดให้ผู้ถือหุ้นหรือผู้รับมอบฉันทะต้องนำเอกสารหรือหลักฐานแสดงตนเกินกว่าที่กำหนดไว้ในแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง
- 8.2.3 คณะกรรมการบริษัทจะส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการประชุมผู้ถือหุ้น ทั้งการลงคะแนนผู้ถือหุ้น การนับคะแนนและแสดงผล เพื่อให้การดำเนินการประชุมสามารถกระทำได้รวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ
- 8.2.4 ประธานกรรมการบริษัทเป็นประธานที่ประชุมผู้ถือหุ้น มีหน้าที่ดูแลให้การประชุมให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง และข้อบังคับของบริษัท จัดสรรเวลาสำหรับแต่ละวาระการประชุมที่กำหนดไว้ในหนังสือ นัดประชุมอย่างเหมาะสม และเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นแสดงความเห็นและตั้งคำถามต่อที่ประชุมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบริษัท
- 8.2.5 เพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถร่วมตัดสินใจในเรื่องสำคัญได้ กรรมการบริษัทในฐานะผู้เข้าร่วมประชุมและในฐานะผู้ถือหุ้นไม่สนับสนุนการเพิ่มวาระการประชุมที่ไม่ได้แจ้งเป็นการล่วงหน้าโดยไม่จำเป็น โดยเฉพาะวาระสำคัญที่ผู้ถือหุ้นต้องใช้เวลาในการศึกษาข้อมูลก่อนตัดสินใจ
- 8.2.6 สนับสนุนให้กรรมการบริษัททุกคนและผู้บริหารที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมการประชุม เพื่อผู้ถือหุ้นสามารถซักถามในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้
- 8.2.7 ก่อนเริ่มการประชุม ให้บริษัทแจ้งผู้ถือหุ้นให้ทราบถึงจำนวนและสัดส่วนของผู้ถือหุ้นที่เข้าร่วมประชุมด้วยตนเองและของผู้ถือหุ้นที่มอบฉันทะ วิธีการประชุม การลงคะแนนเสียงและการนับคะแนนเสียง
- 8.2.8 ในกรณีที่วาระใดมีหลายรายการ ประธานที่ประชุมจะจัดให้มีการลงมติแยกในแต่ละรายการเช่น ผู้ถือหุ้นใช้สิทธิในการแต่งตั้งกรรมการบริษัทเป็นรายบุคคลในวาระการแต่งตั้งกรรมการบริษัท
- 8.2.9 คณะกรรมการบริษัทจะสนับสนุนให้มีการใช้บัตรลงคะแนนเสียงในวาระที่สำคัญ และส่งเสริมให้มีบุคคลที่เป็นอิสระเป็นผู้ตรวจนับหรือตรวจสอบคะแนนเสียงในการประชุม และเปิดเผยผลการลงคะแนนที่เห็นด้วยไม่เห็นด้วย และงดออกเสียง ในแต่ละวาระให้ที่ประชุมทราบพร้อมทั้งบันทึกไว้ในรายงานการประชุม

หลักปฏิบัติ 8.3

คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้การเปิดเผยมติที่ประชุมและการจัดทำรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นเป็นไปอย่างถูกต้องและครบถ้วน

- 8.3.1 คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้บริษัทเปิดเผยมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นพร้อมผลการลงคะแนนเสียงภายในวันทำการถัดไป ผ่านระบบข่าวของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และบนเว็บไซต์ของบริษัท
- 8.3.2 คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้การจัดส่งสำเนารายงานการประชุมผู้ถือหุ้นให้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยภายใน 14 วันนับจากวันประชุมผู้ถือหุ้น
- 8.3.3 คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้มีรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นได้บันทึกข้อมูลอย่างน้อยดังต่อไปนี้
 - 1) รายชื่อกรรมการบริษัทและผู้บริหารที่เข้าประชุม และสัดส่วนกรรมการบริษัทที่เข้าร่วมการประชุมไม่เข้าร่วมการประชุม
 - 2) วิธีการลงคะแนนและนับคะแนน มติที่ประชุม และผลการลงคะแนน (เห็นชอบ ไม่เห็นชอบ และ งดออกเสียง) ของแต่ละวาระ
 - 3) ประเด็นคำถามและคำตอบในที่ประชุม รวมทั้งชื่อ-นามสกุลของผู้ถามและผู้ตอบ

ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทจะจัดให้มีการทบทวนและปรับปรุงนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีทุกปีเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงการให้ความสำคัญในการนำไปปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นทุกภาคส่วนอย่างเป็นธรรม เท่าเทียมกัน มีความโปร่งใส และเสนอข้อมูลอย่างถูกต้องเพียงพอ

2. คณะกรรมการชุดย่อย

2.1 คณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบ ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2564 มีจำนวนทั้งสิ้น 4 ท่าน ซึ่งประกอบด้วย

ชื่อ - สกุล		ตำแหน่ง
นายวุฒิ	มีชัย	ประธานกรรมการตรวจสอบ
ดร. อภิวัฒน์	พลสม	กรรมการตรวจสอบ
นายณรงค์	เดชานาธุจิกร*	กรรมการตรวจสอบ
นายทวี	มีเงิน	กรรมการตรวจสอบ

หมายเหตุ: * นายณรงค์ เดชานาธุจิกรเป็นกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะสามารถทำหน้าที่ในการสอบทานความน่าเชื่อถือของงบการเงินได้ โดยสำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาโท สาขาบัญชี โดยมีนายคำธร จิมพาลี ทำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ

1. สอบทานให้บริษัทมีรายงานทางการเงิน (รายไตรมาสและประจำปี) ที่ถูกต้องและเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องของบริษัทอย่างเพียงพอก่อนเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท
2. สอบทานให้บริษัทมีระบบการควบคุมภายใน (internal control) และระบบการตรวจสอบภายใน (internal audit) ที่เหมาะสม เพียงพอ และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งพิจารณาความเป็นอิสระของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ตลอดจนให้ความเห็นชอบในการพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย เลิกจ้างหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน หรือหน่วยงานอื่นใดที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
3. สอบทานให้บริษัทมีระบบการประเมินความเสี่ยง การบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมเพียงพอ และมีประสิทธิภาพ
4. สอบทานให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท
5. พิจารณาคัดเลือกเพื่อเสนอแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีความเป็นอิสระและกำหนดค่าตอบแทนผู้สอบบัญชีของบริษัท ประสานงานกับผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานตรวจสอบ ขอบเขต แนวทาง แผนงาน และปัญหาที่พบระหว่างการตรวจสอบ และประเด็นที่ผู้สอบบัญชีเห็นว่าเป็นสาระสำคัญ รวมทั้งเข้าประชุมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุมด้วยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
6. พิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกัน หรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ให้มีความถูกต้องและครบถ้วน ให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ รวมทั้งเปิดเผยข้อมูลในการทำรายการดังกล่าวอย่างถูกต้องครบถ้วน ทั้งนี้เพื่อให้มั่นใจว่ารายการดังกล่าวสมเหตุสมผลและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัท
7. จัดทำรายงานผลการกำกับดูแลกิจการของคณะกรรมการตรวจสอบ โดยเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีของบริษัท ซึ่งรายงานดังกล่าวต้องลงนามโดยประธานคณะกรรมการตรวจสอบ ประกอบด้วยข้อมูลดังต่อไปนี้
 - ความเห็นเกี่ยวกับความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นที่เชื่อถือได้ของรายงานทางการเงินของบริษัท
 - ความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอของระบบควบคุมภายในของบริษัท
 - ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท
 - ความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของผู้สอบบัญชี
 - ความเห็นเกี่ยวกับรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์
 - จำนวนการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ และการเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบแต่ละท่าน
 - ความเห็นหรือข้อสังเกตโดยรวมที่คณะกรรมการตรวจสอบได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย (charter)
 - รายการอื่นที่เห็นว่าผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไปควรทราบภายใต้ขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท
8. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมายด้วยความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบ

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการตรวจสอบมีความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการบริษัทโดยตรง และคณะกรรมการของบริษัทยังคงมีความรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทต่อบุคคลภายนอก

คณะกรรมการตรวจสอบมีหน้าที่สอดส่องดูแล ฝ่ายจัดการมีหน้าที่รับผิดชอบต่อการจัดเตรียมงบการเงินของบริษัท และผู้สอบบัญชีภายนอกมีหน้าที่ตรวจสอบงบการเงินดังกล่าว คณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริษัท รับทราบร่วมกันว่า ฝ่ายจัดการ ผู้ตรวจสอบภายใน และผู้สอบบัญชีภายนอกมีทรัพยากรและเวลา ตลอดจนข้อมูลความรู้ เรื่องบัญชี การตรวจสอบ ระบบควบคุมภายใน และกระบวนการจัดทำรายงานทางการเงินของบริษัทมากกว่า คณะกรรมการตรวจสอบ ฉะนั้นบทบาทการสอดส่องดูแลของคณะกรรมการตรวจสอบไม่ได้ให้ประกันเป็นพิเศษในงบการเงิน และข้อมูลการเงินที่บริษัทนำเสนอให้กับผู้ถือหุ้นและบุคคลอื่น ๆ

คณะกรรมการบริษัทมีอำนาจในการแก้ไข เปลี่ยนแปลง นิยาม คุณสมบัติ ขอบเขต อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อให้สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ของสำนักงาน ก.ล.ด. ตลาดหลักทรัพย์ฯ คณะกรรมการกำกับตลาดทุน และ/หรือ บทบัญญัติของกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

2.2 คณะกรรมการบริหาร

คณะกรรมการบริหาร ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2564 มีจำนวนทั้งสิ้น 5 ท่าน ซึ่งประกอบด้วย

ชื่อ - สกุล		ตำแหน่ง
นายฐกร	รัตนกมลพร	ประธานกรรมการบริหาร
นางสาวกรกานต์	รัตนกมลพร	กรรมการบริหาร
นายชัยทัต	กุลโชควนิช	กรรมการบริหาร
นายชัยยุทธ	เอียดแก้ว	กรรมการบริหาร
นางสาวมัทนา	วิเชียรแก้วมณี	กรรมการบริหาร

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร

1. จัดการบริษัทให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ขอบบังคับ มติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น มติคณะกรรมการบริษัท ด้วยความสุจริต ะมัดระวัง และรักษาผลประโยชน์ของบริษัท โดยจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการบริหารอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
2. มีหน้าที่ดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้ตามความจำเป็นในการประกอบกิจการ โดยต้องนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท เพื่อการอนุมัติหรือให้ความเห็นชอบ
 1. นโยบาย เป้าหมาย และแผนงานประจำปีของบริษัท
 2. งบประมาณประจำปีของบริษัท
 3. แนวทาง นโยบาย และเป้าหมายการลงทุน เพื่อเป็นกรอบการดำเนินการให้ฝ่ายจัดการนำไปถือปฏิบัติในการปฏิบัติงาน
 4. โครงสร้างอัตราค่าจ้าง สวัสดิการของพนักงาน เพื่อตอบแทนการทำงานให้กับพนักงานอย่างเหมาะสม
3. ดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท
4. มีอำนาจจ้าง แต่งตั้ง โยกย้าย ปลดออก เลิกจ้าง กำหนดอัตราค่าจ้าง ให้บำเหน็จรางวัล ปรับขึ้นเงินเดือน ค่าตอบแทน เงินโบนัส ของพนักงานทั้งหมดของบริษัทตั้งแต่ตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหารลงไป
5. มีอำนาจในการอนุมัติการเปิดบัญชีเงินฝาก และบริหารบัญชีเงินฝาก กับธนาคารทั้งในประเทศและต่างประเทศโดยพิจารณาให้เหมาะสมกับการบริหารเงินในภาพรวม
6. มีอำนาจหน้าที่กระทำเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้ภายในขอบเขตที่ได้กำหนดไว้เป็นเรื่อง ๆ ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้
 - 1) ควบคุมและกำหนดแนวทางการบริหารการลงทุนประกอบธุรกิจอื่นของบริษัทภายในขอบเขตที่คณะกรรมการมอบหมาย และให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด
 - 2) มีอำนาจออกคำสั่ง ระเบียบ ประกาศ บันทึกลง เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามนโยบายและผลประโยชน์ของบริษัท และเพื่อรักษาระเบียบวินัยการทำงานภายในองค์กร
 - 3) มีอำนาจกระทำการและแสดงตนเป็นตัวแทนบริษัทต่อบุคคลภายนอกในกิจการที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อบริษัท

- 4) อนุมัติการแต่งตั้งที่ปรึกษาด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินงาน
- 5) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทเป็นคราว ๆ ไป
- 6) อำนาจอนุมัติอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากนี้ให้เป็นไปตามขอบเขตอำนาจการอนุมัติ ที่ได้รับการอนุมัติในการประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 2/2559 และที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม

2.3 คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน

คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2564 มีจำนวนทั้งสิ้น 3 ท่าน ซึ่งประกอบด้วย

ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
นายวุฒิ มีช่วย	ประธานคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน
นายชัยศักดิ์ กุลโชควณิช	คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน
นายทวี มีเงิน	คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน

ด้านการสรรหา

- 1) กำหนดหลักเกณฑ์ และนโยบายในการสรรหากรรมการบริษัท และกรรมการชุดย่อย โดยพิจารณาความเหมาะสมของจำนวน โครงสร้าง และองค์ประกอบของคณะกรรมการ กำหนดคุณสมบัติของกรรมการเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท และ/หรือเสนอขออนุมัติต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นแล้วแต่กรณี
- 2) พิจารณาสรรหา คัดเลือก และเสนอบุคคลที่เหมาะสมให้ดำรงตำแหน่งแทนกรรมการบริษัทที่ครบวาระ และ/หรือ เมื่อมีตำแหน่งว่างลง และ/หรือแต่งตั้งเพิ่ม
- 3) พิจารณาสรรหา และคัดเลือกผู้บริหารของบริษัท โดยเฉพาะตำแหน่งกรรมการผู้จัดการ หรือประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
- 4) ปฏิบัติการอื่นใดเกี่ยวกับการสรรหาตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย

ด้านการกำหนดคำตอบแทน

- 1) จัดทำหลักเกณฑ์และนโยบายในการกำหนดคำตอบแทนของคณะกรรมการบริษัท กรรมการชุดย่อย และผู้บริหาร เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท และ/หรือเสนอขออนุมัติต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นแล้วแต่กรณี
- 2) กำหนดคำตอบแทนที่จำเป็นและเหมาะสมทั้งที่เป็นตัวเงินและมีใช้ตัวเงินของคณะกรรมการบริษัท เป็นรายบุคคล โดยการกำหนดคำตอบแทนของกรรมการ และผู้บริหารของบริษัท ให้พิจารณาความเหมาะสมกับภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบ ผลงาน และเปรียบเทียบกับบริษัทในธุรกิจที่คล้ายคลึงกัน และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากกรรมการ และผู้บริหารของบริษัท เพื่อเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณา และนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการเพื่อขออนุมัติ
- 3) รับผิดชอบต่อคณะกรรมการบริษัท และมีหน้าที่ให้คำชี้แจง ตอบคำถามเรื่องคำตอบแทนของกรรมการ กรรมการชุดย่อย และผู้บริหารระดับสูงของบริษัทในที่ประชุมผู้ถือหุ้น
- 4) รายงานนโยบาย หลักการ/เหตุผลของการกำหนดคำตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร ตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเปิดเผยไว้ในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (56-1) และรายงานประจำปีของบริษัท
- 5) ปฏิบัติการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดคำตอบแทนตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย

โดยฝ่ายบริหาร และหน่วยงานต่าง ๆ จะต้องรายงาน หรือนำเสนอข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสรรหาและกำหนดคำตอบแทนให้บรรลุตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

3. องค์ประกอบและการสรรหาคณะกรรมการ

ปัจจุบัน บริษัทมีคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน ซึ่งบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการและผู้บริหารของบริษัทเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติครบตามมาตรา 68 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชน พ.ศ. 2535 และตามประกาศคณะกรรมการตลาดทุน ที่ กว. 39/2559 เรื่องการขออนุญาตและการอนุญาตให้เสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ ฉบับลงวันที่ 30 กันยายน 2559 (รวมถึงที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม) ทุกประการ คณะกรรมการต่าง ๆ ของบริษัทมีรายชื่อและขอบเขตอำนาจดังต่อไปนี้

องค์ประกอบและการสรรหาคณะกรรมการบริษัท

สำหรับการคัดเลือกบุคคลที่จะเข้าดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการของบริษัท การสรรหากรรมการเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน ซึ่งจะพิจารณาคัดเลือกตามเกณฑ์คุณสมบัติตามมาตรา 68 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ.2535 และตามประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังพิจารณาคัดเลือกกรรมการจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีพื้นฐานและความเชี่ยวชาญจากหลากหลายด้านซึ่งจะส่งผลต่อการดำเนินงานของบริษัท ในการให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ในมุมมองของผู้ที่มีประสบการณ์ตรง มีภาวะผู้นำ วิสัยทัศน์กว้างไกล มีคุณธรรมและจริยธรรม มีประวัติการทำงานที่โปร่งใส และมีความสามารถในการแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระ จากนั้นจึงนำรายชื่อเสนอที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง

ในการเลือกตั้งคณะกรรมการของบริษัท จะกระทำโดยที่ประชุมผู้ถือหุ้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการของบริษัทประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย 5 คน และกรรมการไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด ต้องมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร การแต่งตั้งกรรมการนั้น ให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเป็นผู้เลือกตั้งกรรมการตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังนี้
 - 1) ผู้ถือหุ้นคนหนึ่งมีคะแนนเสียงเท่ากับหนึ่งหุ้นต่อหนึ่งเสียง
 - 2) ในการเลือกกรรมการ อาจใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนเลือกกรรมการเป็นรายบุคคล คราวละคนหรือคราวละหลายคน ตามแต่ที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นจะเห็นสมควร แต่ในการลงมติแต่ละครั้งผู้ถือหุ้นต้องออกเสียงด้วยคะแนนที่มีตามข้อ 1.1 ทั้งหมด จะแบ่งคะแนนเสียงแก่คนใดมากน้อยเพียงใดไม่ได้
 - 3) การออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งกรรมการให้ใช้เสียงข้างมาก บุคคลซึ่งได้รับคะแนนเสียงสูงสุดตามลำดับลงมา เป็นผู้ได้รับการเลือกตั้งเป็นกรรมการ เท่าจำนวนกรรมการที่จะพึงมีหรือจะพึงเลือกตั้งในครั้งนั้น ในกรณีที่บุคคลซึ่งได้รับการเลือกตั้งในลำดับถัดลงมามีคะแนนเสียงเท่ากันเกินจำนวนกรรมการที่จะพึงมีหรือพึงเลือกตั้งในครั้งนั้น ให้ผู้เป็นประธานเป็นผู้ออกเสียงชี้ขาด
2. คณะกรรมการบริษัทต้องมีกรรมการอิสระไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของคณะกรรมการทั้งหมด และมีจำนวนไม่ต่ำกว่า 3 คน ซึ่งกรรมการอิสระถือหุ้นไม่เกินร้อยละหนึ่งของจำนวนทุนจดทะเบียนที่ออกและเรียกชำระแล้วของบริษัท และบริษัทที่เกี่ยวข้องโดยรวมหุ้นที่ถือโดยบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วย และให้มีคุณสมบัติตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนที่ กว. 39/2559 เรื่องการขออนุญาตและการอนุญาตให้เสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ ฉบับลงวันที่ 30 กันยายน 2559 (รวมถึงที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม)
3. ในการประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปีทุกครั้ง ให้กรรมการออกจากตำแหน่งหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ทั้งหมด ถ้าจำนวนกรรมการที่จะแบ่งออกให้ตรงเป็นสามส่วนไม่ได้ ก็ให้ออกโดยจำนวนใกล้เคียงที่สุดกับส่วนหนึ่งในสาม กรรมการที่จะออกจากตำแหน่งในปีแรกและปีที่สองภายหลังจดทะเบียนบริษัทนั้น ให้ใช้วิธีจับสลากหรือตกลงกันในคณะกรรมการว่าผู้ใดจะออก และปีต่อ ๆ ไป ให้กรรมการคนที่อยู่ในตำแหน่งนานที่สุดเป็นผู้ออกจากตำแหน่ง กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระในข้อนี้อาจได้รับเลือกตั้งกลับเป็นกรรมการใหม่ได้
4. ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการว่างลงเพราะมีเหตุอื่นนอกจากถึงคราวออกตามวาระ ให้คณะกรรมการเลือกบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัดเข้าเป็นกรรมการแทนในการประชุมคณะกรรมการคราวถัดไป เว้นแต่วาระกรรมการจะเหลือน้อยกว่าสองเดือน โดยบุคคลซึ่งเข้าเป็นกรรมการดังกล่าวจะอยู่ในตำแหน่งกรรมการได้เพียงเท่าวาระที่ยังเหลืออยู่ของกรรมการที่ตนแทน โดยมติดังกล่าวของคณะกรรมการจะต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการที่เหลืออยู่
5. ที่ประชุมผู้ถือหุ้นอาจลงมติให้กรรมการคนใดออกจากตำแหน่งก่อนถึงคราวออกตามวาระได้ ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมและมีสิทธิออกเสียง และมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนหุ้นที่ถือโดยผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและมีสิทธิออกเสียง

องค์ประกอบและการสรรหาคณะกรรมการอิสระ และคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบ ประกอบด้วยกรรมการอิสระอย่างน้อย 3 คน โดยมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 3 ปี บริษัทมีนโยบายในการสรรหากรรมการตรวจสอบ/กรรมการอิสระ โดยจะต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. ถือหุ้นไม่เกินร้อยละหนึ่งของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท โดยให้นับรวมหุ้นที่ถือโดยผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย
2. ไม่เป็นหรือเคยเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่ได้เงินเดือนประจำ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือบริษัทย่อยลำดับเดียวกัน ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือของผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนได้รับการแต่งตั้ง
3. ไม่เป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางโลหิต หรือโดยการจดทะเบียนตามกฎหมาย ในลักษณะที่เป็น บิดามารดา คู่สมรส พี่น้อง และบุตร รวมทั้งคู่สมรสของบุตร ของผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้มีอำนาจควบคุม หรือบุคคลที่จะได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท หรือบริษัทย่อย
4. ไม่มีหรือเคยมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท ในลักษณะที่อาจเป็นการขัดขวางการใช้วิจารณญาณอย่างอิสระของตน รวมทั้งไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย หรือผู้มีอำนาจควบคุมของผู้ที่มีความสำคัญทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท เว้นแต่ได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนได้รับการแต่งตั้ง ทั้งนี้ ความสัมพันธ์ทางธุรกิจให้รวมถึงรายการประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนที่ ทว. 28/2551 เรื่องการขออนุญาตและการอนุญาตให้เสนอขายหุ้นที่ออกใหม่
5. ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจควบคุม หรือหุ้นส่วนของสำนักงานสอบบัญชี ซึ่งมีผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทสังกัดอยู่ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนได้รับการแต่งตั้ง
6. ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ให้บริการทางวิชาชีพใด ๆ ซึ่งรวมถึงการให้บริการที่ปรึกษากฎหมายหรือที่ปรึกษาทางการเงิน ซึ่งได้รับค่าบริการเกินกว่าสองล้านบาทต่อปีจากบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจควบคุม หรือหุ้นส่วนของผู้ให้บริการทางวิชาชีพนั้นด้วย เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนได้รับการแต่งตั้ง
7. ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งเพื่อเป็นตัวแทนของกรรมการของบริษัท ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ถือหุ้น ซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท
8. ไม่ประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกัน และเป็นการแข่งขันที่มีนัยกับกิจการของบริษัทหรือบริษัทย่อย หรือไม่เป็นหุ้นส่วนที่มีนัยในห้างหุ้นส่วน หรือเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมการบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่รับเงินเดือนประจำ หรือถือหุ้นเกินกว่าร้อยละหนึ่งของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัทอื่น ซึ่งประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันที่มีนัยกับกิจการของบริษัทหรือบริษัทย่อย
9. ไม่มีลักษณะอื่นใดที่ทำให้ไม่สามารถให้ความเห็นอย่างเป็นอิสระเกี่ยวกับการดำเนินงานของบริษัท
10. ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการให้ตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท
11. ไม่เป็นกรรมการของบริษัทใหญ่ บริษัทย่อย หรือบริษัทย่อยลำดับเดียวกัน เฉพาะที่เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ

นอกจากนี้กรรมการอิสระที่ดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 1 คน จะต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบัญชีหรือการเงินเพียงพอ ที่จะสามารถทำหน้าที่ในการสอบทานความน่าเชื่อถือของงบการเงินได้ รวมทั้ง บริษัทจะพิจารณาคุณสมบัติในด้านอื่น ๆ ประกอบด้วย เช่น ประสบการณ์ในธุรกิจ ความเชี่ยวชาญเฉพาะทางที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ ความมีจริยธรรม เป็นต้น

หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งกรรมการบริษัท โดยกรรมการตรวจสอบซึ่งพ้นจากวาระอาจได้รับการแต่งตั้งให้กลับมาดำรงตำแหน่งใหม่ได้ ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการตรวจสอบว่างลงเพราะมีเหตุอื่นนอกจากถึงคราวออกตามวาระ ให้คณะกรรมการบริษัทแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติครบถ้วนเป็นกรรมการตรวจสอบเพื่อให้เป็นกรรมการตรวจสอบมีจำนวนครบตามที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด โดยบุคคลที่เป็นกรรมการตรวจสอบแทนจะอยู่ในตำแหน่งกรรมการได้เพียงเท่าวาระที่ยังเหลืออยู่ของกรรมการตรวจสอบซึ่งตนทดแทน และบริษัทต้องแจ้งตลาดหลักทรัพย์ฯ ทันทีที่กรรมการตรวจสอบลาออกหรือถูกให้ออกก่อนครบวาระ

องค์ประกอบและการสรรหาคณะกรรมการบริหาร

คณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย 4 คน และต้องดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการบริษัทไม่น้อยกว่า 3 คน โดยการแต่งตั้งกรรมการบริหารนั้น ให้ผู้ประชุมคณะกรรมการบริษัทเป็นผู้เลือกตั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังนี้

1. ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการบริหารว่างลง ให้คณะกรรมการบริษัทเลือกบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสม และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัดเข้าเป็นกรรมการบริหารแทนในการประชุม คณะกรรมการบริหารคราวถัดไป โดยมติดังกล่าวของคณะกรรมการบริษัทจะต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการบริษัท
2. ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท อาจลงมติให้กรรมการบริหารคนใดออกจากตำแหน่งได้ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการบริษัทที่มาประชุมและมีสิทธิออกเสียง
3. ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระยังคงต้องอยู่รักษาการในตำแหน่งเพื่อดำเนินกิจการของบริษัทต่อไป เพียงเท่าที่จำเป็นจนกว่าจะมีกรรมการคนใหม่เข้ารับหน้าที่

องค์ประกอบและการสรรหาคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน

คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทนจะต้องได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริษัทฯ โดยประกอบด้วยกรรมการไม่น้อยกว่า 3 คน และควรประกอบด้วยกรรมการอิสระและกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารโดยส่วนใหญ่ ทั้งนี้ให้คณะกรรมการบริษัทฯ แต่งตั้งกรรมการอิสระที่เป็นสมาชิกของคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทนขึ้นเป็นประธานคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน

4. การพิจารณาสรรหาและแต่งตั้งผู้บริหารระดับสูงของบริษัท

ในการพิจารณาสรรหาและแต่งตั้งผู้บริหารระดับสูงของบริษัทมีคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน พิจารณาสรรหา คัดเลือก และเสนอบุคคลที่เหมาะสมให้ดำรงตำแหน่งแทนกรรมการบริษัทที่ครบวาระ และ/หรือ เมื่อมีตำแหน่งว่างลง และ/หรือแต่งตั้งเพิ่ม โดยจะทำการพิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อนำเสนออนุมัติการแต่งตั้งต่อคณะกรรมการบริษัท หรือตามอำนาจอนุมัติการแต่งตั้งสำหรับตำแหน่งนั้น ๆ ต่อไป

5. การกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

บริษัทมีนโยบายการลงทุนและบริหารงานในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม โดยจะลงทุนในธุรกิจที่มีความเกี่ยวเนื่องใกล้เคียง หรือก่อให้เกิดประโยชน์และสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของบริษัท เพื่อเสริมสร้างความมั่นคง และผลการดำเนินงานของบริษัท ทั้งนี้ บริษัทจะพิจารณาสัดส่วนการลงทุน ทำอะไรที่คาดว่าจะได้รับ ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น และสถานะทางการเงินของบริษัท ก่อนการตัดสินใจลงทุนในโครงการต่าง ๆ โดยการอนุมัติการลงทุนดังกล่าวจะต้องได้รับการพิจารณาจากที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท และ/หรือ ที่ประชุมผู้ถือหุ้นตามขอบเขตอำนาจการอนุมัติที่กำหนด

นอกจากนี้ ในการกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วมนั้น บริษัทจะพิจารณาส่งตัวแทนของ บริษัทซึ่งมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่เหมาะสมกับธุรกิจที่บริษัทเข้าลงทุนเข้าเป็นกรรมการในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมของบริษัทดังกล่าว โดยตัวแทนดังกล่าวอาจเป็นประธานกรรมการ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กรรมการ ผู้บริหารระดับสูง หรือบุคคลใด ๆ ของบริษัทที่ปราศจากผลประโยชน์ขัดแย้งกับธุรกิจของบริษัทย่อยและบริษัทร่วมเหล่านั้น ทั้งนี้ เพื่อให้บริษัทสามารถควบคุมดูแลกิจการ และการดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วมได้เสมือนเป็นหน่วยงานหนึ่งของ บริษัท บริษัทจึงกำหนดให้ตัวแทนของบริษัทจะต้องบริหารจัดการธุรกิจของบริษัทย่อยและบริษัทร่วมให้เป็นไปตามระเบียบและกฎเกณฑ์ซึ่งกำหนดไว้ในข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัทย่อย และ/หรือ

บริษัทร่วมนั้น ๆ นอกจากนี้ บริษัทจะพิจารณาส่งตัวแทนเพื่อเป็นกรรมการในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมดังกล่าวให้เป็นไปตามสัดส่วนการถือหุ้นของบริษัท และ/หรือข้อตกลงร่วมกันในกรณีของบริษัทร่วม

ทั้งนี้ บริษัทจะติดตามผลประกอบการและผลการดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วมอย่างใกล้ชิด รวมถึงกำกับให้มีการจัดเก็บข้อมูลและบันทึกบัญชีของบริษัทย่อยและบริษัทร่วมให้บริษัทตรวจสอบ

6. การดูแลเรื่องการใช้ข้อมูลภายใน

บริษัทให้ความสำคัญกับการดูแลการใช้ข้อมูลภายใน ให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล ความซื่อสัตย์สุจริตในการดำเนินธุรกิจ และเพื่อให้แน่ใจว่าผู้ลงทุนในหลักทรัพย์บริษัทได้รับสารสนเทศที่เชื่อถือได้อย่างเท่าเทียมและกันทั่วถึง บริษัทจึงได้กำหนดระเบียบการกำกับการใช้ข้อมูลภายใน และระเบียบการซื้อขายหลักทรัพย์ของกรรมการ ผู้บริหารและพนักงาน ให้สอดคล้องกับกฎหมายเกี่ยวกับหลักทรัพย์ และมุ่งเน้นความโปร่งใสในการประกอบธุรกิจ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัทที่ได้รับทราบข้อมูล ต้องไม่ใช้ข้อมูลทางการเงินของบริษัทหรือข้อมูลภายในที่มีสาระสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงราคาของหลักทรัพย์ที่ยังมิได้เปิดเผยต่อสาธารณชนหรือตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทอื่นนำมาซึ่งผลประโยชน์ของตนเองและผู้อื่น โดยให้หลีกเลี่ยงหรืองดการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัท ในช่วง 1 เดือน ก่อนการเปิดเผยงบการเงินต่อสาธารณชน และอย่างน้อย 2 วันทำการ ภายหลังข้อมูลได้เผยแพร่ต่อสาธารณชนแล้ว
2. บริษัทมีหน้าที่เปิดเผยสารสนเทศเกี่ยวกับการดำเนินงานที่สำคัญของบริษัทให้สาธารณชนรับทราบโดยทันทีและอย่างทั่วถึง โดยผ่านสื่อและวิธีการที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ และนโยบายเปิดเผยข้อมูลของบริษัทกำหนด และผ่านสื่ออื่น ๆ ของฝ่ายนักลงทุนสัมพันธ์ และประชาสัมพันธ์ เพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลข่าวสารได้เข้าถึงนักลงทุนทุกกลุ่มอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
3. บริษัทมีกฎระเบียบการรักษาความปลอดภัยทางด้านระบบคอมพิวเตอร์และข้อมูลสารสนเทศอย่างเข้มงวดเพื่อป้องกันไม่ให้ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญถูกเปิดเผย ทั้งนี้ บริษัทได้จำกัดการเข้าถึงข้อมูลภายในซึ่งยังไม่เปิดเผยต่อสาธารณชน แต่เพียงผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชีและการเงิน เจ้าหน้าที่ฝ่ายนักลงทุนสัมพันธ์ และฝ่ายกำกับดูแลกิจการ

หากมีการกระทำที่ฝ่าฝืนระเบียบปฏิบัติดังกล่าวข้างต้น บริษัทจะดำเนินการทางวินัยเพื่อพิจารณาลงโทษตามสมควรแก่กรณี ได้แก่ การตักเตือนด้วยวาจา ตักเตือนด้วยหนังสือ ตัดคำจ้าง พักงาน เลิกจ้างโดยไม่จ่ายค่าชดเชย หรือดำเนินคดีตามกฎหมาย

7. ค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชี

1. ค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชี (Audit Fee)

บริษัทได้จ่ายค่าตอบแทนการสอบบัญชีให้แก่ นายบรรจง พิชญสารณ์ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตทะเบียนเลขที่ 7147 หรือ นายไกรสิทธิ์ ศิลปะมงคลกุล ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตทะเบียนเลขที่ 9429 หรือ นางสาวเขมนันท์ ใจชื่น ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตทะเบียนเลขที่ 8260 หรือ นางสาววราภรณ์ กาญจนรัชมิโชติ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตทะเบียนเลขที่ 9927 จากบริษัท สยาม ทูร สอบบัญชี จำกัด ผู้สอบบัญชีของบริษัทและบริษัทย่อยในงวดบัญชีของปี 2563 เป็นจำนวนเงิน รวม 2,650,000 บาท (สองล้านหกแสนห้าหมื่นบาท)

2. ค่าบริการอื่น ๆ (Non Audit Fee)

1) ค่าใช้จ่ายในการจัดเตรียมกระดาษทำการ	300,000	บาท
2) ค่าใช้จ่ายในการทดสอบระบบสารสนเทศโดย IT Audit ประมาณ	130,000	บาท

ความรับผิดชอบต่อสังคม

นโยบายความรับผิดชอบต่อสังคม

บริษัทมุ่งมั่นที่จะพัฒนาธุรกิจให้เติบโตอย่างยั่งยืนควบคู่ไปกับการรับผิดชอบต่อสังคม ดังนั้นเพื่อให้การพัฒนาธุรกิจของบริษัทเป็นไปอย่างยั่งยืน โดยที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 10/2557 เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2557 ได้มีมติอนุมัตินโยบายความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility Policy) โดยมีกรอบหลักการแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

1. กรอบแนวทางการดำเนินการความรับผิดชอบต่อสังคม

การดำเนินธุรกิจภายใต้การกำกับกิจการที่ดีและยึดหลักจริยธรรมควบคู่ไปกับการใส่ใจดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและสังคม มีสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมอย่างแท้จริง โดยคำนึงถึงผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกองค์กร ตั้งแต่ผู้ถือหุ้น พนักงาน ลูกค้า ชุมชน ตลอดจนสังคมวงกว้าง ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน โดยแนวทางของความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทควรครอบคลุมในหัวข้อดังต่อไปนี้

- 1.1 การประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม
- 1.2 การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน
- 1.3 การปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม
- 1.4 ความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค
- 1.5 ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

1.1 การประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม

บริษัทและบริษัทย่อยให้ความสำคัญในการดำเนินธุรกิจ โดยปฏิบัติตามกรอบการแข่งขันทางการค้าที่สุจริตและเป็นธรรมภายใต้กรอบของกฎหมายและจริยธรรมธุรกิจของบริษัทและบริษัทย่อย และยึดถือหลักการการแข่งขันอย่างเสมอภาคของการได้รับผลตอบแทนที่เป็นธรรมทั้งสองฝ่าย การดำเนินธุรกิจกับคู่ค้าต้องไม่นำมาซึ่งความเสื่อมเสียต่อชื่อเสียงของบริษัทและบริษัทย่อย หรือขัดต่อกฎหมาย โดยมีหลักการในการดำเนินธุรกิจดังนี้ คือ

- ไม่เรียกรับ หรือยินยอมที่จะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดซึ่งอยู่นอกเหนือข้อตกลงการค้า หรือเงื่อนไขทางการค้า
- มุ่งสร้างความสัมพันธ์ ความร่วมมือที่ดี และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ร่วมกับคู่ค้า เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจร่วมกันในระยะยาว
- รักษาความลับหรือสารสนเทศของคู่ค้า ไม่นำไปใช้เพื่อประโยชน์ตนเอง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องโดยมิชอบ
- บริษัทและบริษัทย่อยจะไม่ดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้บริหาร พนักงานใช้ทรัพยากรและทรัพย์สินของบริษัทอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้สินค้าและบริการที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องและไม่สนับสนุนสินค้าหรือการกระทำที่เป็นการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา
- บริษัทและบริษัทย่อยต่อต้านการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม โดยบริษัทและบริษัทย่อยจะไม่ดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้ ได้แก่ การรวมหัวกำหนดราคา การกำหนดราคาจำหน่ายเพื่อจำกัดคู่แข่ง โดยการกำหนดราคาของบริษัทจะมาจากการพิจารณาภาวะตลาด ความต้องการซื้อ ตลอดจนต้นทุนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรืออาจกล่าวได้ว่า เป็นการกำหนดราคาสินค้าตามต้นทุนสินค้าและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เพื่อให้สามารถแข่งขันได้ / นโยบายการจัดซื้อของบริษัท มีการกำหนด วิธีการจัดหา ขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม
- บริษัทและบริษัทย่อยได้กำหนดช่องทางการร้องเรียนเรื่องที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม โดยมีจุดรับเรื่องร้องเรียนดังกล่าวที่บริษัท ตลอดจนผ่านเว็บไซต์ของบริษัท เป็นต้น

1.2 การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

บริษัทและบริษัทย่อยดำเนินธุรกิจด้วยความโปร่งใส ยึดมั่นในความถูกต้อง โดยจัดให้มีแนวทางในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน รวมถึงการสนับสนุนกิจกรรมที่ส่งเสริมและปลูกฝังให้ผู้บริหารและพนักงาน ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ไม่สนับสนุนให้มีการสร้างความสำเร็จของงานด้วยวิธีการทุจริต คณะกรรมการบริษัทมีนโยบายปฏิบัติตามกฎหมายต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน โดยกำหนดแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

- สร้างจิตสำนึก ค่านิยม ทัศนคติให้แก่พนักงานในการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต (ตามคู่มือจริยธรรมธุรกิจ (Code of Conduct) ของบริษัท)
- จัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีการตรวจสอบและถ่วงดุลการใช้อำนาจให้เหมาะสม เพื่อป้องกันมิให้พนักงานทุจริต หรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับการทุจริต และคอร์รัปชันต่าง ๆ
- ห้ามมิให้กรรมการบริษัท ผู้บริหาร และพนักงานกระทำการใด ๆ อันเป็นการเรียกร้อง หรือยอมรับทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใด สำหรับตนเองหรือผู้อื่นที่สื่อไปในทางจงใจให้ปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่มิชอบ หรืออาจทำให้บริษัทเสียประโยชน์อันชอบธรรม
- ห้ามมิให้กรรมการบริษัท ผู้บริหาร และพนักงานให้หรือเสนอที่จะให้ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลภายนอกเพื่อจงใจให้บุคคลนั้นกระทำความหรือละเว้นการกระทำใดที่ผิดต่อกฎหมายหรือโดยมิชอบต่อตำแหน่งหน้าที่ของตน

1.3 การปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม

บริษัทและบริษัทย่อยมีนโยบายที่จะปฏิบัติต่อพนักงานทุกคนด้วยความเป็นธรรม โดยไม่มีเงื่อนไขใดที่จะทำให้บริษัทและบริษัทย่อยจะต้องปฏิบัติต่อพนักงานโดยไม่เท่าเทียมกัน เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อพนักงานทุกคน บริษัทมีระบบการดูแลพนักงานอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม (ตามข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานของบริษัท) ดังนี้

- บริษัทและบริษัทย่อยจะดูแลผลตอบแทนให้พนักงานทุกคนอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม โดยพนักงานไม่จำเป็นต้องเรียกร้อง
- บริษัทและบริษัทย่อยจะไม่เลือกปฏิบัติ ในขณะที่เดียวกันจะปฏิบัติต่อพนักงานโดยเท่าเทียมกัน
- ในกรณีที่พนักงานมีข้อร้องทุกข์เกิดขึ้น บริษัทและบริษัทย่อยมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการเรื่องการร้องทุกข์ของพนักงานอย่างชัดเจน โดยบริษัทจะหาทางยุติโดยเร็วและเป็นธรรม เพื่อจำกัดปัญหาให้อยู่ในขอบเขตไม่ขยายผลออกไปในวงกว้าง

เนื่องจากบริษัทให้ความสำคัญและตระหนักถึงความเท่าเทียมกัน โดยมีแนวปฏิบัติต่อพนักงานด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลหนึ่งบุคคลใด เป็นไปตามคู่มือจริยธรรมธุรกิจ (Code of Conduct) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของพนักงานทุกคน โดยถือว่าข้อปฏิบัติในคู่มือจริยธรรมเป็นส่วนหนึ่งของ “ระเบียบและข้อบังคับพนักงาน” ที่พนักงานพึงปฏิบัติ ทั้งนี้ บริษัทได้ดำเนินการชี้แจงเรื่องจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจให้กับพนักงานทุกคนรับทราบในวันแรกของการเข้าร่วมงานกับบริษัท และยังได้นำย่ำรายละเอียดในหลักสูตรการฝึกอบรมพนักงาน

1.4 ความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค

บริษัทและบริษัทย่อยให้ความสำคัญความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสียในห่วงโซ่ธุรกิจ ได้แก่ ผู้ถือหุ้น ลูกค้า คู่ค้า และคู่แข่งทางธุรกิจ และได้ประกาศใช้จริยธรรมธุรกิจ (Code of Conduct) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานของบริษัท โดยมีแนวปฏิบัติความรับผิดชอบต่อลูกค้า ดังต่อไปนี้

- ส่งมอบสินค้าและให้บริการที่มีคุณภาพตรงตามความคาดหวังของลูกค้าในราคาที่เป็นธรรม
- ให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง เพียงพอ และทันต่อเหตุการณ์แก่ลูกค้า เพื่อให้ทราบเกี่ยวกับสินค้าและบริการ โดยไม่มีการกล่าวเกินความเป็นจริงที่เป็นเหตุให้ลูกค้าเข้าใจผิดเกี่ยวกับคุณภาพของสินค้าหรือบริการนั้น ๆ
- ติดต่อกับลูกค้าด้วยความสุภาพ มีประสิทธิภาพ และเป็นที่ไว้วางใจได้ของลูกค้า และจัดให้มีระบบกระบวนการที่ให้ลูกค้าร้องเรียนเกี่ยวกับคุณภาพ ความปลอดภัยของสินค้า
- รักษาความลับของลูกค้า และไม่นำไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้ที่เกี่ยวข้องโดยมิชอบ

- บริษัทและบริษัทย่อยจัดให้มีการสื่อสารด้านการตลาดหลายวิธี ได้แก่ การสื่อสารข้อมูลผลิตภัณฑ์โดยผ่านการแนะนำของเจ้าหน้าที่ขาย หรือช่องทางการสื่อสารผ่านเว็บไซต์ของบริษัท เป็นต้น

1.5 ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

บริษัทและบริษัทย่อยมีนโยบายส่งเสริมและให้ความรู้ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมกับพนักงานทุกระดับ เพื่อใช้เป็นแนวทางร่วมกันในการพัฒนาและดูแลรับผิดชอบชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยสนับสนุนให้มีโครงการหรือกิจกรรมที่สร้างประโยชน์อย่างยั่งยืนแก่ชุมชนและสังคม พร้อมทั้งการปฏิบัติตามกฎหมายข้อบังคับ และข้อกำหนดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในการดำเนินธุรกิจ โดยมีการประเมินและติดตามผลการดำเนินงาน หรือผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

- มีการกำหนดขั้นตอนการจัดการของเสียจากการดำเนินงานอย่างชัดเจน
- ดูแลสิ่งแวดล้อมรอบข้างโครงการเพื่อจำกัดผลกระทบจากการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อย
- ร่วมพัฒนาชุมชนในบริเวณรอบโครงการต่าง ๆ ของบริษัท

2. การดำเนินงานและการจัดทำรายงาน

2.1 คณะทำงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคม

กำหนดให้คณะกรรมการบริหารเป็นผู้แต่งตั้งคณะทำงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคม โดยกำหนดให้มีจำนวนสมาชิกไม่น้อยกว่า 3 คน แต่ไม่เกิน 7 คนและคณะทำงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมคัดเลือกเลือกสมาชิก 1 คน ทำหน้าที่เป็นประธานคณะทำงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคม

2.2 การกำหนดแผนการดำเนินการและการรายงานผลการปฏิบัติการ

กำหนดให้คณะทำงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมจัดทำแผนงานความรับผิดชอบต่อสังคม นำเสนอคณะกรรมการบริหารเป็นรายปี และกำหนดงบประมาณในการดำเนินงานสำหรับปีนั้น ๆ โดยคำนึงถึงกรอบแนวทางการดำเนินการความรับผิดชอบต่อสังคม ร่วมกับความเหมาะสมกับการดำเนินการของบริษัท สถานะทางการเงิน และผลประโยชน์ของบริษัทร่วมกับ และจัดทำรายงานผลการปฏิบัติการนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

2. คณะทำงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคม

คณะทำงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2564 มีจำนวนทั้งสิ้น 4 ท่าน ซึ่งประกอบด้วย

ชื่อ - สกุล		ตำแหน่ง
นางสาวกรกานต์	รัตนกุลพร	ประธานคณะทำงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคม
นางสาวลัดดา	ไตระวงสา	สมาชิกคณะทำงาน
นางสาวกัญจมา	วรหัตถ์ทิววิทย์	สมาชิกคณะทำงาน
นางสาวปัญญนุช	ภูมิวิฑูรสิทธิ์ชัย	สมาชิกคณะทำงาน

โดยคณะทำงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมมีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

1. ดำเนินการสื่อสารให้พนักงานทุกระดับ คู่ค้า และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนรู้ เข้าใจ และเกิดความตระหนักในด้านความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR)
2. กำหนดแผนงานที่เหมาะสม ให้สอดคล้องกับนโยบายของบริษัท ในการดำเนินธุรกิจเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย
3. กำหนดงบประมาณในการดำเนินงานสำหรับปีนั้น ๆ โดยคำนึงถึงกรอบแนวทางการดำเนินการความรับผิดชอบต่อสังคม ร่วมกับความเหมาะสมกับการดำเนินการของบริษัท สถานะทางการเงิน และผลประโยชน์ของบริษัท
4. สนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ ความสำเร็จ และประสบการณ์ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) ระหว่างหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอก

5. ประชุมคณะทำงาน และจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน นำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

3. กิจกรรมเพื่อประโยชน์ต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

บริษัทได้ทำการวางแผนโครงการด้านความรับผิดชอบต่อสังคม โดยมีหัวข้อและรายละเอียดของโครงการที่สำคัญ ดังนี้

1. กิจกรรมเติมยิ้มให้น้องในวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี 2563 : ร่วมสนับสนุนทุนการศึกษา อุปกรณ์การเรียน อุปกรณ์กีฬา ขนม แก่น้อง ๆ ในชุมชนใกล้เคียง ร่วมกับสำนักงานเขตสะพานสูงและศูนย์กีฬาเฉลิมพระเกียรติ กรุงเทพมหานคร และเทศบาลคลองตำหรุ อ.เมือง จ.ชลบุรี ระหว่างวันที่ 8 - 10 มกราคม 2563
2. กิจกรรมปลูกป่าชายเลน 500 ต้น : บริษัทและบริษัทย่อยจัดกิจกรรมให้พนักงาน เดินทางไปจัดกิจกรรมปลูกป่าชายเลน 500 ต้น ณ ชุมชนบ้านขุนสมุทรจีน จ.สมุทรปราการ เพื่ออนุรักษ์พื้นที่ชายฝั่งที่ได้รับผลกระทบจากน้ำทะเลกัดเซาะชายฝั่ง เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2562
3. กิจกรรมเติมยิ้มให้น้องในวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี 2562 : ร่วมสนับสนุนทุนการศึกษา อุปกรณ์การเรียน อุปกรณ์กีฬา ขนม แก่น้อง ๆ ในชุมชนใกล้เคียง ร่วมกับสำนักงานเขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร และเทศบาลคลองตำหรุ อ.เมือง จ.ชลบุรี ระหว่างวันที่ 11 - 12 มกราคม 2562
4. โครงการ “ดักได้ พาน้องท่องดาว” : จัดกิจกรรมพาน้อง ๆ จากบ้านบ้านราชวดีหญิง และบ้านราชวดีชาย จำนวน 100 คน เดินทางไปเรียนรู้สร้างสรรค์ผ่านระบบฉายภาพในท้องฟ้าจำลอง ณ ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา ท้องฟ้าจำลองกรุงเทพ เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2560

4. การดำเนินธุรกิจที่มีผลกระทบต่อความรับผิดชอบต่อสังคม

- ไม่มี -

5. การจัดการด้านความยั่งยืนในมิติสิ่งแวดล้อม

5.1 นโยบายและแนวปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อม

บริษัทมีความมุ่งมั่นในการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนบนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม โดยตระหนักและให้ความสำคัญต่อการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจ และมีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินธุรกิจให้สามารถเติบโตอย่างยั่งยืน ควบคู่ไปกับการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 6/2563 เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2563 จึงได้มีมติอนุมัตินโยบายด้านสิ่งแวดล้อม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมรวมถึงข้อกำหนดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง อย่างเคร่งครัด
2. มุ่งมั่นในการปกป้องสิ่งแวดล้อม โดยการใช้ทรัพยากรและพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการป้องกันมลพิษ และปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานของบริษัทและบริษัทย่อย ให้มีสิ่งแวดล้อมที่ดี และมีการอนุรักษ์ทรัพยากรอย่างต่อเนื่อง
3. ส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมเพื่อความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง
4. ส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างวัฒนธรรมและจิตสำนึกที่ดีต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม
5. สนับสนุนและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของชุมชนในท้องถิ่น โดยร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่น ๆ
6. เปิดเผยนโยบายสิ่งแวดล้อม ให้กับพนักงาน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ และสาธารณชน

5.2 ผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม

ปัจจุบัน บริษัทมิได้จัดทำข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เนื่องจากคณะกรรมการบริษัทมีความเห็นว่า ปัจจุบัน กิจกรรมการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อยนั้น มิได้มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างมีนัยสำคัญ จึงยังไม่ต้องทำการทวนสอบการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของบริษัทและบริษัทย่อย โดยมอบหมายให้ประธานกลุ่มบริษัทเป็นผู้พิจารณาให้มีการดำเนินการทวนสอบการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของบริษัทและบริษัทย่อย หากมีการเปลี่ยนแปลงการดำเนินธุรกิจของบริษัทและบริษัทย่อยที่อาจจะทำให้เกิดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างมีนัยสำคัญ ตามความเหมาะสม

การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง

1. การประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในโดยคณะกรรมการบริษัท

ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 1/2564 เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2564 โดยมีคณะกรรมการตรวจสอบเข้าร่วมประชุมทั้ง 4 ท่าน ได้ประเมินและให้ความเห็นเกี่ยวกับระบบควบคุมภายในของบริษัท โดยการซักถามข้อมูลจากฝ่ายบริหาร และมีผู้ตรวจสอบภายในเป็นผู้ให้ข้อมูลประกอบ ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาอนุมัติตอบแบบประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายใน ทั้ง 5 ส่วน ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)
2. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
3. มาตรการควบคุม (Control Activities)
4. ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล (Information and Communication)
5. ระบบการติดตาม (Monitoring Activities)

คณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริษัทมีความเห็นว่าบริษัทมีระบบการควบคุมภายในที่เพียงพอและเหมาะสม รวมถึงมีระบบการควบคุมภายในที่เพียงพอในเรื่องของการทำธุรกรรมกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว

ปัจจุบัน บริษัทได้แต่งตั้งบริษัท ออดิท เอ็นท์ จำกัด ซึ่งเป็นสำนักตรวจสอบจากภายนอก ดำรงตำแหน่ง “ผู้ตรวจสอบภายใน” ของบริษัท ในการทำหน้าที่ตรวจสอบการปฏิบัติงานและกิจกรรมทางการเงินของบริษัท เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับบริษัท และเพื่อให้ผู้ตรวจสอบภายในมีความเป็นอิสระ สามารถทำหน้าที่ตรวจสอบและถ่วงดุลได้อย่างเต็มที่ จึงกำหนดให้ผู้ตรวจสอบภายในรายงานผลการตรวจสอบโดยตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริษัทซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลให้มีระบบการควบคุมภายในที่ดี และสำเนารายงานเรียนประธานกลุ่มบริษัทเพื่อช่วยกำกับดูแลและสั่งการให้ผู้บริหารที่เกี่ยวข้องในแต่ละหน่วยงานดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะด้วยความเรียบร้อย โดยผู้ตรวจสอบภายในจะรายงานผลการตรวจสอบเป็นประจำทุกไตรมาส

โดยที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ ครั้งที่ 4/2563 ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2563 ได้พิจารณาอนุมัติการแต่งตั้งบริษัท ออดิท เอ็นท์ จำกัด ให้เป็นผู้ตรวจสอบภายในของบริษัท โดยมีความเห็นว่าบริษัท ออดิท เอ็นท์ จำกัด และนายนา วงศ์แสงนาค ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายจากบริษัท ออดิท เอ็นท์ จำกัด ให้ปฏิบัติงานเป็นผู้ตรวจสอบภายในของบริษัท มีประวัติ คุณสมบัติ และประสบการณ์ทำงานที่เพียงพอ และเหมาะสมในการเป็นผู้ตรวจสอบภายในของบริษัท อีกทั้งยังได้ทำการตรวจสอบระบบควบคุมภายในของบริษัทมาเป็นระยะเวลานาน ทำให้มีความคุ้นเคยกับระบบควบคุมภายในของบริษัท และบริษัทย่อย ดังจะเห็นได้จากผลการตรวจสอบซึ่งสามารถชี้จุดบกพร่องของระบบควบคุมภายในรวมถึงความผิดพลาดของผู้ปฏิบัติงานของบริษัทและบริษัทย่อยได้อย่างเป็นที่น่าสนใจ

ทั้งนี้ การพิจารณาแต่งตั้ง โยภย่าย ถอดถอน ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ประเมินระบบควบคุมภายในของบริษัท จะต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบ

2. ข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีสำหรับระบบการควบคุมภายในของบริษัท

บริษัท สยาม กรุ๊ป สอบบัญชี จำกัด ซึ่งเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท ไม่พบ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

ข้อสังเกตจากการสอบทานการควบคุมเฉพาะระบบงาน (Application Controls)

ผู้ตรวจสอบทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของบริษัทได้ทำการสอบทานการควบคุมเฉพาะระบบงานที่เกี่ยวข้องกับการประมวลผลข้อมูลทางบัญชีของบริษัทเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตรวจสอบงบการเงินบริษัทที่ตรวจสอบผู้ตรวจสอบบัญชีของบริษัท ตามมาตรฐานการสอบบัญชี ผู้ตรวจสอบทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของบริษัท ไม่พบ ข้อสังเกตในระบบควบคุมเฉพาะระบบงาน ซึ่งการตรวจสอบครอบคลุมระบบงานดังต่อไปนี้

- ระบบงานบัญชี SAP B1 และระบบ Rental

ข้อสังเกตจากการสอบทานการควบคุมทั่วไปของระบบสารสนเทศ IT General Control

ผู้ตรวจสอบทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของบริษัทได้ทำการสอบทานการควบคุมทั่วไปของระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการประมวลผลข้อมูลทางบัญชีของบริษัท เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตรวจสอบงบการเงินบริษัทที่ตรวจสอบผู้ตรวจสอบบัญชีของบริษัท ตามมาตรฐานการสอบบัญชี และทำการติดตามผลการแก้ไขข้อสังเกตที่พบ สำหรับระบบงานดังต่อไปนี้

- ระบบงานบัญชี SAP B1

จากรายงานติดตามผลข้อสังเกตจากการสอบทานการควบคุมทั่วไปของระบบสารสนเทศของบริษัท ผู้ตรวจสอบทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของบริษัทพบว่าข้อสังเกตที่ตรวจพบได้รับการดำเนินการแก้ไขทั้งหมดแล้ว โดยมีประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

ข้อสังเกต	ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบ	การติดตามการแก้ไขของบริษัท / ความเห็นของบริษัท
บริษัทมีการจัดทำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศได้รับการสอบทาน เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2563 แต่ยังไม่มีการประกาศใช้ให้พนักงานในบริษัทได้รับทราบอย่างเป็นทางการและนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ ยังไม่ครอบคลุมเนื้อหาเรื่องสำคัญบางเรื่อง	บริษัทควรปรับปรุงนโยบายด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศเพื่อเป็นกรอบใหญ่ให้พนักงานและผู้เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ โดยนโยบายควรครอบคลุมหัวข้อตามความเหมาะสม นอกจากนี้ควรได้รับการอนุมัติจากผู้บริหารและควรประกาศให้พนักงานทราบโดยทั่วกัน ทั้งนี้เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์บริษัทควรมีการทบทวนนโยบายดังกล่าวอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งหรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อนโยบายฯ	<u>ดำเนินการแล้ว</u> บริษัทได้ดำเนินการปรับปรุงนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีผลบังคับใช้วันที่ 31 สิงหาคม 2563 โดยปรับปรุงให้ครอบคลุมหัวข้อที่สำคัญตามที่ระบุไว้ในข้อสังเกต

ข้อสังเกต	ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบ	การติดตามการแก้ไขของบริษัท / ความเห็นของบริษัท
<p>บริษัทมีการจัดทำระเบียบปฏิบัติ เรื่อง การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ (PM-IT-01) ฉบับที่ 1 ลงวันที่ 11/04/2563 หัวข้อการพัฒนา จัดหาและบำรุงรักษาระบบสารสนเทศ ระบุเนื้อหาคร่าว ๆ ยังไม่มีรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติ เช่น การขออนุมัติ, การทดสอบ, การนำขึ้นระบบจริง เป็นต้น นอกจากนี้ยังพบว่า</p> <ul style="list-style-type: none"> • ไม่พบหลักฐานการทดสอบจากผู้ใช้ระบบ (UAT) • ไม่มีหลักฐานการขออนุมัติจากผู้บริหารของบริษัทก่อนนำระบบขึ้นใช้งานจริง • การขอเปลี่ยนแปลงทำผ่านแบบฟอร์มและส่งทางอีเมล ไม่มีการดำเนินการติดตามการเปลี่ยนแปลงเป็นการเฉพาะ • เอกสารคู่มือระบบงาน ไม่มีการสอบทานอย่างสม่ำเสมอ • ไม่มีการกำหนดเรื่องการจัดการ Job Schedule 	<p>บริษัทควรปรับปรุงระเบียบปฏิบัติงานเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขโปรแกรมระบบสารสนเทศและข้อมูล โดยให้ครอบคลุมหัวข้อที่สำคัญ</p>	<p>ดำเนินการแล้ว</p> <p>บริษัทได้ดำเนินการปรับปรุงระเบียบปฏิบัติเรื่อง การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่มีผลบังคับใช้วันที่ 31 สิงหาคม 2563 โดยปรับให้มีหัวข้อดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> • ประเภทของการเปลี่ยนแปลงแก้ไขปรับปรุง เช่น การเปลี่ยนแปลงรายงาน, Install Software และอื่น ๆ ต้องได้รับอนุมัติจาก ผู้บริหาร ขององค์กรเท่านั้น • ทำการทดสอบ และมีการมีการยืนยันการทดสอบ • การขออนุมัติติดตั้งโปรแกรมบนระบบจริง • ต้องมีการติดตามการแก้ไขหลังจากขึ้นระบบจริง • จัดทำและจัดเก็บเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เช่น Change request form, Test Plan, Test Script, UAT Sign off เป็นต้น • จัดทำคู่มือเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ทันสมัย • การนำข้อมูลมาทำการทดสอบ • การบริหารจัดการ Job Schedule
<p>บริษัทยังไม่มี การสอบข้อมูลประวัติการเข้าถึงระบบสารสนเทศ (Security Log) อย่างสม่ำเสมอ เช่น การพิมพ์รหัสผ่านผิด การเข้าถึงข้อมูลหรือเมนูโดยผู้ไม่มีสิทธิ์, การใช้งานบัญชีผู้ใช้งานที่มีสิทธิ์พิเศษ, ข้อผิดพลาดของระบบ(Error) เป็นต้น</p>	<p>บริษัทควรมอบหมายให้ผู้ที่เหมาะสมดำเนินการสอบทานข้อมูลประวัติการเข้าถึง (Security Log) และจัดทำ/จัดเก็บหลักฐานการสอบทานเพื่อใช้อ้างอิงในอนาคต ทั้งนี้การสอบทานควรครอบคลุมทั้งระดับระบบปฏิบัติการ (Operating System) ระบบงาน (Application) ระบบจัดการฐานข้อมูล (Database Management System) และระบบเครือข่าย (Network System)</p>	<p>ดำเนินการแล้ว</p> <p>บริษัทได้ดำเนินการให้มีการตรวจสอบการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย รวมถึงการสอบทาน Log เป็นรายไตรมาส โดยเริ่มตั้งแต่ ไตรมาส 3 ปี 2563</p>
<p>บริษัทยังไม่มี การจัดทำระเบียบปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการบัญชีผู้ใช้งานและสิทธิและประกาศใช้อย่างเป็นทางการ และยังไม่มีการใช้ใบคำร้องขอ user access</p>	<p>บริษัทควรจัดทำระเบียบปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการบัญชีผู้ใช้งานและสิทธิโดยให้ครอบคลุมหัวข้อที่สำคัญ</p>	<p>ดำเนินการแล้ว</p> <p>บริษัทได้ดำเนินการปรับปรุงระเบียบปฏิบัติ เรื่อง การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ หัวข้อ การควบคุมด้านการ</p>

ข้อสังเกต	ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบ	การติดตามการแก้ไขของบริษัท / ความเห็นของบริษัท
		<p>รักษาความปลอดภัยของระบบสารสนเทศ โดยประกอบด้วย หัวข้อหลักดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> • การกำหนดสิทธิ์การเข้าถึงระบบสารสนเทศ • การควบคุมรหัสผ่านของระบบสารสนเทศ • การกำหนดสิทธิ์ในการถือครองสิทธิ์ผู้ดูแลสูงสุด • การตรวจสอบบัญชีผู้ใช้งานระบบ Domain • การบริหารจัดการผู้ใช้ภายนอก • การควบคุมการเข้าถึงจากระยะไกล • การควบคุมสภาพแวดล้อมในห้องคอมพิวเตอร์ • การควบคุมการเข้าถึงห้องคอมพิวเตอร์ • การสอบทานสิทธิ์การเข้าถึงแต่ละระบบงานอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
<p>บริษัทยังไม่มีการสอบทานสิทธิ์การใช้งานของระบบ File Sharing และ Active Directory อย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ยังพบว่า มีบัญชีผู้ใช้งานจำนวน 32 รายที่เป็นของพนักงานที่ลาออกไปแล้ว</p>	<p>บริษัทควรกำหนดให้มีการสอบทานบัญชีผู้ใช้งานและสิทธิ์ผู้ใช้งานของระบบ สารสนเทศ อย่างสม่ำเสมอ โดยการสอบทานควรครอบคลุมทั้งระดับ ระบบปฏิบัติการ (Operating System) ระบบงาน (Application) ระบบจัดการฐานข้อมูล (Database Management System) และระบบเครือข่าย (Network System) และจัดทำ/จัดเก็บหลักฐานการสอบทานเพื่อใช้อ้างอิงในอนาคต</p>	<p>ดำเนินการแล้ว</p> <p>บริษัทได้ดำเนินการลบบัญชีผู้ใช้งานที่ไม่เหมาะสมออกจากระบบ Active Directory ตั้งแต่วันที่ 25 กันยายน 2563 และกำหนดให้มีการสอบทานบัญชีผู้ใช้งานทุกไตรมาส</p>
<p>บริษัทมีการจัดทำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Policy) กลุ่มบริษัท ดิจิทัล (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ฉบับวันที่ 1 เมษายน 2563 หัวข้อ ความมั่นคงปลอดภัยของการสำรองข้อมูล มีการจัดทำระเบียบปฏิบัติ เรื่อง การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ (PM-IT-01) ฉบับที่ 1 ลงวันที่ 1/04/2563 หัวข้อ การดูแลรักษาและการจัดเก็บข้อมูลแต่อย่างไรก็ตามมีเนื้อหาเกี่ยวกับการสำรองข้อมูลอย่างคร่าว ๆ ยัง</p>	<p>บริษัทควรปรับปรุงระเบียบปฏิบัติเรื่องการสำรองข้อมูล และการกู้ข้อมูลโดยให้ครอบคลุมหัวข้อที่สำคัญ</p>	<p>ดำเนินการแล้ว</p> <p>บริษัทได้ดำเนินการปรับปรุงระเบียบปฏิบัติ เรื่อง การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ หัวข้อ การดูแลรักษาและการจัดเก็บข้อมูล โดยมีการระบุ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ระบบที่ต้องสำรองข้อมูล • ประเภทของการสำรองข้อมูล • ความถี่ในการสำรองข้อมูล • สื่อที่ใช้จัดเก็บข้อมูลสำรอง

ข้อสังเกต	ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบ	การติดตามการแก้ไขของบริษัท / ความเห็นของบริษัท
ขาดการระบุในรายละเอียดของการสำรองข้อมูลของแต่ละระบบ เช่น กำหนดวันสำรองข้อมูล, ระบบที่ควบคุมการสำรองข้อมูล, สถานที่จัดเก็บ เป็นต้น		<ul style="list-style-type: none">• การตรวจสอบผลการสำรองข้อมูล• การทำลายสื่อบันทึกข้อมูล• การทดสอบการกู้คืน

โดยคณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาแล้วมีความเห็นว่าบริษัทได้ดำเนินการในการแก้ไขตามข้อสังเกตของผู้ตรวจสอบ ตามรายละเอียดข้างต้นครบถ้วนแล้ว

3. ข้อสังเกตของหน่วยงานตรวจสอบระบบควบคุมภายในสำหรับระบบการควบคุมภายในของบริษัท

ตั้งแต่ไตรมาสที่ 4 ปี 2557 เป็นต้นมา ผู้ตรวจสอบภายในได้ดำเนินการตรวจสอบระบบควบคุมภายในของบริษัทและบริษัทย่อยโดยครอบคลุมถึงส่วนงานที่สำคัญต่างโดยครบถ้วน โดยเริ่มทำการตรวจสอบระบบควบคุมภายในของบริษัทตั้งแต่ไตรมาสที่ 4 ปี 2557 เป็นต้นมา และเริ่มทำการตรวจสอบระบบควบคุมภายในของบริษัทย่อยตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี 2559 เป็นต้นมา ซึ่งครอบคลุมระบบงานต่าง ๆ ดังนี้

ระบบงานที่ทำการตรวจสอบของบริษัท	ระบบงานที่ทำการตรวจสอบของบริษัทย่อย
1. ระบบงานขายและการตลาด	1. ระบบควบคุมงานขายและการตลาด
2. ระบบงานบริการลูกค้า	2. ระบบควบคุมงานจัดซื้อและจัดจ้าง
3. ระบบบันทึกรายได้จากการขายและบริการ	3. ระบบควบคุมงานบริหารโครงการ
4. ระบบควบคุมลูกหนี้การค้าและการรับชำระหนี้	4. ระบบควบคุมสินค้าและจัดส่งสินค้า
5. ระบบควบคุมงานจัดซื้อและจัดจ้าง	5. การควบคุมระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
6. ระบบควบคุมสินค้าคงเหลือและคลังสินค้า	6. การควบคุมงานบริหารทรัพยากรบุคคล
7. ระบบบันทึกต้นทุนขายและต้นทุนบริการ	7. การประเมินความเสี่ยงของการบริหารความเสี่ยง
8. ระบบควบคุมสินทรัพย์ถาวรของบริษัท	8. ระบบการบันทึกรายได้และการรับชำระหนี้จากลูกหนี้การค้า
9. ระบบควบคุมเจ้าหนี้การค้าและการจ่ายชำระหนี้	9. ระบบบันทึกต้นทุน ค่าใช้จ่าย และการจ่ายชำระหนี้
10. ระบบการควบคุมภายในของบริษัทย่อย	10. ระบบควบคุมสินทรัพย์ถาวร
11. ระบบควบคุมการทำรายการกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	11. ระบบควบคุมการบันทึกรายได้จากการขายและบริการ
12. การควบคุมระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	12. ระบบควบคุมการรับชำระหนี้และบันทึกลูกหนี้การค้า
13. ระบบควบคุมการผลิตและควบคุมคุณภาพ	13. ระบบควบคุมต้นทุนขาย ต้นทุนบริการ และค่าใช้จ่าย
14. ระบบควบคุมงานโลจิสติกส์	14. ระบบควบคุมการจ่ายชำระหนี้และบันทึกเจ้าหนี้การค้า
15. ระบบควบคุมงานบริหารทรัพยากรมนุษย์	15. การควบคุมระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
16. ระบบควบคุมงานด้านกฎหมาย	16. ระบบควบคุมการบริหารงานบุคคล และธุรการ
17. ประเมินความเสี่ยงของการบริหารความเสี่ยงของบริษัท	17. การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและการติดตามผล
18. ระบบควบคุมการผลิต (Recondition) และควบคุมคุณภาพ	18. ระบบควบคุมการบริหารโครงการให้เป็นไปตามแผน
19. ระบบควบคุมต้นทุนการผลิต ต้นทุนให้เช่า ต้นทุนขาย	19. ระบบควบคุมต้นทุนโครงการให้เป็นไปตามงบประมาณ
20. ระบบควบคุมรายได้และค่าใช้จ่ายตามงบประมาณ	20. ระบบควบคุมการจัดซื้อจัดจ้างสำหรับงานโครงการ
21. ระบบควบคุมการให้เช่าเครื่องถ่ายเอกสาร	21. ระบบบัญชีการเงินและภาษีอากร
22. ระบบควบคุมการให้บริการสแกนเอกสารและงานโครงการ	22. ระบบด้านการเงิน เงินสดย่อย และเงินทดรองจ่าย
23. ระบบ Rental ที่ใช้ควบคุมการเรียกเก็บเงินค่าเช่า	23. ระบบควบคุมการบันทึกรายได้ ลูกหนี้การค้า และการรับเงิน
24. ระบบด้านการเงิน เงินสดย่อย เงินทดรองจ่าย	24. ระบบควบคุมการขายสินค้า การบริการ และการตลาด
25. ระบบควบคุมงานนิติกรรม และงานด้านกฎหมาย	25. ระบบควบคุมการบริหารโครงการและต้นทุนขาย/บริการ
26. ระบบควบคุมงานขายฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์	
27. ระบบควบคุม Help Desk และการบริการลูกค้า	
28. ระบบงานขาย POS & Drive-Thru	

จากรายงานผลการติดตามการแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบของบริษัทสำหรับงวดไตรมาสที่ 1 ของปี 2562 ถึงไตรมาสที่ 2 ของปี 2563 ซึ่งนำเสนอต่อที่ประชุม คณะกรรมการตรวจสอบครั้งที่ 4/2563 และที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 6/2563 ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2563 ผู้ตรวจสอบภายในได้มีการติดตามผลการแก้ไขของบริษัท โดยพบว่าประเด็นจากการตรวจพบในช่วงเวลาดังกล่าวได้รับการแก้ไขเสร็จสิ้นทั้งหมดแล้ว ซึ่งสามารถสรุปประเด็นสำคัญที่ตรวจพบได้ดังนี้

ประเด็นที่ตรวจพบ / ข้อสังเกตที่สำคัญ	เหตุที่เกิด	ผลกระทบ	ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบ	การติดตามการแก้ไขของบริษัท	สถานะ
ระบบควบคุมการรับชำระหนี้และบันทึกลูกหนี้การค้า					
งวดที่ตรวจ: ไตรมาสที่ 1 ปี 2562					
1. ในเดือน ก.พ. 62 จัดทำใบแจ้งหนี้และวางบิลไม่เป็นไปตามกำหนด 633 ฉบับ (13%) อีกทั้งยังไม่ได้กำหนดให้มีการจัดทำรายงานสรุปรายการที่ยังไม่ได้จัดทำใบแจ้งหนี้ หรือใบวางบิล พร้อมระบุสาเหตุและการติดตามเสนอผู้บริหารรับทราบ	HE (ไม่เคร่งครัด ในการปฏิบัติ ตามระเบียบ)	Low (วางบิลล่าช้า และได้รับชำระ เงินจากลูกหนี้ ล่าช้า)	ควรกำหนดให้ผู้รับผิดชอบแต่ละคนจัดทำรายงานสาเหตุของการจัดทำใบแจ้งหนี้และวางบิลไม่เป็นไปตามกำหนดให้กับหัวหน้าหรือผู้บริหารรับทราบทุกเดือน เพื่อให้มีการรายงานความล่าช้าในการเปิดใบแจ้งหนี้	บริษัทจัดทำรายงานสรุปเครื่องที่ยังไม่ได้จัด มีเตอร์รายเดือนพร้อมทั้งระบุสาเหตุและติดตามผลทุกเดือน และมีการจัดทำรายได้ค้างรับประจำเดือน เพื่อตรวจสอบความครบถ้วนของการเปิดใบแจ้งหนี้	แก้ไขแล้วเสร็จ เมื่อเดือน ม.ค. 63
2. ณ 19 มี.ค. 62 มีลูกหนี้ 1 ราย ที่มีการขายเกินวงเงินเครดิตที่กำหนด โดยที่ระบบไม่แจ้งเตือน และมีลูกหนี้ 258 ราย ที่กำหนดวงเงินเครดิตกับเงื่อนไขการชำระเงิน ไม่สัมพันธ์กัน	LOC (ขาดระบบ ควบคุมวงเงิน เครดิต)	Low (อาจมีลูกหนี้ คงค้างเป็น จำนวนมาก)	ควรจัดให้มีระบบการควบคุมวงเงินเครดิต (Credit Control) และตรวจสอบทานวงเงินเครดิต (Credit Review) ในระบบอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้ทราบสถานภาพลูกค้า	บริษัทได้กำหนดวงเงินเครดิตแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ลูกหนี้ราชการไม่มีกำหนดวงเงินเครดิตและลูกหนี้เอกชน กำหนดวงเงินเครดิตตามประเภทการให้บริการ	แก้ไขแล้วเสร็จ เมื่อเดือน ม.ค. 63
ระบบควบคุมการจ่ายเงิน เงินสดย่อย และเงินทดรองจ่าย					
งวดที่ตรวจ: ไตรมาสที่ 1 ปี 2562					
3. ฝ่ายบัญชียังไม่ได้ทำการตรวจนับเงินสดย่อยคงเหลือของหน่วยงาน และไม่ได้ร่วมตรวจนับเงินสดย่อยร่วมกับฝ่ายการเงินในแต่ละเดือน	HE (ไม่เคร่งครัด ในการปฏิบัติ ตามระเบียบ)	Low (ไม่อาจมั่นใจ ว่าเงินสดย่อย มีครบถ้วน)	ฝ่ายบัญชีควรมีการตรวจนับเงินสดย่อยคงเหลือของหน่วยงาน อาจกำหนดให้ตรวจนับทุกไตรมาสร่วมกับฝ่ายการเงิน เพื่อสอบถามความถูกต้องตรงกันของจำนวนเงินคงเหลือกับจำนวนเงินที่บันทึก	บริษัทให้ฝ่ายบัญชีมีส่วนร่วมในการตรวจนับเงินสดย่อยคงเหลือร่วมกับฝ่ายการเงินประจำทุกเดือน และกำหนดให้ลงนามกำกับไว้ในเอกสารการตรวจนับเงินสด	แก้ไขแล้วเสร็จ เมื่อเดือน ก.ค. 63

ประเด็นที่ตรวจพบ / ข้อสังเกตที่สำคัญ	เหตุที่เกิด	ผลกระทบ	ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบ	การติดตามการแก้ไขของบริษัท	สถานะ
4. ผู้ขอเบิกเงินทดรองจ่ายไม่เคร่งครัดในการเคลียร์คืนเงินทดรองให้ทันตามเวลาที่กำหนด	HE (ไม่เคร่งครัดในการปฏิบัติตามระเบียบ)	Low (คืนเงินทดรองจ่ายล่าช้าไม่เป็นไปตามกำหนด)	บริษัทควรมีมาตรการให้ผู้เบิกเงินทดรองจ่าย ต้องนำเงินหรือใบเสร็จรับเงินเคลียร์คืนภายในเวลาที่กำหนด และพิจารณากำหนดระยะเวลาเคลียร์ให้เหมาะสมเพื่อไม่ให้มีเงินทดรองจ่ายค้างนาน	บริษัทได้จัดทำระเบียบการเคลียร์เงินทดรองจ่ายให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการใช้เงินทดรองจ่ายจริงแต่ละค่าใช้จ่าย พร้อมทั้งระบุแนวทางดำเนินงานและมาตรการการควบคุมติดตามและบทลงโทษ	แก้ไขแล้วเสร็จ เมื่อเดือน ก.ค. 63
5. ขาดระบบในการติดตามการเคลียร์เงินทดรองที่คงค้างเกินกำหนด ณ วันที่ 18 มีนาคม 2562 มีเงินทดรองจ่ายคงค้างเกินกำหนดเคลียร์คืนจำนวน 16 รายการ รวมเป็นเงิน 402,500 บาท	LOC (ไม่ได้ติดตามเงินทดรองจ่าย)	Low (มีเงินทดรองจ่ายคงค้างเกินกำหนด)	ฝ่ายการเงินควรเร่งติดตามเงินทดรองจ่ายคงค้างที่เกินกำหนด ให้ผู้ขอเบิกเงินทดรองนำเอกสารมาตรวจสอบและขออนุมัติเพื่อปิดเงินทดรองจ่าย ไม่ให้คงค้างนาน	ได้จัดทำระเบียบการเคลียร์เงินทดรองจ่าย พร้อมระบุแนวทางการดำเนินงาน และเพิ่มมาตรการการควบคุม ติดตามและบทลงโทษ	แก้ไขแล้วเสร็จ เมื่อเดือน ก.ค. 63
ระบบควบคุมงานนิติกรรม และงานด้านกฎหมาย งวดที่ตรวจ: ไตรมาสที่ 1 ปี 2562					
6. ฝ่ายกฎหมายไม่ได้จัดทำรายงานสถานะลูกหนี้ที่มีปัญหาและความคืบหน้าให้ผู้บริหารรับทราบ	HE (ไม่ทำรายงานสถานะลูกหนี้ที่มีปัญหา)	Low (อาจมีหนี้ค้างเรียกเก็บไม่ได้)	ฝ่ายกฎหมายควรจัดทำรายงานสรุปสถานะลูกหนี้ให้ผู้บริหารรับทราบประจำทุกเดือน เพื่อพิจารณาอนุมัติและสั่งดำเนินการฟ้อง ร้องหรือตัดหนี้สูญ	บริษัทได้จัดทำหนังสือรายงานแสดงสถานะการส่งหนังสือทวงถามลูกหนี้ค้างชำระเป็นประจำทุกเดือน โดยมีหัวหน้าฝ่ายเซ็นรับรองและแก้ไขระยะเวลาส่งหนังสือ	แก้ไขแล้วเสร็จ เมื่อเดือน ต.ค. 63
ระบบงานบริการลูกค้า งวดที่ตรวจ: ไตรมาสที่ 3 ปี 2562					
7. ยังขาดรายงานการติดตามการทำงานของช่างควรจัดทำรายงานเพื่อติดตามการทำงานของช่าง ตั้งแต่การก่อดรับงาน ถึงเวลาทำงานเสร็จ	LOC (ขาดรายงานการติดตามสถานะงาน)	Low (ไม่สามารถติดตามงานของช่างได้)	บริษัทควรเพิ่ม Field Accept CRMS และจัดทำรายงาน เพื่อติดตามการทำงานของช่าง ตั้งแต่การก่อดรับงาน ถึงเวลาทำงานเสร็จ	บริษัทให้หัวหน้างานติดตามสถานะงานผ่านระบบ Dashboard เป็นการติดตามงานแบบทันทีและสามารถเรียกดูรายงานสถานะรายวัน	แก้ไขแล้วเสร็จ เมื่อเดือน ก.ย. 63
8. บริษัทไม่ได้กำหนดระเบียบตรวจเช็คอุปกรณ์ให้ชัดเจน และไม่ได้กำหนดให้ช่างเทคนิคทุกคนทำสัญญาขีมือเครื่องมือช่างและต้องรับผิดชอบเป็นค่าเสียหายทั้งหมด หากอุปกรณ์สูญหาย	LOC (จัดทำคู่มือปฏิบัติงานไม่ครบถ้วน)	Low (ขาดขั้นตอนที่ชัดเจน และสัญญาไม่ครอบคลุม)	บริษัทควรกำหนดระเบียบตรวจเช็คอุปกรณ์ให้ชัดเจน และให้ช่างเทคนิคทุกคนทำสัญญาขีมือเครื่องมือช่างให้ครบ โดยในสัญญาให้ระบุรายละเอียดทรัพย์สินและเงื่อนไขของการให้ขีมือ	บริษัทได้กำหนดให้ช่างเทคนิคทุกคนทำสัญญาขีมืออุปกรณ์และเครื่องมือ ตลอดจนระบุความรับผิดชอบทั้งหมดรวมกรณีอุปกรณ์สูญหาย และกำหนดเวลาในการตรวจเช็คทุก 3 เดือน	แก้ไขแล้วเสร็จ เมื่อเดือน ม.ค. 63
9. การตรวจเช็คเครื่อง POS ตามแผน PM ขาด	HE	Low	บริษัทควรจัดให้มีการติดตามรายงานที่	บริษัทได้จัดทำรายงานผลการบำรุงรักษาเชิง	แก้ไขแล้วเสร็จ

ประเด็นที่ตรวจพบ / ข้อสังเกตที่สำคัญ	เหตุที่เกิด	ผลกระทบ	ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบ	การติดตามการแก้ไขของบริษัท	สถานะ
รายงานการติดตามที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของลูกค้า	(ขาดการติดตามแก้ไขที่ชัดเจน)	(ไม่อาจมั่นใจว่าแก้ไขปัญหานั้นเวลา)	ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ลูกค้ากำหนด ควรให้หัวหน้าช่างตรวจสอบการจัดทำการทำงาน และติดตามแก้ไขปัญหการทำงานและมีรายงานไปยังผู้บังคับบัญชาตามสายงาน	ป้องกันเครื่อง POS ตามแผน PM และสรุปหาสาเหตุรายการติดตามที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์	เมื่อเดือน ก.ย. 63
10. รายงานการตรวจของช่างจากระบบ มีบางงานที่ช่างยังไม่ได้ปิดงานแต่ในระบบมีสถานะ Closed	HE (ขาดการตรวจสอบที่ถูกต้อง)	Low (ข้อมูลในระบบอาจผิดพลาด)	ช่างควรบันทึกและตรวจสอบการจัดทำรายงานแต่ละรายงานให้มีข้อมูลที่ถูกต้องตรงกัน และควรปิดงานทุกครั้งที่ซ่อมเสร็จ	บริษัทได้ติดตามสถานะงานผ่านระบบ Dashboard โดยหัวหน้างานสามารถติดตามงานแบบทันทีและสามารถเรียกรายงานสถานะงานรายวันได้	แก้ไขแล้วเสร็จ เมื่อเดือน ม.ค. 63
11. ไม่ได้กำหนดขั้นตอนดำเนินงาน สำหรับงานแจ้งซ่อมที่บริษัทต้องจัดหาอะไหล่ให้ลูกค้าไว้	LOC (จัดทำคู่มือปฏิบัติงานไม่ครบถ้วน)	Low (ขาดความเข้าใจในวิธีปฏิบัติงาน)	บริษัทควรพิจารณาเพิ่มขั้นตอนปฏิบัติงานที่สำคัญให้ครอบคลุมระบบงานและประชุมร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	บริษัทได้เพิ่มขั้นตอนในระเบียบปฏิบัติ เรื่องการปฏิบัติงานของแผนก Helpdesk ในหัวข้อ การประสานการจัดหาอะไหล่	แก้ไขแล้วเสร็จ เมื่อเดือน เม.ย. 63
12. ขาดการตรวจสอบข้อมูลการเข้าให้บริการลูกค้า หลังบันทึกในระบบ SAP ข้อมูลที่ไม่ถูกต้องครบถ้วน ทำให้การประเมินผลปฏิบัติงานของช่างตามข้อตกลงการให้บริการ (SLA) อาจไม่เป็นไปตามที่ตกลงไว้กับลูกค้า	HE (ขาดการตรวจสอบข้อมูล)	Low (ไม่สามารถนำข้อมูลมาประเมินผลทำงานได้)	บริษัทควรกำหนดให้ผู้ปฏิบัติงานและหัวหน้างานสอบทานรายงานทุกครั้ง หลังปิดงานซ่อม และบันทึกข้อมูลการให้บริการของช่างใน SAP เพื่อให้ข้อมูลครบถ้วน และใช้ประเมินผลได้อย่างถูกต้อง	บริษัทได้กำหนดให้ผู้ปฏิบัติงานและหัวหน้างานมีการสอบทานรายงานจากระบบ SAP ทุกครั้งหลังการปิดงานซ่อมและบันทึกข้อมูลการให้บริการของช่างในระบบ SAP	แก้ไขแล้วเสร็จ เมื่อเดือน ม.ค. 63
13. ระบบ SAP แสดงสถานะงานซ่อมตามรายงาน SLA Ditto ไม่เป็นปัจจุบัน โดยมีงานซ่อมที่ช่างได้ให้บริการเสร็จและปิดงานซ่อมแล้ว แต่ตามรายงานยังมีสถานะอยู่ระหว่างดำเนินการ	HE (ขาดการตรวจสอบข้อมูล)	Low (ประเมินผลตาม SLA ไม่ถูกต้อง)	บริษัทควรหารือกำหนดรูปแบบรายงาน SLA และควรปรึกษา IT เพื่อตรวจสอบและแก้ไขสถานะให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน	บริษัทได้ร่วมกันกำหนดรูปแบบรายงาน SLA ที่เหมาะสมและได้ปรึกษากับเจ้าหน้าที่ IT ตรวจสอบและแก้ไขสถานะงานซ่อมตามรายงาน SLA ให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน	แก้ไขแล้วเสร็จ เมื่อเดือน พ.ย. 62
14. ขาดการติดตามสาเหตุที่ชัดเจนของงานซ่อมในส่วนที่ช่างยังไม่ปิดงานในระบบ CRMS ว่าเกิดจากสาเหตุใด และช่างได้เข้าให้บริการลูกค้า	HE (ขาดการติดตามงาน)	Low (SAP แสดงสถานะคงค้าง)	บริษัทควรเร่งติดตามหาสาเหตุงานคงค้างที่ยังไม่ปิดในระบบ SAP โดยเฉพาะที่ช่างยังไม่ปิดงานจากระบบ	บริษัทได้ติดตามหาสาเหตุของงานค้างในระบบ CRMS และได้ดำเนินการแจ้งปิดงานจากระบบ CRMS ให้สอดคล้องกับ SAP	แก้ไขแล้วเสร็จ เมื่อเดือน พ.ย. 63

ประเด็นที่ตรวจพบ / ข้อสังเกตที่สำคัญ	เหตุที่เกิด	ผลกระทบ	ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบ	การติดตามการแก้ไขของบริษัท	สถานะ
ครบถ้วนหรือไม่ จึงทำให้ไม่สามารถปิดงานได้	ซ่อม)	ไม่ถูกต้อง)	CRMS ซึ่งหากดำเนินการเสร็จแล้วควรปิดงานซ่อมให้ครบ		
15. รายงาน Dashboard ไม่แสดงรายละเอียดของงานค้าง เมื่อมีการคลิกเข้าไปดูข้อมูลในแต่ละกราฟ และในส่วนของกราฟทั้งหมดแสดงเพียงเปอร์เซ็นต์อย่างเดียวแต่ไม่ได้ระบุจำนวนงาน	LOC (Dashboard แสดงข้อมูลไม่ครบ)	Low (ไม่สามารถนำข้อมูลไปวิเคราะห์ได้)	แผนก Helpdesk ควรหารือกับผู้ดูแลระบบ เพื่อกำหนดรูปแบบ Dashboard ให้มีความเหมาะสมต่อการใช้งาน และแก้ไขระบบให้สามารถดูรายละเอียดข้อมูลแต่ละกราฟได้	แผนก Helpdesk หารือกับผู้ดูแลระบบและแจ้งว่าต้องใช้เวลานานในการแก้ไข แต่ทางแผนก Helpdesk มีแผนจะเปลี่ยนเป็นระบบ CRM ใหม่แทนระบบ SAP	แก้ไขแล้วเสร็จ เมื่อเดือน พ.ย. 63
ระบบงานขายเครื่อง POS & Drive Thru งวดที่ตรวจ: ไตรมาสที่ 3 ปี 2562					
16. ไม่พบรายงานการขายและการเสนอผลิตภัณฑ์ใหม่หรือข้อมูลที่มีการดำเนินการตามที่ระบุไว้ในคู่มือและจัดทำรายงานการติดตามการทำงานของฝ่ายขายยังไม่ครบถ้วน	LOC (จัดทำคู่มือปฏิบัติงานไม่ครบถ้วน)	Low (ขาดความเข้าใจในวิธีปฏิบัติงาน)	บริษัทควรปรับปรุงคู่มือเพิ่มระบบการขายและรายละเอียดในคู่มือให้ชัดเจนและครบถ้วน และกำหนดให้มีการทำงานให้ครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในระเบียบปฏิบัติ	ให้เพิ่มระบบการติดตามการทำงานจากระบบ Sales Force Management Systems ("SFMS") หัวข้อ Sales Activity และ Win/Loss พร้อมนำรายละเอียดมาปรับใช้ในแนวทางการทำงานของแผนก	แก้ไขแล้วเสร็จ เมื่อเดือน ต.ค. 63
17. ไม่ได้จัดทำนโยบายการกำหนดราคาขายสินค้า POS & Drive Thru ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร	LOC (ไม่มีนโยบายการกำหนดราคาขาย)	Low (ขาดแนวทางการปฏิบัติงาน)	บริษัทควรมีนโยบายการกำหนดราคาขายสินค้า และควรมีการทบทวนอยู่เสมอว่า Operation Cost ที่ใช้ในปัจจุบันสอดคล้องกับข้อมูลทางการเงินของฝ่ายบัญชี	บริษัทได้จัดทำนโยบายการกำหนดราคาขายสินค้าและการกำหนดราคาขาย ให้เช่าบริการ ของสินค้า POS & Drive Thru	แก้ไขแล้วเสร็จ เมื่อเดือน ต.ค. 63
18. พนักงานขายยังใช้งานระบบ Sales Force Management Systems ("SFMS") ไม่ครบถ้วนตามระบบงาน ส่งผลทำให้ข้อมูลในระบบ ไม่ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน	HE (ขาดความเข้าใจระบบ SFMS)	Low (ข้อมูลที่แสดงผลไม่ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน)	บริษัทควรให้พนักงานได้อบรมการใช้ SFMS ครบทุกโมดูลเพื่อใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการรวบรวมข้อมูลการขายที่เกิดขึ้น สามารถติดตามงานขายและสรุปผลการดำเนินงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	บริษัทได้จัดให้พนักงานเข้ารับการฝึกอบรมภายในองค์กร หลักสูตร การใช้ระบบ Sales Force Management เมื่อวันที่ 11 มิ.ย. 63 และติดตามให้พนักงานใช้งานให้ถูกต้อง	แก้ไขแล้วเสร็จ เมื่อเดือน ต.ค. 63
19. ในระบบ SFMS ไม่มีการลือคองเงินให้เป็นไปตามอำนาจอนุมัติ (LOA) และมีใบเสนอราคาจำนวน 1 รายการที่อนุมัติไม่เป็นไปตามกำหนด	LOC (ระบบไม่ลือคองเงินตาม)	Low (การอนุมัติไม่เป็นไปตาม)	บริษัทควรกำหนดอำนาจอนุมัติในระบบ SFMS ให้เป็นไปตามอำนาจอนุมัติ LOA ของบริษัทที่ประกาศใช้ในปัจจุบัน	บริษัทได้กำหนดหลักเกณฑ์และอำนาจในการอนุมัติใบเสนอราคาที่มียังเงินตามที่กำหนดไว้ในระเบียบปฏิบัติของบริษัท	แก้ไขแล้วเสร็จ เมื่อเดือน ต.ค. 63

ประเด็นที่ตรวจพบ / ข้อสังเกตที่สำคัญ	เหตุที่เกิด	ผลกระทบ	ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบ	การติดตามการแก้ไขของบริษัท	สถานะ
	LOA)	LOA)			
20. บริษัทขาดระบบควบคุมการจัดทำทะเบียนคุมการให้บริการ MA ที่ได้ทำข้อตกลงกับลูกค้าโดยเงื่อนไขการให้บริการจะระบุลงในใบเสนอราคาเท่านั้น ซึ่งอาจทำให้การต่ออายุ การให้บริการ MA และการดูแลการให้บริการกับลูกค้าขาดความต่อเนื่อง	LOC (ขาดทะเบียนคุมสัญญาการให้บริการ MA)	Low (อาจมีการเสนอราคาให้กับลูกค้ารายเดิมไม่ครบถ้วน)	บริษัทควรจัดให้ระบบแจ้งเตือนการให้บริการ MA และจัดทำทะเบียนคุมการให้บริการ MA ตามระยะเวลาการให้บริการเพื่อใช้ตรวจสอบควบคุมการต่อ MA	บริษัทได้มีการกำหนดรูปแบบติดตามการต่ออายุการให้บริการ MA โดยการทบทวนทุกเดือน เดือนละ 1 ครั้ง และแจ้งลูกค้าให้ทราบล่วงหน้า 60 วัน ก่อนครบกำหนดสัญญาการให้บริการ	แก้ไขแล้วเสร็จ เมื่อเดือน ต.ค. 63
21. การปฏิบัติงานไม่มีระบบควบคุมการติดตามการเปิดใบแจ้งหนี้หลังจากที่ได้ให้บริการกับลูกค้าเสร็จสิ้นแล้ว มีใบเสนอราคาที่ยังปิดงานอยู่ แต่ยังไม่ได้เปิดบิลเรียกเงินลูกค้า สาเหตุส่วนใหญ่ต้องรอ PO และรอรอบรับวางบิล	LOC (ขาดระบบของการเปิดใบแจ้งหนี้ ให้ครบถ้วน)	Low (วางบิลล่าช้าและได้รับชำระเงินจากลูกค้าล่าช้า)	บริษัทควรกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการติดตามรายการที่ซ่อมเสร็จแล้วและยังเรียกเก็บเงินไม่ได้	บริษัทได้กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการติดตามการออกใบแจ้งหนี้หลังจากที่ให้บริการลูกค้าเสร็จสิ้นแล้ว	แก้ไขแล้วเสร็จ เมื่อเดือน ต.ค. 63
22. บริษัทยังไม่มีแผนจัดการความเสี่ยง (Risk Treatment Action Plan) เพื่อลดความเสี่ยงจากการกระจุกตัวของลูกค้า (Major Customer Concentration) โดยเร่งขยายฐานลูกค้ารายย่อยให้มีสัดส่วนเพิ่มขึ้น (Balance Portfolio)	LOC (ไม่ได้จัดทำแผนจัดการความเสี่ยง)	Low (ขาดแผนและมาตรการลดความเสี่ยง)	ในแผนการบริหารความเสี่ยงประจำปี ควรกำหนดมาตรการเพื่อลดความเสี่ยงจากการกระจุกตัวของลูกค้ารายใหญ่ โดยจะเร่งขยายฐานลูกค้ารายย่อยให้มีสัดส่วนเพิ่มขึ้น เพื่อลดการพึ่งพิงลูกค้ารายใหญ่	บริษัทได้จัดทำทะเบียนความเสี่ยง แผนบริหารความเสี่ยง และการติดตามผลการจัดการความเสี่ยง โดยกำหนดให้มีการทบทวนทุกไตรมาส	แก้ไขแล้วเสร็จ เมื่อเดือน ต.ค. 63
ระบบควบคุมการให้เข้าเครื่องถ่ายเอกสาร งวดที่ตรวจ: ไตรมาสที่ 1 ปี 2563					
23. บริษัทยังไม่ได้จัดทำเป็นนโยบายการตั้งราคาให้ชัดเจนครอบคลุมการให้ส่วนลดและการกำหนดราคาโดยยื่นซองประมูลหรือวิธีการตั้งราคาโดยยึดการแข่งขันเป็นเกณฑ์	LOC (ไม่ได้จัดทำนโยบายการตั้งราคาขาย)	Low (ขาดนโยบายการตั้งราคาขายที่ชัดเจน)	บริษัทควรจัดทำนโยบายการตั้งราคา ค่าเช่าและค่าบริการเครื่องถ่ายเอกสาร กำหนดให้มีการทบทวนต้นทุนและกำไรขั้นต้นให้สอดคล้องกับข้อมูลทางการเงินของฝ่ายบัญชี	บริษัทได้กำหนดนโยบายวิธีการตั้งราคา ประเภทให้เข้าเครื่องถ่ายเอกสารแบ่งเป็น 2 ประเภท คือเครื่องใหม่และเครื่องปรับสภาพ ผ่านการใช้งานมาแล้ว	แก้ไขแล้วเสร็จ เมื่อเดือน ก.ย. 63
ระบบควบคุมงานขายฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ งวดที่ตรวจ: ไตรมาสที่ 1 ปี 2563					
24. ระบบปฏิบัติการของแผนกขายฮาร์ดแวร์และโซลูชัน และแผนกขายซอฟต์แวร์และโซลูชัน ยัง	LOC (คู่มือ)	Low (ขาดความ)	บริษัทควรพิจารณาปรับปรุงแก้ไขระบบปฏิบัติ งานให้ครบถ้วนชัดเจน	บริษัทได้พิจารณาปรับปรุงแก้ไขระเบียบปฏิบัติ การขายและนำเสนอผลิตภัณฑ์ให้	แก้ไขแล้วเสร็จ เมื่อเดือน ม.ค.

ประเด็นที่ตรวจพบ / ข้อสังเกตที่สำคัญ	เหตุที่เกิด	ผลกระทบ	ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบ	การติดตามการแก้ไขของบริษัท	สถานะ
ไม่ครอบคลุมกิจกรรมทั้งหมดและบางขั้นตอนไม่สอดคล้องกับปฏิบัติงานในปัจจุบัน	ปฏิบัติงานไม่ครบถ้วน)	เข้าใจในวิธีปฏิบัติงาน)	และสอดคล้องกับการดำเนินงานในปัจจุบันและควรทำซ้ำพนักงานผู้เกี่ยวข้องปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติงานที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด	สอดคล้องกับการดำเนินงานในปัจจุบัน	63
25. ร่างหลักเกณฑ์การกำหนดนโยบายทำไรขึ้นต้นไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์การคิดราคาขายและทำไรขึ้นต้นของสินค้าแต่ละประเภทให้ชัดเจนและไม่ได้ระบุเอกสารที่ต้องอนุมัติ มีเพียงการกำหนดอำนาจอนุมัติไว้เท่านั้น	LOC (ไม่ได้จัดทำนโยบายการตั้งราคาขาย)	Low (ขาดนโยบายการตั้งราคาขายที่ชัดเจน)	บริษัทควรพิจารณาปรับปรุงร่างหลักเกณฑ์การกำหนดนโยบายทำไรขึ้นต้น โดยเพิ่มรายละเอียดการคิดราคาขายและทำไรขึ้นต้นสินค้าและบริการแต่ละประเภทให้ชัดเจน รวมถึงระบุเอกสารที่ต้องอนุมัติให้ครบถ้วน	บริษัทใช้วิธีการคำนวณต้นทุนของสินค้าที่มีการขอราคาโครงการกับทาง Supplier และคำนวณค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการดำเนินการรวมถึงค่าคอมมิชชั่น คำนวณรวมกำไรและเสนออนุมัติตามหลักเกณฑ์ทำไร	แก้ไขแล้วเสร็จเมื่อเดือน ก.ค. 63
26. การจัดทำ Cost Sheet ยังไม่มีแบบฟอร์มที่เป็นมาตรฐานในการจัดทำและอนุมัติ Cost Sheet ที่ใช้งานอยู่ มีเพียงช่องผู้ตรวจสอบและผู้อนุมัติ รวมถึงการคำนวณต้นทุนใน Cost Sheet นำมาประมาณการค่าใช้จ่ายมาคำนวณไม่ครบถ้วน	LOC (ขาดแบบฟอร์ม Cost sheet ที่เป็นมาตรฐาน)	Low (ขาดการปฏิบัติงานที่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน)	บริษัทควรพิจารณาให้จัดทำและอนุมัติ Cost Sheet ในระบบ SFMS โดยกำหนดฟอร์มให้เป็นมาตรฐาน รวมถึงจัดทำรายงานเปรียบเทียบต้นทุนที่ประมาณการไว้กับต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงว่าเบี่ยงเบนมากน้อยเพียงใด	บริษัทได้จัดทำ Cost Sheet แบบมาตรฐานโดยกำหนดหลักเกณฑ์ พร้อมจัดทำสรุปเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาข้อผิดพลาด และนำมาปรับปรุงการคำนวณต้นทุนในใบเสนอราคา	แก้ไขแล้วเสร็จเมื่อเดือน ต.ค. 63
27. ไม่ได้นำระบบ SFMS มาใช้ในการควบคุมและติดตามงานในแผนก แต่ใช้การควบคุมในโปรแกรม Excel และวิธีสอบถามข้อมูล ใช้เพียงรายงาน Win Income by month ในการวิเคราะห์และประเมินผลงาน	HE (ขาดการตรวจสอบข้อมูล)	Low (ข้อความในระบบไม่ชัดเจน)	บริษัทควรทำซ้ำพนักงานให้บันทึกข้อมูลการเสนอขายในระบบให้ครบถ้วนและพิจารณาให้มีการควบคุมงานและใช้รายงานติดตามผลการดำเนินงานจากระบบ SFMS เพื่อใช้เป็นในการรวบรวมข้อมูลการขายและสรุปผลการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	บริษัทได้อัปเดตข้อมูลลูกค้าเข้าระบบ SFMS ให้เป็นปัจจุบัน และสามารถเรียกรายงานเพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์งานขาย และสรุปผลการดำเนินงาน	แก้ไขแล้วเสร็จเมื่อเดือน ต.ค. 63
28. การกำหนดเพียยอดขายสำหรับงวดปี 2563 ของแผนกขายฮาร์ดแวร์ ไม่สอดคล้องกับยอดขายที่พนักงานทำได้จริง และในส่วนของการตั้งเพียยอดขายให้พนักงานเป็นรายบุคคลควรพิจารณาตามฐานลูกค้า	LOC (กำหนดเพียยอดขายโดยไม่ได้ศึกษาประวัติ)	Low (กำหนดเพียยอดขายไม่สอดคล้องกับปัจจุบัน)	บริษัทควรพิจารณากำหนดเพียยอดขาย โดยศึกษาจากประวัติยอดขายที่เกิดขึ้นในปีก่อน และกลุ่มลูกค้า และในส่วนของการตั้งเพียยอดขายให้พนักงานเป็นรายบุคคลควรพิจารณาตามฐานลูกค้า	บริษัทได้กำหนดเพียยอดขายของแผนกสำหรับงวดปี 2563 ให้สอดคล้องกับความต้องการของพนักงานขายแต่ละคน	แก้ไขแล้วเสร็จเมื่อเดือน ม.ค. 63

ประเด็นที่ตรวจพบ / ข้อสังเกตที่สำคัญ	เหตุที่เกิด	ผลกระทบ	ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบ	การติดตามการแก้ไขของบริษัท	สถานะ
ระบบควบคุมงาน Helpdesk และการบริการลูกค้า					
งวดที่ตรวจ: ไตรมาสที่ 2 ปี 2563					
29. ไม่ได้อัปเดตความคืบหน้าของงานให้เป็นปัจจุบัน โดยเป็นงานติดตั้ง (Install) ที่คงค้างนาน ตั้งแต่ปี 2562 อยู่ 5 งาน ที่มีสาเหตุจาก Admin ประสานงานเคลมสินค้ากับทาง Vendor ล่าช้า และรอลูกค้าจัดหาอุปกรณ์ สำหรับติดตั้ง	HE (ปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด)	Low (ไม่สามารถติดตามสถานะของงานซ่อมได้)	บริษัทควรเร่งติดตามงานแจ้งซ่อมคงค้างที่ยังไม่ปิดงานใน SAP โดยเฉพาะงานติดตั้งค้างนานตั้งแต่ปี 62 ควรทำซ้ำช่างให้อัปเดตงานซ่อมให้เป็นปัจจุบัน และให้ช่างประสานงานเคลมสินค้าให้รวดเร็วยิ่งขึ้น	บริษัทดำเนินการปิดงานคงค้างทั้ง 5 งานแล้ว โดย 4 งานเป็นงานรออุปกรณ์เพื่อเข้าติดตั้งให้สมบูรณ์ และ 1 งานช่างได้ดำเนินการติดตั้งเรียบร้อยแล้ว	แก้ไขแล้วเสร็จ เมื่อเดือน พ.ย. 63
30. บริษัทมีงานซ่อมกรณีวางสำรองเครื่องให้ลูกค้าที่มีระยะเวลาค้างนานเกินกว่า 30 วัน 71 งาน ซึ่งบริษัทยังไม่มีการจัดทำรายงานสาเหตุและความคืบหน้าเพื่อติดตามเครื่องคืนจากลูกค้า	LOC (ขาดรายงานติดตามและสาเหตุงานที่ค้างนาน)	Low (ไม่สามารถติดตามสถานะงานใน SAP ได้)	บริษัทควรจัดทำรายงานติดตามงานเป็นปัจจุบันกรณีวางสำรองเครื่องให้ลูกค้า ส่งให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอัปเดตสถานะงานทุกสัปดาห์ โดยบันทึกความคืบหน้าและวันที่ล่าสุดของการดำเนินการในระบบ SAP	บริษัทได้เพิ่มขั้นตอนการติดตามงานสำรองกับทีมสต็อกทุกสัปดาห์ และกรณีช่างออกใบประเมินการซ่อม ให้ติดตามงานกับลูกค้าสำหรับการสั่งซื้ออุปกรณ์ใหม่	แก้ไขแล้วเสร็จ เมื่อเดือน มี.ย. 63
ระบบงานขายเครื่อง POS & Drive Thru					
งวดที่ตรวจ: ไตรมาสที่ 2 ปี 2563					
31. ไม่ได้จัดทำรายงานสำหรับควบคุมและติดตามการขายผลิตภัณฑ์ POS & Drive Thru	LOC (ขาดการติดตามและทำรายงาน)	Low (ไม่สามารถวัดผลการทำงานได้)	บริษัทควรเร่งจัดทำรายงานสำหรับควบคุมและติดตามการทำงานของแผนก เพื่อใช้วัดผลดำเนินงานให้สอดคล้องกับเป้าหมายหรือแผนงานตามที่บริษัทกำหนดไว้	บริษัทให้เพิ่มระบบการติดตามการทำงานจากระบบ SFMS หัวข้อ Sales Activity และ Win/Loss พร้อมนำรายละเอียดมาปรับใช้ในแนวทางการทำงานของแผนก	แก้ไขแล้วเสร็จ เมื่อเดือน ต.ค. 63
32. ไม่ได้มีการเปรียบเทียบต้นทุนประมาณการกับต้นทุนที่เกิดขึ้นจริง เกี่ยวกับต้นทุนส่วนงานให้บริการ (Services)	HE (ขาดการตรวจสอบข้อมูล)	Low (อาจมีต้นทุนที่เกิดขึ้นเกินงบประมาณ)	บริษัทควรเปรียบเทียบต้นทุนประมาณการกับต้นทุนที่เกิดขึ้นจริง เพื่อให้มั่นใจว่ามีการคำนวณต้นทุนที่ถูกต้อง	บริษัทได้ดำเนินการเปรียบเทียบต้นทุนประมาณการกับต้นทุนที่เกิดขึ้นจริง และเปรียบเทียบต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงกับรายได้จากงานบริการติดตั้ง POS & Drive Thru	แก้ไขแล้วเสร็จ เมื่อเดือน ต.ค. 63
ระบบควบคุมการรับชำระหนี้และบันทึกลูกหนี้การค้า					
งวดที่ตรวจ: ไตรมาสที่ 2 ปี 2563					

ประเด็นที่ตรวจพบ / ข้อสังเกตที่สำคัญ	เหตุที่เกิด	ผลกระทบ	ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบ	การติดตามการแก้ไขของบริษัท	สถานะ
33. การจัดทำใบลดหนี้ใน 5 เดือนแรกของปี 2563 ส่วนใหญ่สาเหตุการลดหนี้ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขกฎหมายภาษีอากรกำหนดจำนวน 22 รายการ เป็นเงิน 5.83 ล้านบาท คิดเป็น 59%	HE (พนักงานขาดความเข้าใจในการทำงาน)	Low (จัดทำใบลดหนี้ไม่เป็นไปตามเงื่อนไข)	ควรแก้ไขแบบฟอร์มให้ที่มีเฉพาะข้อความว่า "ใบลดหนี้" เพื่อให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการลดหนี้ การจัดทำใบลดหนี้ควรให้เหตุผลตามมาตรา 86/10 แห่งประมวลรัษฎากร	ได้แก้ไขแบบฟอร์มให้ที่มีเฉพาะข้อความว่า "ใบลดหนี้" เพื่อให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการลดหนี้ ได้ให้ความรู้แก่พนักงานในการพิจารณาเหตุผลตามมาตรา 86/10	แก้ไขแล้วเสร็จ เมื่อเดือน ส.ค. 63
34. เจ้าหน้าที่ฝ่ายติดตามเอกสารหลักฐานจดหมายทวงถามลูกหนี้ไม่ครบถ้วนทุกฉบับรวมถึงไม่ได้ติดตามทวงถามหลักฐานการทวงหนี้และนำเสนอตัดจำหน่ายหนี้สูญไม่ครบถ้วน	HE (ไม่เคร่งครัดในการปฏิบัติตามระเบียบ)	Low (ปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้)	ฝ่ายกฎหมายควรเคร่งครัดในการจัดทำเอกสารในการติดตามหนี้ของบริษัท โดยจัดทำเป็นทะเบียนคุมและส่งรายงานความคืบหน้าในการดำเนินงานและรายงานต่อฝ่ายบริหารและฝ่ายบัญชี	บริษัทได้จัดทำหนังสือรายงานสถานะการส่งหนังสือทวงถามลูกหนี้ค้างชำระเป็นประจำทุกเดือน โดยมีหัวหน้าฝ่ายกฎหมายเซ็นรับรองและแก้ไขระยะเวลาการส่งหนังสือทวงถาม	แก้ไขแล้วเสร็จ เมื่อเดือน ต.ค. 63

สัญลักษณ์ในช่องเหตุที่เกิด

HE = Human Error (พนักงานทำงานผิดพลาด)

สัญลักษณ์ในช่องผลกระทบ

ผลกระทบปานกลางต้องการเงิน

High = มีผลกระทบค่อนข้างมากต้องการเงิน

LOC = Lack Of Control Systems (ขาดระบบการควบคุม)

Low = มีผลกระทบน้อยต้องการเงิน

Medium = มี

โดยในที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบครั้งที่ 4/2563 และที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบครั้งที่ 6/2563 ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2563 ได้มีมติรับรองผลการดำเนินการแก้ไขตามประเด็นข้อสังเกตของผู้ตรวจสอบภายใน สำหรับการตรวจสอบระบบควบคุมภายในของบริษัท ตามรายละเอียดข้างต้น

จากรายงานผลการติดตามการแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบบริษัทย่อยสำหรับงวดไตรมาสที่ 2 ของปี 2562 ถึงไตรมาสที่ 2 ของปี 2563 ซึ่งนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบครั้งที่ 4/2563 และที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 6/2563 ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2563 ผู้ตรวจสอบภายในได้มีการติดตามผลการแก้ไขของบริษัทย่อย โดยพบว่าประเด็นจากการตรวจพบในช่วงเวลาดังกล่าวได้รับการแก้ไขเสร็จสิ้นทั้งหมดแล้ว ซึ่งสามารถสรุปประเด็นสำคัญที่ตรวจพบได้ดังนี้

ประเด็นที่ตรวจพบ / ข้อสังเกตที่สำคัญ	เหตุที่เกิด	ผลกระทบ	ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบ	การติดตามการแก้ไขของบริษัทย่อย	สถานะ
ระบบงานบัญชีการเงิน และภาษีอากร					
งวดที่ตรวจ: ไตรมาสที่ 2 ปี 2562					
1. ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีอนุมัติค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่ไม่ใช้งานโครงการในสมุดรายวันซื้อ ซึ่งไม่เป็นไป	LOC (ไม่ได้กำหนด)	Low (ปฏิบัติงานไม่)	ควรกำหนดอำนาจอนุมัติให้ชัดเจนเกี่ยวกับการอนุมัติเอกสารทางบัญชี	ได้ปรับปรุงเพิ่มเรื่องการกำหนดอำนาจการลงนามอนุมัติการบันทึกบัญชีในสมุดรายวัน	แก้ไขแล้วเสร็จ เมื่อเดือน ส.ค.

ประเด็นที่ตรวจพบ / ข้อสังเกตที่สำคัญ	เหตุที่เกิด	ผลกระทบ	ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบ	การติดตามการแก้ไขของบริษัทย่อย	สถานะ
ตามอำนาจอนุมัติที่กำหนดไว้ อีกทั้งไม่ได้กำหนดอำนาจลงนามอนุมัติสมุดบันทึกบัญชีรายวันของฝ่ายบัญชีไว้อย่างชัดเจน	อำนาจอนุมัติบันทึกบัญชีรายวัน)	เป็นไปตามอำนาจที่กำหนดไว้)	สมุดรายวันซื้อและลงนามเฉพาะผู้จัดทำกับผู้ตรวจสอบเนื่องจากรายการได้ผ่านการอนุมัติสั่งซื้อตามขั้นตอนการจัดทำใบสั่งซื้อแล้ว	โดยปรับปรุงเพิ่มในคู่มือองค์กรเวอร์ชัน 5	63
2. การตัดจำหน่ายสินทรัพย์มีการอนุมัติโดยรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารด้านการเงิน ซึ่งไม่เป็นไปตามอำนาจอนุมัติที่กำหนดไว้ เนื่องจากฝ่ายบัญชีไม่ได้ตรวจสอบอำนาจอนุมัติการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ก่อนส่งให้ผู้มีอำนาจอนุมัติ	HE (ไม่ได้ตรวจสอบอำนาจอนุมัติก่อนส่งให้อนุมัติ)	Low (ปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามอำนาจที่กำหนดไว้)	ฝ่ายบัญชีควรตรวจสอบอำนาจอนุมัติก่อนการขออนุมัติ เพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์อำนาจอนุมัติที่กำหนดไว้	บริษัทได้กำชับผู้รับผิดชอบให้มีการตรวจสอบอำนาจอนุมัติตาม LOA ของบริษัทย่อยและกำหนดให้หัวหน้างานตรวจสอบก่อนทุกครั้ง	แก้ไขแล้วเสร็จเมื่อเดือน ก.ค. 62
3. ใบกำกับภาษีซื้อที่นำมาขอคืนภาษีไม่ตรงเดือน ไม่มีประทับตรา “ถือเป็นภาษีซื้อในเดือนภาษี...” และไม่ได้ระบุข้อความตามที่กฎหมายกำหนด	HE (ขาดความเข้าใจในการทำงาน)	Low (ปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้)	บริษัทย่อยควรจัดทำตราประทับข้อความว่า “ถือเป็นภาษีซื้อในเดือนภาษี...” ประทับในต้นฉบับใบกำกับภาษีซื้อทุกฉบับที่นำมาใช้สิทธิขอคืนภาษีไม่ตรงเดือนให้ถูกต้องครบถ้วนตามที่กรมสรรพากรกำหนด	ได้ดำเนินการจัดทำตราประทับข้อความตามที่กฎหมายกำหนด และให้ผู้รับผิดชอบประทับตราในใบกำกับภาษี กรณีที่ขอคืนไม่ตรงเดือน ให้หัวหน้าตรวจสอบทุกครั้งก่อนนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มในแต่ละเดือน	แก้ไขแล้วเสร็จเมื่อเดือน พ.ค. 62
4. บริษัทย่อยกำหนดแผนงาน SLA ไว้เป็นมาตรฐาน เพื่อให้ฝ่ายต่าง ๆ นำส่งข้อมูลให้ฝ่ายบัญชีสำหรับจัดทำงบการเงินภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีผลการรายงานสรุปผลการส่งข้อมูลว่าเป็นไปตาม SLA หรือไม่	HE (ขาดความเข้าใจในการทำงาน)	Low (ไม่อาจมั่นใจว่าส่งข้อมูลตรงตามแผนงาน)	บริษัทย่อยควรมีการประเมินผลการส่งข้อมูลตามแผนงาน SLA เป็นประจำทุกเดือน โดยจัดทำรายงานสรุปวันที่ฝ่ายบัญชีได้รับข้อมูล และสรุปสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น ผลการติดตาม รวมถึงแนวทางแก้ไข	ได้จัดทำตามแผนและประเมินผลการส่งข้อมูลตามแผนงาน SLA ทุกเดือน	แก้ไขแล้วเสร็จเมื่อเดือน ก.ค. 63
ระบบควบคุมการจ่ายเงิน เงินสดย่อย และเงินทดรองจ่าย					
งวดที่ตรวจ: ไตรมาสที่ 2 ปี 2562					
5. บริษัทย่อยไม่มีแบบฟอร์มการเบิกจ่ายกรณีไม่มีหลักฐานชำระเงินที่อ้างอิงตามประมวลรัษฎากร ซึ่งมีค่าใช้จ่ายไม่มีเอกสารหลักฐานการจ่ายเงินจำนวน 45 รายการ คิดเป็น 25% ของทั้งหมด	LOC (ไม่มีฟอร์มการเบิกจ่าย)	Low (บริษัทย่อยเสียสิทธิประโยชน์ทางภาษี)	กรณีผู้รับเงินไม่สามารถออกหลักฐานการรับเงิน บริษัทควรพิจารณาจัดให้มีเอกสารเกี่ยวกับรายจ่ายและนำไปคำนวณกำไรสุทธิเงินได้ไม่ต้องห้าม	บริษัทย่อยได้กำหนดใช้แบบฟอร์ม “ใบรับรองแทนใบเสร็จรับเงิน” และ “ใบสำคัญรับเงิน” เป็นหลักฐานชำระเงินตาม ม.65 ตรี(18) ประมวลรัษฎากร	แก้ไขแล้วเสร็จเมื่อเดือน ม.ค. 63

ประเด็นที่ตรวจพบ / ข้อสังเกตที่สำคัญ	เหตุที่เกิด	ผลกระทบ	ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบ	การติดตามการแก้ไขของบริษัทย่อย	สถานะ
			ตาม ม.65 ตรี(18)		
ระบบควบคุมการบันทึกการขายได้ ลูกหนี้การค้าและรับชำระหนี้					
งวดที่ตรวจ: ไตรมาสที่ 2 ปี 2562					
6. บริษัทย่อยกำหนดวงเงินเครดิตลูกหนี้เอกชนไม่ครบ ทุกราย กำหนดวงเงินลูกหนี้เอกชนเพียง 3 ราย ส่วนลูกหนี้รายอื่น ๆ ไม่ได้กำหนดวงเงินเครดิต	HE (กำหนดวงเงินเครดิตไม่ครบถ้วน)	Low (อาจมีหนี้คงค้างเรียกเก็บไม่ได้)	ควรจัดให้มีระบบการควบคุมวงเงินเครดิต (Credit Control) และมีการสอบทานวงเงินเครดิต (Credit Review) ควรสอบทานอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง	ได้จัดทำใบอนุมัติวงเงินขายทุกรายแล้ว และกำหนดนโยบายสินเชื่อให้แผนกขายเอกชนต้องจัดทำใบอนุมัติกรณีลูกค้าเอกชนทุกรายเป็นเอกสารแนบก่อนการอนุมัติ	แก้ไขแล้วเสร็จ เมื่อเดือน มี.ย. 63
ระบบงานขายและการตลาด					
งวดที่ตรวจ: ไตรมาสที่ 1 ปี 2563					
7. บริษัทย่อยไม่ได้กำหนดหัวข้อความเสี่ยงด้านงานขายและลูกค้า ที่เป็นปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญที่มีผลต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท	LOC (ไม่กำหนดความเสี่ยงด้านงานขายและลูกค้า)	Low (ไม่ทราบความเสี่ยงด้านงานขายและลูกค้า)	ควรพิจารณาเพิ่มปัจจัยเสี่ยงเกี่ยวกับระบบ งานขายลูกค้า เพื่อจะได้วิเคราะห์ยอดขายและรายได้ให้เป็นไปตาม ที่ประมาณการไว้ รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นว่าจะสามารถลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้	ได้ดำเนินการให้ฝ่ายขายจัดทำทะเบียน ความเสี่ยงเกี่ยวกับลูกค้า (Customer Risk) ไว้เรียบร้อยแล้ว	แก้ไขแล้วเสร็จ เมื่อเดือน ต.ค. 63
การบริหารโครงการและต้นทุนขาย					
งวดที่ตรวจ : ไตรมาสที่ 1 ปี 2563					
8. ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงของงานโครงการทั้งหมดจำนวน 6 โครงการ มี 2 โครงการที่ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงไม่เป็นไปตามงบประมาณที่ตั้งไว้	LOC (ไม่ได้ควบคุมค่าใช้จ่ายให้เป็นไปตามงบประมาณ)	Low (ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นสูงกว่างบประมาณที่ขออนุมัติ)	ควรมีวิธีการควบคุมไม่ให้ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงเกินกว่างบประมาณที่ขออนุมัติ กรณีที่งบประมาณที่เกิดขึ้นจริงสูงกว่างบประมาณ ที่ขออนุมัติไว้ จะต้องมียางงานชี้แจงสาเหตุและขออนุมัติปรับงบประมาณ	ได้มอบหมายให้ผู้จัดการโครงการเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบ โดยให้ตรวจสอบงบประมาณก่อนใช้งบประมาณที่เกิดขึ้นจริง กรณีงบไม่เพียงพอ ผู้จัดการจะ Revise BOM แล้วเสนอผู้บริหารที่มีอำนาจเพื่อพิจารณาอนุมัติ	แก้ไขแล้วเสร็จ เมื่อเดือน พ.ย. 63

สัญลักษณ์ในช่องเหตุที่เกิด

LOC = Lack Of Control Systems (ขาดระบบการควบคุม)

HE = Human Error (พนักงานทำงานผิดพลาด)

สัญลักษณ์ในช่องผลกระทบ

Low = มีผลกระทบน้อยต้องการเงิน

Medium = มีผลกระทบปานกลางต้องการเงิน

High = มีผลกระทบค่อนข้างมากต้องการเงิน

โดยในที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบครั้งที่ 4/2563 และที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบครั้งที่ 6/2563 ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2563 ได้มีมติรับรองผลการดำเนินการแก้ไขตามประเด็นข้อสังเกตของผู้ตรวจสอบภายใน สำหรับการตรวจสอบระบบควบคุมภายในของบริษัทย่อย ตามรายละเอียดข้างต้น

สำหรับรายงานการตรวจสอบภายในของบริษัทสำหรับงวดไตรมาสที่ 3 ปี 2563 ลงวันที่ 26 ตุลาคม 2563 ซึ่งผู้ตรวจสอบภายในได้ทำการสอบทานระบบควบคุมงานจัดซื้อและจัดจ้าง ระบบควบคุมงานบริการเครื่องที่ให้เช่าหรือขาย และระบบควบคุมสินค้าคงเหลือและการจัดส่ง และงวดไตรมาสที่ 4 ปี 2563 ลงวันที่ 22 มกราคม 2564 ซึ่งผู้ตรวจสอบภายในได้ทำการสอบทานระบบควบคุมการจ่ายชำระหนี้และบันทึกเจ้าหนี้การค้า ระบบควบคุมการบริหารทรัพยากรบุคคลและสินทรัพย์ถาวร และการควบคุมทั่วไปของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ มีข้อสังเกตที่ตรวจพบ ดังนี้

ประเด็นที่ตรวจพบ / ข้อสังเกตที่สำคัญ	ระดับความเสี่ยง	คำชี้แจงและการดำเนินการของบริษัท
ระบบควบคุมงานจัดซื้อและจัดจ้าง งวดที่ตรวจ: ไตรมาสที่ 3 ปี 2563		
1. มีรายการที่ยกเลิกใบสั่งซื้อ โดยพนักงานไม่ได้ระบุสาเหตุของการยกเลิกใบสั่งซื้อให้ชัดเจน โดยเฉพาะกรณีที่ผู้มีอำนาจได้มีการอนุมัติการสั่งซื้อไปแล้ว ต้องให้ผู้บริหารรับทราบก่อนที่จะทำการยกเลิกในระบบ SAP	ความเสี่ยงต่ำ	แก้ไขแล้วเสร็จเมื่อ 1 ต.ค. 63 บริษัทได้กำชับให้เจ้าหน้าที่จัดซื้อทุกคนให้ดำเนินการระบุสาเหตุการยกเลิกใบสั่งซื้อทุกครั้ง และรายงานให้ผู้บริหารทราบก่อนที่เจ้าหน้าที่จัดซื้อ จะดำเนินการยกเลิกใบสั่งซื้อในระบบ SAP รวมถึงได้เพิ่มหัวข้อการยกเลิกใบสั่งซื้อในระเบียบ
ระบบควบคุมงานบริการเครื่องที่ให้เช่าหรือขาย งวดที่ตรวจ: ไตรมาสที่ 3 ปี 2563		
- ไม่พบประเด็นจากการสอบทาน -		
ระบบควบคุมสินค้าคงเหลือและการจัดส่ง งวดที่ตรวจ: ไตรมาสที่ 3 ปี 2563		
2. การรับและเบิกจ่ายสินค้า ในเดือนสิงหาคม 2563 ส่วนใหญ่ถูกต้องตรงกับเอกสารเงินแต่มีใบเบิกสินค้า 5,860 บาท คิดเป็น 0.13% ของมูลค่าทั้งหมดที่ลงลายมือชื่อของผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ครบถ้วนตามแบบฟอร์มที่กำหนด	ความเสี่ยงต่ำ	แก้ไขแล้วเสร็จเมื่อ 1 ม.ค. 64 บริษัทกำหนดเอกสารที่ใช้ประกอบการเบิก การเบิกเพื่อผลิต และบริการ จะต้องได้รับการอนุมัติจากผู้มีอำนาจก่อนส่งให้ทางแผนกคลังเพื่อเบิกสินค้าทุกครั้ง และผู้จัดการตรวจสอบเอกสารการเบิกทุกเดือน
3. บริษัททำประกันภัยสินค้าของคลังรามาคำแหงมีทุนประกัน 28 ล้านบาท ซึ่งไม่ครอบคลุมมูลค่าคงเหลือของสินค้าทั้งหมดที่เก็บไว้ที่คลังรามาคำแหง และบริษัทไม่ได้มีการจัดทำทุนประกันภัยเกี่ยวกับสินค้าในคลังสินค้าอูดมสุข	ความเสี่ยงต่ำ	แก้ไขแล้วเสร็จเมื่อ 26 พ.ย. 63 บริษัทให้แผนกคลังสินค้าดำเนินการจัดทำประกันภัยให้ครอบคลุมมูลค่าของสินค้าทั้งในส่วนของคลังรามาคำแหงและคลังสุขุมวิท รวมถึงในส่วนคลังสินค้าชลบุรี บริษัทจะทบทวนและลดมูลค่าของประกันภัยสินค้าเมื่อสัญญาฉบับเก่าสิ้นสุดในเดือน ก.ค. 64

ประเด็นที่ตรวจพบ / ข้อสังเกตที่สำคัญ	ระดับความเสี่ยง	คำชี้แจงและการดำเนินการของบริษัท
ระบบควบคุมการจ่ายชำระหนี้และบันทึกเจ้าหนี้การค้า งวดที่ตรวจ: ไตรมาสที่ 4 ปี 2563		
4. การหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย กรณีจ่ายค่านายหน้าให้บุคคลภายนอก และกรณีจ่ายค่าเบี้ยประชุมกรรมการ บริษัทใช้อัตราภาษีที่ไม่ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด และจัดทำแบบรายการภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายผิดประเภท ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกฎหมาย	ความเสี่ยงต่ำ	บริษัทจะเริ่มดำเนินการยื่นภาษีหัก ณ ที่จ่าย ให้ถูกต้องตั้งแต่วันที่ ก.พ. 64 เป็นต้นไป
ระบบควบคุมการบริหารทรัพยากรบุคคลและสินทรัพย์ถาวร งวดที่ตรวจ: ไตรมาสที่ 4 ปี 2563		
5. ในช่วงเดือน ต.ค. 63 ถึง ธ.ค. 63 พนักงานลางานรวม 777 ครั้ง โดยพนักงานได้บันทึกขอลาในระบบภายหลังจากการใช้สิทธิลา 412 ครั้ง คิดเป็น 53% ของใบลาทั้งหมด ซึ่งไม่เป็นไปตามระเบียบที่บริษัทกำหนด และการอนุมัติการลาของพนักงานในระบบ Web Time Online ส่วนใหญ่ ผู้บังคับบัญชาได้กดยืนยันอนุมัติการลาในระบบล่าช้าหลังจากพนักงานได้ใช้สิทธิการลาไปแล้วจำนวน 570 ครั้ง คิดเป็น 73% ของใบลาทั้งหมด	ความเสี่ยงต่ำ	บริษัทจะดำเนินการสื่อสารให้พนักงานปฏิบัติตามกฎระเบียบการลาอย่างเคร่งครัด และทุกสิ้นเดือนจะส่งสรุปรายงานการขออนุมัติการลา และการอนุมัติในระบบ Web Time Online ไปยังฝ่ายบริหารของแต่ละส่วนงาน
การควบคุมทั่วไปของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ งวดที่ตรวจ: ไตรมาสที่ 4 ปี 2563		
- ไม่พบประเด็นจากการสอบทาน -		

สำหรับรายงานการตรวจสอบภายในของบริษัทย่อยสำหรับงวดไตรมาสที่ 3 ปี 2563 ลงวันที่ 26 ตุลาคม 2563 ซึ่งผู้ตรวจสอบภายในได้ทำการสอบทานระบบควบคุมงานจัดซื้อและจัดจ้าง และระบบควบคุมการจ่ายชำระหนี้และบันทึกเจ้าหนี้การค้า และงวดไตรมาสที่ 4 ปี 2563 ลงวันที่ 29 มกราคม 2564 ซึ่งผู้ตรวจสอบภายในได้ทำการสอบทานระบบควบคุมดูแลรักษาสินทรัพย์ถาวร และระบบควบคุมการบริหารงานบุคคลและธุรการ มีข้อสังเกตที่ตรวจพบ ดังนี้

ประเด็นที่ตรวจพบ / ข้อสังเกตที่สำคัญ	ระดับความเสี่ยง	คำชี้แจงและการดำเนินการของบริษัท
ระบบควบคุมงานจัดซื้อและจัดจ้าง งวดที่ตรวจ: ไตรมาสที่ 3 ปี 2563		
1. การสั่งซื้อสินค้าได้เปรียบเทียบกับราคาโดยวิธีนำใบเสนอราคาของผู้ขายแต่ละ	ความเสี่ยงต่ำ	แก้ไขแล้วเสร็จเมื่อ 4 ม.ค. 64

ประเด็นที่ตรวจพบ / ข้อสังเกตที่สำคัญ	ระดับความเสี่ยง	คำชี้แจงและการดำเนินการของบริษัท
<p>รายเพื่อนำมาเปรียบเทียบราคาสินค้า ทั้งนี้ บริษัทยังไม่มีกำหนดแบบฟอร์มเปรียบเทียบราคาในการพิจารณาคัดเลือกผู้ขาย และใช้ประกอบเป็นหลักฐานการสั่งซื้อสินค้าตามหลักเกณฑ์ที่บริษัทได้กำหนด</p>		<p>บริษัทได้ดำเนินการจัดทำแบบฟอร์มตารางเปรียบเทียบราคาของผู้ขาย โดยฟอร์มระบุรายชื่อผู้ขายที่เลือก, เหตุผลที่เลือกผู้ขายอย่างชัดเจน และเสนอผู้มีอำนาจอนุมัติ รวมถึงกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณา</p>
<p>2. บริษัทย่อยได้กำหนดเกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพการทำงานของแผนกจัดซื้อ ซึ่งกำหนดตัวชี้วัดผลงาน (KPI) ที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของพนักงานตามตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยจัดให้มีการประเมินทุก 6 เดือน ปัจจุบันบริษัทย่อยยังไม่ได้ประเมินพนักงานตามเกณฑ์ดังกล่าว</p>	<p>ความเสี่ยงต่ำ</p>	<p><u>แก้ไขแล้วเสร็จเมื่อ 8 ก.พ. 64</u> บริษัทได้กำชับให้ทางแผนกจัดซื้อได้มีการประเมินประสิทธิภาพการทำงานตามเกณฑ์ที่กำหนด และแผนกจัดซื้อได้มีการประเมินประสิทธิภาพการทำงานของแผนกแล้ว</p>
<p>ระบบควบคุมการจ่ายชำระหนี้และบันทึกเจ้าหนี้การค้า งวดที่ตรวจ: ไตรมาสที่ 3 ปี 2563</p>		
<p>3. ในงวด ม.ค. - ส.ค. 63 บริษัทย่อยจ่ายชำระค่าโฆษณา Facebook ให้ Facebook Ireland Limited ซึ่งเป็นบริษัทที่อยู่ในต่างประเทศ จำนวน 11,681 บาท แต่บริษัทย่อยไม่ได้คำนวณภาษีและนำส่งภาษีตามที่กรมสรรพากรกำหนด</p>	<p>ความเสี่ยงต่ำ</p>	<p><u>แก้ไขแล้วเสร็จเมื่อ 1 ต.ค. 63</u> บริษัทกำหนดให้ฝ่ายบัญชีคำนวณภาษีและนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.36) สำหรับการจ่ายค่าโฆษณา Facebook อันเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (8) ที่จ่ายให้กับบริษัทที่ตั้งอยู่ต่างประเทศเรียบร้อยแล้ว</p>
<p>ระบบควบคุมดูแลรักษาสินทรัพย์ถาวร งวดที่ตรวจ: ไตรมาสที่ 4 ปี 2563</p>		
<p>4. งวด ก.ค. - ธ.ค. 2563 มีการส่งมอบสินทรัพย์ 15 รายการ มูลค่ารวม 506,259 บาท มีเอกสารรายการส่งมอบสินทรัพย์ครบถ้วนและตรงกับทะเบียนสินทรัพย์ แต่พบยังขาดการลงลายมือชื่อผู้อนุมัติหรือผู้อนุมัติไม่เป็นไปตามอำนาจอนุมัติ 11 รายการ มูลค่า 108,808 บาท และมีการคืนสินทรัพย์ 2 รายการ มูลค่า 36,000 บาท ซึ่งอนุมัติในเอกสารบันทึกรับ-คืนทรัพย์สินไม่เป็นไปตามอำนาจอนุมัติที่บริษัทย่อยกำหนดไว้</p>	<p>ความเสี่ยงต่ำ</p>	<p>บริษัทย่อยจะดำเนินการอบรมพนักงานที่มีหน้าที่ในการควบคุมดูแลสินทรัพย์ ให้ปฏิบัติตามระเบียบเรื่องการควบคุมทรัพย์สินของฝ่ายอย่างเคร่งครัด เพื่อให้มั่นใจว่าปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ตามระเบียบที่ได้กำหนดไว้</p>
<p>ระบบควบคุมการบริหารงานบุคคลและธุรการ งวดที่ตรวจ: ไตรมาสที่ 4 ปี 2563</p>		
<p>5. ในช่วงเดือน ต.ค. 63 ถึง ธ.ค. 63 พนักงานได้ใช้สิทธิการลางานรวมทั้งสิ้น 19 รายการ โดยมีพนักงานได้ใช้สิทธิลาก่อนที่จะทำการบันทึกขอลางานในระบบ 9 รายการ ซึ่งไม่เป็นไปตามระเบียบที่บริษัทย่อยกำหนดไว้ และการอนุมัติลาของพนักงานในระบบ Web Time Online ได้กดยืนยันอนุมัติการลาในระบบหลังจากพนักงานได้ใช้สิทธิการลาไปแล้ว 15 รายการ จาก</p>	<p>ความเสี่ยงต่ำ</p>	<p>บริษัทย่อยจะดำเนินการสื่อสารให้พนักงานปฏิบัติตามกฎระเบียบการลาอย่างเคร่งครัด และทุกสิ้นเดือนจะส่งสรุปรายงานการขออนุมัติการลา และการอนุมัติในระบบ Web Time Online ไปยังฝ่ายบริหารของแต่ละส่วนงาน</p>

ประเด็นที่ตรวจพบ / ข้อสังเกตที่สำคัญ	ระดับความ เสี่ยง	คำชี้แจงและการดำเนินการของบริษัท
จำนวนการลาทั้งหมด 19 รายการ		

ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่า ประเด็นที่ตรวจพบจากการตรวจสอบภายในและอยู่ระหว่างการแก้ไขนั้น มิได้มีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของระบบควบคุมภายในของ บริษัทและบริษัทย่อยอย่างมีนัยสำคัญ

รายการระหว่างกัน

1. ลักษณะความสัมพันธ์

บริษัทและบริษัทย่อยมีการทำรายการกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งต่าง ๆ ซึ่งรายการระหว่างกันที่เกิดขึ้นนั้นเป็นการทำรายการกับ กรรมการ และ/หรือ ผู้บริหาร และ/หรือ ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัทและบริษัทย่อย และบริษัทที่เกี่ยวข้องกันซึ่งมีบุคคลที่มีความขัดแย้งเป็น กรรมการ และ/หรือ ผู้บริหาร และ/หรือ ผู้ถือหุ้นของบริษัทและบริษัทย่อย ซึ่งสามารถสรุปลักษณะความสัมพันธ์ได้ดังนี้

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ความสัมพันธ์
นายธีระชัย รัตนกมลพร	เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท โดยถือหุ้นของบริษัท (รวมส่วนของคู่สมรส) ในสัดส่วนร้อยละ 48.13 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว และเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทย่อย โดยถือหุ้นในบริษัทย่อยในสัดส่วนร้อยละ 0.001 โดยนายธีระชัยมีความสัมพันธ์เป็นน้องชายของนายธีระรัช รัตนกมลพร และนางสาวกรกานต์ รัตนกมลพร และเป็นพี่ชายของนายฐกร รัตนกมลพร
นางสาวกรกานต์ รัตนกมลพร	เป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงนามของบริษัท กรรมการบริหาร ผู้บริหาร และผู้ถือหุ้นของบริษัท โดยถือหุ้นของบริษัทในสัดส่วนร้อยละ 0.63 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว โดยนางสาวกรกานต์มีความสัมพันธ์เป็นน้องสาวของนายธีระรัช รัตนกมลพร และเป็นพี่สาวของนายธีระชัย รัตนกมลพร และนายฐกร รัตนกมลพร
นายฐกร รัตนกมลพร	เป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงนามของบริษัท กรรมการบริหาร ผู้บริหาร และผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท โดยถือหุ้นของบริษัทในสัดส่วนร้อยละ 18.75 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว และเป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงนาม ผู้บริหาร และผู้ถือหุ้นของบริษัทย่อย โดยถือหุ้นในบริษัทย่อยในสัดส่วนร้อยละ 0.001 โดยนายฐกรมีความสัมพันธ์เป็นน้องชายของนายธีระรัช รัตนกมลพร นางสาวกรกานต์ รัตนกมลพร และนายธีระชัย รัตนกมลพร
นางระพี รัตนกมลพร	เป็นผู้ถือหุ้นของบริษัท โดยถือหุ้นของบริษัทในสัดส่วนร้อยละ 7.81 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว โดยนางระพี มีความสัมพันธ์เป็นมารดาของนายธีระชัย รัตนกมลพร นางสาวกรกานต์ รัตนกมลพร นายฐกร รัตนกมลพรและนายธีระรัช รัตนกมลพร
นายธีระรัช รัตนกมลพร	เป็นพี่ชายของนางสาวกรกานต์ รัตนกมลพรนายธีระชัย รัตนกมลพร และนายฐกร รัตนกมลพร
นายชัยกัต กุลโซควณิช	เป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงนาม กรรมการบริหาร และผู้บริหารของบริษัท และเป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงนามและผู้บริหารของบริษัทย่อย
นายพิพัฒน์ รัตนกมลพร	เป็นบิดาของนายธีระชัย รัตนกมลพร นางสาวกรกานต์ รัตนกมลพร นายฐกร รัตนกมลพร และนายธีระรัช รัตนกมลพร
บริษัท อาร์ยู แอสเซท ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด	1. นายธีระชัย รัตนกมลพร ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท (รวมส่วนของคู่สมรสเป็นสัดส่วนร้อยละ 48.13 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว) และเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทย่อย โดยถือหุ้นในบริษัทย่อยในสัดส่วนร้อยละ 0.001 เป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงนามและผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท อาร์ยู แอสเซท ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด โดยถือหุ้นทางตรงและทางอ้อมรวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องในสัดส่วนร้อยละ 100 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว 2. นายฐกร รัตนกมลพร ซึ่งเป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงนามของบริษัท กรรมการบริหาร ผู้บริหาร และผู้ถือหุ้นของบริษัท โดยถือหุ้นของบริษัทในสัดส่วน

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ความสัมพันธ์
	ร้อยละ 18.75 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว และเป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงนามผู้บริหาร และผู้ถือหุ้นของบริษัทย่อย โดยถือหุ้นในบริษัทย่อยในสัดส่วนร้อยละ 0.001 เป็นผู้ถือหุ้นของบริษัท อาร์ยู แอสเซท ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ในสัดส่วนร้อยละ 0.01 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว (ถูกรวมในสัดส่วนการถือหุ้นของนายธีระชัย รัตนกมลพร ในบริษัท อาร์ยู แอสเซท ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัดแล้ว)
บริษัท โรลิ่ง คอนเซปต์ อินโนเวชั่น จำกัด	<p>1. นายธีระชัย รัตนกมลพร ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท (รวมส่วนของคู่สมรสเป็นสัดส่วนร้อยละ 48.13 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว) และเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทย่อย โดยถือหุ้นในบริษัทย่อยในสัดส่วนร้อยละ 0.001 เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท โรลิ่ง คอนเซปต์ อินโนเวชั่น จำกัด โดยถือหุ้นทางตรงและทางอ้อมรวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องในสัดส่วนร้อยละ 99.99 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว</p> <p>2. นายชัยกัต กุลโชควนิช ซึ่งเป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงนาม กรรมการบริหาร และผู้บริหารของบริษัท และเป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงนามและผู้บริหารของบริษัทย่อย เป็นผู้ถือหุ้นของบริษัท โรลิ่ง คอนเซปต์ อินโนเวชั่น จำกัด ในสัดส่วนร้อยละ 0.01 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว</p> <p>3. นายจตุร รัตนกมลพร ซึ่งเป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงนามของบริษัท กรรมการบริหาร ผู้บริหาร และผู้ถือหุ้นของบริษัท โดยถือหุ้นของบริษัทในสัดส่วนร้อยละ 18.75 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว และเป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงนามผู้บริหาร และผู้ถือหุ้นของบริษัทย่อย โดยถือหุ้นในบริษัทย่อยในสัดส่วนร้อยละ 0.001 เป็นผู้ถือหุ้นของบริษัท โรลิ่ง คอนเซปต์ อินโนเวชั่น จำกัด ในสัดส่วนร้อยละ 0.01 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว (ถูกรวมในสัดส่วนการถือหุ้นของนายธีระชัย รัตนกมลพรในบริษัท โรลิ่ง คอนเซปต์ อินโนเวชั่น จำกัดแล้ว)</p> <p>4. นายสุพจน์ อ่อนศรี ซึ่งเป็นคู่สมรสของนางสาวมัทนา วิเชียรแก้วมณี (กรรมการ กรรมการบริหาร และผู้บริหารของบริษัท และเป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงนามและผู้บริหารของบริษัทย่อย) เป็นผู้บริหารและกรรมการผู้มีอำนาจลงนามของบริษัท โรลิ่ง คอนเซปต์ อินโนเวชั่น จำกัด</p>
นางสาวมัทนา วิเชียรแก้วมณี	<p>เป็นกรรมการ กรรมการบริหาร และผู้บริหารของบริษัท และเป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงนามและผู้บริหารของบริษัทย่อย</p> <p>โดยนางสาวมัทนา วิเชียรแก้วมณี เป็นคู่สมรสของนายสุพจน์ อ่อนศรี</p>
บริษัท อาร์ยู เทคโนโลยี จำกัด	<p>1. นายธีระชัย รัตนกมลพร ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท (รวมส่วนของคู่สมรสเป็นสัดส่วนร้อยละ 48.13 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว) และเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทย่อย โดยถือหุ้นในบริษัทย่อยในสัดส่วนร้อยละ 0.001 เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท อาร์ยู เทคโนโลยี จำกัด โดยถือหุ้นทางตรงและทางอ้อมรวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องในสัดส่วนร้อยละ 99.99 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว</p> <p>2. นายสุพจน์ อ่อนศรี ซึ่งเป็นคู่สมรสของนางสาวมัทนา วิเชียรแก้วมณี (กรรมการ กรรมการบริหาร และผู้บริหารของบริษัท และเป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงนามและผู้บริหารของบริษัทย่อย) เป็นผู้บริหารและกรรมการผู้มีอำนาจลงนามของบริษัท อาร์ยู เทคโนโลยี จำกัด</p> <p>นายธีระชัย ได้ทำการซื้อหุ้นของบริษัท อาร์ยู เทคโนโลยี จำกัด เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2560</p>

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ความสัมพันธ์
บริษัท แพน พลัส สปอร์ต คอมเพล็กซ์ แอนด์ แมนเนจเม้นท์ จำกัด	นายธีระชัย รัตนกมลพร (พี่ชายของนายธีระชัย รัตนกมลพร นายจุกร รัตนกมลพร และนางกรรณันต์ รัตนกมลพร) เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ และเป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงนามของบริษัท แพน พลัส สปอร์ต คอมเพล็กซ์ แอนด์ แมนเนจเม้นท์ จำกัด โดยถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 35.00 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว
บริษัท แพน พลัส มาร์เก็ตติ้ง จำกัด	นางรสริน รัตนกมลพร ซึ่งเป็นภรรยาของนายธีระชัย รัตนกมลพร (พี่ชายของนายธีระชัย รัตนกมลพร นายจุกร รัตนกมลพร และนางกรรณันต์ รัตนกมลพร) เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ และเป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงนามของบริษัท แพน พลัส มาร์เก็ตติ้ง จำกัด โดยถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 99.98 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว
บริษัท แพน พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด	นายธีระชัย รัตนกมลพร (พี่ชายของนายธีระชัย รัตนกมลพร นายจุกร รัตนกมลพร และนางกรรณันต์ รัตนกมลพร) เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ และเป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงนามของบริษัท แพน พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด โดยถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 35.00 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว

ในอดีต บริษัทและบริษัทย่อยมีการเช่าที่ดินและอาคารสำนักงานจากบริษัท อาร์ยู แอสเซท ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่อยู่ภายใต้การควบคุมของนายธีระชัย รัตนกมลพร ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ กรรมการ และผู้บริหารของบริษัท ดังนี้

1. อาคารสำนักงานใหญ่ของบริษัทและบริษัทย่อย ตั้งอยู่ที่ถนนราชบุรีพัฒนา แขวงสะพานสูง เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร
2. อาคารคลังสินค้าของบริษัท ตั้งอยู่ที่ ซอยรามคำแหง 118 ถนนรามคำแหง แขวงสะพานสูง เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร

โดยบริษัทและบริษัทย่อยมีการถือกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินที่ตั้งอยู่ในอาคารทั้งสองแห่ง ดังนี้

1. ส่วนปรับปรุงอาคาร สำหรับอาคารสำนักงาน ถ.ราชบุรีพัฒนา และคลังสินค้า ช.รามคำแหง 118 มูลค่า 32,101,611.86 บาท (มูลค่าสุทธิทางบัญชี ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2558)
2. เครื่องตกแต่ง เครื่องมือ และอุปกรณ์ ซึ่งเป็นทรัพย์สินส่วนตัวของผู้บริหารที่บันทึกอยู่ในบัญชีของบริษัทและบริษัทย่อย มูลค่า 1,354,038.51 บาท อ้างอิงตามมูลค่าต้นทุนของทรัพย์สิน

รวมถึงบริษัทและบริษัทย่อยมีทรัพย์สินประเภทเครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องใช้สำนักงาน ที่ตั้งอยู่ภายในอาคารสำนักงาน ถ.ราชบุรีพัฒนา และคลังสินค้า ช.รามคำแหง 118 ซึ่งบริษัทและบริษัทย่อยใช้ในการดำเนินงานอยู่ในปัจจุบัน บันทึกอยู่ในบัญชีของบริษัท โรลลิง คอนเซปต์ อินโนเวชั่น จำกัด

เพื่อเป็นการปรับโครงสร้างทรัพย์สินระหว่างบริษัทและบริษัทย่อย และกลุ่มผู้ถือหุ้นใหญ่ ให้มีความโปร่งใสและชัดเจน อีกทั้งอาคารสำนักงานและคลังสินค้านี้มีความสำคัญต่อการดำเนินงานของบริษัท ที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบครั้งที่ 2/2558 ซึ่งจัดขึ้นในวันที่ 20 พฤศจิกายน 2558 มีมติเห็นชอบ และที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 1/2558 ซึ่งจัดขึ้นในวันที่ 20 พฤศจิกายน 2558 มีมติอนุมัติการทำธุรกรรม ดังนี้

1. อนุมัติให้บริษัทและบริษัทย่อยทำการขายทรัพย์สินในส่วนของการปรับปรุงอาคารสำหรับอาคารสำนักงาน ถ.ราชบุรีพัฒนา และคลังสินค้า ช.รามคำแหง 118 ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัทและบริษัทย่อย ให้แก่บริษัท อาร์ยู แอสเซท ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ในราคา 32,101,611.86 บาท โดยอ้างอิงตามมูลค่าสุทธิทางบัญชี ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2558 และเครื่องตกแต่ง เครื่องมือ และอุปกรณ์ ซึ่งเป็นทรัพย์สินส่วนตัวของผู้บริหารที่บันทึกอยู่ในบัญชีของบริษัทและบริษัทย่อย ในราคา 1,354,038.51 บาท โดยอ้างอิงตามมูลค่าต้นทุนของทรัพย์สิน
2. อนุมัติให้บริษัททำการซื้อทรัพย์สินประเภทเครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องใช้สำนักงาน ที่ตั้งอยู่ภายในอาคารสำนักงาน ถ.ราชบุรีพัฒนา และคลังสินค้า ช.รามคำแหง 118 ซึ่งบริษัทและบริษัทย่อยใช้ในการดำเนินงานอยู่ในปัจจุบัน จากบริษัท โรลลิง คอนเซปต์ อินโนเวชั่น จำกัด ในราคา 2,904,398.16 บาท โดยอ้างอิงตามมูลค่าสุทธิทางบัญชี ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2558
3. อนุมัติให้บริษัททำการเช่าพื้นที่อาคารสำนักงาน ถ.ราชบุรีพัฒนา โดยเป็นสัญญาเช่าระยะยาวระยะเวลา 30 ปี โดยชำระค่าเช่าทั้งหมด ณ วันจดทะเบียนการเช่า ในมูลค่า 60,000,000 บาท ซึ่งเท่ากับค่าเช่าที่ได้รับ

การประเมินจากผู้ประเมินราคาซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ โดยมีวัตถุประสงค์ในการเช่าเพื่อใช้อาคารดังกล่าวเป็นสำนักงานใหญ่ของบริษัทและบริษัทย่อย

4. อนุมัติให้บริษัททำการซื้อที่ดินระหว่างจันทองพร้อมสิ่งปลูกสร้างอาคารคลังสินค้า ตั้งอยู่ เลขที่ 8 ซอยรามคำแหง 118 ถนนรามคำแหง แขวงสะพานสูง เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร จากบริษัท อาร์ยู แอสเซท ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ในราคา 29,300,000 บาท ซึ่งเท่ากับราคาประเมินจากผู้ประเมินราคาซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ โดยมีวัตถุประสงค์ในการซื้ออาคารคลังสินค้านี้ดังกล่าวเพื่อใช้เป็นคลังสินค้าเพื่อใช้จัดเก็บและตรวจสอบสภาพสินค้าของบริษัท

โดยบริษัทได้ทำธุรกรรมที่ได้รับอนุมัติข้างต้นเสร็จสิ้นและได้ทำการเช่าระยะยาวอาคารสำนักงานเป็นเวลา 30 ปี แล้วตั้งแต่เดือนมกราคม 2559 เป็นต้นมา

ทั้งนี้ สำหรับการเช่าพื้นที่อาคารระยะยาวระยะเวลา 30 ปี จากบริษัท อาร์ยู แอสเซท ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด โดยชำระค่าเช่าทั้งหมด ณ วันจดทะเบียนการเช่า ในมูลค่า 60,000,000 บาท นั้น คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณารายการดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่ารายการดังกล่าวเป็นรายการที่สมควร โดยเป็นการทำสัญญาเช่าระยะยาวในทรัพย์สินเพื่อใช้เป็นอาคารสำนักงานใหญ่ของบริษัทและบริษัทย่อย และมีอัตราค่าเช่าที่เหมาะสม เท่ากับอัตราที่ประเมินโดยผู้ประเมินราคาที่มีความน่าเชื่อถือ

2. รายละเอียดรายการระหว่างกัน

บุคคล/นิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง / ลักษณะธุรกิจ	ลักษณะและรายละเอียดของรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกัน (บาท)		ความจำเป็นและความเหมาะสมผลของรายการ
		31 ธ.ค. 62	31 ธ.ค. 63	
นายธีระชัย รัตนกมลพร	นายธีระชัยค้าประกันวงเงินกู้ยืม เลตเตอร์ออฟเครดิต และ/หรือทรัสต์รีซิค วงเงินเบิกเกินบัญชี ตัวสัญญาใช้เงินหนังสือค้ำประกัน วงเงินซื้อขายอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า และสัญญาเช่าซื้อให้แก่บริษัทและบริษัทย่อย - วงเงินค้ำประกัน	663,966,330	639,977,500	นายธีระชัยได้ทำการค้าประกันวงเงินสินเชื่อและสัญญาเช่าซื้อ จากสถาบันการเงินให้แก่บริษัทและบริษัทย่อย ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขของสถาบันการเงินที่ต้องการให้ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ และ/หรือ ผู้บริหารเป็นผู้ค้ำประกันวงเงิน โดยไม่คิดค่าธรรมเนียมการค้ำประกัน อย่างไรก็ตาม เมื่อบริษัทสามารถนำหุ้นสามัญเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ แล้ว บริษัทจะพิจารณาในการเปลี่ยนผู้ค้ำประกันหรือการถอนการค้ำประกันเมื่อได้เงื่อนไขที่ดีกว่าจากสถาบันการเงิน <u>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</u> คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณารายการดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่าการค้าประกันวงเงินดังกล่าวก่อให้เกิดประโยชน์กับบริษัท นอกจากนี้เพื่อให้เป็นไปตามเงื่อนไขของสถาบันการเงิน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องให้มีการค้ำประกันวงเงินส่วนนี้
	นายธีระชัยจำนองสินทรัพย์ของตนเป็นหลักประกันให้บริษัทย่อย - วงเงินจำนอง	70,000,000	70,000,000	นายธีระชัยทำการจำนองและจำนำสินทรัพย์ ได้แก่ โฉนดที่ดิน และบัญชีเงินฝากประจำ เป็นหลักประกันวงเงินกู้ยืมให้แก่บริษัทย่อยโดยไม่คิดค่าธรรมเนียม เป็นวงเงินรวมทั้งสิ้น 70 ล้านบาท ตามเงื่อนไขของสถาบันการเงินที่ต้องการให้บริษัทและ/หรือ ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ และ/หรือ ผู้บริหารนำสินทรัพย์จำนองเป็นหลักประกันค้ำประกัน อย่างไรก็ตาม บริษัทกำลังอยู่ระหว่างการพิจารณาในการเปลี่ยนหลักประกันโดยใช้ทรัพย์สินของบริษัทจำนองเป็นหลักประกันในวงเงินกู้ยืม <u>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</u> คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณารายการดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่ารายการดังกล่าวก่อให้เกิดประโยชน์แก่บริษัท เนื่องจากเป็นการจดจำนองทรัพย์สินเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันวงเงินกู้ยืมของบริษัทตามที่สถาบันการเงินกำหนด อีกทั้งบริษัทมีการวางแผนที่จะเปลี่ยนหลักประกันโดยใช้ทรัพย์สินของบริษัทจำนองเป็นหลักประกันในวงเงินกู้ยืม เพื่อลดความพึงพิงทางการเงินต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บุคคล/นิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง / ลักษณะธุรกิจ	ลักษณะและรายละเอียดของรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกัน (บาท)		ความจำเป็นและความสมเหตุผลของรายการ
		31 ธ.ค. 62	31 ธ.ค. 63	
	<p>บริษัทเช่าอาคารสำนักงานจาก นายธีระชัย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าเช่าระหว่างงวด 896,250 - ยอดคงค้างปลายงวด 86,250 - ค่าสาธารณูปโภคระหว่างงวด 357,048 - ยอดคงค้างปลายงวด 38,447 		<p>841,875</p> <p>105,000</p> <p>415,476</p> <p>31,263</p>	<p>บริษัทเช่าพื้นที่อาคารสำนักงานเลขที่ 40 ถนนอุดมสุข ในบริเวณชั้นที่ 2 ขนาดพื้นที่ 50 ตร.ม. เพื่อใช้เป็นสำนักงานสาขาอุดมสุขของบริษัท จากนายธีระชัย เป็นระยะเวลา 3 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2561 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2563 โดยมีค่าเช่าเดือนละ 10,000 บาท ต่อมา เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2561 บริษัททำการเช่าพื้นที่เพิ่มเติม จากเดิมเช่าพื้นที่ชั้น 2 เป็น เช่าพื้นที่ชั้นที่ 2 ชั้นที่ 3 ชั้นที่ 4 และชั้นที่ 6 ของอาคารสำนักงานอุดมสุข รวมพื้นที่จำนวน 200 ตร.ม. โดยมีค่าเช่าเดือนละ 40,000 บาท เพื่รองรับการขยายงานของบริษัท โดยมีราคาค่าเช่าต่อตารางเมตร เท่ากับราคาค่าเช่าประเมินโดยผู้ประเมินราคาอิสระที่ได้รับความเห็นชอบจาก สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์</p> <p>ต่อมา บริษัทได้ทำการยกเลิกสัญญาเช่าเดิมเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2562 และได้ทำสัญญาเช่าพื้นที่อาคารสำนักงานฉบับใหม่ โดยทำการเช่าพื้นที่อาคารสำนักงานเลขที่ 40 และ 42 ในบริเวณชั้นที่ 1 ถึง 4 ขนาดพื้นที่รวม 375 ตร.ม. ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2562 – 31 มกราคม 2565 โดยมีค่าเช่า ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ในเดือนกุมภาพันธ์ ถึง มีนาคม 2562 มีค่าเช่าในอัตรา 40,000 บาทต่อเดือน โดยคำนวณจากพื้นที่เช่าในอาคารเลขที่ 40 พื้นที่ 200 ตร.ม.และอัตราค่าเช่าตารางเมตรละ 200 บาท ซึ่งอ้างอิงราคาค่าเช่าประเมินโดยผู้ประเมินราคาอิสระตามสัญญาฉบับเดิม และยกเว้นค่าเช่าส่วนของพื้นที่เพิ่มเติมในส่วนของอาคารเลขที่ 42 ขนาดพื้นที่ 175 ตารางเมตรเนื่องจากเป็นระยะเวลาปรับปรุงพื้นที่ก่อนเข้าใช้งาน 2) ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2562 มีค่าเช่าในอัตราเดือนละ 86,250 บาทต่อเดือน เท่ากับราคาค่าเช่าประเมินโดยผู้ประเมินราคาอิสระที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ <p>ต่อมา บริษัทได้ทำการเพิ่มพื้นที่เช่าในอาคารดังกล่าว ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2563 เป็นต้นไป โดยทำการเพิ่มพื้นที่เช่าอาคารสำนักงานเลขที่ 42 ในชั้นที่ 1 จำนวน 25 ตร.ม. และในชั้นที่ 6 จำนวน 50 ตร.ม. โดยมีราคาค่าเช่าต่อตารางเมตรในชั้นที่ 1 อ้างอิงจากราคาค่าเช่าในชั้นเดียวกัน และค่าเช่าต่อตารางเมตรในชั้นที่ 6 อ้างอิงจาก</p>

บุคคล/นิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง / ลักษณะธุรกิจ	ลักษณะและรายละเอียดของรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกัน (บาท)		ความจำเป็นและความสมเหตุผลของรายการ
		31 ธ.ค. 62	31 ธ.ค. 63	
				<p>ราคาค่าเช่าในอาคารเดียวกันในชั้น 2 ชั้น 3 และชั้น 4 ที่ประเมินโดยผู้ประเมินราคาอิสระที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ รวมเป็นพื้นที่เช่าทั้งสิ้น 450 ตร.ม. โดยมีอัตราค่าเช่ารวมเดือนละ 105,000 บาท</p> <p>สำหรับค่าไฟฟ้านายธีระชัยเป็นผู้ชำระค่าไฟฟ้าให้แก่การไฟฟ้าและทำการเรียกเก็บค่าไฟฟ้าจากบริษัท เฉพาะค่าไฟฟ้าที่เกิดขึ้นตามจริงจากมิเตอร์วัดหน่วยไฟฟ้าแยกตามชั้นที่เช่าอย่างชัดเจน</p> <p>ทั้งนี้ ในวันที่ 31 มีนาคม 2563 บริษัทได้ทำการแจ้งขอลดค่าเช่าสำหรับอาคารสำนักงานเลขที่ 40 และ 42 ลงครึ่งหนึ่ง เป็นเวลา 6 เดือน ตั้งแต่เดือนเมษายน 2563 ถึงเดือนกันยายน 2563 เนื่องจากผลกระทบจากสถานการณ์ไวรัสโคโรนา (COVID-19) ซึ่งนายธีระชัยได้ตกลงในการลดค่าเช่าในช่วงเวลาดังกล่าวให้แก่บริษัท <u>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</u></p> <p>คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณารายการดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่าการเช่าพื้นที่สำนักงานดังกล่าวเป็นประโยชน์แก่บริษัท โดยมีราคาและเงื่อนไขการเช่าที่เหมาะสม เนื่องจากอาคารสำนักงานดังกล่าวมีความสำคัญในการดำเนินงานของบริษัท โดยสำหรับการขอลดอัตราค่าเช่าลงครึ่งหนึ่งนั้น เป็นไปตามเงื่อนไขการต่อรองของผู้เช่าที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ COVID-19 ที่ส่งผลกระทบต่อทั่วโลก ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อบริษัท</p>

บุคคล/นิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง / ลักษณะธุรกิจ	ลักษณะและรายละเอียดของรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกัน (บาท)		ความจำเป็นและความสมเหตุสมผลของรายการ
		31 ธ.ค. 62	31 ธ.ค. 63	
	<p>บริษัทย่อยเช่าอาคารสำนักงานจากนายธีระชัย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าเช่าระหว่างงวด - ยอดคงค้างค่าเช่าปลายงวด - ค่าสาธารณูปโภคระหว่างงวด - ยอดคงค้างปลายงวด 	<p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p>	<p>160,000</p> <p>-</p> <p>37,866</p> <p>1,501</p>	<p>บริษัทย่อยเช่าพื้นที่อาคารสำนักงานเลขที่ 40 และ 42 ถนนอุดมสุข ในบริเวณชั้นที่ 6 ขนาดพื้นที่รวม 100 ตร.ม. เพื่อใช้เป็นสำนักงานสาขาของบริษัทย่อย จากนายธีระชัย เป็นระยะเวลา 3 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2562 – 31 มกราคม 2565 มีอัตราค่าเช่าตารางเมตรละ 200 บาท คิดเป็นค่าเช่า 20,000 บาทต่อเดือน ซึ่งในระยะเวลา 3 เดือน ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2562 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2563 นายธีระชัยตกลงให้บริษัทย่อยเข้าดำเนินการปรับปรุงและตกแต่งสถานที่เช่าโดยไม่คิดค่าเช่าเป็นระยะเวลา 3 เดือน และให้ชำระค่าเช่าตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2563 เป็นต้นไป สำหรับค่าไฟฟ้านายธีระชัยเป็นผู้ชำระค่าไฟฟ้าให้แก่การไฟฟ้าและทำการเรียกเก็บค่าไฟฟ้าจากบริษัท เฉพาะค่าไฟฟ้าที่เกิดขึ้นตามจริงจากมิเตอร์วัดหน่วยไฟฟ้าแยกตามชั้นที่เช่าอย่างชัดเจน โดยมีราคาค่าเช่าต่อตารางเมตร อ้างอิงจากราคาค่าเช่าในอาคารเดียวกันในชั้น 2 ชั้น 3 และชั้น 4 ที่ประเมินโดยผู้ประเมินราคาอิสระที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์</p> <p>ต่อมา บริษัทย่อยได้ทำการลดพื้นที่เช่าในชั้นที่ 6 อาคาร 42 คงเหลือพื้นที่เช่าอาคาร 40 ในชั้นที่ 6 ขนาดพื้นที่ 50 ตร.ม. โดยมีอัตราค่าเช่าเดือนละ 10,000 บาท ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2563 เป็นต้นไป</p> <p>ทั้งนี้ นายธีระชัยได้ทำการแจ้งเก็บค่าไฟฟ้าจากบริษัทย่อยสำหรับงวดเดือนธันวาคม 2562 ถึงเดือนมิถุนายน 2563 ในเดือนกรกฎาคม 2563 เนื่องจากความผิดพลาดในการส่งใบแจ้งหนี้ ซึ่งบริษัทย่อยได้ทำการชำระค่าไฟฟ้าคงค้างดังกล่าวเสร็จสิ้นแล้วในเดือนสิงหาคม 2563</p> <p><u>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</u></p> <p>คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณารายการดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่าการเช่าพื้นที่สำนักงานดังกล่าวเป็นประโยชน์แก่บริษัทย่อย โดยมีราคาและเงื่อนไขการเช่าที่เหมาะสม เนื่องจากอาคารสำนักงานดังกล่าวมีความสำคัญในการดำเนินงานของบริษัทย่อย</p>

บุคคล/นิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง / ลักษณะธุรกิจ	ลักษณะและรายละเอียดของรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกัน (บาท)		ความจำเป็นและความสมเหตุผลของรายการ
		31 ธ.ค. 62	31 ธ.ค. 63	
	บริษัทขายรถยนต์ซึ่งเป็นสินทรัพย์ของบริษัทให้แก่นายธีระชัย - จำหน่ายสินทรัพย์ - ยอดคงค้างปลายงวด	- -	233,645 -	บริษัททำการขายรถยนต์ ซึ่งปัจจุบันเป็นสินทรัพย์ซึ่งมิได้ใช้งานแล้วให้แก่นายธีระชัย โดยมีราคาและเงื่อนไขทางการค้าเทียบเท่ากับกับราคาซื้อขายของศูนย์จำหน่ายรถยนต์ใช้แล้วทั่วไป <u>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</u> คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณารายการดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่าการจำหน่ายสินทรัพย์ดังกล่าว เป็นการจำหน่ายสินทรัพย์ที่มีได้ใช้ในการดำเนินงานของบริษัท โดยมีราคาและเงื่อนไขทางการค้าเทียบเท่ากับที่บริษัทได้รับจากผู้รับซื้อสินทรัพย์รายอื่น ๆ
นางสาวกรรณิการ์ รัตนกุล	นางสาวกรรณิการ์คำประกันตัวสัญญาใช้เงิน หนังสือคำประกัน ให้แก่บริษัท - วงเงินคำประกัน	246,270,000	264,270,000	นางสาวกรรณิการ์ได้ทำการคำประกันวงเงินสินเชื่อ จากสถาบันการเงินให้แก่บริษัท ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขของสถาบันการเงินที่ต้องการให้ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ และ/หรือผู้บริหารเป็นผู้คำประกันวงเงิน โดยไม่คิดค่าธรรมเนียมการคำประกัน อย่างไรก็ตาม เมื่อบริษัทสามารถนำหุ้นสามัญเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ แล้ว บริษัทจะพิจารณาในการเปลี่ยนผู้คำประกันหรือทำการถอนการคำประกันเมื่อได้เงื่อนไขที่ดีกว่าจากสถาบันการเงิน <u>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</u> คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณารายการดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่าการคำประกันวงเงินดังกล่าวก่อให้เกิดประโยชน์กับบริษัท นอกจากนี้เพื่อให้เป็นไปตามเงื่อนไขของสถาบันการเงิน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องให้มีการคำประกันวงเงินส่วนนี้
นายฐกร รัตนกุล	นายฐกรคำประกันวงเงินกู้ยืมเลตเตอร์ออฟเครดิตและ/หรือทรัสต์รีซีท วงเงินเบิกเกินบัญชี ตัวสัญญาใช้เงิน หนังสือคำประกัน วงเงินซื้อขายอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า และสัญญาเช่าซื้อให้แก่บริษัทและบริษัทย่อย - วงเงินคำประกัน	547,941,004	655,360,599	นายฐกรได้ทำการคำประกันวงเงินสินเชื่อและสัญญาเช่าซื้อ จากสถาบันการเงินให้แก่บริษัท และบริษัทย่อย ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขของสถาบันการเงินที่ต้องการให้ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ และ/หรือผู้บริหารเป็นผู้คำประกันวงเงิน โดยไม่คิดค่าธรรมเนียมการคำประกัน อย่างไรก็ตาม เมื่อบริษัทสามารถนำหุ้นสามัญเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ แล้ว บริษัทจะพิจารณาในการเปลี่ยนผู้คำประกันหรือทำการถอนการคำประกันเมื่อได้เงื่อนไขที่ดีกว่าจากสถาบันการเงิน <u>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</u> คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณารายการดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่าการคำประกันวงเงินดังกล่าวก่อให้เกิดประโยชน์กับบริษัท นอกจากนี้เพื่อให้เป็นไปตามเงื่อนไขของสถาบันการเงิน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องให้มีการคำประกันวงเงินส่วนนี้

บุคคล/นิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง / ลักษณะธุรกิจ	ลักษณะและรายละเอียดของรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกัน (บาท)		ความจำเป็นและความสมเหตุสมผลของรายการ
		31 ธ.ค. 62	31 ธ.ค. 63	
นายธีระรัช รัตนกุลพร	นายธีระรัชค้าประกันวงเงินซื้อขายอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้าให้แก่บริษัท - วงเงินค้ำประกัน	30,000,000	30,000,000	นายธีระรัชได้ทำการค้ำประกันวงเงินสินเชื่อ จากสถาบันการเงินให้แก่บริษัท ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขของสถาบันการเงินที่ต้องการให้ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ และ/หรือ ผู้บริหารเป็นผู้ค้ำประกันวงเงิน โดยไม่คิดค่าธรรมเนียมการค้ำประกัน อย่างไรก็ตาม เมื่อบริษัทสามารถนำหุ้นสามัญเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ แล้ว บริษัทจะพิจารณาในการเปลี่ยนผู้ค้ำประกันหรือทำการถอนการค้ำประกันเมื่อได้เงื่อนไขที่ดีกว่าจากสถาบันการเงิน <u>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</u> คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณารายการดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่าการค้ำประกันวงเงินดังกล่าวก่อให้เกิดประโยชน์กับบริษัท นอกจากนี้เพื่อให้เป็นไปตามเงื่อนไขของสถาบันการเงิน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องให้มีการค้ำประกันวงเงินส่วนนี้
	นายธีระรัชจำนองสินทรัพย์ของตนเป็นหลักประกันให้แก่บริษัท - วงเงินจำนอง	10,000,000	10,000,000	นายธีระรัชทำการจำนองและจำนำสินทรัพย์โฉนดที่ดินเป็นหลักประกันวงเงินกู้ยืมให้แก่บริษัทโดยไม่คิดค่าธรรมเนียม ตามเงื่อนไขของสถาบันการเงินที่ต้องการให้บริษัท และ/หรือ ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ และ/หรือ ผู้บริหารนำสินทรัพย์จำนองเป็นหลักประกันค้ำประกัน อย่างไรก็ตาม บริษัทกำลังอยู่ระหว่างการพิจารณาในการเปลี่ยนหลักประกันโดยใช้ทรัพย์สินของบริษัทจำนองเป็นหลักประกันในวงเงินกู้ยืม <u>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</u> คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณารายการดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่ารายการดังกล่าวก่อให้เกิดประโยชน์แก่บริษัท เนื่องจากเป็นการจดจำนองทรัพย์สินเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันวงเงินกู้ยืมของบริษัทตามที่สถาบันการเงินกำหนด อีกทั้งบริษัทมีการวางแผนที่จะเปลี่ยนหลักประกันโดยใช้ทรัพย์สินของบริษัทจำนองเป็นหลักประกันในวงเงินกู้ยืม เพื่อลดความพึงพิงทางการเงินต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บุคคล/นิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง / ลักษณะธุรกิจ	ลักษณะและรายละเอียดของรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกัน (บาท)		ความจำเป็นและความสมเหตุผลผลของรายการ
		31 ธ.ค. 62	31 ธ.ค. 63	
นายชัยทัต กุลโชควณิช	นายชัยทัตได้ทำการค้าประกันวงเงินกู้ยืมเลตเตอร์ออฟเครดิตและ/หรือทรัสต์รีซีท วงเงินเบิกเกินบัญชี ตัวสัญญาใช้เงินหนังสือค้ำประกัน วงเงินซื้อขายอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า และสัญญาเช่าซื้อให้แก่บริษัทและบริษัทย่อย - วงเงินค้ำประกัน	527,123,617	610,453,724	นายชัยทัตได้ทำการค้าประกันวงเงินสินเชื่อและสัญญาเช่าซื้อ จากสถาบันการเงินให้แก่บริษัท และบริษัทย่อย ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขของสถาบันการเงินที่ต้องการให้ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ และ/หรือ ผู้บริหารเป็นผู้ค้ำประกันวงเงิน โดยไม่คิดค่าธรรมเนียมการค้าประกัน อย่างไรก็ตาม เมื่อบริษัทสามารถนำหุ้นสามัญเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ แล้ว บริษัทจะพิจารณาในการเปลี่ยนผู้ค้ำประกันหรือทำการถอนการค้าประกันเมื่อได้เงื่อนไขที่ดีกว่าจากสถาบันการเงิน <u>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</u> คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณารายการดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่าการค้าประกันวงเงินดังกล่าวก่อให้เกิดประโยชน์กับบริษัท นอกจากนี้เพื่อให้เป็นไปตามเงื่อนไขของสถาบันการเงิน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องให้มีการค้ำประกันวงเงินส่วนนี้
นายพิพัฒน์ รัตนกมลพร นางระพี รัตนกมลพร	นายพิพัฒน์และนางระพีจำหน่ายสิน น ก รั พ ย ข อ ง ต น เป็ น หลักประกันให้แก่บริษัท - วงเงินจำหน่าย	19,500,000	19,500,000	นายพิพัฒน์และนางระพีทำการจำหน่ายสินทรัพย์เป็นหลักประกันวงเงินกู้ยืมให้แก่บริษัทโดยไม่คิดค่าธรรมเนียม ตามเงื่อนไขของสถาบันการเงินที่ต้องการให้บริษัทและ/หรือ ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ และ/หรือ ผู้บริหารนำสินทรัพย์จำหน่ายเป็นหลักประกัน อย่างไรก็ตาม บริษัทกำลังอยู่ระหว่างการพิจารณาในการเปลี่ยนหลักประกันโดยใช้ทรัพย์สินของบริษัทจำหน่ายเป็นหลักประกันในวงเงินกู้ยืม <u>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</u> คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณารายการดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่ารายการดังกล่าวก่อให้เกิดประโยชน์แก่บริษัท เนื่องจากเป็นการจดจำนองทรัพย์สินเป็นหลักประกันค้ำประกันวงเงินกู้ยืมของบริษัทตามที่สถาบันการเงินกำหนด อีกทั้งบริษัทมีการวางแผนที่จะเปลี่ยนหลักประกันโดยใช้ทรัพย์สินของบริษัทจำหน่ายเป็นหลักประกันในวงเงินกู้ยืม เพื่อลดความพึงพิงทางการเงินต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง
นางสาวมัทนา วิเชียรแก้วมณี	นางสาวมัทนา ค้ำประกันวงเงินสัญญาเช่าซื้อให้แก่บริษัทย่อย - วงเงินค้ำประกัน	94,454,855	232,466,538	นางสาวมัทนา ได้ทำการค้าประกันวงเงินสัญญาเช่าซื้อ จากสถาบันการเงินให้แก่บริษัทย่อย ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขของสถาบันการเงินที่ต้องการให้ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ และ/หรือ ผู้บริหารเป็นผู้ค้ำประกันวงเงิน โดยไม่คิดค่าธรรมเนียมการค้าประกัน อย่างไรก็ตาม เมื่อบริษัทสามารถนำหุ้นสามัญเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ แล้ว บริษัทจะพิจารณาในการเปลี่ยนผู้ค้ำประกันหรือทำการถอนการค้าประกันเมื่อได้เงื่อนไขที่ดีกว่าจากสถาบันการเงิน

บุคคล/นิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง / ลักษณะธุรกิจ	ลักษณะและรายละเอียดของรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกัน (บาท)		ความจำเป็นและความสมเหตุสมผลของรายการ
		31 ธ.ค. 62	31 ธ.ค. 63	
				<p><u>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</u></p> <p>คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณารายการดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่าการค้าประกันวงเงินดังกล่าวก่อให้เกิดประโยชน์กับบริษัท นอกจากนี้เพื่อให้เป็นไปตามเงื่อนไขของสถาบันการเงิน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องให้มีการค้าประกันวงเงินส่วนนี้</p>
บริษัท อาร์ยู แอสเซท ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (“อาร์ยู แอสเซท”)	<p>อาร์ยู แอสเซททำนองสินทรัพย์ของตนเป็นหลักประกันให้แก่บริษัทและบริษัทย่อย</p> <p>- วงเงินทำนอง</p>	46,500,000	46,500,000	<p>อาร์ยู แอสเซททำการทำนองสินทรัพย์เป็นหลักประกันวงเงินกู้ยืมให้แก่บริษัท และบริษัทย่อยโดยไม่คิดค่าธรรมเนียม ตามเงื่อนไขของสถาบันการเงินที่ต้องการให้บริษัท และ/หรือ ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ และ/หรือ ผู้บริหารนำสินทรัพย์จำนองเป็นหลักประกันค้าประกัน อย่างไรก็ตาม บริษัทกำลังอยู่ระหว่างการพิจารณาในการเปลี่ยนหลักประกันโดยใช้ทรัพย์สินของบริษัทจำนองเป็นหลักประกันในวงเงินกู้ยืม</p> <p><u>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</u></p> <p>คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณารายการดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่ารายการดังกล่าวก่อให้เกิดประโยชน์แก่บริษัท เนื่องจากการจดจำนองทรัพย์สินเป็นหลักประกันค้าประกันวงเงินกู้ยืมของบริษัทและบริษัทย่อยตามที่สถาบันการเงินกำหนด อีกทั้งบริษัทมีการวางแผนที่จะเปลี่ยนหลักประกันโดยใช้ทรัพย์สินของบริษัทจำนองเป็นหลักประกันในวงเงินกู้ยืม เพื่อลดความพึงพิงทางการเงินต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง</p>
	<p>บริษัททำการเช่าระยะยาวอาคารสำนักงานใหญ่จากอาร์ยู แอสเซท</p> <p>ที่ดินตามสัญญาเช่า</p> <p>- ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้าต้นงวด 7,097,220</p> <p>- ค่าเช่าที่ดินตัดจำหน่าย 262,860</p> <p>- ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้าปลายงวด 6,834,360</p> <p>อาคารตามสัญญาเช่า</p> <p>- มูลค่าสุทธิต้นงวด 47,496,677</p> <p>- ค่าเสื่อมราคา 1,757,381</p>			<p>บริษัททำสัญญาเช่าระยะยาวสำหรับพื้นที่อาคารสำนักงานใหญ่ของบริษัทและบริษัทย่อย พื้นที่รวม 2,065 ตร.ม. เป็นระยะเวลา 30 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2588 จากอาร์ยู แอสเซท โดยทำการชำระค่าเช่าทั้งหมดในครั้งเดียวเป็นจำนวนเงิน 60 ล้านบาท ซึ่งเท่ากับค่าเช่าที่ประเมินโดยผู้ประเมินราคาที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และได้รับการอนุมัติจากที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 1/2558 เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2558 โดยมีอัตราค่าเช่าตามรูปโภคตามอัตราที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งบริษัทได้ทำการให้บริษัทย่อยเช่าช่วงพื้นที่สำนักงานบางส่วนจากบริษัท</p> <p><u>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</u></p> <p>คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณารายการดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่ารายการดังกล่าวเป็นรายการที่สมควร โดยเป็นการทำสัญญาเช่าระยะยาวในทรัพย์สินเพื่อใช้เป็นอาคารสำนักงานใหญ่ของบริษัทและบริษัทย่อย และมีอัตราค่าเช่าที่เหมาะสม</p>

บุคคล/นิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง / ลักษณะธุรกิจ	ลักษณะและรายละเอียดของรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกัน (บาท)		ความจำเป็นและความสมเหตุสมผลของรายการ
		31 ธ.ค. 62	31 ธ.ค. 63	
	<p>- มูลค่าสุทธิปลายงวด (การบันทึกบัญชีในปี 2562 เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 (TAS16) เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์)</p> <p>สิทธิการใช้ - ที่ดินและอาคาร</p> <p>- ยอดยกมาต้นงวด (โอนเข้ามาจากค่าเช่าจ่ายล่วงหน้าของที่ดิน และยอดสุทธิของอาคารตามสัญญาเช่า)</p> <p>- ค่าตัดจำหน่าย</p> <p>- ยอดคงค้างปลายงวด (การบันทึกบัญชีในปี 2563 เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 (TFRS16) เรื่อง สัญญาเช่า ซึ่งเริ่มใช้ในปี 2563)</p>	45,739,296	<p>52,573,656</p> <p>2,020,241</p> <p>50,553,415</p>	เท่ากับอัตราที่ประเมินโดยผู้ประเมินราคาที่มีความน่าเชื่อถือ
	<p>บริษัทจ่ายค่าสาธารณูปโภคสำหรับอาคารสำนักงานใหญ่ให้แก่อาร์ยู แอสเซท</p> <p>- ค่าสาธารณูปโภคระหว่างงวด</p> <p>- ยอดคงค้างปลายงวด</p>	776,505 62,769	742,915 62,758	<p>บริษัทจ่ายค่าสาธารณูปโภคให้แก่อาร์ยู แอสเซท สำหรับพื้นที่ในอาคารสำนักงานใหญ่ที่ทำการเช่าระยะยาวจากอาร์ยูแอสเซท โดยค่าไฟฟ้า น้ำประปา เป็นไปตามค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง</p> <p><u>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</u></p> <p>คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณารายการดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่ารายการดังกล่าวเป็นรายการที่สมควร โดยเป็นการชำระค่าสาธารณูปโภคตามปกติ ซึ่งมีอัตราเท่ากับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง</p>
บริษัทโรลลิง คอนเซปต์ อินโนเวชั่น จำกัด ("โรลลิง")	<p>โรลลิงค้าประกันวงเงินสินเชื่อให้แก่บริษัท</p> <p>- วงเงินค้าประกัน</p>	113,340,000	63,340,000	โรลลิงได้ทำการค้าประกันวงเงินสินเชื่อและสัญญาเช่าซื้อจากสถาบันการเงินให้แก่บริษัท ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขของสถาบันการเงินที่ต้องการให้ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ และ/หรือ ผู้บริหารเป็นผู้ค้าประกันวงเงิน โดยไม่คิดค่าธรรมเนียมการค้าประกัน ใดๆ

บุคคล/นิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง / ลักษณะธุรกิจ	ลักษณะและรายละเอียดของรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกัน (บาท)		ความจำเป็นและความสมเหตุสมผลของรายการ
		31 ธ.ค. 62	31 ธ.ค. 63	
				ตาม อย่างไรก็ตาม เมื่อบริษัทสามารถนำหุ้นสามัญเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ แล้ว บริษัทจะพิจารณาในการเปลี่ยนผู้ค้ำประกันหรือทำการถอนการค้ำประกันเมื่อได้เงื่อนไขที่ดีกว่าจากสถาบันการเงิน <u>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</u> คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณารายการดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่าการค้ำประกันวงเงินดังกล่าวก่อให้เกิดประโยชน์กับบริษัท นอกจากนี้เพื่อให้เป็นไปตามเงื่อนไขของสถาบันการเงิน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องให้มีการค้ำประกันวงเงินส่วนนี้
	ปล่อยให้ให้บริการบำรุงรักษาอาคาร และระบบปรับอากาศแก่บริษัท - ให้บริการระหว่างงวด - ยอดคงค้างปลายงวด	274,694 85,739	141,950 11,368	บริษัทให้บริการบำรุงรักษาอาคาร และบำรุงรักษาระบบปรับอากาศจากปล่อยให้ มีราคาและเงื่อนไขทางการค้าเทียบเท่ากับผู้ให้บริการรายอื่น ๆ <u>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</u> คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณารายการดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่ารายการดังกล่าวเป็นรายการที่สมควร เป็นการให้บริการสำหรับการสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของบริษัท โดยมีราคาและเงื่อนไขทางการค้าเทียบเท่ากับผู้ให้บริการรายอื่น ๆ
	บริษัทให้บริการเช่าเครื่องถ่ายเอกสารแก่ปล่อยให้ - ค่าเช่าระหว่างงวด - ยอดคงค้างปลายงวด	97,944 15,305	170,849 27,760	บริษัทให้บริการเช่าเครื่องถ่ายเอกสารแก่ปล่อยให้ โดยมีราคาเป็นไปตามราคาและเงื่อนไขทางการค้าเทียบเท่ากับที่ให้เช่าแก่ลูกค้ารายอื่น ๆ ทั่วไปสำหรับเครื่องถ่ายเอกสารรุ่นเดียวกัน หรือมีคุณสมบัติเทียบเท่ากัน <u>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</u> คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณารายการดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่ารายการดังกล่าวเป็นรายการที่สมควร และเป็นการทำรายการทางการค้าปกติของบริษัท โดยมีราคาและเงื่อนไขทางการค้าเช่นเดียวกับลูกค้ารายอื่น ๆ ทั่วไป
	บริษัทขายสินค้าให้แก่ปล่อยให้ - ขายระหว่างงวด - ยอดคงค้างปลายงวด	167,300 59,867	121,900 84,749	บริษัทขายเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ เครื่องทำลายเอกสาร เครื่องถ่ายเอกสารที่ผ่านการใช้งานแล้ว และกระดาษสำหรับเครื่องถ่ายเอกสารให้แก่ปล่อยให้ โดยมีราคาและเงื่อนไขทางการค้าทั่วไป <u>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</u> คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณารายการดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่ารายการดังกล่าวเป็นรายการที่สมควร และเป็นการทำรายการทางการค้าปกติของบริษัท

บุคคล/นิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง / ลักษณะธุรกิจ	ลักษณะและรายละเอียดของรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกัน (บาท)		ความจำเป็นและความสมเหตุสมผลของรายการ
		31 ธ.ค. 62	31 ธ.ค. 63	
				โดยมีราคาและเงื่อนไขทางการค้าเช่นเดียวกับลูกค้ารายอื่น ๆ ทั่วไป
	บริษัทให้บริการติดตั้งแผงเซลล์แสงอาทิตย์ให้แก่โรลิ่ง - ค่าบริการระหว่างงวด - ยอดคงค้างปลายงวด	- -	2,227,463 -	บริษัทให้บริการติดตั้งติดตั้งแผงเซลล์แสงอาทิตย์ รวมถึงโครงสร้างและระบบที่เกี่ยวข้อง สำหรับโครงการน้ำบาดาลให้แก่โรลิ่ง เนื่องจากบริษัทสามารถใช้ทักษะของช่างบริการเครื่องถ่ายเอกสารในการให้บริการข้างต้นได้ โดยมีราคาและเงื่อนไขทางการค้าเทียบเท่ากับที่โรลิ่งได้รับจากผู้ให้บริการรายอื่น ๆ ทั่วไป <u>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</u> คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณารายการดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่ารายการดังกล่าวเป็นรายการที่สมควร เป็นการให้บริการซึ่งบริษัทสามารถใช้บุคลากรของบริษัทให้มีประสิทธิภาพ โดยมีราคาและเงื่อนไขทางการค้าเช่นเดียวกับผู้ให้บริการรายอื่น ๆ ทั่วไป
บริษัท อาร์ยู เทคโนโลยี จำกัด ("อาร์ยู เทคโนโลยี")	บริษัทให้บริการเช่าเครื่องถ่ายเอกสารแก่ อาร์ยู เทคโนโลยี - ค่าเช่าระหว่างงวด - ยอดคงค้างปลายงวด	123,104 16,027	149,173 25,022	บริษัทให้บริการเช่าเครื่องถ่ายเอกสารแก่ อาร์ยู เทคโนโลยี โดยมีราคาเป็นไปตามราคาและเงื่อนไขทางการค้าเทียบเท่ากับที่ให้เช่าแก่ลูกค้ารายอื่น ๆ ทั่วไปสำหรับเครื่องถ่ายเอกสารรุ่นเดียวกัน หรือมีคุณสมบัติเทียบเท่ากัน <u>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</u> คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณารายการดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่ารายการดังกล่าวเป็นรายการที่สมควร และเป็นการทำรายการทางการค้าปกติของบริษัท โดยมีราคาและเงื่อนไขทางการค้าเช่นเดียวกับลูกค้ารายอื่น ๆ ทั่วไป
	บริษัทขายสินค้าให้แก่อาร์ยู เทคโนโลยี - ขายระหว่างงวด - ยอดคงค้างปลายงวด	91,570 2,343	6,570 2,343	บริษัทขายเครื่องถ่ายเอกสาร และกระดาษสำหรับเครื่องถ่ายเอกสารให้แก่อาร์ยู เทคโนโลยี โดยมีราคาเป็นไปตามราคาและเงื่อนไขทางการค้าเทียบเท่ากับลูกค้ารายอื่นทั่วไป <u>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</u> คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณารายการดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่ารายการดังกล่าวเป็นรายการที่สมควร และเป็นการทำรายการทางการค้าปกติของบริษัท โดยมีราคาและเงื่อนไขทางการค้าเช่นเดียวกับลูกค้ารายอื่น ๆ ทั่วไป

บุคคล/นิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง / ลักษณะธุรกิจ	ลักษณะและรายละเอียดของรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกัน (บาท)		ความจำเป็นและความสมเหตุสมผลของรายการ
		31 ธ.ค. 62	31 ธ.ค. 63	
บริษัท แพน พลัส สปอร์ต คอมเพล็กซ์ แอนด์ แมเนจเม้นท์ จำกัด ("แพน พลัส สปอร์ต คอมเพล็กซ์")	บริษัทให้บริการเช่าเครื่องถ่ายเอกสารแก่ พาส สปอร์ต คอมเพล็กซ์ - ค่าเช่าระหว่างงวด - ยอดคงค้างปลายงวด	61,427 7,403	21,450 -	บริษัทให้บริการเช่าเครื่องถ่ายเอกสารแก่ พาน พลัส สปอร์ต คอมเพล็กซ์ โดยมีราคาเป็นไปตามราคาและเงื่อนไขทางการค้าเทียบเท่ากับอัตราตามที่ให้เช่าแก่ลูกค้ารายอื่น ๆ ทั่วไปสำหรับเครื่องถ่ายเอกสารรุ่นเดียวกัน หรือมีคุณสมบัติเทียบเท่ากัน ทั้งนี้ พาน พลัส สปอร์ต คอมเพล็กซ์ ได้ขอยกเว้นค่าเช่าเครื่องถ่ายเอกสารสำหรับเดือนพฤษภาคม 2563 ถึงเดือนมิถุนายน 2563 เนื่องจากได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ไวรัสโคโรนา (COVID-19) ซึ่งบริษัทได้ยกเว้นค่าเช่าเครื่องถ่ายเอกสารเช่นเดียวกับลูกค้ารายอื่น ๆ ที่แจ้งขอยกเว้นค่าเช่าเครื่องถ่ายเอกสารเนื่องจากผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าว และต่อมา พาน พลัส สปอร์ต คอมเพล็กซ์ ได้ยกเลิกสัญญาเช่าเครื่องถ่ายเอกสารดังกล่าว ตั้งแต่วันที่ 8 มิถุนายน 2563 เป็นต้นไป <u>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</u> คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณารายการดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่ารายการดังกล่าวเป็นรายการที่สมควร และเป็นการทำรายการทางการค้าปกติของบริษัท โดยมีราคาและเงื่อนไขทางการค้าเช่นเดียวกับลูกค้ารายอื่น ๆ ทั่วไป
บริษัท แพน พลัส มาร์เก็ตติ้ง จำกัด ("แพน พลัส มาร์เก็ตติ้ง")	บริษัทให้บริการเช่าเครื่องถ่ายเอกสารแก่ พาน พลัส มาร์เก็ตติ้ง - ค่าเช่าระหว่างงวด - ยอดคงค้างปลายงวด	228,118 29,486	162,784 15,599	บริษัทให้บริการเช่าเครื่องถ่ายเอกสารแก่ พาน พลัส มาร์เก็ตติ้ง โดยมีราคาเป็นไปตามราคาและเงื่อนไขทางการค้าเทียบเท่ากับอัตราตามที่ให้เช่าแก่ลูกค้ารายอื่น ๆ ทั่วไปสำหรับเครื่องถ่ายเอกสารรุ่นเดียวกัน หรือมีคุณสมบัติเทียบเท่ากัน <u>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</u> คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณารายการดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่ารายการดังกล่าวเป็นรายการที่สมควร และเป็นการทำรายการทางการค้าปกติของบริษัท โดยมีราคาและเงื่อนไขทางการค้าเช่นเดียวกับลูกค้ารายอื่น ๆ ทั่วไป

บุคคล/นิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง / ลักษณะธุรกิจ	ลักษณะและรายละเอียดของรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกัน (บาท)		ความจำเป็นและความสมเหตุสมผลของรายการ
		31 ธ.ค. 62	31 ธ.ค. 63	
บริษัท แพน พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (“แพน พลัส พร็อพเพอร์ตี้”)	บริษัทให้บริการเช่าเครื่องถ่ายเอกสารแก่ แพน พลัส พร็อพเพอร์ตี้ - ค่าเช่าระหว่างงวด - ยอดคงค้างปลายงวด	- -	18,305 6,581	บริษัทให้บริการเช่าเครื่องถ่ายเอกสารแก่ แพน พลัส พร็อพเพอร์ตี้ โดยมีราคาเป็นไปตามราคาและเงื่อนไขทางการค้าเทียบเท่ากับอัตราตามที่ให้เช่าแก่ลูกค้ารายอื่น ๆ ที่ทั่วไปสำหรับเครื่องถ่ายเอกสารรุ่นเดียวกัน หรือมีคุณสมบัติเทียบเท่ากัน <u>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</u> คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณารายการดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่ารายการดังกล่าวเป็นรายการที่สมควร และเป็นการทำรายการทางการค้าปกติของบริษัท โดยมีราคาและเงื่อนไขทางการค้าเช่นเดียวกับลูกค้ารายอื่น ๆ ที่ทั่วไป

3. **มาตรการหรือขั้นตอนการอนุมัติการทำรายการระหว่างกัน**

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 6/2563 เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2563 ได้กำหนดมาตรการ
ขั้นตอนการทำรายการระหว่างกันดังนี้

การทำธุรกรรมระหว่างบริษัท กับผู้ที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง จะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขการค้า โดยทั่วไปหรือเป็นธุรกรรมที่เป็นข้อตกลงทางการค้าในลักษณะเดียวกับที่วิญญูชนจะพึงกระทำกับคู่สัญญาทั่วไปใน สถานการณ์เดียวกัน ด้วยอำนาจต่อรองทางการค้าที่ปราศจากอิทธิพลจากการมีสถานะเป็นกรรมการ ผู้บริหาร หรือ บุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง (แล้วแต่กรณี) ภายใต้เงื่อนไขที่สมเหตุสมผล สามารถตรวจสอบได้ ไม่ก่อให้เกิดการถ่ายเท ผลประโยชน์

กรณีที่ 1 รายการระหว่างกันที่เป็นธุรกรรมปกติทางการค้าและธุรกรรมสนับสนุนธุรกิจปกติทางการค้า

เช่น รายการซื้อขายสินค้าและบริการที่บริษัทเป็นผู้จัดจำหน่ายหรือให้บริการ หรือรายการสนับสนุนธุรกิจปกติทางการค้า เป็นต้น บริษัทสามารถทำธุรกรรมดังกล่าวกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งได้ หากธุรกรรมดังกล่าวนั้นมีข้อตกลงทางการค้าที่มีเงื่อนไขการค้าโดยทั่วไปในลักษณะที่วิญญูชนจะพึงกระทำกับคู่สัญญาทั่วไปในสถานการณ์เดียวกัน ด้วยอำนาจต่อรองทางการค้าที่ปราศจากอิทธิพลในการที่ตนมีสถานะเป็นกรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง และคำตอบแทนสามารถคำนวณได้จากทรัพย์สินหรือมูลค่าอ้างอิง โดยบริษัทจะจัดทำสรุปรายการดังกล่าวให้คณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริษัทรับทราบอย่างน้อยรายไตรมาส

กรณีที่ 2 รายการระหว่างกันอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากกรณีที่ 1

บริษัทกำหนดให้คณะกรรมการตรวจสอบเป็นผู้พิจารณาและให้ความเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการเข้าทำรายการและความเหมาะสมด้านราคาของรายการนั้น โดยพิจารณาเงื่อนไขต่าง ๆ ว่าเป็นไปตามลักษณะการดำเนินการค้าปกติในตลาด ซึ่งสามารถเปรียบเทียบกับราคาที่เกิดขึ้นกับบุคคลภายนอกและเป็นไปตามราคายุติธรรม มีความสมเหตุสมผล และสามารถตรวจสอบได้หรือไม่ ในกรณีที่กรรมการตรวจสอบไม่มีความชำนาญในการพิจารณารายการระหว่างกันที่อาจเกิดขึ้น บริษัทจะให้ผู้เชี่ยวชาญอิสระหรือผู้สอบบัญชีของบริษัทเป็นผู้ให้ความเห็นเกี่ยวกับรายการระหว่างกันดังกล่าว เพื่อนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจของคณะกรรมการหรือผู้ถือหุ้นตามแต่กรณี ทั้งนี้การเข้าทำรายการระหว่างกันของบริษัทกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ จะต้องผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการตรวจสอบ และจะต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท ซึ่งจะต้องมีกรรมการตรวจสอบเข้าร่วมประชุมด้วย โดยการออกเสียงในที่ประชุมนั้น ๆ กรรมการซึ่งมีส่วนได้เสียจะไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

ทั้งนี้คณะกรรมการบริษัทจะต้องดูแลให้บริษัทจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือของสำนักงานคณะกรรมการกำกับ
หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือของคณะกรรมการ
กำกับตลาดทุน รวมถึงการปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันและการได้มา
หรือจำหน่ายทรัพย์สินที่สำคัญของบริษัท นอกจากนี้ บริษัทจะมีการเปิดเผยรายการระหว่างกันดังกล่าวไว้ในหมายเหตุ
ประกอบงบการเงินที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีของบริษัท แบบรายงาน 56-1 และแบบรายงานประจำปี หรือ
สารสนเทศต่าง ๆ ตามข้อกำหนดตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4. แนวโน้มการทำรายการระหว่างกันในอนาคต

บริษัทและบริษัทย่อยอาจมีการทำรายการระหว่างกันกับบุคคลหรือนิติบุคคลในขนาดอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นไปตามลักษณะธุรกิจการค้าปกติโดยทั่วไป และมีเงื่อนไขเป็นไปตามธุรกิจการค้าปกติ และสามารถอ้างอิงได้กับเงื่อนไขทางธุรกิจประเภทเดียวกันกับบริษัทและบริษัทย่อยกระทำกับบุคคลภายนอก จะจัดทำสรุปรายการดังกล่าวให้คณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริษัทรับทราบอย่างน้อยรายไตรมาส เพื่อทำการสอบทานรายการระหว่างกันโดยเปรียบเทียบราคาและเงื่อนไขการค้ากับบุคคลภายนอกเพื่อดูความเหมาะสมของราคาและเงื่อนไขการค้า พิจารณามูลค่าการซื้อขายเปรียบเทียบกับมูลค่าการซื้อขายทั้งหมดของบริษัทหรือบริษัทย่อย และบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน และสอบถามผู้บริหารถึงเหตุผลและความจำเป็นในการเข้าทำรายการกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน

อย่างไรก็ตาม สำหรับรายการระหว่างกันที่มีได้เป็นไปตามธุรกิจปกติที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต บริษัทจะจัดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบเข้ามาสอบทานการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแสดงผลในการทำรายการดังกล่าวก่อนที่บริษัทจะเข้าทำรายการนั้น นอกจากนี้ บริษัทจะดูแลการเข้าทำรายการระหว่างกันให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสำนักงาน

คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ รวมถึงการปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลการทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน และการได้มา หรือจำหน่ายซึ่งสินทรัพย์ของบริษัท (ถ้ามี) รวมทั้งปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดโดยสมาคมนักบัญชี ทั้งนี้ ผู้มีส่วนได้เสียในรายการดังกล่าวจะไม่มีสิทธิในการออกเสียงอนุมัติการทำรายการนั้น ๆ และบริษัทจะมีการเปิดเผยรายการระหว่างกันดังกล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีของบริษัท แบบรายงาน 56-1 และแบบรายงานประจำปี หรือ สารสนเทศต่าง ๆ ตามข้อกำหนดตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ 3

ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

รายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัทต่อรายงานทางการเงิน

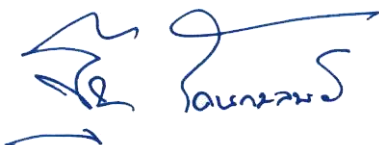
งบการเงินรวมของบริษัทฯ และบริษัทย่อย และงบการเงินเฉพาะของบริษัทฯ ได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กำหนดในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และการแสดงรายการในงบการเงินเป็นไปตามข้อกำหนดในประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้าลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559 ออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 โดยบริษัทฯ ใช้ดุลยพินิจอย่างระมัดระวังในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีที่เหมาะสมกับการดำเนินธุรกิจ และถือปฏิบัติโดยสม่ำเสมอรวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลสำคัญในหมายเหตุประกอบงบการเงินอย่างเพียงพอและเหมาะสม

คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลในงบการเงินดังกล่าวข้างต้น รวมถึงข้อมูลทางการเงินที่ปรากฏในรายงานประจำปี และเป็นผู้จัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่ารายงานและข้อมูลทางการเงินมีความถูกต้อง ครบถ้วน และเพียงพอที่จะดำรงรักษาไว้ซึ่งสินทรัพย์ รวมทั้งป้องกันการดำเนินการที่ผิดปกติ

คณะกรรมการตรวจสอบประกอบด้วยกรรมการอิสระ 4 คน ทำหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในแนวทางของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในเรื่องแนวทางปฏิบัติที่ดีของคณะกรรมการตรวจสอบ โดยช่วยคณะกรรมการบริษัทดูแลการตรวจสอบภายในและการตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีภายนอกแทนคณะกรรมการบริษัท และดำเนินการตามกฎบัตรที่ร่วมกันบัญญัติโดยคณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริษัท รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบและรายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้แสดงไว้ในรายงานประจำปีนี้แล้ว

นายทวี มีเงิน
ประธานกรรมการบริษัท

นายฐกร รัตนกมล
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

รายงานของคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน

ตามที่คณะกรรมการบริษัท ดิเกโต้ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน ประกอบด้วยกรรมการจำนวน 3 ท่านดังนี้

นายวุฒิ มีช่วย	ประธานกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน
นายทวี มีเงิน	กรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน
นายชัยกิต กุลโชคณิษ	กรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน

สำหรับในปี 2563 มีการประชุมคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทนรวม 3 ครั้ง โดยคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทนทุกท่านได้ให้ความสำคัญในการเข้าร่วมประชุม พร้อมทั้งพิจารณาอย่างรอบคอบ ระมัดระวัง โปร่งใส และเป็นอิสระ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของบริษัทและผู้ถือหุ้นเป็นสำคัญ ภายใต้ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้กำหนดไว้ โดยมีสาระสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน สรุปได้ดังนี้

1. พิจารณาสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมที่เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัท แทนกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทอนุมัติ และเสนอต่อที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2563 เพื่อแต่งตั้งกลับเข้าดำรงตำแหน่งอีกครั้งหนึ่ง
2. พิจารณาให้ความเห็นชอบการกำหนดคำตอบแทนกรรมการ ค่าเบี้ยประชุมประจำปี 2563
3. พิจารณาให้ความเห็นชอบการกำหนดคำตอบแทนผู้บริหาร ประจำปี 2563
4. พิจารณาให้ความเห็นชอบในการแก้ไของค์ประกอบและการสรรหาคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการอิสระ และคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับประกาศคณะกรรมการตลาดทุนที่ กว.39/2559 เรื่องการขออนุญาตและการอนุญาตให้เสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ ฉบับลงวันที่ 30 กันยายน 2559 (รวมถึงที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม)
5. พิจารณาให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารด้านการตลาด (CMO) และกำหนดคำตอบแทนในการดำรงตำแหน่ง เพื่อให้เสนออนุมัติแต่งตั้งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์อำนาจการอนุมัติ (Level of Authorization) ที่กำหนดไว้ต่อไป

นายวุฒิ มีช่วย
ประธานกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน

รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบ บริษัท ดิกโต้ (ประเทศไทย) จำกัด(มหาชน) ประกอบด้วยกรรมการอิสระ ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและมีประสบการณ์ด้านบัญชี การเงิน กฎหมาย และอื่น ๆ โดยปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท ภายใต้กฎบัตรที่เป็นลายลักษณ์อักษรซึ่งจัดทำขึ้นโดยคณะกรรมการตรวจสอบและได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท ซึ่งสอดคล้องกับหลักสากลและข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

คณะกรรมการตรวจสอบ ประกอบด้วยกรรมการอิสระ 4 ท่าน ดังนี้

1. นายวุฒิ มีช่วย	ประธานกรรมการตรวจสอบ
2. นายทวี มีเงิน	กรรมการตรวจสอบ
3. ดร.อภิวัฒน์ พลสยม	กรรมการตรวจสอบ
4. นายณรงค์ เดชารณารุจิกร	กรรมการตรวจสอบ

สำหรับในปี 2563 มีการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบรวม 4 ครั้ง โดยคณะกรรมการตรวจสอบทุกท่านได้ให้ความสำคัญในการเข้าร่วมประชุม พร้อมทั้งพิจารณาอย่างรอบคอบ ระมัดระวัง โปร่งใสและเป็นอิสระ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของบริษัทและผู้ถือหุ้นเป็นสำคัญ ภายใต้ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้กำหนดไว้ โดยได้มีการหารือร่วมกับฝ่ายตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบภายใน และ ผู้สอบบัญชีในเรื่องที่เกี่ยวข้อง สรุปสาระสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ ได้ดังนี้

1. การสอบทานรายงานทางการเงิน

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานงบการเงินรายไตรมาส และงบการเงินประจำปี 2563 บริษัท ดิกโต้ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย รวมถึงรายการระหว่างกัน รายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ร่วมกับฝ่ายบริหาร โดยได้เชิญผู้สอบบัญชีเข้าร่วมประชุมการพิจารณางบการเงินรายไตรมาสและงบการเงินประจำปี คณะกรรมการตรวจสอบได้หารือกับผู้สอบบัญชีในเรื่องความถูกต้องครบถ้วนของงบการเงิน การปรับปรุงรายการบัญชีที่สำคัญซึ่งมีผลกระทบต่องบการเงิน ความเพียงพอเหมาะสมของวิธีการบันทึกบัญชีและขอบเขตการตรวจสอบ การเปิดเผยข้อมูลอย่างถูกต้องครบถ้วนเพียงพอ และความมีอิสระของผู้สอบบัญชีเพื่อให้มั่นใจว่าการจัดทำงบการเงินเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายและมาตรฐานบัญชีตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป มีความเชื่อถือได้และทันเวลา รวมทั้งมีการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินอย่างเพียงพอเพื่อเป็นประโยชน์กับนักลงทุนหรือผู้ใช้งบการเงิน

2. การกำกับและดูแลงานการตรวจสอบภายใน

คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาและอนุมัติแผนงานการตรวจสอบภายในประจำปี 2563 รวมทั้งงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามแผน นอกจากนี้ได้มีการทบทวนการปฏิบัติงานตามแผนของฝ่ายตรวจสอบภายใน รวมถึงพิจารณาผลการตรวจสอบและคำแนะนำที่สำคัญ พร้อมทั้งติดตามผลการดำเนินการแก้ไขตามรายงานผลการตรวจสอบภายในในประเด็นที่มีสาระสำคัญ เพื่อปรับปรุงให้มีการควบคุมภายในที่เพียงพอและมีประสิทธิภาพ ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบพอใจในการดำเนินการปรับปรุงระบบและการควบคุมภายในของฝ่ายบริหาร

3. การสอบทานประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานและทบทวนระบบการควบคุมภายในร่วมกับผู้ตรวจสอบภายใน และผู้สอบบัญชี โดยในปี 2563 ที่ผ่านมามีการสอบทานการควบคุมเฉพาะระบบงาน (IT Application Controls) และการควบคุมทั่วไปของระบบสารสนเทศ (IT General Control) เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตรวจสอบงบการเงินและการประมวลผลข้อมูลทางบัญชี รวมถึงการพิจารณาในส่วนของการดำเนินงานต่าง ๆ การป้องกันหรือลดความผิดพลาด ความเสียหาย หรือการทุจริต ความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน การปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องซึ่งผู้สอบบัญชีและผู้ตรวจสอบภายในของบริษัทฯ ได้ให้ความเห็นสอดคล้องกันว่าไม่พบข้อบกพร่องหรือประเด็นปัญหาที่เป็นสาระสำคัญ

4. การสอบทานการบริหารความเสี่ยง

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานการบริหารจัดการความเสี่ยงของบริษัทฯ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าฝ่ายบริหารได้ดำเนินการจัดการการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสม และพิจารณาประเด็นความเสี่ยงต่าง ๆ รวมถึงพิจารณาและสอบทานความ

เหมาะสมและประสิทธิภาพของกระบวนการในการจัดการความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ โดยในปี 2563 ไม่มีประเด็นปัญหา หรือที่ต้องปรับปรุงที่เป็นสาระสำคัญ

5. การพิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชีประจำปี 2563

คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาเสนอให้แต่งตั้ง

1. นายบรรจง พิชญประสารณ์	ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 7147 หรือ
2. นายไกรสิทธิ์ ศิลปะมงคลกุล	ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 9429 หรือ
3. นางสาวเขมนันท์ ใจชื่น	ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 8260 หรือ
4. นางสาววราภรณ์ กาญจนรัชมิโชติ	ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 9927

แห่งบริษัท สยาม ทูร สอบบัญชี จำกัด หรือผู้สอบบัญชีท่านอื่นภายในสำนักงานเดียวกัน เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท สำหรับปี 2563 รวมถึงพิจารณาค่าสอบบัญชี ซึ่งได้เสนอคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาและขออนุมัติในที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2563 เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

6. การสอบทานการปฏิบัติตามข้อกำหนด กฏระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการตรวจสอบได้ร่วมกับฝ่ายตรวจสอบภายในในการสอบทานการดำเนินธุรกิจของบริษัทให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการสอบทานการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อให้เกิดความโปร่งใสต่อนักลงทุนอื่นจะก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการดำเนินธุรกิจของบริษัทต่อบุคคลภายนอก โดยได้สอบทานเพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทฯ มีการดำเนินการตามเงื่อนไขทางธุรกิจอย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยในปี 2563 ไม่พบรายการที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยกระทำการที่ขัดต่อกฎหมายและกฏระเบียบที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการตรวจสอบได้ใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ความระมัดระวังรอบคอบ และมีความเป็นอิสระเพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบตามที่ระบุไว้ในกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท โดยคณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า บริษัทฯ ได้มีการจัดทำรายงานข้อมูลทางการเงินของบริษัทมีความถูกต้องเชื่อถือได้ สอดคล้องตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป มีระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสม มีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเพียงพอ และมีการปฏิบัติงานที่สอดคล้องตามระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี และปฏิบัติตามข้อกำหนด กฏระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

ในนามของคณะกรรมการตรวจสอบ

บริษัท ดิโกโต้ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)

นายวุฒิ มีช่วย

ประธานกรรมการตรวจสอบ

การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

1. ผลการดำเนินงาน

ภาพรวมผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

บริษัท ดิกโก้ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ("บริษัท") ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2556 โดยเกิดขึ้นจากการควบรวมระหว่าง บริษัท ดิกโก้ (ประเทศไทย) จำกัด ("Ditto") บริษัท สยาม รอยัล อินดัสตรี จำกัด ("SRI") และบริษัท ก๊อบบี้ แมน เรนทอล จำกัด ("CPM") เพื่อปรับภาพลักษณ์องค์กร ในการประกอบธุรกิจหลักในการจำหน่ายและให้บริการด้านระบบบริหารจัดการเอกสาร เครื่องถ่ายเอกสาร และเครื่องพิมพ์ อย่างครบวงจร (Document Management Solution) ซึ่งเดิมทีถูกจัดตั้งเพื่อดำเนินธุรกิจดังนี้

บริษัท	วันที่จดทะเบียน/ เปลี่ยนชื่อ	ประเภทธุรกิจ
บจ. สยาม รอยัล อินดัสตรี ("SRI") เดิมชื่อ บจ. สยาม ริกอนดิชั่น อินดัสตรี บจ. ออฟฟิศ โปรเฟสชั่นแนล ชีพ พลาย	8 พ.ค. 2555 14 ก.ย. 2549 12 ก.พ. 2544	ปรับสภาพเครื่องถ่ายเอกสารที่ผ่านการใช้งานแล้ว จัดจำหน่ายและให้เช่า เครื่องถ่ายเอกสารที่ผ่านการปรับสภาพ (Reconditioned Photocopier) แก่ลูกค้าหน่วยงานเอกชน
บจ. ก๊อบบี้ แมน เรนทอล ("CPM") บจ. ดิกโก้ (ประเทศไทย) ("Ditto")	26 ก.พ. 2544 9 พ.ค. 2550	จำหน่ายและให้เช่าเครื่องถ่ายเอกสารสำหรับหน่วยงานรัฐบาล จัดจำหน่ายและให้เช่าเครื่องถ่ายเอกสารที่ผ่านการปรับสภาพ (Reconditioned Photocopier) แก่ลูกค้าหน่วยงานเอกชน

สำหรับปี 2563 รายได้ของบริษัทและบริษัทย่อยปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2562 โดยมีสาเหตุหลักการปรับตัวเพิ่มขึ้นของรายได้จากธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสาร เนื่องจากในปี 2563 บริษัทมีรายได้จากงานโครงการระบบบริหารจัดการเอกสารจากลูกค้าหน่วยงานราชการแห่งหนึ่งจำนวน 4 โครงการ นอกจากนี้อัตราค่าไถ่ขึ้นต้นของบริษัทและบริษัทย่อยปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2562 เนื่องจากในปี 2563 บริษัทมีรายได้จากโครงการโทรมาตรซึ่งมีอัตราค่าไถ่ขึ้นต้นที่สูง และอัตราค่าไถ่ขึ้นต้นที่เพิ่มขึ้นของธุรกิจให้บริการบริหารจัดการระบบงานเอกสารที่ในปี 2562 บริษัทมีผลขาดทุนขึ้นต้นจากโครงการให้บริการบริหารจัดการระบบงาน เนื่องจากเป็นโครงการที่อยู่ในระยะเริ่มต้นซึ่งต้องมีการปรับปรุงกระบวนการทำงาน ทำให้ไม่สามารถรับรู้รายได้ตามเป้าหมาย ในขณะที่ต้นทุนค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และค่าบุคลากรค่อนข้างคงที่

รายได้

ในปี 2560 ปี 2561 ปี 2562 และปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้รวมเท่ากับ 543.13 ล้านบาท 425.13 ล้านบาท 775.06 ล้านบาท และ 988.18 ล้านบาท ตามลำดับ รายได้รวมของบริษัทสามารถสรุปตามโครงสร้างรายได้ของแต่ละประเภทของการดำเนินธุรกิจได้ดังนี้

รายได้	ดำเนินการโดย	(หน่วย : ล้านบาท)			
		ปี 2562		ปี 2563	
		มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ
1. ธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสาร					
- ให้บริการบริหารจัดการระบบงาน	บริษัทและบริษัทย่อย	35.24	4.55	76.44	7.74
- จำหน่ายระบบบริหารจัดการเอกสาร	บริษัทและบริษัทย่อย	4.92	0.63	0.55	0.06
- โครงการระบบบริหารจัดการเอกสาร	บริษัทและบริษัทย่อย	192.80	24.88	308.10	31.18
2. ธุรกิจให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และสินค้าเทคโนโลยีอื่น ๆ					
- ให้บริการเช่าเครื่องถ่ายเอกสาร	บริษัท	168.38	21.72	137.33	13.90
- จำหน่ายเครื่องถ่ายเอกสารและเครื่องพิมพ์	บริษัท	7.29	0.94	6.01	0.61

รายได้	ดำเนินการโดย	ปี 2562		ปี 2563	
		มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ
- จำหน่ายหมึกพิมพ์ กระดาษและอะไหล่สำหรับ เครื่องถ่ายเอกสารและเครื่องพิมพ์	บริษัท	20.97	2.71	14.56	1.47
- ให้บริการบำรุงรักษาเครื่องถ่ายเอกสารและ เครื่องพิมพ์	บริษัท	7.09	0.91	6.48	0.66
- จำหน่ายสินค้าเทคโนโลยีและสินค้าอื่น ๆ และการ ให้บริการอื่น ๆ	บริษัทและบริษัทย่อย	95.03	12.26	134.53	13.61
3. ธุรกิจรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับ โครงการต่าง ๆ					
- ระบบทองฟ้าจำลองและพิพิธภัณฑ์	บริษัทย่อย	158.64	20.47	82.50	8.35
- ระบบโทรมาตร	บริษัทย่อย	-	0.00	118.16	11.96
- ระบบเทคโนโลยีภายในอาคาร	บริษัทย่อย	33.10	4.27	-	0.00
- โครงการประเภทอื่น ๆ	บริษัทย่อย	49.57	6.40	101.63	10.28
รวมรายได้จากการขายและบริการ		773.02	99.74	986.29	99.81
รายได้อื่น ^{1/}		2.04	0.26	1.89	0.19
รายได้รวม		775.06	100.00	988.18	100.00

หมายเหตุ : ^{1/} รายได้อื่น ประกอบด้วยกำไรจากการขายและเช่ากลับ (Sale and Leaseback) สำหรับเครื่องถ่ายเอกสาร โดยเป็นการขายเครื่องถ่ายเอกสารให้แก่สถาบันการเงินและทำสัญญาเช่าทางการเงินกลับมาใช้ในการดำเนินงานของบริษัท โดยในปี 2560 ปี 2561 ปี 2562 และปี 2563 มีกำไรจากการขายและเช่ากลับเท่ากับ 2.45 ล้านบาท 0.97 ล้านบาท 0.65 ล้านบาท และ 0.36 ล้านบาท ตามลำดับ นอกจากนี้ บริษัทและบริษัทย่อยยังมีรายได้อื่นจากดอกเบี้ยรับ กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน และกำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สิน ทั้งนี้ รายได้อื่นในส่วนของค่าส่วนลดรับยอดซื้อ ได้รับการจัดประเภทใหม่ในปี 2562 และปี 2563 โดยปรับจากรายได้อื่น ไปสุทธักับยอดต้นทุนบริการ

^{2/} ในปี 2560 บริษัทมีรายได้จากการให้บริการด้านการพิมพ์เอกสาร 0.85 ล้านบาท

รายได้จากการขายและบริการของบริษัทและบริษัทย่อย

โครงสร้างรายได้ของบริษัทและบริษัทย่อยในปี 2562 และปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้จากธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสาร โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 30.06 และร้อยละ 38.97 ของรายได้รวมตามลำดับ รายได้จากธุรกิจให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และสินค้าเทคโนโลยีอื่น ๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 38.55 และร้อยละ 30.25 ของรายได้รวม ตามลำดับ และรายได้จากธุรกิจรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 31.13 และร้อยละ 30.59 ของรายได้รวมตามลำดับ และรายได้อื่น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.26 และร้อยละ 0.19 ของรายได้รวมตามลำดับ

ธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสาร

ในปี 2562 และปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้จากธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสาร เท่ากับ 232.96 ล้านบาท และ 385.09 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 30.06 และร้อยละ 38.97 ของรายได้รวมตามลำดับ

สำหรับปี 2563 รายได้จากธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสาร ปรับตัวเพิ่มขึ้น 152.13 ล้านบาทหรือคิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 65.30 จากปี 2562 โดยสาเหตุหลักของการเพิ่มขึ้นของรายได้ปี 2563 มีดังนี้

- รายได้จากโครงการระบบบริหารจัดการเอกสาร ปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 115.30 ล้านบาท เนื่องจากในปี 2563 มีการรับรู้รายได้ต่อเนื่องจากโครงการระบบบริหารจัดการเอกสารของลูกค้าหน่วยงานราชการแห่งหนึ่งจำนวน 4 โครงการ ซึ่งโครงการได้ดำเนินการและรับรู้รายได้ส่วนใหญ่ในปี 2563 จึงทำให้รายได้มีการปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อน
- รายได้จากธุรกิจให้บริการบริหารจัดการระบบงาน (BPO) ปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 41.20 ล้านบาท มีสาเหตุหลักมาจากในปี 2562 บริษัทได้รับงานให้บริการบริหารจัดการระบบงานจากลูกค้าหน่วยงานราชการแห่งหนึ่ง มูลค่าตามสัญญา 38.10 ล้านบาท ซึ่งรับรู้รายได้ในปี 2563 จำนวน 34.94 ล้านบาท และรายได้จากการให้บริการบริหารจัดการระบบงานซึ่งเป็นโครงการต่อเนื่องมีรายได้เพิ่มขึ้นจำนวน

7.00 ล้านบาทเนื่องจากในโครงการหนึ่ง บริษัทสามารถส่งมอบผลงานได้เพิ่มขึ้นจากการปรับกระบวนการทำงานในมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

ธุรกิจให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และสินค้าเทคโนโลยีอื่น ๆ

หน่วย : เครื่อง		
เครื่องถ่ายเอกสาร	ปี 2562	ปี 2563
จำนวนเครื่องถ่ายเอกสารสำหรับให้เช่าทั้งหมด	7,875	8,167
เครื่องถ่ายเอกสารที่อยู่ระหว่างการให้เช่า	6,291	6,821
อัตราส่วนการใช้งานของเครื่องถ่ายเอกสาร	79%	84%
เครื่องสแกนเอกสารสำหรับให้บริการ	76	113

*หมายเหตุ: จำนวนเครื่องถ่ายเอกสาร ณ วันสิ้นงวดของแต่ละงวดบัญชี

ในปี 2562 และปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้จากธุรกิจให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และสินค้าเทคโนโลยีอื่น ๆ เท่ากับ 298.75 ล้านบาท และ 298.91 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 38.55 และร้อยละ 30.25 ของรายได้รวม ตามลำดับ

ในปี 2563 รายได้จากธุรกิจให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และสินค้าเทคโนโลยีอื่น ๆ ของบริษัทปรับตัวเพิ่มขึ้นจำนวน 0.16 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.05 จากปีก่อน โดยมีสาเหตุมาจากการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการจำหน่ายสินค้าเทคโนโลยีและสินค้าอื่นจำนวน 39.50 ล้านบาท จากการจำหน่ายเครื่องสแกนเอกสารและระบบแม่ข่ายคอมพิวเตอร์ (Server) ให้แก่หน่วยงานราชการแห่งหนึ่งมูลค่ารวม 43.69 ล้านบาทและรายได้จากการให้บริการซ่อมบำรุงและติดตั้งอุปกรณ์ในสถานี่เครือข่ายระบบโทรคมนาคม จำนวน 7.22 ล้านบาท ในขณะที่รายได้จากการให้บริการเช่าเครื่องถ่ายเอกสารและจำหน่ายหมึกพิมพ์ กระดาษและอะไหล่สำหรับเครื่องถ่ายเอกสารและเครื่องพิมพ์ลดลง 39.34 ล้านบาท โดยเกิดจากการแข่งขันทางด้านราคาและผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 (COVID-19) ซึ่งทำให้สำนักงานต่าง ๆ ลดการใช้งานเครื่องถ่ายเอกสารและเครื่องพิมพ์

รายได้จากธุรกิจรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ

ในปี 2562 และปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้จากรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ เท่ากับ 241.31 ล้านบาท และ 302.29 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 31.13 และร้อยละ 30.59 ของรายได้รวมตามลำดับ

ในปี 2563 รายได้จากธุรกิจรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ ปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 60.98 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 25.27 โดยมีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของรายได้โครงการระบบโทรมาตร 3 โครงการ ซึ่งเป็นโครงการที่บริษัทย่อยได้รับในปี 2563 จำนวน 118.16 ล้านบาทและในงวดดังกล่าวยังมีการรับรู้รายได้จากโครงการก่อสร้างระบบการจัดการขยะเพื่อผลิตเป็นเชื้อเพลิงและปุ๋ยอินทรีย์ซึ่งเป็นโครงการต่อเนื่องจากในปี 2562 เพิ่มขึ้นจำนวน 52.10 ล้านบาท ในขณะที่เดียวกันในปี 2563 รายได้จากระบบกักเก็บน้ำจืดและพืชรักษดิน และโครงการเทคโนโลยีภายในอาคารมีการปรับตัวลดลงจำนวน 76.14 ล้านบาท และ 33.10 ล้านบาทตามลำดับ เนื่องจากทั้งโครงการดังกล่าวได้รับรู้รายได้ส่วนใหญ่ไปแล้วในปี 2562

รายได้อื่น

ในปี 2562 และปี 2563 บริษัท มีรายได้อื่นจำนวน 2.04 ล้านบาท และ 1.89 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 0.26 และร้อยละ 0.19 ของรายได้รวมตามลำดับ โดยรายได้อื่นของบริษัทและบริษัทย่อยประกอบด้วย กำไรจากการขายและเช่ากลับ ค่าสนับสนุนการตลาดและส่วนลดรับยอดซื้อ และกำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สินและรายได้อื่น ๆ เป็นต้น

(หน่วย : ล้านบาท)				
รายได้อื่น	ปี 2562		ปี 2563	
	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ
กำไรจากการขายและเช่ากลับ	0.65	31.80	0.36	18.96
รายได้เงินประกัน (ผิดสัญญา)	-	0.00	-	0.00

รายได้อื่น	ปี 2562		ปี 2563	
	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ
รายได้ค่าปรับ	-	0.00	-	0.00
รายได้อื่น	0.15	7.59	0.50	26.30
ค่าส่วนลดรับยอดซื้อ	-	-	-	0.00
ดอกเบี้ย	0.27	13.29	0.19	10.26
กำไร(ขาดทุน)จากอัตราแลกเปลี่ยน	0.18	8.91	0.51	26.95
กำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สิน	0.78	38.41	0.23	12.38
สำรองจากการป้องกันความเสี่ยงกระแสเงินสด	-	-	0.01	5.15
กำไรขาดทุนจากการป้องกันความเสี่ยง	-	-	-	-
รวมรายได้อื่น	2.04	100.00	1.89	100.00

ในปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้อื่นลดลง 0.15 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราการลดลงร้อยละ 7.34 จากปี 2562 เนื่องจากในปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สินลดลงจำนวน 0.55 ล้านบาท คิดเป็นอัตราการลดลงร้อยละ 70.51 และรายได้ดอกเบี้ยจำนวน 0.19 ล้านบาท

ต้นทุนขายและบริการ และกำไรขั้นต้น

กำไรขั้นต้น (ตามงบการเงินรวม)	ปี 2562		ปี 2563	
	กำไรขั้นต้น (ล้านบาท)	อัตรากำไร ขั้นต้น (ร้อยละ)	กำไรขั้นต้น (ล้านบาท)	อัตรากำไร ขั้นต้น (ร้อยละ)
ธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสาร	60.74	26.07	129.54	33.64
ธุรกิจให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และสินค้าเทคโนโลยีอื่น ๆ	61.89	20.71	53.80	18.00
ธุรกิจรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ	60.25	24.97	72.40	23.95
รวมกำไรขั้นต้น	182.88	23.66	255.74	25.93

*กำไรขั้นต้นของบริษัทและบริษัทย่อย เป็นกำไรขั้นต้นที่นำการซื้อ / ขายสินค้าและการให้บริการระหว่างบริษัทและบริษัทย่อยออกแล้ว

ในปี 2562 และปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีต้นทุนขายและบริการรวม 590.14 ล้านบาท และ 730.55 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 76.34 และร้อยละ 74.07 ของรายได้จากการขายและบริการตามลำดับ ส่งผลให้ในปี 2562 และปี 2563 มีอัตรากำไรขั้นต้นร้อยละ 23.66 และร้อยละ 25.93 ตามลำดับ โดยปี 2562 และปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีอัตรากำไรขั้นต้นจากธุรกิจจำหน่าย และให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสารเท่ากับร้อยละ 26.07 และร้อยละ 33.64 ตามลำดับ จากธุรกิจให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และสินค้าเทคโนโลยีอื่น ๆ เท่ากับร้อยละ 20.71 และร้อยละ 18.00 ตามลำดับ และจากธุรกิจให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และสินค้าเทคโนโลยีอื่น ๆ เท่ากับร้อยละ 24.97 และร้อยละ 23.95 ตามลำดับ

ในปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีต้นทุนขายและบริการรวม 730.55 ล้านบาท ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2562 จำนวน 140.41 ล้านบาทหรือคิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.79 โดยสาเหตุหลักของการเพิ่มขึ้นของต้นทุนขายและบริการรวมในปี 2563 เกิดจากการเพิ่มขึ้นของต้นทุนสินค้า อุปกรณ์และซอฟต์แวร์จำนวน 124.14 ล้านบาทและการเพิ่มขึ้นของต้นทุนการว่าจ้างผู้รับเหมาจำนวน 13.66 ล้านบาท เนื่องจากในปี 2563 มีการรับรู้รายได้เพิ่มขึ้นจากโครงการระบบบริหารจัดการเอกสารที่เป็นโครงการต่อเนื่องจากในปี 2562

สำหรับกำไรขั้นต้นในปี 2562 และปี 2563 มีอัตราร้อยละ 23.66 และร้อยละ 25.93 ตามลำดับ โดยในปี 2563 มีอัตรากำไรขั้นต้นเพิ่มขึ้นจากปี 2562 เนื่องจากธุรกิจจำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสารมีอัตรากำไรขั้นต้นเพิ่มขึ้น รวมไปถึงการเพิ่มขึ้นของรายได้โครงการไตรมาส

กำไรขั้นต้นและอัตรากำไรขั้นต้นของธุรกิจจำหน่าย และให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสาร

ในปี 2563 อัตรากำไรขั้นต้นของธุรกิจจำหน่าย และให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสารของบริษัทและบริษัทย่อยเท่ากับร้อยละ 33.64 เพิ่มขึ้นจากในปี 2562 โดยมีสาเหตุหลักจากการทบทวนประมาณการต้นทุนของโครงการระบบบริหารจัดการเอกสารในปี 2563 ของลูกค้าหน่วยงานราชการแห่งหนึ่ง เนื่องจากผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 (COVID-19) ทำให้การจัดอบรมการใช้ซอฟต์แวร์ก่อนส่งมอบงานมีการเปลี่ยนแปลงไป จากเดิมที่ต้องเดินทางไปจัดอบรมให้แก่หน่วยงานราชการตามสถานที่ต่าง ๆ เป็นการจัดอบรมแบบออนไลน์ ทำให้สามารถลดค่าใช้จ่ายในด้านค่าแรงค่าเดินทาง และค่าใช้จ่ายในการจัดอบรมได้ ทำให้กำไรขั้นต้นมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 34.00 เป็นร้อยละ 37.00 รวมไปถึงการรับรู้รายได้ที่เพิ่มขึ้น จากปี 2562 จำนวน 146.74 ล้านบาท เป็นจำนวน 307.63 ล้านบาท และในขณะเดียวกัน ธุรกิจให้บริการบริหารจัดการระบบงานมีกำไรขั้นต้นร้อยละ 32.10 จากการปรับปรุงกระบวนการทำงานในโครงการที่มีผลขาดทุนขั้นต้นในปี 2562 ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

กำไรขั้นต้นและอัตรากำไรขั้นต้นของธุรกิจให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และสินค้าเทคโนโลยีอื่น ๆ

ในปี 2563 อัตรากำไรขั้นต้นของธุรกิจให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และสินค้าเทคโนโลยีอื่นๆของบริษัทเท่ากับร้อยละ 18.00 ลดลงจากในปี 2562 โดยมีสาเหตุหลักจากธุรกิจให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสารที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 (COVID-19) ซึ่งทำให้สำนักงานต่าง ๆ ลดการใช้งานลง เนื่องจากพนักงานต้องทำงานนอกสถานที่ และสำนักงานบางส่วนต้องปิดตัวลง ในขณะที่ต้นทุนคงที่ด้านค่าเสื่อมราคายังคงเกิดขึ้นตามเดิม

กำไรขั้นต้นและอัตรากำไรขั้นต้นของธุรกิจรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่างๆ

ในปี 2563 อัตรากำไรขั้นต้นของธุรกิจรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ ของบริษัทย่อยเท่ากับร้อยละ 23.95 ปรับตัวลดลงจากปี 2562 เนื่องจากในปี 2563 โครงการระบบทอไฟฟ้าจำลองและพิพิธภัณฑ์โครงการหนึ่งที่เป็นโครงการต่อเนื่องและรับรู้รายได้ในปี 2563 จำนวน 30.27 ล้านบาท มีการปรับประมาณการต้นทุนเพิ่มขึ้นจากคำขอของผู้ว่าจ้างที่เป็นส่วนงานเพิ่มเติมโดยมิได้เพิ่มรายได้ ทำให้อัตรากำไรขั้นต้นของโครงการดังกล่าวในปี 2563 ลดลงเหลืออัตราร้อยละ 14.45 ทำให้กำไรขั้นต้นโดยรวมของธุรกิจในปี 2563 ลดลงจากปีก่อน

ค่าใช้จ่ายในการขายและการบริหาร

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารของบริษัทและบริษัทย่อยในปี 2562 และปี 2563 เท่ากับ 102.90 ล้านบาท และ 104.15 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.26 และร้อยละ 10.54 ของรายได้รวม ตามลำดับ โดยแบ่งเป็นค่าใช้จ่ายในการขาย และค่าใช้จ่ายในการบริหารได้ดังนี้

(หน่วย : ล้านบาท)		
	ปี 2562	ปี 2563
ค่าใช้จ่ายในการขาย	28.77	25.70
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	74.13	78.45
รวม	102.90	104.15

ค่าใช้จ่ายในการขาย

ค่าใช้จ่ายในการขายส่วนใหญ่ของบริษัทและบริษัทย่อยประกอบด้วย เงินเดือนพนักงาน ค่านายหน้า ค่าโฆษณา และส่งเสริมการขาย และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เป็นต้น โดยในปี 2562 และปี 2563 ค่าใช้จ่ายในการขายของบริษัทและบริษัทย่อยเท่ากับ 28.77 ล้านบาท และ 25.70 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.71 และร้อยละ 2.60 ของรายได้รวมตามลำดับ

สำหรับปี 2563 ค่าใช้จ่ายในการขายของบริษัทและบริษัทย่อยปรับตัวลดลง 3.07 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราการลดลงร้อยละ 10.67 จากในปี 2562 เนื่องจากมีการนำบุคลากรจากแผนกพัฒนาซอฟต์แวร์ ไปทำงานให้กับลูกค้า โครงการระบบบริหารจัดการเอกสาร ทำให้ค่าใช้จ่ายเงินเดือนจำนวน 4.43 ล้านบาทของบุคลากรดังกล่าวถูกป้อนส่วนเข้าไปเป็นต้นทุนขายของโครงการ ค่าใช้จ่ายในการขายของปี 2563 จึงปรับตัวลดลงจากปีก่อนหน้า

ค่าใช้จ่ายในการบริหาร

ค่าใช้จ่ายในการบริหารส่วนใหญ่ของบริษัทและบริษัทย่อยประกอบด้วย เงินเดือนและสวัสดิการพนักงาน ค่าเสื่อมราคา ค่าสาธารณูปโภค ค่าสอบบัญชี และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เป็นต้น โดยในปี 2562 และปี 2563 ค่าใช้จ่ายในการบริหารของบริษัทและบริษัทย่อยเท่ากับ 74.13 ล้านบาท และ 78.45 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.55 และร้อยละ 7.94 ของรายได้รวมตามลำดับ

สำหรับปี 2563 ค่าใช้จ่ายในการบริหารของบริษัทและบริษัทย่อยปรับตัวเพิ่มขึ้น 4.33 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.84 จากปี 2562 โดยมีสาเหตุหลักจากกลักรายการหนี้สงสัยจะสูญจากลูกค้ารายหนึ่งซึ่งบริษัทได้ทำการตั้งหนี้สงสัยจะสูญไว้จำนวน 3.32 ล้านบาท ตั้งแต่ปี 2560 โดยในปี 2563 บริษัทได้ทำการยกเลิกสัญญาโครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการเอกสาร ทำให้มีการกลักรายการหนี้สงสัยจะสูญจำนวนดังกล่าว นอกจากนี้บริษัทยังมีค่าใช้จ่ายบุคลากรที่เพิ่มขึ้นจากฝ่ายการเงินด้านจ่ายและฝ่ายประสานงานโครงการจำนวน 2.72 ล้านบาทและมีการว่าจ้างบุคลากรตำแหน่งผู้อำนวยการฝ่ายเข้ามาใหม่ จึงทำให้ปี 2563 ค่าใช้จ่ายในการบริหารมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น 4.32 ล้านบาท

ค่าใช้จ่ายทางการเงิน

ค่าใช้จ่ายทางการเงินประกอบด้วย ดอกเบี้ยจากเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน และดอกเบี้ยจากการทำสัญญาเช่าทางการเงินของเครื่องถ่ายเอกสารและยานพาหนะ ทั้งนี้ ในปี 2562 และปี 2563 ค่าใช้จ่ายทางการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อยเท่ากับ 12.73 ล้านบาทและ 11.96 ล้านบาท ตามลำดับ หรือ คิดเป็นอัตราส่วนต่อรายได้รวมเท่ากับร้อยละ 1.64 และร้อยละ 1.21 ตามลำดับ โดยในปี 2563 มีค่าใช้จ่ายทางการเงินที่ลดลงเนื่องจากอัตราดอกเบี้ยที่ลดลงตามการปรับลดอัตราดอกเบี้ยตามนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทย

ภาษีเงินได้

บริษัทและบริษัทย่อยมีค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ สำหรับปี 2562 และปี 2563 จำนวน 13.02 ล้านบาทและ 27.31 ล้านบาท ตามลำดับ

อัตรากำไรจากการดำเนินงานและอัตรากำไรสุทธิ

บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรจากการดำเนินงานในปี 2562 และปี 2563 จำนวน 79.98 ล้านบาท และ 151.59 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นอัตรากำไรจากการดำเนินงานเท่ากับร้อยละ 10.35 และร้อยละ 15.37 ตามลำดับ

ในปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรจากการดำเนินงานจำนวน 151.59 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตรากำไรจากการดำเนินงานเท่ากับร้อยละ 15.37 ซึ่งปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2562 โดยมีสาเหตุหลักจากการปรับตัวเพิ่มขึ้นของกำไรขั้นต้นของธุรกิจจำหน่าย และให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสาร เนื่องจากในปี 2562 บริษัทมีขาดทุนขั้นต้นจากธุรกิจให้บริการระบบบริหารจัดการระบบงาน ซึ่งเกิดจากการขาดทุนในระยะเริ่มโครงการ สำหรับปี 2563 ได้มีการปรับปรุงกระบวนการทำงานในโครงการที่มีผลขาดทุนขั้นต้นในปี 2562 ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นจึงทำให้เกิดกำไรขั้นต้นที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

ในปี 2562 และปี 2563 กำไรสุทธิของบริษัทและบริษัทย่อยมีมูลค่าเท่ากับ 56.27 ล้านบาท และ 114.20 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นอัตรากำไรสุทธิร้อยละ 7.26 และร้อยละ 11.56 ตามลำดับ

กำไรสุทธิของบริษัทและบริษัทย่อยในปี 2563 ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากช่วงเวลาเดียวกันในปี 2562 ซึ่งสอดคล้องกับการปรับตัวเพิ่มขึ้นของกำไรจากการดำเนินงาน ซึ่งมีสาเหตุหลักจากการปรับตัวเพิ่มขึ้นของอัตรากำไรขั้นต้นของธุรกิจระบบบริหารจัดการเอกสารและอัตรากำไรขั้นต้นของธุรกิจให้บริการและรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการต่าง ๆ

อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น

อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น ในปี 2562 และปี 2563 เท่ากับร้อยละ 24.13 และร้อยละ 38.43 ตามลำดับ โดยบริษัทและบริษัทย่อยมีส่วนของผู้ถือหุ้นเท่ากับ 261.38 ล้านบาท และ 332.98 ล้านบาทตามลำดับ

ทั้งนี้บริษัทมีการจ่ายเงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นโดยคิดเป็นอัตราการจ่ายเงินปันผลสำหรับผลการดำเนินงานในปี 2562 และปี 2563 เท่ากับร้อยละ 0.00 และร้อยละ 54.64 ตามลำดับ ทั้งนี้บริษัทมีนโยบายในการจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นตามนโยบายการจ่ายเงินปันผลในส่วน **ข้อมูลหลักทรัพย์และผู้ถือหุ้น**

ฐานะทางการเงิน

สินทรัพย์

บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์รวม ณ สิ้นปี 2562 และปี 2563 เป็นมูลค่า 673.51 ล้านบาท และ 773.81 ล้านบาทตามลำดับ ทั้งนี้สินทรัพย์ของบริษัทมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สินทรัพย์หมุนเวียน ณ สิ้นปี 2562 และปี 2563 มีมูลค่าเท่ากับ 347.00 ล้านบาท และ 468.01 ล้านบาทตามลำดับ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 51.52 และร้อยละ 60.48 ของสินทรัพย์รวม ตามลำดับ ซึ่งสินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่ของบริษัทและบริษัทย่อยประกอบด้วยลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น รายได้ที่ยังไม่เรียกชำระและสินค้าคงเหลือเป็นหลัก ซึ่งเป็นไปตามลักษณะของธุรกิจหลักของบริษัทและบริษัทย่อย

ในขณะที่สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนของบริษัทและบริษัทย่อยส่วนใหญ่ประกอบไปด้วยที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ณ สิ้นปี 2562 และปี 2563 เท่ากับ 326.51 ล้านบาท และ 305.80 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 48.48 และร้อยละ 39.52 ของสินทรัพย์รวม ตามลำดับ

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

ณ สิ้นปี 2562 และปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายการเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดจำนวน 23.91 ล้านบาท และ 10.26 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นสัดส่วนต่อสินทรัพย์รวมเท่ากับร้อยละ 3.55 และร้อยละ 1.33 ตามลำดับ

ลูกหนี้การค้า ลูกหนี้อื่นและค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ

ณ สิ้นปี 2562 และปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นสุทธิจำนวน 125.50 ล้านบาท และ 182.19 ล้านบาท ตามลำดับ โดยในปี 2562 และปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีระยะเวลาการเก็บหนี้เฉลี่ยเท่ากับ 51.42 วัน และ 56.92 วัน ตามลำดับ บริษัทมีนโยบายพิจารณาเงื่อนไขการชำระเงินให้แก่ลูกค้าโดยพิจารณาจากผลประกอบการที่ผ่านมา ยอดการสั่งซื้อ และประวัติการชำระเงินในอดีต โดยมีเงื่อนไขการชำระเงินเฉลี่ยประมาณ 30 วันแก่ลูกค้าจากหน่วยงานเอกชนและ เงื่อนไขการชำระเงินเฉลี่ยประมาณ 60 วันแก่หน่วยงานราชการ

ในปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นสุทธิจำนวน 182.19 ล้านบาทเพิ่มขึ้นจากปี 2562 เป็นจำนวน 56.69 ล้านบาท คิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 45.17 โดยมีสาเหตุมาจากในช่วงสิ้นปี 2563 บริษัทมีการส่งมอบงานและออกใบแจ้งหนี้ตามงวดการเก็บชำระเงินจากลูกหนี้หน่วยงานราชการแห่งหนึ่งโครงการระบบบริหารจัดการเอกสาร จำนวน 65 ล้านบาท ทำให้ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นเพิ่มขึ้นจากปีก่อน

(หน่วย : ล้านบาท)

ระยะเวลาค้างชำระ (งบการเงินรวม)	ปี 2562		ปี 2563	
	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ :	90.76	72.32	84.63	46.45
ไม่เกิน 3 เดือน	15.12	12.05	75.76	41.59
มากกว่า 3 เดือน ถึง 6 เดือน	0.41	0.33	0.12	0.06

ระยะเวลาค้างชำระ (งบการเงินรวม)	ปี 2562		ปี 2563	
	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ
มากกว่า 6 เดือน ถึง 12 เดือน	0.76	0.61	-	-
มากกว่า 12 เดือนขึ้นไป	2.37	1.89	0.10	0.06
รวมลูกหนี้การค้า	109.43	87.19	160.61	88.16
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(2.98)	-2.37	(0.19)	-0.10
รวมลูกหนี้การค้า - สุทธิ	106.45	84.82	160.42	88.05
ไม่เกิน 3 เดือน	16.40	13.07	20.80	11.42
มากกว่า 3 เดือน ถึง 6 เดือน	0.31	0.25	0.09	0.05
มากกว่า 6 เดือน ถึง 12 เดือน	0.01	0.01	0.23	0.12
มากกว่า 12 เดือนขึ้นไป	1.72	1.37	-	-
รวมรายได้ค้างรับ	18.44	14.70	21.12	11.59
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(0.94)	-0.75	(0.08)	-0.05
รวมรายได้ค้างรับ - สุทธิ	17.50	13.95	21.04	11.55
รวมลูกหนี้การค้าอื่น ๆ	1.55	1.23	0.73	0.40
รวมลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - สุทธิ	125.50	100.00	182.19	100.00

จากตารางแสดงอายุลูกหนี้การค้า ลูกหนี้การค้าส่วนใหญ่ของบริษัทจัดอยู่ในกลุ่มที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ และกลุ่มที่เกินกำหนดชำระแล้วไม่เกิน 6 เดือน โดยในปี 2562 และปี 2563 โดยคิดเป็นสัดส่วนต่อลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - สุทธิในอัตราร้อยละ 98.02 และร้อยละ 99.57 ตามลำดับ

บริษัทบันทึกค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ โดยประมาณการหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากการเรียกเก็บเงินจากลูกหนี้ที่ไม่ได้ชำระตามเงื่อนไขการชำระเงิน ทั้งนี้ในการประมาณการบริษัทคำนึงถึงประสบการณ์การเก็บเงินในอดีตและวิเคราะห์อายุหนี้ โดยในปี 2562 และปี 2563 บริษัทมีลูกหนี้การค้ากลุ่มที่เกินกำหนดชำระมากกว่า 6 เดือนในสัดส่วนร้อยละ 3.88 และร้อยละ 0.18 ตามลำดับ

นโยบายการตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญของหน่วยงานราชการและเอกชน

บริษัทประมาณการค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญจากประสบการณ์การเรียกเก็บหนี้ในอดีต ประกอบกับการประเมินความเสี่ยงของลูกหนี้การค้า เพื่อให้บัญชีลูกหนี้การค้าแสดงมูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับ บริษัทตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญตามอัตราดังต่อไปนี้

ลูกหนี้ทั่วไปเอกชน และราชการ

ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ (ร้อยละ)		
ระยะเวลา	ลูกหนี้เอกชน	ลูกหนี้ราชการ
ยังไม่ค้างชำระ	0.24	0.27
ค้างชำระ 1 - 3 เดือน	0.41	0.42
ค้างชำระ 4 - 6 เดือน	3.91	1.72
ค้างชำระ 7 - 9 เดือน	11.49	5.60
ค้างชำระ 10 - 12 เดือน	19.20	13.85
ค้างชำระเกิน 12 เดือน	20.66	17.33
ลูกหนี้ที่อยู่ในขั้นตอนตามกฎหมาย	100.00	100.00
เชื่อกัน	100.00	100.00

ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าทางการเงิน

ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน แสดงด้วยจำนวนหนี้คงเหลือตามสัญญาหักด้วยดอกผลที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้ รายได้ค่าบริการที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้ และค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ บริษัทตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญสำหรับผลขาดทุน

โดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินลูกหนี้ไม่ได้ทั้งจำนวนของสัญญาที่ยังค้างชำระ ซึ่งโดยทั่วไปพิจารณาจากประสบการณ์การเก็บเงินและการวิเคราะห์อายุลูกหนี้ บริษัทตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญตามอัตราดังต่อไปนี้

ระยะเวลา	ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ (ร้อยละ)
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	1
เกินกำหนดชำระ	
ค้างชำระ 1 งวด	1
ค้างชำระ 2-3 งวด	2
ค้างชำระ 4-6 งวด	20
ค้างชำระ 7-12 งวด	50
ค้างชำระเกินกว่า 12 งวด	100

ทั้งนี้บริษัทจะหยุดรับรู้รายได้ดอกเบี้ยจากลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อที่ค้างชำระดอกเบี้ยหรือเงินต้นตั้งแต่ 3 งวดขึ้นไป เว้นแต่มีข้อบ่งชี้ว่าลูกหนี้จะสามารถชำระหนี้ได้แล้ว บริษัทจะหยุดรับรู้รายได้จากลูกหนี้นั้นทันที

นโยบายการกำหนดเงื่อนไขการจ่ายชำระเงินแก่ลูกหนี้การค้า

ประเภทลูกหนี้การค้า	นโยบายการให้เครดิตเทอม	ระยะเวลาการเก็บหนี้เฉลี่ย	
		ปี 2562	ปี 2563
ราชการ	60 – 90 วัน	36.14 วัน	51.26 วัน
เอกชน	30 – 60 วัน	52.02 วัน	45.30 วัน

จากตารางข้างต้น จะเห็นได้ว่าระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ยเป็นไปตามนโยบายการให้เครดิตเทอมแก่ลูกค้าของบริษัท

- สำหรับลูกหนี้ราชการปี 2563 ที่มีระยะเวลาการเก็บหนี้เฉลี่ยคิดเป็น 51.26 วัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อน เนื่องจากช่วง สถานการณ์โควิด-19 ในปี 2563 ที่มีตั้งแต่ต้นปี ทำให้บริษัทสามารถติดต่อ ตรวจสอบ และส่งมอบงาน รวมถึงเรียกชำระเงินจากลูกค้าได้ยาก ประกอบกับลูกค้าขอยืดระยะเวลาในการชำระหนี้ออกไป นอกจากนี้ในช่วงปลายเดือน ธ.ค. ปี 2563 มีการส่งใบแจ้งหนี้ไปยังลูกค้าเป็นจำนวนเงิน 61.28 ล้านบาทจึงทำให้มีระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ยเพิ่มขึ้น
- สำหรับลูกหนี้เอกชนปี 2563 ที่มีระยะเวลาการเก็บหนี้เฉลี่ยคิดเป็น 45.30 วัน ลดลงกว่าปีก่อน เนื่องจากในปี 2563 มีการตัดจำหน่ายลูกหนี้การค้าจำนวน 2.79 ล้านบาท รวมถึงยอดขายสำหรับระบบ Drive-Thru มีจำนวนลดลงจำนวน 4.31 ล้านบาท ทำให้จำนวนลูกหนี้เอกชนปี 2563 ลดลงร้อยละ 27.76

มูลค่างานเสร็จยังไม่ได้เรียกเก็บเงิน

ณ สิ้นปี 2562 และ ปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีมูลค่างานเสร็จยังไม่ได้เรียกเก็บเงินรวมจำนวน 66.52 ล้านบาท และ 179.14 ล้านบาทตามลำดับ หรือคิดเป็นสัดส่วนต่อสินทรัพย์รวมเท่ากับร้อยละ 9.88 และร้อยละ 23.15 ตามลำดับ ซึ่งเกิดจากบริษัทและบริษัทย่อยทำงานโครงการตามขั้นตอนความสำเร็จของงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว แต่ยังไม่มีงวดการส่งมอบงาน จึงแสดงรายการเป็นมูลค่างานเสร็จยังไม่ได้เรียกเก็บเงิน โดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในมูลค่างานเสร็จยังไม่ได้เรียกเก็บเงินที่สำคัญของบริษัทและบริษัทย่อยมีดังนี้

ณ สิ้นปี 2563 มูลค่างานเสร็จยังไม่ได้เรียกเก็บเงินของบริษัทและบริษัทย่อยมีจำนวน 179.14 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2562 โดยคิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 169.30 โดยมีสาเหตุหลักจากลูกค้าโครงการระบบบริหารจัดการเอกสารและให้บริการบริหารจัดการระบบงาน จากหน่วยงานราชการแห่งหนึ่ง จำนวน 75.74 ล้านบาท และโครงการระบบบริหารจัดการเอกสารจากลูกค้าเอกชนรายหนึ่งจำนวน 28.68 ล้านบาทที่ได้รับรู้รายได้ในงวดไปแล้วแต่ยังไม่ได้ออกใบแจ้งหนี้ โดยสาเหตุที่ยังไม่ได้ออกใบแจ้งหนี้เรียกเก็บชำระเงินจากลูกค้าเนื่องจากสถานการณ์โควิด-19 (โควิด - 19) ทำให้การตรวจรับมอบงานล่าช้ากว่ากำหนดการที่กำหนด นอกจากนี้ในปี 2563 บริษัทย่อยมีรายได้จากโครงการระบบโทรมาตรเพิ่มขึ้นมาจากปีก่อนหน้า ซึ่งมีมูลค่างานเสร็จยังไม่ได้เรียกเก็บเงินจำนวน 24.52 ล้านบาท ทำให้มูลค่างานเสร็จยังไม่ได้เรียกเก็บเงินของบริษัทและบริษัทย่อยมีจำนวนเพิ่มขึ้นจากปี 2562

รายได้ค้างรับ

ณ สิ้นปี 2562 และ ปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้ค้างรับสุทธิตามจำนวน 17.50 ล้านบาท และ 21.04 ล้านบาทตามลำดับ หรือคิดเป็นสัดส่วนต่อลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น – สุทธิในอัตราร้อยละ 13.95 และ 11.55 โดยมีสาเหตุหลักจากรายได้ที่รับรู้ในงวดบัญชีปัจจุบันที่ยังไม่ได้เรียกเก็บชำระเงินจากลูกค้า เช่น รายได้จากธุรกิจให้เช่าเครื่อง

ถ่ายเอกสาร เป็นต้น ซึ่งระยะเวลาที่เรียกเก็บค่าบริการตามสัญญา อาจไม่ตรงกับวันสิ้นงวดบัญชี ซึ่งรายได้ค้างรับของปี 2563 เพิ่มขึ้นเนื่องจาก มีงานรายได้จากงานธุรกิจให้บริการบริหารจัดการระบบงาน และรับเหมาราชการเพิ่มขึ้น

สินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือของบริษัทและบริษัทย่อยประกอบด้วยรายการที่สำคัญ ดังนี้

(หน่วย : ล้านบาท)

สินค้าคงเหลือ (งบการเงินรวม)	ปี 2562		ปี 2563	
	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ
สินค้าสำเร็จรูป				
เครื่องถ่ายภาพเอกสาร				
- สินค้าใหม่	5.20		3.20	
- สินค้ามือสอง	3.73		2.44	
- หัก ค่าเพื่อการลดมูลค่าสินค้า	(3.69)		(2.80)	
เครื่องถ่ายภาพเอกสาร สุทธิ	5.23	4.92	2.85	6.56
เครื่องพิมพ์เอกสารและอุปกรณ์	1.82		1.76	
- อุปกรณ์บริหารหน้าร้าน	4.14		5.33	
- หัก ค่าเพื่อการลดมูลค่าสินค้า	(1.09)		(1.33)	
เครื่องพิมพ์เอกสารและอุปกรณ์ สุทธิ	4.87	4.57	5.76	13.26
อะไหล่				
- เครื่องถ่ายภาพเอกสาร	14.68		20.92	
- อุปกรณ์บริหาร หน้าร้าน	1.31		1.45	
- หัก ค่าเพื่อการลดมูลค่าสินค้า	(1.51)		(1.99)	
อะไหล่ สุทธิ	14.47	13.61	20.39	46.92
อุปกรณ์ระบบบริหารจัดการเอกสาร	78.26		0.09	
อุปกรณ์งานรับเหมาวิศวกรรมเทคโนโลยี			12.68	
วัสดุสิ้นเปลือง	0.43		0.39	
หัก ค่าเพื่อการลดมูลค่าสินค้า	(0.06)		(0.25)	
วัสดุสิ้นเปลือง สุทธิ	0.37	0.35	0.14	0.32
สินค้าระหว่างทาง	3.18	2.99	1.55	3.57
สินค้าคงเหลือ สุทธิ	106.38	100.00	43.46	100.00

ณ สิ้นปี 2562 และปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินค้าคงเหลือสุทธิรวมจำนวน 106.38 ล้านบาท และ 43.46 ล้านบาทตามลำดับ บริษัทและบริษัทย่อยมีสินค้าสำเร็จรูปเป็นรายการหลัก สินค้าสำเร็จรูปประกอบด้วย เครื่องถ่ายภาพเอกสาร อะไหล่และอุปกรณ์และวัสดุสิ้นเปลือง เป็นต้น

สำหรับปี 2563 สินค้าคงเหลือสุทธิของบริษัทและบริษัทย่อยประกอบด้วยสินค้าสำเร็จรูปเท่ากับ 48.19 ล้านบาท โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 99.44 ของสินค้าคงเหลือสุทธิ ซึ่งสินค้าคงเหลือสุทธิของปี 2563 ลดลงเนื่องจากการนำอะไหล่และอุปกรณ์ที่ซื้อปี 2562 ไปติดตั้งจำนวน 78.17 ล้านบาท และมีการซื้ออะไหล่ อุปกรณ์ และวัสดุสิ้นเปลืองเพิ่มขึ้นสำหรับงานระบบทองฟ้าจำลองและพิพิธภัณฑ์ และงานระบบโทรมาตร จำนวน 12.68 ล้านบาท ทำให้โดยรวมสินค้าคงเหลือในปี 2563 ปรับตัวลดลง

ตั้งแต่ปี 2562 และปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีค่าเพื่อการลดมูลค่าสินค้าคงเหลือเป็น 6.36 ล้านบาท และ 6.37 ล้านบาท ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราส่วนต่อสินค้าคงเหลือสุทธิร้อยละ 5.98 และร้อยละ 14.66 ตามลำดับโดย ในปี 2563 ค่าเพื่อมูลค่าสินค้าลดลงปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2562 เนื่องจากในปี 2563 บริษัทมีการปรับเปลี่ยนนโยบายการตั้งค่าเพื่อมูลค่าสินค้าลดลงของเครื่องถ่ายภาพเอกสารที่ไม่พร้อมใช้งานและไม่คุ้มค่าต่อการปรับสภาพ จากเดิมตั้งค่าเพื่อร้อยละ 50 ต่อปี เปลี่ยนเป็นร้อยละ 100 จึงทำให้ค่าเพื่อมูลค่าสินค้าลดลงของปี 2563 ปรับตัวเพิ่มขึ้น

นโยบายการตั้งค่าเพื่อการลดมูลค่าสินค้าคงเหลือ

บริษัทได้ตั้งค่าเพื่อการลดมูลค่าสำหรับสินค้าล้าสมัย สินค้าเคลื่อนไหวช้า หรือเสื่อมคุณภาพ โดยพิจารณาจากการประเมินสถานการณ์ด้านการตลาดเป็นสำคัญ และประมาณการค่าเพื่อมูลค่าของสินค้าลดลงจากอายุของสินค้าคงเหลือดังนี้

ประเภทสินค้าคงเหลือ	ค่าเพื่อมูลค่าสินค้าลดลง			
	1-2 ปี	2-3 ปี	3-5 ปี	เกิน 5 ปี
เครื่องถ่ายเอกสารขนาดใหญ่ เทคโนโลยีสูง	-	-	50	100
เครื่องถ่ายเอกสารทั่วไป	-	20	50	100
สินค้ากลุ่ม POS	-	20	50	100
สินค้าทั่วไป	-	20	50	100
เครื่องใช้ไฟฟ้า	-	100	100	100
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	-	100	100	100
อะไหล่และอุปกรณ์เครื่องถ่ายเอกสาร				
- ลูกยาง	25	50	100	100
- หมึกและดรัม	-	50	100	100
- อะไหล่	-	20	50	100
- สินค้า	-	20	50	100
วัสดุสิ้นเปลือง	-	-	50	100

บริษัทและบริษัทย่อยมีอัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือในปี 2562 และปี 2563 เท่ากับ 8.24 เท่า และ 9.75 เท่า ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย 43.71 วัน และ 36.92 วัน ตามลำดับ โดยบริษัทมีนโยบายในการจัดเก็บสินค้าคงเหลือสำหรับการขายไม่เกิน 90 วัน โดยอัตราหมุนเวียนส่วนสินค้าคงเหลือมีแนวโน้มที่จะปรับตัวเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นไปตามนโยบายการบริหารจัดการสินค้าของบริษัทและบริษัทย่อย

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

(หน่วย : ล้านบาท)

รายละเอียดทรัพย์สิน (งบการเงินรวม)	ปี 2562		ปี 2563	
	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ
1. ที่ดินและส่วนปรับปรุงที่ดิน	28.62	11.67%	28.59	16.39%
2. อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร	74.39	30.33%	25.46	14.60%
3. เครื่องถ่ายเอกสารให้เช่า	114.43	46.66%	83.69	47.98%
3.1 เครื่องสแกนเอกสารสำหรับให้บริการ	4.04	1.65%	7.01	4.02%
4. เครื่องมือและเครื่องใช้	1.69	0.69%	1.90	1.09%
5. เครื่องตกแต่ง ติดตั้ง และอุปกรณ์สำนักงาน	2.41	0.98%	2.19	1.26%
6. ระบบคอมพิวเตอร์	2.14	0.87%	4.41	2.53%
7. ยานพาหนะ	17.55	7.15%	21.20	12.15%
8. งานระหว่างก่อสร้าง	-	0.00%	-	0.00%
รวม	245.26	100.00%	174.44	100.00%

ณ สิ้นปี 2562 และปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีที่ดินอาคารและอุปกรณ์สุทธิรวมจำนวน 245.26 ล้านบาท และ 174.44 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นสัดส่วนต่อสินทรัพย์รวมเท่ากับร้อยละ 36.42 และร้อยละ 22.54 ตามลำดับ

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในที่ดินอาคารและอุปกรณ์ที่สำคัญของบริษัทและบริษัทย่อยมีดังนี้

- ในปี 2563 มีการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่ามาถือปฏิบัติครั้งแรกจึงทำให้ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์จำนวน 45.74 ล้านบาท ถูกโอนย้ายไปเป็นสินทรัพย์สิทธิการใช้ นอกจากนี้

ยังมีการชะลอการลงทุนในเครื่องถ่ายเอกสารให้เข้าเนื่องจากสถานการณ์โคโรนาไวรัส (โควิด-19) และปริมาณการใช้งานของลูกค้ายาลดลง

โดยสำหรับรายการเครื่องถ่ายเอกสารให้เข้าของบริษัท ในปี 2562 และปี 2563 เท่ากับ 114.43 ล้านบาท และ 83.69 ล้านบาท ตามลำดับ โดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของเครื่องถ่ายเอกสารให้เข้ามีดังนี้

	ณ 31 ธ.ค. 2562		ณ 31 ธ.ค. 2563	
	จำนวน (เครื่อง)	มูลค่า (ล้านบาท)	จำนวน (เครื่อง)	มูลค่า (ล้านบาท)
เครื่องถ่ายเอกสารให้เข้า	7,875	114.43	8,167	83.69
บริษัทซื้อเครื่องถ่ายเอกสาร				
เครื่องถ่ายเอกสารใหม่	1,541	27.70	1,055	9.17

ในปี 2563 บริษัทมีการลงทุนในเครื่องถ่ายเอกสารให้เข้าเพิ่มเป็นจำนวน 9.17 ล้านบาทลดลงจากปีก่อนหน้า เนื่องจากสถานการณ์โคโรนาไวรัส (โควิด - 19) ทำให้บริษัทชะลอการลงทุน

สิทธิการเช่าที่ดิน

ในปี 2559 บริษัททำสัญญาเช่าระยะยาวสำหรับพื้นที่อาคารสำนักงานใหญ่ของบริษัทและบริษัทย่อย พื้นที่รวม 2,065 ตร.ม. เป็นระยะเวลา 30 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2588 จากบริษัท อาร์ยู แอสเซท ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ซึ่งเป็นนิติบุคคลภายใต้การควบคุมของกลุ่มตระกูลรัตนกมลพร (กลุ่มผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท) เป็นจำนวน 60.66 ล้านบาท โดยแบ่งเป็นสิทธิการเช่าที่ดินจำนวน 7.89 ล้านบาท และสิทธิการเช่าอาคารและส่วนปรับปรุงอาคารจำนวน 52.77 ล้านบาท ซึ่งรวมอยู่ในรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ โดยในปี 2563 ตามการปรับใช้ของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่ามาถือปฏิบัติครั้งแรก ทำให้มีการรับรู้สิทธิการเช่าย้ายมารับรู้เป็นสิทธิการใช้ที่ดิน ทั้งจำนวน

สินทรัพย์สิทธิการใช้

ในปี 2563 สินทรัพย์สิทธิการใช้เพิ่มขึ้นจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่ามาถือปฏิบัติครั้งแรก โดยแบ่งเป็นสิทธิการใช้ที่ดินสำนักงานใหญ่ที่ทำการเช่าระยะยาวจากอาร์ยู แอสเซท จำนวน 0.27 ล้านบาทและสิทธิการใช้อาคารสำนักงานอุดมสุขของบริษัทและบริษัทย่อยที่ทำการเช่าจากนายธีระชัย รัตนกมลพร จำนวน 51.92 ล้านบาท นอกจากนี้ยังมีการเช่าพาหนะจำนวน 5.09 ล้านบาท

สภาพคล่อง

กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

สำหรับปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีเงินสดสุทธิที่ได้มาจากการดำเนินงานจำนวน 11.74 ล้านบาท ซึ่งลดลงจากปี 2562 โดยสาเหตุหลักที่เงินสดสุทธิที่ได้มาจากการดำเนินงานลดลงจากปี 2562 เนื่องจากในปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อย มีรายได้ที่ยังไม่เรียกชำระเพิ่มขึ้นจำนวน 112.62 ล้านบาท และสินค้าคงเหลือลดลง 62.93 ล้านบาท

กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน

ในปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีเงินสดสุทธิใช้ไปจากกิจกรรมลงทุนจำนวน 36.27 ล้านบาท โดยมีรายการที่สำคัญคือรายการซื้อที่ดินอาคารและอุปกรณ์ จำนวน 17.64 ล้านบาท และรายการเงินฝากสถาบันการเงินที่มีการระดมประกันเพิ่มขึ้น 16.05 ล้านบาท

กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน

ในปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีเงินสดสุทธิได้มาในกิจกรรมจัดหาเงินจำนวน 10.88 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักจากบริษัทและบริษัทย่อยมีเงินสดรับจากเงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินจำนวน 98.72 ล้านบาท และในเดือนกันยายน 2563 บริษัทได้มีการเพิ่มทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมตามสัดส่วนการถือหุ้นในราคาเท่ากับมูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท เป็นจำนวน 40 ล้านหุ้น รวมเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 20 ล้านบาท ทั้งนี้มีการจ่ายเงินปันผลจำนวน

62.40 ล้านบาท การชำระหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินจำนวน 28.90 ล้านบาท และการจ่ายชำระเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินจำนวน 5.48 ล้านบาท

อัตราส่วนทางการเงิน

- อัตราส่วนสภาพคล่อง

ปี 2562 และปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีอัตราส่วนสภาพคล่องเท่ากับ 0.91 เท่า และ 1.14 เท่า ตามลำดับ และมีอัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็วในช่วงเวลาเดียวกันเท่ากับ 0.57 เท่า และ 0.91 เท่า ตามลำดับ

ในปี 2563 อัตราส่วนสภาพคล่องและอัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็วปรับตัวเพิ่มขึ้นจากในปี 2562 มีสาเหตุหลักจากการปรับตัวเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์หมุนเวียน เนื่องจากในปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้ที่ยังไม่เรียกชำระเพิ่มขึ้น จำนวน 112.62 ล้านบาท ซึ่งส่งผลให้สินทรัพย์หมุนเวียนของบริษัทและบริษัทย่อยปรับตัวเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 34.87

- วงจรเงินสด – Cash cycle

ในปี 2562 และปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีวงจรเงินสด – Cash cycle เท่ากับ 42.30 วัน และ 38.36 วัน ตามลำดับ

โดย ณ สิ้นปี 2563 วงจรเงินสดลดลงจากปี 2562 มีสาเหตุจากในปี 2563 มีระยะเวลาการขายสินค้าเฉลี่ยเท่ากับ 36.92 วัน ลดลงจากปีก่อนเนื่องจากการมีกำไรและอุปกรณที่ซื้อปี 2562 ไปติดตั้งจำนวน 78.17 ล้านบาท ส่งผลให้วงจรเงินสดของปี 2563 ลดลงจากปีก่อน

- อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน – Cash basis

ในปี 2562 และปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีอัตราส่วนความสามารถในการชำระภาระผูกพัน – Cash Basis เท่ากับ 3.69 เท่า และ 10.25 เท่า ตามลำดับ โดยในปี 2563 บริษัทไม่มีการลงทุนในสินทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญ และมีเงินเบิกเกินบัญชีเพิ่มขึ้นเพื่อเป็นสินเชื่อโครงการ จำนวน 93.24 ล้านบาท จึงส่งผลให้อัตราส่วนความสามารถในการชำระภาระผูกพันปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2562

- โครงสร้างเงินทุน

ณ สิ้นปี 2562 และปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเท่ากับ 1.58 เท่า และ 1.32 เท่า ตามลำดับ

โดย ณ สิ้นปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเท่ากับ 1.32 เท่าลดลงจาก ณ สิ้นปี 2562 ซึ่งลดลงจาก 1.58 เท่า โดยมีรายการที่สำคัญคือการเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิของปี 2563 ส่งผลให้ส่วนของผู้ถือหุ้นปรับตัวเพิ่มขึ้นในอัตราส่วนที่สูงกว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของหนี้สิน

แหล่งที่มาของเงินทุน

หนี้สิน

ณ สิ้นปี 2562 และปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีหนี้สินรวมเท่ากับ 412.14 ล้านบาท และ 440.83 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 61.19 และร้อยละ 56.97 ของสินทรัพย์รวมตามลำดับ โดยแบ่งเป็นหนี้สินหมุนเวียนจำนวน 380.14 ล้านบาท และ 411.09 ล้านบาทตามลำดับ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 92.24 และร้อยละ 93.25 ของหนี้สินรวมตามลำดับ และมีส่วนของหนี้สินไม่หมุนเวียนเท่ากับ 32.00 ล้านบาท และ 29.74 ล้านบาทตามลำดับ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.76 และร้อยละ 6.75 ของหนี้สินรวมตามลำดับ หนี้สินที่สำคัญของบริษัทและบริษัทย่อยได้แก่ เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินและเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น โดยมีรายละเอียดดังนี้

- เงินเบิกเกินบัญชี เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินและเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน

(หน่วย : ล้านบาท)

เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	31 ธ.ค. 62	31 ธ.ค. 63
	(งบการเงินรวม)	(งบการเงินรวม)
	บาท	บาท
เงินเบิกเกินบัญชี	7.50	39.26

เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	31 ธ.ค. 62	31 ธ.ค. 63
	(งบการเงินรวม)	(งบการเงินรวม)
	บาท	บาท
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	151.72	218.68
เงินกู้ยืมระยะยาวที่ครบกำหนดชำระภายใน 1 ปี	5.48	-
เงินกู้ยืมระยะยาว ที่ครบกำหนดชำระเกินกว่า 1 ปี	-	-
รวม	164.70	257.94

ณ สิ้นปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินเท่ากับ 257.94 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 58.51 ของหนี้สินรวม เพิ่มขึ้นจากในปี 2562 เป็นจำนวน 93.24 ล้านบาท โดยการปรับเพิ่มขึ้นของเงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินจำนวน 98.72 ล้านบาท โดยสาเหตุหลักที่เพิ่มขึ้นมาจากเงินเบิกเกินบัญชีเพื่อใช้เป็นสินเชื่อโครงการในการรองรับการขยายธุรกิจตามสัดส่วนรายได้ที่เพิ่มขึ้นสำหรับงานโครงการระบบบริหารจากการเอกสารให้แก่หน่วยงานราชการ

- หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน

(หน่วย : ล้านบาท)

	ณ 31 ธ.ค. 2562	ณ 31 ธ.ค. 2563
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน ที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	22.81	21.91
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน ที่ถึงกำหนดชำระเกินกว่า 1 ปี	22.84	14.91
รวม	45.65	36.82

บริษัทและบริษัทย่อยมีหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน ณ สิ้นปี 2562 และปี 2563 เท่ากับ 45.65 ล้านบาทและ 36.82 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.08 และร้อยละ 8.35 ของหนี้สินรวมตามลำดับ โดยบริษัทมีการทำสัญญาเช่าการเงินสำหรับการเช่าเพื่อซื้ออุปกรณ์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และการเช่าที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เป็นต้น

- เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

บริษัทและบริษัทย่อยมีเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น ณ สิ้นปี 2562 และปี 2563 เท่ากับ 133.49 ล้านบาทและ 91.67 ล้านบาทตามลำดับ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 32.39 และร้อยละ 20.79 ของหนี้สินรวม ตามลำดับโดยเป็นรายการเจ้าหนี้การค้า เท่ากับ 121.90 ล้านบาทและ 75.86 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งสามารถคำนวณระยะเวลาชำระหนี้เฉลี่ยได้เท่ากับ 52.83 วันและ 55.48 ตามลำดับ

ณ สิ้นปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นเท่ากับ 91.67 ล้านบาท ลดลงจากปี 2562 เป็นจำนวน 41.82 ล้านบาท คิดเป็นอัตราการลดลงร้อยละ 31.33 โดยมีสาเหตุมาจากการสั่งซื้อวัสดุอุปกรณ์ส่วนใหญ่ได้สั่งซื้อไปในปลายปี 2562 เรียบร้อยแล้วทำให้จำนวนเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นในปี 2563 ลดลงจำนวน 99.89 ล้านบาท อย่างไรก็ตามในปี 2563 บริษัทมีเจ้าหนี้การค้าสำหรับค่าแรงที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อนสำหรับงานติดตั้งซอฟต์แวร์งวดสุดท้ายของโครงการระบบบริหารจัดการเอกสารจำนวน 18.45 ล้านบาท และบริษัทย่อยมีเจ้าหนี้การค้าสำหรับการติดตั้งวัสดุอุปกรณ์ของโครงการระบบโทรมาตร ระบบกึ่งไฟฟ้าจำลองและพิพิธภัณฑ์และงานธุรกิจให้บริการบริหารจัดการระบบงาน (Business Process Outsourcing หรือ BPO) จำนวนรวม 38.83 ล้านบาท ทำให้ยอดรวมของเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นในปี 2563 ลดลงจากปีก่อน

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ณ สิ้นปี 2562 และปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีส่วนของผู้ถือหุ้นเท่ากับ 261.38 ล้านบาท และ 332.98 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 38.81 และร้อยละ 43.03 ของสินทรัพย์รวมตามลำดับ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีส่วนของผู้ถือหุ้นเท่ากับ 332.98 ล้านบาท มีส่วนของการกำไรสะสมที่จัดสรรเพื่อสำรองตามกฎหมาย และส่วนที่ยังไม่ได้จัดสรรเท่ากับ 17.85 ล้านบาท และ 132.67 ล้านบาท

ตามลำดับ โดยการปรับเพิ่มขึ้นของส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นผลมาจากกำไรสุทธิของ ปี 2563 จำนวน 114.20 ล้านบาท และในเดือนกันยายน 2563 บริษัทได้มีการเพิ่มทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมตามสัดส่วนการถือหุ้นในราคาเท่ากับมูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท เป็นจำนวน 40 ล้านหุ้น รวมเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 20 ล้านบาท

ปัจจัยและอิทธิพลที่อาจมีผลต่อการดำเนินงานหรือฐานะการเงินในอนาคต

ปัจจัยและอิทธิพลที่อาจมีผลต่อการดำเนินงานหรือฐานะการเงินในอนาคตของบริษัท นอกเหนือจากที่ได้กล่าวไว้ในเรื่องปัจจัยความเสี่ยง ได้แก่การลดลงของกำไรสุทธิต่อหุ้นตาม Fully-diluted Basis เนื่องจากภายหลังการเสนอขายหุ้นเพิ่มทุนต่อประชาชนในครั้งนี้ จำนวนหุ้นชำระแล้วของบริษัท มูลค่าตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท จะเพิ่มขึ้นจาก 360 ล้านหุ้น เป็น 440 ล้านหุ้น ซึ่งจะทำให้กำไรสุทธิต่อหุ้นตามงบการเงินของปี 2563 ที่คำนวณตามแบบ Fully-diluted Basis โดยใช้จำนวนหุ้นภายหลังการเสนอขายต่อประชาชนเป็นฐานในการคำนวณ จะลดลงเหลือเท่ากับ 0.26 บาทต่อหุ้น จากเดิม 0.35 บาทต่อหุ้น

นอกจากนี้ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทเมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2564 มีมติเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติให้จ่ายเงินปันผล มูลค่าหุ้นละ 0.2222 บาทสำหรับหุ้นจำนวน 360 ล้านหุ้น จำนวนเงิน 80 ล้านบาท มีกำหนดการจ่ายเงินปันผลภายในวันที่ 19 เมษายน 2564 ซึ่งหากที่ประชุมผู้ถือหุ้นอนุมัติการจ่ายเงินปันผลดังกล่าว จะทำให้ส่วนของผู้ถือหุ้นเมื่อคำนวณตามงบการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 จะลดลงเหลือเท่ากับ 252.98 ล้านบาท จากเดิม 332.98 ล้านบาท และทำให้อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งคำนวณตามงบการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 จะเพิ่มขึ้นเป็น 1.74 เท่า จากเดิม 1.32 เท่า

อย่างไรก็ตามการที่จะนำกำไรสุทธิต่อหุ้นแบบ Fully-diluted Basis มาใช้นั้น ควรต้องพิจารณาเพิ่มเติมถึงผลตอบแทนที่จะได้รับจากการนำเงินที่ได้รับจากการเพิ่มทุนไปใช้ในการลงทุนในโครงการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจจำหน่ายและให้บริการด้านระบบบริหารจัดการเอกสาร เครื่องถ่ายเอกสาร และเครื่องพิมพ์ และใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนตามที่ได้ระบุไว้ในวัตถุประสงค์การใช้เงิน อีกทั้งผลประโยชน์อื่น ๆ จากการเป็นบริษัทจดทะเบียน เช่น ความคล่องตัวมากขึ้นในการจัดหาแหล่งเงินทุน และภาพพจน์ที่ดีขึ้นของบริษัทซึ่งจะส่งผลดีและสร้างความคล่องตัวต่อการดำเนินธุรกิจด้วย

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอ ผู้ถือหุ้นบริษัท ดิกโก้ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)

ความเห็น

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท ดิกโก้ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (“กลุ่มบริษัท”) และของเฉพาะบริษัท ดิกโก้ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) ตามลำดับ ซึ่งประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงินรวมและงบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมและงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเฉพาะกิจการ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นเฉพาะกิจการ และงบกระแสเงินสดรวมและงบกระแสเงินสดเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันและหมายเหตุประกอบงบการเงิน รวมถึงสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

ข้าพเจ้าเห็นว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินรวมและฐานะการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท ดิกโก้ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และของเฉพาะบริษัท ดิกโก้ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และผลการดำเนินงานรวมและผลการดำเนินงานเฉพาะกิจการ และกระแสเงินสดรวมและกระแสเงินสดเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันโดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์การแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดเหล่านี้ ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

ข้าพเจ้าขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2 กลุ่มบริษัทนำมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่ามาถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 โดยกลุ่มบริษัทใช้วิธีรับรู้ผลกระทบสะสมจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินมาถือปฏิบัติเป็นครั้งแรกโดยไม่ปรับปรุงย้อนหลังงบการเงินงวดก่อนที่แสดงเปรียบเทียบ ทั้งนี้ การแสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขของข้าพเจ้าต่องบการเงิน มิได้เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ข้าพเจ้าขอให้สังเกตข้างต้น

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต้องงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

การจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องและการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มบริษัทหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการกำกับดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีความสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

การตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าได้ใช้ดุลพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของข้าพเจ้ารวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น

และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผลข้อมูล การแสดงผลข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน

- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัท
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร
- สรุปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัทและบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าโดยให้ข้อสังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการที่เกี่ยวข้อง หรือถ้าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของข้าพเจ้าจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง
- ประเมินการนำเสนอโครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควร
- รวบรวมหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มหรือกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัทเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินรวม ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทางการควบคุมดูแลและการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มบริษัท ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวต่อความเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าสื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำกับดูแลในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากข้าพเจ้าพบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าให้คำรับรองแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำกับดูแลแล้วข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระและสื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมดตลอดจนเรื่องอื่นซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามีเหตุผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของข้าพเจ้าและมาตรการที่ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

(นายบรรจง พิชญประสารณ์)

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 7147

บริษัท สยาม กรุ๊ป สอบบัญชี จำกัด

กรุงเทพฯ 25 กุมภาพันธ์ 2564

ข้อมูลงบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท คิทโต้ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
สินทรัพย์				
สินทรัพย์หมุนเวียน				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	6	10,261,129	23,910,695	6,750,445
เงินลงทุนชั่วคราว	7	2,714,145	152,708	-
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	5, 8	182,188,420	125,499,522	140,394,496
มูลค้างงานเสร็จยังไม่ได้เรียกเก็บเงิน	9	179,139,544	66,519,203	37,456,912
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	10	-	407,934	-
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	5	-	-	10,193,288
สินค้าคงเหลือ	11	43,456,272	106,383,417	30,778,252
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	12	50,252,883	24,130,296	34,655,849
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		468,012,393	347,003,775	260,229,242
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน				
เงินฝากธนาคารคิดภาระหลักประกัน	13	52,445,748	36,398,068	22,306,398
เงินประกันผลงาน	14	-	9,139,500	-
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	15	-	-	19,999,800
ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า	4, 5, 16	-	6,834,360	-
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	4, 5, 17	174,437,133	245,259,915	165,778,825
สินทรัพย์สิทธิการใช้	4, 5, 18	57,281,350	-	56,268,125
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	19	8,840,221	10,415,022	8,644,981
สินทรัพย์ภายใต้การควบคุม	4, 31	2,581,796	3,170,255	1,971,764
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		10,210,953	15,293,646	9,222,953
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		305,797,201	326,510,766	284,192,846
รวมสินทรัพย์		773,809,594	673,514,541	544,422,088

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

หนี้สินหมุนเวียน

เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	20	257,942,109	159,222,995	161,021,904	97,258,216
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	5, 21	91,666,760	133,487,745	44,727,485	114,528,295
หนี้สินส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	22	-	5,480,000	-	5,480,000
หนี้สินตามสัญญาเช่าส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	4, 18	21,910,408	22,812,381	20,593,167	22,106,192
เงินรับล่วงหน้า	9	15,848,532	36,033,706	-	32,237,444
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		4,684,444	6,984,391	1,041,524	-
ประมาณการหนี้สิน	23	4,014,701	2,635,757	727,936	76,600
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		15,018,489	13,481,641	10,990,752	9,975,790
รวมหนี้สินหมุนเวียน		411,085,443	380,138,616	239,102,768	281,662,537

หนี้สินไม่หมุนเวียน

หนี้สินระยะยาวตามสัญญาเช่า	4, 5, 18	14,911,115	22,844,453	11,757,553	21,144,469
ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน	24	4,084,497	3,279,761	3,198,263	2,625,850
เงินมัดจำและเงินประกันการบริการ		4,979,691	5,501,854	4,979,691	5,501,854
รายได้รับล่วงหน้า		5,760,165	-	4,484,984	-
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		5,500	374,634	5,500	374,633
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		29,740,968	32,000,702	24,425,991	29,646,806
รวมหนี้สิน		440,826,411	412,139,318	263,528,759	311,309,343

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ทุนเรือนหุ้น

ทุนที่ออกและชำระแล้ว

หุ้นสามัญ	25	180,000,000	160,000,000	180,000,000	160,000,000
กำไรสะสม	4, 26, 27				
จัดสรรแล้ว - สรรองตามกฎหมาย		17,846,082	13,866,014	17,846,082	13,866,014
ยังไม่ได้จัดสรร		132,665,855	85,038,310	83,047,247	70,030,690
ส่วนเกินทุนจากการรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกัน		2,470,532	2,470,532	-	-
รวมส่วนของบริษัทใหญ่		332,982,469	261,374,856	280,893,329	243,896,704
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม		714	367	-	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		332,983,183	261,375,223	280,893,329	243,896,704
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		773,809,594	673,514,541	544,422,088	555,206,047

บริษัท ลีทได้ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

บาท

		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	หมายเหตุ	2563	2562	2563	2562
รายได้จากการขายและบริการ	5, 33, 34	986,290,971	773,021,880	631,321,894	482,942,805
ต้นทุนขายและบริการ	5, 29, 30	(730,554,545)	(590,144,477)	(461,267,955)	(372,433,466)
กำไรขั้นต้น		255,736,426	182,877,403	170,053,939	110,509,339
รายได้อื่น	5, 34	1,887,585	2,037,078	17,510,522	29,794,783
ค่าใช้จ่ายในการขาย	5, 29, 30	(25,698,113)	(28,767,563)	(23,601,296)	(25,354,881)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	5, 29, 30	(78,451,182)	(74,125,054)	(59,907,317)	(59,515,698)
กำไรจากกิจกรรมดำเนินงาน		153,474,716	82,021,864	104,055,848	55,433,543
ต้นทุนทางการเงิน	5	(11,958,811)	(12,727,746)	(8,955,467)	(10,964,535)
กำไรก่อนภาษีเงินได้		141,515,905	69,294,118	95,100,381	44,469,008
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	31	(27,311,971)	(13,020,827)	(15,499,027)	(2,821,768)
กำไรสำหรับปี		114,203,934	56,273,291	79,601,354	41,647,240
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่น		-	-	-	-
กำไรเบ็ดเสร็จรวม		114,203,934	56,273,291	79,601,354	41,647,240
การแบ่งปันกำไรสำหรับปี					
ผู้ถือหุ้นของบริษัท		114,203,467	56,272,888	79,601,354	41,647,240
ส่วนได้เสียไม่มีอำนาจควบคุม		467	403	-	-
กำไรสำหรับปี		114,203,934	56,273,291	79,601,354	41,647,240
การแบ่งปันกำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี					
ผู้ถือหุ้นของบริษัท		114,203,467	56,272,888	79,601,354	41,647,240
ส่วนได้เสียไม่มีอำนาจควบคุม		467	403	-	-
กำไรเบ็ดเสร็จรวม		114,203,934	56,273,291	79,601,354	41,647,240
กำไรต่อหุ้น	32				
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน		0.35	0.18	0.24	0.13
จำนวนหุ้นสามัญถ่วงน้ำหนัก (หุ้น)		330,163,934	320,000,000	330,163,934	320,000,000

บริษัท ดิทีโก้ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน				
กำไรก่อนภาษีเงินได้	141,515,905	69,294,118	95,100,381	44,469,008
ปรับกระทบกำไรก่อนภาษีเงินได้เป็นเงินสดรับ(จ่าย)จากการดำเนินงาน				
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	56,693,486	51,564,298	54,829,308	50,444,775
ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นและหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ(กลับรายการ)	(961,496)	2,489,794	(961,496)	2,489,794
ขาดทุนจากการลดมูลค่าสินค้า	1,554,003	1,407,306	1,554,003	1,407,306
ขาดทุนจากการด้อยค่าสินทรัพย์	1,140,255	1,530,816	1,140,255	1,191,448
กำไรจากการขายสินทรัพย์	(233,643)	(782,443)	(233,643)	(16,089)
กำไรจากการขายและเช่ากลับคืน	(357,853)	(647,722)	(357,853)	(647,722)
ต้นทุนทางการเงิน	11,327,386	12,623,243	8,147,191	10,884,177
เงินปันผลรับ	-	-	(11,999,880)	(25,699,743)
ดอกเบี้ยรับ	(386,952)	(270,745)	(225,442)	(65,681)
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์และหนี้สิน	210,291,091	137,208,665	146,992,824	84,457,273
การเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน				
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	(55,834,279)	(38,367,901)	(61,469,464)	(1,975,916)
มูลค่างานเสร็จยังไม่ได้เรียกเก็บเงิน	(112,620,341)	(48,708,066)	(9,246,674)	(26,334,125)
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า	509,918	602,241	509,918	602,241
สินค้าคงเหลือ	63,568,783	(68,144,010)	76,246,803	(68,921,286)
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	(26,475,895)	(10,089,762)	(25,182,622)	(6,958,177)
เงินประกันผลงาน	9,139,500	(8,801,000)	-	-
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	(3,447,355)	12,260	(2,459,355)	12,260
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	(42,094,138)	93,833,019	(70,069,065)	81,050,672
เงินรับล่วงหน้า	(20,185,174)	15,391,533	(32,237,444)	32,237,444
ประมาณการหนี้สิน	1,378,945	67,138	651,336	(3,200)
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	1,536,848	5,142,215	1,014,963	2,864,792
ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน	804,736	988,219	572,413	724,025
เงินมัดจำและเงินประกันการบริการ	(522,163)	(45,762)	(522,163)	(45,762)
รายได้รับล่วงหน้า	5,760,165	-	4,484,984	-
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	(11,281)	-	(11,281)	-
เงินสดรับจากการดำเนินงาน	31,799,360	79,088,789	29,275,173	97,710,241
รับดอกเบี้ย	391,845	228,213	32,154	65,681
จ่ายภาษีเงินได้	(28,951,211)	(12,631,605)	(13,701,662)	(9,297,917)
รับคืนภาษีเงินได้	8,495,181	-	8,495,181	-
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	11,735,175	66,685,397	24,100,846	88,478,005

บริษัท ลิฟได้อ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
เงินลงทุนชั่วคราว เพิ่มขึ้น	(2,561,437)	(152,708)	-	-
เงินฝากธนาคารติดภาระหลักประกัน เพิ่มขึ้น	(16,047,680)	(17,814,466)	(4,489,097)	(17,817,300)
เงินให้ผู้มีระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน เพิ่มขึ้น	-	-	(10,000,000)	-
ขายอุปกรณ์	233,643	816,374	233,643	50,018
ซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(17,636,451)	(20,474,517)	(15,953,423)	(18,872,675)
ซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(256,400)	(2,147,796)	(256,400)	(2,147,796)
เงินปันผลรับ	-	-	11,999,880	16,699,833
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(36,268,325)	(39,773,113)	(18,465,397)	(22,087,920)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน เพิ่มขึ้น	98,719,114	39,791,462	63,763,688	19,048,093
รับเงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	-	9,000,000
จ่ายชำระหนี้คืนเงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	-	(31,500,000)
จ่ายชำระหนี้คืนเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	(5,480,000)	(20,830,802)	(5,480,000)	(20,830,802)
ขายและเช่ากลับคืนตามสัญญาเช่า	-	19,690,000	-	19,690,000
จ่ายชำระหนี้คืนหนี้สินตามสัญญาเช่า	(28,901,176)	(32,523,345)	(27,590,711)	(31,800,758)
เพิ่มทุนหุ้นสามัญ	20,000,000	-	20,000,000	-
จ่ายเงินปันผล	(62,400,000)	-	(62,400,000)	-
จ่ายเงินปันผลให้ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(120)	(167)	-	-
จ่ายต้นทุนทางการเงิน	(11,054,234)	(12,612,655)	(7,878,936)	(11,755,341)
เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมจัดหาเงิน	10,883,584	(6,485,507)	(19,585,959)	(48,148,808)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง)สุทธิ	(13,649,566)	20,426,777	(13,950,510)	18,241,277
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นปี	23,910,695	3,483,918	20,700,955	2,459,678
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันปลายปี	10,261,129	23,910,695	6,750,445	20,700,955
รายละเอียดเพิ่มเติมที่ไม่เป็นตัวเงิน				
1) โอนเครื่องถ่ายเอกสารให้เช่าจากอุปกรณ์ไปเป็นสินค้าคงเหลือ	2,195,641	2,708,917	2,195,641	2,708,917
2) ซื้อสินทรัพย์ตามสัญญาเช่า	8,388,117	24,710,506	6,444,800	22,767,186

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

1. ข้อมูลทั่วไป

บริษัท ดิกโก้ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) เป็นนิติบุคคลซึ่งจัดตั้งขึ้นในประเทศไทย และสำนักงานจดทะเบียนตั้งอยู่เลขที่ 235/1-3 ถนนราษฎร์พัฒนา แขวงราษฎร์พัฒนา เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร และสาขาจำนวน 3 แห่ง ดังนี้

สาขาที่ 1 : เลขที่ 40 ถนนอุดมสุข แขวงหนองบอน เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

สาขาที่ 2 : เลขที่ 222 หมู่ที่ 2 ตำบลคลองตำหรุ อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

สาขาที่ 3 : เลขที่ 8 ซอยรามคำแหง 118 แยก 42-2 แขวงสะพานสูง เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร

บริษัทและบริษัทย่อย (“กลุ่มบริษัท”) ดำเนินธุรกิจหลัก 3 กลุ่มธุรกิจ ดังนี้

- ให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และสินค้าเทคโนโลยี
- จำหน่ายและให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสาร
- รับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับโครงการ

ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ได้แก่

ผู้ถือหุ้นรายใหญ่	ประเทศ/ สัญชาติ	ร้อยละ สัดส่วนการถือหุ้น	
		31 ธันวาคม	
		2563	2562
กลุ่มตระกูลรัตนกมลพร	ไทย	87.50	87.50

งบการเงินได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2564

การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ทำให้เกิดผลกระทบต่อธุรกิจและอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ส่งผลให้เกิดการชะลอตัวของเศรษฐกิจ สถานการณ์ดังกล่าวอาจทำให้เกิดความไม่แน่นอนและผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมของการดำเนินธุรกิจ อย่างไรก็ตาม ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทได้ติดตามสถานการณ์ดังกล่าวเพื่อประเมินผลกระทบทางการเงินเกี่ยวกับมูลค่าของสินทรัพย์ ประมาณการหนี้สินและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ หากสถานการณ์เปลี่ยนแปลง ฝ่ายบริหารจะทบทวนดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ

2. เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

งบการเงินจัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินไทย (“มาตรฐานการรายงานทางการเงิน”) รวมถึงการตีความและแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่ประกาศใช้โดยสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (“สภาวิชาชีพบัญชี”) และข้อกำหนดของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการจัดทำและนำเสนอรายงานทางการเงิน

งบการเงินจัดทำและแสดงหน่วยเงินตราเป็นสกุลเงินบาทซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทและนำเสนอเพื่อวัตถุประสงค์ของการรายงานเพื่อใช้ในประเทศไทยโดยจัดทำเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

การจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ผู้บริหารต้องใช้การประมาณและข้อสมมติฐานหลายประการ ซึ่งมีผลกระทบต่อการกำหนดนโยบายและการรายงานจำนวนเงินที่เกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย การประมาณและข้อสมมติฐานมาจากประสบการณ์ในอดีตและปัจจัยต่าง ๆ ที่ผู้บริหารมีความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลภายใต้สภาวะการณ์แวดล้อมนั้นซึ่งไม่อาจอาศัยข้อมูลจากแหล่งอื่นและนำไปสู่การตัดสินใจเกี่ยวกับการกำหนดจำนวนสินทรัพย์และหนี้สินนั้น ๆ ดังนั้น ผลที่เกิดขึ้นจริงจากการตั้งข้อสมมติฐานต่อมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินอาจแตกต่างไปจากที่ประมาณไว้

ประมาณการและข้อสมมติฐานที่ใช้ในการจัดทำงบการเงินจะได้รับการทบทวนอย่างสม่ำเสมอ การปรับประมาณการทางบัญชีจะบันทึกในงวดบัญชีที่การประมาณการดังกล่าวได้รับการทบทวน หากการปรับประมาณการกระทบเฉพาะงวดนั้น ๆ และจะบันทึกในงวดที่ปรับและงวดในอนาคตหากการปรับประมาณการกระทบทั้งงวดปัจจุบันและอนาคต

เกณฑ์การจัดทำงบการเงินรวม

งบการเงินรวม ประกอบด้วย งบการเงินของบริษัทและบริษัทย่อย (รวมกันเรียกว่า “กลุ่มบริษัท”)

บริษัทย่อย	จัดตั้งขึ้นในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	ร้อยละ	
			สัดส่วนการถือหุ้น	
			31 ธันวาคม	
			2563	2562
บริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด	ไทย	รับเหมาก่อสร้าง งานระบบวิศวกรรม	100	100
ประกอบอาคารและเทคโนโลยีสารสนเทศ				

งบการเงินรวมจัดทำขึ้นโดยใช้นโยบายการบัญชีเดียวกันสำหรับรายการบัญชีหรือเหตุการณ์ทางบัญชีที่เหมือนกันหรือที่คล้ายคลึงกัน

การรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกัน

การรวมธุรกิจของกิจการหรือการรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกันบันทึกบัญชีโดยใช้วิธีเสมือนว่าเป็นวิธีการรวมส่วนได้เสียผู้ซื้อรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินของธุรกิจที่ถูกซื้อด้วยมูลค่าตามบัญชีในงบการเงินรวมของบริษัทใหญ่ในลำดับสูงสุด ณ วันที่เกิดรายการ ส่วนต่างระหว่างมูลค่าสินทรัพย์สุทธิของธุรกิจที่ถูกนำมารวมกับค่าตอบแทนที่จ่ายรับรู้เป็นส่วนเกินหรือส่วนขาดจากการรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกันในส่วนของผู้ถือหุ้น รายการส่วนเกินหรือส่วนขาดจะถูกโอนไปยังกำไรสะสมเมื่อขายเงินลงทุนในธุรกิจที่ซื้อ

การควบคุม หมายถึง อำนาจการกำหนดนโยบายทางการเงินและการดำเนินงานของกิจการเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์จากกิจกรรมของกิจการ การพิจารณาอำนาจการควบคุม กลุ่มบริษัทนำสิทธิในการออกเสียงซึ่งเกิดขึ้นมารวมในการพิจารณา

บริษัทย่อย

บริษัทย่อยเป็นกิจการอยู่ภายใต้การควบคุมของกลุ่มบริษัท บริษัทถือว่าควบคุมบริษัทย่อย หากบริษัทมีสิทธิได้รับหรือส่วนได้เสียในผลตอบแทนของบริษัทย่อยและสามารถใช้อำนาจเหนือบริษัทย่อยทำให้เกิดผลกระทบต่อจำนวนเงินผลตอบแทนของกลุ่มบริษัท งบการเงินของบริษัทย่อยรวมอยู่ในงบการเงินรวมนับแต่วันที่มีการควบคุมจนถึงวันที่การควบคุมสิ้นสุดลง

การสูญเสียการควบคุม

เมื่อกลุ่มบริษัทสูญเสียการควบคุมในบริษัทย่อย กลุ่มบริษัทตัดรายการสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทย่อยออก รวมถึงส่วนได้เสียไม่มีอำนาจควบคุมและส่วนประกอบอื่นในส่วนของผู้ถือหุ้นที่เกี่ยวข้องกับบริษัทย่อย กำไรขาดทุนเกิดขึ้นจากการสูญเสียการควบคุมในบริษัทย่อยรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ส่วนได้เสียในบริษัทย่อยเดิมคงเหลือให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่สูญเสียการควบคุม

ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม

ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม คือ จำนวนกำไรหรือขาดทุนและสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยส่วนที่ไม่ได้เป็นของบริษัท ซึ่งแสดงเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของกำไรหรือขาดทุนรวมและส่วนของผู้ถือหุ้นในงบแสดงฐานะการเงินรวม

การตัดรายการในงบการเงินรวม

ยอดคงเหลือและรายการบัญชีระหว่างกิจการในกลุ่ม รวมถึงรายได้หรือค่าใช้จ่ายที่ยังไม่เกิดขึ้นซึ่งเป็นผลมาจากรายการระหว่างกิจการในกลุ่ม ถูกตัดรายการในการจัดทำงบการเงินรวม

มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่

ก) มาตรฐานการรายงานทางการเงินเริ่มมีผลบังคับใช้ในปีปัจจุบัน

ระหว่างปีกลุ่มบริษัทนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง รวมถึงแนวปฏิบัติทางบัญชี จำนวนหลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 มาถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงและอธิบายให้ชัดเจน การตีความและการให้แนวปฏิบัติทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงินกับผู้ใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ยกเว้นมาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน จำนวน 5 ฉบับ และมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า มีการเปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญของมาตรฐานดังกล่าวสรุปได้ดังนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน ประกอบด้วย มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน จำนวน 5 ฉบับ ได้แก่

- มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32 เรื่อง การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงิน
- มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7 เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน
- มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน
- การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง การป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ
- การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 19 เรื่อง การชำระหนี้สินทางการเงินด้วยตราสารทุน

มาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มดังกล่าวข้างต้น กำหนดหลักการเกี่ยวกับนิยามสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงิน การจัดประเภทรายการ การวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงินด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายหรือมูลค่ายุติธรรมโดยพิจารณาจากประเภทของตราสารทางการเงิน ลักษณะของกระแสเงินสดตามสัญญาและแผนธุรกิจของกิจการ (Business Model) หลักการเกี่ยวกับวิธีการคำนวณการด้อยค่าของเครื่องมือทางการเงินโดยใช้แนวคิดของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และหลักการเกี่ยวกับการบัญชีป้องกันความเสี่ยง รวมถึงการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน

การนำมาตรฐานกลุ่มนี้มาถือปฏิบัติมีผลกระทบต่องบการเงินของกลุ่มบริษัทจากรายการ ดังนี้

- การรับรู้รายการผลขาดทุนด้านเครดิต โดยกลุ่มบริษัทต้องรับรู้ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อสินทรัพย์ทางการเงินโดยไม่จำเป็นต้องรอให้เหตุการณ์ที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตเกิดขึ้นก่อนกลุ่มบริษัทใช้วิธีการอย่างง่ายในการพิจารณาค่าเพื่อผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุสำหรับลูกหนี้การค้า และใช้วิธีการทั่วไปในการพิจารณาค่าเพื่อผลขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินให้กู้ยืมระยะยาว

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า กำหนดหลักการของการรับรู้รายการ การวัดมูลค่า การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลของสัญญาเช่า และกำหนดให้ผู้เช่ารับรู้สินทรัพย์และหนี้สินสำหรับสัญญาเช่าทุกรายการที่มีระยะเวลาในการเช่ามากกว่า 12 เดือน และการบัญชีสำหรับผู้ให้เช่าไม่มีการ

เปลี่ยนแปลงอย่างมีสาระสำคัญ ผู้ให้เข้ายังคงต้องจัดประเภทสัญญาเช่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าเงินทุนตามหลักการเดิม

กลุ่มบริษัทนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงินและสัญญาเช่ามาถือปฏิบัติโดยรับรู้ผลกระทบสะสมของการนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มนี้มาถือปฏิบัติครั้งแรก โดยปรับปรุงกับทำโรสะสมต้นงวด ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 และไม่ปรับปรุงย้อนหลังงบการเงินงวดก่อนที่แสดงเปรียบเทียบ

ผลกระทบของเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีแสดงในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4

แนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง มาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับทางเลือกเพิ่มเติมทางบัญชีเพื่อรองรับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19)

สภาวิชาชีพบัญชีประกาศใช้แนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง มาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับทางเลือกเพิ่มเติมทางบัญชีเพื่อรองรับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดผลกระทบในบางเรื่องจากการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 และเพื่อให้เกิดความชัดเจนในวิธีปฏิบัติทางบัญชีในช่วงเวลาที่ยังมีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับสถานการณ์ดังกล่าว

แนวปฏิบัติทางการบัญชีดังกล่าวประกาศลงในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2563 และมีผลบังคับใช้สำหรับการจัดทำงบการเงินของกลุ่มบริษัทที่มีรอบระยะเวลารายงานสิ้นสุดภายในช่วงเวลาระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2563 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2563

กลุ่มบริษัทเลือกใช้มาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับทางเลือกเพิ่มเติมทางบัญชี ดังนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า

การเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า

กลุ่มบริษัทในฐานะผู้เช่าได้รับการลดค่าเช่าตามสัญญาเช่าจากผู้ให้เช่าเนื่องจากสถานการณ์ โควิด-19 ผู้เช่าสามารถเลือกที่จะไม่ต้องนำการลดค่าเช่าดังกล่าวมาถือเป็นการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า โดยเมื่อกลุ่มบริษัทเลือกตามทางเลือกดังกล่าวแล้วกลุ่มบริษัทต้องถือปฏิบัติกับทุกสัญญาที่ได้รับการลดค่าเช่า เมื่อผู้เช่าได้รับการยืนยันการลดค่าเช่าเป็นลายลักษณ์อักษรให้ทยอยปรับลดหนี้สินตามสัญญาเช่าที่ครบกำหนดแต่ละงวดตามสัดส่วนที่ได้ส่วนลดตลอดช่วงเวลาที่ได้รับการลดค่าเช่าตามที่คำนวณไว้เดิมตามจำนวนงวดที่ได้รับการลดค่าเช่านั้นพร้อมทั้งกลับรายการค่าเสื่อมราคาจากสินทรัพย์สิทธิการใช้และดอกเบี้ยจากหนี้สินตามสัญญาเช่าที่ยังคงรับรู้ในแต่ละงวดตามสัดส่วนของค่าเช่าที่ลดลง และบันทึกผลต่างที่เกิดขึ้นในกำไรหรือขาดทุน ให้ผู้เช่าปรับลดมูลค่าหนี้สินตามสัญญาเช่าโดยไม่ต้องปรับปรุงมูลค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้ และวัดมูลค่าหนี้สินตามสัญญาเช่าทั้งหมดใหม่โดยข้อกำหนดนี้จำกัดเฉพาะด้านผู้เช่าเท่านั้น

ข) มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้ในอนาคต

สภาวิชาชีพบัญชีประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ปรับปรุง จำนวนหลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2564 มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการบัญชีและการให้แนวปฏิบัติทางบัญชีกับผู้ใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ปัจจุบันฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทอยู่ระหว่างการประเมินผลกระทบต่องบการเงินในปีที่เริ่มนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มดังกล่าวมาถือปฏิบัติ

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

เกณฑ์การวัดค่าการจัดทำงบการเงิน

- 3.1 กลุ่มบริษัทเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี เนื่องจากกลุ่มบริษัทนำมาตราฐานกลุ่มเครื่องมือทางการเงิน และมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบ

ระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 มาถือปฏิบัติ ทำให้นโยบายการบัญชีมีความแตกต่างกัน ดังนี้

เครื่องมือทางการเงิน

นโยบายการบัญชีถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563

สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินรับรู้ในงบแสดงฐานะการเงินรวมและเฉพาะกิจการของกลุ่มบริษัทเมื่อกลุ่มบริษัทเป็นคู่สัญญาตามข้อกำหนดของสัญญาของเครื่องมือทางการเงิน

สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกด้วยมูลค่ายุติธรรม ต้นทุนการทำรายการซื้อการออกตราสารสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินซึ่งวัดมูลค่าภายหลังด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย หรือวัดมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจะรับรู้ต้นทุนการทำรายการเป็นการเพิ่มหรือหักจากมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินหรือหนี้สินทางการเงินและต้นทุนการทำรายการซื้อสินทรัพย์ทางการเงินหรือหนี้สินทางการเงินซึ่งวัดมูลค่าภายหลังด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุนจะรับรู้ต้นทุนการทำรายการทันทีในกำไรหรือขาดทุน

การจัดประเภทรายการและการวัดมูลค่าของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงิน

สินทรัพย์ทางการเงินประเภทตราสารหนี้

กลุ่มบริษัทจัดประเภทรายการสินทรัพย์ทางการเงินประเภทตราสารหนี้เป็นสินทรัพย์ทางการเงินวัดมูลค่าภายหลังด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายหรือมูลค่ายุติธรรมตามโมเดลธุรกิจ (Business model) ของกลุ่มบริษัทเพื่อจัดการสินทรัพย์ทางการเงินและตามลักษณะของกระแสเงินสดตามสัญญาของสินทรัพย์ทางการเงิน โดยจัดประเภทเป็น:

- สินทรัพย์ทางการเงินวัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย

การถือครองตามโมเดลธุรกิจมีวัตถุประสงค์เพื่อรับกระแสเงินสดตามสัญญา และข้อกำหนดตามสัญญาของสินทรัพย์ทางการเงิน ทำให้เกิดกระแสเงินสดเป็นการจ่ายชำระเพียงเงินต้นและดอกเบี้ยจากยอดคงเหลือของเงินต้นในวันที่กำหนด สินทรัพย์ทางการเงินรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ทำการ (Trade date) และวัดมูลค่าภายหลังด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายสุทธิจากค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (ถ้ามี)

ราคาทุนตัดจำหน่ายด้วยวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

วิธีดอกเบี้ยที่แท้จริงเป็นวิธีการคำนวณราคาทุนตัดจำหน่ายของตราสารหนี้และปันส่วนดอกเบี้ยรับ ตลอดช่วงระยะเวลาที่เกี่ยวข้อง ดอกเบี้ยรับ รับรู้ในกำไรหรือขาดทุนและรวมในรายการ “รายได้ดอกเบี้ย”

- สินทรัพย์ทางการเงินวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

การถือครองตามโมเดลธุรกิจมีวัตถุประสงค์เพื่อรับกระแสเงินสดตามสัญญาและเพื่อขายสินทรัพย์ทางการเงิน และข้อกำหนดตามสัญญาของสินทรัพย์ทางการเงิน ทำให้เกิดกระแสเงินสดเป็นการจ่ายชำระเพียงเงินต้นและดอกเบี้ยจากยอดคงเหลือของเงินต้นในวันที่กำหนด สินทรัพย์ทางการเงินรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกด้วยมูลค่ายุติธรรมและวัดมูลค่าภายหลังด้วยมูลค่ายุติธรรม กำไรหรือขาดทุนยังไม่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมแสดงเป็นรายการในส่วนของผู้ขายผ่านกำไรหรือขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจนกว่าจะจำหน่าย ซึ่งจะรับรู้ผลกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายตราสารหนี้ในกำไรหรือขาดทุน ส่วนกำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และดอกเบี้ยรับคำนวณด้วยวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงจะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

- สินทรัพย์ทางการเงินวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน

การถือครองตามโมเดลธุรกิจไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อรับกระแสเงินสดตามสัญญา หรือข้อกำหนดตามสัญญาของสินทรัพย์ทางการเงิน ทำให้เกิดกระแสเงินสดไม่ได้เป็นการจ่ายชำระเพียงเงินต้นและดอกเบี้ยจากยอดคงเหลือของเงินต้นในวันที่กำหนด สินทรัพย์ทางการเงินรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกด้วยมูลค่ายุติธรรมและวัดมูลค่าภายหลังด้วยมูลค่ายุติธรรม กำไรหรือขาดทุนยังไม่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรม และกำไรหรือขาดทุนเกิดขึ้นจากการขายจะรับรู้เป็นกำไรหรือขาดทุนรวมทั้งผลตอบแทนจากเครื่องมือทางการเงิน

ตราสารหนี้เข้าเงื่อนไขราคาทุนตัดจำหน่ายหรือมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นอาจถูกกำหนดให้แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน ณ วันที่รับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก หากการกำหนดดังกล่าวช่วยจัดหรือลดความไม่สอดคล้องในการวัดมูลค่าหรือการรับรู้รายการอย่างมีนัยสำคัญ (เรียกว่า “การจับคู่ไม่เหมาะสมทางการเงิน”) เกิดจากการวัดมูลค่าสินทรัพย์หรือหนี้สินหรือการรับรู้ผลกำไรและขาดทุนจากรายการดังกล่าวด้วยเกณฑ์แตกต่างกัน

สินทรัพย์ทางการเงินประเภทตราสารทุน

ยกเว้นส่วนได้เสียในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และการร่วมค้า

- สินทรัพย์ทางการเงินวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน

กลุ่มบริษัทจัดประเภทเงินลงทุนในตราสารทุนถือไว้เพื่อค้าไม่ได้ถือเพื่อวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ เป็นสินทรัพย์ทางการเงินวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุนโดยไม่สามารถเปลี่ยนการจัดประเภทภายหลัง การจัดประเภทรายการพิจารณาเป็นรายตราสาร กำไรหรือขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมภายหลังของเงินลงทุนในตราสารทุนรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน และเมื่อจำหน่ายเงินลงทุนจะรับรู้กำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายในกำไรหรือขาดทุน

- สินทรัพย์ทางการเงินวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

กลุ่มบริษัทจัดประเภทเงินลงทุนในตราสารทุนไม่ได้ถือไว้เพื่อค้าแต่ถือเพื่อวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ หรือเป็นหลักทรัพย์ที่อาจมีความผันผวนของราคาสูง เป็นสินทรัพย์ทางการเงินวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นโดยไม่สามารถเปลี่ยนการจัดประเภทภายหลัง การจัดประเภทรายการพิจารณาเป็นรายตราสาร กำไรหรือขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมภายหลังของเงินลงทุนในตราสารทุนรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และเมื่อจำหน่ายเงินลงทุนจะโอนกำไรหรือขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมในกำไรหรือขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นโดยตรงเข้ากำไรสะสม

เงินปันผลจากเงินลงทุนในตราสารทุนรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน เว้นแต่เงินปันผลจะแสดงอย่างชัดเจนว่าเป็นส่วนหนึ่งในการชดเชยต้นทุนของเงินลงทุน เงินปันผลรวมอยู่ในรายการ “รายได้ทางการเงิน” ในกำไรหรือขาดทุน

การหักกลบ

สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินแสดงหักกลบกันในงบแสดงฐานะทางการเงินเมื่อกลุ่มบริษัทมีสิทธิตามกฎหมายในการหักกลบ และตั้งใจจะชำระด้วยเกณฑ์สุทธิ หรือรับรู้สินทรัพย์และชำระหนี้สินพร้อมกัน

การตัดรายการสินทรัพย์ทางการเงิน

กลุ่มบริษัทตัดรายการสินทรัพย์ทางการเงิน เมื่อสิทธิตามสัญญาเพื่อได้รับกระแสเงินสดจากสินทรัพย์ทางการเงินหมดลง หรือเมื่อโอนสินทรัพย์ทางการเงินและโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดของสินทรัพย์ให้กิจการอื่น กลุ่มบริษัทรับรู้ส่วนได้เสียในสินทรัพย์และหนี้สินที่เกี่ยวข้องกับจำนวนเงินที่ต้องจ่าย หากกลุ่มบริษัทมีการควบคุมเนื่องจากไม่ได้โอนหรือยังคงไว้ซึ่งความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของสินทรัพย์ทางการเงินที่โอน กลุ่มบริษัทยังคงรับรู้สินทรัพย์ทางการเงินและรับรู้การกู้ยืมที่มีหลักประกันสำหรับสิ่งตอบแทนที่ได้รับ

การตัดรายการสินทรัพย์ทางการเงินวัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย ผลต่างระหว่างมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และผลรวมของสิ่งตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับและค้างรับรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

การตัดรายการของเงินลงทุนในตราสารหนี้จัดประเภทด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ผลสะสมของกำไรหรือขาดทุนสะสมไว้ก่อนหน้าในสำรองการวัดมูลค่าเงินลงทุนถูกจัดประเภทรายการใหม่เป็นกำไรหรือขาดทุน

การตัดรายการของเงินลงทุนในตราสารทุนซึ่งกลุ่มบริษัทเลือกรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกด้วยการวัดมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ผลกำไรหรือขาดทุนสะสมไว้ก่อนหน้าในสำรองการวัดมูลค่าเงินลงทุนถูกโอนไปกำไรสะสม

การตัดจำหน่าย

กลุ่มบริษัทตัดหนี้สูญบางส่วนหรือทั้งหมด เมื่อกลุ่มบริษัทพิจารณาว่าจะเรียกเก็บหนี้รายนั้นไม่ได้โดยมีข้อมูลบ่งชี้ว่าลูกหนี้มีปัญหาด้านการเงินอย่างร้ายแรงและไม่มีความเป็นไปได้ที่จะได้รับคืน เช่น ลูกหนี้อยู่ระหว่างชำระบัญชีหรือล้มละลายหรือลูกหนี้อยู่ในเกณฑ์การตัดหนี้สูญได้ตามกฎหมายแล้วแต่เหตุการณ์ใดจะเกิดขึ้นก่อน การตัดหนี้สูญขึ้นอยู่กับวิธีการบังคับภายใต้กระบวนการทวงถามของกลุ่มบริษัทตามคำปรึกษาทางกฎหมายตามความเหมาะสม ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทยังคงดำเนินการบังคับคดี เพื่อให้เป็นไปตามขั้นตอนของกลุ่มบริษัทสำหรับการเรียกคืนเงินจากลูกหนี้ค้างชำระ

มูลค่าตามบัญชีขั้นต้นของสินทรัพย์ทางการเงินจะถูกตัดจำหน่ายเมื่อกลุ่มบริษัทไม่สามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะได้รับคืนเงิน หากมีการรับเงินคืนในภายหลังจากสินทรัพย์ซึ่งถูกตัดจำหน่ายแล้วจะรับรู้เป็นการกลับรายการการด้อยค่าในกำไรหรือขาดทุนในงวดที่ได้รับคืน

ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของสินทรัพย์ทางการเงิน / ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ

นโยบายการบัญชีถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563

กลุ่มบริษัทรับรู้ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นด้วยวิธีอย่างง่าย (Simplified approach)/ วิธีการทั่วไป (General approach) สำหรับสินทรัพย์ทางการเงินประเภทตราสารหนี้ อันได้แก่ เงินฝากสถาบันการเงิน ลูกหนี้การค้าและสินทรัพย์เกิดจากสัญญา เงินลงทุนในตราสารหนี้ เงินให้กู้ยืมและสินทรัพย์อื่นบางรายการ

กลุ่มบริษัทรับรู้ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นด้วยจำนวนเงินเท่ากับผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุ เมื่อความเสี่ยงด้านเครดิตเพิ่มขึ้นนับตั้งแต่รับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกแต่ไม่ด้อยค่าด้านเครดิตหรือเมื่อมีการด้อยค่าด้านเครดิต

จำนวนเงินของค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นถูกวัดมูลค่าใหม่ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน เพื่อให้สะท้อนการเปลี่ยนแปลงของความเสี่ยงด้านเครดิตจากที่เคยรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกของเครื่องมือทางการเงินที่เกี่ยวข้อง

วิธีอย่างง่าย (Simplified approach)

การวัดมูลค่าผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตามวิธีอย่างง่ายกับสินทรัพย์ทางการเงินเป็นการคำนวณเพื่อประมาณการโดยใช้ตารางการตั้งสำรองขึ้นอยู่กับข้อมูลผลขาดทุนด้านเครดิตจากประสบการณ์ในอดีตของกลุ่มบริษัทปรับปรุงด้วยปัจจัยเฉพาะของลูกหนี้ สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจทั่วไป การคาดการณ์สถานะเศรษฐกิจในอนาคต และการประเมินทิศทางทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ณ วันที่รายงาน รวมถึงมูลค่าเงินตามเวลาตามความเหมาะสมและพิจารณาจากสถานะคงค้างของลูกหนี้และการดำรงมูลค่าหลักประกันตามข้อกำหนดในสัญญาเป็นหลัก

วิธีการทั่วไป (General approach)

การวัดมูลค่าผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตามวิธีการทั่วไปเป็นการคำนวณความน่าจะเป็นของการปฏิบัติผิดสัญญา อัตราส่วนร้อยละของความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเมื่อลูกหนี้ปฏิบัติผิดสัญญา คือ ผลกระทบของความเสียหายหากมีการผิดสัญญา และยอดหนี้เมื่อลูกหนี้ปฏิบัติผิดสัญญา

การประเมินคำนวณความน่าจะเป็นของการปฏิบัติผิดสัญญาและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเมื่อลูกหนี้ปฏิบัติผิดสัญญาอ้างอิงจากข้อมูลในอดีตปรับปรุงด้วยข้อมูลที่สังเกตได้ในปัจจุบันและบวกกับการคาดการณ์เหตุการณ์ในอนาคตและความสมเหตุสมผล

ยอดหนี้เมื่อลูกหนี้ปฏิบัติผิดสัญญาของสินทรัพย์ทางการเงินแสดงโดยมูลค่าตามบัญชีขั้นต้นของสินทรัพย์ ณ วันที่รายงาน รวมทั้งสัญญาค้ำประกันทางการเงิน ความเสี่ยงรวมถึงจำนวนเงินที่ถูกเบิกใช้ ณ วันที่รายงานและจำนวนเงินที่เพิ่มขึ้นใด ๆ ที่คาดว่าจะถูกเบิกใช้ในอนาคตโดยวันที่ผิดสัญญาถูกประเมินโดยขึ้นอยู่กับแนวโน้มในอดีต กลุ่มบริษัททำความเข้าใจความจำเป็นด้านการเงินในอนาคตโดยเฉพาะเจาะจงของลูกหนี้และข้อมูลการคาดการณ์เหตุการณ์ในอนาคตที่เกี่ยวข้องอื่น

กลุ่มบริษัทสอบทานและทบทวนวิธีการ ข้อสมมติฐานและการคาดการณ์เหตุการณ์ในอนาคตอย่างสม่ำเสมอ

ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นประมาณการด้วยผลต่างระหว่างกระแสเงินสดตามสัญญาซึ่งกลุ่มบริษัทต้องได้รับและกระแสเงินสดซึ่งกลุ่มบริษัทคาดว่าจะได้รับคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงเมื่อเริ่มแรก

การวัดมูลค่าผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตามวิธีการทั่วไปเป็นการพิจารณาจากข้อมูลผลขาดทุนด้านเครดิตจากประสบการณ์ในอดีตของกลุ่มบริษัทปรับปรุงด้วยปัจจัยเฉพาะของลูกค้าและการคาดการณ์สภาวะเศรษฐกิจในอนาคต โดยในการประเมินว่าความเสี่ยงด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุเพิ่มขึ้นนับจากวันที่รับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกหรือเมื่อมีการด้อยค่าด้านเครดิต กลุ่มบริษัทพิจารณาจากสถานะคงค้างของลูกค้าและการดำรงมูลค่าหลักประกันตามข้อกำหนดในสัญญาเป็นหลัก อย่างไรก็ตาม หากความเสี่ยงด้านเครดิตของเครื่องมือทางการเงินไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญนับตั้งแต่รับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก กลุ่มบริษัทจะรับรู้ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นด้วยจำนวนเงินที่เท่ากับผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นใน 12 เดือนข้างหน้า

ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุแสดงถึงผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ปฏิบัติพิสดารที่มีความเป็นไปได้ว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุของเครื่องมือทางการเงินที่คาดไว้ ในทางกลับกันผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นใน 12 เดือนข้างหน้าแสดงถึงสัดส่วนของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุที่คาดว่าจะเกิดจากเหตุการณ์ปฏิบัติพิสดารของเครื่องมือทางการเงินที่มีความเป็นไปได้ว่าจะเกิดขึ้นภายใน 12 เดือนหลังจากวันที่รายงาน

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กลุ่มบริษัทประเมินว่าความเสี่ยงด้านเครดิตของสินทรัพย์ทางการเงินประเภทตราสารหนี้อื่นและเงินฝากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญนับแต่วันที่รับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกหรือไม่ โดยพิจารณาจากอันดับความน่าเชื่อถือด้านเครดิตภายในและภายนอกของผู้สัญญาและสถานะคงค้างของการจ่ายชำระเป็นสำคัญ

การประเมินว่าความเสี่ยงด้านเครดิตเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญนับจากวันที่รับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกหรือไม่ จะพิจารณาเป็นรายสัญญาหรือเป็นแบบกลุ่มสินทรัพย์ สำหรับการประเมินการด้อยค่าแบบกลุ่มสินทรัพย์ กลุ่มบริษัทจัดกลุ่มสินทรัพย์ทางการเงินตามความเสี่ยงด้านเครดิตที่มีลักษณะร่วมกัน เช่น ประเภทสินทรัพย์ สถานการณ์ค้างชำระ และปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

สินทรัพย์ทางการเงินจะถือว่ามีค่าด้อยค่าด้านเครดิตเมื่อเกิดเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งหรือหลายเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดผลกระทบต่อประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตของผู้สัญญา คือ ข้อบ่งชี้ว่าผู้สัญญากำลังประสบปัญหาทางการเงินหรือฝ่าฝืนข้อกำหนดตามสัญญา รวมถึงการค้างชำระ

กลุ่มบริษัทรับรู้ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นปรับปรุงมูลค่าตามบัญชีที่เกี่ยวข้อง ส่วนค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตั้งแต่เพิ่ม (ลด) บันทึกบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายในระหว่างงวดในกำไรหรือขาดทุน เว้นแต่ เงินลงทุนในตราสารหนี้วัดมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ซึ่งค่าเพื่อผลขาดทุนรับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นและสำรองการวัดมูลค่าเงินลงทุนสะสม และไม่ลดมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ทางการเงินในงบแสดงฐานะการเงิน

หนี้สินทางการเงิน

หนี้สินทางการเงินรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกด้วยมูลค่ายุติธรรมและวัดมูลค่าภายหลังด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายโดยใช้วิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงหรือมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน

วิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงเป็นวิธีการคำนวณราคาทุนตัดจำหน่ายของหนี้สินทางการเงินและปันส่วนดอกเบี้ยจ่ายตลอดช่วงระยะเวลาที่เกี่ยวข้อง อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง คือ อัตราที่ใช้คิดลดประมาณการกระแสเงินสดจ่ายในอนาคต รวมถึงค่าธรรมเนียมและต้นทุนการรับและจ่ายทั้งหมด ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง ต้นทุนการทำรายการ และส่วนเกินหรือส่วนลดมูลค่าอื่น ตลอดอายุที่คาดไว้ของหนี้สินทางการเงินหรือระยะเวลาที่สั้นกว่า เพื่อให้ได้ราคาทุนตัดจำหน่ายของหนี้สินทางการเงิน

หนี้สินทางการเงินแสดงมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน

หนี้สินทางการเงิน อาจเลือกกำหนดแสดงด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน ณ วันที่รับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก หากเข้าเงื่อนไข ดังนี้

- การช่วยขจัดหรือลดความไม่สอดคล้องในการวัดมูลค่าหรือการรับรู้รายการที่จะเกิดขึ้น
- หนี้สินทางการเงินเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มสินทรัพย์ทางการเงินหรือหนี้สินทางการเงินหรือทั้งสองแบบที่มีการบริหารและประเมินผลการดำเนินงานด้วยเกณฑ์มูลค่ายุติธรรมซึ่งสอดคล้องกับกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยง

หรือกลยุทธ์การลงทุนของกลุ่มบริษัทเป็นลายลักษณ์อักษร และข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มดังกล่าวมีการนำเสนอเป็นการภายใน

หนี้สินทางการเงินวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมกับกำไรหรือขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

หนี้สินทางการเงินเลือกกำหนดแสดงด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน จำนวนเงินของการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงความเสี่ยงด้านเครดิตของหนี้สินรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น เว้นแต่การรับรู้ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงความเสี่ยงด้านเครดิตของหนี้สินในกำไรหรือขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจะก่อให้เกิดหรือขยายการจับคู่อย่างไม่เหมาะสมทางการบัญชีในกำไรหรือขาดทุน จำนวนเงินที่เหลือจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน การเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงด้านเครดิตของหนี้สินทางการเงินรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจะโอนไปกำไรสะสมเมื่อตัดรายการหนี้สินทางการเงิน

การตัดรายการของหนี้สินทางการเงิน

กลุ่มบริษัทตัดรายการหนี้สินทางการเงิน เมื่อภาระผูกพันของกลุ่มบริษัทมีการปฏิบัติตามแล้ว ยกเลิก หรือสิ้นสุดผลแตกต่างระหว่างมูลค่าตามบัญชีของหนี้สินทางการเงินถูกตัดรายการและสิ่งตอบแทนที่จ่ายและค้างจ่ายรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

เมื่อกลุ่มบริษัทแลกเปลี่ยนตราสารหนี้ที่มีความแตกต่างอย่างมากในข้อกำหนดกับผู้ให้กู้ต้องถือเป็นการสิ้นสุดของหนี้สินทางการเงินเดิม และถือเป็นการรับรู้รายการของหนี้สินทางการเงินใหม่ ทำนองเดียวกันกลุ่มบริษัทบันทึกการเปลี่ยนแปลงอย่างมากในข้อกำหนดของหนี้สินทางการเงินที่มีอยู่หรือบางส่วนของหนี้สินทางการเงินเดิม และถือเป็นการรับรู้รายการของหนี้สินทางการเงินใหม่ โดยสมมติว่าข้อกำหนดจะมีความแตกต่างอย่างมากหากการคิดลดมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดภายใต้เงื่อนไขใหม่รวมถึงค่าธรรมเนียมจ่ายสุทธิด้วยค่าธรรมเนียมรับและคิดลดโดยใช้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงเดิม ซึ่งมีความแตกต่างอย่างน้อยร้อยละ 10 จากการคิดลดมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดคงเหลือของหนี้สินทางการเงินเดิม หากการเปลี่ยนแปลงไม่เป็นนัยสำคัญ ผลแตกต่างระหว่าง (1) มูลค่าตามบัญชีของหนี้สินก่อนมีการเปลี่ยนแปลงและ (2) มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดหลังจากเปลี่ยนแปลง ควรรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนเป็นกำไรหรือขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงในกำไรและขาดทุนอื่น

เงินลงทุน

นโยบายการบัญชีถือปฏิบัติก่อนวันที่ 1 มกราคม 2563

- (ก) เงินลงทุนในบริษัทย่อยในงบการเงินเฉพาะกิจการบันทึกบัญชีโดยใช้วิธีราคาทุนหักค่าเพื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)
- (ข) เงินลงทุนในเงินฝากสถาบันการเงิน หมายถึง เงินฝากสถาบันการเงินในประเทศและต่างประเทศไม่จัดเป็นรายการเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เช่น เงินฝากประจำ บัตรเงินฝาก ตัวแลกเงินและตั๋วสัญญาใช้เงินออกโดยสถาบันการเงินมีวันครบกำหนดเกินกว่า 3 เดือนนับจากวันที่ได้มา และเงินฝากประจำ บัตรเงินฝาก ตัวแลกเงินและตั๋วสัญญาใช้เงินออกโดยสถาบันการเงินมีวันครบกำหนดภายใน 3 เดือน แต่มีความตั้งใจจะถือต่อไปในรูปแบบเดิมหรือมีข้อจำกัดในการเบิกใช้
- (ค) เงินลงทุนชั่วคราว ได้แก่ เงินฝากประจำที่จะครบกำหนดไม่เกินหนึ่งปี และเงินลงทุนในหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดแสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน และรับรู้การเปลี่ยนแปลงมูลค่าของเงินลงทุนในกำไรหรือขาดทุน

เงินลงทุนประเภทมีดอกเบี่ยบันทึกดอกเบี้ยในกำไรหรือขาดทุนด้วยวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นและสินทรัพย์เกิดจากสัญญา

นโยบายการบัญชีถือปฏิบัติก่อนวันที่ 1 มกราคม 2563

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นแสดงในราคาตามใบแจ้งหนี้หักค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ

ลูกหนี้รับรู้เมื่อกลุ่มบริษัทมีสิทธิปราศจากเงื่อนไขการได้รับสิ่งตอบแทนตามสัญญา หากกลุ่มบริษัทรับรู้รายได้ก่อนมีสิทธิปราศจากเงื่อนไขการได้รับสิ่งตอบแทน จำนวนสิ่งตอบแทนรับรู้เป็นสินทรัพย์เกิดจากสัญญา คือ รายได้ค้างรับหรือมูลค่างานเสร็จยังไม่ได้เรียกเก็บเงิน

กลุ่มบริษัทบันทึกค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับผลขาดทุนโดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินลูกหนี้ไม่ได้ การประมาณค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากลูกหนี้แต่ละราย โดยคำนึงถึงประสบการณ์การเก็บเงินในอดีต การวิเคราะห์อายุของหนี้คงค้าง และภาวะเศรษฐกิจเป็นอยู่ในขณะนั้น เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การใช้ประมาณการและข้อสมมติฐานแตกต่างกันอาจมีผลต่อจำนวนค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ ดังนั้น การปรับปรุงค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญอาจมีขึ้นได้ในอนาคต

หนี้สูญถูกตัดจำหน่ายเมื่อเกิดขึ้น

สินทรัพย์เกิดจากสัญญาวัดมูลค่าด้วยมูลค่าของสิ่งตอบแทนที่กลุ่มบริษัทคาดว่าจะได้รับหักขาดทุนจากการด้อยค่า

สัญญาเช่า

นโยบายการบัญชีถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563

ผู้เช่า

กลุ่มบริษัทประเมินสัญญาเป็นสัญญาเช่าหรือประกอบด้วยสัญญาเช่า ณ วันเริ่มต้นสัญญา ถ้าสัญญาให้สิทธิการควบคุมการใช้สินทรัพย์ที่ระบุได้สำหรับช่วงเวลาหนึ่งเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนกับสิ่งตอบแทน

กลุ่มบริษัทรับรู้สินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินตามสัญญาเช่าสำหรับสัญญาเช่าระยะยาวมากกว่า 12 เดือน ยกเว้นสัญญาเช่าระยะสั้น (อายุสัญญาเช่า 12 เดือนหรือน้อยกว่า) และสัญญาเช่าซึ่งสินทรัพย์อ้างอิงมูลค่าต่ำ

สินทรัพย์สิทธิการใช้

กลุ่มบริษัทรับรู้สินทรัพย์สิทธิการใช้ ณ วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล (วันที่สินทรัพย์อ้างอิงพร้อมใช้งาน) สินทรัพย์สิทธิการใช้วัดมูลค่าด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ (ถ้ามี) และปรับปรุงด้วยการวัดมูลค่าของหนี้สินตามสัญญาเช่าใหม่

สินทรัพย์สิทธิการใช้ ประกอบด้วย การวัดมูลค่าเริ่มแรกกับหนี้สินตามสัญญาเช่าเกี่ยวข้องการจ่ายชำระตามสัญญาเช่าที่จ่ายชำระ ณ วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผลหรือก่อนวันที่สัญญาเริ่มมีผลหักสิ่งจูงใจตามสัญญาเช่าที่ได้รับ และต้นทุนทางตรงเริ่มแรก

กลุ่มบริษัทประมาณการต้นทุนที่จะเกิดขึ้นในการรื้อและการขนย้ายสินทรัพย์อ้างอิง การบูรณะสถานที่ตั้งของสินทรัพย์อ้างอิงหรือการบูรณะสินทรัพย์อ้างอิงให้อยู่ในสภาพตามที่กำหนดในข้อตกลงและเงื่อนไขของสัญญาเช่า ประมาณการดังกล่าวถือเป็นต้นทุนเพื่อรับรู้วัดมูลค่าเป็นส่วนหนึ่งของสินทรัพย์สิทธิการใช้ที่เกี่ยวข้อง

ผู้เช่าไม่สามารถปันส่วนสิ่งตอบแทนเป็นส่วนประกอบการเช่าและไม่เป็นการเช่าซึ่งต้องจ่ายตามราคาขายเอกราคา ข้อผ่อนปรนในทางปฏิบัติ อนุญาตให้ผู้เช่าไม่แยกส่วนประกอบไม่เป็นการเช่าเพื่อบันทึกสัญญาเช่าและส่วนประกอบไม่เป็นการเช่าที่เกี่ยวข้องเป็นข้อตกลงเดียวกัน

ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์สิทธิการใช้คำนวณจากราคาทุน โดยวิธีเส้นตรงตามประมาณการอายุสัญญาเช่าหรืออายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์แล้วแต่ระยะเวลาใดจะสั้นกว่า ดังนี้

	ปี
ที่ดิน	3
อาคาร	3 - 30
ยานพาหนะ	3 - 5

หากความเป็นเจ้าของในสินทรัพย์อ้างอิงโอนให้กับกลุ่มบริษัทเมื่อสิ้นสุดอายุสัญญาเช่าหรือราคาทุนของสินทรัพย์รวมถึงการใช้สิทธิเลือกซื้อ ค่าเสื่อมราคาจะคำนวณจากอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์

หากกลุ่มบริษัทไม่มีความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่าความเป็นเจ้าของในสินทรัพย์อ้างอิงจะถูกโอนให้แก่กลุ่มบริษัทเมื่อสิ้นสุดอายุสัญญาเช่า สินทรัพย์สิทธิการใช้จะถูกคิดค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรงนับจากวันที่สัญญาเช่าเริ่มมี

ผลจนถึงวันสิ้นสุดของอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์สิทธิการใช้หรือวันสิ้นสุดอายุสัญญาเช่าแล้วแต่วันใดจะเกิดขึ้นก่อน

กลุ่มบริษัทถือปฏิบัติตามข้อกำหนดการตัดรายการและการด้อยค่าตามหลักเครื่องมือทางการเงินกับเงินลงทุนสุทธิตามสัญญาเช่า กลุ่มบริษัทสอบทานมูลค่าคงเหลือไม่ได้รับประกันซึ่งประมาณการไว้ สำหรับใช้ในการคำนวณเงินลงทุนขึ้นต้นตามสัญญาเช่าอย่างสม่ำเสมอ

หนี้สินตามสัญญาเช่า

หนี้สินตามสัญญาเช่าวัดมูลค่าเมื่อเริ่มแรกด้วยมูลค่าปัจจุบันของค่าเช่ายังไม่ได้จ่ายชำระ ณ วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล คัดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยตามนัยของสัญญาเช่า เว้นแต่ อัตรานั้นไม่สามารถกำหนดได้ กลุ่มบริษัทใช้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมส่วนเพิ่มของกลุ่มบริษัท ค่าเช่ารวมถึงค่าเช่าคงที่หักสิ่งจูงใจตามสัญญาเช่าค้างรับ และจำนวนเงินคาดว่าจะต้องจ่ายภายใต้การรับประกันมูลค่าคงเหลือ ค่าเช่ายังรวมถึง จำนวนเงินต้องจ่ายตาม สิทธิเลือกซื้อ สิทธิเลือกในการขยายอายุสัญญาเช่าหรือสิทธิเลือกในการยกเลิกสัญญาเช่า หากกลุ่มบริษัทมีความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผลใช้สิทธิ

การวัดมูลค่าภายหลังของหนี้สินตามสัญญาเช่าเพิ่มขึ้นเพื่อสะท้อนดอกเบี้ยจากหนี้สินตามสัญญาเช่าด้วยวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง ส่วนดอกเบี้ยจ่ายรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน และลดลงเพื่อสะท้อนการจ่ายชำระตามสัญญาเช่าที่จ่ายชำระ

หนี้สินตามสัญญาเช่าจะถูกวัดมูลค่าใหม่เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงอายุสัญญาเช่า การเปลี่ยนแปลง ค่าเช่า การเปลี่ยนแปลงประมาณการจำนวนเงินคาดว่าจะต้องจ่ายภายใต้การรับประกันมูลค่าคงเหลือ หรือการเปลี่ยนแปลงการประเมินการใช้สิทธิเลือกซื้อ สิทธิเลือกในการขยายอายุสัญญาเช่าหรือสิทธิเลือกในการยกเลิกสัญญาเช่า เมื่อมีการวัดมูลค่าหนี้สินตามสัญญาเช่าใหม่จะปรับปรุงกับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สิทธิการใช้ หรือรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนหากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สิทธิการใช้ได้ถูกลดมูลค่าลงจนเป็นศูนย์แล้ว

สัญญาเช่าระยะสั้นและสัญญาเช่าซึ่งสินทรัพย์อ้างอิงมูลค่าต่ำ

จำนวนเงินต้องจ่ายตามสัญญาเช่าที่มีอายุสัญญาเช่า 12 เดือนหรือน้อยกว่านับตั้งแต่วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล หรือสัญญาเช่าซึ่งสินทรัพย์อ้างอิงมูลค่าต่ำ กลุ่มบริษัทรับรู้การจ่ายชำระตามสัญญาเช่าเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานด้วยวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า เว้นแต่เกณฑ์เป็นระบบอื่นที่ดีกว่าซึ่งเป็นตัวแทนของรูปแบบเวลาแสดงถึงประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจากการใช้สินทรัพย์ที่เช่า

ผู้ให้เช่า

กลุ่มบริษัทเป็นผู้ให้เช่าจัดประเภทเป็นสัญญาเช่าการเงินหรือดำเนินงาน เมื่อเงื่อนไขของสัญญาเช่าโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนเกือบทั้งหมดของความเป็นเจ้าของให้แก่ผู้เช่า สัญญาเช่าจัดประเภทเป็นสัญญาเช่าการเงิน สัญญาเช่าอื่น ทั้งหมดจัดประเภทเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน

ณ วันที่เริ่มต้นของสัญญาเช่าหรือวันที่มีการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า สัญญามีส่วนประกอบเป็นสัญญาเช่ารายการหนึ่งหรือมากกว่าหรือมีส่วนประกอบไม่เป็นการเช่า กลุ่มบริษัทจะปันส่วนสิ่งตอบแทนที่จะได้รับตามสัญญาให้กับ แต่ละส่วนประกอบตามเกณฑ์ราคาขายเป็นเอกเทศ

กลุ่มบริษัทรับรู้ค่าเช่าได้รับจากสัญญาเช่าดำเนินงานเป็นรายได้ค่าเช่าด้วยวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า และแสดงเป็นส่วนหนึ่งของรายได้ค่าเช่า/รายได้อื่น ต้นทุนทางตรงเริ่มแรกเกิดขึ้นเพื่อได้มาซึ่งสัญญาเช่าดำเนินงานจะรวมเป็นมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ให้เช่าและรับรู้ต้นทุนดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายตลอดอายุสัญญาเช่าโดยใช้เกณฑ์เดียวกันกับรายได้ค่าเช่า ค่าเช่าที่อาจเกิดขึ้นรับรู้เป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีที่ได้รับ

จำนวนเงินที่จะได้รับจากผู้ให้เช่าภายใต้สัญญาเช่าการเงินรับรู้เป็นลูกหนี้ด้วยจำนวนที่เท่ากับเงินลงทุนสุทธิตามสัญญาเช่า รายได้จากสัญญาเช่าการเงินปันส่วนตลอดงวดบัญชีเพื่อสะท้อนถึงอัตราผลตอบแทนรายงวดคงที่ของเงินลงทุนสุทธิตามสัญญาเช่าของกลุ่มบริษัทที่เกี่ยวข้องกับสัญญาเช่า

กลุ่มบริษัทรับรู้ลูกหนี้สัญญาเช่าเงินลงทุนด้วยจำนวนเงินลงทุนสุทธิของสัญญาเช่า ประกอบด้วย มูลค่าปัจจุบันของค่าเช่าและมูลค่าคงเหลือไม่ได้รับประกันคัดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยตามนัยของสัญญาเช่า รายได้ดอกเบี้ยจาก

สัญญาเช่าเงินทุนจะถูกปันส่วนในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีเพื่อสะท้อนอัตราผลตอบแทนคงที่ในแต่ละงวดของกลุ่มบริษัท ได้จากเงินลงทุนสุทธิคงเหลือตามสัญญาเช่า

กลุ่มบริษัทเป็นผู้ให้เช่าช่วง กลุ่มบริษัทจะรับรู้รายการสัญญาเช่าหลักและสัญญาเช่าช่วงแยกต่างหากจากกัน และพิจารณาการจัดประเภทสัญญาเช่าช่วงโดยอ้างอิงสิทธิการใช้จ่ายจากสัญญาเช่าหลัก หากสัญญาเช่าหลักเป็นสัญญาเช่าระยะสั้นซึ่ง กลุ่มบริษัท ใช้ข้อยกเว้นในการรับรู้รายการ กลุ่มบริษัทจะจัดประเภทสัญญาเช่าช่วงเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน

นโยบายการบัญชีถือปฏิบัติก่อนวันที่ 1 มกราคม 2563

สัญญาเช่าการเงิน

สัญญาเช่าสินทรัพย์ซึ่งความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่โอนไปให้กับผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน สัญญาเช่าการเงินบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์เช่าหรือมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินต้องจ่ายตามสัญญาเช่าแล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า ค่าเช่าจ่ายชำระจะปันส่วนเป็นส่วนของค่าใช้จ่ายทางการเงินและส่วนลดเงินต้น ค่าใช้จ่ายทางการเงินจะปันส่วนไปแต่ละงวดตลอดอายุสัญญาเช่า เพื่อทำให้อัตราดอกเบี้ยเมื่อเทียบกับยอดหนี้คงเหลือแต่ละงวดเป็นอัตราคงที่

สัญญาเช่าดำเนินงาน

สัญญาเช่าสินทรัพย์ซึ่งความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ไม่ได้โอนไปให้กับผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน

ค่าใช้จ่ายภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานบันทึกในกำไรหรือขาดทุนโดยวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า ประโยชน์ที่ได้รับตามสัญญาเช่ารับรู้ในกำไรหรือขาดทุนเป็นส่วนหนึ่งของค่าเช่าตลอดอายุสัญญาเช่า

ค่าเช่าที่อาจเกิดขึ้นนำมารวมคำนวณจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายตามระยะเวลาคงเหลือของสัญญาเช่า เมื่อได้รับการยืนยันการปรับค่าเช่า

การรับรู้รายได้

นโยบายการบัญชีถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563

รายได้ดอกเบี้ย

รายได้ดอกเบี้ยรับรู้ด้วยวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

รายได้ดอกเบี้ยคำนวณโดยใช้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงกับมูลค่าตามบัญชีขั้นต้นของสินทรัพย์ทางการเงิน

เมื่อสินทรัพย์ทางการเงินถูกพิจารณาว่ามีการด้อยค่าด้านเครดิต รายได้ดอกเบี้ยคำนวณโดยใช้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงกับมูลค่าตามบัญชีสุทธิ (มูลค่าตามบัญชีขั้นต้นหักค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น) ของสินทรัพย์ทางการเงิน ต่อมา หากสินทรัพย์ทางการเงินไม่ด้อยค่าด้านเครดิตแล้ว รายได้ดอกเบี้ยคำนวณบนมูลค่าตามบัญชีขั้นต้นดั้งเดิม

นโยบายการบัญชีถือปฏิบัติก่อนวันที่ 1 มกราคม 2563

ดอกเบี้ยรับ

ดอกเบี้ยรับถือเป็นรายได้ตามระยะเวลาของเงินให้กู้ยืมโดยคำนวณจากยอดเงินต้นคงค้างตามเกณฑ์คงค้างโดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง

ดอกเบี้ยหรือส่วนลดคิดรวมอยู่ในตัวเงินหรือเงินให้กู้ยืมตัดจำหน่ายเป็นรายได้เฉลี่ยเท่ากันตลอดอายุของตัวเงินหรือระยะเวลาของเงินให้กู้ยืม

- 3.2 นอกจากที่เปิดเผยไว้ในหัวข้ออื่นในนโยบายการบัญชีที่สำคัญและหมายเหตุประกอบงบการเงินอื่น เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงินใช้ราคาทุนเดิม

รายได้

รายได้รับรู้เมื่อลูกค้าได้รับโอนอำนาจควบคุมสินค้าหรือบริการด้วยจำนวนเงินที่สะท้อนถึงสิ่งตอบแทนซึ่งกลุ่มบริษัท คาดว่าจะมีสิทธิได้รับแต่ไม่รวมจำนวนเงินเก็บแทนบุคคลที่สาม ภาษีมูลค่าเพิ่มและแสดงสุทธิจากส่วนลดการค้าและ ส่วนลดตามปริมาณ

กลุ่มบริษัทถือว่าเกิดสัญญาที่ทำกับลูกค้า เมื่อกลุ่มบริษัทเข้าผูกพันในข้อตกลงกับคู่สัญญาที่ก่อให้เกิดสิทธิและ ภาระผูกพันใช้บังคับ กลุ่มบริษัทระบุภาระที่ต้องปฏิบัติในสัญญา และปันส่วนราคาของรายการให้แก่ภาระที่ต้อง ปฏิบัติซึ่งรวมอยู่ในสัญญาตามเกณฑ์ที่เหมาะสม

รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้ารับรู้เมื่อกลุ่มบริษัทโอนอำนาจควบคุมในสินค้าหรือบริการให้แก่ลูกค้า โดยแสดง ตามมูลค่าของสิ่งตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับสำหรับสินค้าหรือบริการส่งมอบโดยไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม ทั้งนี้ กิจกรรม อาจโอนอำนาจควบคุมในสินค้าหรือบริการตลอดช่วงเวลาหนึ่ง หรือ ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง ซึ่งขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของ สัญญาและกฎหมายที่ใช้กับสัญญา

รายได้จากสัญญาที่มีหลายองค์ประกอบถูกปันส่วนตามสัดส่วนโดยปันส่วนด้วยมูลค่ายุติธรรมของราคาขายแบบ เอกเทศ ตามภาระที่ต้องปฏิบัติ กรณีสัญญามีภาระที่ต้องปฏิบัติ ณ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง และตลอดช่วงเวลาหนึ่ง ผลต่างจากการรับรู้รายได้และภาระที่ต้องปฏิบัติ ณ วันเริ่มต้นสัญญา รับรู้เป็นสินทรัพย์หรือหนี้สินตามสัญญา และทยอยรับรู้ตลอดระยะเวลาของสัญญา

รายได้จากการให้บริการรับรู้เมื่อมีการส่งมอบบริการให้แก่ลูกค้า

รายได้ค่าบริการตามสัญญาออกแบบและติดตั้งระบบรับรู้เมื่อให้บริการตามขั้นตอนความสำเร็จของรายการในรอบ ระยะเวลารายงาน

สินทรัพย์ตามสัญญาแสดงด้วยมูลค่าสุทธิหลังจากค่าเผื่อจากการยกเลิกสัญญา

ค่าเผื่อจากการยกเลิกสัญญาโดยส่วนใหญ่ประเมินจากการวิเคราะห์ประวัติการชำระหนี้ การคาดการณ์เกี่ยวกับการ ชำระหนี้ในอนาคตของลูกค้า และข้อมูลการยกเลิกสัญญาในอดีต สินทรัพย์ตามสัญญาจะถูกตัดจำหน่ายเมื่อมีการ ยกเลิกสัญญา

การขายสินค้าและบริการ

รายได้จากการขายสินค้ารับรู้เมื่อลูกค้าได้รับโอนอำนาจควบคุมสินค้าซึ่งโดยปกติธุรกิจเกิดขึ้นเมื่อกลุ่มบริษัทส่ง มอบสินค้าให้แก่ลูกค้า สำหรับสัญญาให้สิทธิลูกค้าสามารถคืนสินค้า รายได้รับรู้ด้วยจำนวนที่มีความเป็นไปได้ ก่อนข้างแนในระดับสูงมากกว่าจะไม่มีการกลับรายการอย่างมีนัยสำคัญของรายได้รับรู้สะสม ดังนั้น รายได้รับรู้ หลังจากปรับปรุงประมาณการรับคืนสินค้า

สัญญารวมการขายสินค้าและบริการเข้าด้วยกัน กลุ่มบริษัทบันทึกสินค้าและบริการแยกจากกัน หากสินค้าและ บริการแตกต่างกัน หากสามารถแยกสินค้าหรือบริการออกจากกันและลูกค้าได้รับประโยชน์จากสินค้าหรือบริการ หรือการให้บริการหลายประเภทในรอบระยะเวลารายงานแตกต่างกัน สิ่งตอบแทนที่ได้รับจะถูกปันส่วนตามสัดส่วน ของราคาขายแบบเอกเทศของสินค้าและบริการ

รายได้จากการขายแสดงตามมูลค่าที่ได้รับหรือคาดว่าจะได้รับสำหรับสินค้าได้ส่งมอบหลังจากหักประมาณการ สินค้ารับคืนและส่วนลด โดยไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม

สำหรับการขายสินค้าซึ่งมีการรับประกันเพื่อเป็นการให้ความเชื่อมั่นในสินค้าที่ขายว่าเป็นไปตามรายละเอียดที่ตกลง กัน กลุ่มบริษัทบันทึกการรับประกันสินค้าตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 37 เรื่อง “ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่ อาจเกิดขึ้นและสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น”

สำหรับการขายสินค้าซึ่งมีการรับประกันเพื่อเป็นการให้บริการแก่ลูกค้าเพิ่มเติมนอกเหนือจากการสร้างความ เชื่อมั่นว่าสินค้าจะใช้งานได้ตามคุณลักษณะที่ตกลงกัน กลุ่มบริษัทบันทึกส่วนของการรับประกันประเภทการ ให้บริการเพิ่มเติมเป็นรายได้ตลอดระยะเวลาของการให้บริการ

เงินรับล่วงหน้า

กลุ่มบริษัทรับรู้เงินรับล่วงหน้าจากลูกค้าเป็นหนี้สินหมุนเวียน กลุ่มบริษัทรับรู้รายได้จากเงินรับล่วงหน้าเมื่อโอนการ ควบคุมสินค้าให้ลูกค้า หากเงินรับล่วงหน้ามีองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดหาเงิน เงินรับล่วงหน้าจะมีดอกเบี้ยจ่าย บันทึกลับกับหนี้สินตามสัญญาโดยใช้วิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง กลุ่มบริษัทปฏิบัติตามข้อผ่อนปรนในทางปฏิบัติไม่

ปรับปรุงสิ่งตอบแทนด้วยผลกระทบที่เกิดจากการมีองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดหาเงินหากระยะเวลาของการจัดหาเงินน้อยกว่าหรือเท่ากับ 12 เดือน

รายได้จากการให้บริการ

กลุ่มบริษัทรับรู้รายได้จากการให้บริการตลอดช่วงระยะเวลาของสัญญา โดยใช้วิธีเส้นตรงตามสัดส่วนของเวลาซึ่งได้ให้บริการแล้วต่อระยะเวลาซึ่งต้องให้บริการทั้งหมดตามสัญญา

รายได้ค่าเช่า

รายได้ค่าเช่ารับรู้โดยใช้วิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า ค่าใช้จ่ายเริ่มแรกที่เกิดขึ้นเป็นการเฉพาะเพื่อให้เกิดสัญญาเช่ารับรู้เป็นส่วนหนึ่งของค่าเช่าตามสัญญา ค่าเช่าที่อาจเกิดขึ้นรับรู้เป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีซึ่งค่าเช่านั้นเกิดขึ้น

รายได้ค่าเช่าและค่าบริการที่เกี่ยวข้อง

รายได้ค่าเช่าและค่าบริการที่เกี่ยวข้องรับรู้โดยวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า ค่าเช่าที่อาจเกิดขึ้นรับรู้เป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีซึ่งค่าเช่านั้นเกิดขึ้น และค่าบริการที่เกี่ยวข้องรับรู้ตลอดช่วงเวลาให้บริการตามอายุสัญญาเช่า

สัญญาก่อสร้าง/ งานโครงการ

รายได้ค่าก่อสร้าง

รายได้ค่าก่อสร้าง ประกอบด้วย จำนวนเมื่อเริ่มแรกตามตกลงไว้ในสัญญาบวกจำนวนที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสัญญาอันเกิดจากการดัดแปลงงาน การเรียกร้องค่าเสียหาย หรือการจ่ายเงินเพื่อจูงใจหากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่จะก่อให้เกิดรายได้และสามารถวัดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ รายได้ค่าก่อสร้างรับรู้เมื่อกลุ่มบริษัทปฏิบัติภาระที่ต้องปฏิบัติให้สำเร็จตามสัญญาตลอดช่วงเวลาหนึ่งโดยโอนอำนาจควบคุมสินทรัพย์เกิดจากการก่อสร้างให้กับลูกค้า รายได้ค่าก่อสร้างรับรู้ด้วยวิธีปัจจัยนำเข้าซึ่งคำนวณจากสัดส่วนของต้นทุนของสัญญาที่เกิดขึ้นในการทำงานจนถึงปัจจุบันกับประมาณการต้นทุนค่าก่อสร้างทั้งหมด

หากไม่สามารถประมาณผลของงานก่อสร้างตามสัญญาได้อย่างน่าเชื่อถือ รายได้ค่าก่อสร้างรับรู้ไม่เกินกว่าต้นทุนการก่อสร้างตามสัญญาเกิดขึ้นและมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่จะได้รับต้นทุนคืน

ผลขาดทุนสำหรับโครงการก่อสร้าง

เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ ต้นทุนค่าก่อสร้างทั้งหมดจะสูงกว่ารายได้ค่าก่อสร้างทั้งหมด กลุ่มบริษัทรับรู้ผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากงานก่อสร้างตามสัญญาในกำไรหรือขาดทุน

มูลค่างานทำเสร็จยังไม่ได้เรียกเก็บเงินและเงินรับล่วงหน้าค่าก่อสร้าง

กลุ่มบริษัทมีสิทธิในการเรียกเก็บเงินลูกค้าสำหรับการก่อสร้างตามขั้นความสำเร็จของงาน เมื่อบรรลุขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่ง ลูกค้าจะได้รับใบแจ้งหนี้สำหรับขั้นตอนทำสำเร็จ กลุ่มบริษัทบันทึกมูลค่างานทำเสร็จยังไม่ได้เรียกเก็บเงินและแสดงรายการเป็น "มูลค่างานทำเสร็จยังไม่ได้เรียกเก็บ" และจำนวนเรียกเก็บเงินจัดประเภทเป็นลูกหนี้การค้าเมื่อส่งใบแจ้งหนี้ให้แก่ลูกค้า หากจำนวนเรียกเก็บเงินและได้รับเงินตามใบแจ้งหนี้แล้วเกินกว่ารายได้ที่รับรู้ตามวิธีปัจจัยนำเข้า จำนวนส่วนต่างจัดประเภทเป็นเงินรับล่วงหน้า

เงินปันผลรับ

เงินปันผลรับถือเป็นรายได้เมื่อกลุ่มบริษัทมีสิทธิในการรับเงินปันผล

รายได้อื่น

รายได้อื่นรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

ค่าใช้จ่าย

ต้นทุนส่วนเพิ่มเพื่อการได้มาซึ่งสัญญา

ต้นทุนส่วนเพิ่มเพื่อการได้มาซึ่งสัญญา คือ ค่านายหน้าที่ยจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งสัญญาที่ทำกับลูกค้าบันทึกเป็นสินทรัพย์ แสดงด้วยมูลค่าสุทธิหลังจากหักค่าเพื่อการด้อยค่า (ถ้ามี) และบันทึกค่าเพื่อผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ เมื่อมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่าสิ่งตอบแทนที่จะได้รับหักต้นทุนที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มบริษัทตัดจำหน่ายต้นทุนส่วนเพิ่มเพื่อการได้มาซึ่งสัญญาอย่างเป็นระบบซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบการรับรู้รายได้ตามสัญญา

ต้นทุนส่วนเพิ่มเพื่อการได้มาซึ่งสัญญามีระยะเวลาการตัดจำหน่ายสั้นกว่า 1 ปี กลุ่มบริษัทบันทึกต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญาเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ

ต้นทุนการทำให้เสร็จสิ้นตามสัญญาที่ทำกับลูกค้า

กลุ่มบริษัทบันทึกต้นทุนการทำให้เสร็จสิ้นตามสัญญาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่ผ่านมาแล้วในคำไรหรือขาดทุนเมื่อเกิดรายการทั้งจำนวน ยกเว้นกลุ่มบริษัทสามารถระบุได้ว่าต้นทุนที่เกิดขึ้นมีความเกี่ยวข้องกับสัญญาที่ทำกับลูกค้าได้อย่างเฉพาะเจาะจง และเป็นต้นทุนที่จะนำไปใช้ในการปฏิบัติตามภาระที่ต้องทำให้สำเร็จในอนาคต และกลุ่มบริษัทคาดว่าจะได้รับคืนต้นทุน กลุ่มบริษัทบันทึกต้นทุนเป็นสินทรัพย์ และรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับรูปแบบการรับรู้รายได้ตามสัญญา

กลุ่มบริษัทบันทึกค่าเพื่อผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ เมื่อมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่าสิ่งตอบแทนที่จะได้รับหักต้นทุนที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มบริษัทบันทึกค่าเพื่อผลขาดทุนสำหรับโครงการทั้งจำนวนเมื่อทราบแน่ชัดว่าโครงการจะประสบผลขาดทุน

ต้นทุนทางการเงิน

ต้นทุนการกู้ยืมของเงินกู้ยืมเพื่อใช้ในการได้มา การก่อสร้าง หรือการผลิตสินทรัพย์ต้องใช้ระยะเวลานานในการแปลงสภาพให้พร้อมใช้หรือขาย นำไปรวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์จนกว่าสินทรัพย์จะอยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ได้ตามที่มุ่งประสงค์

ต้นทุนการกู้ยืมอื่นถือเป็นค่าใช้จ่ายโดยใช้วิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงในรอบระยะเวลารายงานเมื่อเกิดรายการ ต้นทุนการกู้ยืม ประกอบด้วย ดอกเบี้ยและต้นทุนอื่นที่เกิดขึ้นจากการกู้ยืม ประมาณการหนี้สินและสิ่งตอบแทนที่คาดว่าจะต้องจ่ายส่วนที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากเวลาที่ผ่านไป

ดอกเบี้ยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของค่างวดตามสัญญาเช่าการเงินบันทึกรับรู้โดยใช้วิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

ดอกเบี้ยจ่ายถือเป็นค่าใช้จ่ายตามระยะเวลาของเงินกู้ยืมโดยคำนวณจากยอดเงินต้นคงค้างตามเกณฑ์คงค้างโดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง

ค่าใช้จ่ายรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

ค่าธรรมเนียมทางการเงินรอตัดจ่าย

ค่าใช้จ่ายทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการกู้ยืมเงินซึ่งเกิดขึ้นก่อนหรือ ณ วันที่สัญญาวงเงินกู้ยืมและก่อนการเบิกถอนเงินกู้ยืมถูกบันทึกเป็นค่าธรรมเนียมทางการเงินรอตัดจ่าย โดยแสดงหักจากเงินกู้ยืมที่เกี่ยวข้องและถูกตัดจำหน่ายโดยใช้วิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงตามอายุของเงินกู้ยืม

ผลประโยชน์พนักงาน

ผลประโยชน์ระยะสั้น

ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงานรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อพนักงานทำงาน หนี้สินรับรู้ด้วยมูลค่าที่คาดว่าจะจ่ายชำระหากกลุ่มบริษัทมีภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพันโดยอนุमानจะต้องจ่ายอันเป็นผลมาจากพนักงานปฏิบัติงานให้ในอดีตและภาระผูกพันสามารถประมาณได้อย่างสมเหตุสมผล

ผลประโยชน์หลังออกจากงาน

กลุ่มบริษัทและพนักงานร่วมกันดำเนินการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นแผนจ่ายสมทบกำหนดการจ่ายสมทบรายเดือนเป็นกองทุนโดยสินทรัพย์ของกองทุนแยกออกจากสินทรัพย์ของกลุ่มบริษัท กองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้รับการบริหารโดยผู้จัดการกองทุนภายนอก

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้รับเงินสมทบเข้ากองทุนจากพนักงานและกลุ่มบริษัท เงินจ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและภาระหนี้สินตามโครงการสมทบเงินบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุนสำหรับรอบระยะเวลารายงานเมื่อเกิดรายการ

ผลประโยชน์หลังออกจากงาน

หนี้สินผลประโยชน์พนักงานเป็นเงินชดเชยตามกฎหมายแรงงานและส่วนที่กลุ่มบริษัทกำหนดเพิ่มเติมบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายตลอดอายุการทำงาน of พนักงาน โดยการประมาณจำนวนเงินผลประโยชน์ในอนาคตซึ่งพนักงานจะได้รับจากการทำงานให้กับกลุ่มบริษัทตลอดระยะเวลาทำงานถึงปีที่เกษียณอายุงานในอนาคตตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย โดยผลประโยชน์ถูกคิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบัน อัตราคิดลดใช้อัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาลเป็นอัตราอ้างอิงเริ่มต้น การประมาณการหนี้สินคำนวณตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยโดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการ (Projected Unit Credit Method)

ผลประโยชน์พนักงานเปลี่ยนแปลง ส่วนของผลประโยชน์เพิ่มขึ้นซึ่งเกี่ยวข้องกับการทำงานให้กับกลุ่มบริษัทในอดีตของพนักงานบันทึกรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนตามวิธีเส้นตรงตามอายุงานคงเหลือโดยเฉลี่ยจนกระทั่งผลประโยชน์จ่ายจริง

ข้อสมมติใช้ในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยเปลี่ยนแปลง กลุ่มบริษัทรับรู้ผลกำไร(ขาดทุน)จากการเปลี่ยนแปลงประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยทันทีในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ต้นทุนบริการในอดีตเกี่ยวข้องกับการแก้ไขโครงการรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเมื่อการแก้ไขโครงการมีผลบังคับใช้

ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง

กลุ่มบริษัทรับรู้ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้างเป็นหนี้สินและค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุน เมื่อกลุ่มบริษัทแสดงเจตนาผูกพันอย่างชัดเจนเกี่ยวกับการเลิกจ้าง และไม่มีความเป็นไปได้จะยกเลิก กลุ่มบริษัทจัดทำรายละเอียดอย่างเป็นทางการทั้งการเลิกจ้างก่อนวันเกษียณตามปกติ หรือเมื่อกลุ่มบริษัทเสนอการออกจากงานโดยสมัครใจ และมีความเป็นไปได้ที่จะได้รับการตอบรับข้อเสนอ และสามารถประมาณจำนวนของการยอมรับข้อเสนอได้อย่างสมเหตุสมผล คิดลดกระแสเงินสดหากระยะเวลาการจ่ายผลประโยชน์เกินกว่า 12 เดือนนับจากวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

ภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปี ประกอบด้วย ภาษีเงินได้ปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้ปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีส่วนที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับการรายการซึ่งบันทึกในส่วนของผู้ถือหุ้นให้รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ภาษีเงินได้ปัจจุบัน ได้แก่ ภาษีที่คาดว่าจะจ่ายชำระหรือได้รับชำระ คำนวณจากกำไรหรือขาดทุนประจำปีที่ต้องเสียภาษี โดยใช้อัตราภาษีที่ประกาศใช้หรือคาดว่าจะมีผลบังคับใช้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน ตลอดจนการปรับปรุงทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับการรายการในปีก่อน

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีบันทึกโดยคำนวณจากผลแตกต่างชั่วคราวที่เกิดขึ้นระหว่างมูลค่าตามบัญชีและฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สิน

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีไม่รับรู้เมื่อเกิดจากผลแตกต่างชั่วคราว ดังต่อไปนี้ การรับรู้ค่าความนิยมครั้งแรก การรับรู้สินทรัพย์หรือหนี้สินครั้งแรกซึ่งเป็นรายการที่ไม่ใช่การรวมธุรกิจและไม่มีผลกระทบต่อกำไรขาดทุนทางบัญชีหรือภาษี และผลแตกต่างเกี่ยวกับเงินลงทุนในบริษัทย่อยหากเป็นไปได้ว่าจะไม่มีการกลับรายการในอนาคตอันใกล้

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีวัดมูลค่าโดยใช้อัตราภาษีที่ประกาศใช้หรือคาดว่าจะมีผลบังคับใช้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลา รายงาน กับผลแตกต่างชั่วคราวเมื่อมีการกลับรายการ

การกำหนดมูลค่าของภาษีเงินได้ปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี กลุ่มบริษัทต้องคำนึงถึงผลกระทบของสถานการณ์ทางภาษีที่ไม่แน่นอนและอาจทำให้จำนวนภาษีที่ต้องจ่ายเพิ่มขึ้นและดอกเบี้ยที่ต้องชำระ กลุ่มบริษัทเชื่อว่าได้บันทึกภาษีเงินได้ค้างจ่ายเพียงพอสำหรับภาษีเงินได้ที่จะจ่ายในอนาคต ซึ่งเกิดจากการประเมินผลกระทบจากหลายปัจจัย รวมถึง การตีความทางกฎหมายภาษีและจากประสบการณ์ในอดีต การประเมินอยู่บนพื้นฐานการประมาณการและข้อสมมติฐานและอาจเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเกี่ยวกับเหตุการณ์ในอนาคต ข้อมูลใหม่อาจทำให้กลุ่มบริษัทเปลี่ยนการตัดสินใจโดยขึ้นอยู่กับความเพียงพอของภาษีเงินได้ค้างจ่ายที่มีอยู่ การเปลี่ยนแปลงในภาษีเงินได้ค้างจ่ายจะกระทบต่อค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ในรอบระยะเวลารายงานที่เกิดการเปลี่ยนแปลง

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสามารถหักกลบเมื่อกลุ่มบริษัทมีสิทธิตามกฎหมายที่จะนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของปีปัจจุบันมาหักกลบกับหนี้สินภาษีเงินได้ของปีปัจจุบันและภาษีเงินได้ประเมินโดยหน่วยงานจัดเก็บภาษีหน่วยงานเดียวกันสำหรับหน่วยภาษีเดียวกันหรือหน่วยภาษีต่างกัน สำหรับหน่วยภาษีต่างกันกลุ่มบริษัทมีความตั้งใจจะจ่ายชำระหนี้สินและสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของปีปัจจุบันด้วยยอดสุทธิหรือตั้งใจจะรับคืนสินทรัพย์และจ่ายชำระหนี้สินในเวลาเดียวกัน

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีบันทึกต่อเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่ากำไรเพื่อเสียภาษีในอนาคตจะมีจำนวนเพียงพอกับการใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวรวมทั้งผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะถูกทบทวน ณ ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานและปรับมูลค่าตามบัญชี หากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่ากลุ่มบริษัทจะไม่มีกำไรทางภาษีเพียงพอต่อการนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทั้งหมดหรือบางส่วนมาใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวและขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ประกอบด้วย เงินสด เงินฝากธนาคารกระแสรายวันและออมทรัพย์ เงินฝากธนาคารที่มีกำหนดระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือน รวมถึงบัตรเงินฝาก และเงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูง ประเภทเงินลงทุนระยะสั้นในตั๋วเงินหรือตั๋วสัญญาใช้เงินออกโดยสถาบันการเงินประเภทเพื่อเรียกและประเภทวันถึงกำหนดภายใน 3 เดือน หรือน้อยกว่านับจากวันที่ได้มา โดยไม่รวมเงินฝากธนาคารติดภาระหลักประกันหรือมีข้อจำกัดการเบิกใช้ และความเสี่ยงที่ไม่มีนัยสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงมูลค่า

ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า

นโยบายการบัญชีถือปฏิบัติก่อนวันที่ 1 มกราคม 2563

ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงินแสดงตามมูลค่าสิทธิที่จะได้รับ โดยแสดงจำนวนหนี้ตามสัญญาหักด้วยดอกผลที่ยังไม่ถือเป็นรายได้ รายได้ค่าบริการที่ยังไม่ถือเป็นรายได้ และค่าเผ่อนหนี้สงสัยจะสูญ กลุ่มบริษัทตั้งค่าเผ่อนหนี้สงสัยจะสูญสำหรับผลขาดทุนโดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินลูกหนี้ไม่ได้ทั้งจำนวนของสัญญาที่ยังค้างชำระ โดยพิจารณาจากประสบการณ์เก็บเงินและการวิเคราะห์อายุลูกหนี้ กลุ่มบริษัทตั้งค่าเผ่อนหนี้สงสัยจะสูญตามอัตราดังต่อไปนี้

ร้อยละ

ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า	
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	1
เกินกำหนดชำระ	
1 เดือน	1
2 - 3 เดือน	2
4 - 6 เดือน	20
7 - 12 เดือน	50
มากกว่า 12 เดือนขึ้นไป	100

สินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือ แสดงราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า

ราคาทุนสินค้าคงเหลือคำนวณด้วยวิธีเข้าก่อน - ออกก่อน

เครื่องถ่ายเอกสารให้เข้าตามสัญญาเช่าดำเนินงานทุกโอนเป็นสินค้าคงเหลือ เมื่อวันที่หยุดการให้เช่าและถือไว้เพื่อขาย โดยแสดงในราคาตามบัญชี ณ วันที่สินทรัพย์ดังกล่าวหยุดการให้เช่าหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า

ต้นทุนสินค้า ประกอบด้วย ต้นทุนที่ซื้อ ต้นทุนแปลงสภาพหรือต้นทุนอื่นเพื่อให้สินค้าอยู่ในสถานที่และสภาพปัจจุบัน มูลค่าสุทธิที่จะได้รับเป็นการประมาณราคาที่สามารถขายได้จากการดำเนินงานธุรกิจปกติหักประมาณการต้นทุนจำเป็นต้องจ่ายเพื่อขายสินค้า

กลุ่มบริษัทบันทึกค่าเพื่อมูลค่าสินค้านำมาลงสำหรับสินค้าเสื่อมคุณภาพ เสียหาย ไร้สมัยและค้างนาน

สิทธิการเช่า

นโยบายการบัญชีถือปฏิบัติก่อนวันที่ 1 มกราคม 2563

สิทธิการเช่า ได้แก่ สิทธิการเช่าที่ดินที่เป็นที่ตั้งสำนักงาน แสดงในราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม (ถ้ามี)

ค่าตัดจำหน่ายรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนโดยวิธีเส้นตรงตามอายุสัญญาเช่า 30 ปี

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

สินทรัพย์เป็นกรรมสิทธิ์ของกลุ่มบริษัท

ที่ดิน แสดงด้วยราคาทุนหักค่าเพื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

อาคารและอุปกรณ์แสดงด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

ราคาทุนรวมถึงต้นทุนทางตรงที่เกี่ยวข้องกับการได้มาของสินทรัพย์ ต้นทุนการก่อสร้างสินทรัพย์ซึ่งกิจการก่อสร้างเอง รวมต้นทุนวัสดุ แรงงานทางตรง และต้นทุนทางตรงอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาสินทรัพย์เพื่อให้สินทรัพย์อยู่ในสถานที่และสภาพที่พร้อมใช้งานได้ตามความประสงค์ รวมทั้งต้นทุนการรื้อถอน การขนย้าย การบูรณะสถานที่ตั้งสินทรัพย์ และต้นทุนการกู้ยืม

อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ซึ่งควบคุมโดยลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ไม่สามารถทำงานโดยปราศจากลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ให้ถือว่าลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์เป็นส่วนหนึ่งของอุปกรณ์คอมพิวเตอร์

ส่วนประกอบของรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์แต่ละรายการที่มีรูปแบบและอายุการใช้ประโยชน์ต่างกันบันทึกแต่ละส่วนประกอบที่มีนัยสำคัญแยกต่างหากจากกัน

ผลกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ คือ ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิได้รับจากการจำหน่ายหลังหักค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายกับมูลค่าตามบัญชีของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ บันทึกรับรู้สุทธิเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุน

กลุ่มบริษัทตัดรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ออกจากบัญชีเมื่อคาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากการใช้หรือการจำหน่ายสินทรัพย์ รายการผลขาดทุนจากการตัดรายการสินทรัพย์จะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนเมื่อกลุ่มบริษัทตัดรายการสินทรัพย์

สินทรัพย์เช่า

กลุ่มบริษัทเช่าสินทรัพย์โดยได้รับความเสี่ยงและผลตอบแทนส่วนใหญ่จากการครอบครองสินทรัพย์เช่า จัดประเภทเป็นสัญญาเช่าการเงิน ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ได้มาโดยทำสัญญาเช่าการเงินบันทึกเป็นสินทรัพย์ด้วยมูลค่ายุติธรรมหรือมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำต้องจ่ายตามสัญญาเช่าแล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่าหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

ค่าเช่าจ่ายชำระจะแยกส่วนเป็นค่าใช้จ่ายทางการเงินและส่วนหักจากหนี้สินตามสัญญาเช่า เพื่อให้อัตราดอกเบี้ยเมื่อเทียบกับยอดหนี้คงเหลือแต่ละงวดเป็นอัตราคงที่ ต้นทุนทางการเงินบันทึกในกำไรหรือขาดทุน

ต้นทุนเกิดขึ้นในภายหลัง

ต้นทุนการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบและต้นทุนการปรับปรุงให้ดีขึ้นรับรู้เป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีสำหรับรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ถ้ามีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กลุ่มบริษัทจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตกลับคืนมาเกินกว่าหนึ่งรอบระยะเวลาบัญชีและสามารถวัดมูลค่าต้นทุนของรายการได้อย่างน่าเชื่อถือขึ้นส่วนซึ่งถูกเปลี่ยนแปลงถูกตัดออกจากบัญชีด้วยมูลค่าตามบัญชี ต้นทุนเกิดขึ้นจากการซ่อมบำรุงที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ซึ่งเกิดขึ้นเป็นประจำรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนเมื่อเกิดขึ้น

ค่าเสื่อมราคา

ค่าเสื่อมราคาคำนวณจากจำนวนคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับรายการอาคารและอุปกรณ์ ประกอบด้วย ราคาทุนของสินทรัพย์หรือมูลค่าอื่นใช้แทนราคาทุนหักมูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์

สินทรัพย์จากต้นทุนการเปลี่ยนแปลงและต้นทุนการปรับปรุงจะคิดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการใช้ประโยชน์ที่เหลืออยู่ของสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้อง

ค่าเสื่อมราคาคำนวณโดยใช้วิธีเส้นตรงตามเกณฑ์อายุการใช้ประโยชน์โดยประมาณของส่วนประกอบสำหรับสินทรัพย์แต่ละรายการ ประมาณการอายุการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์แสดงดังนี้

	ปี
ส่วนปรับปรุงที่ดิน	10
อาคาร	20
ส่วนปรับปรุงอาคาร	5 และ 7
เครื่องถ่ายเอกสารให้เช่า	5 - 10
เครื่องสแกนเอกสาร	5 และ 10
เครื่องมือและอุปกรณ์สำนักงาน	3 และ 5
ยานพาหนะ	5

ค่าเสื่อมราคาบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุน

กลุ่มบริษัทไม่คิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดินและสินทรัพย์อยู่ระหว่างการก่อสร้าง/ติดตั้ง

ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์เช่าตามสัญญาเช่าการเงินบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในแต่ละรอบระยะเวลารายงาน วิธีการคิดค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์เช่าเป็นวิธีการเดียวกันกับการคิดค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์เป็นกรรมสิทธิ์ของกลุ่มบริษัท

มูลค่าคงเหลือคำนวณจากจำนวนเงินที่กลุ่มบริษัทคาดว่าจะได้รับในปัจจุบันจากการจำหน่ายสินทรัพย์หลังจากหักต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการจำหน่ายสินทรัพย์ตามอายุและสภาพที่คาดว่าจะ เป็น ณ วันสิ้นสุดอายุการใช้ประโยชน์

กลุ่มบริษัททบทวนวิธีการคิดค่าเสื่อมราคา มูลค่าคงเหลือและอายุการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์อย่างน้อยที่สุดทุกสิ้นรอบปีบัญชี และหากวิธีการคิดค่าเสื่อมราคา มูลค่าคงเหลือและอายุการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์แตกต่างไปจากประมาณการให้ถือว่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเป็นการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี

เครื่องถ่ายเอกสารเพื่อให้เช่ามีวัตถุประสงค์แรกเพื่อให้เช่าและขายในภายหลัง ดังนั้น เมื่อเริ่มแรกเครื่องถ่ายเอกสารจะนำออกไปให้บริการเช่าดำเนินงานเป็นหลักโดยแสดงไว้ในงบแสดงฐานะการเงินภายใต้บัญชี "อุปกรณ์" และคิดค่าเสื่อมราคาตามอายุการใช้ประโยชน์โดยประมาณข้างต้นและรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนภายใต้บัญชี "ต้นทุน

การให้บริการ” จนกระทั่งเมื่อบริษัทได้รับเครื่องถ่ายเอกสารให้เข้าคืบตามสัญญาเช่าและเปลี่ยนวัตถุประสงค์จากเดิมเป็นเครื่องถ่ายเอกสารสำหรับขายบริษัทจะหยุดคิดค่าเสื่อมราคาและโอนไปบัญชี “สินค้าคงเหลือ” ด้วยมูลค่าสุทธิตามบัญชี (ราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)) ทั้งนี้ เมื่อมีการขายเครื่องถ่ายเอกสารให้รับรู้ต้นทุนขายด้วยมูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ขายในกำไรหรือขาดทุนในรอบระยะเวลารายงานเมื่อเกิดรายการขาย

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

รายจ่ายในการวิจัยและพัฒนา

รายจ่ายในขั้นตอนการวิจัย ได้แก่ การสำรวจตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ความเข้าใจใหม่ทางด้านวิทยาศาสตร์หรือทางด้านเทคนิค รับรู้ในกำไรหรือขาดทุนเมื่อเกิดรายการ

ขั้นตอนพัฒนาเกี่ยวข้องกับแผนงานหรือการออกแบบสำหรับผลิตภัณฑ์และกระบวนการใหม่หรือปรับปรุงให้ดีขึ้นกว่าเดิม รายจ่ายเกิดจากการพัฒนารับรู้เป็นสินทรัพย์ได้ก็ต่อเมื่อสามารถวัดมูลค่าของรายการต้นทุนการพัฒนาได้อย่างน่าเชื่อถือ ผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการมีความเป็นไปได้ทางเทคนิคและทางการค้า ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ และกลุ่มบริษัทมีความตั้งใจและทรัพยากรเพียงพอที่จะนำมาใช้เพื่อทำให้การพัฒนาเสร็จสิ้นสมบูรณ์ และนำสินทรัพย์มาใช้ประโยชน์หรือนำมาขาย รายจ่ายในการพัฒนารับรู้เป็นสินทรัพย์รวมถึงต้นทุนสำหรับวัตถุดิบ ต้นทุนแรงงาน ต้นทุนที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการจัดเตรียมสินทรัพย์เพื่อให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ตามประสงค์ และต้นทุนการกู้ยืมสามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของราคาทุนของสินทรัพย์ รายจ่ายการพัฒนาอื่นรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนเมื่อเกิดรายการ

รายจ่ายการพัฒนารับรู้เป็นสินทรัพย์วัดมูลค่าด้วยราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม (ถ้ามี)

ค่าตัดจำหน่าย

ค่าตัดจำหน่ายคำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์หรือมูลค่าอื่นใช้แทนราคาทุนหักมูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์

ค่าตัดจำหน่ายรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนด้วยวิธีจำนวนผลผลิต ส่วนใหญ่จะสะท้อนรูปแบบที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากสินทรัพย์ตามจำนวนผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ไม่มีตัวตน เริ่มตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเมื่อสินทรัพย์พร้อมที่จะใช้ประโยชน์

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น ซึ่งกลุ่มบริษัทซื้อและอายุการใช้ประโยชน์ทราบได้แน่นอนแสดงด้วยราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

รายจ่ายภายหลังการรับรู้รายการ

รายจ่ายภายหลังการรับรู้รายการรับรู้เป็นสินทรัพย์เมื่อก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตโดยรวมเป็นสินทรัพย์ที่สามารถระบุได้ที่เกี่ยวข้อง

รายจ่ายอื่นรวมถึงค่าความนิยมและตราผลิตภัณฑ์เกิดขึ้นภายในรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนเมื่อเกิดรายการ

ค่าตัดจำหน่าย

ค่าตัดจำหน่ายคำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์หรือมูลค่าอื่นใช้แทนราคาทุนหักมูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์

ค่าตัดจำหน่ายรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนด้วยวิธีเส้นตรง ส่วนใหญ่จะสะท้อนรูปแบบที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากสินทรัพย์ตามระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ไม่มีตัวตน เริ่มตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเมื่อสินทรัพย์พร้อมที่จะใช้ประโยชน์

ระยะเวลาคาดว่าจะได้รับประโยชน์แสดงดังนี้

กลุ่มบริษัทไม่ได้คิดค่าตัดจำหน่ายสำหรับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอยู่ระหว่างการพัฒนาและติดตั้ง

กลุ่มบริษัททบทวนวิธีการตัดจำหน่าย มูลค่าคงเหลือและระยะเวลาคาดว่าจะได้รับประโยชน์อย่างน้อยที่สุดทุกสิ้นรอบปีบัญชี และหากวิธีการตัดจำหน่าย มูลค่าคงเหลือและระยะเวลาคาดว่าจะได้รับประโยชน์นี้แตกต่างไปจากประมาณการให้ถือว่าเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเป็นการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนมีอายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอนไม่มีการตัดจำหน่ายแต่จะใช้วิธีการทดสอบการด้อยค่าทุกปีทั้งระดับของแต่ละสินทรัพย์และระดับของหน่วยสินทรัพย์ก่อให้เกิดเงินสด และทบทวนทุกปีว่าสินทรัพย์ไม่มีตัวตนยังคงมีอายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอน

รายการกำไรและรายการขาดทุนจากการจำหน่ายกำหนดโดยเปรียบเทียบสิ่งตอบแทนที่ได้รับกับราคาตามบัญชีรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

การด้อยค่าของสินทรัพย์นอกจากสินทรัพย์ทางการเงิน

มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงินของกลุ่มบริษัท เช่น ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน สินทรัพย์สิทธิการใช้และสินทรัพย์อื่น ได้รับการทบทวนทุกสิ้นรอบระยะเวลารายงานว่ามีข้อบ่งชี้เรื่องการด้อยค่าหรือไม่ ในกรณีที่ข้อบ่งชี้จะทำการประมาณมูลค่าสินทรัพย์ที่คาดว่าจะได้รับคืน สำหรับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอน หรือยังไม่พร้อมให้ประโยชน์จะประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนทุกปีในช่วงเวลาเดียวกัน

ผลขาดทุนจากการด้อยค่าบันทึกไว้ในกำไรหรือขาดทุน เมื่อมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์หรือหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน เว้นแต่ เมื่อกลับรายการการประเมินมูลค่าของสินทรัพย์เพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ขึ้นเดียวกันซึ่งเคยรับรู้ในส่วนของผู้ถือหุ้นและด้อยค่าสินทรัพย์ในเวลาต่อมา ในกรณีนี้รับรู้ในส่วนของผู้ถือหุ้น

เมื่อมีการลดลงในมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินเพื่อขายซึ่งได้บันทึกในส่วนของผู้ถือหุ้น และมีความชัดเจนว่าสินทรัพย์ดังกล่าวมีการด้อยค่า ผลขาดทุนซึ่งเคยบันทึกในส่วนของผู้ถือหุ้นจะถูกรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน ถึงแม้ว่าจะยังไม่มีรายการสินทรัพย์ทางการเงินดังกล่าว ผลขาดทุนที่บันทึกในกำไรหรือขาดทุนเป็นผลต่างระหว่างมูลค่ายุติธรรมในปัจจุบันของสินทรัพย์กับราคาทุนที่ซื้อหักด้วยผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ทางการเงินนั้น ๆ ซึ่งเคยรับรู้แล้วในกำไรหรือขาดทุน

การคำนวณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน

มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงิน หมายถึง มูลค่าจากการใช้ของสินทรัพย์หรือมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หักต้นทุนการขายแล้วแต่มูลค่าใดจะสูงกว่า

การประเมินมูลค่าจากการใช้ของสินทรัพย์ประมาณจากกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตคิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบันโดยใช้อัตราคิดลดก่อนภาษีเงินได้เพื่อสะท้อนมูลค่าที่อาจประเมินได้ในตลาดปัจจุบันซึ่งแปรไปตามเวลาและความเสี่ยงที่มีต่อสินทรัพย์ สำหรับสินทรัพย์ไม่ก่อให้เกิดกระแสเงินสดรับโดยอิสระจากสินทรัพย์อื่นพิจารณามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนรวมกับหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดที่สินทรัพย์นั้นเกี่ยวข้อง

การประเมินมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนการขาย กลุ่มบริษัทใช้แบบจำลองการประเมินมูลค่าที่ดีที่สุดให้เหมาะสมกับสินทรัพย์ เพื่อสะท้อนถึงจำนวนเงินที่กิจการสามารถจะได้มาจากการจำหน่ายสินทรัพย์หักต้นทุนการจำหน่าย โดยการจำหน่ายซึ่งผู้ซื้อและผู้ขายมีความรอบรู้และเต็มใจแลกเปลี่ยนและสามารถต่อรองราคากันอย่างเป็นอิสระในลักษณะของผู้ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน

การกลับรายการด้อยค่า

ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ทางการเงินถูกกลับรายการเมื่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนเพิ่มขึ้นในภายหลัง และการเพิ่มขึ้นสัมพันธ์โดยตรงกับผลขาดทุนจากการด้อยค่าที่เคยรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงินอื่นซึ่งเคยรับรู้ในงวดก่อนจะถูกประเมินทุกรอบระยะเวลารายงานว่ามีข้อบ่งชี้เรื่องการด้อยค่าหรือไม่ หากมีการเปลี่ยนแปลงประมาณการที่ใช้ในการคำนวณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน ผลขาดทุนจากการด้อยค่าจะถูกกลับรายการเพียงเท่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่เกินกว่า

มูลค่าตามบัญชีภายหลังหักค่าเสื่อมราคาสะสมหรือค่าตัดจำหน่ายสะสม เสมือนหนึ่งไม่เคยบันทึกผลขาดทุนจากการด้อยค่า

เงินตราต่างประเทศ

สกุลเงินใช้ในการดำเนินงาน และสกุลเงินใช้ในการรายงาน

รายการบัญชีเป็นเงินตราต่างประเทศ

รายการบัญชีเป็นเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นสกุลเงินใช้ในการดำเนินงาน โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ณ วันที่เกิดรายการ

สินทรัพย์และหนี้สินเป็นตัวเงินและเป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ แปลงค่าเป็นสกุลเงินใช้ในการดำเนินงานโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

สินทรัพย์และหนี้สินไม่เป็นตัวเงินซึ่งเกิดจากรายการเป็นสกุลเงินตราต่างประเทศซึ่งบันทึกตามเกณฑ์ราคาทุนเดิม แปลงค่าเป็นสกุลเงินใช้ในการดำเนินงานโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ณ วันที่เกิดรายการ

ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศซึ่งเกิดขึ้นจากการแปลงค่าให้รับรู้เป็นกำไรหรือขาดทุนในรอบระยะเวลารายงาน

ประมาณการหนี้สิน

ประมาณการหนี้สินรับรู้ในงบแสดงฐานะการเงินเมื่อกลุ่มบริษัทมีภาระผูกพันตามกฎหมาย ภาระผูกพันโดยอนุমান ซึ่งเกิดขึ้นในปัจจุบันหรือภาระผูกพันซึ่งเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีต และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กลุ่มบริษัทจะเสียประโยชน์เชิงเศรษฐกิจเพื่อจ่ายชำระภาระหนี้สิน จำนวนภาระหนี้สินสามารถประมาณจำนวนเงินได้อย่างน่าเชื่อถือ ประมาณการกระแสเงินสดจ่ายในอนาคตคิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบันโดยใช้อัตราคิดลดในตลาดปัจจุบันก่อนคำนึงภาษีเงินได้ เพื่อให้สะท้อนมูลค่าประเมินในตลาดปัจจุบันซึ่งผันแปรไปตามเวลาและความเสี่ยงที่มีต่อหนี้สิน ประมาณการหนี้สินที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากเวลาที่ผ่านไปรับรู้เป็นต้นทุนทางการเงิน

ประมาณการรื้อถอน

กลุ่มบริษัทมีภาระผูกพันในการรื้อถอนสิ่งตกค้างและติดตั้ง และปรับปรุงพื้นที่เช่าคืนแก่ผู้ให้เช่าเมื่อสิ้นสุดสัญญาเช่า กลุ่มบริษัทรับรู้ประมาณการรื้อถอนเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่จะเกิดภาระผูกพันอันเป็นผลเนื่องมาจากเหตุการณ์ในอดีต และสามารถประมาณการจำนวนเงินที่ต้องจ่ายได้อย่างสมเหตุสมผล ทั้งนี้ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการคาดการณ์เกี่ยวกับต้นทุนรื้อถอนในอนาคต อัตราคิดลด และอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของสินทรัพย์

ประมาณการค่าประกันความเสียหาย

ประมาณการค่าประกันความเสียหายจะบันทึกเมื่อขายสินค้าหรือให้บริการแก่ลูกค้า ประมาณการค่าใช้จ่ายพิจารณาจากประวัติการจ่ายค่าประกันความเสียหาย และปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงจะเป็นจะเกิดความเสียหายดังกล่าว

ประมาณการค่าใช้จ่ายจากสัญญาเสียเปรียบหรือก่อให้เกิดภาระ

ประมาณการค่าใช้จ่ายของสัญญาเสียเปรียบหรือก่อให้เกิดภาระแก่กลุ่มบริษัทจะบันทึกเมื่อประโยชน์กลุ่มบริษัทพึงได้รับน้อยกว่าต้นทุนจำเป็นในการดำเนินการตามข้อผูกพันในสัญญา การประมาณค่าใช้จ่ายรับรู้ด้วยมูลค่าปัจจุบันของต้นทุนคาดว่าจะเกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดสัญญาหรือต้นทุนสุทธิคาดว่าจะเกิดขึ้นเมื่อดำเนินสัญญาต่อแล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่ากลุ่มบริษัทรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าเกิดขึ้นจากสินทรัพย์ระบุไว้ในสัญญาก่อนจะรับรู้และวัดมูลค่าประมาณการหนี้สิน

เงินปันผลจ่าย

เงินปันผลจ่ายและเงินปันผลจ่ายระหว่างกาลในรอบระยะเวลาบัญชีซึ่งที่ประชุมผู้ถือหุ้นและคณะกรรมการกลุ่มบริษัทอนุมัติการจ่ายเงินปันผล

ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืมอื่น

ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืมอื่นรับรู้เริ่มแรกด้วยมูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่ได้รับ วัตถุประสงค์ภายหลังจากด้วยวิธีราคาทุนตัดจำหน่ายตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนเมื่อเทียบกับมูลค่าที่จ่ายคืนเพื่อชำระหนี้รับรู้เป็นดอกเบี้ยจ่ายในกำไรหรือขาดทุนตลอดช่วงเวลาการกู้ยืม

ตราสารอนุพันธ์

กลุ่มบริษัททำธุรกรรมตราสารอนุพันธ์เพื่อลดความเสี่ยงจากการผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ย ได้แก่ สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า และสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย

เมื่อวันเริ่มแรกกลุ่มบริษัทบันทึกการรับรู้ภาระภายใต้สัญญาข้างต้นเป็นรายการนอกงบการเงิน และรับรู้มูลค่าสัญญาเป็นสินทรัพย์หรือหนี้สินแล้วแต่กรณีด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่เกิดรายการ (Trade date) และวัตถุประสงค์ภายหลังจากทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานด้วยมูลค่ายุติธรรม โดยรับรู้กำไรหรือขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมในกำไรหรือขาดทุน

มูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์ประเภทสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า คำนวณจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยการหารกำไรสำหรับปีของผู้ถือหุ้นสามัญของกลุ่มบริษัทด้วยจำนวนหุ้นถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของกลุ่มบริษัทที่ออกจำหน่ายระหว่างปี

การใช้ดุลพินิจของผู้บริหาร

การจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มบริษัทจำเป็นต้องอาศัยดุลพินิจของผู้บริหารเพื่อกำหนดนโยบายการบัญชี ประมาณการในเรื่องที่มีความไม่แน่นอนและการตั้งข้อสมมติฐานหลายประการ

การใช้ดุลพินิจและประมาณการที่สำคัญ มีดังนี้

ก) การรับรู้และการตัดรายการสินทรัพย์และหนี้สิน

การพิจารณาการรับรู้หรือการตัดรายการสินทรัพย์และหนี้สิน ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลพินิจในการพิจารณาว่ากลุ่มบริษัทโอนหรือรับโอนความเสี่ยงและผลประโยชน์ในสินทรัพย์และหนี้สินแล้วหรือไม่ โดยใช้ดุลพินิจบนพื้นฐานของข้อมูลที่ดีที่สุดที่รับรู้ได้ในสภาวะปัจจุบัน

ข) มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

การประเมินมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินไม่มีการซื้อขายในตลาดและไม่สามารถหาราคาในตลาดซื้อขายคล่อง ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลพินิจประเมินมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน โดยใช้เทคนิคและแบบจำลองการประเมินมูลค่า ซึ่งตัวแปรที่ใช้ในแบบจำลองได้มาจากการเทียบเคียงกับตัวแปรที่มีอยู่ในตลาด โดยคำนึงถึงความเสี่ยงทางด้านเครดิต สภาพคล่อง ข้อมูลความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าของเครื่องมือทางการเงินในระยะยาว การเปลี่ยนแปลงของสมมติฐานที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการคำนวณอาจมีผลกระทบต่อมูลค่ายุติธรรมซึ่งแสดงอยู่ในงบการเงิน และการเปิดเผยลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

ค) ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของสินทรัพย์ทางการเงิน

ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของสินทรัพย์ทางการเงินเกิดจากการปรับมูลค่าของลูกหนี้จากความเสี่ยงด้านเครดิตที่อาจเกิดขึ้น ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลพินิจในการประมาณการค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตสำหรับสินทรัพย์ทางการเงิน การคำนวณค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของกลุ่มบริษัทขึ้นอยู่กับเงื่อนไขการประเมินการเพิ่มขึ้นของความเสี่ยงด้านเครดิต การพัฒนาแบบจำลอง ความเสี่ยง

การเรียกชำระมูลค่าหลักประกัน การวิเคราะห์สถานะของลูกหนี้รายกลุ่มและรายตัว ความน่าจะเป็นของการได้รับชำระหนี้ รวมถึงการเลือกข้อมูลการคาดการณ์สถานะเศรษฐกิจในอนาคตมาใช้ในแบบจำลอง อย่างไรก็ตาม การใช้ประมาณการและข้อสมมติฐานที่ต่างกันอาจมีผลต่อจำนวนค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิต ดังนั้น การปรับปรุงค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอาจเกิดขึ้นในอนาคต

ง) ค่าเพื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน

กลุ่มบริษัทตั้งค่าเพื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนเมื่อมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนลดลงอย่างมีสาระสำคัญและเป็นระยะเวลานานหรือเมื่อมีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่า การสรุปว่าเงินลงทุนมูลค่าลดลงและเป็นระยะเวลานาน จำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร

จ) ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

การรับรู้ต้นทุนที่เกิดขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์จะสิ้นสุดเมื่อฝ่ายบริหารพิจารณาแล้วว่าสินทรัพย์อยู่ในสภาพพร้อมจะใช้งานได้ตามความประสงค์ของฝ่ายบริหาร

การคำนวณค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการอายุการใช้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือเมื่อเลิกใช้งานของอาคารและอุปกรณ์ และทบทวนอายุการใช้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือใหม่หากเกิดการเปลี่ยนแปลง

ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องสอบทานการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ในแต่ละช่วงเวลาและบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่าหากคาดว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ ทั้งนี้ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์รายได้และค่าใช้จ่ายในอนาคตซึ่งเกี่ยวเนื่องกับสินทรัพย์

ฉ) สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

การบันทึกและวัดมูลค่าของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ณ วันที่ได้มา ตลอดจนการทดสอบการด้อยค่าภายหลัง ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากสินทรัพย์หรือหน่วยของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด รวมทั้งการเลือกอัตราคิดลดที่เหมาะสมสำหรับการคำนวณหามูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสด

ช) สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

กลุ่มบริษัทรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวใช้หักภาษีเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่ากลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอจะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวและขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ ทั้งนี้ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการว่ากลุ่มบริษัทควรรับรู้จำนวนสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นจำนวนเท่าใด โดยพิจารณาถึงจำนวนกำไรทางภาษีที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตในแต่ละช่วงเวลา

ซ) สัญญาเช่า

กลุ่มบริษัทประเมินว่าสัญญาเป็นสัญญาเช่าหรือประกอบด้วยสัญญาเช่า ณ วันเริ่มต้นของสัญญาเช่า ฝ่ายบริหารใช้ดุลยพินิจประเมินเงื่อนไขและรายละเอียดของสัญญาเพื่อพิจารณาว่ากลุ่มบริษัทโอนหรือรับโอนความเสี่ยงและผลประโยชน์ในสินทรัพย์เช่าหรือไม่

การกำหนดอายุสัญญาเช่าที่มีสิทธิการเลือกการขยายอายุสัญญาเช่าหรือยกเลิกสัญญาเช่า

การกำหนดอายุสัญญาเช่า ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจประเมินว่ากลุ่มบริษัทมีความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผลหรือไม่ที่จะใช้สิทธิเลือกการขยายอายุสัญญาเช่าหรือยกเลิกสัญญาเช่าโดยคำนึงถึงข้อเท็จจริงและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องทั้งหมดซึ่งทำให้เกิดสิ่งจูงใจในทางเศรษฐกิจสำหรับกลุ่มบริษัทในการใช้หรือไม่ใช้สิทธิเลือก

ณ) ผลประโยชน์พนักงานหลังออกจากงาน

หนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานประมาณขึ้นตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งต้องอาศัยข้อสมมติฐานต่าง ๆ ในการประมาณการ เช่น อัตราคิดลด อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต อัตราการเกษียณ และอัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน เป็นต้น ทั้งนี้ จำนวนจ่ายจริงอาจแตกต่างจากประมาณการ

ณ) คดีฟ้องร้อง

หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากข้อพิพาททางการค้าและการถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย ซึ่งฝ่ายบริหารใช้ดุลยพินิจในการประเมินผลของข้อพิพาททางการค้าและคดีความที่ถูกฟ้องร้องโดยพิจารณาถึงมูลเหตุแห่งพิพาททางการค้าและการถูกฟ้องร้อง เอกสารหลักฐานประกอบอื่น รวมทั้งการปรึกษาที่ปรึกษากฎหมายสำหรับข้อพิพาททางการค้าและการถูกฟ้องร้องที่สำคัญ และบันทึกประมาณการหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน สำหรับกรณีฝ่ายบริหารเชื่อมั่นว่าจะไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นจะยังไม่บันทึกประมาณการหนี้สิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน ทั้งนี้ ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างจากประมาณการ

ญ) การด้อยค่า

สินทรัพย์คงเหลือตามบัญชีของกลุ่มบริษัทจะทบทวน ณ ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานว่ามีข้อบ่งชี้ เรื่องการด้อยค่าหรือไม่ ในกรณีมีข้อบ่งชี้ฝ่ายบริหารจะประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์

ฎ) ประมาณการต้นทุนโครงการก่อสร้างและประมาณการผลขาดทุนสำหรับโครงการก่อสร้าง

กลุ่มบริษัทประมาณการต้นทุนการก่อสร้างของแต่ละโครงการจากรายละเอียดของแบบก่อสร้างและนำมาคำนวณจำนวนและมูลค่าวัสดุก่อสร้างต้องใช้ในโครงการก่อสร้าง รวมถึงค่าแรง ค่าใช้จ่ายอื่นต้องใช้ในการให้บริการก่อสร้างจนเสร็จ ประกอบกับการพิจารณาถึงแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงราคาวัสดุก่อสร้าง ค่าแรง และค่าใช้จ่ายอื่น กลุ่มบริษัททบทวนประมาณการต้นทุนอย่างสม่ำเสมอ และทุกคราวที่ต้นทุนเกิดขึ้นจริงแตกต่างจากประมาณการต้นทุนอย่างเป็นสาระสำคัญ นอกจากนี้ กลุ่มบริษัทพิจารณาผลขาดทุนสำหรับโครงการก่อสร้างแต่ละโครงการ โดยเปรียบเทียบกับต้นทุนโครงการก่อสร้างทั้งหมดกับมูลค่าตามสัญญาก่อสร้างของแต่ละโครงการ

ฏ) สำรองเพื่อผลขาดทุนสำหรับโครงการ

ฝ่ายบริหารใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากแต่ละโครงการจากประมาณการต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้น โดยพิจารณาจากความคืบหน้าของการให้บริการ ต้นทุนที่เกิดขึ้นจริง ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงของราคาวัสดุอุปกรณ์ ค่าแรงงาน และสภาพการณ์ปัจจุบัน

ท) รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า

การระบุภาระที่ต้องปฏิบัติ

การระบุภาระที่ต้องปฏิบัติในการส่งมอบสินค้าหรือบริการให้กับลูกค้า ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจประเมินเงื่อนไขและรายละเอียดของสัญญาที่ทำกับลูกค้าเพื่อพิจารณาว่าสินค้าหรือบริการแต่ละรายการถือเป็นภาระแยกจากกันหรือไม่ กล่าวคือ กลุ่มบริษัทบันทึกสินค้าหรือบริการแต่ละรายการแยกจากกัน เมื่อสินค้าหรือบริการสามารถระบุได้ว่าแยกจากสินค้าหรือบริการอื่นในสัญญา และลูกค้าได้รับประโยชน์จากสินค้าหรือบริการ

การกำหนดจังหวะเวลาของการรับรู้รายได้

การกำหนดจังหวะเวลาของการรับรู้รายได้ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินเงื่อนไขและรายละเอียดของสัญญาที่ทำกับลูกค้าเพื่อพิจารณาว่าภาระที่ต้องปฏิบัติเสร็จสิ้นตลอดช่วงเวลาหนึ่งหรือเสร็จสิ้น ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทรับรู้รายได้ตลอดช่วงเวลาหนึ่ง เมื่อเป็นไปตามเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

- ลูกค้าได้รับและใช้ประโยชน์จากผลของการปฏิบัติงานของกลุ่มบริษัทในขณะที่กลุ่มบริษัทปฏิบัติงาน
- การปฏิบัติงานของกลุ่มบริษัทก่อให้เกิดสินทรัพย์ที่ลูกค้าควบคุมในขณะสร้างสินทรัพย์ หรือ
- การปฏิบัติงานของกลุ่มบริษัทไม่ก่อให้เกิดสินทรัพย์ที่กลุ่มบริษัทสามารถนำไปใช้ประโยชน์อื่น และกลุ่มบริษัทมีสิทธิในการรับชำระสำหรับการปฏิบัติงานเสร็จสิ้นถึงปัจจุบัน

กรณีไม่เข้าเงื่อนไขข้างต้น กลุ่มบริษัทรับรู้รายได้ ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินว่าภาระที่ต้องปฏิบัติเสร็จสิ้นเมื่อใด

การคำนวณรายได้ได้รับรู้ตลอดช่วงระยะเวลาหนึ่ง ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการวัดระดับความก้าวหน้าของงานเพื่อให้สะท้อนถึงผลการปฏิบัติงานของกลุ่มบริษัทตามภาระที่ต้องปฏิบัติให้เสร็จสิ้น โดยพิจารณาถึงขั้นความสำเร็จของงาน ดังนี้

- รายได้จากการบริหารโครงการและรายได้จากการบริการที่ส่งมอบการควบคุมตลอดช่วงเวลาหนึ่ง

การคำนวณรายได้ได้รับรู้ตลอดช่วงระยะเวลาหนึ่ง ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการวัดระดับความก้าวหน้าของงานเพื่อให้สะท้อนถึงผลการปฏิบัติงานของกลุ่มบริษัทตามภาระที่ต้องปฏิบัติให้เสร็จ ซึ่งคำนวณโดยการเปรียบเทียบต้นทุนที่เกิดขึ้นแล้วจนถึงวันสิ้นสุดงวดกับต้นทุนทั้งหมดที่คาดว่าจะใช้ในการปฏิบัติตามสัญญา

- รายได้จากสัญญาก่อสร้าง

กลุ่มบริษัทรับรู้รายได้จากสัญญาก่อสร้างตลอดช่วงเวลาก่อสร้าง ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการวัดระดับความก้าวหน้าของงานเพื่อให้สะท้อนถึงผลการปฏิบัติงานของกลุ่มบริษัทตามภาระที่ต้องปฏิบัติให้เสร็จสิ้น โดยอ้างอิงข้อมูลจากวิศวกรหรือผู้ควบคุมโครงการและคำนึงถึง ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในอดีต

ฅ) ประมาณการต้นทุนการก่อสร้าง

กลุ่มบริษัทประมาณการต้นทุนการก่อสร้างของแต่ละโครงการจากรายละเอียดของแบบก่อสร้างซึ่งนำมาคำนวณจำนวนและมูลค่าวัสดุก่อสร้างต้องใช้สำหรับโครงการ รวมถึงค่าแรง ค่าเสียหยาต้องใช้ในการให้บริการก่อสร้างจนเสร็จ ประกอบกับการพิจารณาถึงแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงราคาวัสดุก่อสร้าง ค่าแรง และค่าใช้จ่ายอื่น กลุ่มบริษัททบทวนประมาณการต้นทุนอย่างสม่ำเสมอ และทุกคราวที่ต้นทุนเกิดขึ้นจริงแตกต่างจากประมาณการต้นทุนอย่างเป็นสาระสำคัญ

ฉ) เงินรับล่วงหน้าจากลูกค้า

สัญญางานโครงการซึ่งกลุ่มบริษัททำกับลูกค้าระบุให้กลุ่มบริษัทมีสิทธิได้รับเงินเมื่อเริ่มสัญญา เช่น เงินรับล่วงหน้าตามสัญญา กลุ่มบริษัทพิจารณาว่าเงินที่ได้รับไม่ถือว่ามียอดประกอบเกี่ยวกับการจัดหาเงินที่มีนัยสำคัญ เนื่องจากเงินที่ได้รับจากลูกค้าไม่ใช่การจัดหาเงินทุนเพื่อกลุ่มบริษัท แต่เพื่อป้องกันกลุ่มบริษัทจากลูกค้าไม่อาจปฏิบัติตามสัญญาให้สมบูรณ์บางส่วนหรือทั้งหมด

ค) ประมาณการรับประกันผลงาน

การประมาณการค่าซ่อมแซม ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจประมาณการค่าใช้จ่ายการซ่อมแซม/แก้ไขงานที่คาดว่าจะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงประสบการณ์การซ่อมแซมให้แก่ลูกค้าในอดีต และ/หรือข้อมูลปัจจุบันเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายสำหรับงานซ่อมแซม

การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรม หมายถึง ราคาที่คาดว่าจะได้รับจากการขายสินทรัพย์หรือจ่ายชำระเพื่อโอนหนี้สินให้ผู้อื่นซึ่งเป็นรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (ผู้ร่วมตลาด) ณ วันที่วัดมูลค่าในตลาดหลักหรือตลาดที่ให้ประโยชน์สูงสุดและสามารถเข้าถึงได้ กลุ่มบริษัทใช้ราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกำหนดให้ต้องวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ยกเว้นในกรณีที่ไม่มีตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่มีลักษณะเดียวกันหรือไม่สามารถหาราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่อง กลุ่มบริษัทจะประมาณมูลค่ายุติธรรมโดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าที่เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ และพยายามใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์หรือหนี้สินซึ่งวัดมูลค่ายุติธรรมให้มากที่สุด

ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมสำหรับใช้วัดมูลค่าและเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินในงบการเงินแบ่งออกเป็นสามระดับตามประเภทของข้อมูลที่นำมาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

ระดับ 1 ข้อมูลราคาเสนอซื้อขายสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันในตลาดที่มีสภาพคล่อง

ระดับ 2 ข้อมูลอื่นที่สามารถสังเกตได้สำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สิน ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางตรงหรือทางอ้อม

ระดับ 3 ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้สำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สิน เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินสดในอนาคตที่กลุ่มบริษัทประเมินขึ้น

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กลุ่มบริษัทประเมินความจำเป็นในการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมสำหรับสินทรัพย์และหนี้สินที่ถืออยู่ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่มีการวัดมูลค่ายุติธรรมแบบเกิดขึ้นประจำ

4. การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี

กลุ่มบริษัทนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงินและมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า มาถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 โดยกลุ่มบริษัทใช้วิธีรับรู้ผลกระทบสะสมจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มนี้มาถือปฏิบัติเป็นครั้งแรกโดยปรับปรุงกับสินทรัพย์สิทธิการใช้หนี้สินตามสัญญาเช่า และกำไรสะสมต้นงวด (Modified retrospective) ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 และไม่ปรับปรุงย้อนหลังงบการเงินปีก่อนที่แสดงเปรียบเทียบ

ผลกระทบต้องบแสดงฐานะการเงิน รวมทั้งกำไรสะสมต้นงวด 2563 จากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีแสดงได้ดังนี้

งบแสดงฐานะการเงิน	บาท		
	งบการเงินรวม		
	ผลกระทบจากมาตรฐาน		
	31 ธันวาคม 2562 ตามที่รายงานไว้เดิม	การรายงานทางการเงิน สัญญาเช่า	1 มกราคม 2563 ปรับปรุงใหม่
สินทรัพย์			
ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า	6,834,360	(6,834,360)	-
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	245,259,915	(45,739,296)	199,520,619
สินทรัพย์สิทธิการใช้	-	63,079,377	63,079,377
สินทรัพย์ภายในเงินได้รอการตัดบัญชี	3,170,255	71,909	3,242,164
หนี้สิน			
หนี้สินตามสัญญาเช่าส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	-	4,751,896	4,751,896
หนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาว	-	6,021,588	6,021,588
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
กำไรสะสม	85,038,310	(195,854)	84,842,456

บาท

งบแสดงฐานะการเงิน	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ผลกระทบจากมาตรฐาน		
	31 ธันวาคม 2562 ตามที่รายงานไว้เดิม	การรายงานทางการเงิน สัญญาเช่า	1 มกราคม 2563 ปรับปรุงใหม่
สินทรัพย์			
ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า	6,834,360	(6,834,360)	-
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	238,804,982	(45,739,296)	193,065,686
สินทรัพย์สิทธิการใช้	-	61,498,054	61,498,054
สินทรัพย์ภายใต้การควบคุม	2,676,084	51,182	2,727,266
หนี้สิน			
หนี้สินตามสัญญาเช่าส่วนที่ถึง			
กำหนดชำระภายในหนึ่งปี	-	4,328,315	4,328,315
หนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาว	-	4,851,993	4,851,993
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
กำไรสะสม	70,030,690	(204,729)	69,825,961

สัญญาเช่า

การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า มาถือปฏิบัติครั้งแรก กลุ่มบริษัทรับรู้หนี้สินตามสัญญาเช่าสำหรับสัญญาเช่าที่เคยจัดประเภทเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานด้วยมูลค่าปัจจุบันของเงินจ่ายชำระตามสัญญาเช่าที่เหลืออยู่คิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมส่วนเพิ่มของกลุ่มบริษัท ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 กลุ่มบริษัทรับรู้สินทรัพย์สิทธิการใช้เสมือนว่าถือปฏิบัติมาตั้งแต่วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผลคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยการกู้ยืมส่วนเพิ่มของผู้เช่า ณ วันที่นำมาปฏิบัติครั้งแรก และสำหรับสัญญาเช่าที่เคยจัดประเภทเป็นสัญญาเช่าเงินทุน กลุ่มบริษัทรับรู้มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินตามสัญญาเช่าด้วยมูลค่าตามบัญชีเดิมก่อนวันที่นำมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า มาถือปฏิบัติครั้งแรก

บาท

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าดำเนินงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	11,728,492	9,997,331
ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี		
หัก สัญญาเช่าซึ่งสินทรัพย์อ้างอิงมูลค่าต่ำ	(325,638)	(325,638)
หัก ดอกเบี้ยรอตัดบัญชี	(629,370)	(491,385)
หนี้สินตามสัญญาเช่า เพิ่มขึ้น	10,773,484	9,180,308
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	45,656,834	43,250,661
หนี้สินตามสัญญาเช่า ณ วันที่ 1 มกราคม 2563	56,430,318	52,430,969
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมส่วนเพิ่มถ่วงน้ำหนัก (ร้อยละ)	4.71-4.76	4.71

	บาท	
	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
หนี้สินตามสัญญาเช่า ประกอบด้วย		
หนี้สินตามสัญญาเช่าส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	27,564,277	26,434,507
หนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาว	28,866,041	25,996,462
รวม	56,430,318	52,430,969

รายการปรับปรุงสินทรัพย์สิทธิการใช้ ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 สรุปได้ดังนี้

	บาท	
	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
ที่ดิน	467,606	467,606
อาคาร	54,955,770	54,516,972
ยานพาหนะ	7,656,001	6,513,476
รวม	63,079,377	61,498,054

5. รายการบัญชีกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัท หมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมบริษัทและบริษัทย่อยหรือถูกบริษัทและบริษัทย่อยควบคุมไม่ว่าจะเป็นโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบริษัทและบริษัทย่อย

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันหมายรวมถึงบริษัทร่วมและบุคคลที่มีสิทธิออกเสียงโดยทางตรงหรือทางอ้อมซึ่งมีอิทธิพลต่อบริษัทและบริษัทย่อย ผู้บริหารสำคัญ กรรมการหรือพนักงานของบริษัทและบริษัทย่อยที่มีอำนาจการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อยตลอดทั้งสมาชิกในครอบครัวที่ใกล้ชิดกับบุคคลและกิจการที่บุคคลดังกล่าวมีอำนาจควบคุมหรือมีอิทธิพลไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

รายการบัญชีที่มีสาระสำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
รายได้จากการขาย				
บริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด	-	-	1,820,290	21,900
บริษัท โรติ่ง คอนเซปต์ อินโนเวชั่น จำกัด	121,900	167,300	121,900	167,300
บริษัท อาร์ยู เทคโนโลยี จำกัด	6,570	91,570	6,570	91,570
รายได้จากการให้บริการ				
บริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด	-	-	48,433,734	203,579
บริษัท โรติ่ง คอนเซปต์ อินโนเวชั่น จำกัด	2,398,312	97,944	2,398,312	97,944
บริษัท อาร์ยู เทคโนโลยี จำกัด	149,173	123,104	149,173	123,104
เงินปันผลรับ				
บริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด	-	-	11,999,880	25,699,743
ดอกเบี้ยรับ				
บริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด	-	-	193,288	-
รายได้อื่น				
บริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด	-	-	4,072,268	3,098,062
ต้นทุนบริการ				
บริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด	-	-	1,552,500	-
ค่าบริการ				
บริษัท อาร์ยู แอสเซท ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด	742,915	776,505	742,915	776,505
ผู้ถือหุ้น	453,342	1,253,298	415,476	1,253,298

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
ค่าใช้จ่ายอื่น				
บริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด	-	-	39,491	626,074
บริษัท โรสลิ่ง คอนเซปต์ อินโนเวชั่น จำกัด	141,950	274,694	141,950	274,694
ค่าเสื่อมราคาอาคาร				
บริษัท อาร์ยู แอสเซท ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด	-	1,757,381	-	1,757,381
ค่าเช่าที่ดินตัดจำหน่าย				
บริษัท อาร์ยู แอสเซท ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด	-	262,860	-	262,860
ตัดจำหน่ายสินทรัพย์สิทธิการใช้				
บริษัท อาร์ยู แอสเซท ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด	2,020,241	-	2,020,241	-
ผู้ถือหุ้น	915,763	-	762,957	-
ขายทรัพย์สิน				
ผู้ถือหุ้น	233,645	-	233,645	-
ดอกเบี้ยจ่าย				
บริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด	-	-	-	1,400,289
ผู้ถือหุ้น	72,751	-	60,819	-

คำตอบแทนผู้บริหารสำคัญ

คำตอบแทนผู้บริหารสำคัญ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
ผลประโยชน์ระยะสั้น	7,659,400	7,829,600	5,445,400	5,317,200
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน	209,268	256,727	190,871	227,065
รวม	7,868,668	8,086,327	5,636,271	5,544,265

คำตอบแทนกรรมการ

คำตอบแทนกรรมการเป็นประโยชน์ที่จ่ายให้แก่กรรมการของกลุ่มบริษัท ตามมาตรา 90 ของพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ.2535 โดยไม่รวมเงินเดือนและผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องที่จ่ายให้กับกรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารของกลุ่มบริษัท

คำตอบแทนกรรมการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 จำนวนเงิน 0.24 ล้านบาท และ 0.04 ล้านบาท ตามลำดับ

ยอดคงเหลือของสินทรัพย์และหนี้สินที่มีสาระสำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 มีดังนี้

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
ลูกหนี้การค้า				
บริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด	-	-	20,231,509	29,838
บริษัท โรติ่ง คอนเซปต์ อินโนเวชั่น จำกัด	112,510	75,172	112,510	75,172
บริษัท อาร์ยู เทคโนโลยี จำกัด	27,365	18,371	27,365	18,371
ลูกหนี้อื่น				
บริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด	-	-	401,910	272,287
เงินปันผลค้างรับ				
บริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด	-	-	-	8,999,910
ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า				
บริษัท อาร์ยู แอสเซท ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด	-	6,834,360	-	6,834,360
อาคารตามสัญญาเช่า				
บริษัท อาร์ยู แอสเซท ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด	-	45,739,296	-	45,739,296
สินทรัพย์สิทธิการใช้				
บริษัท อาร์ยู แอสเซท ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด	50,553,415	-	50,553,415	-
ผู้ถือหุ้น	1,370,468	-	1,245,873	-

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น				
บริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด	-	-	184,575	-
บริษัท โรลิ่ง คอนเซปต์ อินโนเวชั่น จำกัด	11,368	85,739	11,368	85,739
บริษัท อาร์ยู แอสเซท ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด	62,758	62,769	62,758	62,769
ผู้ถือหุ้น	146,263	124,697	136,263	124,697
หนี้สินตามสัญญาเช่า				
ผู้ถือหุ้น	1,455,141	-	1,328,221	-

เงินให้กู้ยืมระยะสั้นและดอกเบี้ยค้างรับแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน

เงินให้กู้ยืมระยะสั้นและดอกเบี้ยค้างรับแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

	บาท	
	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562
เงินต้น		
บริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด	10,000,000	-
ดอกเบี้ยค้างรับ		
บริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด	193,288	-
รวม	10,193,288	-

การเพิ่มขึ้นและลดลงของเงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกันสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 มี

ดังนี้

	บาท	
	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562
ยอดยกมา	-	-
เพิ่มขึ้น	10,000,000	-
ลดลง	-	-
ยอดคงเหลือ	10,000,000	-

บริษัทมีเงินให้กู้ยืมแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน โดยการทำสัญญาเงินกู้ยืม กำหนดจ่ายชำระคืนภายในวันที่ 14 เมษายน 2564 อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4.15 ต่อปี และไม่มีหลักประกัน

เงินกู้ยืมระยะสั้นและดอกเบี้ยค้างจ่ายจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

การเพิ่มขึ้นและลดลงของเงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 มีดังนี้

	บาท	
	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562
ยอดยกมา	-	22,500,000
เพิ่มขึ้น	-	9,000,000
ลดลง	-	(31,500,000)
ยอดคงเหลือ	-	-

บริษัทมีเงินกู้ยืมจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน โดยการทำสัญญาเงินกู้ยืม กำหนดจ่ายชำระคืนเมื่อทวงถาม อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6.675 – 6.870 และไม่มีหลักประกัน

สัญญาสำคัญระหว่างกัน

บริษัททำสัญญาเช่าที่ดินและอาคารสำนักงานกับบริษัท อาร์ยู แอสเซท ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ค่าเช่ารวมตามสัญญา จำนวนเงิน 60 ล้านบาท (ดูหมายเหตุ 16)

คู่สัญญา	ประเภทสัญญา	กำหนดระยะเวลา		ค่าเช่าและบริการต่อเดือน
		เริ่มต้น	สิ้นสุด	
บริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด	ให้เช่าพื้นที่และบริการอาคารสำนักงาน	4 มกราคม 2559	3 มกราคม 2562	86,000
		4 มกราคม 2562	3 มกราคม 2565	94,600
บริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด	ให้บริการบุคลากรร่วมกัน	1 มกราคม 2562	31 ธันวาคม 2562	156,210
		1 มกราคม 2563	31 ธันวาคม 2563	151,818 - 278,122
	รับบริการบุคลากรร่วมกัน	1 มกราคม 2562	29 กุมภาพันธ์ 2562	69,186
		1 มีนาคม 2562	31 ตุลาคม 2562	55,550
บริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด	รับบริการบริหารโครงการพัฒนาระบบส่วนแบ่งกับคดีผู้ประกันในคดีอาญา	1 เมษายน 2563	31 มกราคม 2564	172,500
นายธีระชัย รัตนกมลพร	เช่าพื้นที่อาคารสำนักงาน	1 สิงหาคม 2561	31 มกราคม 2562	40,000
		1 กุมภาพันธ์ 2562	31 มีนาคม 2562	40,000
		1 เมษายน 2562	31 สิงหาคม 2563	86,250
		1 กันยายน 2563	31 มกราคม 2565	105,000
	เช่าพื้นที่อาคารสำนักงาน	(เปลี่ยนแปลงเพิ่มพื้นที่เช่า)		
		1 ธันวาคม 2562	31 สิงหาคม 2563	20,000
		(เริ่มคิดค่าเช่าเดือน มีนาคม 2563)		
	เช่าพื้นที่อาคารสำนักงาน	1 กันยายน 2563	31 มกราคม 2565	10,000
		(เปลี่ยนแปลงลดพื้นที่เช่า)		

เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2563 บริษัททำสัญญาจ้างพัฒนาระบบส่วนแบ่งกับคดีผู้ประกันในคดีอาญากับบริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด มูลค่า 47.03 ล้านบาท

การค้าประกันหนี้สินระหว่างกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันมีการค้าประกันหนี้สินระหว่างกัน ดังนี้

- 1) บริษัทจดทะเบียนที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่มีอยู่แล้วและหรือที่จะมีขึ้นในภายหน้าบางส่วนเป็นหลักประกันเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินของบริษัทย่อยบางส่วน (ดูหมายเหตุ 20)
- 2) บริษัท อาร์ยู แอสเซท ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด จดทะเบียนที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่มีอยู่แล้วและหรือที่จะมีขึ้นในภายหน้า เป็นหลักประกันเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินของกลุ่มบริษัท (ดูหมายเหตุ 20)
- 3) ผู้ถือหุ้น และบุคคลที่เกี่ยวข้องกันจดทะเบียนที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่มีอยู่แล้วและหรือที่จะมีขึ้นในภายหน้าเป็นหลักประกันเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินของบริษัทบางส่วน (ดูหมายเหตุ 20)
- 4) บริษัท บริษัทย่อย บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ผู้ถือหุ้นบริษัท กรรมการบริษัท และกรรมการบริษัทที่เกี่ยวข้องกันร่วมค้าประกันวงเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน (ดูหมายเหตุ 20)
- 5) ผู้ถือหุ้นบริษัทจำนำเงินฝากธนาคารเป็นหลักประกันเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินของบริษัทย่อยบางส่วน (ดูหมายเหตุ 20)

ลักษณะความสัมพันธ์

ชื่อบริษัท/บุคคล	ประเทศ/		
	สัญชาติ	ความสัมพันธ์	ลักษณะความสัมพันธ์
บริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด	ไทย	บริษัทย่อย	ถือหุ้นทางตรง
บริษัท โรลิ่ง คอนเซปต์ อินโนเวชั่น จำกัด	ไทย	บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	ผู้ถือหุ้นร่วมกัน
บริษัท อาร์ยู แอสเซท ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด	ไทย	บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	ผู้ถือหุ้นร่วมกัน
บริษัท อาร์ยู เทคโนโลยี จำกัด	ไทย	บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	ผู้ถือหุ้นร่วมกัน
นายธีระชัย รัตนกมลพร	ไทย	บุคคลที่เกี่ยวข้องกัน	ผู้ถือหุ้นของกลุ่มบริษัท

หลักเกณฑ์การคิดรายได้และค่าใช้จ่ายระหว่างกัน

	นโยบายการกำหนดราคา
รายได้จากการขายสินค้า	ราคาทุนบวกส่วนเพิ่มร้อยละ 8-21
รายได้จากการบริการ	ราคาตลาด
รายได้ค่าเช่าและบริการ	ราคาตลาด
รายได้ค่าบริการจัดการ	ราคาทุน
ดอกเบี้ยรับ	อัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์
ขายทรัพย์สิน	ราคาตลาด
ค่าเช่าและบริการ	ราคาตลาด
ค่าใช้จ่ายอื่น	ราคาทุน/ ราคาทุนบวกส่วนเพิ่ม
ดอกเบี้ยจ่าย	อัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์

6. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
เงินสด	57,846	67,599	-	-
เงินฝากธนาคาร	10,203,283	23,843,096	6,750,445	20,700,955
รวม	<u>10,261,129</u>	<u>23,910,695</u>	<u>6,750,445</u>	<u>20,700,955</u>

7. เงินลงทุนชั่วคราว

เงินลงทุนชั่วคราว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
เงินลงทุนวัดมูลค่าด้วยวิธีราคาทุนตัดจำหน่าย				
เงินฝากประจำอายุมากกว่า 3 เดือน				
แต่ไม่เกิน 1 ปี	<u>2,714,145</u>	<u>152,708</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

8. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
			บาท	
	2563	2562	2563	2562
ลูกหนี้การค้า				
บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
ลูกหนี้การค้า	139,875	93,542	20,371,384	123,381
บุคคลหรือกิจการอื่น				
ลูกหนี้การค้า	160,470,385	109,605,735	98,496,631	53,167,492
รายได้ค้างรับ	21,120,312	18,442,158	21,120,312	18,442,158
รวม	181,730,572	128,141,435	139,988,327	71,733,031
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	-	(3,918,792)	-	(3,918,792)
หัก ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	(269,913)	-	(269,913)	-
ลูกหนี้การค้า - สุทธิ	181,460,659	124,222,643	139,718,414	67,814,239
ลูกหนี้อื่น				
เงินปันผลค้างรับ	-	-	-	8,999,910
เงินทดรองจ่าย	528,011	1,078,584	274,172	979,084
อื่นๆ	199,750	198,295	401,910	272,287
รวม	727,761	1,276,879	676,082	10,251,281
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - สุทธิ	182,188,420	125,499,522	140,394,496	78,065,520

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นและค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญมีรายการเคลื่อนไหว ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
ขอยกมา	3,918,792	2,677,566	3,918,792	2,677,566
บวก หนี้สงสัยจะสูญ	-	1,241,226	-	1,241,226
หัก กลับรายการผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	(3,648,879)	-	(3,648,879)	-
ยอดคงเหลือ	269,913	3,918,792	269,913	3,918,792

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 กลุ่มบริษัทมียอดลูกหนี้การค้า โดยแยกตามจำนวนเดือนที่ค้างชำระดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	113,875	71,291	866,181	81,901
เกินกำหนดชำระ				
น้อยกว่า 3 เดือน	26,000	22,251	19,505,203	41,480
รวม	139,875	93,542	20,371,384	123,381
บุคคลหรือกิจการอื่น				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	84,512,321	90,980,512	22,538,567	34,542,269
เกินกำหนดชำระ				
น้อยกว่า 3 เดือน	75,737,163	15,076,290	75,737,163	15,076,290
มากกว่า 3 เดือน ไม่เกิน 6 เดือน	117,792	414,431	117,792	414,431
มากกว่า 6 เดือน ไม่เกิน 12 เดือน	-	764,397	-	764,397
มากกว่า 12 เดือน	103,109	2,370,105	103,109	2,370,105
รวม	160,470,385	109,605,735	98,496,631	53,167,492

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 กลุ่มบริษัทมียอดรายได้ค้างรับ โดยแยกตามวันที่รับรู้รายได้ดังนี้

	บาท	
	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562
บุคคลหรือกิจการอื่น		
น้อยกว่า 3 เดือน	20,801,775	16,400,270
มากกว่า 3 เดือน ไม่เกิน 6 เดือน	93,500	308,671
มากกว่า 6 เดือน ไม่เกิน 12 เดือน	225,037	8,907
มากกว่า 12 เดือน	-	1,724,310
รวม	21,120,312	18,442,158

การค้ำประกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 กลุ่มบริษัทมีการค้ำประกัน ดังนี้

บริษัททำสัญญาโอนสิทธิเรียกร้องของลูกค้าบางรายเป็นหลักประกันเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน (ดูหมายเหตุ 20)

9. สัญญาก่อสร้าง/ งานโครงการ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ข้อมูลโครงการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และงานวิศวกรรม ประกอบด้วย

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
มูลค่างานตามสัญญา	1,253,308,227	1,090,848,673	430,457,785	383,429,748
ต้นทุนเกิดขึ้นจนถึงปัจจุบัน	748,206,733	353,479,001	264,130,236	103,168,651
กำไรรับรู้จนถึงปัจจุบัน	319,266,951	138,295,610	153,844,554	50,530,518
ต้นทุนและกำไรรับรู้จนถึงปัจจุบัน	1,067,473,684	491,774,611	417,974,790	153,699,169
เงินงวดเรียกเก็บจนถึงปัจจุบัน	(900,859,972)	(457,966,414)	(377,195,178)	(154,403,675)
กลับรายการมูลค่างานทำเสร็จยังไม่ได้เรียกเก็บเงิน	(3,322,700)	-	(3,322,700)	-
มูลค่างานทำเสร็จยังไม่ได้เรียกเก็บเงิน	179,139,544	69,841,903	37,456,912	31,532,938
หัก ค่าเผ่อนี่สงสัยจะสูญ	-	(3,322,700)	-	(3,322,700)
มูลค่างานทำเสร็จยังไม่ได้เรียกเก็บเงิน - สุทธิ	179,139,544	66,519,203	37,456,912	28,210,238
เงินรับล่วงหน้า	-	32,237,444	-	32,237,444
เงินรับล่วงหน้าตามสัญญา	15,848,532	3,796,262	-	-

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
ยอดยกมา				
มูลค่างานทำเสร็จยังไม่เรียกเก็บเงิน	69,841,904	21,133,837	31,532,938	5,198,813
เงินรับล่วงหน้า	32,237,444	-	32,237,444	-
รายการระหว่างปี				
รายได้ค่าก่อสร้างรับรู้เป็นรายได้	608,770,253	433,163,610	264,275,622	144,100,356
เงินงวดเรียกเก็บ	(463,906,454)	(416,692,988)	(222,791,503)	(150,003,675)
กลับรายการมูลค่างานทำเสร็จยังไม่ได้เรียกเก็บเงิน	(3,328,715)	-	(3,322,700)	-
ยอดคงเหลือ				
เงินรับล่วงหน้า	-	32,237,444	-	32,237,444
มูลค่างานทำเสร็จยังไม่ได้เรียกเก็บเงิน	179,139,544	69,841,903	37,456,913	31,532,938

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
รายการระหว่างปี				
รายได้ค่าก่อสร้างรับรู้เป็นรายได้	608,770,253	433,163,610	264,275,622	144,100,356
ต้นทุนการก่อสร้างเกิดขึ้นรับรู้เป็นค่าใช้จ่าย	(422,408,286)	(311,637,582)	(160,961,586)	(95,384,901)
กำไรรับรู้	186,361,967	121,526,028	103,314,036	48,715,455

กลุ่มบริษัทมีการะยังปฏิบัติไม่เสร็จสิ้นตามสัญญาทำกับลูกค้า ซึ่งกลุ่มบริษัทคาดว่าจะปฏิบัติตามภาระที่ต้องปฏิบัติตามสัญญาให้เสร็จสิ้นภายใน 1 ปี

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญมีรายการเคลื่อนไหว ดังนี้

	บาท	
	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562
ยอดยกมา	3,322,700	2,361,742
บวก หนี้สงสัยจะสูญ	-	960,958
หัก กลับรายการผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	(3,322,700)	-
ยอดคงเหลือ	-	3,322,700

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 กลุ่มบริษัทมีมูลค่างานทำเสร็จยังไม่เรียกเก็บเงินโดยแยกอายุตามวันที่รับรู้รายได้ดังนี้

บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
น้อยกว่า 3 เดือน	68,432,818	22,858,410	8,933,456	336,799
มากกว่า 3 เดือน ไม่เกิน 6 เดือน	12,748,403	43,821,397	87,199	28,034,043
มากกว่า 6 เดือน ไม่เกิน 12 เดือน	43,935,358	828,507	225,314	828,507
มากกว่า 12 เดือน ไม่เกิน 18 เดือน	54,022,965	2,333,589	28,210,943	2,333,589
รวม	179,139,544	69,841,903	37,456,912	31,532,938

10. ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า

ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

บาท

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ					
	2563			2562		
	ส่วนที่ถึงกำหนดชำระ			ส่วนที่ถึงกำหนดชำระ		
	เกิน 1 ปี			เกิน 1 ปี		
	ไม่เกิน 1 ปี	แต่ไม่เกิน 5 ปี	รวม	ไม่เกิน 1 ปี	แต่ไม่เกิน 5 ปี	รวม
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า	1,282,230	-	1,282,230	2,012,530	-	2,012,530
หัก ดอกเบี้ยรอรับรู้รายได้	(123,978)	-	(123,978)	(128,360)	-	(128,360)
หัก รายได้ค่าบริการรอรับรู้รายได้	-	-	-	(216,000)	-	(216,000)
สุทธิ	1,158,252	-	1,158,252	1,668,170	-	1,668,170
หัก ค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญ	-	-	-	(1,260,236)	-	(1,260,236)
หัก ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	(1,158,252)	-	(1,158,252)	-	-	-
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า - สุทธิ	-	-	-	407,934	-	407,934

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญมีรายการเคลื่อนไหว ดังนี้

	บาท	
	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562
ยอดยกมา	1,260,236	1,359,713
หัก กลับรายการหนี้สงสัยจะสูญ	-	(99,477)
หัก กลับรายการผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	(101,984)	-
ยอดคงเหลือ	1,158,252	1,260,236

ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 แยกตามอายุลูกหนี้ค้างชำระดังนี้

บาท

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ							
	2563				2562			
	ร้อยละ				ร้อยละ			
	มูลค่าลูกหนี้	อัตราค่าเผื่อ ผลขาดทุน ด้านเครดิต	ผลขาดทุน ด้านเครดิตที่ คาดว่าจะเกิด	สุทธิ	มูลค่าลูกหนี้	อัตราค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ	ค่าเผื่อหนี้ สงสัยจะสูญ	สุทธิ
เกินกำหนดชำระ								
4 - 6 เดือน	-	20	-	-	509,918	20	101,984	407,934
มากกว่า 12 เดือนขึ้นไป	1,158,252	100	1,158,252	-	1,158,252	100	1,158,252	-
รวม	1,158,252		1,158,252	-	1,668,170		1,260,236	407,934

วิธีการคำนวณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของบริษัทสำหรับลูกหนี้ที่ค้างชำระค้างงวดเกินกว่า 3 งวดขึ้นไปแตกต่างจากวิธีปฏิบัติทางบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี เรื่อง การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับธุรกิจสินเชื่อเพื่ออุปโภคและบริโภค (Consumer Finance) วิธีปฏิบัติดังกล่าวกำหนดให้บริษัทตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเต็มจำนวนสำหรับลูกหนี้ค้างชำระเกินกว่า 3 งวด ขึ้นไปโดยไม่นำหลักประกันมาหักจากยอดหนี้คงเหลือ อย่างไรก็ตาม ฝ่ายบริหารพิจารณาแล้วมีนโยบายในการพิจารณาค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจากสถานะ ความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ ประสบการณ์และข้อมูลความเสียหายที่เกิดขึ้นจริงในอดีตโดยไม่หักหลักประกัน

หากบริษัทต้องปฏิบัติตามแนวทางของสภาวิชาชีพบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทต้องบันทึกค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้น จำนวนเงิน 0.41 ล้านบาท

บริษัทหยุดรับรู้รายได้สำหรับลูกหนี้ที่ค้างชำระค้างงวดเกินกว่า 3 งวด

11. สินค้ำคงเหลือ

สินค้ำคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
เครื่องถ่ายเอกสาร				
สินค้ำใหม่	3,202,196	5,198,589	3,202,196	5,198,589
สินค้ำมือสอง	2,442,326	3,725,286	2,442,326	3,725,286
หัก ค่าเพื่อการลดมูลค้ำสินค้ำ	(2,795,090)	(3,690,174)	(2,795,090)	(3,690,174)
สุทธิ	2,849,432	5,233,701	2,849,432	5,233,701
เครื่องพิมพ์เอกสารและอุปกรณ์				
อุปกรณ์บริหารหน้าร้าน	5,331,051	4,136,346	5,331,051	4,136,346
หัก ค่าเพื่อการลดมูลค้ำสินค้ำ	(1,327,075)	(1,093,715)	(1,327,075)	(1,093,715)
สุทธิ	5,764,395	4,865,047	5,764,395	4,865,047
อะไหล่				
เครื่องถ่ายเอกสาร	20,920,059	14,678,654	20,920,059	14,678,654
อุปกรณ์บริหารหน้าร้าน	1,454,900	1,306,298	1,454,900	1,306,298
หัก ค่าเพื่อการลดมูลค้ำสินค้ำ	(1,986,230)	(1,511,003)	(1,986,230)	(1,511,003)
สุทธิ	20,388,729	14,473,949	20,388,729	14,473,949
อุปกรณ์ระบบบริหารจัดการเอกสาร	85,400	78,259,321	85,400	78,259,321
อุปกรณ์ระบบเตือนภัยล่วงหน้า	12,678,020	-	-	-
วัสดุสิ้นเปลือง	390,520	430,697	390,520	430,697
หัก ค่าเพื่อการลดมูลค้ำสินค้ำ	(249,546)	(62,178)	(249,546)	(62,178)
สุทธิ	140,974	368,519	140,974	368,519
สินค้ำระหว่างทาง	1,549,322	3,182,880	1,549,322	3,182,880
สินค้ำคงเหลือ - สุทธิ	43,456,272	106,383,417	30,778,252	106,383,417

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ต้นทุนของสินค้าคงเหลือบันทึกรวมในบัญชีต้นทุนขายและบริการ ดังนี้

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
ต้นทุนขายและบริการ	358,663,123	214,852,754	224,916,414	166,083,162
การปรับปรุงค่าเผื่อการลดมูลค่าสินค้า	(871)	1,183,271	(871)	1,183,271
สุทธิ	358,662,252	216,036,025	224,915,543	167,266,433

ค่าเผื่อการลดมูลค่าสินค้ามีรายการเคลื่อนไหวสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ดังนี้

	บาท	
	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562
ยอดยกมา	6,357,070	7,540,340
บวก รับโอนจากอุปกรณ์	434,783	385,555
ขาดทุนจากการลดมูลค่าสินค้า	1,554,003	1,407,306
หัก กลับรายการจากการขาย	(1,987,915)	(2,976,131)
ยอดคงเหลือ	6,357,941	6,357,070

12. สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
เงินทดรองจ่าย	22,576,441	4,973,871	22,576,441	4,973,871
เงินจ่ายล่วงหน้า	14,781,549	12,630,876	3,618,333	595,100
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	8,176,883	4,950,733	7,151,323	4,125,046
ภาษีมูลค่าเพิ่มยังไม่ถึงกำหนด	4,115,346	932,116	1,309,752	132,519
ภาษีมูลค่าเพิ่มรอเครดิต	602,664	642,700	-	-
รวม	50,252,883	24,130,296	34,655,849	9,826,536

13. เงินฝากธนาคารติดภาระหลักประกัน

เงินฝากธนาคารติดภาระหลักประกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

เงินฝากธนาคาร	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		หมายเหตุ	หลักประกัน
	2563	2562	2563	2562		
ออมทรัพย์	25,981,398	21,492,300	22,306,398	17,817,300	20	วงเงินสินเชื่อจากสถาบันการเงิน
ประจำ	26,464,350	14,905,768	-	-	20	
รวม	52,445,748	36,398,068	22,306,398	17,817,300		

14. ลูกหนี้เงินประกันผลงาน

ลูกหนี้เงินประกันผลงานเกิดจากการถูกลูกค้าหักเงินประกันผลงานไว้ในอัตราร้อยละ 10 ของมูลค่างานบริการที่บริษัทเรียกเก็บสำหรับโครงการซึ่งอยู่ระหว่างการติดตั้ง ทั้งนี้ บริษัทจะได้รับเงินประกันผลงานคืนเมื่องานแล้วเสร็จตามระยะเวลาและเป็นไปตามข้อตกลงที่กำหนดในสัญญา

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย

เงินลงทุนในบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

บริษัทย่อย	ทุนชำระแล้ว		ร้อยละ		ราคาทุน		บาท	
	2563	2562	2563	2562	2563	2562	2563	2562
บริษัท สยาม ทีซี เทคโนโลยี จำกัด	20,000,000	20,000,000	100	100	19,999,800	19,999,800	11,999,880	25,699,743

16. ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า

รายการเปลี่ยนแปลงของค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

	หมายเหตุ	บาท
		งบการเงินรวมและ งบการเงินเฉพาะกิจการ
มูลค่าสุทธิทางบัญชี ณ วันที่ 1 มกราคม 2563		
ราคาทุน		7,885,800
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม		(1,051,440)
สุทธิ		6,834,360
โอนไปเป็นสินทรัพย์สิทธิการใช้	4, 18	(6,834,360)
มูลค่าสุทธิทางบัญชี ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 - หลังปรับปรุง		-

บริษัททำสัญญาเช่าที่ดินและอาคารสำนักงานกับบริษัท อาร์ยู แอสเซท ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด กำหนดระยะเวลา 30 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2588 บริษัทจ่ายชำระค่าเช่าล่วงหน้าจำนวนเงิน 60 ล้านบาท และจดทะเบียนสิทธิการเช่ากับกรมที่ดิน (ดูหมายเหตุ 5)

บริษัทแยกองค์ประกอบสัญญาเช่าที่ดินและอาคารตามสัดส่วนมูลค่ายุติธรรม ตามราคาประเมินของผู้ประเมินอิสระ เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2559 มีรายละเอียดดังนี้

	ประเภทสัญญา	บาท		
		งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ		
		ราคาทุน	ค่าใช้จ่าย	รวม
สิทธิการเช่าที่ดิน	สัญญาเช่าดำเนินงาน	7,800,000	85,800	7,885,800
อาคาร	สัญญาเช่าการเงิน	52,200,000	574,200	52,774,200
รวม		60,000,000	660,000	60,660,000

การวัดมูลค่ายุติธรรม

ลำดับชั้นมูลค่ายุติธรรม

การวัดมูลค่ายุติธรรมดังกล่าวถูกจัดลำดับชั้นการวัดมูลค่ายุติธรรม อยู่ในระดับ 2 จากเกณฑ์ข้อมูลที่นำมาใช้เทคนิคการประเมินมูลค่ายุติธรรม

17. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

รายการเปลี่ยนแปลงของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม							บาท
	ที่ดินและ	อาคาร	เครื่องถ่ายเอกสาร	เครื่องสแกนเอกสาร	อุปกรณ์สำนักงาน	ยานพาหนะ	สินทรัพย์	รวม
	ส่วนปรับปรุงที่ดิน		สำหรับให้เช่า	สำหรับให้บริการ			ระหว่างติดตั้ง	
ราคาทุน								
ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	28,737,000	114,004,068	344,288,454	1,974,408	15,946,948	32,586,261	1,959,611	539,496,750
ซื้อ / โอนเข้า	-	66,807	27,606,766	3,141,576	4,304,639	11,269,000	-	46,388,788
จำหน่าย / โอนออก	-	-	(30,290,278)	(25,870)	(55,520)	(2,468,000)	(1,959,611)	(34,799,279)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	28,737,000	114,070,875	341,604,942	5,090,114	20,196,067	41,387,261	-	551,086,259
โอนเป็นสินทรัพย์สิทธิการใช้	-	(52,774,200)	-	-	-	-	-	(52,774,200)
ซื้อ / โอนเข้า	-	-	9,168,851	4,026,300	5,885,250	7,297,476	-	26,377,877
จำหน่าย / โอนออก	-	-	(43,426,188)	-	(442,418)	(3,411,215)	-	(47,279,821)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	28,737,000	61,296,675	307,347,605	9,116,414	25,638,899	45,273,522	-	477,410,115
ค่าเสื่อมราคาสะสม								
ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	90,502	34,736,079	211,470,370	513,211	11,636,393	24,014,580	-	282,461,135
ค่าเสื่อมราคา	30,700	4,943,832	39,618,266	546,363	2,343,916	2,295,127	-	49,778,204
จำหน่าย / โอนออก	-	-	(27,208,772)	(12,904)	(19,781)	(2,467,998)	-	(29,709,455)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	121,202	39,679,911	223,879,864	1,046,670	13,960,528	23,841,709	-	302,529,884
โอนเป็นสินทรัพย์สิทธิการใช้	-	(7,034,903)	-	-	-	-	-	(7,034,903)
ค่าเสื่อมราคา	30,700	3,188,871	36,617,863	1,064,511	3,613,365	3,644,685	-	48,159,995
จำหน่าย / โอนออก	-	-	(40,762,572)	-	(428,330)	(3,411,214)	-	(44,602,116)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	151,902	35,833,879	219,735,155	2,111,181	17,145,563	24,075,180	-	299,052,860

บาท

	งบการเงินรวม						
	ที่ดินและ	อาคาร	เครื่องถ่ายเอกสาร	เครื่องสแกนเอกสาร	อุปกรณ์สำนักงาน	ยานพาหนะ	สินทรัพย์
	ส่วนปรับปรุงที่ดิน		สำหรับให้เช่า	สำหรับให้บริการ			ระหว่างติดตั้ง
							รวม
ค่าเผื่อการด้อยค่า							
ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	-	-	2,505,955	-	-	-	2,505,955
ขาดทุนจากการด้อยค่าสินทรัพย์	-	-	1,176,060	-	-	-	1,176,060
จำหน่าย / โอนออก	-	-	(385,555)	-	-	-	(385,555)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	-	-	3,296,460	-	-	-	3,296,460
ขาดทุนจากการด้อยค่าสินทรัพย์	-	-	1,058,446	-	-	-	1,058,446
จำหน่าย / โอนออก	-	-	(434,784)	-	-	-	(434,784)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	-	-	3,920,122	-	-	-	3,920,122
มูลค่าสุทธิทางบัญชี							
ภายใต้กรรมสิทธิ์บริษัท							
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	28,615,798	28,651,668	57,145,706	2,223,922	6,235,539	3,732,219	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	28,585,098	25,462,796	59,962,499	2,339,362	8,493,336	3,201,940	-
ภายใต้สัญญาเช่า							
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	-	45,739,296	57,282,912	1,819,522	-	13,813,333	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	-	-	23,729,829	4,665,871	-	17,996,402	-
รวม							
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	28,615,798	74,390,964	114,428,618	4,043,444	6,235,539	17,545,552	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	28,585,098	25,462,796	83,692,328	7,005,233	8,493,336	21,198,342	-

บาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ							รวม
	ที่ดินและ ส่วนปรับปรุงที่ดิน	อาคาร	เครื่องถ่ายเอกสาร สำหรับให้เช่า	เครื่องสแกนเอกสาร สำหรับให้บริการ	อุปกรณ์สำนักงาน	ยานพาหนะ	สินทรัพย์ ระหว่างติดตั้ง	
ราคาทุน								
ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	28,737,000	114,004,068	344,288,454	1,974,408	12,275,829	19,126,783	1,959,611	522,366,153
ซื้อ / โอนเข้า	-	66,807	27,606,765	3,141,576	4,189,477	7,839,000	-	42,843,625
จำหน่าย / โอนออก	-	-	(30,290,277)	(25,870)	(36,000)	(52,000)	(1,959,611)	(32,363,758)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	28,737,000	114,070,875	341,604,942	5,090,114	16,429,306	26,913,783	-	532,846,020
โอนเป็นสินทรัพย์สิทธิการใช้	-	(52,774,200)	-	-	-	-	-	(52,774,200)
ซื้อ / โอนเข้า	-	-	9,168,850	4,026,300	5,208,905	4,347,476	-	22,751,531
จำหน่าย / โอนออก	-	-	(43,426,188)	-	(442,418)	(3,411,215)	-	(47,279,821)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	28,737,000	61,296,675	307,347,604	9,116,414	21,195,793	27,850,044	-	455,543,530
ค่าเสื่อมราคาสะสม								
ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	90,502	34,736,079	211,470,370	513,211	8,476,983	13,948,693	-	269,235,838
ค่าเสื่อมราคา	30,700	4,943,832	39,618,266	546,362	2,130,730	1,514,596	-	48,784,486
จำหน่าย / โอนออก	-	-	(27,208,772)	(12,904)	(2,071)	(51,999)	-	(27,275,746)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	121,202	39,679,911	223,879,864	1,046,669	10,605,642	15,411,290	-	290,744,578
โอนเป็นสินทรัพย์สิทธิการใช้	-	(7,034,904)	-	-	-	-	-	(7,034,904)
ค่าเสื่อมราคา	30,700	3,188,871	36,617,863	1,064,512	3,318,188	2,516,892	-	46,737,026
จำหน่าย / โอนออก	-	-	(40,762,573)	-	(428,330)	(3,411,214)	-	(44,602,117)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	151,902	35,833,878	219,735,154	2,111,181	13,495,500	14,516,968	-	285,844,583

บาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ							รวม
	ที่ดินและ ส่วนปรับปรุงที่ดิน	อาคาร	เครื่องถ่ายเอกสาร สำหรับให้เช่า	เครื่องสแกนเอกสาร สำหรับให้บริการ	อุปกรณ์สำนักงาน	ยานพาหนะ	สินทรัพย์ ระหว่างติดตั้ง	
ค่าเผื่อการด้อยค่า								
ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	-	-	2,505,955	-	-	-	-	2,505,955
ขาดทุนจากการด้อยค่าสินทรัพย์	-	-	1,176,060	-	-	-	-	1,176,060
จำหน่าย / โอนออก	-	-	(385,555)	-	-	-	-	(385,555)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	-	-	3,296,460	-	-	-	-	3,296,460
ขาดทุนจากการด้อยค่าสินทรัพย์	-	-	1,058,446	-	-	-	-	1,058,446
จำหน่าย / โอนออก	-	-	(434,784)	-	-	-	-	(434,784)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	-	-	3,920,122	-	-	-	-	3,920,122
มูลค่าสุทธิทางบัญชี								
ภายใต้กรรมสิทธิ์บริษัท								
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	28,615,798	28,651,668	57,145,706	2,223,923	5,823,664	2,425,360	-	124,886,119
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	28,585,098	25,462,797	59,962,499	2,339,362	7,700,293	1,693,130	-	125,743,179
ภายใต้สัญญาเช่า								
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	-	45,739,296	57,282,912	1,819,522	-	9,077,133	-	113,918,863
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	-	-	23,729,829	4,665,871	-	11,639,946	-	40,035,646
รวม								
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	28,615,798	74,390,964	114,428,618	4,043,445	5,823,664	11,502,493	-	238,804,982
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	28,585,098	25,462,797	83,692,328	7,005,233	7,700,293	13,333,076	-	165,778,825

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
ณ วันที่ 31 ธันวาคม				
มูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสม				
ตัดค่าเสื่อมราคาทั้งจำนวนแล้วแต่ยังคงใช้งาน	141,028,851	142,194,899	133,541,311	142,194,899
โอนเครื่องถ่ายเอกสารสำหรับให้เข้าไปเป็นสินค้าคงเหลือด้วย				
มูลค่าสุทธิทางบัญชีสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	2,195,641	2,708,917	2,195,641	2,708,917

รายการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์สิทธิการใช้ซึ่งรับรู้เป็นที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 มีดังนี้

	บาท				
	งบการเงินรวม				
	อาคาร	เครื่องถ่ายเอกสาร สำหรับให้เช่า	เครื่องสแกนเอกสาร สำหรับให้บริการ	ยานพาหนะ	รวม
มูลค่าสุทธิทางบัญชี ณ วันที่ 1 มกราคม 2563	45,739,296	57,282,912	1,819,522	13,813,333	118,655,063
ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง					
นโยบายการบัญชี	(45,739,296)	-	-	-	(45,739,296)
เพิ่มขึ้น	-	-	3,264,800	7,190,000	10,454,800
หัก ค่าตัดจำหน่าย	-	(9,998,516)	(418,451)	(2,486,911)	(12,903,878)
หัก รับโอนกรรมสิทธิ์จากการใช้สิทธิซื้อ/					
จ่ายชำระค่างวดครบ	-	(23,554,567)	-	(520,020)	(24,074,587)
มูลค่าสุทธิทางบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	-	23,729,829	4,665,871	17,996,402	46,392,102

บาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	เครื่องถ่ายเอกสาร		เครื่องสแกนเอกสาร		รวม
	อาคาร	สำหรับให้เช่า	สำหรับให้บริการ	ยานพาหนะ	
มูลค่าสุทธิทางบัญชี ณ วันที่ 1 มกราคม 2563	45,739,296	57,282,912	1,819,522	9,077,133	113,918,863
ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง					
นโยบายการบัญชี	(45,739,296)	-	-	-	(45,739,296)
เพิ่มขึ้น	-	-	3,264,800	4,240,000	7,504,800
หัก ค่าตัดจำหน่าย	-	(9,998,516)	(418,451)	(1,677,187)	(12,094,154)
หัก รับโอนกรรมสิทธิ์จากการใช้สิทธิซื้อ/					
จ่ายชำระค่าวงครบ	-	(23,554,567)	-	-	(23,554,567)
มูลค่าสุทธิทางบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	-	23,729,829	4,665,871	11,639,946	40,035,646

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 กลุ่มบริษัทจดจำนองที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างเพื่อเป็นหลักประกันวงเงินกู้ยืมตามสัญญา (ดูหมายเหตุ 20 และ 22) ซึ่งที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ติดภาระหลักประกันแสดงมูลค่าสุทธิทางบัญชีสรุปได้ดังนี้

บาท

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562
ที่ดินและส่วนปรับปรุงที่ดิน	28,585,098	28,615,798
อาคาร	24,627,003	73,383,905
รวม	53,212,101	101,999,703

18. สัญญาเช่า

สินทรัพย์สิทธิการใช้

รายการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์สิทธิการใช้ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 มีดังนี้

บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม			
	ที่ดิน	อาคาร	ยานพาหนะ	รวม
มูลค่าสุทธิทางบัญชี ณ วันที่ 1 มกราคม 2563	-	-	-	-
ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี	4	467,606	2,382,113	7,656,001
โอนเข้าจากที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	4, 17	-	45,739,296	-
โอนเข้าจากค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า	4, 16	-	6,834,360	-
เพิ่มขึ้น	-	-	1,000,147	1,000,147
เปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า	-	146,367	-	146,367
หัก ค่าตัดจำหน่าย	(200,403)	(2,936,003)	(3,565,884)	(6,702,290)
หัก ผลต่างจากการลดค่าเช่า	-	(242,250)	-	(242,250)
มูลค่าสุทธิทางบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	267,203	51,923,883	5,090,264	57,281,350

บาท

หมายเหตุ	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ที่ดิน	อาคาร	ยานพาหนะ	รวม
มูลค่าสุทธิทางบัญชี ณ วันที่ 1 มกราคม 2563	-	-	-	-
ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี	4	467,606	1,943,315	6,513,476
โอนเข้าจากที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	4, 17	-	45,739,296	-
โอนเข้าจากค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า	4, 16	-	6,834,360	-
เพิ่มขึ้น	-	-	1,000,147	1,000,147
เปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า	-	307,765	-	307,765
หัก ค่าตัดจำหน่าย	(200,403)	(2,783,197)	(3,311,990)	(6,295,590)
หัก ผลต่างจากการลดค่าเช่า	-	(242,250)	-	(242,250)
มูลค่าสุทธิทางบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	267,203	51,799,289	4,201,633	56,268,125

ภาระหลักประกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัททำสัญญามอบสิทธิการเช่าที่ดินและอาคาร เพื่อใช้เป็นหลักประกันเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน (ดูหมายเหตุ 20)

ปี 2563 กลุ่มบริษัทเช่าที่ดิน อาคาร และยานพาหนะ และจ่ายค่าเช่าคงที่ โดยเงื่อนไขการจ่ายชำระเป็นเงื่อนไขปกติทั่วไป

บาท

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563		
การจ่ายชำระคงที่	30,799,832	29,323,680

หนี้สินตามสัญญาเช่า

หนี้สินตามสัญญาเช่า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
หนี้สินตามสัญญาเช่า	38,807,650	48,331,522	33,929,904	45,698,787
หัก ดอกเบี้ยยรอตัดบัญชี	(1,986,127)	(2,674,688)	(1,579,184)	(2,448,126)
สุทธิ	36,821,523	45,656,834	32,350,720	43,250,661
หัก ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(21,910,408)	(22,812,381)	(20,593,167)	(22,106,192)
หนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาว	14,911,115	22,844,453	11,757,553	21,144,469

กลุ่มบริษัททำสัญญาเช่าเพื่อเช่าที่ดิน อาคาร และยานพาหนะเพื่อใช้ในการดำเนินงาน

รายการเปลี่ยนแปลงของหนี้สินตามสัญญาเช่าสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 แสดงได้ดังนี้

	บาท		
	หมายเหตุ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
มูลค่าสุทธิทางบัญชี ณ วันที่ 1 มกราคม 2563		45,656,834	43,250,661
ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี	4	10,773,484	9,180,308
ทำสัญญาเช่า		9,056,798	7,113,481
เปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า		144,454	307,765
ดอกเบี้ยตัดจำหน่าย		2,238,282	2,070,682
จ่ายชำระหนี้		(30,799,832)	(29,323,680)
ผลต่างจากการลดค่าเช่า		(248,497)	(248,497)
มูลค่าสุทธิทางบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563		36,821,523	32,350,720

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 หนี้สินตามสัญญาเช่าแสดงตามระยะเวลาครบกำหนดการจ่ายชำระหนี้ มีดังนี้

ปี	บาท					
	งบการเงินรวม					
	2563			2562		
	มูลค่าปัจจุบัน	ดอกเบี้ย	ค่าเช่าขั้นต่ำ	มูลค่าปัจจุบัน	ดอกเบี้ย	ค่าเช่าขั้นต่ำ
สัญญาเช่า						
1	11,786,145	789,806	12,575,951	8,189,670	722,784	8,912,454
2 - 5	11,635,735	653,539	12,289,274	12,095,240	693,393	12,788,633
รวม	23,421,880	1,443,345	24,865,225	20,284,910	1,416,177	21,701,087
สัญญาขายและเช่ากลับคืน						
1	10,124,263	416,063	10,540,326	14,622,711	926,864	15,549,575
2 - 5	3,275,380	126,719	3,402,099	10,749,213	331,647	11,080,860
รวม	13,399,643	542,782	13,942,425	25,371,924	1,258,511	26,630,435
รวม						
1	21,910,408	1,205,869	23,116,277	22,812,381	1,649,648	24,462,029
2 - 5	14,911,115	780,258	15,691,373	22,844,453	1,025,040	23,869,493
รวม	36,821,523	1,986,127	38,807,650	45,656,834	2,674,688	48,331,522

บาท						
งบการเงินเฉพาะกิจการ						
ปี	2563			2562		
	ดอกเบี้ย			ดอกเบี้ย		
	มูลค่าปัจจุบัน	รอดักบัญชี	ค่าเข้าขั้นต่ำ	มูลค่าปัจจุบัน	รอดักบัญชี	ค่าเข้าขั้นต่ำ
สัญญาเช่า						
1	10,468,904	638,523	11,107,427	7,483,481	647,303	8,130,784
2 - 5	8,482,172	397,880	8,880,052	10,395,256	542,312	10,937,568
รวม	18,951,076	1,036,403	19,987,479	17,878,737	1,189,615	19,068,352
สัญญาขายและเช่ากลับคืน						
1	10,124,263	416,063	10,540,326	14,622,711	926,864	15,549,575
2 - 5	3,275,381	126,718	3,402,099	10,749,213	331,647	11,080,860
รวม	13,399,644	542,781	13,942,425	25,371,924	1,258,511	26,630,435
รวม						
1	20,593,167	1,054,586	21,647,753	22,106,192	1,574,167	23,680,359
2 - 5	11,757,553	524,598	12,282,151	21,144,469	873,959	22,018,428
รวม	32,350,720	1,579,184	33,929,904	43,250,661	2,448,126	45,698,787

บริษัททำสัญญาเช่าเพื่อซื้อเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องสแกนเอกสาร ยานพาหนะ และโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ
	2563	2562	2563 2562
ค่างวดเดือนละ	2.22	2.97	2.10 2.90
หนี้สินส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี			
แสดงภายใต้หนี้สินหมุนเวียน	21.91	22.81	20.59 22.11

บาท	
	งบการเงินเฉพาะกิจการ
	งบการเงินรวม กิจการ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563	
จำนวนรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน	
รายได้ค่าเช่าและค่าบริการส่วนกลาง	- 1,238,400
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	714,430 548,167
ดอกเบี้ยจ่ายสำหรับหนี้สินตามสัญญาเช่า	2,238,282 2,070,682
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสัญญาเช่าระยะสั้น	679,765 679,765

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 กลุ่มบริษัทมีจำนวนเงินขั้นต่ำต้องจ่ายในอนาคตภายใต้สัญญาเช่าระยะสั้น สำหรับสินทรัพย์อ้างอิงมูลค่าต่ำ และสัญญาบริการบอกเลิกไม่ได้นอกเหนือจากหนี้สินตามสัญญาเช่า ดังนี้

บาท

กำหนดจ่ายชำระ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
ภายใน 1 ปี	205,526	205,526

19. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

รายการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

บาท

	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	โปรแกรมคอมพิวเตอร์	ค่าพัฒนา	รวม	โปรแกรมคอมพิวเตอร์	ค่าพัฒนา	รวม
	ระบบงาน			ระบบงาน		
ราคาทุน						
ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	14,631,063	1,435,750	16,066,813	13,819,365	1,435,750	15,255,115
ซื้อ/โอนเข้า	2,903,642	-	2,903,642	2,903,642	-	2,903,642
จำหน่าย/โอนออก	-	-	-	-	-	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	17,534,705	1,435,750	18,970,455	16,723,007	1,435,750	18,158,757
ซื้อ/โอนเข้า	256,400	-	256,400	256,400	-	256,400
จำหน่าย/โอนออก	(1,612,473)	-	1,612,473	(1,612,473)	-	1,612,473
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	16,178,632	1,435,750	17,614,382	15,366,934	1,435,750	16,802,684
ค่าตัดจำหน่ายสะสม						
ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	6,960,143	-	6,960,143	6,503,998	-	6,503,998
ค่าตัดจำหน่าย	1,523,235	72,055	1,595,290	1,397,429	72,055	1,469,484
จำหน่าย/โอนออก	-	-	-	-	-	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	8,483,378	72,055	8,555,433	7,901,427	72,055	7,973,482
ค่าตัดจำหน่าย	1,677,119	154,082	1,831,201	1,642,612	154,082	1,796,694
จำหน่าย/โอนออก	(1,612,473)	-	1,612,473	(1,612,473)	-	1,612,473
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	8,548,024	226,137	8,774,161	7,931,566	226,137	8,157,703
มูลค่าสุทธิทางบัญชี						
ภายใต้กรรมสิทธิ์ของบริษัท						
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	6,415,633	1,363,695	7,779,328	6,185,886	1,363,695	7,549,581
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	5,476,781	1,209,613	6,686,394	5,281,541	1,209,613	6,491,154
ภายใต้สัญญาเช่า						
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	2,635,694	-	2,635,694	2,635,694	-	2,635,694
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	2,153,827	-	2,153,827	2,153,827	-	2,153,827
รวม						
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	9,051,327	1,363,695	10,415,022	8,821,580	1,363,695	10,185,275
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	7,630,608	1,209,613	8,840,221	7,435,368	1,209,613	8,644,981

รายการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์สิทธิการใช้ซึ่งรับรู้เป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 มีดังนี้

	บาท
	โปรแกรม
	คอมพิวเตอร์
มูลค่าสุทธิทางบัญชี ณ วันที่ 1 มกราคม 2563	2,635,694
หัก ค่าตัดจำหน่าย	(481,867)
มูลค่าสุทธิทางบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	2,153,827

20. เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน

เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

	บาท	
	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
	2563	2562
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร	39,257,614	7,504,855
ตั๋วสัญญาใช้เงิน	86,202,542	36,900,000
ทรัสต์รีซีท	32,365,614	29,804,371
เงินกู้ยืมระยะสั้น	100,116,339	85,013,769
รวม	257,942,109	159,222,995

เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินแสดงตามประเภทสกุลเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 มีดังนี้

	บาท	
	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
	2563	2562
บาท	256,494,448	148,388,078
ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา	1,447,661	9,316,440
ยูโร		1,518,477
รวม	257,942,109	159,222,995

กลุ่มบริษัทมีวงเงินสินเชื่อจากสถาบันการเงิน มีรายละเอียดดังนี้

ประเภทสินเชื่อ	ร้อยละ	ล้านบาท			
	อ้างอิง	บริษัท		บริษัทย่อย	
	อัตราดอกเบี้ย	2563	2562	2563	2562
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร	MOR	71.00	71.00	60.00	60.00
สินเชื่อเพื่อนำเข้า/ตัวสัญญาใช้เงิน/ หนังสือค้ำประกัน	MLR	290.00	272.00	416.66	281.83
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า		33.34	33.34	4.00	4.00

หลักประกัน

1. บริษัทจดทะเบียนที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่มีอยู่แล้วและหรือที่จะมีขึ้นในภายหน้า (ดูหมายเหตุ 5 และ17)
2. บริษัทที่เกี่ยวข้องกันจดทะเบียนที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่มีอยู่แล้วและหรือที่จะมีขึ้นในภายหน้า (ดูหมายเหตุ 5)
3. ผู้ถือหุ้นบริษัท และบุคคลที่เกี่ยวข้องกันจดทะเบียนที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่มีอยู่แล้วและหรือที่จะมีขึ้นในภายหน้า (ดูหมายเหตุ 5)
4. บริษัททำสัญญาอสังหาริมทรัพย์เช่าที่ดินและอาคาร (ดูหมายเหตุ 16, 18)
5. บริษัทย่อยจำนำเงินฝากธนาคาร (ดูหมายเหตุ 13)
6. ผู้ถือหุ้นจำนำเงินฝากธนาคาร (ดูหมายเหตุ 5)
7. บริษัทค้ำประกันวงเงินกู้ยืมของบริษัทย่อยบางส่วน (ดูหมายเหตุ 5)
8. บริษัทย่อย บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ผู้ถือหุ้นบริษัท กรรมการบริษัท กรรมการบริษัทย่อย และกรรมการบริษัทที่เกี่ยวข้องกันร่วมค้ำประกัน (ดูหมายเหตุ 5)
9. บรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อย (บสย.) ค้ำประกันวงเงินบางส่วน
10. บริษัทย่อยโอนสิทธิการรับเงินค่างานตามสัญญาบางโครงการ (ดูหมายเหตุ 8)

21. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

	บาท	
	งบการเงินรวม	
	2563	2562
เจ้าหนี้การค้า	75,858,309	121,896,163
เจ้าหนี้อื่น		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	15,808,451	11,591,582
รวม	91,666,760	133,487,745

เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นแสดงตามประเภทสกุลเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 มีดังนี้

	บาท	
	งบการเงินรวม	
	2563	2562
บาท	85,284,098	129,850,837
ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา	6,382,662	3,636,908
รวม	91,666,760	133,487,745

22. เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน

เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

	บาท	
	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562
เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน	-	5,480,000
หัก หนี้สินส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	-	(5,480,000)
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	-	-

เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินมีรายละเอียดแยกตามมูลหนี้ดังนี้

	ล้านบาท				ร้อยละ		
	วงเงิน		มูลหนี้		ระยะเวลา	อ้างอิง	
สถาบันการเงิน	2563	2562	2563	2562	จ่ายชำระหนี้	อัตราดอกเบี้ย	การจ่ายชำระหนี้
ธนาคารพาณิชย์	-	50	-	5.48	60 งวด	MLR	เงินต้นเดือนละ 840,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยรายเดือน

การเพิ่มขึ้นและลดลงของเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 มีดังนี้

	บาท	
	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562
ยอดยกมา	5,480,000	26,310,802
เพิ่มขึ้น	-	-
ลดลง	(5,480,000)	(20,830,802)
ยอดคงเหลือ	-	5,480,000

หลักประกัน

- 1) บริษัทจดทะเบียนที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่มีอยู่แล้วและหรือที่จะมีขึ้นในภายหน้า (ดูหมายเหตุ 17)
- 2) บริษัทย่อย บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ผู้ถือหุ้นของบริษัท กรรมการบริษัท และกรรมการบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ร่วมค้ำประกัน (ดูหมายเหตุ 5)
- 3) บริษัทไอเอสทีเรียกรองที่มีต่อลูกค้าบางรายตามสัญญาเช่าเครื่องถ่ายเอกสาร (ดูหมายเหตุ 8)

23. ประมาณการหนี้สิน

รายการเปลี่ยนแปลงของประมาณการหนี้สิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม			บาท
	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	การรับประกัน	คดีความ	การรับประกัน	
	ผลงาน	ฟ้องร้อง	ผลงาน	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	2,334,568	234,051	2,568,619	79,800
เพิ่มขึ้น	1,202,927	804	1,203,731	-
รายจ่ายเกิดขึ้นจริง	(152,016)	(234,855)	(386,871)	-
โอนกลับประมาณการหนี้สิน	(749,722)	-	(749,722)	(3,200)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	2,635,757	-	2,635,757	76,600
เพิ่มขึ้น	1,841,112	-	1,841,112	727,936
รายจ่ายเกิดขึ้นจริง	(140,464)	-	(140,464)	-
โอนกลับประมาณการหนี้สิน	(321,704)	-	(321,704)	(76,600)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	4,014,701	-	4,014,701	727,936

ประมาณการรับประกันผลงาน

กลุ่มบริษัทรับรู้ประมาณการหนี้สินสำหรับการรับประกันผลงานตามสัญญาโครงการและคุณภาพสินค้า กำหนดระยะเวลา 1 - 2 ปี เพื่อซ่อมแซมหรือเปลี่ยนแทนตามเงื่อนไขการรับประกัน บริษัทประมาณการจากข้อมูลประสบการณ์การซ่อมแซมในอดีตจนถึงวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

24. ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน

ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		บาท	
	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	2563	2562	2563	2562
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน				
มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพัน	4,084,497	3,279,761	3,198,263	2,625,850
ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน	4,084,497	3,279,761	3,198,263	2,625,850

การเปลี่ยนแปลงมูลค่าปัจจุบันของประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 มีดังนี้

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
โครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน				
มูลค่าปัจจุบันประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน				
ณ วันที่ 1 มกราคม	3,279,761	2,291,541	2,625,850	1,901,825
ส่วนที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน :				
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	669,759	540,342	474,144	396,873
ต้นทุนดอกเบี้ย	134,977	104,504	98,269	80,359
ต้นทุนบริการในอดีต	-	343,374	-	246,793
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	4,084,497	3,279,761	3,198,263	2,625,850

กลุ่มบริษัทกำหนดโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้เป็นไปตามการจ่ายเงินชดเชยตามกฎหมายแรงงานซึ่งให้สิทธิแก่พนักงานที่เกษียณอายุและทำงานครบระยะเวลาที่กำหนด เช่น 10 ปีขึ้นไป ได้รับเงินชดเชยไม่น้อยกว่าอัตราเงินเดือนเดือนสุดท้าย 300 วัน หรือ 10 เดือน

เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2562 พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับแก้ไขเพิ่มเติมประกาศในราชกิจจานุเบกษา พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับแก้ไขเพิ่มเติมนี้กำหนดอัตราค่าชดเชยเพิ่มเติมกรณีนายจ้างเลิกจ้างสำหรับลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบ 20 ปีขึ้นไป ให้มีสิทธิได้รับค่าชดเชยไม่น้อยกว่าค่าจ้างอัตราสุดท้าย 400 วันสุดท้าย

การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวถือเป็นการแก้ไขโครงการสำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานเป็นผลให้บริษัทมีการผูกพันผลประโยชน์พนักงานเพิ่มขึ้น

กลุ่มบริษัทบันทึกรับรู้ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวในต้นทุนบริการในอดีตเป็นค่าใช้จ่ายทันทีในกำไรหรือขาดทุนปี 2562

ข้อสมมติในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่สำคัญ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 (แสดงด้วยค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก) มีดังนี้

ร้อยละ

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
อัตราคิดลด	3.53	3.53	3.53	3.53
อัตราการขึ้นเงินเดือน	5.00	5.00	5.00	5.00
อัตราการลาออก	11-58	11-58	17-58	17-58
เกษียณอายุ	60 ปี	60 ปี	60 ปี	60 ปี
อัตรามรณะ	105 ของตาราง มรณะปี 2560	105 ของตาราง มรณะปี 2560	105 ของตาราง มรณะปี 2560	105 ของตาราง มรณะปี 2560
อัตราการทุพพลภาพ	รวมไว้ในอัตรา มรณะ	รวมไว้ในอัตรา มรณะ	รวมไว้ในอัตรา มรณะ	รวมไว้ในอัตรา มรณะ

อัตราคิดลดเป็นอัตราผลตอบแทนในท้องตลาดของพันธบัตรรัฐบาลสำหรับเงินชดเชยตามกฎหมายแรงงาน
 อัตราการขึ้นเงินเดือนขึ้นอยู่กับนโยบายของฝ่ายบริหาร
 อัตราการหมุนเวียนพนักงานขึ้นอยู่กับระยะเวลาการทำงานของพนักงาน
 อัตราการมรณะอ้างอิงตามตารางมรณะไทย 2560 ประเภทสามัญ (TMO2017: Thai Mortality Ordinary Table 2017)

การวิเคราะห์ความอ่อนไหว

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานที่สำคัญต่อมูลค่าปัจจุบันของประมาณการหนี้สินผลประโยชน์หลังออก
 จากงานของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 สรุปได้ดังนี้

บาท

	งบการเงินรวม			
	2563		2562	
	เพิ่มขึ้น	ลดลง	เพิ่มขึ้น	ลดลง
อัตราคิดลด (เปลี่ยนแปลงร้อยละ 0.5)	(138,003)	149,000	(112,864)	122,050
อัตราการขึ้นเงินเดือน (เปลี่ยนแปลงร้อยละ 0.5)	155,964	(145,945)	127,190	(118,796)
อัตราการลาออก (เปลี่ยนแปลงร้อยละ 5)	(158,470)	171,575	(128,851)	139,846

บาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	2563		2562	
	เพิ่มขึ้น	ลดลง	เพิ่มขึ้น	ลดลง
อัตราคิดลด (เปลี่ยนแปลงร้อยละ 0.5)	(81,475)	87,497	(67,636)	72,612
อัตราการขึ้นเงินเดือน (เปลี่ยนแปลงร้อยละ 0.5)	93,101	(87,667)	76,809	(72,307)
อัตราการลาออก (เปลี่ยนแปลงร้อยละ 5)	(95,298)	102,839	(78,152)	84,387

กลุ่มบริษัทแสดงค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 มีดังนี้

บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
ต้นทุนขายและบริการ	312,231	419,154	312,231	419,153
ค่าใช้จ่ายในการขาย	22,129	25,439	22,129	25,439
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	335,399	439,123	139,784	199,074
ต้นทุนทางการเงิน	134,977	104,504	98,269	80,359
รวม	804,736	988,220	572,413	724,025

25. กุณเรือนหุ้น

รายการเคลื่อนไหวของกุณเรือนหุ้นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 มีดังนี้

บาท

	มูลค่าหุ้น ที่ตราไว้	2563		2562	
		จำนวนหุ้น	จำนวนเงิน	จำนวนหุ้น	จำนวนเงิน
ทุนจดทะเบียน					
หุ้นสามัญ					
ณ วันที่ 1 มกราคม	0.50	400,000,000	200,000,000	400,000,000	200,000,000
เพิ่มทุน	0.50	120,000,000	60,000,000	-	-
ลดทุน	0.50	(80,000,000)	(40,000,000)	-	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	0.50	440,000,000	220,000,000	400,000,000	200,000,000
ทุนที่ออกและชำระแล้ว					
หุ้นสามัญ					
ณ วันที่ 1 มกราคม	0.50	320,000,000	160,000,000	320,000,000	160,000,000
เพิ่มทุน	0.50	40,000,000	20,000,000	-	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	0.50	360,000,000	180,000,000	320,000,000	160,000,000

ผู้ถือหุ้นสามัญได้รับสิทธิรับเงินปันผลจากการประกาศจ่ายเงินปันผลและสิทธิออกเสียงลงคะแนนหนึ่งหุ้นต่อหนึ่งเสียงสำหรับการประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัท

ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2563 มีมติอนุมัติให้

25.1 ลดทุนจดทะเบียนจากเดิมจำนวนเงิน 200 ล้านบาท เป็นจำนวนเงิน 160 ล้านบาท โดยลดหุ้นสามัญที่ยังไม่ได้เรียกชำระค่าหุ้น จำนวน 80 ล้านหุ้น มูลค่าตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท จำนวนเงิน 40 ล้านบาท

บริษัทดำเนินการจดทะเบียนการลดทุนกับกระทรวงพาณิชย์แล้ว เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2563

25.2 เพิ่มทุนจดทะเบียนจากเดิมจำนวนเงิน 160 ล้านบาท เป็นจำนวนเงิน 220 ล้านบาท โดยออกหุ้นสามัญจำนวน 120 ล้านหุ้น มูลค่าตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท

บริษัทดำเนินการจดทะเบียนการเพิ่มทุนกับกระทรวงพาณิชย์แล้ว เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2563

25.3 จัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุน จำนวน 40 ล้านหุ้น มูลค่าตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท จำนวนเงิน 20 ล้านบาทให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมตามสัดส่วน

บริษัทรับชำระเงินเพิ่มทุน และดำเนินการจดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์แล้ว เมื่อวันที่ 30 กันยายน

2563

25.4 จัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุน จำนวน 80 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท เพื่อเสนอขายต่อประชาชนทั่วไปครั้งแรก (IPO) ดังต่อไปนี้

- 25.4.1 จัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนให้กับผู้มีอุปการคุณ พนักงานบริษัท กรรมการและผู้บริหาร ไม่เกินร้อยละ 25 ของหุ้นที่เสนอขายต่อประชาชนครั้งแรก แบ่งเป็น
- จัดสรรให้กับผู้มีอุปการคุณของบริษัทสัดส่วนร้อยละ 15 ของหุ้นที่เสนอขายต่อประชาชนครั้งแรก
 - จัดสรรให้กับพนักงานของบริษัทและบริษัทย่อย ซึ่งมีใช้กรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัทสัดส่วนร้อยละ 5 ของหุ้นที่เสนอขายต่อประชาชนครั้งแรก
 - จัดสรรให้กับกรรมการและผู้บริหารของบริษัทสัดส่วนร้อยละ 5 ของหุ้นที่เสนอขายต่อประชาชนครั้งแรก
- 25.4.2 จัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนส่วนที่เหลือ เพื่อเสนอขายต่อประชาชนทั่วไป
- 25.5 อนุมัตินำหุ้นสามัญเข้าจดทะเบียนเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (mai)
- 25.6 มอบหมายบุคคลลงลายมือชื่อกำกับเอกสารในแบบแสดงรายการข้อมูลเสนอขายหลักทรัพย์และร่างหนังสือชี้ชวนของบริษัท
- 25.7 แต่งตั้งบริษัทศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นนายทะเบียนหลักทรัพย์ของบริษัท
- 25.8 แต่งตั้งผู้มีอำนาจรายงานสารสนเทศต่อตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ

26. เงินปันผล

		บาท			
เงินปันผล	อนุมัติโดย	วันที่ อนุมัติ	วันที่จ่าย	เงินปันผล ต่อหุ้น	เงินปันผล จ่าย
บริษัท					
ปี 2563	ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท	15 พฤษภาคม 2563	12 มิถุนายน 2563	0.125	40,000,000
	ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท	16 กันยายน 2563	23 กันยายน 2563	0.07	22,400,000
รวม					62,400,000
บริษัทย่อย					
ปี 2562	ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท	15 มิถุนายน 2562	26 มิถุนายน 2562	38.50	7,700,000
	ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท	27 สิงหาคม 2562	25 ตุลาคม 2562	45	9,000,000
	ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท	24 ธันวาคม 2562	23 มกราคม 2563	45	9,000,000
รวม					25,700,000
ปี 2563	ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท	23 มีนาคม 2563	30 เมษายน 2563	60	12,000,000

27. สำรองตามกฎหมาย

ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 มาตรา 116 บริษัทต้องจัดสรรทุนสำรอง (“สำรองตามกฎหมาย”) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน เงินสำรองจะนำไปจ่ายเป็นเงินปันผลไม่ได้

28. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

กลุ่มบริษัทจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับพนักงานของกลุ่มบริษัทบนพื้นฐานความสมัครใจของพนักงาน ในการเป็นสมาชิกของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 โดยพนักงานจ่ายเงินสะสมในอัตราร้อยละ 2 ถึงอัตราร้อยละ 15 ของเงินเดือนทุกเดือน และบริษัทจ่ายสมทบในอัตราร้อยละ 3 ถึงอัตราร้อยละ 10 ของเงินเดือนของพนักงานทุกเดือน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้ได้จดทะเบียนเป็นกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามข้อกำหนดของกระทรวงการคลังและจัดการกองทุนโดยผู้จัดการกองทุนที่ได้รับอนุญาต ปัจจุบัน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพบริหารโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด และจ่ายให้พนักงานตามระเบียบว่าด้วยกองทุนของบริษัท ในปี 2563 บริษัทจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุน จำนวนเงิน 1.85 ล้านบาท (ปี 2562: 3.40 ล้านบาท)

29. ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงาน

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
เงินเดือนและค่าแรง	145,804,810	135,203,203	123,411,345	114,205,662
โครงการผลประโยชน์กำหนดไว้	669,759	883,716	474,144	643,666
โครงการสมทบเงินกำหนดไว้	1,848,641	3,401,585	1,533,023	2,921,482
อื่นๆ	9,570,441	10,262,187	8,662,658	9,534,970
รวม	157,893,651	149,750,691	134,081,170	127,305,780

30. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

ค่าใช้จ่ายตามลักษณะที่สำคัญ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
การเปลี่ยนแปลงในสินค้าคงเหลือและงานระหว่างทำ	62,944,382	(68,848,485)	75,622,402	(69,625,762)
ซื้อสินค้า/ รับโอนเครื่องถ่ายเอกสารให้เช่า	301,360,918	282,181,432	154,937,090	234,966,392
ค่าจ้างผู้รับเหมา	178,246,816	220,865,728	81,725,877	65,938,888
ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นและหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ (กลับรายการ)	(961,496)	2,489,794	(961,496)	2,489,794
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	5,777,656	8,410,198	5,196,019	8,071,495
ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงาน	157,893,651	149,750,691	134,081,170	127,305,780
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	56,693,486	51,564,298	54,829,308	50,444,775
ค่าเช่าและบริการ	5,033,184	10,102,319	4,406,241	9,276,067
ค่าเดินทาง	7,960,047	8,003,552	5,971,068	5,946,434
ขาดทุนจากมูลค่าสินค้าลดลง	1,554,003	1,407,306	1,554,003	1,407,306
ขาดทุนจากการด้อยค่าสินทรัพย์	1,058,445	1,176,060	1,058,445	1,176,060

31. ภาษีเงินได้

ภาษีเงินได้นิติบุคคลของกลุ่มบริษัทสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 คำนวณขึ้นในอัตราที่กำหนดโดยกรมสรรพากรจากกำไรทางบัญชีหลังปรับปรุงเงื่อนไขบางประการตามที่ระบุในประมวลรัษฎากร กลุ่มบริษัทบันทึกภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนในแต่ละปีบัญชีและบันทึกภาระส่วนที่ค้างจ่ายเป็นหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงิน

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 สรุปได้ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	บาท		บาท	
	2563	2562	2563	2562
ภาษีเงินได้รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน				
ภาษีเงินได้ปัจจุบัน				
สำหรับปีปัจจุบัน	(26,651,603)	(13,355,683)	(14,743,525)	(3,103,050)
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
การเปลี่ยนแปลงผลแตกต่างชั่วคราว	(660,368)	334,856	(755,502)	281,282
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	<u>(27,311,971)</u>	<u>(13,020,827)</u>	<u>(15,499,027)</u>	<u>(2,821,768)</u>

การกระทบยอดเพื่อหาอัตราภาษีเงินได้ที่แท้จริง

	งบการเงินรวม			
	2563		2562	
	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ	บาท
กำไรก่อนภาษีเงินได้		141,515,905		69,294,118
จำนวนภาษีตามอัตราภาษีเงินได้	20	(28,303,181)	20	(13,858,824)
ค่าใช้จ่ายต้องห้ามทางภาษี		(2,189,549)		(2,140,424)
รายได้ไม่ต้องเสียภาษีเงินได้		2,515,623		5,578,086
ค่าใช้จ่ายที่มีสิทธิหักได้เพิ่มขึ้น		3,737,768		2,205,428
ผลกระทบจากรายการตัดบัญชีในการจัดทำงบการเงินรวม		(2,412,264)		(5,139,949)
ภาษีเงินได้สำหรับปีปัจจุบัน	19	(26,651,603)	19	(13,355,683)
การเปลี่ยนแปลงผลแตกต่างชั่วคราว		(660,368)		334,856
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	19	<u>(27,311,971)</u>	19	<u>(13,020,827)</u>

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	2563		2562	
	ร้อยละ		ร้อยละ	
	อัตราภาษี	บาท	อัตราภาษี	บาท
กำไรก่อนภาษีเงินได้		95,100,381		44,469,008
จำนวนภาษีตามอัตราภาษีเงินได้	20	(19,020,076)	20	(8,893,802)
รายจ่ายที่ไม่ให้ถือเป็นรายจ่ายทางภาษี		(1,494,502)		(1,768,872)
รายได้ที่ได้รับการยกเว้นภาษี		2,515,623		5,354,197
ค่าใช้จ่ายที่มีสิทธิหักได้เพิ่มขึ้น		3,255,430		2,205,427
ภาษีเงินได้สำหรับปีปัจจุบัน	16	(14,743,525)	7	(3,103,050)
การเปลี่ยนแปลงผลแตกต่างชั่วคราว		(755,502)		281,282
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	16	(15,499,027)	6	(2,821,768)

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	4,081,085	4,919,343	3,246,485	4,243,112
หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	(1,499,289)	(1,749,088)	(1,274,721)	(1,567,028)
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี - สุทธิ	2,581,796	3,170,255	1,971,764	2,676,084

การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดขึ้นในช่วงปีมีดังนี้

บาท

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น/

หนี้สงสัยจะสูญ

ค่าเพื่อการลดมูลค่าสินค้า

ค่าเพื่อการด้อยค่าสินทรัพย์

ประมาณการหนี้สินระยะสั้น

หนี้สินตามสัญญาเช่า

กำไรจากการขายแล้วเข้ากลับรอรับรู้

ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน

ประมาณการต้นทุนทำต่อ

รวม

หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน

อุปกรณ์

หนี้สินตามสัญญาเช่า

รวม

งบการเงินรวม

ณ วันที่		ณ วันที่	ผลกระทบจากการ		ณ วันที่
1 มกราคม	กำไรหรือ	31 ธันวาคม	เปลี่ยนแปลง	กำไรหรือ	31 ธันวาคม
2562	ขาดทุน	2562	นโยบายบัญชี	ขาดทุน	2563
1,279,804	420,542	1,700,346	-	(1,414,712)	285,634
1,508,068	(236,654)	1,271,414	-	174	1,271,588
501,191	158,101	659,292	-	124,732	784,024
513,724	13,428	527,152	-	275,788	802,940
56,915	(23,298)	33,617	20,727	(54,344)	-
201,115	(129,545)	71,570	-	(71,570)	-
458,308	197,644	655,952	-	160,947	816,899
-	-	-	-	120,000	120,000
4,519,125	400,218	4,919,343	20,727	(858,985)	4,081,085

บาท

งบการเงินเฉพาะกิจการ

ณ วันที่		ณ วันที่	ผลกระทบจากการ		ณ วันที่
1 มกราคม	กำไรหรือ	31 ธันวาคม	เปลี่ยนแปลง	กำไรหรือ	31 ธันวาคม
2562	ขาดทุน	2562	นโยบายบัญชี	ขาดทุน	2563
1,279,804	420,541	1,700,345	-	(1,414,712)	285,633
1,508,068	(236,654)	1,271,414	-	174	1,271,588
501,191	158,101	659,292	-	124,732	784,024
15,960	(640)	15,320	-	130,267	145,587
201,115	(129,544)	71,571	-	(71,571)	-
380,365	144,805	525,170	-	114,483	639,653
-	-	-	-	120,000	120,000
3,886,503	356,609	4,243,112	-	(996,627)	3,246,485

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ค่าเพื่อผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้น/

หนี้สงสัยจะสูญ

ค่าเพื่อการลดมูลค่าสินค้า

ค่าเพื่อการด้อยค่าสินทรัพย์

ประมาณการหนี้สินระยะสั้น

กำไรจากการขายแล้วเข้ากลับรอรับรู้

ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน

ประมาณการต้นทุนทำต่อ

รวม

หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน

หนี้สินตามสัญญาเช่า

รวม

(102,338)	10,879	(91,459)	-	91,459	-
(1,389,363)	(86,206)	(1,475,569)	51,182	149,666	(1,274,721)
(1,491,701)	(75,327)	(1,567,028)	51,182	241,125	(1,274,721)

32. กำไรต่อหุ้น

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 คำนวณจากกำไรสำหรับปีส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญของกลุ่มบริษัทและจำนวนหุ้นสามัญที่ออกจำหน่ายระหว่างปีตามวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก แสดงการคำนวณดังนี้

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 แสดงได้ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
กำไรสำหรับปี	114,203,467	56,272,888	79,601,354	41,647,240
หุ้นสามัญตามวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (หุ้น)				
หุ้นสามัญ ณ วันต้นปี	320,000,000	320,000,000	320,000,000	320,000,000
ผลกระทบจากการออกหุ้นสามัญ	10,163,934	-	10,163,934	-
หุ้นสามัญตามวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	330,163,934	320,000,000	330,163,934	320,000,000
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	0.35	0.18	0.24	0.13

33. ส่วนงานดำเนินงาน

ข้อมูลส่วนงานดำเนินงานสอดคล้องกับรายงานภายในของกลุ่มบริษัทสำหรับผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานเพื่อใช้ในการตัดสินใจจัดสรรทรัพยากรให้กับส่วนงานและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงาน โดยพิจารณาจากกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานตามส่วนงานซึ่งวัดมูลค่าโดยใช้เกณฑ์เดียวกับการวัดกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานในงบการเงิน

ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงาน คือ คณะกรรมการบริษัท

ส่วนงานธุรกิจ

กลุ่มบริษัทเสนอส่วนงานธุรกิจ ดังนี้

- 1) ส่วนงานให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และสินค้าเทคโนโลยี
- 2) ส่วนงานจำหน่าย และให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสาร
- 3) ส่วนงานรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับงานโครงการ

รายได้ระหว่างส่วนงานถูกตัดออกจากงบการเงินรวม

ข้อมูลส่วนงานดำเนินงานของกลุ่มบริษัทสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 มีดังนี้

พันบาท							
	ให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้าน เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และ สินค้าเทคโนโลยี		จำหน่าย และให้บริการระบบบริหาร จัดการเอกสาร		รับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยี สำหรับงาน โครงการ		รวม
	2563	2562	2563	2562	2563	2562	
จังหวัดเวลาการรับรู้รายได้							
ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง	126,444	104,400	76,989	40,156	-	-	203,433
ตลอดช่วงเวลาหนึ่ง	172,469	194,800	308,100	192,802	302,289	240,864	782,858
รวม	298,913	299,200	385,089	232,958	302,289	240,864	986,291
ผลการดำเนินงาน							
กำไรขั้นต้น	53,795	62,667	128,138	60,739	73,803	59,471	255,736
รายได้อื่น							1,888
ค่าใช้จ่ายในการขาย							(25,698)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร							(78,451)
กำไรจากกิจกรรมดำเนินงาน							153,475
ต้นทุนทางการเงิน							(11,959)
กำไรก่อนภาษีเงินได้							141,516
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้							(27,312)
กำไรสำหรับปี							114,204

สินทรัพย์และหนี้สินที่สำคัญตามส่วนงานที่รายงานของกลุ่มบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 สรุปได้ดังนี้

พันบาท

	ให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้าน เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และ สินค้าเทคโนโลยี		จำหน่าย และให้บริการระบบ บริหารจัดการเอกสาร		รับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยี สำหรับงานโครงการ		รวม	
	2563	2562	2563	2562	2563	2562	2563	2562
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	49,136	60,845	71,030	7,918	62,022	56,736	182,188	125,499
มูลค่างานทำเสร็จยังไม่ได้เรียกเก็บเงิน	-	-	113,194	-	65,946	66,519	179,140	66,519
สินค้าคงเหลือ	30,693	28,151	85	-	12,678	78,232	43,456	106,383
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	154,023	235,542	11,756	3,263	8,658	6,455	174,437	245,260
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	3,292	4,119	5,353	6,066	195	230	8,840	10,415
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	21,585	18,377	41,047	96,254	29,035	18,857	91,667	133,488
หนี้สินตามสัญญาเช่า	27,515	40,103	4,172	3,148	5,135	2,406	36,822	45,657

ส่วนงานให้เช่า จำหน่าย และให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และสินค้าเทคโนโลยี และส่วนงานจำหน่าย และให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสารมีการใช้สินทรัพย์ร่วมกัน

ลูกค้ารายใหญ่

	ราย		ล้านบาท	
	ลูกค้ารายใหญ่		รายได้	
	2563	2562	2563	2562
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม				
ส่วนงานให้เช่า จำหน่ายและให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และสินค้าเทคโนโลยี	1	-	30	-
ส่วนงานจำหน่าย และให้บริการระบบบริหารจัดการเอกสาร	1	1	299	99
ส่วนงานรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับงานโครงการ	2	1	220	109

ส่วนงานภูมิศาสตร์

กลุ่มบริษัทดำเนินธุรกิจเฉพาะในประเทศเท่านั้น ไม่มีรายได้จากต่างประเทศหรือสินทรัพย์ในต่างประเทศ โดยลูกค้ามีที่ตั้งอยู่ภายในราชอาณาจักรไทย

34. รายได้จากสัญญาทำกับลูกค้า

การจำแนกรายได้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
ประเภทของสินค้าหรือบริการ				
รายได้จากการขาย	126,996,588	109,315,507	115,465,601	108,598,867
รายได้จากให้บริการเช่าเครื่องถ่ายเอกสาร	139,518,267	173,693,330	139,802,839	173,896,909
รายได้จากให้บริการติดตั้งและบำรุงรักษาอุปกรณ์ขายหน้าร้าน	19,218,109	19,163,362	19,218,109	19,163,362
รายได้จากให้บริการติดตั้งและบำรุงรักษาอุปกรณ์อื่น	13,732,900	1,942,575	15,482,900	1,942,575
รายได้จากการให้บริการบริหารจัดการระบบงาน	76,436,112	35,240,738	76,436,112	35,240,738
รายได้จากโครงการระบบบริหารจัดการเอกสาร	308,099,975	192,802,227	264,916,333	144,100,355
รายได้จากรับเหมาวิศวกรรมด้านเทคโนโลยี	302,289,020	240,864,141	-	-
รวม	986,290,971	773,021,880	631,321,894	482,942,806
เงินปันผลรับ	-	-	11,999,880	25,699,743
รายได้อื่น	1,887,585	2,037,078	5,510,642	4,095,040
รวม	1,887,585	2,037,078	17,510,522	29,794,783
รวมทั้งหมด	988,178,556	775,058,958	648,832,416	512,737,589
ช่วงเวลาการรับรู้รายได้				
รับรู้รายได้ ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง	204,162,837	145,493,366	204,794,405	169,870,015
รับรู้รายได้ตลอดช่วงเวลาหนึ่ง	784,015,719	629,565,592	444,038,011	342,867,574
รวม	988,178,556	775,058,958	648,832,416	512,737,589

35. การผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

การผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

การผูกพัน

- ก) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ธนาคารออกหนังสือค้ำประกันในนามบริษัทเกี่ยวกับการผูกพันตามสัญญา ดังนี้

บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
หนังสือค้ำประกันการปฏิบัติงาน				
ตามสัญญา	143,812,459	106,442,834	32,623,604	32,464,822
หนังสือค้ำประกันวงเงินสินเชื่อโครงการ	19,329,992	17,424,992	19,329,992	17,424,992
หนังสือค้ำประกันมูลค่างาน	21,927,168	251,351	17,061,863	251,351
ค้ำประกันการปฏิบัติงานกิจการค้ารวม	40,020,000	40,020,000	-	-
รวม	225,089,619	164,139,177	69,015,459	50,141,165

ข) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 กลุ่มบริษัทมีภาระผูกพันตามสัญญา มีดังนี้

บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
ค่าจ้างผู้รับเหมาช่วง				
สกุลเงินบาท	63,725,310	162,047,240	504,250	57,695,000
ใบสั่งซื้อสินค้าและวัสดุ				
สกุลเงินบาท	27,140,366	26,124,121	-	6,566,768

ค) สัญญาซื้อเงินตราต่างประเทศล่วงหน้ากับธนาคารพาณิชย์ในประเทศคงเหลือดังนี้

สกุลเงิน	ล้าน	บาท	ครบกำหนด
	จำนวนเงิน	อัตราแลกเปลี่ยน	
บริษัท			
ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา	0.06	30.263 - 30.290	11 ม.ค. 64 - 18 มิ.ย. 64

ง) เลตเตอร์ออฟเครดิตที่ยังไม่ได้ใช้ จำนวนเงิน 0.01 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

36. เครื่องมือทางการเงิน

เครื่องมือทางการเงิน หมายถึง สัญญาที่ทำให้สิทธิหรือภาระทางการเงินของกิจการหนึ่ง และหนี้สินทางการเงินหรือตราสารทุนของอีกกิจการหนึ่งเพิ่มขึ้น

เครื่องมือทางการเงินที่สำคัญของกลุ่มบริษัทแสดงในงบแสดงฐานะการเงิน ประกอบด้วย เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เงินฝากธนาคาร เงินลงทุน ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น มูลค่างานทำเสร็จยังไม่ได้เรียกเก็บเงิน เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน เงินกู้ยืมจากกิจการอื่น และหนี้สินตามสัญญาเช่า

นโยบายการบริหารความเสี่ยง

กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อจากการที่คู่สัญญาจะไม่ปฏิบัติตามสัญญา กลุ่มบริษัทใช้ตราสารอนุพันธ์ซึ่งกลุ่มบริษัทพิจารณาว่าเหมาะสมเป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงดังกล่าว นอกจากนี้กลุ่มบริษัทมีนโยบายในการเข้าทำสัญญากับคู่สัญญาที่มีฐานะการเงินมั่นคง ดังนั้น กลุ่มบริษัทจึงไม่คาดว่าจะได้รับความเสียหายอย่างมีสาระสำคัญจากการที่คู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพันที่ระบุในสัญญาเครื่องมือทางการเงิน

นโยบายการบัญชีสำหรับตราสารอนุพันธ์เปิดเผยไว้แล้วในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อที่ 3

ก) ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย

ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย คือ ความเสี่ยงเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยในอนาคต ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อการทำงานและกระแสเงินสดของกลุ่มบริษัท

กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยที่สำคัญอันเกี่ยวข้องกับเงินฝากสถาบันการเงิน ลูกหนี้เงินให้กู้ยืมเงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร และ เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน อย่างไรก็ตาม สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินส่วนใหญ่มีอัตราดอกเบี้ยที่ปรับขึ้นลงตามอัตราตลาด หรืออัตราดอกเบี้ยคงที่ซึ่งใกล้เคียงกับอัตราดอกเบี้ยในปัจจุบัน กลุ่มบริษัทจึงมิได้ใช้ตราสารอนุพันธ์เพื่อบริหารความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	อัตราดอกเบี้ย	อัตราดอกเบี้ย	อัตราดอกเบี้ย	อัตราดอกเบี้ย
	ผันแปร	คงที่	ผันแปร	คงที่
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563				
สินทรัพย์ทางการเงิน				
เงินฝากธนาคาร	10,203,283	-	6,750,445	-
เงินลงทุนชั่วคราว	2,714,145	-	-	-
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	-	10,193,288
หนี้สินทางการเงิน				
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืม				
ระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	(257,942,109)	-	(161,021,904)	-
หนี้สินตามสัญญาเช่า	-	(36,821,523)	-	(32,350,720)
สุทธิ	(245,024,681)	(36,821,523)	(154,271,459)	(22,157,432)

บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	อัตราดอกเบี้ย	อัตราดอกเบี้ย	อัตราดอกเบี้ย	อัตราดอกเบี้ย
	ผันแปร	คงที่	ผันแปร	คงที่
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562				
สินทรัพย์ทางการเงิน				
เงินฝากธนาคาร	23,843,096	-	20,700,955	-
เงินลงทุนชั่วคราว	152,708	-	-	-
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า	-	407,934	-	407,934
หนี้สินทางการเงิน				
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืม				
ระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	(159,222,995)	-	(97,258,216)	-
เงินกู้ยืมระยะยาว	(5,480,000)	-	(5,480,000)	-
หนี้สินตามสัญญาเช่า	-	(45,656,834)	-	(43,250,661)
สุทธิ	(140,707,191)	(45,248,900)	(82,037,261)	(42,842,727)

บ) ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ คือ ความเสี่ยงที่กลุ่มบริษัทจะได้รับความเสียหายทางการเงินอันสืบเนื่องมาจากคู่สัญญาของกลุ่มบริษัทจะไม่สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพันที่ระบุไว้ในเครื่องมือทางการเงิน

กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อเกี่ยวข้องกับลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น เงินให้กู้ยืม อย่างไรก็ตาม กลุ่มบริษัทมีการควบคุมความเสี่ยงโดยการพิจารณากำหนดวงเงินสินเชื่อให้กับลูกค้าหรือคู่สัญญาแต่ละรายอย่างเหมาะสม และทบทวนฐานะทางการเงินของลูกค้าหรือคู่สัญญาอย่างสม่ำเสมอ กลุ่มบริษัทคาดว่าจะได้รับผลกระทบจากความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อไม่มากนัก

กลุ่มบริษัทกำหนดนโยบายการคำนวณการด้อยค่าของลูกหนี้การค้าโดยใช้โมเดลผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ซึ่งกลุ่มบริษัทจัดทำและทบทวนโมเดลผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นแล้วอย่างเหมาะสม ฝ่ายบริหารความเสี่ยงจะสอบทานตัวเลขและข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณอย่างสม่ำเสมอ

ค) ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง คือ ความเสี่ยงกลุ่มบริษัทอาจได้รับความเสียหายอันสืบเนื่องมาจากกลุ่มบริษัทย่อยไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดและหรือไม่สามารถจัดหาเงินทุนเพียงพอตามความต้องการและทันต่อเวลากลุ่มบริษัทจะต้องนำไปชำระภาระผูกพันเมื่อครบกำหนด

ระยะเวลาวันครบกำหนดของเครื่องมือทางการเงินนับจากวันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 มีดังนี้

บาท

มูลค่าตามบัญชี	งบการเงินรวม						
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563						
	เมื่อทวงถาม	ภายใน 1 ปี	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี	ไม่มีกำหนด	รวม	
สินทรัพย์ทางการเงิน							
เงินฝากธนาคาร	10,203,283	10,203,283	-	-	-	-	10,203,283
เงินลงทุนชั่วคราว	2,714,145	-	2,714,145	-	-	-	2,714,145
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	182,188,420	-	182,188,420	-	-	-	182,188,420
มูลค่างานทำเสร็จยังไม่ได้เรียกเก็บเงิน	179,139,544	-	179,139,544	-	-	-	179,139,544
หนี้สินทางการเงิน							
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืม							
ระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	257,942,109	-	257,942,109	-	-	-	257,942,109
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	91,666,760	-	91,666,760	-	-	-	91,666,760
หนี้สินตามสัญญาเช่า	36,821,523	-	21,910,408	14,911,115	-	-	36,821,523

บาท

		งบการเงินรวม					
อัตรา		ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562					
ดอกเบี้ย		เมื่อทวงถาม	ภายใน 1 ปี	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี	ไม่มีกำหนด	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน							
เงินฝากธนาคาร	-	23,843,096	-	-	-	-	23,843,096
เงินลงทุนชั่วคราว	1.25%	-	152,708	-	-	-	152,708
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	-	125,499,522	-	-	-	125,499,522
มูลค่างานทำเสร็จยังไม่ได้เรียกเก็บเงิน	-	-	66,519,203	-	-	-	66,519,203
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า	0.50% - 1.28%	-	407,934	-	-	-	407,934
หนี้สินทางการเงิน							
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืม							
ระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	1.25% - 7.13%	-	159,222,995	-	-	-	159,222,995
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	-	133,487,745	-	-	-	133,487,745
เงินกู้ยืมระยะยาว	4.65% - 5.15%	-	5,480,000	-	-	-	5,480,000
หนี้สินตามสัญญาเช่า	0.00% - 6.11%	-	22,812,381	22,844,453	-	-	45,656,834

บาท

มูลค่าตามบัญชี	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563					
	เมื่อทวงถาม	ภายใน 1 ปี	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี	ไม่มีกำหนด	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน						
เงินฝากธนาคาร	6,750,445	6,750,445	-	-	-	6,750,445
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	140,394,496	-	140,394,496	-	-	140,394,496
มูลค่างานทำเสร็จยังไม่ได้รับเรียกเก็บเงิน	37,456,912	-	37,456,912	-	-	37,456,912
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	10,193,288	-	10,193,288	-	-	10,193,288
หนี้สินทางการเงิน						
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืม						
ระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	161,021,904	-	161,021,904	-	-	161,021,904
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	44,727,485	-	44,727,485	-	-	44,727,485
หนี้สินตามสัญญาเช่า	32,350,720	-	20,593,167	11,757,553	-	32,350,720

บาท

อัตราดอกเบี้ย	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562					
	เมื่อทวงถาม	ภายใน 1 ปี	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี	ไม่มีกำหนด	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน						
เงินฝากธนาคาร	-	20,700,955	-	-	-	20,700,955
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	-	78,065,520	-	-	78,065,520
มูลค่างานทำเสร็จยังไม่ได้รับเรียกเก็บเงิน	-	-	28,210,238	-	-	28,210,238
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า	0.50% - 1.28%	-	407,934	-	-	407,934
หนี้สินทางการเงิน						
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืม						
ระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	1.25% - 6.88%	-	97,258,216	-	-	97,258,216
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	-	114,528,295	-	-	114,528,295
เงินกู้ยืมระยะยาว	4.65% - 5.15%	-	5,480,000	-	-	5,480,000
หนี้สินตามสัญญาเช่า	0.00% - 6.11%	-	22,106,192	21,144,469	-	43,250,661

ง) ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน

ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน คือ ความเสี่ยงที่มูลค่าของเครื่องมือทางการเงินจะเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

จ) มูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณมูลค่ายุติธรรม ดังนั้น มูลค่ายุติธรรมประมาณขึ้นซึ่งเปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินจึงไม่จำเป็นต้องบ่งชี้ถึงจำนวนเงินซึ่งเกิดขึ้นจริงในตลาดแลกเปลี่ยนในปัจจุบัน การใช้ข้อสมมติฐานทางการตลาดและ/หรือวิธีการประมาณแตกต่างกันอาจมีผลกระทบต่อมูลค่ายุติธรรมประมาณขึ้น

การแสดงผลมูลค่ายุติธรรมไม่รวมมูลค่ายุติธรรมสำหรับสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินวัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายหากมูลค่าตามบัญชีใกล้เคียงกับมูลค่ายุติธรรมอย่างสมเหตุสมผล

37. หนี้ความพึงพอใจ

เมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2560 บริษัทถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายฐานผิดสัญญาเช่าซื้อเครื่องถ่ายเอกสาร ทุนทรัพย์ จำนวนเงิน 0.43 ล้านบาท และบริษัทฟ้องแย้งโจทก์ยังครอบครองและใช้ประโยชน์เครื่องถ่ายเอกสารทำให้มีการหนี้คงค้างตามสัญญาเช่าซื้อ และค่าบริการต่อบริษัท

เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2560 ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์และยกฟ้องแย้ง

เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2561 บริษัทอุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้น

เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2561 ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นให้โจทก์จ่ายชำระหนี้ จำนวนเงิน 0.38 ล้านบาท พร้อมทั้งดอกเบี้ยนับแต่วันฟ้องแย้ง และส่งมอบเครื่องถ่ายเอกสารตามสัญญาเช่าซื้อคืนแก่บริษัท

เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2563 โจทก์ยื่นฎีกาคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์

เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2563 ศาลฎีกาพิพากษาแก้เป็นให้ยกฟ้องแย้ง และยกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ให้โจทก์ส่งมอบเครื่องถ่ายเอกสารตามสัญญาเช่าซื้อคืนแก่บริษัท

38. การจัดประเภทรายการ

บริษัทจัดประเภทรายการใหม่ในงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 เพื่อให้สอดคล้องกับการแสดงรายการในงบการเงินปีปัจจุบันดังนี้

	บาท		
	งบการเงินรวม		
	ก่อน	จัดประเภทรายการ	หลัง
งบแสดงฐานะการเงิน			
เงินจ่ายล่วงหน้าค่าก่อสร้าง	1,236,579	(1,236,579)	-
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	24,257,412	(127,116)	24,130,296
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	9,051,327	1,363,695	10,415,022
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ			
ต้นทุนขายและบริการ	510,416,230	(1,100,472)	509,315,758
รายได้อื่น	3,137,550	(1,100,472)	2,037,078
			บาท
	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ก่อน	จัดประเภทรายการ	หลัง
งบแสดงฐานะการเงิน			
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	11,190,231	(1,363,695)	9,826,536
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	8,821,580	1,363,695	10,185,275
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ			
ต้นทุนขายและบริการ	293,374,363	(1,100,471)	292,273,892
รายได้อื่น	30,895,255	(1,100,472)	29,794,783

39. เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2564 มีมติอนุมัติให้จ่ายเงินปัน มูลค่าหุ้นละ 0.2222 บาท จำนวนเงิน 80 ล้านบาท

บริษัท ดิทโต (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)

235/1-3 ถนนราษฎร์พัฒนา แขวงราษฎร์พัฒนา เขตสะพานสูง กรุงเทพฯ 10240

โทรศัพท์ 02-517-5555 | โทรสาร 02-517-5434

www.dittothailand.com